Nota van zienswijzen

Wijzigingsverordening 2026
Omgevingsverordening Limburg

Gedeputeerde Staten van Limburg, 2026

Inleiding

Voor u ligt de Nota van Zienswijzen behorend bij de wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (OVL2026). We willen iedereen die een zienswijze heeft ingediend van harte bedanken. Het heeft geleid tot verdieping, verbetering op onderdelen, nieuwe overwegingen en daarmee tot een OVL2026.

De aangepaste OVL2026 wordt op 25 september 2026 aan Provinciale Staten aangeboden ter vaststelling. Pas vanaf het moment na vaststelling is ook deze Nota van Zienswijzen definitief. Alle documenten worden dan gepubliceerd en alle indieners zullen dan bericht krijgen.

We hebben 551 zienswijzen ontvangen. Uiteraard zit er ook overlap in de zienswijzen. Zienswijzepunten die vaker voorkomen hebben we zo veel mogelijk geclusterd en in essentie weergegeven. Dat betekent dat vanuit deze essentie meerdere zienswijzenpunten van één antwoord worden voorzien.

Uiteraard zijn de indieners van de betreffende zienswijzepunten aan dit ene antwoord gekoppeld. De Nota van Zienswijzen is geordend op thema en daaronder vallende artikelen. Op die manier is het makkelijker om via de inhoudsopgave te navigeren naar de onderwerpen die voor de lezer interessant zijn. Ook is het mogelijk om in het document te werken met een zoekfunctie (CTRL+F op Windows of Command+F op Mac) en kunt u in de inhoudsopgave op de link klikken.

Alle binnengekomen zienswijzen zijn gelezen, eventueel samengevat en vertaald naar zienswijzepunten, geanonimiseerd, op thema geordend, binnen de thema's geclusterd en beantwoord. Alle zienswijzepunten zijn voorzien van een "Antwoord GS": Hierin geeft het college van GS een reactie op dit zienswijzepunt. Daarin wordt aangegeven of het betreffende zienswijzepunt wel of niet leidt tot een aanpassing van de OVL.

Het standpunt van Gedeputeerde Staten (GS) resulteert in een advies aan Provinciale Staten (PS). Dit advies is aangeduid met "Voorstel aan PS". Hierbij zijn er meerdere opties:

1. De zienswijze leidt niet tot een aanpassing.

Voorstel aan PS: Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

2. De zienswijze leidt tot een wijziging van een artikel.

Voorstel aan PS: Tekst wijzigen in artikel__ van '.....' naar '.....'

3. De zienswijze leidt tot een teksttoevoeging bij een artikel.

Tekst toevoegen in artikel__: '.....'

4. De zienswijze leidt tot een tekstverwijdering bij een artikel.

Tekst verwijderen in artikel__: '.....'

In de laatste 3 gevallen is het voorstel om op basis van de essentie van wellicht meerdere zienswijzepunten een artikel in de OVL aan te passen. In de definitieve versie van de OVL zijn deze wijzigingen zichtbaar met behulp van de renvooi functie. (Mocht het geformuleerde ‘voorstel aan PS’ in een incidenteel geval niet helemaal gelijkluidend zijn aan de gewijzigde tekst van de OVL, dan is die laatste tekst leidend).

In het laatste hoofdstuk zijn ‘ambtshalve wijzigingen’ opgenomen. Dit zijn voorstellen voor wijziging van de OVL die niet voortvloeien uit ingediende zienswijzen.

Deze Nota van Zienswijze is gekoppeld aan de totstandkoming van de OVL. Daar zijn de geformuleerde antwoorden van GS en antwoorden aan PS ook specifiek op gericht. Ze zijn niet een-op-een van toepassing op andere beleidstrajecten of specifieke projecten

Inhoudsopgave

Inleiding **2**

Inhoudsopgave **4**

Algemene Zienswijzen **9**
Zienswijze over moties en amendementen uit de Statenvergadering met betrekking tot de Provinciale Omgevingsvisie 9
Algemene opmerkingen 11
Amendement 211 H2 – H4 22
Zienswijzen over de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 omgevingsverordening Limburg en het effect op de Land- en Tuinbouw 24
Fysieke veiligheid 39
Nadeelcompensatie 42
Niet vaststellen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg 45
Onderwerp niet in Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg 46
Proces 51
Provinciaal belang 57
Verzoeken over Provinciale Omgevingsvisie 61
Wijnbouw 63
MER-plicht verordening 64

1. Algemene bepalingen **66**
Artikel 1.03 Schakelbepaling 66
Artikel 1.06 Ontheffing instructieregels 67

2. Infrastructuur **70**
Algemeen 70
Artikel 2.01 Instructieregel reserveringszone provinciale weg 72
Artikel 2.06 Beoordelingsregels en omgevingsvergunning 73

3. Watersysteem **75**
Algemeen 75
Artikel 3.01 Omgevingswaarden voor de gemiddelde overstromingskans van aangewezen gebieden 79
Artikel 3.02 Inhoud waterbeheerprogramma 85
Artikel 3.05 Klimaatadaptatie 86
Artikel 3.06 Instructieregel wonen en verblijven in waterveiligheidszone H5 91
Artikel 3.07 Instructieregel wonen en verblijven in waterveiligheidszone H6 99

4. Grondwater **100**
Algemeen 100
Artikel 4.02 Aanwijzing beschermingsgebieden 108
Artikel 4.03 Bebording waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden 115
Artikel 4.04 Verboden en vergunningplichtige grondwateronttrekkingen 118
Artikel 4.05 Beoordelingsregels wateronttrekkingen 119
Artikel 4.06 Informatieplicht grondwater-onttrekkingen en infiltraties 122
Artikel 4.07 Meetverplichting grondwater-onttrekkingen en infiltraties 123
Artikel 4.09 Instructieregel grondwater-verontreiniging 123
Artikel 4.10 Gevaarlijke stoffen 124
Artikel 4.12 Aanwijzing vergunningvrije gevallen 125
Artikel 4.27 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen in grondwater-beschermingsgebieden 125
Artikel 4.29 Kwaliteit grond en baggerspecie in waterwingebieden 127
Artikel 4.36 Toepassingsbereik 128

Artikel 4.37 Aanwijzing verboden gevallen waterwingebied en Roerdalslenk 129
Artikel 4.42 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen 130
Artikel 4.43 Beoordelingsregel en omgevingsvergunning 135
Artikel 4.46 Beoordelingsregel omgevingsvergunning 137
Artikel 4.48 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen 138
Artikel 4.57 Toepassingsbereik 139
Artikel 4.58 Perioden voor meststoffen 139
Artikel 4.61 Toepassingsbereik 141
Artikel 4.62 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen 143
Artikel 4.63 Beoordelingsregel 146
Artikel 4.66 Toepassingsbereik 147
Artikel 4.67 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen 150
Artikel 4.68 Beoordelingsregel omgevingsvergunning 152

5. Gesloten stortplaatsen 154
Algemeen 154
Artikel 5.05 Beoordelingregel omgevingsverunning 156

6. Geluid158
Algemeen 158
Artikel 6.02 Kernkwaliteiten stiltegebieden 158
Artikel 6.03 Instructieregels kernkwaliteiten stiltegebieden 159
Artikel 6.05 Toepassingsbereik 162
Artikel 6.06 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen 163

7. Landelijk gebied 165
Algemeen 165
Artikel 7.01 Algemene instructieregel primair landbouwgebied 166
Artikel 7.02 Uitzonderingen algemene instructie-regel primair landbouwgebied 174
Artikel 7.03 Deelgebieden en landschappelijke kernkwaliteiten groenblauwe landbouwzone en verwevingsgebied 181
Artikel 7.04 Instructieregels ecologische verbindingszones 187
Artikel 7.04 t/m 7.11 Zienswijzen over alle deelgebieden 191
Artikel 7.05 Instructieregels Maasvallei 192
Artikel 7.06 Instructieregels beekdalen 197
Artikel 7.07 Instructieregels natte laagten 199
Artikel 7.08 Instructieregels hellingen 202
Artikel 7.09 Instructieregels droogdalen 203
Artikel 7.10 Instructieregels intrekgebieden Natura 2000-gebieden 204
Artikel 7.11 Instructieregels overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden 206
Artikel 7.12 Compensatie van waarden 209
Artikel 7.13 Instructieregels ruimtelijke kwaliteit 211
Artikel 7.14 Beschrijving kernkwaliteiten van beschermingsgebied nationaal landschap Zuid-Limburg 216
Artikel 7.15 Bescherming nationaal landschap Zuid-Limburg 217
Artikel 7.16 Toepassingsbereik 218

8. Natuurgebieden 220
Algemeen 220
Artikel 8.01 Aanwijzing wezenlijke kenmerken en waarden Natuurnetwerk Limburg 224
Artikel 8.02 Instructieregels voor omgevingsplannen Natuurnetwerk Limburg 225
Artikel 8.03 Ontwikkeling van groot openbaar belang 231
Artikel 8.04 Saldobenadering bij samenhangende ontwikkelingen 237
Artikel 8.05 Kleinschalige ingrepen 237
Artikel 8.08 Instructieregel ter bescherming van de natuurbeekzone 239

9. Flora en Fauna 241
Algemeen 241

Artikel 9.16 Eisen aan herbeplantingen 242
Artikel 9.23 Vrijstelling ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud 243

10. Landbouw 244
Algemeen 244
Artikel 10.01 Instructieregels nieuwvestiging van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders 249
Artikel 10.02 Instructieregels nieuwvestiging van een veehouderij met andere landbouwhuisdieren 264
Artikel 10.03 Instructieregels vergroting bouwvlak van een veehouderij 275
Artikel 10.04 Instructieregels vormverandering bouwvlak van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders 282
Artikel 10.05 Instructieregel geitenhouderij 287
Artikel 10.07 Instructieregel vergroting bouwvlak glastuinbouw 289
Artikel 10.08 Instructieregels nieuwvestiging van akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt en andere plantaardige agrarische teelten 292
Artikel 10.09 Instructieregels verwaardiging van eigen mest en agrarische reststromen binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf 298
Artikel 10.10 Instructieregels collectieve verwaarding van mest en agrarische reststromen 318
Artikel 10.11 Instructieregels solitaire (industriële) verwaarding van mest en agrarische reststromen 324
Artikel 10.15 Ammoniakemissie dierenverblijven 324
Artikel 10.16 Maatwerkvoorschriften 330

11. Herbenutting monumentale gebouwen 332
Algemeen 332
Artikel 11.01 Instructieregels herbenutting monumentale gebouwen 332

12. Wonen, werken en recreëren 338
Algemeen 338
Artikel 12.01 Algemene instructies wonen 341
Artikel 12.02 Aanwijzing woningbouwregio's 359
Artikel 12.03 Instructieregels gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma 360
Artikel 12.04 Instructieregels wonen in verwevingsgebied 369
Artikel 12.05 Instructies wonen in primair landbouwgebied 388
Artikel 12.06 Instructieregels wonen in de groenblauwe landbouwzone 403
Artikel 12.07 Instructieregels huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten 406
Artikel 12.08 Instructieregels toevoeging vestigingsmogelijkheden detailhandel 414
Artikel 12.09 Instructieregels toevoeging vestigingsmogelijkheden kantoren 415
Artikel 12.10 Algemene instructieregels bedrijventerreinen 418
Artikel 12.11 Instructieregels bedrijventerrein van provinciaal belang 429
Artikel 12.12 Instructieregels solitaire bedrijfskavel groten dan 1 hectare 431
Artikel 12.13 Instructieregels wonen op bedrijventerreinen 434
Artikel 12.14 Algemene instructieregels toevoegen of wijzigen vestingsmogelijkheid voorziening voor vrijetijdseconomie 442
Artikel 12.15 Instructieregels toevoegen of wijzigen vestigingsmogelijkheid voorziening VTE in relatie tot algemene zonering 454
Artikel 12.16 Instructieregels heroverwegen bestaande omgevingsplannen 456
Artikel 12.18 Instructieregel verbod functie-verandering recreatieverblijf naar wonen 458
Artikel 12.19 Instructieregels tijdelijke huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een recreatieterrein 460
Artikel 12.20 Instructieregel na-ijlende effecten steenkoolwinning 461

13. Energie 464
Algemeen 464
Artikel 13.01 Instructieregel energiebeschrijving 466

Artikel 13.02 Instructieregel uitsluitingsgebied windturbines 470
Artikel 13.03 Instructieregel zonnepanelen op daken van bedrijfsgebouwen 473
Artikel 13.04 Instructieregels zonneparken 477
Artikel 13.05 Instructieregel batterijopslag 483

14. Ontgrondingen 493
Artikel 14.01 Aanwijzing vergunningvrije ontgrondingsactiviteiten 493
Artikel 14.02 Uitzonderingen op vergunningvrije gevallen 499
Artikel 14.03 Omvangvereisten ontgrondingsactiviteit 500

15. Beschermingsgebied Einstein Telescope 501
Algemeen 501
Artikel 15.02 Verbod interfererende activiteiten beschermingsgebied Einstein Telescope 501

16. Monitoring en informatie 503
Artikel 16.04 Monitoring van de plancapaciteiten en woningbouwrealisaties 503

17. Overgangs- en slotbepalingen 505
Artikel 17.01 Overgangsbepaling Algemene overgangsbepalingen instructieregels omgevingsplannen 505
Artikel 17.06 Overgangsbepaling grondwater zoekgebieden drinkwaterwinning en zoekgebieden grondwaterbescherming 511
Artikel 17.08 Overgangsbepaling natuurgebieden overeenkomsten natuurcompensatie 511

Bijlagen 513
Bijlage 01 Begripsbepalingen 513
Bijlage 05 Verboden milieubelastende activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden 515
Bijlage 09 Regels voor natuurcompensatie en natuurverbetering 516
Bijlage 10 Perioden vrijstelling vangstverbod en vernielen of beschadigen van de vaste voortplantings- of rustplaatsen van beschermde diersoorten 530
Bijlage 13 Bedrijfscategorieën 1 tot en met 6 531

Kaartmateriaal 532
Algemene Opmerkingen over Kaartmateriaal 532
Bedrijventerreinen in een logistiek knooppunt 533
Bedrijventerreinen van provinciaal belang 535
Beekdal, Natte Laagte, en Droogdal 536
Beschermingsgebied Einstein Telescope 538
Bufferzones grondwaterafhankelijke natuur 538
Ecologische Verbindingszone 539
Extensiveringsgebied intensieve veehouderij 545
Groenblauwe landbouwzone 546
Helling 547
Industrieterreinen wv Provincie GPP vaststelt 548
Landelijke kern 548
Maasvallei 550
Natte laagte 551
Natura 2000 551
Natuurbeek 552
Natuurnetwerk Limburg 552
Oude en waardevolle bossen 554
Overstromingskansgebieden 555
Primair Landbouwgebied 555
Reserveringszone Provinciale weg 556
Stedelijk gebied 557
Solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare 558
Stiltegebied 560

Uitsluitingsgebied windturbines 564
Verwevingsgebied 566
Venloschool 568
Waterveiligheidszone H6 en H5 569
Werklocaties 570
Zoekgebied drinkwaterwinning 572
Zoekgebied grondwaterbescherming 573

Ambtshalve wijzigingen **575**

Algemene Zienswijzen

Zienswijze over moties en amendementen uit de Statenvergadering met betrekking tot de Provinciale Omgevingsvisie

Zienswijze over moties en amendementen uit de Statenvergadering met betrekking tot de Provinciale Omgevingsvisie en een mogelijke doorwerking op de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Eén zienswijze is binnengekomen naar aanleiding van de vergadering van Provinciale Staten op 8 mei 2026. Gedurende deze vergadering is een aantal amendementen en moties aangenomen. Indiener geeft aan het met diverse moties en/ of amendementen eens te zijn en verzoekt de Provincie deze ook in de omgevingsverordening te laten doorwerken. Daarnaast is indiener het ook met een aantal moties niet eens en verzoekt deze moties naast ons neer te leggen.

Motie 3293 (verzoek naast ons neer te leggen)

De motie luidt:

1. Een onderzoek in te stellen naar aard en omvang van externe drukfactoren in NNL-gebieden die niet grenzen aan de GBLZ, de effecten daarvan en hoe die te mitigeren;

2. Daarover aan Provinciale Staten te rapporteren;

3. In de Toelichting op art. 7.4-7.10 van de Omgevingsverordening op te nemen dat de daarin opgenomen motiveringsverplichting m.b.t. aangrenzende NNL inhoudt: een beschrijving van de afzonderlijke effecten en de mitigerende maatregelen, rekening houdend met lokaal aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden.

Motie 3294 (verzoek naast ons neer te leggen)

De motie luidt:

1. Te inventariseren of er voor de overgangsgebieden waar geen gebiedsproces loopt of gepland staat in de tussentijd no-regret maatregelen genomen kunnen worden om de impact van stikstof en hydrologische drukfactoren te verminderen voordat de gebiedsprocessen volgens het LOS opstarten;

2. Provinciale Staten te informeren voor het einde van het jaar.

Motie 3296 (Verzoek om in de tekst van artikel 12.4 nog extra te verduidelijken dat gezien de veelheid aan ruimtelijke opgaven in het buitengebied terughoudend wordt omgegaan met verdere uitbreiding van het stedelijk gebied.)

De motie luidt

1. om bij de eerstvolgende herijking van de POVI de kaartlaag “stedelijke gebied” te actualiseren; 2. hierbij expliciet in gesprek te gaan met gemeenten over de begrenzing en interpretatie van stedelijke gebieden en verwevingszones; 3. als uitgangspunt te hanteren dat, gezien de veelheid aan ruimtelijke opgaven, terughoudend wordt omgegaan met verdere uitbreiding van het stedelijk gebied.

Motie 3298 (verzoek naast ons neer te leggen)

De motie luidt:

Provinciale Staten inzicht te geven in de wijze waarop het uitgangspunt gezonde leefomgeving zoals verwoord in de POVI wordt meegenomen en uitgewerkt in de gebiedsgerichte aanpakken.

Indiener
ZW-3007

Standpunt GS

Het recht van amendement is het recht om een voorstel te wijzigen. Het recht van amendement is geregeld in artikel 143b van de Provinciewet. Nadat een amendement is besproken, stemmen Provinciale Staten over de voorgestelde aanpassing. Wanneer de meerderheid van Provinciale Staten het met het wijzigingsvoorstel eens is, is het amendement aangenomen. Het voorstel is daardoor gewijzigd, zodat het aangepaste voorstel daarna in stemming kan worden gebracht. Uit het vorenstaande volgt dat de op 8 mei 2026 aangenomen amendementen exact zijn overgenomen in de POVI, zoals deze door Provinciale Staten is vastgesteld.

<u>Motie 3293 (verzoek naast ons neer te leggen)</u>

Het, in deze door Provinciale Staten aangenomen motie, gevraagde onderzoek naar de aard en omvang van externe drukfactoren in NNL-gebieden die niet grenzen aan de GBLZ, de effecten daarvan en hoe die te mitigeren, is door ons nog niet uitgevoerd. Hiermee zal worden gestart in de loop van 2026. De uitvoering van dit deel van de motie heeft geen direct gevolg voor de inhoud van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Aan het deel van de motie dat vraagt om in de toelichting op art. 7.4-7.10 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een passage op te nemen over de daarin opgenomen motiveringsverplichting met betrekking tot de aangrenzende NNL, wordt uitvoering gegeven. Het betreft een verduidelijking van bestaand beleid in de huidige groenblauwe mantel. Voor de uitvoering van dit deel van de motie dient de toelichting in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg te worden aangepast.

Motie 3294 (verzoek naast ons neer te leggen)
De uitvoering van dit deel van de motie heeft geen direct gevolg voor de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Motie 3296 (Verzoek om in de tekst van artikel 12.4 nog extra te verduidelijken dat gezien de veelheid aan ruimtelijke opgaven in het buitengebied terughoudend wordt omgegaan met verdere uitbreiding van het stedelijk gebied.)
In de POVI is reeds opgenomen dat we van gemeenten verwachten dat zij eerst kijken naar inbreiden, alvorens gebruik wordt gemaakt van het verwevingsgebied. Het woonbeleid ziet erop toe dat gemeenten middels een samenhangende integrale onderbouwing (SIO) aantonen dat bouwen buiten de kern of het stedelijk gebied noodzakelijk is. De veelheid aan opgaven bevinden zich echter niet alleen in het buitengebied, maar zeker ook binnen de landelijke kernen en het stedelijk gebied. Wij zien dan ook geen reden om nogmaals extra te verduidelijken dat we zuinig willen zijn op het landelijk gebied.

Motie 3298 (verzoek naast ons neer te leggen)
Deze motie ziet niet toe op de omgevingsverordening. Bovendien ziet deze motie toe op meer gebiedsprocessen dan enkel het LOS.

Voorstel aan PS
De tekst van de toelichting op de ontwerp-Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wijzigen door in de toelichting bij afdeling 7.2, direct onder de titel ‘Afdeling 7.2 Instructieregels deelgebieden groenblauwe landbouwzone en verwevingsgebied’ de volgende tekst in te voegen:

Algemene toelichting bij de artikelen 7.4 tot en met 7.10

De artikelen 7.4 tot en met 7.10 bevatten allemaal een gelijkluidend onderdeel b. De in dit onderdeel b opgenomen motiveringsplicht ten aanzien van de waarde van het gebied met het oog op de instandhouding van de natuurdoeltypen in aangrenzende gebieden van het Natuurnetwerk Limburg, houdt in dat er een beschrijving van de afzonderlijke effecten en de mitigerende maatregelen dient te worden gemaakt, rekening houdend met lokaal aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk.

Algemene opmerkingen

Algemene zienswijze over verbinding regionale bestuursafspraken met Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om alle verwijzingen naar bestuursafspraken POL2014 (en onderliggende visies) te verwijderen. En om ergens expliciet te vermelden dat deze bestuursafspraken bij de vaststelling van de OVL formeel worden ingetrokken.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Er zijn verschillende zienswijzen ingediend die betrekking hebben op de regionale bestuursafspraken die Provincie en gemeenten in het verleden gemaakt hebben, in het bijzonder op de koppeling van die afspraken of daaruit voortvloeiende regionale visies met regels in de Omgevingsverordening Limburg. Om onze reactie te kunnen plaatsen, lichten we hieronder eerst kort toe wat deze afspraken inhouden.

Na vaststelling van het Provinciaal Omgevingsplan (POL) 2014 zijn samen met de regio's Zuid-, Midden- en Noord-Limburg regionale bestuursafspraken gemaakt. Dat waren afspraken per regio tussen de colleges van B&W en GS over acht in het POL2014 genoemde thema's: wonen, detailhandel, kantoren, bedrijventerreinen, energie, landschap, landbouw en vrijetijdseconomie. De afspraken hadden met name betrekking op de totstandkoming en uitvoering van regionale (structuur)visies voor deze thema's als uitwerking van het POL, op regionale afstemming van initiatieven en op monitoring. In 2017/2018 zijn de bestuursafspraken geactualiseerd.

In de POVI 2021 is aangekondigd de bestuursafspraken samen met de regio's te herijken. Een gezamenlijke evaluatie in 2022 heeft geresulteerd in de volgende conclusie:

De bestuursafspraken zijn grotendeels uitgevoerd. Ze hebben daarmee een belangrijke functie vervuld in de gemeente-overstijgende beleidsvorming, -uitvoering en het versterken van de regionale samenwerking en het 'regionale denken'. Een deel van de afspraken is niet of niet volledig uitgevoerd, vaak ook niet meer actueel of urgent. Er wordt een blijvende toegevoegde waarde gezien aan het voortzetten van regionale samenwerking en afstemming.

Als vervolgstap werd in de evaluatie aanbevolen om per thema te bezien of er afspraken zijn waarvoor het gewenst is om die te verankeren in een ander geschikt instrument en waar nodig die verankering door te voeren. En daarna de afspraken in te trekken. Ook is aanbevolen om de koppeling tussen de bestuursafspraken en Omgevingsverordening los te laten. Op de uitvoering van deze vervolgstappen is geen regie gevoerd. Daardoor is er een situatie ontstaan waarbij er verschillen zijn ontstaan tussen regio's, soms zelfs tussen gemeenten binnen regio's, en tussen thema's.

Die verschillen zien we terug in de zienswijzen. Er zijn aan de ene kant verzoeken om de bestuursafspraken in te trekken. En om de koppeling vanuit de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg met de bestuursafspraken en de daarin genoemde regionale visies los te laten.

Aan de andere kant zijn er verzoeken om regionale visies juist beter te verankeren in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg of om de regionale afstemming in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg te verankeren.

We willen met deze uiteenlopende verzoeken op de volgende manier omgaan:

1. We nemen in de Omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen expliciete verwijzingen meer op naar de regionale bestuursafspraken in het algemeen of naar specifieke regionale visies. Die kunnen immers in de loop van de tijd wijzigen. Voor het thema wonen is die expliciete koppeling al eerder losgelaten.
2. We nemen wel specifieke regels op over de regionale afstemming van nieuwe initiatieven, vanwege het belang dat we hechten aan deze afstemming. Afspraken hierover vormden onderdeel van de regionale bestuursafspraken. In de ontwerp wijziging 2026 van de OVL zijn regels opgenomen over afstemming van initiatieven op het gebied van detailhandel (art. 12.8 lid 4 onderdeel b), kantoren (art. 12.9 lid 3 onderdeel b), bedrijventerreinen (art. 12.10 lid10 onderdeel b) en vrijetijdseconomie (art. 12.14, lid 1 onderdeel k). Op specifieke zienswijzen m.b.t. deze regels gaan we bij de betreffende thema's in.
3. Bij de evaluatie is geconcludeerd dat het instrument ‘bestuursafspraken’ ook in de toekomst van toegevoegde waarde kan zijn. In welke vorm en waarover wordt in de komende periode uitgewerkt. In dat verband bezien we ook de wenselijkheid en noodzaak om de huidige bestuursafspraken formeel in te trekken. Dat is een vraag die losstaat van de verordening.
4. Overigens worden op dit moment specifieke bestuursafspraken voorbereid voor het thema huisvesting arbeidsmigranten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over ontbreken sturende keuzes in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken om richtinggevende sturende keuzes voor de lange termijn duidelijker op te nemen in de Omgevingsverordening, prioriteiten te stellen en door te vertalen naar houdbare en uitvoerbare instructieregels.

Indiener	
ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

De keuzes waar indiener om vraagt zijn opgenomen in de POVI, die op 8 mei 2026 door PS is vastgesteld. Daarin wordt onder meer aangegeven welke belangen in welke gebieden prevaleren. De Omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg vormt de vertaling daarvan naar concrete regels, voor zover het provinciale belangen betreft en daarvoor het instrument van de verordening wordt ingezet.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over een ja, mits houding in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om van een positieve grondhouding uit te gaan en te werken met een ja mits houding. Denken in kansen en mogelijkheden geeft meer kracht aan de samenleving van Limburg. Nu zie je op diverse onderdelen een houding in het document die vertraging zal veroorzaken zoals bij veel onderdelen van het agrocluster.	ZW-0356

Standpunt GS

De Omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat instructieregels die in een ‘nee-tenzij’-vorm zijn gegoten maar ook instructieregels die een ‘ja-mits’-vorm hebben. We leggen de verantwoordelijkheid om te motiveren dat een ontwikkeling past binnen de criteria die in de instructieregel zijn opgenomen veelal bij de gemeenten tot wie de instructieregels zijn gericht, ongeacht of die in een ‘mits’-vorm of in een ‘tenzij’-vorm zijn geschreven.

Het pleidooi van indieners om te denken in kansen en mogelijkheden onderschrijven we. De Omgevingswet gaat over het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving én het maken van ruimte voor ontwikkelingen. "Ja, mits" denken vraagt overheden om na te denken over de noodzakelijke kaders en waar mogelijkheden zijn voor het stellen van algemene regels of juist helemaal geen regels. Sinds 2007 heeft de Provincie die cultuuromslag al gemaakt. De laatste jaren is echter steeds meer de noodzaak/urgentie gebleken om scherpe keuzes te maken. Vanwege de schaarste aan ruimte, milieuruimte, ruimte op het energienet en benodigde ruimte voor water. Of moet er met het oog op leefbaarheid en de kwaliteit van natuur, water en landschap een keuze gemaakt worden. Niet elke functie past op elke plek, de Omgevingswet vraagt overheden in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) te voorzien.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over een algemene uitzonderingsbepaling in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt om een algehele uitzonderingsbepaling op te nemen in de Omgevingsverordening Limburg voor de projecten en activiteiten die het waterschap in het kader van haar wettelijke taken en bevoegdheden oppakt en uitvoert.	ZW-2032

Standpunt GS

Een algemene uitzondering op alle regels in gevallen waarin belangen van het waterschap aan de orde zijn is in onze ogen niet gewenst. Eenzelfde vraag zou dan aan de orde kunnen zijn t.a.v. andere grote sectorale maatschappelijke belangen. Er is altijd een integrale belangenafweging nodig. Ten aanzien van het waterbelang is evident dat dit belangrijker is geworden dan in het verleden.

We wijzen er overigens op dat vrijwel alle instructieregels en regels voor activiteiten uitzonderingen, afwijkings- en/of vergunningsmogelijkheden bevatten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over het karakter van de instructieregels in Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Er zijn verschillende zienswijzen ingediend die betrekking hebben op het karakter van in de verordening opgenomen instructieregels in algemene zin.

Zo wordt opgeroepen om meer recht te doen aan verschillen in schaal en impact van initiatieven. Bijvoorbeeld door te werken met drempelwaarden of ondergrenzen, waaronder provinciale instructieregels niet of in lichtere vorm van toepassing zijn. Door het differentiëren van eisen naar gelang de omvang en impact van een ontwikkeling. Of door het expliciet verankeren van de mogelijkheid tot proportionele toepassing van regels en maatwerk.

Er wordt ook gevraagd om inzichtelijk te maken hoe de Provincie de integrale belangenafweging in de uitvoeringspraktijk transparant en interbestuurlijk wil vormgeven. Wanneer is het 'goed genoeg' om te voldoen aan de toets op de POVI? Indiener stelt geen behoefte te hebben aan een onwerkbare en stagnerende uitvoeringspraktijk, met oog op de beoogde snelle aanpak van opgaven zoals de woningbouwopgaven. In dat licht wordt opgemerkt dat de instructieregels een indirecte rechtstreekse doorwerking hebben en daarmee veel grotere juridische consequenties dan de POVI.

In dat licht wordt ook gevraagd om open en kwalitatieve begrippen en toetsingscriteria in de verordening nader te concretiseren of te voorzien van een duidelijke toelichting, zodat voor initiatiefnemers, belanghebbenden en bevoegde gezagen helder is hoe daaraan wordt getoetst, op basis van welke gegevens en door welk bestuursorgaan.

Een indiener wil graag op ambtelijk niveau afspraken maken met de Provincie om ervoor te zorgen dat de woningbouwversnelling die zowel de gemeente als de Provincie hoog op de agenda heeft staan, niet onnodig wordt belemmerd en ‘verzandt’ in bergen papierwerk. Deze indiener wil graag komen tot een gezamenlijke werkwijze voor het toetsen aan de verordening en het beoordelen van de essentiële randvoorwaarden, zodat in een korte tijd duidelijk is of een initiatief haalbaar is en onder welke voorwaarden.

Er wordt bepleit om minder te werken met motiveringsvereisten, maar meer met instructieregels die gericht zijn op de daadwerkelijke regulering van activiteiten in de fysieke leefomgeving.

Het is onduidelijk hoe de instructieregels die een motiveringsplicht bevatten, zich verhouden tot de opgave voor gemeenten om voor 1 januari 2032 het tijdelijk deel van het omgevingsplan van rechtswege onder te brengen in het permanente deel van het omgevingsplan. Moet de gemeenteraad bestaande planologische rechten bij deze transitie opnieuw verantwoorden?

Het is onduidelijk hoe de instructieregels die een motiveringsplicht bevatten, zich verhouden tot de bevoegdheid van de raad om omgevingsplanactiviteiten binnenplans te vergunnen. Het kan volgens indiener niet de bedoeling zijn dat de raad geen binnenplanse omgevingsvergunningstelsels mag opnemen, over onderwerpen waarover de omgevingsverordening een instructieregel bevat.

Indiener					
ZW-0052	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022
ZW-2024	ZW-2030				

Standpunt GS

Net als in de nu geldende Omgevingsverordening is een groot deel van de instructieregels vormgegeven als motiveringsverplichting. Daarmee willen wij enerzijds voldoende sturend zijn en anderzijds voldoende ruimte aan gemeenten geven.

Een gemeente moet instructieregels alleen in acht nemen bij het wijzigen van het omgevingsplan en bij het beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). De instructieregels hebben dus geen impact op bestaande ruimtelijk reeds geregelde situaties (een enkele uitzondering daargelaten). Als een gemeente voor 1 januari 2032 een volledig nieuw omgevingsplan moet hebben, zullen daarin ook bestaande planologische rechten worden overgenomen. Uit overgangsbepaling artikel 17.1, lid 3, volgt dat voor dergelijke gevallen de instructieregels niet hoeven te worden toegepast.

Het vormgeven van instructieregels als motiveringsplicht geeft gemeenten de nodige ruimte voor maatwerk. Gemeenten kunnen bij hun afweging de omvang en impact van een initiatief meewegen.

Drempelwaarden of ondergrenzen, zoals gesuggereerd, zijn niet bij instructieregels voor alle onderwerpen mogelijk. Diverse instructieregels bevatten wel zo'n harde ondergrens, zoals artikel 12.9 of 12.12. Instructieregels zijn geformuleerd als hoofdregel aangevuld met een 'tenzij' of 'mits', uitgewerkt in een aantal criteria waaraan moet worden getoetst om te bepalen of de ontwikkeling mogelijk is. Die criteria zijn doorgaans zodanig geformuleerd dat bij een kleine ontwikkeling met weinig impact op de omgeving, de onderbouwing dat deze binnen die criteria mogelijk is, eenvoudiger te leveren is.

Terecht constateert een indiener dat instructieregels in de Omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een grotere (weliswaar indirecte) doorwerking hebben richting ruimtelijke initiatieven dan uitspraken in de POVI. De POVI is zelfbindend voor de Provincie. Door het opnemen van bepalingen in de Omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg regelen wij, waar we dat passend en nodig achten, de doorwerking naar derden.

De Omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat geen eis dat een integrale toets op de POVI plaatsvindt. Een wijziging van het omgevingsplan of een Bopa moet worden getoetst aan de instructieregels en die zijn deels themagericht en deels gebiedsgericht. Uiteraard kunnen ook derden-belanghebbenden toetsen of de instructieregels door een gemeente in acht zijn genomen. De instructieregels zijn volgens ons voldoende doelgericht en specifiek om te voorkomen, dat derden-belanghebbenden standaard ‘strijd met de instructieregels’ kunnen aanvoeren. We streven naar een zo duidelijk mogelijke uitleg van wat bedoeld is (in de regel zelf, de toelichting en/ of de begrippenlijst). Naar aanleiding van specifieke opmerkingen is de tekst n.a.v. de zienswijzen op verschillende onderdelen verduidelijkt. Daar zit overigens wel een spanningsveld. Want door alles ‘dicht te timmeren’ neemt de ruimte voor gemeenten voor een integrale afweging af.

We delen de zorg van indieners niet dat de gekozen werkwijze een slagvaardige uitvoering van gezamenlijke ambities (bv op het gebied van woningbouw) in de weg zou staan.

Uiteraard zijn we bereid om met gemeenten het gesprek aan te gaan over het werken met instructieregels en de wijze waarop door gemeenten invulling gegeven wordt aan het toetsen aan de verordening. Waarbij wij overigens, zoals hierboven aangegeven, niet willen treden in de verantwoordelijkheid van de gemeenten voor een integrale afweging.

We onderschrijven de oproep dat die toetsing niet moet verzanden in bergen papierwerk. Het is in ieders belang dat in de beoordeling gericht gekeken wordt naar de opgaven die op de betreffende plek in het geding zijn (en waarop de regels betrekking hebben). En dat met het oog op die beoordeling de juiste gegevens beschikbaar zijn, maar zeker geen onnodige informatie gevraagd wordt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over regels over de integrale afweging van belangen in Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
In verschillende zienswijzen wordt bepleit om in de Omgevingsverordening regels op te nemen over een integrale afweging.

Zo wordt bepleit om een algemeen artikel op te nemen waarin ruimte wordt geboden voor een integrale en onderbouwde belangenafweging op lokaal niveau, conform de door GS uitgesproken principes van 'subsidiariteit' en 'vertrouwen in gemeenten'. Daarbij worden af te wegen sectorale belangen binnen een integraal afwegingsmechanisme op locatieniveau geplaatst. Voor complexe afwegingen zou bijvoorbeeld opgeschaald kunnen worden naar een provinciale Omgevingstafel (mits samenstelling, doel en rol helder zijn geformuleerd). Deze tafel kan inzicht geven in de weging van belangen en op basis daarvan het gemeentebestuur adviseren. Tevens kan de tafel GS adviseren voor wat betreft doelbereik op het niveau van zonering/deelgebied.

Bij dat verzoek wordt opgemerkt dat de sectorale opbouw van de OVL vanuit de systematiek begrijpelijk, maar het risico met zich meebrengt dat er in de praktijk geen sprake meer zal zijn van het integraal afwegen van al deze sectorale belangen. Het 'afvinken' van sectorale belangen maakt dat een enkel rood vinkje kan betekenen dat een (na integrale afweging) gewenste ontwikkeling toch onmogelijk wordt.

De zienswijzen bevatten ook (uiteenlopende) suggesties voor zo'n artikel.

Artikel X Integrale afweging bij samenloop van provinciale belangen

1. Indien op een locatie twee of meer instructieregels of motiveringsvereisten uit deze verordening gelijktijdig van toepassing zijn, kan een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) voorzien in een ontwikkeling, mits in de motivering integraal wordt onderbouwd dat: a. de betrokken provinciale belangen kenbaar en in onderlinge samenhang zijn afgewogen; b. de ontwikkeling per saldo ruimtelijk aanvaardbaar is; en c. aan de betrokken provinciale belangen geen onevenredige afbreuk wordt gedaan.

2. Het eerste lid is slechts van toepassing indien: a. toepassing van de afzonderlijke regels zonder integrale afweging ertoe zou leiden dat geen evenwichtige beoordeling van de locatie plaatsvindt; en b. de motivering inzichtelijk maakt op welke wijze nadelige effecten zijn voorkomen of, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk zijn beperkt.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op: a. uitdrukkelijke verbodsbepalingen waarbij de verordening geen uitzonderingsmogelijkheid biedt; en b. gevallen waarin de verordening een specifieke en uitputtende uitzonderingsregeling bevat.

4. De motivering bevat in ieder geval: a. een beschrijving van de op de locatie samenlopende provinciale belangen; b. een beschrijving van de wijze waarop die belangen in onderlinge samenhang zijn afgewogen; c. een beschrijving van de nadelige effecten van de ontwikkeling op die belangen; en d. een verantwoording waarom de ontwikkeling, ondanks die effecten, per saldo ruimtelijk aanvaardbaar is.

Een andere indiener doet de volgende suggestie voor een algemene toetsbepaling.

a. Toets op functieconflict (is de voorgenomen activiteit of functie verenigbaar met de primaire functie en de in POVI en gebiedspaspoort beschreven identiteit en kernkwaliteiten van gebied incl. direct aangrenzende zones)

b. Bidirectionele werking (gaat zowel om toelaten van gevoelige functie nabij een belastende activiteit, als om toelaten of bestendigen van een belastende activiteit nabij een gevoelige functie of beschermde zone).

c. Standstill bij fundamenteel conflict (zolang een gebiedsproces bv LOS of een vergelijkbaar afwegingsproces voor het betreffende gebied niet is afgerond).

d. Motiveringsplicht en cumulatie (uitkomst toets wordt gemotiveerd incl. afweging waarin economische of bedrijfsmatige argumenten van de initiatiefnemer worden afgezet tegen de schade aan de in de POVI beschermde belangen, alsmede tegen cumulatieve effecten van vergelijkbare activiteiten in hetzelfde of een aangrenzend gebied.).

e. Sectorneutraliteit. De toets geldt voor alle sectoren en functies, zonder ongerechtvaardigde voorkeur voor één bedrijfstak of functietype.

Indiener			
ZW-1615	ZW-2004	ZW-2020	ZW-2021

Standpunt GS

De Omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat geen verplichting voor gemeenten gericht op het maken van een integrale belangenafweging door gemeenten. Dat hoeft ook niet. Het is immers een wettelijke taak die past binnen de bevoegdheidsverdeling binnen de Omgevingswet. We gaan dan ook niet mee in de oproep van indieners om hier wél bepalingen over op te nemen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

De in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen instructieregels zijn deels themagericht en deels gebiedsgericht. Ze komen voort uit het belang dat we eraan hechten om bepaalde provinciale belangen goed mee te wegen bij wijzigingen van gemeentelijke omgevingsplannen of bij Bopa's. We proeven in de ingediende zienswijzen een zorg bij gemeenten dat de verschillende provinciale instructieregels met elkaar conflicteren. Naar ons oordeel is dat niet het geval. Het karakter van de instructieregel wordt vaak bepaald door de zone waar het initiatief speelt, of het betreft heel specifieke sectorale regels.

We wijzen erop dat de gemeentelijke afweging niet alleen gaat over provinciale belangen maar ook lokale belangen.

Overigens heeft Provinciale Staten bij het vaststellen van de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) een amendement (215) aangenomen dat in gaat op bovenstaande zienwijzen. Op basis daarvan is in de POVI onderstaande tekst toegevoegd aan paragraaf 2.3.5 van hoofdstuk 2:

“Bij de uitwerking van deze omgevingsvisie beoordeelt de Provincie per gebied welke opgaven daar feitelijk aan de orde zijn, welk doel daarmee moet worden bereikt en welke gevolgen dat heeft voor het bestaande gebruik en eventuele ontwikkelmogelijkheden.

Daarbij kijkt de Provincie in ieder geval naar de noodzaak van een maatregel, de uitvoerbaarheid daarvan en de aanwezigheid van minder belastende alternatieven. Voor het geval landelijke regels of normen rechtstreeks van toepassing of leidend zijn, vormen deze het uitgangspunt. Aanvullende provinciale maatregelen worden in dat geval alleen ingezet indien gemotiveerd is dat zij, gelet op gebiedsspecifieke omstandigheden en de gevolgen voor het betrokken gebied, nodig zijn voor het bereiken van provinciale doelen. Indien aanvullende lokale maatregelen van toepassing zijn, zal de Provincie deze meenemen in haar afwegingen. Wanneer landelijke regels of normen ontbreken, kiest de Provincie voor de maatregel of combinatie van maatregelen die noodzakelijk zijn om provinciale doelen te bereiken, waarbij in de afweging expliciet de mate van extra beperking voor het betrokken gebied wordt meegenomen. De Provincie werkt dit per gebied uit op basis van de feitelijke situatie ter plaatse en motiveert daarbij duidelijk welke maatregelen nodig zijn, waarom daarvoor is gekozen en waarom minder ingrijpende alternatieven niet volstaan."

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over leesbaarheid **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) merkt op het document zeer moeilijk leesbaar/ onduidelijk is. Zo overlappen gebieden/ duidingen elkaar waardoor het totale overzicht ontbreekt om te kunnen zien wat de gevolgen zijn voor bedrijven.	ZW-0362

Standpunt GS

Met oog op een zo goed mogelijke leesbaarheid van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is deze gestructureerd opgebouwd en zijn algemene en artikelsgewijze toelichtingen opgenomen.

We attenderen indiener erop dat via de digitale omgevingsverordening Limburg voor elke gewenste locatie in beeld gebracht kan worden welke specifieke regels daar gelden vanuit verschillende thema's.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over kaarten bij de **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om de kaarten met aanduidingen en bijbehorende regels niet leidend te laten zijn bij ontwikkelingen, maar de kwalitatieve onderbouwing. In dat verband wordt erop gewezen dat de kaarten niet overeenkomen met de plaatselijke situatie of niet naar wens van de	ZW-2021

gemeenten zijn aangepast. De daarbij behorende regels zorgen voor ongewenste of onmogelijke ontwikkelingen

Standpunt GS

De opgaven die aan de diverse regels ten grondslag liggen, zijn bij de beoordeling van nieuwe ruimtelijke initiatieven natuurlijk cruciaal. Kaarten zijn een onlosmakelijk onderdeel van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Ze maken duidelijk waar bepaalde regels al dan niet gelden.

De kaarten in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn dezelfde die in door Provinciale Staten vastgestelde POVI zijn vastgelegd. Naar aanleiding van reacties van gemeenten of anderen zijn ze deels aangepast t.o.v. de ontwerp POVI. Niet alle verzoeken zijn daarbij gehonoreerd. Dat heeft te maken met politieke keuzes die gemaakt zijn.

Er is voorzien in mogelijkheden om evidente kaartfouten te corrigeren.

In de POVI hebben we aangegeven dat bij de beoordeling van initiatieven door ons altijd rekening zal worden gehouden met de feitelijke situatie (met uitzondering van die situaties waarin de daadwerkelijke situatie het gevolg is van illegaal handelen).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over een overzicht van alle instructieregels in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om een overzichtelijke lijst te genereren en deze te delen met de gemeenten. Dit maakt het heel wat duidelijker en verkleint de foutmarge bij doorvertaling van provinciale regels in het omgevingsplan.	ZW-2004

Standpunt GS

Het maken van een lijst als gevraagd is naar ons oordeel niet nodig. De instructieregels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn duidelijk als zodanig gemarkeerd. Ze staan steeds aan het begin van elk hoofdstuk.

We wijzen hiernaast ook op de mogelijkheden van het DSO om voor een specifieke plek alle relevante regels inzichtelijk te maken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Algemene zienswijze over tegengestelde sectorale belangen in de	**Indiener**

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
De indiener wijst op de sectorale benadering van verordening en kaarten, waardoor tegenstellingen kunnen ontstaan. En vraagt zich af in hoeverre een integrale benadering mogelijk is. Wanneer kan een plan toch door als niet alle vinkjes vanuit de sectorale benadering op groen staan? Als voorbeeld wordt gewezen op mogelijke conflicten tussen "Uitbreidingsgebied glastuinbouw 2" gelegen in de bufferzone rond het N2000 gebied X.	ZW-2020 ZW-2029

Standpunt GS

De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg vraagt van gemeenten om bij de integrale afweging van belangen bij nieuwe ontwikkelingen rekening te houden met een aantal specifieke regels en om in de motivering van het besluit een aantal specifieke aspecten te betrekken. In die motiveringsvereisten zit de nodige ruimte voor lokaal maatwerk. Het is niet de bedoeling om instructieregels ‘uit te ruilen', de formulering bepaalt de ruimte die er in de afweging is.

Wij hebben niet de verwachting dat hierbij (wellicht op een incidenteel geval na) van strijdigheden sprake zal zijn. Er is inmiddels ruim 10 jaar ervaring met instructieregels, daarbij is niet gebleken dat dit zich in de praktijk voordoet.

Specifiek op het voorbeeld ingaand: De specifieke maatregelen die genomen worden c.q. beperkingen die gaan gelden in Overgangsgebieden rondom Natura 2000-gebieden worden bepaald op basis van nader onderzoek en gebiedsprocessen. Bij die uitwerking zal de verenigbaarheid met glastuinbouw, en de condities waaronder, zeker een aandachtspunt zijn.

Belangrijk is om te melden dat hierop vooruitlopend in de voorliggende wijziging van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen motiveringsplicht voor overgangsgebieden is voorzien. En dat er in de POVI een herijking van het glastuinbouwbeleid is aangekondigd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Amendement 211 H2 – H4

Zienswijze over paragraaf 3.2.4

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken om onderstaande instructieregel op te nemen voor waterveiligheidszones H2 t/m H4, conform amendement op de vaststelling van de POVI: Instructieregel wonen en verblijven in waterveiligheidszone H2-H4 1. Een omgevingsplan voor een gebied gelegen in waterveiligheidszone H2-H4 laat een nieuwe woonfunctie, verblijfsfunctie voor niet-zelfredzame personen en/of verblijfsrecreatiefunctie alleen toe als in de motivering bij het omgevingsplan is onderbouwd, dat is voldaan aan het volgende: a. De woon- en/of verblijfsfunctie is voorbereid op toekomstig klimaat (T100 - 2100) b. De waterveiligheidsrisico's zijn teruggebracht tot een verwaarloosbaar niveau. c. Er wordt niet afgewenteld naar andere locaties, andere overheden of andere generaties, rekening houdend met het klimaat van 2100. d. De inrichting van de planlocatie is hoogwater- en (afstromend) regenwaterbestendig. e. Als er sprake is van een ligging in de nabijheid van een beek of in een overstromingsgevoelig beekdal mag de ontwikkeling geen nadelige effecten hebben op de waterafvoerende en waterbergende functie van het beeksysteem. f. Er wordt waterneutraal gebouwd. 2 . In de motivering zoals bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval betrokken: a. het overstromingsrisico op lokaal niveau, onderzocht met actuele gegevens; b. de waterdiepte en stroomsnelheid en de combinatie van beide; c. de snelheid waarmee het water kan stijgen; d. opstuwing of overlast elders als gevolg van de nieuwe functie; e. de mogelijkheden van vluchtwegen en evacuatie; en f. de schuilmogelijkheden en maatregelen die nodig zijn om veilig te kunnen schuilen. 3. De motivering zoals bedoeld in het eerste lid wordt ter advisering voorgelegd aan het waterschap. Ook wordt deze ter advisering voorgelegd aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg of de Veiligheidsregio Limburg-Noord. 4. In de motivering zoals bedoeld in het tweede lid wordt beschreven op welke wijze is omgegaan met de in het derde lid bedoelde adviezen. Als van deze adviezen wordt afgeweken, wordt in de motivering onderbouwd waarom en waarom dat acceptabel is.

Indiener	
ZW-2032	ZW-2036

Standpunt GS

De Provincie werkt het amendement (2e Gewijzigd Amendement 211 Nijskens c.s. inzake waterveilig bouwen in waterveiligheidszone H5), dat door Provinciale Staten is aangenomen bij de vaststelling van de POVI uit in deze Omgevingsverordening Limburg.

Dat betekent dat in de Wijzigingsverordening de regel met betrekking tot de zones H2 tot en met H4 via een instructieregel een motivering vragen van de gemeente hoe is omgegaan met de waterveiligheidsrisico's die met deze zones verbonden zijn. We gaan daarbij uit van een motiveringsplicht en niet van een bouwverbod met voorwaarden. We zijn van mening dat de verantwoordelijkheid en de afweging voor deze zones bij de gemeenteraad ligt als algemeen bestuur. De in de zienswijze voorgestelde formulering gaat te ver in het voorschrijven van verplichte onderdelen en lijkt uit te gaan van een verbindende regeling. Op het moment van schrijven zijn de hiervoor beschikbare kaarten echter technisch nog niet gereed om deze op te nemen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dit houdt in dat de regel weliswaar is opgenomen in de huidige Wijzigingsverordening, echter pas in werking treedt nadat de kaarten in het Digitaal Stelsel Omgevingswet staan.

Voorstel aan PS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt naar aanleiding van amendement 211 een artikel toegevoegd dat aangeeft dat de motivering bij een omgevingsplan voor een gebied gelegen in de waterveiligheidszones H2 tot en met H4 beschrijft hoe rekening is gehouden met de waterveiligheidsrisico's ter plaatse. Deze regel treedt in werking zodra de kaarten in het Digitaal Stelsel Omgevingswet staan.

Zienswijzen over de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 omgevingsverordening Limburg en het effect op de Land- en Tuinbouw

Zienswijze over de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 omgevingsverordening Limburg en het effect op de land- en tuinbouw
Veel indieners maken zich zorgen over de gevolgen van de verordening voor hun agrarisch bedrijf. Vaak wordt er niet specifiek op een artikel een zienswijze ingediend maar worden de algemene zorgen uitgesproken. De ontwerp wijzigingsverordening 2026 omgevingsverordening Limburg is een document met veel juridisch-technische woorden. Om meer duidelijkheid te geven over welke gevolgen de verordening heeft op agrarische bedrijfsvoering hebben we de ingediende zienswijzen geanalyseerd en onderverdeeld in diverse onderwerpen waarover de indieners zich zorgen maken.

Indiener					
ZW-0001	ZW-0002	ZW-0003	ZW-0010	ZW-0014	ZW-0017

ZW-0021	ZW-0022	ZW-0025	ZW-0006	ZW-0030	ZW-0034
ZW-0037	ZW-0039	ZW-0050	ZW-0051	ZW-0052	ZW-0055
ZW-0056	ZW-0057	ZW-0054	ZW-0058	ZW-0059	ZW-0061
ZW-0065	ZW-0068	ZW-0069	ZW-0070	ZW-0073	ZW-0074
ZW-0075	ZW-0076	ZW-0077	ZW-0078	ZW-0079	ZW-0060
ZW-0031	ZW-0006	ZW-0351	ZW-0353	ZW-0357	ZW-0360
ZW-0361	ZW-0356	ZW-0365	ZW-0366	ZW-0367	ZW-0368
ZW-0369	ZW-0370	ZW-0364	ZW-0362	ZW-0372	ZW-0373
ZW-0375	ZW-0376	ZW-0381	ZW-0382	ZW-0384	ZW-0354
ZW-0378	ZW-0377	ZW-0504	ZW-0505	ZW-0509	ZW-0510
ZW-0511	ZW-0512	ZW-0513	ZW-0515	ZW-0516	ZW-0520
ZW-0522	ZW-0527	ZW-0531	ZW-0532	ZW-0533	ZW-0537
ZW-0538	ZW-0539	ZW-0540	ZW-0541	ZW-0543	ZW-0544
ZW-0545	ZW-0546	ZW-0547	ZW-0548	ZW-0549	ZW-0550
ZW-0551	ZW-0552	ZW-0553	ZW-0536	ZW-0555	ZW-0557
ZW-0558	ZW-0561	ZW-0562	ZW-0564	ZW-0565	ZW-0567
ZW-0568	ZW-0569	ZW-0572	ZW-0573	ZW-0575	ZW-0576
ZW-0577	ZW-0578	ZW-0579	ZW-0580	ZW-0585	ZW-0588
ZW-0590	ZW-0591	ZW-0597	ZW-0598	ZW-0602	ZW-0603
ZW-0604	ZW-0610	ZW-0612	ZW-0614	ZW-0615	ZW-0619
ZW-0628	ZW-0634	ZW-0639	ZW-0640	ZW-0641	ZW-0643
ZW-0646	ZW-0648	ZW-0621	ZW-0623	ZW-0636	ZW-0655
ZW-0656	ZW-0660	ZW-0668	ZW-0826	ZW-1143	ZW-1144
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075

ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-1145	ZW-1146	ZW-1148	ZW-1149	ZW-1150
ZW-1151	ZW-1152	ZW-1153	ZW-1171	ZW-1172	ZW-1174
ZW-1176	ZW-1178	ZW-1182	ZW-1560	ZW-1561	ZW-1562
ZW-1563	ZW-1564	ZW-1565	ZW-1566	ZW-1567	ZW-1568
ZW-1568	ZW-1569	ZW-1570	ZW-1571	ZW-1572	ZW-1573
ZW-1574	ZW-1575	ZW-1576	ZW-1577	ZW-1578	ZW-1579
ZW-1580	ZW-1581	ZW-1582	ZW-1583	ZW-1584	ZW-1585
ZW-1586	ZW-1588	ZW-1589	ZW-1591	ZW-1592	ZW-1593
ZW-1594	ZW-1596	ZW-1597	ZW-1598	ZW-1599	ZW-1600
ZW-1601	ZW-1602	ZW-1603	ZW-1604	ZW-1605	ZW-1609
ZW-1610	ZW-1611	ZW-1617	ZW-1618	ZW-1619	ZW-1620
ZW-1624	ZW-1625	ZW-1626	ZW-1627	ZW-1628	ZW-1629
ZW-1630	ZW-1631	ZW-1632	ZW-1633	ZW-2014	ZW-2019
ZW-2031	ZW-3007	ZW-0044	ZW-0515		

Standpunt GS

Per onderwerp is een antwoord gegeven waarbij we specifiek oog hebben voor de agrarische context. We beginnen met een toelichting op het proces. Daarbij gaan we in op de vraag hoe de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) zich verhoudt ten opzichte van de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg? Daarnaast wordt beschreven wat de inhoudelijke verschillen en relaties zijn. Vervolgens wordt per relevante kaartlaag beschreven wat de gevolgen van de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn op de landbouw.

Landbouw in transitie

In veel zienswijzen, maar ook in gesprekken met vertegenwoordigers van de sector en met individuele bedrijven, worden zorgen uitgesproken over het toekomstperspectief van de land- en tuinbouw in het algemeen en van individuele agrarische bedrijven in het bijzonder. Er zijn soms twijfels of met de in de POVI ingezette koers een verantwoorde bedrijfsvoering in de toekomst nog wel mogelijk is.

In het landelijk gebied liggen de nodige uitdagingen. We hebben in Nederland en Limburg opgaven op het gebied van natuur, water, klimaat en energie. Vanuit de Europese Unie en het Rijk worden op die terreinen ook de nodige randvoorwaarden gesteld. Uit vele rechterlijke uitspraken is voor iedereen inmiddels helder dat die niet vrijblijvend zijn. Op Europees niveau moeten we voldoen aan de Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR), de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Natuurherstelverordening (NHV). In de POVI gaan wij ervan uit dat er ook in de toekomst een verantwoorde bedrijfsvoering mogelijk is. De hierboven genoemde opgaven vragen wel om in gebieden voorwaarden te stellen aan de agrarische bedrijfsvoering.
De Provincie wil daar graag samen met de sector in optrekken. Hierbij past een eerlijke en transparante koers in de POVI. Door de voorgestelde zonering maken we duidelijk welke voorwaarden aan de agrarische bedrijfsvoering worden gesteld. In alle zones streven we naar een emissiearme land- en tuinbouw. Emissiearme land- en tuinbouw is een landbouw waarbij de uitstoot van schadelijke stoffen (bijvoorbeeld ammoniak, stikstof, fijnstof, CO2, pesticiden en geur) naar bodem, water en lucht zoveel mogelijk beperkt wordt. Zoals in de POVI is aangegeven kan dit bereikt worden middels een passende agrarische bedrijfsvoering, bijvoorbeeld natuurinclusieve, biologische of precisie land- en tuinbouw. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn daar overigens geen regels over opgenomen.

De Provinciale Omgevingsvisie (POVI)
De POVI is het strategisch plan voor de fysieke leefomgeving in Limburg. In de POVI staan onze ambities, doelen en kaders voor de lange termijn (2050). Het document biedt een integrale leidraad voor hoe we de schaarse ruimte in de provincie gaan inrichten, beheren en gebruiken. Daarbij kijkt de POVI naar de leefomgeving in de brede zin. Dus niet alleen naar traditionele ruimtelijke onderwerpen, maar ook naar thema's zoals gezondheid, leefbaarheid, milieu en veiligheid.

De Omgevingswet verplicht het Rijk, de provincies en de gemeenten om een omgevingsvisie op te stellen. Elke bestuurslaag heeft daarbij een eigen rol en specifieke verantwoordelijkheden voor het beheer van de fysieke leefomgeving. De POVI is de visie op provinciaal niveau en houdt rekening met regionale verschillen. Ze richt zich op opgaven die gemeenten overstijgen en die niet door het Rijk kunnen worden opgepakt. De POVI is zelfbindend voor ons als Provincie en richtinggevend voor onze partners.

De ambities uit de POVI worden soms vertaald naar juridisch bindende instrumenten uit de Omgevingswet, zoals de omgevingsverordening Limburg. Ook wordt de visie uitgewerkt in andere provinciale instrumenten, bijvoorbeeld programma's. Op deze manier zien we de visie terug in concrete regels en maatregelen.

De POVI geeft via zonering duidelijkheid over de voorwaarden die worden gesteld aan de ontwikkelingsmogelijkheden voor agrariërs, afgestemd op het gebied waarin zij actief zijn. Hiermee ontstaat bewustzijn over de maatschappelijke opgaven en ruimtelijke doelen die ter plekke spelen, zodat ondernemers kunnen inschatten welk toekomstperspectief op die plek realistisch is.

De voorwaarden verschillen per locatie en zijn niet per definitie gunstiger of ongunstiger, maar zijn afhankelijk van ruimtedruk, milieueisen en maatschappelijke doelen. De Provincie biedt in het

primair landbouwgebied meer ruimtelijke zekerheid aan bedrijven die zich richten op hoogproductieve landbouw. In andere zones spelen meerdere opgaven tegelijk en kan de invulling verschillen. Het beleid is erop gericht transparantie en duidelijkheid te bieden, zodat ondernemers zelf tijdig keuzes kunnen maken in een steeds veranderende omgeving.

De POVI is op 8 mei 2026 door Provinciale Staten vastgesteld. Daarmee zijn ook de bij de POVI behorende kaarten en begrenzing van de zonering vastgesteld.

Omgevingsverordening Limburg

In de omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg Limburg staan de provinciale regels op het gebied van onder andere milieu, provinciale wegen, water, grond, landbouw, natuur, wonen en ruimte. De Rijksoverheid (regering en parlement) stelt landelijke wetten en algemene maatregelen van bestuur vast, regels daaruit kunnen in de Omgevingsverordening doorwerken (denk aan regels met betrekking tot de geitenhouderij, stikstof en water). De Provincie dient zich te houden aan de rijksregels. Waar de POVI op hoofdlijnen richting geeft en een zelfbindend karakter heeft, maakt de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg de regels concreet waar anderen zich aan moeten houden.
Dat doet de OVL op twee manieren, met instructieregels en direct werkende regels.

Instructieregels:

Dit zijn algemene regels waarmee de Provincie aan gemeenten of het waterschap aangeeft hoe zij een taak of bevoegdheid moeten uitoefenen. Het waterschap moet de instructieregels die tot haar zijn gericht, toepassen in de waterschapsverordening. De gemeente moet de tot haar gerichte instructieregels toepassen bij het wijzigen van het omgevingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning voor een activiteit die in strijd is met het omgevingsplan (een buitenplanse omgevingsplanactiviteit). Pas na het verwerken van de provinciale instructieregels in de waterschapsverordening, het gemeentelijke omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) krijgen deze regels effect op activiteiten van inwoners en bedrijven. De provinciale instructieregels in de omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg Limburg werken dus via de gemeente (of het waterschap) door naar de initiatiefnemer. De instructieregels die zich richten tot gemeenten gelden dus pas voor inwoners en bedrijven als ze zijn opgenomen in het omgevingsplan of in een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Om de werking van instructieregels te verduidelijken een praktisch voorbeeld: Landbouwgrond heeft een agrarische functie in het gemeentelijke Omgevingsplan (vroeger het bestemmingsplan). In het Omgevingsplan staan onder andere gebruiks- en bouwregels beschreven. Blijft het gebruik van of de bouw op een perceel binnen de kaders die staan beschreven in het omgevingsplan dan zijn de regels van de omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg Limburg niet van toepassing. Denk bijvoorbeeld aan een andere teelt op een perceel of het bouwen van een stal binnen het agrarisch bouwblok. Bij een ruimtelijke ontwikkeling die niet past binnen de regels van het omgevingsplan zijn de instructieregels van de omgevingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg Limburg wel van toepassing. Denk aan het bouwen van een schuur op landbouwgrond. Maar ook het realiseren van vakantieappartementen in een boerderij met agrarische functie.

Direct werkende regels:
Dit zijn regels voor activiteiten die meteen gelden voor iedereen. Gemeenten hoeven deze regels niet eerst op te nemen in een omgevingsplan of buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Inwoners en bedrijven dienen zich direct aan deze regels te houden.
Een voorbeeld van een direct werkende regel is bijvoorbeeld het verbod op nieuwvestiging van een geitenhouderij (art. 10.13) of ammoniakemissie dierenverblijven (10.15).

Via deze LINK komt u op de website van de Provincie Limburg waar u een video kunt bekijken waarin duidelijk wordt gemaakt wat de verschillen zijn tussen de POVI en de omgevingsverordening Limburg.

Momenteel worden de regels in de nu geldende Omgevingsverordening herzien via een aanpassingsronde in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Dat is het document waarop u een zienswijze heeft ingediend. Na vaststelling door Provinciale Staten en publicatie maken de regels deel uit van de Omgevingsverordening Limburg en gaan ze gelden.

De intentie achter de zonering en daaraan gekoppelde regels
Door middel van de algemene zonering voor het landelijk en bebouwd gebied, zoals opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg, is aangegeven welke visie en doelen de Provincie Limburg in de betreffende zones heeft. Hiermee streven we ernaar dat de juiste ontwikkelingen op de juiste plekken landen. In eerste instantie wordt dit op gemeentelijk niveau afgewogen en is dit afhankelijk van het initiatief. Uiteraard moet het initiatief dan ook passen binnen de provinciale kaders.

In de POVI is ruim aandacht besteed aan de uitleg van de zonering. Die uitleg is terug te vinden in hoofdstuk 3.4 Algemene zonering. De op 8 mei 2026 vastgestelde POVI en daarmee vastgestelde zonering werkt door in de kaarten van de ontwerp wijzigingsontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg en de daaraan gekoppelde regels. Op basis van een groot aantal zienswijzen is ons duidelijk geworden dat de gevolgen van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg voor de landbouw verduidelijking behoeven.

Om die duidelijkheid te geven is hierna per zone/deelgebied beschreven wat de effecten zijn en de achterliggende gedachte is. Vervolgens wordt aandacht besteed aan andere onderwerpen. Alleen de zones/deelgebieden en onderwerpen die terugkomen in de zienswijzen zijn verduidelijkt.

Verduidelijking mbt zonering, deelgebieden en regels Groenblauwe landbouwzone
Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de groenblauwe landbouwzone dient rekening te worden gehouden en/of bijgedragen te worden aan de opgaven in deze zone. We vragen bij ruimtelijke plannen die niet passen binnen het vigerende omgevingsplan van de gemeente te motiveren hoe wordt omgegaan met de groene en blauwe opgaven en waarden in deze zone.

De groenblauwe landbouwzone is opgebouwd uit acht kaartlagen. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg worden deze kaartlagen aangeduid

met 'deelgebieden'. De 8 deelgebieden kunnen ook deels onder verwevingsgebied liggen. De instructieregel voor het betreffende deelgebied geldt dan ook.

Voor elk van die acht onderliggende deelgebieden geldt dat een specifieke natuur- of wateropgave de begrenzing bepaalt. De deelgebieden zijn gebaseerd op basis van expertise van deskundigen of wetenschappelijk onderzoek, die goed onderbouwen waar de betreffende natuur- of wateropgave speelt. Het is dus steeds de opgave die de begrenzing bepaalt. De ingediende zienswijzen vormen geen aanleiding om de begrenzingen van de deelgebieden te wijzigen (technische correcties daargelaten).

Land- en tuinbouw (de hoofdgebruiker) in de groenblauwe landbouwzone is een emissiearme land- en tuinbouw die rekening houdt met de kwetsbaarheden en opgaven op het vlak van water en natuur. Bij nieuwe ruimtelijke plannen en ontwikkelingen vragen we gemeenten aan te tonen hoe er rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheden en opgaven die voor het specifieke gebied gelden. De instructieregels over de groenblauwe landbouwzone staan in afdeling 7.2 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, met een aantal specifieke instructieregels in de hoofdstukken 10 en 12.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen die niet passen binnen de kaders van het omgevingsplan gelden twee generieke regels die van toepassing zijn op alle deelgebieden:

1. dat een initiatief geen negatief effect heeft op aangrenzende natuurnetwerk Limburg
2. een compensatieplicht voor landschappelijke kernkwaliteiten.

Bij het formuleren van de instructieregels en de daarbij opgenomen uitzonderingen voor de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied is rekening gehouden met de haalbaarheid en betaalbaarheid, inclusief de financiële gevolgen voor betrokkenen, en met reële termijnen waarbinnen sectoren zich kunnen aanpassen. Daarbij wordt gestreefd naar een evenwichtige verdeling van lasten, en waar aan de orde, wordt gebruik gemaakt van wettelijk beschikbare instrumenten.

De acht deelgebieden worden verduidelijkt en bestaan uit:

1. Hellingen
2. Maasvalllei
3. Ecologische verbindingszone
4. Intrekgebieden Natura2000
5. Overgangsgebied rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden
6. Beekdal
7. Natte laagte
8. Droogdal

Helling (deelgebied)

Het deelgebied “helling” van de groenblauwe landbouwzone geeft de steilere hellingen weer in Limburg. De instructieregels die gekoppeld zijn aan dit deelgebied zijn in de ontwerp

Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen en vragen o.a. bij een ruimtelijke ontwikkeling te motiveren dat snel afstromen van water en erosie wordt voorkomen. Het gaat hierbij dus niet om een verbod op ruimtelijke ontwikkeling, maar we vragen om rekening te houden met deze opgave in de planvorming.

Maasvallei (deelgebied)

Een aantal zienswijzen gaan in op het feit dat eigendom in het deelgebied “Maasvallei” is gesitueerd en onduidelijk heerst over de gevolgen daarvan. Op de kaart van het deelgebied Maasvallei is het rivierbed (bestaande uit het voormalige stroomvoerend en waterbergend winterbed) van de Maas opgenomen. In het gehele rivierbed bestaat het risico op hoogwater en overstroming. Hier is onderscheid te maken in landbouwgrond en een bouwkavel. Voor landbouwgrond die in landbouwkundig gebruik is en blijft, verandert er niets. Het betreffende artikel van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt namelijk pas van kracht als een ruimtelijke ontwikkeling wordt geïnitieerd die niet past binnen het geldende gemeentelijke omgevingsplan. Voor een bouwkavel geldt in feite hetzelfde. Bestaande rechten blijven overeind en het gemeentelijke omgevingsplan blijft van kracht. Pas op het moment dat er een uitbreiding of ontwikkeling plaatsvindt die niet past in het geldende omgevingsplan dient rekening gehouden te worden met het betreffende artikel. Daarnaast gelden in dit gebied voor ruimtelijke ontwikkelingen zoals bouwen de regels van de Rijks Beleidslijn Grote Rivieren (Bgr).

Ecologische verbindingszone (deelgebied)

Binnen het deelgebied ecologische verbindingszone is aangegeven welke type leefgebied wordt nagestreefd. Het gaat hierbij vaak niet over een vlakdekkende inrichting maar, zeker in het geval van zoekgebieden, om ruim begrensde zones, die ruimte bieden aan gemeenten, het waterschap en grondeigenaren om nog keuzes te maken in de invulling van de betreffende verbinding. Dit is terug te vinden in POVI H5.6 (specifieke kaartlagen natuur), en in bijlage 9 (kaartenbijlage). De ecologische verbindingszones zijn vaak goed te combineren met landbouw in combinatie met (gesubsidieerd) agrarisch natuurbeheer. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om de aanleg van specifieke landschapselementen met een ecologische functie, zoals houtwallen, heggen of poelen. Een dergelijk invulling in verplichtende vorm vindt alleen plaats bij een ruimtelijke ontwikkeling.

Intrekgebied Natura 2000 (deelgebied)

In verschillende zienswijzen wordt de zorg uitgesproken over eventueel beperkende gevolgen in de intrekgebieden Natura 2000-gebieden. De intrekgebieden Natura 2000-gebieden zijn de gebieden waar het water infiltreert dat de (nabijgelegen) grondwaterafhankelijke Natura 2000-gebieden voedt. Dit zijn Natura 2000-gebieden die gevoelig zijn voor nutriënten (nitraat en fosfaat). Daarom zijn verbetering van de waterkwaliteit en behoud en/of verbetering van de waterkwantiteit van belang. Doel in de intrekgebieden Natura-2000 is te zorgen voor voldoende infiltratie van water van een goede kwaliteit voor de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

De kwantiteit van het infiltrerende water moet worden behouden en de kwaliteit moet worden verbeterd. Grootschalige afdekking of verstening moet worden voorkomen of gemitigeerd. Daarom geldt voor de intrekgebieden Natura 2000-gebieden een motiveringsplicht, die vraagt om

aan te geven hoe de waarden voor infiltratie van water naar het grondwater worden behouden en de waterkwaliteit wordt verbeterd.
De motiveringsplicht is alleen van toepassing bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die niet passen binnen de mogelijkheden van het gemeentelijke omgevingsplan.

Overgangsgebied rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden (deelgebied)
De kwaliteit van de Natura 2000-gebieden staat onder druk. De Provincie heeft een wettelijke opgave om verslechtering tegen te gaan en deze natuur in stand te houden. Dat doen we door maatregelen in de natuurgebieden zelf maar ook daarbuiten in de zogenaamde overgangsgebieden rondom kwetsbare natura 2000-gebieden zijn daarvoor maatregelen nodig. De regels die in deze zone gelden worden in een later stadium bepaald, op basis van een gebiedsgerichte onderbouwing van wat nodig en haalbaar is

Voor de “overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden" is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen specifieke motiveringsplicht bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen. De Provincie Limburg wil de doelen op het gebied van stikstof, natuur en water realiseren door middel van het programma Limburgs Offensief Stikstof (LOS). De begrenzing van de overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden heeft een voorlopig karakter. Op basis van de resultaten van de gebiedsgerichte onderbouwing (op basis van onderzoek) en gebiedsprocessen LOS kunnen die later worden aangepast. Specifieke regels voor deze deelgebieden komen eveneens pas op een later moment. Waar sprake is van overlap van de overgangsgebieden met andere deelgebieden geldt de motiveringsplicht voor die andere deelgebieden uiteraard wel. Bovendien zal voor nieuwe ontwikkelingen met mogelijke significante effecten op Natura 2000-gebieden een natuurvergunning nodig zijn, In dat kader is ook een motivering vereist van de impact van de beoogde ingreep.

De instructieregels over de “overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden", hebben geen effect op het huidige grondgebruik. Voor een aantal focusgebieden zijn gebiedsprocessen opgestart om gezamenlijk tot oplossingen te komen voor de natuur- en wateropgaven in het kader van het programma LOS. Participatie in gebiedsprocessen is op vrijwillig basis. De maatregelen die hier uit volgen zijn niet vrijblijvend. Eventuele gebiedspecifieke gebruiksbeperkingen kunnen gaan gelden voor het overgangsgebied en zullen te zijner tijd o.a. geborgd worden in de Omgevingsverordening Limburg.

Het is mogelijk dat op termijn generieke maatregelen/ gebruiksbeperkingen in de verordening worden opgenomen. In de nu geldende Wijzigingsverordening is dat niet het geval.

Beekdal (deelgebied)
De beekdalen zijn belangrijk voor het afvoeren van het water in natte perioden en voor het bergen van water voor drogere perioden. De beken moeten in deze beekdalen zo veel mogelijk ruimte krijgen. Het deelgebied Beekdal heeft in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen regels die beperkend werken voor de huidige landbouwkundige bedrijfsvoering.

De opgenomen regels zijn alleen van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen die niet passen in het omgevingsplan en vragen om een motivering hoe de ruimte voor water en de waterbergende en watervoerende functie van het gebied in stand blijft of wordt verbeterd.

Natte laagte

De natte laagten zijn belangrijk voor het watersysteem vanwege hun sponswerking (water vasthouden, laten infiltreren en/of vertraagd weer afgeven aan de omgeving). Het zijn bestaande natte en/ of laaggelegen gebieden in het landschap. In een aantal gevallen kan hier een gegraven waterloop doorheen lopen. Het deelgebied natte laagte heeft in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen regels die beperkend werken voor de huidige landbouwkundige bedrijfsvoering. De opgenomen regels zijn alleen van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen die niet passen in het omgevingsplan en vragen om een motivering hoe de waterbergende functie en de sponswerking van het gebied worden behouden of verbeterd.

Droogdal

De bestaande droogdalen in de heuvelachtige delen van Limburg zijn dalen die het grootste deel van het jaar geen water afvoeren of waar hooguit een klein bronbeekje ontspringt en afstroomt. Alleen bij hevige regenval komt er veel water tot afstroming. Bij of na hevige regenval stroomt het water door deze droogdalen van de plateaus naar de beekdalen. Ter voorkoming van wateroverlast in de dalen is het van belang om deze waterafvoer zoveel mogelijk te vertragen en het water zo mogelijk te laten infiltreren naar het grondwater. Het deelgebied droogdal heeft in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen regels die beperkend werken voor de landbouwkundige bedrijfsvoering. De opgenomen regels zijn alleen van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen die niet passen in het omgevingsplan en vragen om een motivering hoe de afvoerfunctie en het behoud van de waterbergende en remmende werking van het landschap wordt behouden of verbeterd.

Zone verwevingsgebied

De zone “verwevingsgebied” is een overgangszone tussen stad en land. In dit gebied komen veel functies samen, denk bijvoorbeeld aan landbouw, wonen, recreatie, natuur, water en soms stedelijke uitbreiding. Juist vanwege die verweving spelen hier, meer dan elders in het landelijk gebied, de belangen van gezondheid en het beperken van hinder voor bewoners in de bebouwde omgeving een grote rol. Voor veel van die belangen (bijvoorbeeld geur, spuitzones) zijn de gemeenten primair aan zet, binnen door het Rijk gestelde kaders en regels. Er blijft in deze zone, ook in de toekomst, ruimte voor landbouw. Dit is namelijk de belangrijkste grondgebruiker in dit gebied. De aanduiding verwevingsgebied legt aan bestaande bedrijfsvoering, zoals toegestaan op grond van het omgevingsplan, geen nieuwe beperkingen op. De Provincie zet in op een emissiearme landbouw. De mogelijkheden en beperkingen voor de landbouw staan verwoord in het hoofdstuk landbouw (H10) van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Inzet is steeds om vrijkomende agrarische bebouwing zoveel mogelijk opnieuw te gebruiken voor andere vormen van (emissiearme) landbouw. Mits onderbouwd, kan in de verwevingsgebieden ruimte geboden worden voor passende niet-agrarische (her-)bestemmingen/ ontwikkelingen.

De 8 deelgebieden die onder de kop ’groenblauwe landbouwzone’ zijn genoemd kunnen ook deels onder verwevingsgebied liggen. De instructieregel voor het betreffende deelgebied geldt dan ook.

Zone landelijke kern

Vroeger lagen veel agrarische bedrijven in een kern. Soms is zo'n bedrijf in de kern nog operationeel. De kernen zijn in de POVI aangewezen als "landelijke kern”. Bij de begrenzing is geen rekening gehouden met bedrijfskavels. Deze zonering beperkt de huidige bedrijfsvoering zoals toegestaan op grond van het omgevingsplan niet. Voor het uitbreiden van de bedrijfskavel buiten de regels van het geldende omgevingsplan kan deze zone beperkend werken. De mogelijkheden en beperkingen staan verwoord in het hoofdstuk landbouw (H10) van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Verduidelijking met betrekking tot andere regels en onderwerpen.

Grondwaterbeschermingsgebieden en zoekgebieden

Ons drinkwater staat onder druk. We verwachten een toename van het drinkwatergebruik, maar zien gelijktijdig dat het steeds meer inspanning vraagt om voldoende schoon water als grondstof voor dit drinkwater te verkrijgen. We zetten daarom in op een betere bescherming van onze drinkwaterbronnen en reserveren ruimte voor toekomstige winningen. Tegelijkertijd vragen we aandacht voor de wettelijke zorgplicht die alle overheden hebben voor ons drinkwater.

In afdeling 4.3 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn direct werkende regels over activiteiten in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones opgenomen. Deze regels gelden rechtstreeks voor eenieder. Met deze regels wordt de kwaliteit van het grondwater in deze gebieden beschermd. Dit is belangrijk omdat dat grondwater gebruikt wordt voor de bereiding van drinkwater. De verontreiniging van dit grondwater moet worden voorkomen.

Een waterwingebied is het gebied waar grondwater wordt onttrokken uit de bodem voor de productie van drinkwater. Deze gebieden zijn deels in eigendom van de Waterleiding Maatschappij Limburg (WML.) Het is belangrijk dat deze gebieden beschermd worden om de kwaliteit van ons drinkwater te waarborgen en verontreiniging ervan te voorkomen. Daarom gelden in de waterwingebieden de strengste regels.

In de meeste gevallen ligt rondom een waterwingebied een grondwaterbeschermingsgebied om het waterwingebied extra te beschermen. Ook in een grondwaterbeschermingsgebied gelden regels om het grondwater, bestemd voor de bereiding van drinkwater, te beschermen. Deze regels zijn op een aantal punten gewijzigd.

In een volgende wijziging van de Omgevingsverordening zijn we voornemens om de grondwaterbeschermingsgebieden uit te breiden om daarmee het grondwater beter en langduriger te beschermen.
In Noord- en Midden-Limburg zijn daarvoor nu in de Omgevingsverordening al zones rond de bestaande drinkwaterwinningen aangewezen als zoekgebied grondwaterbescherming. Het betreft

hier de 200-jaarszones. Binnen deze zones zullen naar verwachting de uitbreidingen van de grondwaterbeschermingsgebieden worden gerealiseerd. Om te voorkomen dat in deze gebieden in de tussentijd nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden die ongewenst zijn als het een grondwaterbeschermingsgebied wordt, zijn hiervoor regels opgenomen die een aantal specifiek benoemde bedrijfstypen vergunningplichtig maken. Het gaat daarbij alleen om nieuwe bedrijven. We voorzien dat er behoefte zal zijn aan meer drinkwater. Om in de toekomst de mogelijkheid te hebben een nieuwe grondwaterwinning te realiseren zijn in Zuid-Limburg twee zoekgebieden drinkwaterwinning aangewezen. Deze gebieden zijn in potentie geschikt om hier op termijn een nieuwe drinkwaterwinning met bijbehorende beschermingsgebieden te realiseren. Om te voorkomen dat in deze gebieden in de tussentijd nieuwe ontwikkelingen plaatsvinden die ongewenst zijn als het een nieuw waterwingebied en een nieuw grondwaterbeschermingsgebied wordt, zijn hiervoor regels opgenomen die een aantal specifiek benoemde bedrijfstypen vergunningplichtig maken. Het gaat daarbij alleen om nieuwe bedrijven.

De bestaande grondwaterbeschermingsgebieden en ook de zoekgebieden zijn hoofdzakelijk in landbouwkundig gebruik. Voor de landbouw zijn in de grondwaterbeschermingsgebieden landelijke regels van toepassing, zoals op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. In de zoekgebieden grondwaterbescherming zijn nieuwe initiatieven van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders (voorheen intensieve veehouderij) en het telen en kweken van waterplanten of waterdieren vergunningsplichtig. Het zoekgebied beperkt het agrarisch grondgebruik niet. Zo wordt rekening gehouden met het grondwater. De bestaande landbouw in de bestaande grondwaterbeschermingsgebieden laat zien dat een passende bedrijfsvoering mogelijk is binnen de geldende voorwaarden.

Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit willen we realiseren door nieuwe initiatieven in de fysieke leefomgeving te verbinden met de bestaande kenmerken en identiteiten van onze (historische) cultuur- en natuurlandschappen. Dat betekent niet alleen het koesteren en beschermen van bestaande kwaliteiten, maar juist ook het versterken en vernieuwen van deze kwaliteiten. Het beleid is specifiek gericht op nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en niet op het (agrarisch) gebruik. Middels de gebiedspaspoorten laten wij zien hoe wij die kenmerken en identiteit zien en geven daarmee initiatiefnemers inspiratie en handvatten voor ruimtelijke ontwerpkeuzes. Het is een hulpmiddel (niet verplicht) om tot een goed plan te komen dat bijdraagt aan de ruimtelijke kwaliteit. Hiervoor is in artikel 7.13 een instructieregel opgenomen.

Bouwkavel en percelen in diverse zones

In sommige gevallen worden percelen en/of bouwkavels doorsneden door meerdere zones. Voor sommige indieners van een zienswijze geeft dat onduidelijkheid. De begrenzing is echter bepaald op basis van de opgaven (op provinciaal schaalniveau), niet op basis van de kadastrale situatie. Deze keuze betekent dat voor een dergelijke kavel meerdere zones van toepassing zijn.
Bij nieuwe ontwikkelingen die in meer dan één zone liggen, dient de motivering door gemeenten afgestemd te worden op de verschillende zones.

Gewasbescherming en spuitzones

Veel zienswijzen gaan in over de zorgen met betrekking tot beperking van gewasbeschermingsmiddelen en het instellen van spuitcirkels.
In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn geen regels met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen en/of spuitcirkels opgenomen.

Gezien het veranderend grondgebruik, onderzoeksresultaten en rechtszaken over de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen begrijpen wij dat er zorgen zijn omtrent natuur, water, volksgezondheid en de leefomgeving. Wij volgen daarom nauwlettend de ontwikkelingen en onderzoeken de effecten van het gebruik van dergelijke middelen.

Wij hebben geen taak op grond van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb). De beslissingsbevoegdheid over de goedkeuring van werkzame stoffen is op het niveau van de Europese Unie belegd bij de Europese Autoriteit voor Voedselveiligheid (EFSA). De beslissingsbevoegdheid over toelating van gewasbeschermingsmiddelen vindt plaats op het niveau van de lidstaten. In Nederland is dit het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). Het Ctgb beoordeelt volgens het Europees geharmoniseerd toetsingskader of het middel veilig is voor mens, dier en milieu. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) controleert of bedrijven uitsluitend toegelaten gewasbeschermingsmiddelen gebruiken en of ze deze middelen op de juiste wijze toepassen. De NVWA ziet ook toe op de naleving van de keuringsplicht van toedieningsapparatuur voor gewasbeschermingsmiddelen.

Zoals in voorgaande alinea is beschreven heeft de Rijksoverheid een systeemverantwoordelijkheid omtrent gewasbeschermingsmiddelen. Op het vlak van Natura 2000 gebieden is de Provincie Limburg het bevoegd gezag. Momenteel worden de gevolgen van gewasbeschermingsmiddelen op Natura 2000 gebieden vanuit verschillende instanties onderzocht.

In het licht van de zorgen over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen wordt het instellen van spuitzones, waarmee een minimale afstand wordt gecreëerd tussen het landbouwperceel waar gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast en gevoelige functies, zoals woonbebouwing, veelvuldig benoemd. Het instellen van dergelijke afstandszones en -normen is een taak voor de gemeenten in hun omgevingsplannen. Ook onder de Omgevingswet is de ordening van de fysieke leefomgeving meer een taak voor de gemeenten (subsidiariteitsbeginsel) en ligt het opnemen van gebruiksnormen of specifieke activiteiten in het gemeentelijke omgevingsplan veel meer in de rede dan het stellen van regels in de provinciale omgevingsverordening.

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid voor de rijksoverheid of ons om instructieregels in de richting van gemeenten te stellen, ook voor bestaande situaties.
Echter, bij (instructie)regels over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moet uiteraard wel door onderzoek onderbouwd worden dat zij het beoogde effect hebben. Momenteel worden nog onderzoeken naar de risico’s van gewasbeschermingsmiddelen uitgevoerd. Afhankelijk van de resultaten kan bezien worden of en welke maatregelen zoals zoneringen gepast zijn. Wij

concluderen daarmee dat een instructieregel op dit moment nog niet kan worden opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Ammoniakemissie dierverblijven

In de nu geldende Omgevingsverordening zijn bepalingen opgenomen over de emissienormen van stallen, waaraan ook bestaande stallen uiterlijk 1 januari 2030 moeten voldoen. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn deze emissienormen per dierplaats hetzelfde gebleven. In de zienswijzen zijn zorgen geuit over de haalbaarheid, wat betreft de norm en/of de termijn waarbinnen dat moet gebeuren. Onder meer omdat op dit moment nog niet voor alle diercategorieën juridisch erkende stalsystemen beschikbaar zijn. Om niet vooruit te lopen op de mogelijke beperkingen van innovatieve technieken tot 2030 is ervoor gekozen om de emissienormen nu niet aan te passen. Wel is lid 4 aan artikel 10.15 toegevoegd. Dat lid bepaalt dat Gedeputeerde Staten in individuele gevallen kunnen afwijken van de datum van 1 januari 2030. Het gaat dan om bijzondere situaties, waarin duidelijk is, dat deze datum niet haalbaar is en het ook niet redelijk is dit te vereisen.

Met de reductie van stikstofdepositie wordt een bijdrage geleverd aan het stoppen van verslechtering en herstel van Natura 2000-gebieden. Vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtllijn (die nationaal verankerd zijn in de Omgevingswet) zijn we verplicht om zo nodig instandhoudings- en passende maatregelen te nemen om de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebied te behalen en verslechtering tegen te gaan. Gezien de huidige stand van zaken in de Natura 2000-gebieden gaande is, wordt de reductie van stikstofdepositie die wordt behaald met de emissienormen per dierplaats gezien als een dergelijke maatregel, echter alleen als de reductie ten goede komt aan de natuur. Door op te nemen dat deze reductie niet meer opnieuw ingezet mag worden voor nieuwe stallen en/of meer dieren via intern of extern salderen is deze reductie ten behoeve van de natuur ook echt geborgd. In dat geval is geen natuurvergunning nodig.
Dit betekent dus dat ondernemers kunnen voldoen aan de Omgevingsverordening Limburg ook als de vergunningverlening nog niet van het slot is. Dit laatste kwam als zorgpunt in enkele zienswijzen naar voren. Dus juist door toevoeging van lid 3 aan artikel 10.15 is geborgd dat de reductie ten goede komt aan de natuur en is een natuurvergunning niet nodig om te voldoen aan deze bepaling in de Omgevingsverordening Limburg.

In meerdere zienswijzen komt ook de zorg naar voren dat verduurzaming hierdoor niet gekoppeld kan worden aan ontwikkelruimte en dat de ontwikkelmogelijkheden van bestaande bedrijven wordt beperkt. Lid 3 van artikel 10.15 is zo verwoord dat emissieruimte die wordt gerealiseerd door het nemen van maatregelen die bóven de vereisten van de verordening uitgaan, wel kan worden ingezet voor nieuwe stallen en/of meer dieren via extern of intern salderen. Daarvoor is dan wel een natuurvergunning nodig.
Dat kan op het moment dat additionaliteit kan worden aangetoond; als een ‘geborgd maatregelenpakket voor emissiereductie en natuurherstel’ (vanuit het LOS en door landelijk beleid) gereed is. Deze ruimte is op dat moment niet meer nodig voor de benodigde stikstofreductie, omdat daarvoor andere maatregelen worden getroffen.

In de zienswijzen zijn ook zorgen geuit over de vaststelling van nieuwe beleidsregels inzake intern salderen. Deze vaststelling zal ook worden bekeken in samenhang met de Omgevingsverordening, landelijk beleid en de stappen die we kunnen zetten om met een 'geborgd maatregelenpakket voor emissiereductie en natuurherstel' vergunningverlening straks weer mogelijk te maken. Wanneer landelijke regels of normen rechtstreeks van toepassing of leidend zijn, vormen deze het uitgangspunt. Aanvullende provinciale maatregelen worden in dat geval alleen ingezet indien gemotiveerd is dat zij, gelet op gebiedsspecifieke omstandigheden en de gevolgen voor het betrokken gebied, nodig zijn voor het bereiken van provinciale doelen.

Overgangsrecht

Nadat Provinciale Staten de Wijzigingsverordening hebben vastgesteld wordt deze gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Daarna treedt hij in werking. Vanaf dat tijdstip gelden de nieuwe regels. Voor instructieregels geldt dat gemeenten ze vanaf die datum moeten toepassen bij de wijziging van het omgevingsplan en bij de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa), ook als de wijziging van het omgevingsplan al voor die datum in ontwerp ter inzage is gelegd of de aanvraag om de bopa al voor die datum is ingediend.

Alle gemeenten moeten voor 1 januari 2032 beschikken over een volledig omgevingsplan op basis van de Omgevingswet. In dat omgevingsplan zullen ook bestaande functies worden opgenomen die ongewijzigd zijn overgenomen uit in het verleden genomen besluiten, bijvoorbeeld een bestemmingsplan of een verleende bopa. In dat geval hoeven de nieuwe instructieregels niet te worden toegepast. Dat is bepaald in artikel 17.1, derde lid.

Flankerend beleid en financiële compensatie

Indieners van een zienswijze maken zich zorgen over het ontbreken van flankerend beleid en financiële middelen om de in de POVI opgenomen ontwikkelingen te realiseren.
Dergelijke fondsen, budgetten en/of subsidies worden niet geregeld in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. De POVI is een zelfbindend document waarin de koers voor de langere termijn is vastgelegd. Het vormt de basis voor nieuw op te stellen beleid en geeft richting. Programma's die ontwikkeld worden om bepaalde doelstellingen uit de POVI te realiseren vormen een concretere uitwerking. Financiering vormt daar uiteraard onderdeel van. Ook voor de Provincie Limburg geld dat de ontwikkeling haalbaar en betaalbaar dient te zijn.

Conclusie

Voor het gangbare agrarische gebruik en het reguliere beheer van landbouwgronden brengt de Wijzigingsverordening Limburg in beginsel geen belemmeringen met zich mee en de regels in het primair landbouwgebied beschermen de landbouw tegen belemmeringen door andere functies.

De werking van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg manifesteert zich met name in situaties waarin sprake is van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen waarvoor het omgevingsplan wordt gewijzigd of waarvoor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplan activiteit wordt verleend, zoals uitbreidingen, herinrichting of functiewijzigingen van agrarische bedrijven. In dergelijke gevallen speelt de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een rol in de planvorming en de bijbehorende afwegingen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners geven aan dat het standpunt van de Provincie tijdens de informatiebijeenkomst dat een landbouwer in het primair landbouwgebied zijn bedrijf dan maar moet verkopen, doet geen recht aan de complexiteit van de situatie. Ondernemers die vanwege de strenge stikstofregels besluiten te stoppen, verdienen perspectief. Kleinschalige recreatie kan daarbij een reële optie zijn. Bovendien is de vraag wie nog bereid is een landbouwbedrijf over te nemen; degenen die willen doorgaan, doen dat doorgaans op hun eigen grond. De leefbaarheid van het primair landbouwgebied zal hierdoor fors achtergaan, waardoor ondermijning steeds meer kansen krijgt.	ZW-2019 ZW-2031

Standpunt GS

Zie antwoorden Zienswijze over landbouw de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg en het effect op de landbouw.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Fysieke veiligheid

Zienswijze over Fysieke Veiligheid in **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken in de verordening een instructieregel op te nemen die vereist dat bij nieuwe ontwikkelingen of wijzigingen bij bestaande ontwikkelingen het aspect maatschappelijke impact van brand wordt meegenomen:

- risico’s op branden met maatschappelijke impact explicíet wordt meegewogen conform de publicatie “omgevingsplanregels ter beperking van de maatschappelijke impact van brand”;
- risico’s op maatschappelijke impact van brand expliciet wordt beoordeeld;
- risico’s op branden bij buitenopslagen worden beperkt door toepassing van de Adviesnota brandbare buitenopslagen 30-06-2020;
- bestrijdbaarheid en bereikbaarheid voor de hulpdiensten is geborgd;
- maatregelen worden genomen die bijdragen aan het verkleinen van de maatschappelijke impact van brand tot een aanvaardbaar niveau;
- de zelfredzaamheid van de gebruikers en de omgeving wordt vergroot.

En hierbij standaard advies van de veiligheidsregio te betrekken bij ruimtelijke plannen die branden met een maatschappelijke impact tot gevolg kunnen hebben.

Indiener	
ZW-2033	ZW-2034

Standpunt GS

Wij onderschrijven het belang van het beperken van de maatschappelijke impact van brand. Het opnemen van een provinciale instructieregel is echter alleen aangewezen wanneer dit noodzakelijk is voor de behartiging van een provinciaal belang. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en beschikken over instrumenten om veiligheidsaspecten te betrekken bij ruimtelijke besluiten. De Veiligheidsregio heeft wettelijke taken op het gebied van risicobeheersing en advisering. De voorgestelde onderwerpen behoren daarom primair tot de gemeentelijke afwegingsruimte en de wettelijke adviseringstaken van de Veiligheidsregio.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Fysieke Veiligheid in
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken een bepaling op te nemen waarin wordt vastgelegd dat de Veiligheidsregio tijdig wordt geraadpleegd bij:

- omgevingsplannen;
- omgevingsplanactiviteiten;
- onderdelen zoals opgenomen in het beleidsplan van de veiligheidsregio

Dit kan vorm krijgen als:

- een instructieregel aan gemeenten;
- of een vaste adviesplicht in de toelichting van de verordening.

Indiener	
ZW-2033	ZW-2034

Standpunt GS

Wij onderschrijven het belang van een tijdige betrokkenheid van de Veiligheidsregio bij ruimtelijke ontwikkelingen waarbij fysieke veiligheid een relevante rol speelt. Wij zien echter geen aanleiding om hiervoor een aanvullende instructieregel of vaste adviesplicht in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg op te nemen. De betrokkenheid van de Veiligheidsregio is reeds op verschillende onderdelen geborgd in wet- en regelgeving. Daarbij geldt op grond van artikel 2.2 van de Omgevingswet een algemene verplichting voor bestuursorganen om hun taken en bevoegdheden onderling af te stemmen wanneer dat nodig is voor een samenhangende uitoefening daarvan. Daarnaast dienen gemeenten volgens artikel 5.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving bij het opstellen van omgevingsplannen rekening te houden met de veiligheidsrisico's van branden, rampen en crises als bedoeld in artikel 10, onder a en b, van de Wet veiligheidsregio's. In artikel 10, onder a tot en met i, van de Wet veiligheidsregio's zijn bovendien de taken en bevoegdheden benoemd die aan het bestuur van de veiligheidsregio worden overgedragen. Nu de taken en bevoegdheden van de veiligheidsregio's reeds voldoende in de wet en (nationale) regelgeving zijn verankerd, zien wij geen aanleiding om in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg nog een regel op te nemen zoals door indieners wordt verzocht.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Fysieke Veiligheid in Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken een passage op te nemen die mogelijkheid biedt om risico's uit het provinciale risicoprofiel periodiek te actualiseren, deze ruimtelijk inzichtelijk te maken en waar nodig te verankeren in instructieregels zodat altijd adequaat gestuurd kan worden ten behoeve van een goede omgevingskwaliteit, waar veiligheid een onderdeel van is.

Indiener	
ZW-2033	ZW-2034

Standpunt GS

Wij onderschrijven het belang van het provinciaal risicoprofiel als instrument voor het signaleren en duiden van veiligheidsrisico's.

Zoals ook in de Provinciale Omgevingsvisie is opgenomen, wordt bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening gehouden met mogelijke risico's uit het provinciaal risicoprofiel en worden de kernwaarden voor veiligheid en gezondheid betrokken bij de afweging van ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. De Omgevingsverordening Limburg heeft echter een ander doel dan de

Provinciale Omgevingsvisie. De Omgevingsverordening Limburg bevat juridisch bindende regels ter behartiging van provinciale belangen in de fysieke leefomgeving. Het provinciaal risicoprofiel is daarbij geen zelfstandig normatief kader. Voor zover risico's uit het provinciaal risicoprofiel aanleiding geven tot provinciale sturing, worden deze vertaald in concrete beleidskeuzes en – indien nodig – in specifieke regels in de Omgevingsverordening Limburg. Een algemene bepaling over het actualiseren van het provinciaal risicoprofiel, het ruimtelijk inzichtelijk maken van risico's en het eventueel opnemen van instructieregels leidt niet tot een zelfstandig werkende norm en voegt daarom geen juridische werking toe aan de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Nadeelcompensatie

Zienswijze over artikel Nadeelcompensatie **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de Provincie Limburg om in de definitieve plannen (POVI en Omgevingsverordening 2026) concrete maatregelen te treffen ter voorkoming van bedrijfs- en, persoonlijke schade en om bestaande gebruiksrechten expliciet te beschermen. Voor zover beleidswijzigingen leiden tot economische schade, gebruiksbeperkingen of waardevermindering van gronden en woningen, eisen de indieners de opname van een dekkende, concrete en wettelijk verankerde nadeelcompensatieregeling in de verordening die voorziet in volledige schadevergoeding.

Indiener					
ZW-0002	ZW-0006	ZW-0007	ZW-0010	ZW-0024	ZW-0030
ZW-0031	ZW-0034	ZW-0038	ZW-0039	ZW-0051	ZW-0055
ZW-0056	ZW-0057	ZW-0058	ZW-0059	ZW-0060	ZW-0061
ZW-0063	ZW-0065	ZW-0067	ZW-0069	ZW-0072	ZW-0073
ZW-0074	ZW-0075	ZW-0076	ZW-0077	ZW-0078	ZW-0079
ZW-0351	ZW-0353	ZW-0354	ZW-0356	ZW-0357	ZW-0360
ZW-0361	ZW-0362	ZW-0364	ZW-0365	ZW-0366	ZW-0367
ZW-0368	ZW-0370	ZW-0371	ZW-0378	ZW-0381	ZW-0382
ZW-0384	ZW-0504	ZW-0505	ZW-0509	ZW-0510	ZW-0511
ZW-0512	ZW-0513	ZW-0515	ZW-0516	ZW-0520	ZW-0522
ZW-0527	ZW-0531	ZW-0532	ZW-0533	ZW-0536	ZW-0537
ZW-0538	ZW-0539	ZW-0540	ZW-0541	ZW-0543	ZW-0544
ZW-0545	ZW-0546	ZW-0547	ZW-0548	ZW-0549	ZW-0551
ZW-0552	ZW-0553	ZW-0555	ZW-0557	ZW-0558	ZW-0561

ZW-0562	ZW-0564	ZW-0565	ZW-0567	ZW-0568	ZW-0569
ZW-0572	ZW-0573	ZW-0575	ZW-0576	ZW-0577	ZW-0578
ZW-0579	ZW-0580	ZW-0585	ZW-0588	ZW-0590	ZW-0591
ZW-0597	ZW-0598	ZW-0602	ZW-0603	ZW-0604	ZW-0610
ZW-0612	ZW-0614	ZW-0615	ZW-0619	ZW-0621	ZW-0623
ZW-0628	ZW-0634	ZW-0636	ZW-0639	ZW-0640	ZW-0641
ZW-0643	ZW-0646	ZW-0648	ZW-0660	ZW-0668	ZW-0816
ZW-0826	ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960
ZW-0961	ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966
ZW-0967	ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972
ZW-0973	ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978
ZW-0979	ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984
ZW-0985	ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990
ZW-0991	ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996
ZW-0997	ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002
ZW-1003	ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008
ZW-1009	ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014
ZW-1015	ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020
ZW-1021	ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026
ZW-1027	ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032
ZW-1033	ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038
ZW-1039	ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044
ZW-1045	ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050
ZW-1051	ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056
ZW-1057	ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062
ZW-1063	ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068
ZW-1069	ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074
ZW-1075	ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080
ZW-1081	ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086
ZW-1087	ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092
ZW-1093	ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098
ZW-1099	ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104
ZW-1105	ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110
ZW-1111	ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116
ZW-1117	ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122
ZW-1123	ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128
ZW-1129	ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134
ZW-1135	ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140
ZW-1141	ZW-1142	ZW-1144	ZW-1146	ZW-1148	ZW-1149
ZW-1150	ZW-1154	ZW-1171	ZW-1172	ZW-1176	ZW-1178
ZW-1182	ZW-1560	ZW-1561	ZW-1562	ZW-1563	ZW-1564
ZW-1565	ZW-1566	ZW-1567	ZW-1568	ZW-1569	ZW-1570
ZW-1571	ZW-1572	ZW-1573	ZW-1574	ZW-1575	ZW-1576

ZW-1577	ZW-1578	ZW-1579	ZW-1580	ZW-1581	ZW-1582
ZW-1583	ZW-1584	ZW-1585	ZW-1586	ZW-1588	ZW-1589
ZW-1591	ZW-1592	ZW-1593	ZW-1594	ZW-1596	ZW-1597
ZW-1598	ZW-1599	ZW-1600	ZW-1601	ZW-1602	ZW-1603
ZW-1604	ZW-1605	ZW-1609	ZW-1610	ZW-1611	ZW-1617
ZW-1618	ZW-1619	ZW-1620	ZW-1624	ZW-1625	ZW-1626
ZW-1627	ZW-1628	ZW-1629	ZW-1630	ZW-1631	ZW-1632
ZW-1633	ZW-2029	ZW-3007	ZW-2006	ZW-2019	ZW-2031
ZW-0044	ZW-0515				

Standpunt GS

Deze zienswijzen zijn ingediend naar aanleiding van de publicatie van de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg in het Provinciaal Blad op 1 april 2026 (Provinciaal Blad 2026, 5606). Om deze reden worden zienswijzen, voor zover zij betrekking hebben op de Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2026, hier niet beantwoord. Bij de Nota van Zienswijzen behorend bij het ontwerp van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2026 is reeds een uitvoerige reactie gegeven op dergelijke zienswijzen. De Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2026 is op 8 mei 2026 door Provinciale Staten vastgesteld. Om deze reden is het thans ook niet meer mogelijk om een reactie te geven op zienswijzen die betrekking hebben op die visie.

Voor zover de zienswijzen van indieners zien op de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, overwegen wij als volgt.

Nu de Omgevingswet in afdeling 15.1 reeds een nadeelcompensatieregeling kent, nemen wij geen nadeelcompensatieregeling op in de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

In hoofdstuk 15 van de Omgevingswet is uitputtend opgesomd welke besluiten tot schade kunnen leiden.

De Omgevingsverordening Limburg bevat instructieregels en direct werkende regels. Instructieregels zijn gericht tot gemeenten (en in sommige gevallen het waterschap). Bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden dienen die bestuursorganen de instructieregels uit de Omgevingsverordening te volgen. Een gemeente moet zich bij het wijzigen van haar omgevingsplan of bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor een activiteit die niet binnen het omgevingsplan past (een buitenplanse omgevingsplanactiviteit ofwel ‘bopa’) houden aan de instructieregels.

Direct werkende regels zijn regels die rechtstreeks tot rechten, plichten of gevolgen voor particulieren of bedrijven kunnen leiden. In de Omgevingsverordening zijn afdelingen met direct werkende regels aangeduid als ‘regels over activiteiten’.

Instructieregels zijn, zoals uit het bovenstaande blijkt, niet rechtstreeks gericht tot burgers en bedrijven. Zij ondervinden geen rechtstreekse gevolgen van die regels. Pas wanneer die

instructieregels zijn omgezet in een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, kunnen burgers en bedrijven gevolgen ondervinden van die instructieregels. Wanneer zij daar dan schade van ondervinden, kan een regel in het door de gemeente vastgestelde omgevingsplan of de door haar verleende omgevingsvergunning aangemerkt worden als het schadeveroorzakend besluit. In dat geval kunnen burgers en bedrijven een verzoek om nadeelcompensatie indienen bij de betreffende gemeente.

Direct werkende regels uit de Omgevingsverordening Limburg kunnen volgens de Omgevingswet een schadeveroorzakend besluit zijn. Hierbij is van belang op te merken dat als voor een bepaalde activiteit op grond van een regel in de Omgevingsverordening Limburg een omgevingsvergunning is vereist, dan de vergunning voor die activiteit het exclusieve schadeveroorzakende besluit is en niet de Omgevingsverordening.

Als de Provincie Limburg een verzoek om nadeelcompensatie ontvangt maakt zij bij de beoordeling van dat verzoek doorgaans gebruik van een adviescommissie. Deze commissie bestaat uit één of meerdere deskundigen. De adviescommissie adviseert de Provincie over de op de aanvraag om nadeelcompensatie te nemen beslissing. Voor de beoordeling van een aanvraag om nadeelcompensatie gelden wettelijke regels.

Onder de Wet ruimtelijke ordening is er veel jurisprudentie ontstaan over planschade. De verwachting is dat deze jurisprudentie ook van toepassing is op aanvragen om nadeelcompensatie onder de Omgevingswet. Ieder verzoek om nadeelcompensatie wordt, met inachtneming van de wettelijke regels en de jurisprudentie, op zijn eigen merites beoordeeld. Wanneer uit deze beoordeling volgt dat de aanvrager recht heeft op nadeelcompensatie, dan wordt de hoogte van die compensatie vastgesteld met inachtneming van (onder andere) het normaal maatschappelijk risico. Indien de aanvrager het niet eens is met de beslissing op de aanvraag om nadeelcompensatie, dan kan daartegen bezwaar worden gemaakt en (indien nodig) vervolgens beroep en hoger beroep worden ingesteld.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Niet vaststellen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Algemene zienswijze over publiceren Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener

De indiener stelt dat allesbehalve handig is om deze ontwerp omgevingsverordening te publiceren omdat niet duidelijk is wat er wijzigt in de POVI tussen ontwerp en moment van vaststellen.	ZW-0013

Standpunt GS

Het publiceren van een ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg en het bieden van gelegenheid om zienswijzen daarover kenbaar te maken is een wettelijke verplichting. Het is bovenal de kans om door de inbreng van derden de kwaliteit te verbeteren. In de Nota van zienswijzen maken we expliciet inzichtelijk op welke punten, naar oordeel van ons college, zienswijzen zouden moeten leiden tot aanpassingen in de ontwerptekst van de verordening (steeds in het vakje ‘voorstel PS', zoals direct hieronder). Uiteindelijk beslissen PS over de definitieve tekst van de verordening.

Het mag duidelijk zijn dat we het argument van deze indiener om niet tot publicatie van het ontwerp over te gaan, niet herkennen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Onderwerp niet in Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Diverse zienswijzen **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om cumelabedrijven in het landelijk gebied expliciet te erkennen en passende mogelijkheden te bieden voor de ontwikkeling en uitbreiding van hun bedrijfslocaties. In het bijzonder wordt gevraagd om binnen het beleid voor vrijkomende agrarische bedrijfslocaties ruimte te bieden aan vestiging van cumelabedrijven, zodat deze bedrijven zich daar kunnen ontwikkelen en beschikken over passende toekomst- en uitbreidingsmogelijkheden. Tevens is het verzoek om bij de bedrijfslocaties van deze bedrijven voldoende (buiten)opslagmogelijkheden toe te staan en dit expliciet te benoemen in de omgevingsverordening alsmede werkbare regelgeving voor circulariteit op te stellen, om een passende invulling te kunnen geven aan een circulaire economie.	ZW-0034

Standpunt GS

Zoals al aangegeven in de Nota van zienswijzen n.a.v. de ontwerp POVI zijn wij ons ervan bewust dat het Limburgse bedrijfsleven veel sectoren omvat die een bijdrage leveren aan de Limburgse economie, waaronder ook deze. We hoeven het bestaansrecht daarvan niet expliciet te benoemen. De regels in de verordening zijn generiek en niet toegespitst op specifieke bedrijfstakken.

Het regelen van opslagmogelijkheden van bedrijven is iets wat primair thuishoort bij gemeenten. Daar gaat de verordening niet over.

In de verordening staan geen specifieke regels ter bevordering van circulariteit. Uitzondering vormen de regels voor bedrijventerreinen van provinciaal belang. Die omvatten regels die moeten bevorderen dat de juiste bedrijven op dergelijke terreinen terecht komen. Bv bedrijven die zich richten op de circulaire keten en die vaak gebruik maken van multimodale voorzieningen of behoren tot een hogere bedrijfscategorie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Diverse zienswijzen **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om hittestress als zelfstandig ruimtelijk thema te benoemen in de Omgevingsverordening, met een duidelijke koppeling aan gezondheid en kwetsbaarheid. En om een provinciaal dekkende kaart hittestress en hittekwetsbaarheid op te stellen en gebruiken als onderlegger voor ruimtelijke afwegingen.	ZW-2035

Standpunt GS

Het thema hittestress komt op verschillende plekken in de POVI terug, ook bij het onderdeel gezonde en veilige leefomgeving. De uitvoering is primair aan de gemeenten. We zullen bezien of en in hoeverre hierbij op enig moment een steviger provinciale rol nodig is.
In de Onderlegger Water en bodem zijn overigens kaarten m.b.t. hittestress opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Divers zienswijzen **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om de verordening zodanig vast te stellen dat deze niet contraproductief uitwerkt t.o.v. GLB-, klimaat- en bodemdoelen.	ZW-0372

Standpunt GS

In de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt de juridische doorwerking geregeld van de POVI, voor die onderdelen waarvoor we dat nodig achten. Aan de keuzes in de POVI liggen doelen op het gebied van landbouw, klimaat en bodem maar ook doelen voor andere thema's ten grondslag. We hebben daarbij de samenhang tussen die keuzes steeds goed in het oog gehouden. We zien geen redenen om aan te nemen dat de voorgestelde keuzes contraproductief uitwerken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Diverse zienswijze **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om in de verordening regels op te nemen die gemeenten verplichten om biodiversiteitsherstel en ecologische kwaliteit structureel te betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen; vergroening te toetsen aan inhoudelijke kwaliteitscriteria in plaats van kwantiteit alleen; en cumulatieve effecten van verstedelijking op biodiversiteit te voorkomen. Zonder deze expliciete verankering blijft biodiversiteitsherstel volgens indiener afhankelijk van vrijwillige inzet en afzonderlijke programma's, terwijl de Omgevingsverordening juist het aangewezen instrument is om samenhang, rechtszekerheid en uitvoerbaarheid te waarborgen. Gelet op de omvang van de biodiversiteitsopgave en de aankomende Europese verplichtingen acht indiener deze aanvulling noodzakelijk. Juridisch borgen van vergroening zorgt ervoor dat dit geen vrijblijvende maatregel is, maar aantoonbaar bijdraagt aan biodiversiteitsherstel, conform de uitgangspunten van Basiskwaliteit Natuur, het Nationaal Biodiversiteit Strategie & Actieplan (NBSAP 2025–2030) en het in voorbereiding zijnde Nationaal Natuurherstelplan op grond van de Europese Natuurherstelverordening.	ZW-2035

Standpunt GS

De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is, in lijn met de POVI, met name gericht op doelen m.b.t. natuur en biodiversiteit in het Natuurnetwerk Limburg en de Groenblauwe landbouwzone. Het Rijk werkt de Natuurherstelverordening uit. Daarin zullen mogelijk extra vereisten richting gemeenten worden opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Diverse zienswijze Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om in de verordening aansluiting te zoeken bij Europese programma's voor plattelandsontwikkeling (zoals LEADER); nationale stimuleringsprogramma's voor duurzaam wonen, natuur en gemeenschapsinitiatieven; bredere beleidsdoelen rond SDG's, klimaatadaptatie en sociale cohesie. Indiener wijst erop dat dit op gespannen voet staat met de actieve rol die van burgers en lokale ondernemers wordt gevraagd; de wens van overheden om bottom-up initiatieven te benutten; de noodzaak om integrale oplossingen mogelijk te maken. Indiener vraagt ook om het LEADER-programma op te nemen in de toolbox van het ontwerpend onderzoek; en expliciet ruimte te maken voor pilotprojecten en experimenteerruimte voor gebiedsspecifieke oplossingen in het landelijk gebied.	ZW-0064

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt de juridische doorwerking geregeld van de POVI, voor die onderdelen waarvoor we dat nodig achten. In de POVI is beschreven dat de instrumentenkoffer veel meer instrumenten omvat, ook instrumenten in de communicatieve en stimulerende sfeer (bv pilotprojecten, stimuleringsregelingen etc.) en financiële instrumenten.

De POVI beschrijft die instrumenten per thema op hoofdlijnen, in specifieke programma's wordt dit nader uitgewerkt.

De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is niet de plek om communicatieve, stimulerende of financiële instrumenten op te nemen of om daarnaar te verwijzen.

We zijn het niet met indiener eens dat deze werkwijze op gespannen voet staat met de actieve rol die van burgers en lokale ondernemers wordt gevraagd; de wens van overheden om bottom-up initiatieven te benutten. We wijzen daarbij ook op de aanpak van gebiedsgerichte uitwerkingen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Diverse zienswijze Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener

De indiener verzoekt om het EFTAL-principe expliciet op te nemen en te laten prevaleren in de instructieregels. Gemeenten met een goede onderbouwing zelf te laten bepalen of aan EFTAL is voldaan bij BOPA's. Hoewel de ontwerpverordening suggereert dat gemeenten meer ruimte krijgen, blijkt volgens indiener in de praktijk dat: - instructieregels zeer gedetailleerd en beperkend zijn; - afwegingsruimte bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA's) ontbreekt; - gemeenten initiatiefnemers vaak al aan de voorkant moeten afwijzen.	ZW-0064

Standpunt GS

Het ETFAL-principe is verankerd in de Omgevingswet en hoeft niet ook in de Omgevingsverordening verankerd te worden. We verwijzen graag naar ons uitgebreide antwoord op de artikelen 7.1 en 7.2. Daarin gaan we o.m. in op de samenhang tussen ETFAL en de instructieregels in deze ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Diverse zienswijze **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener merkt op dat er in de POVI en daarmee ook de verordening in zijn algemeenheid onvoldoende rekening wordt gehouden met de grote urgente opgaves waar we in Limburg gezamenlijk voor staan. Natuurherstel, bodem en water, de gevolgen van klimaatverandering (toenemende extremen), energie, wonen en werken, leefbaarheid en de toekomst van de agrarische sector in zijn geheel vragen om structurele en stevige beleidskeuzes. De opgaves om Nederland weer vooruit te helpen zijn niet alleen groot maar ook complex. Daar komt bij dat alle opgaves zich tegelijkertijd afspelen en elkaar versterken. Natuur lijkt van steeds mindere waarde te worden. De bescherming van de beekdalen wordt afgezwakt (delen worden geschrapt), verwevingszones rondom de kernen en ontwikkellocaties zijn te beperkt terwijl er in de primaire landbouwzone volop ruimte wordt gegeven aan de landbouw en agrarische sector in zijn algemeen. De vrij strenge 'nee tenzij' principe dat hier gehanteerd wordt belemmert andere sectoren. Het belemmert ook de transitie van het landelijk gebied waardoor verdere stagnatie dichterbij ligt dan ooit. Wij zijn van mening dat de POVI én de daaraan verbonden verordening met haar zoneringen in de kaarten en de daarbij horende instructie regels onvoldoende inspelen op	ZW-2029

nodige transitievraagstukken en veranderingen die hard nodig zijn om de opgaves écht aan te pakken en niet af te wentelen in tijd en generatie. Er is onvoldoende koers gezet naar een Limburg dat weer van het slot kan en we werk maken van een mooier en welvarender Limburg

Standpunt GS

Deze reactie is primair gericht op de POVI. In de Nota van zienswijzen bij die POVI zijn we uitgebreid ingegaan op de keuzes die daarin gemaakt zijn en de overwegingen daarbij. We verwijzen graag naar dat antwoord.

In onze reactie op de zienswijzen met betrekking tot de artikelen 7.1 en 7.2 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg gaan we uitvoerig in op de overwegingen voor de nee-tenzij bepaling voor nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen in het Primair landbouwgebied. Ook daar verwijzen we naar.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Proces

Algemene zienswijzen over proces
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Veel indieners wijzen erop dat zij gedurende een belangrijk deel van de inzagetermijn niet hebben kunnen beschikken over de definitieve beleidsmatige grondslag van de Ontwerpverordening (de POVI) en de wijze waarop zienswijzen daarop zijn beoordeeld en verwerkt (de Nota van Zienswijzen nav de Ontwerp POVI). De POVI is gedurende de inzagetermijn van de Ontwerpverordening, op 8 mei 2026, vastgesteld. De bijbehorende concept nota van zienswijzen is in de laatste week van april beschikbaar gekomen. Over de vastgestelde Nota van Zienswijzen kon indiener pas beschikken ná 8 mei 2026.

Dit is in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur; meer specifiek het zorgvuldigheids- en rechtszekerheidsbeginsel, aangezien de late beschikbaarheid van de vastgestelde POVI en de nota van zienswijzen gedurende de inzagetermijn van de ontwerpverordening de mogelijkheden om tijdig en inhoudelijk te reageren ernstig heeft beknot. Een aantal indieners vraagt expliciet om het ontwerp opnieuw ter inzage te leggen.

Met name gemeenten vinden het wenselijk dat de Provincie, in nauwe afstemming met gemeenten, het proces herijkt en eerst duidelijkheid biedt over de definitieve koers en inhoud van de POVI, alvorens de OVL verder te concretiseren. Dit draagt bij aan een consistente beleids- en regelstructuur en voorkomt situaties waarin verschillen in koers uiteindelijk langs juridische weg moeten worden beslecht. Men acht de door de Provincie nu gehanteerde

procesvolgorde niet in overeenstemming met de uitgangspunten van transparantie, navolgbaarheid en een evenwichtige rolverdeling tussen Provincie en gemeenten zoals beoogd in de Omgevingswet.

Sommige indieners verzoeken de Provincie om het proces richting vaststelling te benutten voor nadere afstemming met gemeenten. Dit tegen de achtergrond van het feit dat het proces rondom POVI en OVL voor gemeenten intensief is, de onderlinge samenhang niet altijd voldoende duidelijk is, en er op onderdelen nog discussie bestaat over de beleidsmatige uitgangspunten en kaart begrenzingen.

Sommige indieners stellen dat zich wreekt dat er geen inhoudelijk gesprek over de Omgevingsverordening heeft kunnen plaatsvinden. En wijzen op risico's die mogelijk gaan ontstaan in de uitvoeringspraktijk, als gevolg van de geëiste provinciale bestuurlijke snelheid om POVI en OVL snel te actualiseren. Daarbij wordt genoemd dat de gekozen insteek van GS in de uitvoeringspraktijk van gemeenten leidt tot extra afstemming, onduidelijkheid bij inwoners en bedrijven, en het niet mogelijkerwijs halen van termijn conform de Omgevingswet.

Er zijn ook verzoeken van indieners om goede definities, afspraken over monitoring en om een toetsing op ongewenste consequenties voor de (gemeentelijke) uitvoeringspraktijk.

Het verzoek om in de OVL expliciet aandacht te besteden aan monitoring en evaluatie komt breder terug. Het is gekoppeld aan de wens dat de Provincie samen met gemeenten verkent hoe monitoring op interbestuurlijk niveau kan worden georganiseerd en gefaseerd kan worden ontwikkeld. Dit draagt bij aan transparantie, gezamenlijke sturing en een lerende omgang met de ruimte, conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. In dat verband wordt opgemerkt dat de POVI en de OVL bij uitstek het moment vormen om gezamenlijk eerste afspraken te maken over monitoring en evaluatie. Indieners onderkennen dat dit een groeiproces is en dat het opbouwen van een goed monitoringssysteem tijd, capaciteit en middelen vraagt. Tegelijkertijd achten zij het van belang om hieraan nu al richting te geven.

Monitoringsverplichtingen zijn relatief eenvoudig vast te leggen, maar vergen in de uitvoering een zorgvuldig ingericht proces en duidelijke afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en Informatievoorziening. Een enkele indiener voegt daaraan toe dat monitoring niet alleen gericht moet zijn op provinciale doelen, maar ook op uitvoerbaarheid, proportionaliteit en effecten voor gemeentelijke beleidsruimte.

De gekozen insteek in de verordening voldoet naar de opvatting van indieners niet aan de ambities/uitspraken uit het provinciaal Coalitieakkoord (zie bijv. hoofdstuk 9) en het artikel 217a onderzoek over de rol van de Provincie Limburg in het ruimtelijk domein (o.a. subsidiariteit).

Indieners wijzen er daarnaast op dat gemeenten, vanuit hun rol als eerstverantwoordelijke overheid in het fysieke domein, beschikken over uitgewerkte lokale en gebiedsgerichte visies en afwegingskaders (zoals gemeentelijke omgevingsvisies, ruimtelijke kaders en programma’s rondom een veilige en gezonde leefomgeving). Deze bieden een inhoudelijk stevig fundament om te onderbouwen welke ontwikkelingen lokaal wenselijk en uitvoerbaar zijn. Een proces waarin deze gemeentelijke afwegingen onvoldoende worden betrokken of onvoldoende doorwerken in provinciale regelgeving, vergroot het risico op frictie tussen provinciaal en gemeentelijk beleid.

Een aantal indieners stelt dat, indien de Provincie ervoor kiest om hun zienswijze niet te honoreren en de huidige procedure voortzet zonder de noodzakelijke duidelijkheid over de verwerking van eerdere inbreng, deze zich het recht voorbehouden om als gemeente binnen de eigen bevoegdheden besluiten te nemen die noodzakelijk en wenselijk geacht worden voor een goede ruimtelijke ordening, dan wel Evenwichtige Toedeling van Functies aan Locaties binnen de gemeentegrenzen. Indieners voegt daaraan toe dat het daarbij niet is uit te sluiten dat dergelijke besluiten mogelijk niet volledig in lijn zijn met het door de Provincie beoogde beleid. Deze situatie achten indieners onwenselijk, maar is naar hun oordeel een rechtstreeks gevolg van het ontbreken van een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces aan provinciale zijde

Indiener verzoekt om de verordening aan te passen door: Het expliciet en zwaarwegend borgen van de belangen van bestaande bewoners; Het herstellen van de balans tussen ontwikkelruimte en bescherming; Het juridisch verankeren van participatie en belangenafweging.

Bepleit wordt dat het mogelijk moet zijn via het inspraaktraject op de jaarlijkse wijziging van de omgevingsverordening nieuwe of gewijzigde onderwerpen in te brengen. Nu kan er alleen op gewijzigde onderwerpen gereageerd worden.

Een indiener verzoekt de Provincie de Ontwerpverordening niet vast te stellen zonder dat de gevolgen voor een specifieke locatie in de regels en kaarten zijn verwerkt. Een andere indiener verzoekt om de door de indiener ingediende zienswijze(n) volledig en aantoonbaar te betrekken bij verdere besluitvorming.

Indiener					
ZW-0007	ZW-0032	ZW-0033	ZW-0068	ZW-509	ZW-0515
ZW-0516	ZW-0520	ZW-0522	ZW-0527	ZW-0531	ZW-0532
ZW-0533	ZW-0537	ZW-0538	ZW-0539	ZW-0540	ZW-0541
ZW-0543	ZW-0546	ZW-0547	ZW-0551	ZW-0552	ZW-0553
ZW-0555	ZW-0557	ZW-0558	ZW-0561	ZW-0564	ZW-0565
ZW-0567	ZW-0568	ZW-0569	ZW-0572	ZW-0575	ZW-0576
ZW-0577	ZW-0578	ZW-0579	ZW-0580	ZW-0585	ZW-0588
ZW-0590	ZW-0591	ZW-0597	ZW-0598	ZW-0602	ZW-0603
ZW-0604	ZW-0610	ZW-0614	ZW-0615	ZW-0619	ZW-0623
ZW-0628	ZW-0634	ZW-0636	ZW-0639	ZW-0640	ZW-0641
ZW-0643	ZW-0646	ZW-0648	ZW-0612	ZW-0652	ZW-1171
ZW-1172	ZW-1584	ZW-1585	ZW-2003	ZW-2004	ZW-2006
ZW-2008	ZW-2012	ZW-2014	ZW-2015	ZW-2018	ZW-2019
ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2027	ZW-2028	ZW-2029
ZW-2031	ZW-0515				

Standpunt GS

Het is een bewuste keuze van ons college om de actualisering van Provinciale Omgevingsvisie resp. Omgevingsverordening zoveel mogelijk samen op te laten lopen. Immers: de actualisering van de Omgevingsverordening moet zorgen voor juridisch bindende doorwerking van die

onderdelen van het beleid waarvoor Provinciale Staten dat wenselijk of nodig achten. We willen met de start van de doorwerking niet langer wachten dan nodig.

We hebben steeds uitgedragen dat we daarbij kiezen voor een insteek waarbij we het ontwerp van de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ter inzage hebben gelegd vooruitlopend op de definitieve vaststelling van de POVI, maar niet voordat we alle zienswijzen op de ontwerp POVI hebben beoordeeld en waar nodig verwerkt in het definitieve statenvoorstel POVI aan Provinciale Staten. Dat definitieve statenvoorstel POVI was ook beschikbaar op het moment waarop de zienswijzeperiode over de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg gestart zijn. Deze stukken zijn immers in week 14 aan PS verzonden en daarmee openbaar beschikbaar. Op dat moment was er duidelijkheid over de door ons beoogde koers van de POVI. Die koers is door Provinciale Staten op 8 mei 2026 ook onderschreven, met inachtneming van een aantal amendementen. Waar relevant verwijzen we daar ook naar in deze Nota van Zienswijzen, in een geval leidt het tot een aanpassing van de regeling in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

We zijn het niet eens met de opvatting dat de beschikbaarheid van de vastgestelde POVI en de Nota van Zienswijzen de mogelijkheden om tijdig en inhoudelijk te reageren ernstig heeft beknot. En dat daardoor sprake zou zijn van strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Immers de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is een separaat besluit, met een toelichting waarin de beoogde wijzigingen in de regels worden onderbouwd.

De snelheid van het proces betekent niet dat er sprake is van een onzorgvuldig proces. Al in de gesprekken met partners over de POVI was vanaf september 2025 de inzet van regels in de verordening een belangrijk gesprekspunt. Vooral waar het ging om de nieuwe of gewijzigde regels in de verordening die betrekking hebben op centrale onderdelen in de nieuwe POVI: de regels voor niet-agrarische activiteiten in het primair landbouwgebied, de toegespitste motiveringsplicht voor lagen in de groenblauwe landbouwzone en de regels voor woningbouw i.r.t. regionale waterveiligheid. De in die gesprekken opgehaalde opmerkingen zijn voor een deel ook terug te zien in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.
Zo is er bewogen van “in beginsel niet” naar “nee tenzij in het Primair landbouwgebied. En hoewel de wens “Ja mits” was, biedt de “Nee, tenzij” mede op verzoek van gemeenten wel de nodige ruimte voor lokaal maatwerk. En is mede op verzoek van veel gemeenten de motiveringsplicht voor lagen in de groenblauwe landbouwzone ook van toepassing daar waar die lagen onder het verwevingsgebied doorlopen.

In de laatste fase vóór de vaststelling van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is nog een concept teruggelegd bij verschillende partners, waaronder gemeenten.

Als er gemeenten nu of in de toekomst behoefte hebben aan nader overleg over de uitvoering van de regels, gaan we dat overleg graag aan. Dat staat evenwel los van de zienswijzeperiode.

We zien in de zienswijzen ook een oproep om gemeentelijke afwegingen (bv vastgelegd in GOVI's, gemeentelijke programma's) beter te betrekken bij de doorwerking van de POVI in provinciale regelgeving, om het risico op frictie tussen provinciaal en gemeentelijk beleid te verkleinen. Helder mag zijn dat we, net als indieners, dergelijke fricties zoveel mogelijk willen voorkomen. De regels die we in de provinciale Omgevingsverordening opnemen sluiten aan bij de POVI. Het gaat daarbij om regels die bijdragen aan realisatie van provinciale ambities en doelen (benoemd in die POVI), voor zaken die van provinciaal belang zijn (benoemd in die POVI), en waarvoor regelgeving naar onze overtuiging passend is (veelal benoemd in die POVI).

De provinciale Omgevingsverordening is niet de plaats om gemeentelijke belangen te instrumenteren. Daarvoor hebben gemeenten eigen instrumenten. Gemeentelijke belangen spelen, naast de provinciale instructieregels in deze verordening, een belangrijke rol bij de afweging van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen door gemeenten.

In onze reactie op de algemene zienswijzen over provinciale belangen (verderop in deze Nota van Zienswijzen) gaan we nader hierop in. Daarin gaan we ook in op de aanbevelingen uit het 217a onderzoek. Het coalitieakkoord is gedurende het maken van keuzes een belangrijke basis geweest. Alle in de POVI gemaakte keuzes zijn dan ook in lijn met het coalitieakkoord. Daar de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg gebaseerd is op het in de POVI vastgestelde beleid, ligt ook de verordening in deze lijn.

In reactie op de indieners die zich het recht voorbehouden om als gemeente binnen de eigen bevoegdheden besluiten te nemen die noodzakelijk en wenselijk geacht worden voor een goede ruimtelijke ordening (en ETFAL), ook als dat mogelijk niet in lijn is met het door de Provincie beoogde beleid, merken wij het volgende op:

We hebben de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ter inzage gelegd om op basis van de ingebrachte zienswijzen waar nodig de kwaliteit van dit product te verbeteren. Alle zienswijzen worden zorgvuldig beoordeeld en verschillende belangen worden hierin afgewogen.
Dus als Provinciale Staten uiteindelijk besluiten een zienswijze niet over te nemen, dan heeft daar een zorgvuldig proces aan ten grondslag gelegen. Het oordeel daarover is aan Provinciale Staten. Opmerkingen van indieners dat, als wij hun zienswijze niet overnemen, zij zich het recht voorbehouden om een eigen, afwijkende koers te gaan varen, is in strijd met hun bevoegdheden.

Alle zienswijzen op de ontwerp POVI, ook die van de betrokken indieners, zijn door ons van een reactie voorzien. Op basis van diverse gesprekken met verschillende belanghebbenden en de ingediende zienswijzen, is de POVI alsook de Omgevingsverordening op de nodige punten aangepast. De stelling van deze indieners dat een zorgvuldig en transparant besluitvormingsproces aan provinciale zijde ontbreekt, is dan ook niet aan de orde.

Alle zienswijzen zijn zorgvuldig beoordeeld en betrokken bij de verdere besluitvorming. Zienswijzen zijn echter wel zo veel als mogelijk geanonimiseerd. Een indiener vindt deze terug middels “zoeken

op zienswijzenummer". Op die manier is navolgbaar welke overwegingen hebben gespeeld bij de betreffende zienswijzepunten.

In de definitieve POVI is een passage toegevoegd over het belang van monitoring als onderdeel van de beleidscyclus. Die is essentieel om te kunnen beoordelen hoe de Limburgse omgeving (ruimtegebruik, beschikbaarheid voorraden, omgevingskwaliteit) zich ontwikkelt en in hoeverre we de doelen halen. We zijn verheugd te constateren dat het belang van monitoring en evaluatie breed gedeeld wordt. We gaan de komende periode uitwerken welke acties op dit vlak gewenst zijn. En gaan hierover zeker het gesprek aan met mede-overheden. Eventueel gedane suggesties gedurende deze zienswijzeperiode nemen wij mee in overweging. Afspraken over monitoring horen echter niet in een verordening thuis. In hoofdstuk 16 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is voor een aantal thema's wel verplichtingen op het gebied van monitoring opgenomen.

Naar aanleiding van een aantal specifieke opmerkingen en suggesties merken we het volgende op.

Waar nodig zijn in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg begrippen uitgelegd. Op een aantal punten zullen we die uitleg n.a.v. specifieke zienswijzen nog verbeteren.

Er is door een aantal indieners gevraagd om een toetsing op ongewenste consequenties voor de (gemeentelijke) uitvoeringspraktijk. We zien niet de noodzaak daarvoor. Gemeenten zijn en blijven primair verantwoordelijk voor de maatwerk-beoordeling van initiatieven. De Provincie geeft via de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een aantal instructieregels mee waar gemeenten mee rekening moeten houden. Het werken met instructieregels is niet nieuw, dat is al praktijk sinds 2015. Op de overwegingen die aan specifieke regels ten grondslag liggen wordt per artikel ingegaan, elders in deze Nota van Zienswijzen.

De regels in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn algemeen werkend.
Voor de vaststelling van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is het niet nodig om de gevolgen voor elke specifieke locatie in de regels en kaarten te verwerken.

Het borgen van belang van bestaande bewoners, het zorgen voor balans tussen ontwikkelruimte en bescherming en het juridisch verankeren van participatie en belangenafweging zijn zaken die in de wet geregeld zijn. Er is geen reden dat in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg nog een keer te doen.

Wel heeft het College op 17 juni 2024 de Nota Participatie onder de Omgevingswet Provincie Limburg gepubliceerd (Provinciaal blad 2024, 8784 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen). Deze nota geeft handvatten voor de wijze waarop de Provincie invulling kan geven aan participatie. Hierin staat ook dat de Provincie is verantwoordelijk is voor het afwegen, inrichten en op maat organiseren van de participatieprocessen waar zij zelf initiatiefnemer of bevoegd gezag is. Er bestaat geen succesformule voor een goede standaard van een “passende” werkvorm voor

participatie. Deze verschilt per geval, per onderwerp en de complexiteit van het vraagstuk. Ten aanzien van de verordening is ervoor gekozen om gebruik te maken van het proces rondom de Provinciale Omgevingsvisie. Voor dit proces is in het najaar van 2024 gestart met een brede Kick-off met een grote diversiteit aan partijen van gemeenten en waterschap tot en met maatschappelijke partners en belangenorganisaties. Gedurende het gehele proces, tot en met de laatste bijeenkomst op 7 april 2026 zijn deze partijen in meer of mindere mate en zowel plenair als individueel middels vele tientallen bijeenkomsten, overleggen en bezoeken, betrokken geweest bij het tot stand komen van zowel Provinciale Omgevingsvisie als ook de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Indien er suggesties zijn voor verbetering of wijzing van de omgevingsverordening, kunnen deze te allen tijde worden gedeeld. Deze kunnen mogelijk bij een volgende wijzigingsverordening van de Omgevingsverordening tot aanpassingen leiden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Provinciaal belang

Zienswijze over onderbouwing provinciaal belang in Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken om in de OVL duidelijker te maken wat het provinciaal belang is en waarom de Provincie een rol neemt. Er is veel overlap met gemeentelijke belangen en verantwoordelijkheden, de Provincie gaat in de ogen van indieners te veel op de stoel van de gemeente (college en raad) zitten. Er wordt te weinig onderbouwd waarom gemeenten deze belangen onvoldoende kunnen behartigen. Of criteria wanneer er sprake is van een bovenlokaal of provinciaal belang ontbreken. De ontwerp OVL is niet in lijn met de uitgangspunten van subsidiariteit en proportionaliteit of met het onderzoek Ruimte met regie. De samenhang tussen OVL en POVI is onvoldoende scherp. Sommige indieners verzoeken de Provincie daarom nadrukkelijk om de verantwoordelijkheden voor lokale afwegingen bij gemeenten te laten, zeker als er een recentelijke vastgestelde Omgevingsvisie inclusief Omgevingseffectrapportage (OER) is en lokale afwegingen die daarbinnen passen. Verzocht wordt om bij de toepassing van instructieregels expliciet te motiveren waarom provinciale normstelling noodzakelijk is in het licht van artikel 2.3 van de Omgevingswet.

Een indiener vraagt om per provinciaal belang:

- concreet te motiveren waarom provinciale regelgeving noodzakelijk is
- inzichtelijk te maken waarom gemeentelijke sturing of regionale samenwerking onvoldoende zou zijn
- duidelijk te maken hoe de Provincie de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit toepast
- ruimte te behouden voor gemeentelijk maatwerk en integrale gebiedsgerichte afwegingen

Er wordt door een aantal indieners specifiek gevraagd om een motivering m.b.t. het subsidiariteitsbeginsel bij de instructieregels woningbouw, herbenutting monumenten, klimaatadaptatie.

Er wordt opgeroepen nog eens goed te kijken of alle benodigde onderbouwingen ingevolge deze verordening wel nodig zijn, e.e.a. gelet op de opgave om leegstaande panden te vullen en woningen te realiseren. Indieners betwijfelen of er in de kern en in het stedelijk gebied wel sprake is van provinciaal belang, zeker voor wat betreft kleinschalige transformaties. Ze bepleiten ook om aan te sluiten bij de eisen en ondergrenzen van de Ladder voor duurzame verstedelijking. Dit past ook beter in het uitgangspunt van de Omgevingswet 'eenvoudig beter'. Achter deze oproep zit de zorg (en ervaring) dat alles zo uitgebreid onderbouwd moet worden dat initiatiefnemers afhaken omdat het teveel tijd en geld kost.

Er wordt verzocht om in een later stadium het instemmings- en adviesrecht beperkt te houden tot activiteiten die echt van provinciaal belang zijn en niet van toepassing te verklaren voor kleine transformaties en beperkte toevoeging van woningen.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2005	ZW-2006	ZW-2008	ZW-2012
ZW-2013	ZW-2015	ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2022
ZW-2028	ZW-2029	ZW-2035			

Standpunt GS

Met de Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2026 (POVI) hebben Provinciale Staten op 8 mei 2026 de provinciale belangen in het fysieke domein vastgelegd. Deze belangen zijn in de huidige POVI duidelijker dan voorheen in de POVI2021 omschreven. Naar aanleiding van de zienswijzen op de ontwerp POVI is die omschrijving voor een aantal thema's nog meer verduidelijkt. In de POVI is ook aangegeven waar de Provincie het instrument van de Omgevingsverordening Limburg (OVL) wil inzetten. In de (ontwerp) OVL wordt dat nu geconcretiseerd in de vorm van direct werkende regels of instructieregels. Het voert te ver om de achterliggende ambities en provinciale belangen in de toelichting van de verordening te herhalen. Wel beschrijven we in de toelichting van de verordening de belangrijkste redenen voor het opnemen van de verschillende regels.

We zijn het dan ook niet eens met indieners dat de samenhang tussen OVL en POVI onvoldoende scherp is of dat het achterliggende provinciaal belang onduidelijk is.

Een aantal indieners vraagt om de verantwoordelijkheid voor lokale afwegingen bij gemeenten te laten. Dat is nadrukkelijk het geval. Dit past immers binnen de bevoegdheidsverdeling binnen de Omgevingswet. De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat wel een aantal provinciale instructieregels die gemeenten in die lokale afweging moeten betrekken. Die regels komen voort uit provinciale belangen die hierbij een rol spelen. Het feit dat er een vastgestelde GOVI ligt, doet daar niets aan af.

In de Nota van zienswijzen bij de ontwerp POVI zijn we uitvoerig ingegaan op de zienswijzen waarin wordt betoogd dat de Provincie te veel op de stoel van de gemeenten gaat zitten en te weinig beleidsruimte laat aan de gemeenten. We leggen daarin uit dat hiervan naar onze overtuiging geen sprake is. De betreffende reactie uit de Nota van zienswijzen bij de ontwerp POVI nemen we hieronder integraal over:

“In het Ruimtelijk Voorstel Limburg uit december 2023 hebben GS aangegeven de regie te pakken om gezamenlijk met de partners tot de voor Limburg noodzakelijke keuzes in het fysieke domein te komen. Die insteek komt terug in de adviezen van het Artikel 217a onderzoek ‘Regie met ruimte’. Ze vormen de basis voor paragraaf 3.1 van de (ontwerp) POVI die gaat over regie en samenwerking en paragraaf 3.5 die gaat over provinciale rol en instrumenten. We onderschrijven het beginsel van subsidiariteit. De ontwerp POVI bevat legio voorbeelden van thema’s waar we geen rol voor de Provincie zien weggelegd en van kaders waarbinnen de gemeenten de nodige ruimte hebben voor nadere lokale invulling. Ook instructieregels richting gemeenten in de Omgevingsverordening bieden vaak ruimte voor een maatwerkafweging (door het stellen van motiveringsvereisten). Voor een aantal onderwerpen kiezen we wel voor stevige provinciale keuzes.
We proeven in de gemeentelijke reacties dat het maken van scherpe keuzes door de Provincie zou betekenen dat er geen vertrouwen zou zijn in de uitvoeringskracht van gemeenten. Dat is geenszins het geval. Het artikel 217a onderzoek benoemt situaties waarin dat het geval is.

- er spelen grote economische belangen voor Limburg;
- de behartiging van het provinciaal belang vraagt om een gemeentegrensoverschrijdende toepassing van bevoegdheden;
- de behartiging van het belang kan doorkruist worden door tegenstrijdige of overlappende belangen van gemeenten;
- we hebben ons landelijk gecommitteerd om een bepaald doel te bereiken;
- uitvoering van het beleid door gemeenten leidt tot vertraging of versnippering.

Vaak komen provinciale keuzes voort uit de oproep tot meer scherpte vanuit Rijk, medeoverheden, maatschappelijke partners of kennisinstellingen.

Ook in de zienswijzen op de ontwerp-POVI zien we voor tal van thema’s zo’n oproep. Er worden daarom in de POVI op verschillende terreinen gebiedsprocessen aangekondigd waarin we

gezamenlijk tot nadere keuzes willen komen, rekening houdend met de regionale en lokale situatie. Hierin kiezen we dus niet voor opgelegde regels, maar het gezamenlijk zoeken naar oplossingen. De Omgevingswet gaat over het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving én het maken van ruimte voor ontwikkelingen. "Ja, mits" denken vraagt overheden om na te denken over de noodzakelijke kaders en waar mogelijkheden zijn voor het stellen van algemene regels of juist helemaal geen regels. Sinds 2007 heeft de Provincie die cultuuromslag al gemaakt. De laatste jaren is echter steeds meer de noodzaak/urgentie gebleken om scherpe keuzes te maken. Vanwege de schaarste aan ruimte, milieuruimte, ruimte op het energienet en benodigde ruimte voor water. Of moet er met het oog op leefbaarheid en de kwaliteit van natuur, water en landschap een keuze gemaakt worden. Niet elke functie past op elke plek, de Omgevingswet vraagt overheden in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) te voorzien. In het Ruimtelijk Voorstel hebben we mede op verzoek van het Rijk belangrijke keuzevraagstukken in het fysieke domein gemarkeerd. Over die vraagstukken maken in de POVI daadwerkelijke ruimtelijke keuzes. Die leiden in veel gevallen tot kaders mét de nodige ruimte voor lokaal maatwerk.

Wij zijn het niet met indiener eens dat er in de ontwerp POVI weinig ruimte geboden zou worden voor lokaal maatwerk. Een aantal voorbeelden om dat te illustreren: Ruimtelijke kwaliteit is primair aan de gemeenten. Alleen in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en de Groenblauwe Landbouwzone vinden we specifieke kernkwaliteiten van provinciaal belang en vragen we om motivatie, mitigatie en zo nodig compensatie bij ruimtelijke afwegingen van gemeenten. Binnen stedelijk gebied en de landelijke kernen laten we de ruimtelijke beoordeling van woningbouwontwikkelingen onder een paar condities volledig over aan de gemeenten. De invulling van verwevingsgebieden is in hoge mate aan gemeenten. In het Primair Landbouwgebieden kiezen we zeer bewust niet voor een “ja, mits” benadering. We vinden namelijk dat de belangen van de landbouw hier zoveel mogelijk voorop moeten staan. Maar zelfs in deze zone is ruimte voor lokaal maatwerk (dit is verruimd t.o.v. de ontwerp POVI).
Gezien de vele vragen over de rolverdeling zullen we in de POVI een passage toevoegen over de relatie tussen POVI, GOVI, Omgevingsverordening en omgevingsplannen.”

Het provinciaal belang, provinciale rol en inzet instrumenten op hoofdlijnen wordt in de POVI per thema beschreven.
Dat geldt ook voor de thema's woningbouw, herbenutting monumenten en klimaatadaptatie. We verwijzen daar kortheidshalve naar. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt de essentie hiervan steeds benoemd.

Specifiek voor wonen geldt dat de omschrijving van het provinciaal belang is aangepast t.o.v. de POVI 2021. Daarin was nog elk woningbouwinitiatief van provinciaal belang. In de POVI 2026 laten we de ruimtelijke beoordeling van ontwikkelingen binnen Stedelijk gebied en Landelijke kernen volledig over aan gemeenten (wel met als voorwaarde dat deze ontwikkelingen passen binnen de gemeentelijke, regionale én provinciale woningbouwprogrammering en in lijn zijn met gemaakte (woondeal)afspraken).

Na vaststelling van de gewijzigde Omgevingsverordening Limburg door Provinciale Staten zullen wij het advies- en instemmingsrecht daarop aanpassen. Gemeenten worden betrokken bij die aanpassing.

De Ladder van duurzame verstedelijking is een regeling van het Rijk, die gericht is op de afweging of ontwikkelingen binnen danwel buiten bestaand bebouwd gebied plaatsvinden. Die basisgedachte achter die landelijke regeling sluit prima aan bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Het doel en de scope van die landelijke regeling is echter een stuk beperkter dan het doel en de scope van de regels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Dat is de reden dat we ons niet beperken tot het aansluiten bij de Ladder van duurzame verstedelijking.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Verzoeken over Provinciale Omgevingsvisie

Zienswijze over Provinciale Omgevingsvisie
Diverse indieners dienen nog een zienswijzepunt in die betrekking heeft op de op 8 mei 2026 door Provinciale Staten vastgestelde Provinciale Omgevingsvisie (POVI): - Diverse zienswijzepunten betreffen afstandsnormen en “kaartlagen zoekgebieden wind” - Andere (toekomstige) beleidsdocumenten en processen dan de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg - Zonering - Gebiedspaspoorten - Nadeelcompensatie nav POVI - Kaartlagen in de POVI - Zoekgebieden in de POVI - Zienswijzen die reeds zijn ingediend met betrekking tot de Provinciale Omgevingsvisie en geen betrekking hebben op de ontwerp wijzigingsverordening 202

Indiener					
ZW-0063	ZW-0067	ZW-0352	ZW-0365	ZW-0664	ZW-0816
ZW-0821	ZW-1180	ZW-1182	ZW-1617	ZW-2020	ZW-2029
ZW-3011					

Standpunt GS

Gezien het feit dat 1) de zienswijzeperiode met betrekking tot de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen betrekking heeft op de Provinciale Omgevingsvisie en dat 2) De Provinciale Omgevingsvisie op 8 mei 2026 reeds is vastgesteld is het onmogelijk de betreffende zienswijzepunten nog mee te nemen. Wij beschouwen deze dan ook als niet ontvankelijk. Daar waar zienswijzen óók betrekking hebben op de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, zijn die betreffende zienswijzepunten uiteraard wel meegenomen.

Ook overig beleid dat in de POVI aangekondigd en/ of benoemd is, heeft met de zienswijzeperiode met betrekking tot de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet ter inzage gelegen. Zienswijzen en/of verzoeken ten aanzien van nieuw op te stellen beleid zijn om die reden niet ontvankelijk. Daar waar mogelijk zullen deze wel in acht worden genomen bij het opstellen van dit betreffende beleid.

Ten aanzien van het onderwerp Nadeelcompensatie is in de Nota van Zienswijzen van de POVI een uitgebreide toelichting gegeven. Ook in de nu voorliggende Nota van Zienswijzen gaan wij hier nader op in.

Ten aanzien van het onderwerp Zonering, is in de Nota van Zienswijzen van de Provinciale Omgevingsvisie een uitgebreide toelichting gegeven. Ook is de tekst met betrekking tot zonering in de Provinciale Omgevingsvisie verduidelijkt. Ook in deze Nota van Zienswijze wordt wederom nogmaals een toelichting gegeven op dit onderwerp. De Provinciale Omgevingsvisie kan hierdoor echter om eerder genoemde redenen niet meer op worden aangepast.

Verschillende indieners verwijzen in hun zienswijze naar zoekgebieden in de POVI. De POVI is en visie document.
Dat betekent dat de POVI op delen enkel een richting aan geeft die niet vertaald wordt in instructieregels. Dit geldt bijvoorbeeld voor zoekgebieden voor bijvoorbeeld grondwaterbeschermingsgebieden (of met betrekking tot zon op land “wensgebieden").
Omdat nog niet zeker is of het omschreven beleid ook daadwerkelijk gaat plaatsvinden in deze gebieden, is er ook geen instructieregel, of ander beleidsinstrument aan gekoppeld.

Ook verwijzen indieners naar een zienswijze die reeds is ingediend voor de Ontwerp Provinciale Omgevingsvisie, maar die geen betrekking heeft op de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Deze indieners verwijzen wij naar de Nota van Zienswijzen van de Ontwerp Provinciale Omgevingsvisie.

Tot slot is er een opmerking gemaakt over de kleuren van de verschillende kaartlagen in het DSO. Helaas is het in het DSO voor de Provincie (nog) niet mogelijk om zelf kleuren toe te wijzen. Dit is echter wel een wens van de Provincie en ook als zodanig kenbaar gemaakt bij het Rijk. Of en wanneer het Rijk hier een verandering in aan za/kan brengen is onduidelijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Provinciale Omgevingsvisie	Indiener
De indiener(s) verzoeken om kritisch te kijken naar de begrenzing en leesbaarheid van de beleidskaarten behorende bij Hoofdstuk 4 Ruimtelijke kwaliteit van de POVI (https://polviewer.nl/previewpoviovl). De beleidskaarten behorende bij Hoofdstuk 4 Ruimtelijke kwaliteit (https://polviewer.nl/previewpoviovl) zijn slecht leesbaar vanwege dezelfde gebruikte (groene) kleuren. De begrenzingen zijn van de verschillende landschapstypen (bijvoorbeeld velden, kampen en beekdalen) kloppen niet overal met de werkelijke situatie. Het is ons bijvoorbeeld niet duidelijk waarom de beekdalen zoals vastgelegd in de huidige Omgevingsverordening (2024) opgedeeld zijn in verschillende losse lagen zoals, beekdalen, natte laagten, hellingen, droogdalen enzovoort. Juist in het kader van de integraliteit, hetgeen de Omgevingswet juìst op stuurt, wil je deze zaken samen in een laag kunnen bekijken en beoordelen. Door alles los te knippen van elkaar ontstaat letterlijk en figuurlijk een onduidelijk toetsingskader voor deze waardevolle waarden.	ZW-2020

Standpunt GS

De beleidskaarten behorende bij Hoofdstuk 4 Ruimtelijke kwaliteit maken geen deel uit van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Wijnbouw

Zienswijze over artikel 10.1.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Verzocht wordt om in de Omgevingsverordening en bijbehorende toelichting expliciet en in samenhang ruimte te bieden voor een toekomstbestendige, duurzame en landschappelijk ingepaste ontwikkeling van wijnbouwbedrijven, inclusief bijbehorende voorzieningen, ondergeschikte nevenactiviteiten en innovatieve circulaire toepassingen. Daarbij moet worden voorkomen dat generieke regels of kaartlagen leiden tot feitelijke ontwikkelbeperkingen, dient maatwerk door gemeenten mogelijk te blijven, moeten lopende initiatieven niet onevenredig worden belemmerd en dient de verordening consistent te	ZW-0369

zijn met provinciaal beleid gericht op versterking van wijnbouw, natuur, landschap, toerisme en regionale economie.

Standpunt GS

Druiventeelt (tbv wijnbouw) wordt gezien als een plantaardige teelt. Met betrekking tot plantaardige teelten zijn alleen regels opgenomen mbt nieuwvestiging in 10.1.4.

De verbrede vorm van wijnbouw past beter in het verwevingsgebied dan in het primair landbouwgebied. Een verbrede vorm van wijnbouw waar rondleidingen worden gegeven en een proeflokaal aanwezig is kan gezien worden als een vorm van dagrecreatie waarbij de regels van vrijetijdseconomie van toepassing zijn. Afhankelijk van de vorm van verbrede wijnbouw kan het zijn dat de “Nee, tenzij” van het primair landbouwgebied van toepassing is. Verder blijven de verdere provinciale regels uit de verordening van kracht.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

MER-plicht verordening

Zienswijze over een mer-plicht bij Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners geven aan dat er voor de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (hierna ‘Ontwerp Wijzigingsverordening') vanwege het kaderstellende karakter van dit instrument een milieueffectrapport opgesteld had moeten worden. Indieners verzoeken enerzijds om de Ontwerp Wijzigingsverordening in te trekken en het proces op te starten voor een nieuwe wijzigingsverordening waarbij alsnog een milieueffectrapportage wordt doorlopen, dan wel een milieueffectbeoordeling wordt uitgevoerd. Indieners verzoeken anderzijds te motiveren in hoeverre de Ontwerp Wijzigingsverordening binnen de reikwijdte valt van het plan-MER dat voor de Provinciale Omgevingsvisie (hierna ‘POVI’) is opgesteld

Indiener					
ZW-1633	ZW-2003	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2008	ZW-2015
ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2028
ZW-2029	ZW-2031	ZW-3011			

Standpunt GS

Op grond van artikel 16.36, eerste lid, van de Omgevingswet geldt een plan-mer-plicht voor plannen en programma’s die het kader vormen voor toekomstige mer-(beoordelings)plichtige besluiten als bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, van de Omgevingswet. De Nederlandse plan-mer-

regelgeving vormt de implementatie van de smb-richtlijn, waardoor voor de uitleg van het begrip ‘kaderstelling’ met name de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie moet worden geraadpleegd. Daaruit volgt dat sprake is van kaderstelling wanneer een plan of programma een samenhangend pakket van criteria en voorwaarden vaststelt dat richtinggevend is voor de vergunningverlening van mer-(beoordelings)plichtige projecten. Daarbij is van belang dat die normen wezenlijke invloed hebben op de milieueffecten van die projecten. In de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt bij de jurisprudentie van het Hof van Justitie (hierna: het Hof) aangesloten.

Wij zijn van oordeel dat de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen kaderstellende normen bevat als bedoeld in artikel 16.36 van de Omgevingswet. Een belangrijk deel van de regels ziet op onderwerpen als motivering, behoefteonderbouwing en beleidsmatige afwegingen. Deze regels reguleren niet de milieueffecten van projecten. Daarnaast volgt uit de jurisprudentie van het Hof dat het enkele feit dat een activiteit in een bepaald gebied wordt beperkt of aan een vergunningplicht wordt onderworpen, nog niet betekent dat sprake is van kaderstelling in de zin van de smb-richtlijn. Een dergelijke beperking maakt het weliswaar wellicht aantrekkelijker om een activiteit wel, of juist niet in een bepaald gebied te verrichten, maar dit acht het Hof onvoldoende om te kunnen spreken van kaderstelling.

Verder is van belang dat de plan-mer-plicht uitsluitend betrekking heeft op kaderstelling voor besluiten die zijn aangewezen als mer-(beoordelings)plichtig op grond van artikel 16.43, eerste lid Omgevingswet. Dat zijn met name de besluiten in kolom 4 van bijlage V van het Omgevingsbesluit. Het gaat vaak om besluiten zoals omgevingsvergunningen voor milieubelastende activiteiten waarvoor de instructieregels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen toetsingskader vormen.

Daarnaast zijn er veel instructieregels die geen (wezenlijke) milieueffecten hebben.

Wij zijn gelet op hetgeen hiervoor is overwogen van oordeel dat er onvoldoende reden is om uit te gaan van een plan-mer-plicht voor de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Omdat er naar onze mening geen plan-mer-plicht geldt voor de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, is de vraag van enkele indieners van een zienswijze of het milieueffectrapport voor de Provinciale Omgevingsvisie ook aan de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ten grondslag kan worden gelegd, niet relevant.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

1. Algemene bepalingen

Artikel 1.03 Schakelbepaling

Zienswijze over artikel 1.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) stellen dat als het DNB van het waterschap een projectbesluit kan nemen dat ruimtelijk impact heeft, dan lijkt het logisch dat alle relevante instructieregels van toepassing zijn. Dat hoeft zich niet te beperken tot water- of natuurcompensatie-aspecten. Indieners vragen om de toelichting van de Omgevingsverordening bij dit artikel op dit punt aan te passen.

Indiener	
ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Uit artikel 7.8 van het Besluit kwaliteit leefomgeving volgt dat bij omgevingsverordening Limburg in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland instructieregels worden gesteld en dat deze regels ook betrekking moeten hebben op projectbesluiten van het waterschap. De Omgevingswet bevat geen verplichting dat alle instructieregels in de omgevingsverordening ook moeten gelden voor projectbesluiten voor het waterschap. Gelet op de thema's van de andere instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg, ligt het niet voor de hand dat projectbesluiten van het waterschap omgevingsplannen op onderdelen wijzigen waarbij toepassing van die instructieregels aan de orde is.

De instructieregels die specifiek gericht zijn tot het waterschap en die het waterschap in acht moet nemen bij de vaststelling van de waterschapsverordening, staan in hoofdstuk 3 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Om bovenstaande redenen gaan wij niet mee met het verzoek van indieners om de toelichting van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bij artikel 1.3 aan te vullen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 1.06 Ontheffing instructieregels

Zienswijze over artikel 1.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken artikel10.16 Maatwerkvoorschriften ruimer op te nemen dan enkel voor artikel 10.10. Ze zien dit artikel graag geredigeerd als algemeen artikel dat de mogelijkheid biedt tot het toepassen van maatwerkvoorschriften in alle gevallen waarin sprake is van een onbillijkheid, zonder dat dit gelimiteerd wordt tot één artikel. Daarbij ziet het in artikel 10.16 genoemde artikel 10.10 toe op de instructieregels collectieve verwaarding van mest en agrarische reststromen. Dit correspondeert niet met de toelichting op het artikel 10.16. Daarom gaan we ervan uit dat sprake is van een verschrijving.	ZW-3007

Standpunt GS

Artikel 4.5 van de Omgevingswet biedt de mogelijkheid om in de Omgevingsverordening Limburg een grondslag op te nemen voor het stellen van maatwerkvoorschriften. Met dit soort voorschriften kan in individuele gevallen afgeweken worden van algemene regels voor activiteiten of ze aanvullen. Met maatwerkregels kan niet worden afgeweken van instructieregels.

Wij kunnen zelf bepalen voor welke algemene regels wij de mogelijkheid willen opnemen voor het stellen van maatwerkvoorschriften. Wij hebben dat reeds gedaan voor een beperkt aantal regels. In de zienswijze van indiener zien wij geen aanleiding om de gevallen waarin maatregelen gesteld kunnen worden, uit te breiden.

Bij de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is artikel 10.11 van de nu geldende Omgevingsverordening vernummerd naar 10.16. Inhoudelijk is het (oorspronkelijke) artikel 10.11 niet gewijzigd. Naast deze wijziging zijn er meerdere artikelen die een nieuw nummer hebben gekregen. Een voorbeeld daarvan is het (oorspronkelijke) artikel 10.10. Dat krijgt bij voornoemd ontwerp het nummer 10.15. Als gevolg van deze nummerwijziging is de verwijzing naar artikel 10.10 in artikel 10.16 niet langer juist. Daarom wijzigen wij de tekst van artikel 10.16 en wel in die zin dat artikel 10.10 vervangen wordt door artikel 10.15.

Als gevolg van de hierboven omschreven nummerwijziging dient de toelichting bij artikel 10.16 gewijzigd te worden.

Voorstel aan PS

Na verwijderen artikel 10.11 luidt de wijziging: Tekst wijzigen in artikel 10.15 van 10.10 naar 10.14

Tekst in de toelichting bij artikel 10.15, eerste lid, onder c, wijzigen als volgt:

Van:
'Voor bedrijven die in de periode tussen 23 juli 2010 en het vaststellen van de verordening hebben geïnvesteerd in de genoemde technieken zonder dat is voldaan aan de technische vereisten uit bijlage XII zal in voorkomende gevallen per individueel geval door middel van een zorgvuldige belangenafweging worden beoordeeld of toepassing kan worden gegeven aan de in artikel 10.~~11~~ van de verordening opgenomen mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften.'

Naar:
'Voor bedrijven die in de periode tussen 23 juli 2010 en het vaststellen van de verordening hebben geïnvesteerd in de genoemde technieken zonder dat is voldaan aan de technische vereisten uit bijlage XII zal in voorkomende gevallen per individueel geval door middel van een zorgvuldige belangenafweging worden beoordeeld of toepassing kan worden gegeven aan de in artikel 10.14 van de verordening opgenomen mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften.'

Tekst in de toelichting bij artikel 10.16 wijzigen als volgt:

Van:
'Gedeputeerde Staten besluiten gebruik te maken van de in artikel 10.~~11~~ opgenomen mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen.'

Naar:
'Gedeputeerde Staten besluiten gebruik te maken van de in artikel 10.14 opgenomen mogelijkheid om maatwerkvoorschriften te stellen.'

Zienswijze over artikel 1.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Een indiener verzoekt de ontheffingsmogelijkheid van artikel 1.6 te verruimen zodat ook andere bestuursorganen hiervan gebruik kunnen maken. De andere indiener geeft in overweging om de ontheffingsmogelijkheid in artikel 1.6 POVL als volgt te wijzigen: "Gedeputeerde Staten kunnen, op verzoek van een gemeentebestuur of waterschapsbestuur ontheffing verlenen van de in deze verordening opgenomen instructieregels wanner dit bijdraagt aan een doelmatige uitvoering van lokale opgaven of het mogelijk maakt om innovatie of gebiedsspecifieke oplossingen toe te passen.

Indiener	
ZW-0658	ZW-2015

Standpunt GS

Wij merken allereerst op dat dit artikel bij de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet is gewijzigd. Om die reden kan over dit artikel geen zienswijzen ingediend worden.

Ten overvloede merken wij op dat dit artikel invulling geeft aan de bevoegdheid geregeld in artikel 2.32, eerste lid, van de Omgevingswet. Daarbij is aan ons de bevoegdheid gegeven om aan een gemeente of het waterschap ontheffing te verlenen van een instructieregel gesteld bij de omgevingsverordening Limburg. Nu de Omgevingswet uitdrukkelijk bepaalt aan welk bestuursorgaan wij ontheffing kunnen verlenen van de instructieregels, staat het ons niet vrij om, zoals indieners verzoeken, de ontheffingsmogelijkheid te verruimen zodat ook andere bestuursorganen daar gebruik van kunnen maken.

In het vijfde lid van artikel 2.32 van de Omgevingswet is bepaald dat de ontheffing alleen wordt verleend als de uitoefening van de taak of bevoegdheid waarvoor ontheffing wordt gevraagd onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot het belang dat wordt gediend met de regel waarvan ontheffing is gevraagd. Nu uit de wet uitdrukkelijk volgt voor welk doel de ontheffing alleen kan worden verleend, bestaat er geen ruimte om daar in de Omgevingsverordening andere doelen aan toe te voegen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

2. Infrastructuur

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken een instructieregel op te nemen voor gemeenten die vereist dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen langs aangewezen provinciale infrastructuur expliciet wordt gemotiveerd hoe wordt omgegaan met omgevingsveiligheidsrisico's, en hoe de bereikbaarheid en bestrijdbaarheid van incidenten door hulpdiensten zijn geborgd. Daarnaast verzoeken de indieners in de toelichting of bijlage bij de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg richtinggevende afstandszones op te nemen in afstemming met veiligheidsrisico's.

Indiener	
ZW-2033	ZW-2034

Standpunt GS

In de POVI hebben wij aangegeven dat we de introductie van risicogebieden omgevingsveiligheid provinciale wegen onderzoeken. Momenteel zijn wij bezig met het bijwerken van de huidige tellingen van vervoer van gevaarlijke stoffen over provinciale wegen. Deze tellingen worden provincie-breed uitgezet over meerdere jaren. We voeren deze tellingen uit om een goed beeld te krijgen van de vervoersaantallen.

Hierbij komt dat, na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, de bevoegdheid voor omgevingsveiligheidsrisico's is gedecentraliseerd en nu bij gemeenten ligt. Hiermee wordt omgevingsveiligheid een lokale afweging om bepaalde ontwikkelingen wel of niet toe te staan. Als wij als Provincie (een deel van) deze bevoegdheid willen overnemen, moeten wij een provinciaal belang onderbouwen. Enkel de constatering dat het gaat om een gemeente overstijgend probleem is hiervoor onvoldoende. Om dit belang goed te kunnen beargumenteren, gebruiken we de geactualiseerde vervoersgegevens zodra deze afgerond zijn. We kunnen dan gerichter aangeven waar de risicogebieden omgevingsveiligheid provinciale wegen moeten worden aangewezen. Na afloop van de actualisatie (voorzien eind 2026) wordt het onderzoek naar instructieregels voortgezet. Hierbij zullen, onder andere, ook de veiligheidsregio's en omgevingsdiensten worden betrokken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken verduidelijking over inhoudelijke onderwerpen in de Provinciale Omgevingsvisie, onder meer over de relatie tussen bereikbaarheid, duurzaamheid en grensoverstijgende verbindingen, publieke mobiliteit en deelmobiliteit.	ZW-2029

Standpunt GS

De benoemde onderwerpen zijn niet expliciet vraagstukken voor de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg maar beleidsmatige invulling van in de Provinciale Omgevingsvisie genoemde thema's. Binnen het provinciale mobiliteitsbeleid geven wij invulling aan deze thema's, zowel op beleid als richting uitvoering en gaan wij hierover ook graag in gesprek met medeoverheden en partners.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken verduidelijking over reserveringsstroken en beperkingengebied en wat er gebeurt als er geen reserveringsstroken zijn ingetekend en het mogelijke lange termijneffect op ruimtelijke en financiële inpassing als dit niet goed geborgd is.

Indiener	
ZW-2018	ZW-2029

Standpunt GS

Net als in de nu geldende Omgevingsverordening zijn alleen reserveringszones aangewezen bij wegen en spoorwegen waar we op middellange termijn reconstructie en aanpassingen voorzien. De reserveringszones zijn met dat oogmerk geactualiseerd, waardoor bijvoorbeeld de reserveringszone Buitenring Parkstad nu kon vervallen en er momenteel geen reserveringszones langs het spoor zijn aangewezen. Beperkingengebieden liggen wel langs alle provinciale wegen.

De komende periode worden nieuwe reserveringszones voor alle provinciale wegen uitgewerkt in het kader van de nieuwe Netwerkvisie en de Leidraad Inrichting Provinciale Infrastructuur (LIPI). Op basis hiervan zullen in een volgende Omgevingsverordening reserveringszones worden geactualiseerd. Dit heeft mede het doel om inderdaad op de langere termijn voorbereid te zijn op mogelijke ruimtelijke en financiële inpassing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 2.01 Instructieregel reserveringszone provinciale weg

Zienswijze over artikel 2.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken meer duidelijkheid over de reserveringszones; gelden de opgenomen reserveringszones bij spoorwegen en provinciale wegen alleen voor nieuwe (spoor)wegen of ook voor bestaande (spoor)wegen? Is het mogelijk om specifieke reserveringszones toe te voegen?

Indiener		
ZW-2012	ZW-2013	ZW-2029

Standpunt GS

Net als in de nu geldende Omgevingsverordening zijn alleen reserveringszones aangewezen bij wegen en spoorwegen waar we op middellange termijn reconstructie en aanpassingen voorzien. De reserveringszones zijn met dat oogmerk geactualiseerd, waardoor bijvoorbeeld de reserveringszone Buitenring Parkstad nu kon vervallen. Beperkingengebieden liggen wel langs alle provinciale wegen.

De komende periode worden nieuwe reserveringszones voor alle provinciale wegen uitgewerkt in het kader van de nieuwe Netwerkvisie en de Leidraad Inrichting Provinciale Infrastructuur (LIPI). Op basis hiervan zullen in een volgende Omgevingsverordening reserveringszones worden geactualiseerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 2.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken antwoord op de vraag waarom het thema mobiliteit zeer beperkt is opgenomen in de Provinciale Omgevingsverordening en waarom er niet wordt gesproken over OV-knooppunten, hubs of het stimuleren van fietsgebruik in heel Limburg.	ZW-2012

Standpunt GS

De benoemde onderwerpen zijn niet expliciet vraagstukken voor de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg maar beleidsmatige invulling van in de Provinciale Omgevingsvisie genoemde thema's.

Binnen het provinciale mobiliteitsbeleid geven wij invulling aan deze thema's, zowel op beleid als richting uitvoering.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 2.06 Beoordelingsregels en omgevingsvergunning

Zienswijze over artikel 2.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de volgende zinsnede toegevoegd aan artikel 2.6 achterwege te laten in de vast te stellen verordening: 'dan wel de wijziging of uitbreiding van de provinciale weg'

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099

ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142					

Standpunt GS

Aan omgevingsvergunningen voor activiteiten in een beperkingengebied met betrekking tot een provinciale weg verbindt de Provincie altijd een voorschrift op grond waarvan de vergunning kan worden gewijzigd als dat nodig is voor een wijziging of andere werkzaamheden aan de provinciale weg.

Meestal gaat het om een omgevingsvergunning die is gegeven voor de aanleg en het hebben van kabels en leidingen in het beperkingengebied. De toevoeging aan artikel 2.6 ziet erop dat het voorschrift een duidelijke grondslag heeft in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

In de praktijk maken de vergunninghouder (kabelbeheerder) en de Provincie in onderling overleg afspraken over wat nodig is in verband met de werkzaamheden aan de provinciale weg en over de financiële compensatie die de vergunninghouder hiervoor van de Provincie ontvangt. Mocht onverhoopt geen overeenstemming worden bereikt en de Provincie formeel het vergunningvoorschrift moeten inroepen, dan vindt er formele besluitvorming plaats en staat voor de vergunninghouder de mogelijkheid van bezwaar en beroep open.

De toevoeging aan artikel 2.6 verandert niets aan de gebruikelijke werkwijze maar zorgt slechts voor een formele grondslag voor het vergunningvoorschrift.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

3. Watersysteem

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om meer instructieregels richting gemeenten in de omgevingsverordening op te nemen, zoals Provincie Limburg in haar Provinciaal Water Programma heeft opgenomen. Dit geldt voor: Stedelijk waterbeheer: ruimtelijk borgen van blauwgroene (regenwater)structuren Afkoppelen en wateropvang: stroomschema verantwoord omgaan met hemelwater (BROL 2024) is daarvoor een goede leidraad	ZW-2032

Standpunt GS

In het Provinciaal Waterprogramma 2021-2027 hebben wij aangegeven te willen bezien of en hoe we via de verordening het stedelijk waterbeheer in de ruimtelijke plannen kunnen stimuleren. We hebben ervoor gekozen om hier nu niet de verordening voor in te zetten, maar dit via onder meer communicatie en informatie te bevorderen. Dit hebben we vormgegeven door onder meer het opstellen van het stroomschema verantwoord afkoppelen, het opstellen van de onderlegger water en bodem en door ondersteuning van het programma Waterklaar. Het gebruik van het stroomschema en de onderlegger stimuleren we via de gebruikelijke overleggen. We leggen dit niet vast via de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over afdeling 3.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om een instructieregel voor het waterschap toe te voegen om bij het reguleren van het waterpeil in de wateren van het waterschap rekening te houden met het minimaal benodigde waterpeil voor watermolens.	ZW-3011

Standpunt GS

Het waterschap is wettelijk verantwoordelijk voor het waterbeheer van de regionale oppervlaktewateren. Peilbeheer maakt daar onderdeel van uit. Het waterschap dient daarbij een afweging te maken tussen alle betrokken en soms conflicterende belangen. Dat betekent dat het belang van watermolens naast alle andere belangen wordt afgewogen. Per locatie kan die afweging anders zijn. Overigens is in de Limburgse situatie, met vrij stromende wateren, een bepaald waterpeil niet in alle omstandigheden te garanderen. Het geven van een instructie als gevraagd achten wij daarom niet mogelijk en niet wenselijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over paragraaf 3.2.4
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken een aanvullende instructieregel op te nemen die voorschrijft dat bij ontwikkelingen in waterveiligheidszones:

- bereikbaarheid voor hulpdiensten expliciet wordt meegewogen op basis van de eisen die daarvoor gelden op basis van het beleid bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid. Zodat water bereikbaar is voor hulpdiensten vanuit het oogpunt van gebruik van water voor het blussen van branden, het water toegankelijk is bij calamiteiten zoals o.a. verdrinking, incidenten op of nabij het water. Daarnaast dienen gebieden bereikbaar te blijven bij wateroverlast voor hulpdiensten;
- zelfredzaamheid en evacuatiemogelijkheden worden onderbouwd;
- mitigerende maatregelen voor te schrijven zodat mensen veilig bouwwerken en gebieden kunnen verlaten tijdens wateroverlast;
- mitigerende maatregelen voor te schrijven zodat mensen veilig kunnen verblijven in bouwwerken indien gekozen wordt voor schuilen in plaats van vluchten;

hierbij standaard advies van de veiligheidsregio te betrekken bij ruimtelijke plannen met watergebonden functies/ontwikkelingen.

Indiener

ZW-2033 ZW-2034

Standpunt GS

In de instructieregel voor zone H5 is nu opgenomen dat aan de veiligheidsregio's een advies dient te worden gevraagd over de mogelijkheden van vluchtwegen en evacuatie. Indieners verzoeken om daarbij aandacht te besteden aan de bereikbaarheid door hulpdiensten, de zelfredzaamheid en mitigerende maatregelen. Wij zullen dit als uitleg van de motivering van vluchtwegen en evacuatie toevoegen aan de toelichting van dit artikel.

De vraag om, bij alle ruimtelijke plannen met watergebonden functies en ontwikkelingen een standaard advies aan de veiligheidsregio te vragen is nu niet aan de orde. Daarvoor is geen artikel opgenomen. Artikel 3.6 richt zich specifiek op woon- en verblijfsfuncties in H5.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen aan de toelichting van paragraaf 3.2.4 tussen de derde en vierde alinea's waarin de advisering door de veiligheidsregio's verder wordt uitgewerkt:

'In verband met het advies van de veiligheidsregio's over evacuatie en vluchtwegen wordt gevraagd om in de motivering aandacht te besteden aan de bereikbaarheid door de hulpdiensten, de zelfredzaamheid en evacuatiemogelijkheden van bewoners en aan mitigerende maatregelen die kunnen helpen om gebouwen veilig te verlaten of er veilig in te kunnen schuilen.'

Zienswijze over hoofdstuk 3
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om ten aanzien van waterbeschikbaarheid geen generieke aannames te doen over belasting van het watersysteem. Indieners investeren in duurzaam waterbeheer, onder meer door regenwateropvang en monitoring van de waterbalans. Verzocht wordt om dergelijke mitigerende maatregelen expliciet mee te wegen bij de beoordeling van ontwikkelingsinitiatieven, zodat ontwikkelruimte niet onnodig beperkt wordt.

Indiener				
ZW-1624	ZW-1625	ZW-1626	ZW-1627	ZW-1628

Standpunt GS

Wij onderschrijven het belang van een duurzaam waterbeheer en het nemen van maatregelen om de waterbeschikbaarheid te verbeteren. In de motivering van de verschillende zoneringen zoals bij beekdalen, hellingen, intrekgebieden etc. kan de gemeente maatregelen en inspanningen meenemen.

De opmerking leidt niet tot aanpassingen van de regels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel hoofdstuk 3
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om in hoofdstuk 3 een inspanningsverplichting voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) op te nemen. Het “dichterbij brengen van de doelen” is te vrijblijvend in de omgevingsverordening vastgelegd.

Indiener	
ZW-2011	ZW-2020

Standpunt GS

Een inspanningsverplichting voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) maakt geen onderdeel uit van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om in de regio Noord-Limburg niet alleen te richten op systeemherstel van de N2000-gebieden, maar óók van andere belangrijke groenblauwe structuren zoals natuurparels binnen Natuurnetwerk Limburg. Daarom het verzoek om de instructieregels voor systeemherstel water en bodem rondom natte natuurparels binnen Natuurnetwerk Limburg (naast N2000-gebieden Maasduinen en Peelvenen) aan te scherpen en hydrologische bufferzones rondom deze gebieden op te nemen op de kaart.	ZW-2011

Standpunt GS

Er zijn naast de 17 verdrogingsgevoelige Natura2000 gebieden nog meer verdrogingsgevoelige natuurgebieden in Limburg aanwezig. Rond deze gebieden is geen overgangsgebied ingetekend op de POVI- en verordeningskaarten. Maar wel hebben we rond deze ‘overige’ verdrogingsgevoelige natuurgebieden, net als rond de verdrogingsgevoelige Natura 2000 gebieden een hydrologische bufferzone ingetekend. Deze is overigens niet inhoudelijk gewijzigd sinds de vorige verordening, enkel de naam is gewijzigd in ‘Hydrologische bufferzone grondwaterafhankelijke natuur’.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 3.01 Omgevingswaarden voor de gemiddelde overstromingskans van aangewezen gebieden

Zienswijze over artikel 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken te verduidelijken waarom de kaarten bij dit artikel niet zichtbaar zijn.	ZW-2010

Standpunt GS

De overstromingskansgebieden A t/m F die horen bij dit artikel zijn niet zichtbaar op de kaart, omdat deze nu niet gewijzigd worden. Alleen op wijzigingen ten opzichte van de huidige omgevingsverordening Limburg kunnen zienswijzen ingediend worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om de kaart aan te passen, aangezien er recent een dijk opgeleverd is die op het perceel van indiener een hogere bescherming biedt.	ZW-0068

Standpunt GS

De kaarten van de overstromingskansgebieden worden in deze actualisering van de omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Daarnaast betreft dit een dijk die bescherming biedt tegen overstromingen vanuit de Maas. De overstromingskansgebieden geven de maximale overstromingskans vanuit het regionale watersysteem aan (dit zijn de kleinere beken/rivieren en niet de grote rivieren, zoals de Maas). Deze overstromingskans wordt daarom niet gewijzigd door de recente versterking van de Maasdijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener

De indiener(s) verzoeken om erfgoed en monumenten beter te beschermen tegen overstromingen en hiervoor een inspanningsverplichting bij het waterschap neer te leggen.	ZW-3011

Standpunt GS

Een generieke instructieregel om erfgoed en monumenten beter te beschermen tegen overstromingen hebben wij niet in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen omdat individuele beschermingsmaatregelen ten koste kunnen gaan van natuur, landschap en watersysteem. Het waterschap heeft een inspanningsverplichting om bescherming tegen overstromingen vanuit regionale wateren te bieden zoals die in de overstromingskansgebieden (beschreven in artikel 3.1) is weergegeven. De overstromingskansgebieden zijn in deze actualisering van de omgevingsverordening Limburg niet aangepast. Om de problematiek van wateroverlast en mogelijke oplossingen bij watermolens in beeld te brengen hebben wij momenteel een onderzoek opgestart, zoals beschreven is in de POVI. Het waterschap is ook betrokken bij dit onderzoek.

Bij een actualisering van de overstromingskansgebieden (in een volgende actualisering van de omgevingsverordening Limburg) zullen wij op basis van de uitkomsten van dit onderzoek bekijken of er lokaal aanleiding is om overstromingskansgebieden aan te passen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Toelichting Afdeling 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om te verduidelijken voor welke situaties de wateroverlastnormering geldt. Hoogte van water op straat is in hellende gebieden niet meetbaar, en ook de eis dat het water vanaf de straatzijde de woning binnenstroomt is niet altijd logisch (vaak liggen beken aan de achterzijde van woningen). Indiener doet een concreet tekstvoorstel (De norm voor deze bebouwing geldt voor water dat zich op drempelniveau op begane grond binnenstroomt, kelders en souterrains vallen hier niet onder.).	ZW-2010

Standpunt GS

De bepalingen over de omgevingswaarden wateroverlast (afdeling 3.1) en de daarbij behorende achtergrond die is opgenomen in de toelichting, zijn met deze wijzigingsverordening niet gewijzigd. Alleen over wijzigingen ten opzichte van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg kunnen zienswijzen ingediend worden.

In de huidige tekst staat onder meer dat waterschap en gemeente desgewenst gezamenlijk kunnen onderzoeken welke maatregelen mogelijk zijn om wateroverlast te beperken.

Dit kan een begaanbare weg zijn in voorkomende gevallen waarin evident sprake is van wateroverlast en waarvoor de huidige tekst onvoldoende uitkomst biedt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om de inspanningsverplichting voor het waterschap (lid 7) toe te lichten, waaruit deze exact bestaat (inspanning om overstroming te beperken in gebied B t/m F of ruimte geven aan water in gebied A)?	ZW-0660

Standpunt GS

De inspanningsverplichting geldt voor het voldoen aan de normen in de overstromingskansgebieden B t/m F. Omdat er in overstromingskansgebied A geen norm geldt heeft het waterschap voor dat gebied geen inspanningsverplichting. Artikel 3.1 houdt geen inspanningsplicht in om extra ruimte te geven aan water in overstromingskansgebied A.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Toelichting afdeling 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om de normeringstabel aan te passen en daarin op te nemen dat voor beekdalen geen norm geldt, ongeacht of ze in Natuurnetwerk Limburg of Groenblauwe landbouwzone vallen, omdat beekdalontwikkeling (klimaatrobuuste beekdalen) het beleid is.	ZW-2032

Standpunt GS

De normeringstabel in de toelichting afdeling 3.1 is niet gewijzigd. Een aanpassing van de tabel is nu niet aan de orde, omdat hiervoor een brede belangenafweging nodig is.

Samen met betrokken partijen zullen de gevolgen van de wijzigingen van de gebiedsbegrenzingen in de POVI voor de normering wateroverlast in beeld worden gebracht. Ook de ligging van de beekdalen ten opzichte van aangepaste POVI-zoneringen zal hierbij bekeken worden. Het is mogelijk dat dit tot het inzicht leidt dat de normering in sommige (delen van) beekdalen moet worden aangepast. Dit is nog allerminst zeker en zal afhangen van de genoemde brede belangenafweging. Een eventuele aanpassing van de normering zal vervolgens in een volgende wijziging van de Omgevingsverordening Limburg worden opgenomen. Dit is ook in de huidige toelichting afdeling 3.1 aangegeven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over toelichting afdeling 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om te verduidelijken wanneer een opstal onder de definitie “woning, bedrijfs- en kantoorgebouw” valt (toelichting normeringstabel). Valt een garage, schuur of bedrijfshal daaronder?	ZW-2010

Standpunt GS

In de toelichting afdeling 3.1 is hierover de volgende tekst opgenomen:
“De norm voor bebouwing geldt voor woningen en bedrijfs- en kantoorgebouwen in bebouwde kernen. De norm geldt niet voor stedelijk groen en overige onbebouwde terreinen in stedelijk gebied.”

Deze tekst is niet gewijzigd.
Wij zien onvoldoende aanleiding om de tekst aan te passen. Het is namelijk moeilijk om bij voorbaat aan te geven of de normering redelijkerwijs voor garages, schuren en dergelijke geldt. Dit hangt sterk af van de situatie ter plekke. Bijvoorbeeld: als schuren of garages lager liggen dan straatniveau dan geldt de normering daar niet voor, zoals in de toelichting afdeling 3.1 is aangegeven. Bedrijfshallen zien wij als bedrijfsgebouwen waarvoor de normering over het algemeen wel geldt. Ook daar kunnen zich echter weer uitzonderingen voordoen. Wij wensen de formulering op dit punt daarom niet helemaal “dicht te timmeren”.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over toelichting afdeling 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om betrokken te worden bij het opnieuw vaststellen van overstromingskansgebieden (in een volgende actualisering van de omgevingsverordening). Indieners zijn het niet eens met herziening van de Groenblauwe landbouwzone (en onderliggende kaarten zoals beekdalen en natte laagten) en een daarvan afgeleide wateroverlastnormering, zonder eerst de mogelijke gevolgen in kaart te brengen.	ZW-3007

Standpunt GS

Ondanks de wijzigingen van diverse POVI-gebiedsbegrenzingen (zoneringen) zijn de wateroverlastnormering en overstromingskansgebieden nu nog niet gewijzigd.
Zoals in de toelichting afdeling 3.1 is aangegeven en zoals indiener zelf ook opmerkt zullen wij samen met betrokken partijen de gevolgen van de wijzigingen van de POVI-gebiedsbegrenzingen

voor de normering wateroverlast en de inspanningsverplichting voor het waterschap in beeld gaan brengen.

Zoals indiener terecht aangeeft zullen daarbij ook de gevolgen van eventuele aanpassingen van de normering en overstromingskansgebieden in kaart moeten worden gebracht. Dit zullen wij dan ook gaan doen alvorens eventuele aanpassingen aan PS voor te stellen. Ook de effecten op de landbouw zullen daarbij worden geanalyseerd. Eventuele aanpassingen van de normering zullen dus gebaseerd zijn op een brede belangenafweging.

De herziening van de normering zal vervolgens in een volgende wijziging van de Omgevingsverordening Limburg worden opgenomen.

Over het algemeen verwachten wij overigens weinig nadelige gevolgen voor de landbouw van eventuele aanpassingen van de normering aangezien het huidige beschermingsniveau in het veld hierdoor meestal niet zal wijzigen. Dit zal vanzelfsprekend uit de bovengenoemde analyse moeten blijken.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 3.1, als volgt:

Na 'Samen met betrokken partijen zullen de gevolgen van bedoelde wijzigingen voor de normering wateroverlast en de inspanningsverplichting voor het waterschap in beeld worden gebracht.”. Toevoegen: 'Daarbij zullen ook de gevolgen van eventuele aanpassingen van de normering worden geanalyseerd en zal een brede belangenafweging plaatsvinden alvorens aanpassingen van de normering worden doorgevoerd.'.

Zienswijze over artikel 3.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener heeft geconstateerd dat er geen kaart bij de omschreven omgevingswaarden voor wateroverlast is gepubliceerd. De indiener verzoekt om deze kaart bij te voegen.	ZW-2022

Standpunt GS

Deze kaarten zijn in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet zichtbaar omdat zij niet gewijzigd zijn. De kaarten zijn in de nu geldende Omgevingsverordening wel zichtbaar.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.1	**Indiener**

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
De indieners constateren dat de normering (1:25 en 1:100 voor het stedelijk gebied) niet nu met deze wijziging van de OVL wordt aangepast. Zij interpreteren dat dit bij de volgende aanpassing OVL zal zijn en dat dit over 1,5 jaar is. Indieners constateren dat de reden hiervoor is dat vanuit de POVI de begrenzing van het stedelijk gebied is aangepast en dat Provincie Limburg eerst met gemeenten wil kijken wat die aanpassing betekent voor de normering voor wateroverlast.	ZW-2029

Standpunt GS

De constatering van de indieners is grotendeels juist. Wij hebben hierover in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg het volgende vermeld: “samen met betrokken partijen zullen de gevolgen van de bedoelde wijzigingen (van de POVI gebiedsbegrenzingen) voor de normering wateroverlast en de inspanningsverplichting voor het waterschap in beeld worden gebracht. De herziening van de normering zal vervolgens in een volgende wijziging van de Omgevingsverordening Limburg worden opgenomen.”. Wij kunnen niet garanderen dat de herziening van de normering bij de volgende aanpassing van de OVL zal worden doorgevoerd en ook niet dat dit over 1,5 jaar is. De herziening van de normering zal een complex proces zijn waarbij veel actoren betrokken moeten worden. Het gaat daarbij niet alleen om een herziening van de normering voor het stedelijk gebied maar ook voor het landelijk gebied. Het kan zijn dat deze herziening nog niet bij de volgende aanpassing van de OVL gereed is maar pas bij een volgende aanpassing. Ons streven is om de herziening van de normering binnen twee jaar in de OVL op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over toelichting afdeling 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Bij de zinsnede “Samen met betrokken partijen zullen de gevolgen van bedoelde wijzigingen voor de normering wateroverlast en de inspanningsverplichting voor het waterschap in beeld worden gebracht” vraagt de indiener: hoe en wanneer?	ZW-2022

Standpunt GS

De herziening van de normering zal een complex proces zijn waarbij veel actoren betrokken moeten worden. Wij zullen dit proces vanaf de zomer van 2026 gaan starten en streven ernaar om dit binnen twee jaar af te ronden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over toelichting afdeling 3.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Bij de zinsnede “De herziening van de normering zal vervolgens in een volgende aanpassing van de Omgevingsverordening Limburg worden opgenomen.” vraagt de indiener: wanneer is het dan beoogd?	ZW-2022

Standpunt GS

Ons streven is om de herziening van de normering binnen twee jaar in de OVL op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 3.02 Inhoud waterbeheerprogramma

Zienswijze over artikel 3.02 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indieners verzoeken om in het artikel 3.02 Inhoud Waterbeheerprogramma het onderwerp watermolens en watermolenlandschappen op te nemen omdat deze al eeuwenlang een essentieel onderdeel van het watersysteem vormen.	ZW-3011

Standpunt GS

Dit artikel is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Wij zien geen reden om dit artikel nu aan te passen

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.02 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indieners verzoeken om een beschrijving van de inzet en de wijze van inzet van het instrumentarium dat beschikbaar is voor de uitvoering van de in het programma opgenomen maatregelen en doelstellingen, waaronder het instrumentarium van het waterschap zelf en, waar relevant, de inzet en afhankelijkheid van instrumenten van andere overheden, zoals gemeenten en Provincie, alsmede afspraken over samenwerking en afstemming daaromtrent op te nemen als onderdeel van lid g. en lid c van artikel 3.02	ZW-3016

Standpunt GS

Dit artikel is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Wij zien geen reden om dit artikel nu aan te passen

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.02 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om het thema water weer in water en watersystemen te wijzigen.	ZW-3011

Standpunt GS

Het betreft hier een aanpassing van de labeling binnen het DSO-systeem. De onderdelen die betrekking hebben op het onderwerp water zijn in het DSO gelabeld met de term water, waar dit voorheen met de term watersysteem was gelabeld. Dit heeft geen gevolgen voor de inhoud van de regels.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 3.05 Klimaatadaptatie

Zienswijze over artikel 3.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om het risico van hitte (in relatie tot gezondheid en kwetsbaarheid) toe te voegen.

Indiener				
ZW-2010	ZW-2012	ZW-2013	ZW-2035	ZW-3016

Standpunt GS

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie definieert vier klimaatthema's: Regionale overstroming, wateroverlast, hitte en droogte.
De thema’s overstroming, wateroverlast en droogte worden nu ook meegenomen in de instructieregel klimaatadaptatie. Het thema hitte wordt niet meegenomen, omdat dit voornamelijk een taak van gemeenten is. Hittestress treedt op in sterk versteende gebieden in de bebouwde omgeving. Gemeenten gaan zelf al aan de slag met het vergroenen en stimuleren van minder

verharding in de bebouwde omgeving, waarmee dit thema meegenomen wordt in nieuwe ontwikkelingen.

Door steeds warmere zomers en toenemende ziekte als gevolg van hittestress, komt het thema steeds vaker op de voorgrond. Gemeenten vragen nadrukkelijk aan de Provincie om, volgens DPRA, het thema hitte als een van vier klimaatadaptatiethema's op te nemen in eigen beleid.

Wij onderzoeken aankomend jaar of en zo ja op welke manier het thema hittestress meegenomen kan worden in Provinciaal beleid.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om het begrip afwenteling toe te lichten, aangezien dit nieuw is in deze verordening en gevolgen kan hebben voor ontwikkelingen.

Indiener		
ZW-2016	ZW-2027	ZW-2032

Standpunt GS

Afwenteling is het ongevraagd doorschuiven of overdragen van kosten, problemen, belastingen of verantwoordelijkheden naar een andere partijen of volgende generaties. Het woord 'afwenteling' is niet in artikel 3.5 opgenomen. In de toelichting bij het artikel is het genoemd in de context van artikel 3.5, tweede lid, dat bepaalt dat in ieder geval de risico's worden betrokken met betrekking tot wateroverlast, overstroming en droogte. In dit geval gaat het er dus om dat nieuwe ontwikkelingen geen nadelige effecten mogen hebben op andere functies, namelijk de waterafvoerende en waterbergende functie van het watersysteem. Niet afwentelen houdt ook in dat er geen toekomstige nieuwe wateroverlastknelpunten gecreëerd mogen worden.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 3.5 achter 'wordt voorkomen':
Afwenteling is het ongevraagd doorschuiven of overdragen van kosten, problemen, belastingen of verantwoordelijkheden naar een andere partij, generaties of locaties. Daarbij hoort ook dat nieuwe ontwikkelingen geen nadelige effecten mogen hebben op de water afvoerende en waterbergende functie van het watersysteem.

Zienswijze over artikel 3.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

De indiener(s) verzoeken om in dit artikel het principe van “geen afwenteling” (in de breedste zin van het woord) op te nemen onder lid 2 risico’s.	ZW-2032

Standpunt GS

In de toelichting in paragraaf 3.2.3 behorende bij artikel 3.5 klimaatadaptatie wordt uitgeschreven wat bedoeld wordt met de term afwenteling en dat in de motivering hierop ingegaan moet worden. Hier wordt aandacht geschonken aan afwenteling in de brede zin van het woord.

Lid 2 van artikel 3.5 gaat in op de risico’s van een veranderend klimaat zoals opgenomen in het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (met uitzondering van het thema hitte)

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om in lid 3 een verplichte hantering van de provinciale stresstesten en de Onderlegger water en bodem op te nemen.	ZW-2032

Standpunt GS

In lid 3 staat: Bij de beschrijving wordt gebruik gemaakt van de informatie van gemeentelijke, regionale en landelijke stresstest- en overstromingskaarten. Deze tekst is zo opgenomen, omdat een verplichte hantering van de Onderlegger water en bodem een voortdurende actualisering zou vragen, terwijl een deel van de kaarten in deze viewer (ook) landelijk geactualiseerd worden. Hiertoe wordt de komende tijd de kaartviewer van de Onderlegger water en bodem doorontwikkeld.

Daarnaast worden vanuit de werkregio’s, zoals opgenomen in het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie, regionale stresstestkaarten ontwikkeld die vaak een hoger detailniveau bevatten dan landelijke of provinciale stresstesten. Bij het verplichten van de kaarten uit de Onderlegger zou relevante informatie uit regionale kaarten, die mogelijk beter aansluiten, verloren gaan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Toelichting Paragraaf 3.2.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken het woord “watertoets” te vervangen door de correcte term onder de Omgevingswet “weging van het waterbelang”	ZW-2032

Standpunt GS

De term watertoets is landelijk vervangen door de term' weging van het waterbelang'. We zullen de term aanpassen in de toelichting van paragraaf 3.2.3 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 3.5 van '~~watertoets'~~ naar 'weging van het waterbelang'

Zienswijze over artikel 3.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om een provinciaal dekkende kaart voor hittestress op te stellen en te gebruiken als onderlegger voor ruimtelijke afwegingen.	ZW-2013

Standpunt GS

In de onderlegger water en bodem Limburg, die genoemd wordt in de toelichting als een van stresstestkaarten waar gebruik van kan worden gemaakt, staat op pagina 86 een Limburg dekkende kaart met de gevoelstemperaturen op hete zomerdagen. Deze geeft een indicatie van de hittestress verdeeld over de gehele provincie Limburg. Deze kaart wordt ook onderdeel van de digitale onderlegger zoals te vinden via: Onderlegger water en bodem Limburg

Kaarten over (het tegengaan van) hittestress zijn ook terug te vinden in de kaartviewer van de landelijke klimaat-effectatlas.
Een nieuwe Limburg dekkende kaart voor dit thema zal geen nieuwe inzichten verschaffen en om deze reden wordt eerdergenoemde kaart (met gegevens over 2022) als actueel gezien.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om ruimte te maken voor klimaatadaptieve voorzieningen zoals wateropvang, druppelirrigatie, agroforestry en erosiebeperkende landschapselementen.	ZW-0365

Standpunt GS

Het artikel ziet op een motivering hoe is omgegaan met de gevolgen van klimaatverandering. De benoemde maatregelen zoals wateropvang, agroforestry en erosiebeperkende landschapselementen hebben allen een positieve werking op de gevolgen voor droogte, wateroverlast en overstroming en passen binnen de huidige instructieregel. Hiermee wordt

voldoende ruimte geboden voor deze maatregelen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om bij lid 2 van artikel 3.5 de volgende onderdelen toe te voegen: d. hittestress en thermische belasting in bebouwd gebied; e. gevolgen voor waterkwaliteit en ecologische kwaliteit van watersystemen als gevolg van klimaatverandering.	ZW-3016

Standpunt GS

Lid 2 van artikel 3.5 gaat in op de risico's van een veranderend klimaat zoals opgenomen in het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (met uitzondering van het thema hitte). Hitte is primair een thema voor gemeenten, omdat dit zich voornamelijk afspeelt in dicht bebouwde omgevingen in stedelijk gebied.

Aan gemeenten, Provincie en Waterschap is door het Bestuurlijk Regionaal overleg Limburg (BROL) gevraagd om het stroomschema verantwoord omgaan met hemelwater te borgen. Provincie heeft in haar Provinciale Omgevingsvisie aan gemeenten gevraagd om het stroomschema toe te passen. Het stroomschema gaat in op het op een juiste manier verwerken van hemelwater voor behoud van goede waterkwaliteit van oppervlakte- en grondwater. Hiermee wordt waterkwaliteit reeds meegenomen.

Het artikel richt zich op de gevolgen van en voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met betrekking tot wateroverlast, overstroming en droogte. Het artikel is niet gericht op de gevolgen van klimaatverandering an sich op andere functies.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Toelichting Paragraaf 3.2.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) geven aan dat bij de motivering nu ook gebruik mag worden gemaakt van lokale stresstesten bij de onderbouwing van nieuwe ontwikkelingen.	ZW-2029

Standpunt GS

De indiener geeft aan dat bij de motivering nu ook lokale stresstesten gebruikt mogen worden bij de onderbouwing. Dat klopt, lid 3 van het artikel geeft weer dat gemeentelijke kaarten gebruikt kunnen worden. Delen van Limburg hebben in het kader van het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie eigen stresstesten ontwikkeld, deze geven vaak een lokaal en meer gedetailleerd beeld van de problematieken. De kaarten omvatten relevante informatie voor de motivering en kunnen goed gebruikt worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Toelichting Paragraaf 3.2.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om de stresstestkaarten niet als bindend te gebruiken, maar voor inzicht.	ZW-2022

Standpunt GS

Bij de onderbouwing van de motivering dient gebruik gemaakt te worden van actuele informatie zoals de stresstestkaarten, zodat juiste uitspraken kunnen worden gedaan over de wateroverlast, droogte en overstromingsproblematiek. Voor het thema overstroming kan gebruik gemaakt worden van de zogenoemde T100 2100 kaart (zoals opgenomen in de Onderlegger) of regionale wateroverlast kaarten (zoals opgesteld door Waterpanel Noord). De kaarten zijn niet bindend, maar bedoeld ter ondersteuning en om inzicht te verschaffen in problematieken rondom wateroverlast, overstroming en droogte.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 3.06 Instructieregel wonen en verblijven in waterveiligheidszone H5

Zienswijze over Toelichting Paragraaf 3.2.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om het woord “neerslagvoorspellingen” te vervangen door “klimaatverwachtingen”.	ZW-2032

Standpunt GS

Bedoeld is dat er gebruik is gemaakt van de klimaatverwachtingen voor het jaar 2100. De term neerslagvoorspellingen is hier niet op zijn plaats en zal worden vervangen door klimaatverwachtingen

Voorstel aan PS

In de toelichting van paragraaf 3.2.4 de term "~~neerslagvoorspellingen~~" vervangen door "klimaatverwachtingen".

Zienswijze over Toelichting paragraaf 3.2.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om te verduidelijken dat onder "kinderen jonger dan 12 jaar" naast wonen van deze kinderen ook verblijfsfuncties zoals kinderdagverblijven, opvang, speelzalen etc. bedoeld worden.	ZW-2009

Standpunt GS

In de toelichting staat dat "nieuwe verblijfsfuncties voor niet-zelfredzame personen" niet toegestaan zijn in waterveiligheidszone H5, dit gaat over alle verblijfsfuncties (niet alleen een woonfunctie) waarbij onder andere kinderen onder 12 jaar in deze gebieden verblijven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Toelichting paragraaf 3.2.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om in deze toelichting een duidelijk onderscheid te maken met Afdeling 3.1 (omgevingswaarden wateroverlast), in deze afdeling gaat het over (terugkerende) schade terwijl paragraaf 3.2.4 gaat over onveiligheid voor personen.	ZW-2010

Standpunt GS

In de tekst van de toelichting zullen we kort het verschil aangeven tussen de normering wateroverlast (inspanning voor WL om watersysteem aan te passen) en risico waterveiligheid (Omgaan met risico in de Ruimtelijke Ordening)

Voorstel aan PS

Tekst aan het eind van de toelichting op paragraaf 3.2.4 toevoegen:

'Artikelen 3.6 en 3.7 hebben in eerste instantie betrekking op waterveiligheid; het waterveilig kunnen wonen en verblijven. We vragen aan gemeenten om invulling te geven aan deze instructieregel. Daarnaast vragen we (als gevolg van amendement 211) aan gemeenten om te onderbouwen of en hoe er gebouwd kan worden met een beschermingsniveau van 1:100/jaar. Met

een beschermingsniveau van 1:100/jaar wordt bedoeld dat er geen wateroverlast optreedt bij een hoogwatersituatie met kans van 1:100 per jaar (of grotere kans)

In artikel 3.1 van de Omgevingsverordening zijn gebieden met de omgevingswaarde van een gemiddelde overstromingskans aangegeven. Voor deze gebieden geldt voor het waterschap een inspanningsverplichting om aan deze omgevingswaarden te voldoen.'

Zienswijze over artikel 3.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om bij waterveiligheidsklasse H5 een onderscheid te maken tussen fluviaal risico (vanuit de beek) en pluviaal risico (neerslag).

Indiener	
ZW-2002	ZW-2035

Standpunt GS

De kaart H5 is een kaart waarbij pluviaal en fluviaal is gecombineerd. Daarmee brengen we het risico integraal in beeld. Via de instructieregel dient een gemeente de riscio's en het daarbij zo waterveilig mogelijk wonen en verblijven verder te onderbouwen. Daarbij vraagt zij advies aan waterschap en veiligheidsregio. Bij de verdere onderbouwing en advisering kan gebruik worden gemaakt van de onderliggende kaartlagen van pluviale en fluviale waterstanden en stroomsnelheden. Daarbij kan via andere informatiebronnen (zoals de website van Waterschap Limburg) de waterdiepte en veiligheidsrisico's als losse kaarten bekeken worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om de invloed van uitgevoerde projecten voor afkoppeling van regenwater te betrekken bij de waterveiligheidsbeoordeling.

Indiener	
ZW-2002	ZW-2035

Standpunt GS

De waterveiligheidsklassen zijn nu als informatieobjecten opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Uitgevoerde projecten (Water in balans, afkoppeling in bebouwd gebied, toekomstig projecten van WRL) kunnen gevolgen hebben voor de lokale situatie. Daarom vraagt de instructieverordening ook om een advies over de actuele lokale situatie, daarbij kan rekening worden gehouden met uitgevoerde projecten.

Bij de volgende actualisering van de POVI en omgevingsverordening zullen we de dan uitgevoerde wijzigingen in het watersysteem zo veel mogelijk meenemen in de modellering.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.6
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om artikel 3.6 te formuleren als:

Artikel 3.6 Instructieregel wonen en verblijven in waterveiligheidszone H5

1. Een omgevingsplan voor een gebied gelegen in waterveiligheidszone H5 Noord- en Midden-Limburg en waterveiligheidszone H5 Zuid-Limburg voorziet niet in een nieuwe functie voor verblijf van niet-zelfredzame personen.

2. Een omgevingsplan voor een gebied gelegen in waterveiligheidszone H5 Noord- en Midden-Limburg en waterveiligheidszone H5 Zuid-Limburg laat een nieuwe woonfunctie en/of verblijfsrecreatiefunctie alleen toe als in de motivering bij het omgevingsplan is onderbouwd, dat is voldaan aan het volgende:

a. De woon- en/of verblijfsrecreatiefunctie is voorbereid op toekomstig klimaat (T100 - 2100)

b. De waterveiligheidsrisico's zijn teruggebracht tot een verwaarloosbaar niveau.

c. Er wordt niet afgewenteld naar anderen, andere locaties, andere overheden of andere generaties.

d. De inrichting van de planlocatie is hoogwater- en (afstromend) regenwaterbestendig, rekeninghoudend met het klimaat van 2100.

e. Als er sprake is van een ligging in de nabijheid van een beek of in een overstromingsgevoelig beekdal mag de ontwikkeling geen nadelige effecten hebben op de waterafvoerende en waterbergende functie van het beeksysteem.

f. Er wordt waterneutraal gebouwd.

3 . In de motivering zoals bedoeld in het tweede lid wordt in ieder geval betrokken:

a. het overstromingsrisico op lokaal niveau, onderzocht met actuele gegevens;

b. de waterdiepte en stroomsnelheid en de combinatie van beide;

c. de snelheid waarmee het water kan stijgen;

d. opstuwing of overlast elders als gevolg van de nieuwe functie.

e. de mogelijkheden van vluchtwegen en evacuatie.

4. De motivering zoals bedoeld in het tweede lid wordt ter advisering voorgelegd aan het waterschap. Ook wordt deze ter advisering voorgelegd aan de Veiligheidsregio Zuid-Limburg of de Veiligheidsregio Limburg-Noord.

5. In de motivering zoals bedoeld in het tweede lid wordt beschreven op welke wijze is omgegaan met de in het vierde lid bedoelde adviezen. Als van deze adviezen wordt afgeweken, wordt in de motivering onderbouwd waarom en waarom dat acceptabel is.

Indiener

ZW-2032

Standpunt GS

Mede naar aanleiding van een amendement (amendement 211 inzake waterveilig bouwen in waterveiligheidszone H5) van Provinciale Staten bij de vaststelling van de POVI hebben wij het artikel 3.6 aangepast. Er is nu opgenomen dat gemotiveerd wordt dat de betreffende functies op een beschermingsniveau van 1:100/jaar te brengen zijn.

Ook hebben we aan het artikel toegevoegd dat bij ligging van de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling in de nabijheid van een beek gemotiveerd wordt dat dit geen nadelige effecten op de waterafvoerende en waterbergende functie van het beeksysteem heeft.

Voorstel aan PS

Het artikel 3.6 van de wijzigingsverordening wordt als volgt gewijzigd:

Tekst toevoegen / verwijderen in artikel 3.6 lid 1

Een omgevingsplan voor een gebied gelegen in waterveiligheidszone H5 Noord- en Midden-Limburg ~~en~~ of waterveiligheidszone H5 Zuid-Limburg voorziet niet in een nieuwe functie voor verblijf van niet-zelfredzame personen.

Tekst toevoegen / verwijderen in artikel 3.6 lid 2

Een omgevingsplan voor een gebied gelegen in waterveiligheidszone H5 Noord- en Midden-Limburg ~~en~~ of waterveiligheidszone H5 Zuid-Limburg laat een nieuwe woonfunctie of verblijfsrecreatiefunctie alleen toe als het waterschap en de Veiligheidsregio Zuid-Limburg of de Veiligheidsregio Limburg-Noord hebben geadviseerd over het waterveilig kunnen realiseren van de functie en de functie niet tot onverantwoorde extra opstuwing of overlast elders leidt.

Lid toevoegen als artikel 3.6 lid 3

In aanvulling op het bepaalde in het tweede lid laat een omgevingsplan voor een gebied gelegen in waterveiligheidszone H5 Noord- en Midden-Limburg of waterveiligheidszone H5 Zuid-Limburg een nieuwe woonfunctie of verblijfsrecreatiefunctie in de nabijheid van een beek alleen toe als de

functie geen nadelige effecten op de waterafvoerende en waterbergende functie van het beeksysteem heeft.

Vernummeren:

- De leden 3 t/m 5 van artikel 3.6 worden vernummerd tot de leden 4 t/m 6

Tekst toevoegen / verwijderen in artikel 3.6 lid 4 onder d

onverantwoorde extra opstuwing of overlast elders als gevolg van de nieuwe functie. ;

Tekst toevoegen als artikel 3.6 lid 4 onder e

bij ligging in de nabijheid van een beek, het effect op de waterafvoerende en waterbergende functie van het beeksysteem.

Tekst toevoegen / verwijderen in artikel 3.6 lid 6

De motivering bij een omgevingsplan ~~bedoeld in het eerste lid beschrijft de wijze waarop is omgegaan met de adviezen bedoeld in het tweede lid~~. voor een gebied gelegen in waterveiligheidszone H5 Noord- en Midden-Limburg of waterveiligheidszone H5 Zuid-Limburg beschrijft:

a. de wijze waarop is omgegaan met de adviezen bedoeld in het tweede lid;.
b. of en hoe de nieuwe woonfunctie of verblijfsrecreatiefunctie op een beschermingsniveau van 1:100 per jaar te brengen is.

Zienswijze over artikel 3.06 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) stelt een wijziging van Lid 5 voor: “Van de in het tweede lid bedoelde adviezen kan slechts worden afgeweken indien in de motivering van het omgevingsplan gemotiveerd wordt aangetoond dat afwijking niet leidt tot een verslechtering van de waterveiligheid en de mogelijkheden voor rampenbestrijding en evacuatie, en nadat hierover opnieuw advies is ingewonnen bij het waterschap en de betrokken veiligheidsregio."	ZW-2017

Standpunt GS

Wij zijn van mening dat de adviezen van het waterschap en van de veiligheidsregio voor de gemeenten zwaarwegend zullen zijn. We gaan er van uit dat de advisering niet alleen uit een eenmalig advies zal bestaan, maar dat dit aanleiding is tot een structureel overleg tussen de betrokken partijen om tot een goed plan te komen. Op basis van de adviezen en de verschillende belangen afwegende zal de gemeenteraad dan tot een besluit over het ruimtelijk plan kunnen komen. Het voorschrijven van een extra adviesronde achten wij niet zinvol.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.06 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) vragen zich af welke “actuele gegevens” bedoeld worden in de zin “het overstromingsrisico op lokaal niveau, onderzocht met actuele gegevens” en geven in overweging mee om te kiezen voor de DPRA-stresstesten.	ZW-2027

Standpunt GS

Bedoeld is dat gebruik wordt gemaakt van zo actueel mogelijke gegevens. Dit zowel voor de lokale situatie, als voor het klimaat. Maatregelen die nu en in de komende jaren genomen zullen worden om wateroverlast en overstromingen te verminderen en te voorkomen zijn nog niet in de huidige H5 kaarten verwerkt. Daarom is het van belang om, op het moment dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling zich voordoet de gevolgen van deze maatregelen en andere veranderingen in de lokale situatie mee te nemen. Ook kunnen in de komende jaren de verwachtingen over de klimaatgevolgen veranderen en tot nieuwe klimaatmodellen leiden. Ook het gebruik van actuele klimaatmodellen is dan van belang. Ten slotte verbeteren de stromingsmodellen ook nog steeds en kan het nodig zijn om lokaal in te zomen met een meer gedetailleerd model.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.6 en 3.7 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken het definiëren van het begrip verblijf in artikelen 3.6 en 3.7.

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Met verblijf is bedoeld het langdurig wonen, werken of verblijven in een ruimte of gebouw.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.06

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken de werking van de H5-zones verder toe te lichten voor het bestaand bebouwd gebied. Indieners vragen zich af wat een H-5 aanduiding betekend voor sloop-nieuwbouwsituaties, en toekomstige inbreidingsplannen. Wanneer is er, bijvoorbeeld, sprake van een ‘nieuwe functie’. Ook zijn indieners benieuwd naar de wijze waarop deze regels een provinciaal belang dienen.

Indiener	
ZW-2004	ZW-2013

Standpunt GS

De bedoeling van de instructieregel is dat Limburgers zo waterveilig mogelijk wonen. De instructieregel richt zich op nieuwe woonfuncties in ruimtelijke plannen. Daar waar al een functie aanwezig is, zal bij een sloop-nieuwbouw situatie waarschijnlijk geen ruimtelijk plan worden gewijzigd omdat de functie reeds positief ‘bestemd’ was. Overigens zou het daarbij wel verstandig zijn om de nieuwbouw zo waterveilig mogelijk uit te voeren, maar we kunnen hier niet middels de instructieregel in sturen. Daar waar een ruimtelijk plan nodig is om nieuwe woon- en verblijfsrecreatie functie mogelijk te maken is de instructieverordening van toepassing.

Wij vinden zo veilig mogelijk wonen voor de Limburgers, waarbij rekening wordt gehouden met de risico's van het water, zeker na het hoogwater van juli 2021, een provinciaal belang. Daarom hebben we het ook als zodanig benoemd in de POVI.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 3.06 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener stelt dat zelfredzaamheid geen vaststaand gegeven is; ook zelfredzame personen kunnen gedurende de looptijd van een woonfunctie niet-zelfredzaam worden. Verder merkt indiener op dat de uitgangspunten rondom zelfredzaamheid tijdens de behandeling van de POVI via amendementen zijn gewijzigd. Indiener verzoekt daarom artikel 3.6 te heroverwegen danwel aanzienlijk te vereenvoudigen en verduidelijken.	ZW-0826

Standpunt GS

Het amendement dat bij de vaststelling van de POVI is aangenomen richt zich niet op zelfredzaamheid.

De bedoeling van de regel is dat er geen verblijfsfuncties voor niet zelfredzame personen worden gerealiseerd in de waterveiligheidszone H5 en H6. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld verzorgingshuizen, ziekenhuizen, hospices, en voorzieningen voor gehandicapten en jonge kinderen, waarbij het in geval van hoogwater zou kunnen leiden tot moeilijke en gevaarlijke evacuaties hier geen plaats kunnen krijgen.

Dat er ook in gewone woningen mensen ouder worden en bijvoorbeeld slecht ter been kunnen worden is een gegeven, maar van een andere orde dan de vestiging van een verzorgingshuis.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 3.07 Instructieregel wonen en verblijven in waterveiligheidszone H6

Zienswijze over artikel 3.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om, daar waar reeds een woon- of verblijfsfunctie aanwezig is binnen een H6-zone, uitbreiding van deze functie (via een nieuwe toestemming) wel mogelijk te maken in combinatie met maatregelen om de waterveiligheid te vergroten.	ZW-2009

Standpunt GS

Bestaande woonfuncties, verblijfsrecreatiefunties of functies voor verblijf van niet-zelfredzame personen in waterveiligheidszone H6 worden niet geraakt door de instructieregel van artikel 3.7.

Alleen wanneer middels de wijziging van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit een woonfunctie of verblijfsfunctie nieuw wordt gevestigd of een bestaande woonfunctie of verblijfsfunctie wordt uitgebreid, is deze instructieregel van toepassing. Gelet op het waterveiligheidsrisico dat er is in waterveiligheidszones H6, zien wij geen aanleiding om tegemoet te komen aan de ingediende zienswijze.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

4. Grondwater

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om voor de rwzi's van het waterschap een algehele uitzonderingsbepaling op te nemen in de Omgevingsverordening Limburg in verband met het behouden en uitbreiden van deze rwzi's binnen gebieden (waaronder stiltegebieden) waarin dat beperkt wordt.	ZW-2032

Standpunt GS

Het verbod om zonder omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten genoemd in bijlage V in zoekgebieden drinkwaterwinning of een zoekgebied grondwaterbescherming te verrichten (artikel 4.67) geldt alleen voor nieuwe milieubelastende activiteiten. Voor milieubelastende activiteiten die op het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 4.67 al legaal aanwezig zijn of waarvoor de vergunningen al zijn verleend, geldt het verbod van artikel 4.67 niet. Dat volgt uit overgangsbepaling artikel 17.6. Op bestaande rwzi’s is artikel 4.67 dus niet van toepassing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken dat voor de locatie, gebouwen plus bijbehorende gronden, geen beperkingen zullen ontstaan met betrekking tot de grondwater/watersituatie in die zin dat de voor de bedrijfsvoering noodzakelijke wateronttrekkingen ook in de toekomst geborgd zullen blijven. Waar sprake is van voorgestelde wijzigingen in de omgevingsverordening nu of in de toekomst met betrekking tot de watersituatie die tot gevolg zullen hebben dat een wijziging ontstaat met betrekking tot de grondwater/watersituatie, verzet indiener zich daartegen omdat dit ernstige en zeer nadelige gevolgen zal hebben voor de bedrijfsvoering.

Indiener	
ZW-0067	ZW-0378

Standpunt GS

De aanpassing van de regels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben geen betrekking op grondwateronttrekkingen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indieners geven aan dat in het door Provinciale Staten vastgestelde waterprogramma 2022-2027 is aangegeven dat het grondwaterbeschermingsbeleid zal worden herzien met als doel om de bescherming van de drinkwatervoorziening te verbeteren. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zou onderdeel gaan uitmaken van deze herziening. Ook is in de brief van GS van 9 juli 2024 aangekondigd dat de Provincie gaat onderzoeken of het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen rond Natura 2000 gebieden gereguleerd zou moeten worden. De gemeente X onderschrijft het belang van dit provinciale onderzoek, maar heeft niet kunnen constateren dat er al wijzigingen in de Omgevingsverordening hierover zijn opgenomen. We verzoeken de Provincie om ons te informeren over de stand van zaken van dit onderzoek.	ZW-2016

Standpunt GS

Het onderzoek naar gewasbeschermingsmiddelen rond Natura2000-gebieden en grondwaterbeschermingsgebieden is momenteel in uitvoering. De resultaten daarvan zullen naar verwachting in de loop van 2027 beschikbaar komen. Op basis daarvan zal worden bezien of aanpassing van regels noodzakelijk is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) willen graag op korte termijn met de Provincie in gesprek gaan over teksten in de verordening die niet gewijzigd zijn. De teksten hiervan liggen weliswaar nu niet ter visie, maar door ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving en voortschrijdende inzichten verdienen die teksten ons inziens toch aanpassing. Het gaat bijvoorbeeld over bufferzones rondom waterwingebieden voor de plaatsing van windturbines, over regelgeving t.a.v. open WKO's, over het actualiseren van de lijst van verboden	ZW-2037

milieubelastende activiteiten (bijlage V van de verordening), over batterij-opslag in waterwingebieden en andere zaken. We zien een uitnodiging voor dit gesprek graag tegemoet.

Standpunt GS

Graag gaan we met u in gesprek over verbetering van de bescherming van het grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening. Via de diverse bestaande bestuurlijke en ambtelijke trajecten zullen we daar invulling aan geven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) geven aan dat het onduidelijk is welke gevolgen de uitbreiding zoekgebied grondwaterbescherming heeft voor ontwikkelgebied glastuinbouw X en locatie Y. Graag tekst verduidelijken wat dit betekent voor de huidige activiteiten en wat dit betekent voor de toekomstige activiteiten. Is in dit gebied verduurzaming op het gebied van energievoorziening nog mogelijk? Blijft voedselproductie onder glas mogelijk? Welke gevolgen heeft dit bij verdere verduurzamingsplannen? Is het logisch dat een zoekgebied grondwaterbescherming valt over een ontwikkelgebied glastuinbouw?	ZW-0362

Standpunt GS

De aanwijzing als zoekgebied grondwaterbescherming heeft geen gevolgen voor de huidige activiteiten van een glastuinbouwbedrijf. Er geldt alleen een vergunningplicht voor de in bijlage V genoemde milieubelastende activiteiten en alleen voor zover die bij inwerkingtreding van deze Wijzigingsverordening nog niet rechtmatig en overeenkomstig de voor de activiteit op dat tijdstip geldende regels is aangevangen of vergund (zie overgangsbepaling artikel 17.6).

Als het zoekgebied op termijn omgezet zou worden naar een grondwaterbeschermingsgebied dan zijn vanaf dat moment de regels voor grondwaterbeschermingsgebieden van toepassing. Ten aanzien van energievoorziening betekent dit dat er beperkingen zullen gaan gelden voor bodemenergiesystemen zoals open en gesloten bodemenergiesystemen en voor geothermie.

Voedselproductie onder glas blijft mogelijk.

Gezien de drukte in boven- en ondergrond in Limburg is het onvermijdelijk dat gebieden over elkaar vallen. We zijn van mening dat zowel in een zoekgebied als ook in een grondwaterbeschermingsgebied rendabele glastuinbouw mogelijk is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) willen naar voren brengen dat de verbodsregels voor bouwactiviteiten, waaronder die van geringe schaal in de waterwingebieden te beperkend zijn. Indiener heeft dit eerder opgenomen in de zienswijze die is ingediend in het kader van de Omgevingsvisie Limburg. Er is voor gekozen niets aan te passen aan deze regels in de waterwingebieden. In de door indiener ingebrachte zienswijze op de Omgevingsvisie Limburg is al aangegeven dat het verbod dat is opgenomen voor allerlei activiteiten en initiatieven zeer beperkend is voor de ontwikkelmogelijkheden van deze gebieden met mogelijke gevolgen voor de leefbaarheid en vitaliteit. Kleine initiatieven maatwerk. Wij hebben begrepen dat voor het waterwingebied "X" de mogelijkheid voor het verplaatsen van de waterwinputten en aanpassen van de begrenzing van het waterwingebied wordt onderzocht. De verwachting is echter dat dit enkele jaren gaat duren met mogelijk alle gevolgen van dien. Wij betreuren het dan ook dat in deze niet voldoende is gekeken naar de belangen van de bewoners en ondernemers in dit gebied.	ZW-2017

Standpunt GS

We begrijpen dat het voor de gemeente Y grote impact heeft dat er drie waterwingebieden deels in gebieden met bebouwing liggen. Dit heeft consequenties voor bewoners en ondernemers in die gebieden. Gezien het belang van een betrouwbare openbare drinkwatervoorziening willen we geen concessies aan de regels in waterwingebieden doen. We gaan graag met u in gesprek om te verkennen welke mogelijkheden er wel zijn en of er mogelijkheden zijn om te anticiperen op maatregelen zoals het aanpassen van beschermingsgebiedengebieden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken om de instructieregels omtrent bodemkwaliteit in hoofdstuk 4 OVL aan te scherpen op hoe invulling wordt gegeven aan een goede bodemkwaliteit, als basis voor een toekomstbestendige landbouw, natuur en stedelijke functies.

Indiener		
ZW-2011	ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

De aanpassing van de regels met betrekking tot bodemkwaliteit in hoofdstuk 4 beogen enkel de bescherming van de kwaliteit van het grondwater dat bestemd is voor de openbare drinkwatervoorziening. De regels of de aanpassing daarvan hebben niet tot doel de bodemkwaliteit an sich te verbeteren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om geen beperkingen met betrekking tot het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op te nemen. Voor zover de voorgestelde wijzigingen in de Omgevingsverordening Limburg betrekking hebben op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op de gronden van mij, dan verzet ik mij daar eveneens tegen. Immers, een wijziging of beperking in de gebruiksmogelijkheden van gewasbeschermingsmiddelen heeft een direct gevolg voor de exploitatiemogelijkheden van mijn gronden.	ZW-0067

Standpunt GS

Welke gewasbeschermingsmiddelen in een grondwaterbeschermingsgebied zijn toegestaan wordt bepaald door de Commissie toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). De begrenzing van de grondwaterbeschermingsgebieden wordt door ons bepaald. De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat geen aanvullende gebruiksverboden voor gewasbeschermingsmiddelen.

Wij zijn van mening dat ook in een grondwaterbeschermingsgebied een rendabele agrarische bedrijfsvoering mogelijk is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om geen beperkingen in de mogelijkheden met betrekking tot bemesting van zijn gronden te ondervinden. Indiener verzet zich tegen de voorgestelde wijzigingen in de Omgevingsverordening Limburg die betrekking hebben op de mogelijkheden de gronden te bemesten, Immer	ZW-0067

moet het mogelijk blijven de gronden te bemesten om een rendabele exploitatie mogelijk te maken.

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn geen aanpassingen van de regels voor bemesting opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om de lijst van milieubelastende activiteiten voor de zoekgebieden grondwaterbescherming en de zoekgebieden drinkwaterwinning nog eens kritisch te bekijken en wellicht een mba en bodemenergiesystemen uit het BAL artikel 3.221 (bedrijf voor telen en kweken van waterplanten of waterdieren) 3.304 (autosport en motorsport, zoals crossterrein, racebaan of kartbaan) eruit te halen.

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Wij merken op dat voor de zoekgebieden de mogelijkheid bestaat vergunning te verlenen als duidelijk is dat de activiteit geen bedreiging kan vormen voor de kwaliteit van het grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening.

Los daarvan zijn wij voornemens de lijst van milieubelastende activiteiten in bijlage V bij een volgende herziening van de Omgevingsverordening te herijken. Daarbij zal ook bezien worden in hoeverre de door u genoemde activiteiten (nog) een bedreiging vormen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt geen instructieregels op te nemen voor zoekgebieden GWB (grondwaterbeschermingsgebieden), maar om eerst de gevolgen en beperkingen van het vergroten van de grondwaterbeschermingsgebieden in beeld te brengen en dan pas voorstellen te doen om deze te vergroten.	ZW-2029

Standpunt GS

Er zijn geen instructieregels opgenomen die in de zoekgebieden van toepassing zijn. Wij hebben zoekgebieden aangewezen, die middels regels beschermd worden tegen ontwikkelingen die een toekomstige functie als grondwaterbeschermingsgebied in gevaar zou kunnen brengen.

Alvorens we de zoekgebieden bij een volgende aanpassing van de omgevingsverordening zullen omzetten in de functie grondwaterbeschermingsgebied zullen we de impact in beeld brengen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) geven aan dat moet worden opgepast met de regels m.b.t. bestrijdingsmiddelen binnen grondwaterbeschermingsgebieden. In wwg en gwbg mogen alleen bestrijdingsmiddelen worden toegepast die daarvoor toegelaten zijn via Ctgb (College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden). Het rijk bepaalt dus welke bestrijdingsmiddelen wel en niet zijn toegestaan. De Provincie gaat dus niet over de soorten bestrijdingsmiddelen, enkel over de begrenzing. Maar… met de (toekomstige) aanpassing van de begrenzing van gwbg bepaalt de Provincie dus wel direct welke bestrijdingsmiddelen waar wel en niet toegestaan zijn. Daar komt bij dat provincies ook strengere regels m.b.t. bestrijdingsmiddelen kan stellen dan dat door de Rijksoverheid is opgenomen in de desbetreffende lijst.	ZW-2029

Standpunt GS

We nemen kennis van uw opmerking.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken de Provincie om te onderbouwen waarom in de bestaande waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden geen aanvullende eisen worden gesteld, maar wel nieuwe zoekgebieden voor grondwaterbeschermingsgebieden worden aangewezen.	ZW-2028

Standpunt GS

In het kader van een duurzame drinkwatervoorziening op de lange termijn is het het beste om het gehele gebied intrekgebied te beschermen. Daarom onderzoeken we de gevolgen van het vergroten van de grondwaterbeschermingsgebieden. Het eventueel vergroten van de gebieden is een ander onderdeel van de grondwaterbescherming dan de regels die in de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden gelden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) vinden het zorgvuldig en bestuurlijk wenselijk dat eerst helder wordt waarom het aanpassen van contouren via zoekgebieden voor grondwaterbeschermingsgebieden noodzakelijk en effectiever is dan andere beschikbare instrumenten. In de huidige opzet ontbreekt deze onderbouwing. Ook de gekozen procesvolgorde – waarbij eerst zoekgebieden worden vastgelegd en pas later inhoudelijke kaders en consequenties worden uitgewerkt – past wat ons betreft onvoldoende bij het uitgangspunt van integrale besluitvorming en betekenisvolle participatie binnen de Omgevingswet. Indieners verzoeken de Provincie daarom om de vaststelling van de voorgestelde zoekgebieden aan te houden totdat de noodzaak en effectiviteit voldoende zijn onderbouwd, de gevolgen integraal inzichtelijk zijn gemaakt en hierover het gesprek met gemeenten en andere belanghebbenden heeft plaatsgevonden, zodat hierover een zorgvuldig en evenwichtig besluit kan worden genomen.	ZW-2028

Standpunt GS

Met de zoekgebieden beogen we enkel ontwikkelingen van zware milieubelastende activiteiten tegen te houden die een eventuele aanwijzing als grondwaterbeschermingsgebied zouden frustreren. Juist om een betere onderbouwing van de gevolgen voor alle stakeholders te geven wijzen we nu nog geen grondwaterbeschermingsgebieden aan maar voeren we eerst een impactanalyse uit om de gevolgen in beeld te brengen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**

De indiener(s) verzoeken de Provincie daarom om de vaststelling van de voorgestelde zoekgebieden aan te houden totdat de noodzaak en effectiviteit voldoende zijn onderbouwd, de gevolgen integraal inzichtelijk zijn gemaakt en hierover overeenstemming is bereikt met gemeenten en andere belanghebbenden. Daarna kan pas een zorgvuldig en evenwichtig besluit worden genomen.

Indiener				
ZW-2004	ZW-2006	ZW-2014	ZW-2018	ZW-2019

Standpunt GS

Met de zoekgebieden beogen we enkel ontwikkelingen van zware milieubelastende activiteiten tegen te houden die een eventuele aanwijzing als grondwaterbeschermingsgebied zouden frustreren. Juist om een betere onderbouwing van de gevolgen voor alle stakeholders te geven wijzen we nu nog geen grondwaterbeschermingsgebieden aan maar voeren we een impactanalyse uit om de gevolgen in beeld te brengen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.02 Aanwijzing beschermingsgebieden

Zienswijze over artikel 4.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners geven aan dat de aangewezen gebieden overlappen met de bestaande waterwingebieden en de grondwaterbeschermingsgebieden. De eigenaar is van mening dat deze overlapping moet worden weggenomen om verwarring te voorkomen.	ZW-0371

Standpunt GS

We zijn van mening dat het weghalen van de overlap niet tot duidelijkere kaarten (of regels) leidt. Als de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt vastgesteld kan het zo zijn dat op een bepaald punt zowel de regels van het grondwaterbeschermingsgebied van toepassing zijn als die van het zoekgebied. In de zoekgebieden is alleen het verbod op de milieubelastende activiteiten uit bijlage V van toepassing. Dit is dezelfde regel die ook geldt in de grondwaterbeschermingsgebieden. In dat geval voegen de regels van het zoekgebied niets toe. Op een locatie waar alleen de regels van het grondwaterbeschermingsgebied of het zoekgebied gelden, is ook duidelijk waaraan moet worden voldaan.

Omdat de bestaande waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden niet veranderen staan deze niet op de kaarten die bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

horen. De regels in deze gebieden blijven gewoon gelden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de verordening aan te passen zodat primaire landbouwgebieden niet gelegen zijn in de zoekgebieden drinkwater.	ZW-0371

Standpunt GS

Op een gebied kunnen meerdere regels van toepassing zijn die met verschillende onderwerpen te maken hebben. Gebieden kunnen elkaar daarom overlappen. Daar waar een zoekgebied drinkwaterwinning overlapt met primair landbouwgebied, gelden zowel de regels voor activiteiten opgenomen in paragraaf 4.3.16 als de instructieregels met betrekking tot het primair landbouwgebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt Provincie Limburg de volgende voorwaarden op te nemen in de verordening 2026: Alvorens de zoekgebieden aan te wijzen dient het drinkwaterbedrijf aan te tonen dat de vergunde winningen maximaal worden benut. Een nieuwe winning vergunnen kan alleen als blijkt dat alle vergunningen maximaal zijn benut.	ZW-0371

Standpunt GS

Bij de verlening van vergunningen wordt altijd gekeken naar nut en noodzaak van de vergunning. Dus ook of er daadwerkelijk behoefte is aan uitbreiding van de vergunde onttrekkingshoeveelheden. Doel van de zoekgebieden is om op de lange termijn nog de mogelijkheid te hebben om een vergunning te verlenen omdat op basis van prognoses van onder meer de ontwikkeling van de bevolking een toekomstige groei van de watervraag wordt voorspeld.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener

De indiener verzoekt dat in de Provinciale verordening 2026, een nieuwe winning alleen mogelijk is ten behoeve van de levering van drinkwater t.b.v. de burger.	ZW-0371

Standpunt GS

Op basis van landelijke regelgeving hebben alle waterleidingbedrijven een leveringsplicht. Dat betekent dat iedereen die daarom vraagt drinkwater moet krijgen. Alleen als de landelijke regels hierop worden aangepast bestaat de mogelijkheid om hier binnen de Provincie op te sturen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om in deze verordening, bij het onderdeel zoekgebieden nieuwe drinkwaterwinning, op te nemen dat een vergunde winning welke meer dan 1 jaar uit functie is van rechtswege komt te vervallen.	ZW-0371

Standpunt GS

In welke gevallen het bevoegd gezag een omgevingsvergunning kan intrekken is geregeld in de Omgevingswet.

Opgemerkt wordt dat het drinkwaterbedrijf op dit moment een zeer beperkte vergunde hoeveelheid heeft die niet wordt benut. Daarbij is van belang dat er meer ruimte moet zijn dan daadwerkelijk wordt geleverd om ook in geval van een storing of calamiteit aan de wettelijke verplichting om drinkwater te leveren te kunnen voldoen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener geeft aan dat de procesgang rond het vergroten van de grondwaterbeschermingsgebieden de omgekeerde wereld is. Ze pleit ervoor dat er eerst een impactanalyse plaatsvindt (met een tijdsraming voor het opbouwen van gebiedsdossiers). En op basis hiervan afweging worden gemaakt wat realistische en haalbaar is. Pas daarna aanpassing contour in volgende herziening OVL. Daarnaast is ook niet onderzocht of onderbouwd dat een vergroting van de contour de beste/meest effectieve maatregel is afgezet tegen de (ruimtelijke/maatschappelijke/economische) gevolgen. Voor	ZW-2019

de zoekgebieden gelden de nieuwe regels nu niet, behalve de regel m.b.t. milieubelastende activiteiten volgens bijlage 5. Die geldt bij vaststelling OVL voor alle zoekgebieden. Indiener stelt vast dat niet is onderbouwd of onderzocht dat het aanpassen van de contouren (door middel van het opnemen van zoekgebieden grondwater-beschermingsgebieden) de meest effectieve en doelmatige maatregel is om de beoogde opgave te realiseren. Nu niet is aangetoond dat contouraanpassing noodzakelijk en effectiever is dan andere mogelijke beleidsinstrumenten, voldoet het besluit niet aan het evenredigheidsbeginsel als bedoeld in artikel 3:4, tweede lid, Awb.	

Standpunt GS

Het aanwijzen van zoekgebieden is bedoeld om voldoende tijd te hebben om een impactanalyse uit te voeren. Doel van het instellen van de gebieden is om te voorkomen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een eventueel toekomstig grondwaterbeschermingsgebied frustreren. Ook andere manieren om het grondwater te beschermen voor toekomstig gebruik worden onderzocht, zoals het aanpassen van regels. Een ander voorbeeld is het opstellen van gebiedsdossiers en het op basis van vrijwilligheid met stakeholders uitvoeren van matregelen ter verbetering of bescherming van de grondwaterkwaliteit.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener geeft aan dat het vergroten van het zoekgebied grondwaterbeschermingsgebied met een 200-jaarszone voor de bescherming van ons drinkwater op zichzelf een voorstelbare keuze is. Het is voor gemeenten op dit moment echter niet duidelijk welke gevolgen dit heeft. De instructieregels hierover zijn immers nog niet bekend. Het gaat hier bijvoorbeeld over (diepte)infiltratie en milieubelastende activiteiten. Delen van de 200-jaarszone vallen namelijk over enkele landelijke kernen én kleine bedrijventerreinen. Hierin zijn verschillende milieubelastende activiteiten zoals benoemd in bijlage V gelegen. Daarnaast valt een grote boomkwekerij gebied binnen deze zone.	ZW-2019

Standpunt GS

Het aanwijzen van zoekgebieden is bedoeld om voldoende tijd te hebben om een impactanalyse uit te voeren. Doel van het instellen van de gebieden is om te voorkomen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een eventueel toekomstig grondwaterbeschermingsgebied frustreren.

De regels die in een zoekgebied van toepassing zijn betreffen een verbod op nieuwe (zware) milieubelastende activiteiten zoals die in bijlage V van de provinciale Omgevingsverordening zijn opgenomen. Er gelden in de zoekgebieden geen instructieregels voor gemeenten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener heeft begrip voor de noodzaak van het uitbreiden van de Grondwaterbeschermingsgebieden (GWB). Wij hebben de volledige impact van dit voornemen niet in beeld maar zien wel beperkingen voor ontwikkelingen en ondernemers. Wij wijzen erop dat er in dit zoekgebied wellicht nu al milieubelastende activiteiten plaatsvinden zoals genoemd in bijlage V en ondernemers mogelijk in hun bedrijfsvoering en mogelijke uitbreidingen beperkt zullen worden. Waarom worden niet eerst gevolgen en beperkingen in beeld gebracht waarna vervolgens een voorstel voor grotere GWB gedaan wordt? Wij gaan er in ieder geval ook van uit dat voor die gevallen waarin ondernemers in hun bedrijfsvoering geschaad worden een goede compensatieregeling aan de orde is.	ZW-2019

Standpunt GS

Er geldt in de zoekgebieden alleen een vergunningplicht voor de in bijlage V genoemde milieubelastende activiteiten en alleen voor zover die bij inwerkingtreding van deze Wijzigingsverordening nog niet rechtmatig en overeenkomstig de voor de activiteit op dat tijdstip geldende regels zijn aangevangen of vergund (zie overgangsbepaling artikel 17.6).

Indien er sprake is van onevenredige schade als gevolg van de regels voor de bescherming van het grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening kan bij de Provincie een schadeclaim worden ingediend.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener geeft aan dat naast de aanzienlijke uitbreiding van het grondwaterbeschermingsgebied de regels eveneens aanzienlijk zijn uitgebreid. Op welke wijze is de Provincie voornemens deze te toetsen en te	ZW-2006

handhaven? Wat is de rol van de gemeente hierin? Kan worden verwacht dat de Provincie een actievere rol zal vervullen in het vergunningsproces?

Het is niet onderbouwd dat het aanpassen van de contouren van het zoekgebied voor grondwaterbescherming en waterwingebieden effectief en doelmatig zijn om de beoogde opgave te realiseren. Daardoor voldoet de instructieregel niet aan het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4 lid 2 Awb. De volledige impact van de uitbreiding van het grondwaterbeschermingsgebied is niet in beeld. Er zijn echter wel beperkingen voor ontwikkelingen en ondernemers te verwachten.

Wij wijzen erop dat er in dit zoekgebied nu al milieubelastende activiteiten plaatsvinden zoals genoemd in Bijlage V en ondernemers mogelijk in hun bedrijfsvoering en mogelijke uitbreidingen beperkt zullen worden.

Standpunt GS

De Provincie is bevoegd gezag voor de regels in de Omgevingsverordening Limburg, vergunningverlening, toezicht en handhaving worden door ons uitgevoerd. De gemeente heeft daar geen rol in, tenzij een omgevingsvergunning voor een activiteit in een grondwaterbeschermingsgebied samen met een activiteit wordt aangevraagd waarvoor het Omgevingsbesluit burgemeester en wethouders als bevoegd gezag aanwijst.

Het aanwijzen van zoekgebieden is bedoeld om voldoende tijd te hebben om een impactanalyse uit te voeren. Doel van het instellen van de gebieden is om te voorkomen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een eventueel toekomstig grondwaterbeschermingsgebied frustreren. Ook andere manieren om het grondwater te beschermen voor toekomstig gebruik worden onderzocht, zoals het aanpassen van regels. Een ander voorbeeld is het opstellen van gebiedsdossiers en het op basis van vrijwilligheid met stakeholders uitvoeren van maatregelen ter verbetering of bescherming van de grondwaterkwaliteit.

Voor bestaande activiteiten die in een nieuw aan te wijzen gebied komen te liggen is een overgangsregeling van toepassing. Dit houdt in dat bestaande activiteiten door mogen gaan en niet onder het verbod vallen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt artikel 4.2 te heroverwegen danwel eerst een nadere beleidsmatige en bestuurlijke afweging te maken over noodzaak, proportionaliteit, doelmatigheid en kosteneffectiviteit alvorens aanvullende beschermingszones juridisch vast te leggen.	ZW-0826

Standpunt GS

Het aanwijzen van zoekgebieden is bedoeld om voldoende tijd te hebben om een impactanalyse uit te voeren en een goede afweging te kunnen maken. Doel van het instellen van de gebieden is om te voorkomen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een eventueel toekomstig grondwaterbeschermingsgebied frustreren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om het zoekgebied drinkwaterwinning te beperken vanwege de negatieve effecten op de bedrijfsvoering.

Indiener			
ZW-1565	ZW-1566	ZW-1569	ZW-1570

Standpunt GS

De regels in de zoekgebieden hebben alleen betrekking op een verbod voor nieuwe (zware) milieubelastende activiteiten. Voor bestaande activiteiten in een zoekgebied gelden geen beperkingen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt de Provincie om de vaststelling van de voorgestelde zoekgebieden aan te houden totdat de noodzaak en effectiviteit voldoende zijn onderbouwd, de gevolgen integraal inzichtelijk zijn gemaakt en hierover overeenstemming is bereikt met gemeenten en andere belanghebbenden. Daarna kan pas een zorgvuldig en evenwichtig besluit worden genomen.	ZW-2004

Standpunt GS

Het aanwijzen van zoekgebieden is bedoeld om voldoende tijd te hebben om een impactanalyse uit te voeren. Doel van het instellen van de zoekgebieden is om te voorkomen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een eventueel toekomstig grondwaterbeschermingsgebied frustreren. Ook andere manieren om het grondwater te beschermen voor toekomstig gebruik worden onderzocht, zoals het aanpassen van regels.

Een ander voorbeeld is het opstellen van gebiedsdossiers en het op basis van vrijwilligheid met stakeholders uitvoeren van matregelen ter verbetering of bescherming van de grondwaterkwaliteit.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.03 Bebording waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden

Zienswijze over artikel 4.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) geven aan dat door dergelijke zoekgebieden toe te voegen, bestaande bedrijven in het zoekgebied komen te liggen. Dit kan tevens intensieve veehouderijbedrijven betreffen, die op grond van huidige milieuregelgeving (op grond van het Bal) niet vergunningsplichtig zijn (begrenzing van artikel 3.202 Bal). Het toevoegen van de vergunningsplicht leidt tot rechtsonzekerheid, met name omdat het afwegingskader in de verordening ontbreekt. Het is immers nog maar de vraag of dat de vereiste vergunning verleend kan worden. Bestaande bedrijven mogen niet in hun bestaande rechten worden aangetast. Wij verzoeken u dit artikel hierop te verduidelijken c.q. aan te passen met een duidelijk afwegingkader en behoud van bestaande rechten.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057

ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142					

Standpunt GS

Er geldt in de zoekgebieden alleen een vergunningplicht voor de in bijlage V genoemde milieubelastende activiteiten en alleen voor zover die bij inwerkingtreding van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg nog niet rechtmatig en overeenkomstig de voor de activiteit op dat tijdstip geldende regels zijn aangevangen of vergund (zie overgangsbepaling artikel 17.6).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener geeft aan dat activiteiten die niet zijn toegestaan in waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones nu ook niet zijn toegestaan in zoekgebieden grondwaterbescherming zoals bodemenergiesystemen. Deze afdeling is ook van toepassing op (nieuwe) milieubelastende activiteiten in zoekgebieden drinkwaterwinning en zoekgebieden grondwaterbescherming. Het verzoek is om die lijst van milieubelastende activiteiten nog eens kritisch te bekijken en wellicht een mba uit het BAL artikel 3.221 (bedrijf voor telen en kweken van waterplanten of waterdieren) 3.304 (autosport en motorsport, zoals crossterrein, racebaan of kartbaan) eruit te halen.	ZW-2019

Standpunt GS

In de zoekgebieden zijn alleen nieuwe {zware} milieubelastende activiteiten uit bijlage V van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg verboden. De overige regels voor waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones zijn in de zoekgebieden niet van toepassing.

We nemen uw verzoek om de lijst met milieubelastende activiteiten uit bijlage V te evalueren ter harte en zullen daar voor een volgende aanpassing van de Omgevingsverordening invulling aan geven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener geeft aan dat instructieregels ook voor de zoekgebieden GWB verbindend worden verklaard. Dit betekent beperkingen voor ontwikkelingen, ondernemers en inwoners waarvan wij de impact op dit moment niet kunnen inschatten. Waarom worden niet eerst gevolgen en beperkingen in beeld gebracht waarna vervolgens voorstellen voor grotere GWB gedaan worden?	ZW-2019

Standpunt GS

De instructieregels aan waterschap en gemeenten hebben geen betrekking op de zoekgebieden grondwaterbescherming. Er is dan ook geen sprake van gevolgen of beperkingen van instructieregels voor deze zoekgebieden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om aandacht voor de regels m.b.t. bestrijdingsmiddelen binnen grondwaterbeschermingsgebieden. In Waterwingebieden en Gronwaterbeschermingsgebieden mogen alleen bestrijdingsmiddelen worden toegepast die daarvoor toegelaten zijn via Ctgb (College toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden). Het rijk bepaalt dus welke bestrijdingsmiddelen wel en niet zijn toegestaan. De Provincie gaat dus niet over de soorten bestrijdingsmiddelen, enkel over de begrenzing. Maar… met de (toekomstige) aanpassing van de begrenzing van gwbg bepaalt de Provincie dus wel direct welke bestrijdingsmiddelen waar wel en niet	ZW-2019

toegestaan zijn. Daar komt bij dat provincies ook strengere regels m.b.t. bestrijdingsmiddelen kan stellen dan dat door de Rijksoverheid is opgenomen in de desbetreffende lijst.

Standpunt GS

We nemen kennis van uw opmerking.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.04 Verboden en vergunningplichtige grondwateronttrekkingen

Zienswijze over artikel 4.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken alle uitzonderingen voor vergunningsvrije onttrekkingen ongedaan te maken.	ZW-3002

Standpunt GS

Er zijn geen wijzigingen van artikel 4.4 of voor uitzonderingen voor vergunningsvrije onttrekkingen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen. We nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken artikel 4.4, lid 5 als volgt aan te passen: De waterschapsverordening bepaalt dat het in de boringsvrije zone X dieper dan vijf meter boven NAP verboden is zonder omgevingsvergunning grondwater te onttrekken of water te infiltreren als daarbij de kleilaag wordt doorboord. Op verzoek van de Provincie heeft indiener op 16 januari 2025 verzocht om ontheffing van de instructieregel over de boringsvrije zone X. Deze ontheffing is verleend op 1 april 2025. De ontheffing is verleend om vooruitlopend op wijziging van de Omgevingsverordening het onttrekken van grondwater, anders dan voor drinkwater, mogelijk te maken dieper dan 5 m boven NAP in	ZW-2032

de situatie dat de ligging van de afsluitende kleilaag dit mogelijk maakt. De aangekondigde wijziging van deze instructieregel is niet opgenomen in het voorliggende ontwerp. Wij verzoeken u dit alsnog te doen.	

Standpunt GS

De verleende ontheffing van de instructieregel blijft gewoon gelden. Wel of geen wijziging van de instructieregels is daarop niet van invloed. Bij een volgende wijziging van de Omgevingsverordening zal bekeken worden of de instructieregels van afdeling 4.2 aanpassing behoeven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om de volgende toevoeging bij lid 4: "Het beleid van de Provincie en de waterschappen is gericht op het op termijn beëindigen van grondwateronttrekkingen in de hydrologische bufferzones grondwaterafhankelijke natuur, met als eindbeeld dat geen nieuwe onttrekkingen van grondwater ten behoeve van gebruiksfuncties worden toegestaan.	ZW-3016

Standpunt GS

Er zijn geen wijzigingen van artikel 4.4 lid 4 over grondwateronttrekkingen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen. We nemen deze zienswijze voor kennisgeving aan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.05 Beoordelingsregels wateronttrekkingen

Zienswijze over artikel 4.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken het volgende te wijzigen: 1. toevoegen informatieobject 'grondwaterafhankelijke natuur'.	ZW-2032

2. artikel 4.5 lid 1 onder b luidt: een te plaatsen put binnen een hydrologische bufferzone grondwaterafhankelijke natuur niet dichterbij **het** natuurgebied wordt geplaatst dan de put die deze vervangt.

Standpunt GS

De naam van informatieobject 'bufferzone grondwaterafhankelijke natuur' is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening aangepast in 'hydrologische bufferzone grondwaterafhankelijke natuur'. Dit informatieobject is in Bijlage II opgenomen. Limburg

We zijn het eens met de voorgestelde aanpassing in het tweede punt. Het doel van de regel is dat de put in een bufferzone van een bepaald natuurgebied niet dichter bij dat natuurgebied komt te liggen.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 4.5 lid1 punt b

van:

'een te plaatsen put binnen een hydrologische bufferzone grondwaterafhankelijke natuur niet dichterbij ~~een~~ natuurgebied wordt geplaatst dan de put die deze vervangt.'

naar:

'een te plaatsen put binnen een hydrologische bufferzone grondwaterafhankelijke natuur niet dichterbij het natuurgebied wordt geplaatst dan de put die deze vervangt.'

Zienswijze over artikel 4.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verwacht óók van de Provincie en het waterschap dat uiterst zorgvuldig zal worden omgegaan met een eventueel verbod om water te onttrekken. Er zullen immers teelten zijn die niet meer mogelijk zullen zijn indien het verboden zal worden om water te onttrekken aan de bodem om te beregenen. Cliënt verwacht dan ook een vastlegging in het POVI dat eventuele maatregelen met betrekking tot de watervoorziening niet zullen plaatsvinden zonder toepassing van flankerend beleid in die zin dat nadelige gevolgen van de uitvoering van deze maatregelen voor de landbouwers volledig, integraal zullen worden gecompenseerd door de overheid zonder toepassing van een mogelijk door de overheid te stellen "maatschappelijk risico"	ZW-0378

Standpunt GS

We nemen kennis van uw zienswijze. Deze bevat geen zienswijze op een artikel dat in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is gewijzigd. De hydrologische bufferzones grondwaterafhankelijke natuur zijn ongewijzigd qua kaart en tekst van het artikel. Enkel de naam is gewijzigd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken een vervanging van lid 1: "De waterschapsverordening bepaalt dat de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 4.4, eerste en derde lid, voor beregening en bevloeiing in de landbouw slechts kan worden verleend indien: a. het totaal vergunde onttrekkingsvolume en de vergunde pompcapaciteit niet toenemen ten opzichte van het op 22 december 2009 bestaande en vergunde niveau, en b. het aantal putten binnen dat volume niet toeneemt, en een te plaatsen put binnen een hydrologische bufferzone grondwaterafhankelijke natuur niet dichterbij een natuurgebied wordt geplaatst dan de put die deze vervangt."	ZW-3016

Standpunt GS

De aanpassing van lid 1 is puur tekstueel omdat de naam van het kaartvlak is gewijzigd in hydrologische bufferzones grondwaterafhankelijke natuur. Het artikel is inhoudelijk niet gewijzigd.

Daarnaast is de voorgestelde aanpassing niet realistisch omdat voor de legaal aanwezige beregeningsputten in 2009 geen sprake is van een vergund niveau.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indieners verzoeken een toevoeging bij lid 4: "Het beleid is gericht op een geleidelijke reductie van grondwateronttrekkingen voor beregening en bevloeiing in de landbouw, waarbij het totaal vergunde onttrekkingsvolume en de pompcapaciteit stapsgewijs worden teruggebracht met als doel een hydrologisch duurzaam grondwatersysteem."	ZW-3016

Standpunt GS

De aanpassing van lid 1 is puur tekstueel omdat de naam van het informatieobject is gewijzigd in hydrologische bufferzones grondwaterafhankelijke natuur (was: bufferzone grondwaterafhankelijke natuur). Het artikel is inhoudelijk niet gewijzigd.

In de zienswijzen en ook anderszins zien wij geen aanleiding voor het toevoegen van extra leden aan artikel 4.5.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.06 Informatieplicht grondwater-onttrekkingen en infiltraties

Zienswijze over artikel 4.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om deze uitzonderingsregel te schrappen. Het ondermijnt de duidelijke intentie om grondwater te beschermen ten gunste van andere onbenoemde en ongedefinieerde belangen. Binnen waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden dienen waterbelangen altijd te prevaleren.	ZW-3002

Standpunt GS

In uw zienswijze verwijst u naar Art 4.6.3 we nemen aan dat u de beoordelingsregel in paragraaf 4.6.3 bedoelt.

We zijn van mening dat onder strikte voorwaarden de veiligheid van het grondwater voor de drinkwatervoorziening kan worden gegarandeerd bij het gebruik van metaalslakken en AVI-bodemas. Daarom kan voor het gebruik van deze stoffen een vergunning onder voorwaarden worden verleend.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.07 Meetverplichting grondwater-onttrekkingen en infiltraties

Zienswijze over artikel 4.7 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de volgende toevoeging bij lid 6: "Het dagelijks bestuur draagt zorg voor monitoring en registratie van de cumulatieve effecten van grondwateronttrekkingen, waaronder mede begrepen onttrekkingen waarvoor geen vergunningplicht geldt, voor zover deze relevant zijn voor de beoordeling van de grondwaterbalans, de hydrologische toestand van natuurgebieden en de beschikbaarheid van grondwater voor andere functies." of nog strakker: "Het waterschap stelt een integraal monitoringskader vast waarmee de cumulatieve effecten van alle grondwateronttrekkingen, waaronder ook niet-vergunningsplichtige onttrekkingen, systematisch worden gevolgd en beoordeeld in relatie tot de grondwaterbalans en de staat van grondwaterafhankelijke systemen.".	ZW-3016

Standpunt GS

Artikel 4.7 is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een toevoeging van een lid is dan ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.09 Instructieregel grondwater-verontreiniging

Zienswijze over artikel 4.9 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener geeft aan dat deze regel is gereserveerd, maar vraagt, wat SNG betref, zeker ook invulling inzake vervuiling van het grondwater door o.a. landbouwbestrijdingsmiddelen, PFAS uit bestrijdingsmiddelen en industrie, maar ook indien toegestaan het gebruik van ‘duurzaam’ hergebruik van schadelijk afval.	ZW-3002

Standpunt GS

Artikel 4.9 is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een verdere invulling van dit artikel is dan ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.10 Gevaarlijke stoffen

Zienswijze over artikel 4.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om de volgende toevoeging: "Het is verboden zonder omgevingsvergunning gewasbeschermingsmiddelen, biociden of andere bestrijdingsmiddelen toe te passen in een grondwaterbeschermingsgebied indien uit representatieve metingen in het betreffende grondwaterbeschermingsgebied blijkt dat voor één of meer van deze Afdeling 4.3 Regels bij acstoffen de daarvoor geldende milieukwaliteitsnormen, drempelwaarden of signaleringswaarden voor grondwater worden overschreden of dreigen te worden overschreden."	ZW-3016

Standpunt GS

Artikel 4.10 is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een toevoeging van een tekst aan dit artikel is dan ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken bij 4.3 de toevoeging van gebruik bestrijdingsmiddelen als activiteit.	ZW-3016

Standpunt GS

Artikel 4.10 is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een toevoeging van een tekst aan dit artikel is dan ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.12 Aanwijzing vergunningvrije gevallen

Zienswijze over artikel 4.12 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener geeft aan dat voor een goed inzicht in dat gebruik van het grondwater het in het kader van de drinkwatervoorziening van essentieel belang is dat de bevoegde overheid een compleet beeld heef van en beheer over alle ontrekkingen aan de grondwaterreserves, zeker in het licht van klimaatverandering, toenemende dreiging van zakkend grondwaterpeil en drinkwaterschaarste. Een vergunningsverplichtng is geen verbod, maar het geef de overheid inzicht in de actuele ontrekkingen, en geef de mogelijkheid om in te grijpen als zich daar een noodzaak voor aandient. De indiener vraagt daarom alle uitzonderingen voor vergunningsvrije ontrekkingen ongedaan te maken.	ZW-3002

Standpunt GS

De aanpassing in Artikel 4.12 betreft slechts een wijziging van de naam van het informatieobject 'bufferzone grondwaterafhankelijke natuur' in 'hydrologische bufferzone grondwaterafhankelijke natuur'. De aanpassing heeft geen betrekking op het aanpassen van onttrekkingen die wel of niet vergunningsvrij zijn.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.27 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen in grondwater-beschermingsgebieden

Zienswijze over artikel 4.27 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners verzoeken het bepaalde in artikel 4.27, lid 3 als volgt te formuleren: Het eerste lid en het tweede lid zijn niet van toepassing op de verspreiding over het aangrenzende perceel van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud benodigd voor instandhouding van de watergang in de bestaande vorm en omvang voor de daarvoor bestemde functie.	ZW-2032

Standpunt GS

We zijn het met indiener eens dat wijziging van lid 3 van artikel 4.27 de bedoeling van deze bepaling verduidelijkt en passen de tekst van lid 3 aan.

In artikel 4.29 lid 2 staat dezelfde tekst voor toepassing van grond en baggerspecie in waterwingebieden. We passen de tekst van lid 2 op dezelfde wijze aan.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 4.27, lid 3

van:
'Het eerste lid en tweede lid zijn niet van toepassing op de verspreiding over het aangrenzende perceel van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud.'

naar:
'Het eerste lid en tweede lid zijn niet van toepassing op de verspreiding over het aangrenzende perceel van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud, benodigd voor instandhouding van de watergang in de bestaande vorm en omvang voor de daarvoor bestemde functie.'

Tekst wijzigen in artikel 4.29, lid 2

van:
'Het eerste lid is niet van toepassing op de verspreiding over het aangrenzende perceel van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud.'

naar:
'Het eerste lid is niet van toepassing op de verspreiding over het aangrenzende perceel van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud, benodigd voor instandhouding van de watergang in de bestaande vorm en omvang voor de daarvoor bestemde functie.'

Zienswijze over artikel 4.27 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener geeft aan dat een extra vergunningplicht onnodig bezwarend lijkt. Indien de Provinciale vergunning moet worden aangevraagd, is het op basis van de beoordelingsregel voor de omgevingsvergunning onduidelijk hoe dit getoetst wordt en welke bewijsmiddelen aangeleverd moeten worden door aanvrager.	ZW-2016

Standpunt GS

Wij zijn van mening dat de bescherming van het grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening van dusdanig groot belang is dat specifieke eisen aan het hergebruik van grond of baggerspecie in deze gebieden terecht is. De kwaliteit van grond of baggerspecie kan

worden getoetst door middel van kwaliteitscertificaten die een aanvrager indient.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.27 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners merken opdat het betreffende artikel aangeeft dat het verboden is om zonder omgevingsvergunning grond of baggerspecie toe te passen in een grondwaterbeschermingsgebied. Het artikel zegt niets over (organische) meststoffen t.b.v. bodemverbetering. De vraag is of deze bepalingen ook gelden voor het aanbrengen van organische mest en/of bodemverbeteringen?

Indiener	
ZW-2019	ZW-2029

Standpunt GS

Het betreffende artikel heeft geen betrekking op het aanbrengen van organische mest en/of bodemverbeteringen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.29 Kwaliteit grond en baggerspecie in waterwingebieden

Zienswijze over artikel 4.29 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken de aanduiding “lagere kwaliteit” bij de toepassing van grond of baggerspecie in grondwaterbeschermingsgebieden te vervangen door de aanduiding “slechtere kwaliteit”. Het lijkt te gaan om een meer heldere omschrijving. Het wordt echter niet inzichtelijk gemaakt of dit ook nog een inhoudelijke wijziging met juridische consequenties zou kunnen betekenen. Vooral omdat in lid 1 van artikel 29 over de kwaliteit van grond en baggerspecie in waterwingebieden de aanduiding "lagere kwaliteit” is blijven staan. WML verzoekt eenduidig woordgebruik te hanteren.	ZW-2037

Standpunt GS

Het gebruik van de term ‘slechter’ in plaats van ‘lager’ heeft geen juridische consequenties. Het betreft een tekstuele verduidelijking.

Het niet aanpassen van de term 'lagere’ in lid 1 in artikel 29 is een omissie van ons. We zullen dit in lid 1 van artikel 4.29 aanpassen.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 4.29 lid 1

van:
‘De grond of baggerspecie die wordt toegepast in een waterwingebied heeft geen ~~lagere~~ kwaliteit heeft dan de kwaliteitsklasse landbouw/natuur.’

naar
‘De grond of baggerspecie die wordt toegepast in een waterwingebied heeft geen slechtere kwaliteit dan de kwaliteitsklasse landbouw/natuur’

Artikel 4.36 Toepassingsbereik

Zienswijze over artikel 4.36, 4.37 lid 5d en 7, artikel 4.3 lid 5d en artikel 4.39 lid 6 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken: In de hierboven aangegeven artikelen zijn er extra regels toegevoegd specifiek voor de activiteit “bodemonderzoeken voor bouwactiviteiten”. In de tabel op de pagina’s 110 en 111 van de toelichting zijn de regels voor deze activiteit in een overzicht geplaatst. Zo is een bodemonderzoek voor een bouwactiviteit vergunningplichtig in waterwingebied en meldingsplichtig met toepassing van algemene regels in grondwaterbeschermingsgebied en de boringsvrije zones X en Y. In deze toelichting is geen inhoudelijke onderbouwing terug te vinden over de toevoeging van deze regels. Indiener verzoekt deze toevoeging te verduidelijken en een inhoudelijke onderbouwing toe te voegen.	ZW-2037

Standpunt GS

Volgens de bestaande regels in de Omgevingsverordening Limburg is er geen beperking voor het sonderen door de kleilaag in de boringsvrije zone Y. We zijn van mening dat enkel de

daadwerkelijk noodzakelijke sonderingen uitgevoerd moeten kunnen worden. Daaronder verstaan we de sonderingen die op basis van wettelijke verplichtingen moeten worden uitgevoerd.

De inhoudelijke onderbouwing van de wijziging is dat we het aantal doorboringen van de kleilaag door sonderingen willen minimaliseren. Door te eisen dat alleen de sonderingen door de kleilaag worden uitgevoerd die wettelijk verplicht zijn blijft het mogelijk bouwwerken te realiseren in de boringsvrije zone terwijl tegelijkertijd het aantal doorboringen zo klein mogelijk blijft. Alleen conform de bouwvoorschriften noodzakelijke sonderingen mogen worden uitgevoerd

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in de toelichting bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, onder de kop ‘Aanpassingen artikel 4.37, 4.38 en 4.39 sonderingen’ na de bestaande tekst: ‘Doel van het beperken van de sonderingen door de kleilaag tot de sonderingen die wettelijk verplicht zijn, is het aantal doorboringen van de kleilaag door sonderingen te minimaliseren zonder het onmogelijk te maken nog bouwwerken te realiseren in de boringsvrije zone.’

Artikel 4.37 Aanwijzing verboden gevallen waterwingebied en Roerdalslenk

Zienswijze over artikel 4.37 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indieners verzoeken op basis van voorgenoemde overwegingen om verduidelijking van artikel 4.37, derde lid. Wij vragen u ook om de (ingrijpende) effecten op rundveebedrijven ter overweging te nemen bij de mogelijke vaststelling.	ZW-0381

Standpunt GS

Artikel 4.37 lid 3 is niet gewijzigd in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Ten aanzien van activiteiten in het waterwingebied die de beschermende werking van de slecht doorlatende werking kunnen aantasten het volgende: het waterwingebied is het gebied rond de pompputten waaruit het grondwater voor de drinkwatervoorziening wordt gewonnen. Daar zijn ingrepen in de ondergrond potentieel zeer gevaarlijk omdat de zuiverende werking van de bodem kan worden aangetast.
Welke activiteiten niet kunnen worden toegestaan hangt af van de opbouw van de ondergrond in het betreffende waterwingebied en de beoogde activiteit. Met andere woorden het is maatwerk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.37 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken De passage “...met uitzondering van bodemonderzoeken voor bouwactiviteiten.” te verduidelijken. (artikel 4.37 lid 5d).

Indiener			
ZW-2020	ZW-2021	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

We zullen de toelichting bij artikel 4.37 aanvullen met de volgende tekst: ‘Met bodemonderzoeken voor bouwactiviteiten bedoelen we de wettelijk verplichte geotechnische onderzoeken van de ondergrond ten behoeve van bouwprojecten. Het gaat dan om het bepalen van de draagkracht van de ondergrond om een adequate fundering te kunnen ontwerpen.’

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen na de tabel in de toelichting behorende bij paragraaf 4.3.6: ‘Met ‘bodemonderzoeken voor bouwactiviteiten’, zoals opgenomen in artikel 4.37, vijfde lid, onder d en artikel 4.38, vijfde lid, onder d, bedoelen we de wettelijk verplichte geotechnische onderzoeken van de ondergrond ten behoeve van bouwprojecten. Het gaat dan om het bepalen van de draagkracht van de ondergrond om een adequate fundering te kunnen ontwerpen.’

Artikel 4.42 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Zienswijze over artikel 4.42 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om voor afvloeiend hemelwater dat op of in de bodem wordt gebracht via buffers en/of andere werken, die in het kader van wateroverlast door het waterschap worden of zijn gerealiseerd, een uitzondering van de vergunningplicht op te nemen in artikel 4.42.	ZW-2032

Standpunt GS

Een buffer of ander werk waarin water tijdelijk wordt opgevangen en waaruit water in de bodem infiltreert is vergelijkbaar met een wadi. Het maakt voor het effect op de grondwaterkwaliteit geen verschil of het doel van het werk is tijdelijk bufferen tegen wateroverlast en infiltreren of alleen

infiltreren. Wij zijn van mening dat er geen reden is om een uitzondering te maken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.42 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken: het voorgenoemde artikel resulteert er door haar formulering in dat elke wijziging van verhard oppervlak, anders dan één woning, tot een omgevingsvergunningplicht zou leiden. Echter is het bij agrarische bedrijven, in tegenstelling tot woninglocaties, relatief veelvoorkomend dat er wijzigingen in het verhard oppervlak plaatsvinden, zij het voor vernieuwing van stallen, uitbreiding van voeropslagen of voor andere uitbreidings- of verduurzamingsactiviteiten. Derhalve wordt de vergunningplicht in artikel 4.42, eerste lid, als onevenredig beperkend ervaren voor opdrachtgever.	ZW-0381

Standpunt GS

Het doel van het verbod in Artikel 4.42 is het beschermen van de kwaliteit van het grondwater door het rechtstreeks in de bodem brengen van water zonder zuivering. Deze zuivering kan zijn een behandeling van het water om stoffen uit het infiltrerende water te halen of een bodempassage. Dat heeft immers ook een zuiverende werking. Als het afstromend hemelwater na doorsijpeling door de bodem of de ondergrond in het grondwater kan komen is dan ook geen vergunning nodig.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.42 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners verzoekt: In de regels is toegevoegd dat het in waterwingebied mogelijk is om zonder omgevingsvergunning afvloeiend hemelwater na bodempassage in het grondwater te brengen als dat afkomstig is van één woning. Indiener mist de onderbouwing voor de vrijstelling, die aan één woning is toegekend. In de toelichting wordt bovendien niet verwezen naar het stroomschema “verantwoord omgaan met hemelwater”. Dit stroomschema is o.a. door de Provincie Limburg opgesteld. In het Bestuurlijk Regio Overleg Limburg zijn er vervolgens met de deelnemende partijen afspraken gemaakt over de uitrol en de toepassing ervan.	ZW-2037

Indiener verzoekt in de toelichting naar dit stroomschema te verwijzen. Verontreiniging door bijvoorbeeld uitlogende bouwmaterialen moet in de beschermingsgebieden voorkomen worden.

Standpunt GS

Beoogd wordt grootschalig afkoppelen in waterwingebied te voorkomen omdat het een bedreiging vormt voor de zuiverende werking van de ondergrond voor micro-organismen. Door geforceerd op één plek grotere hoeveelheden water in de bodem te infiltreren kunnen kortsluitstromen ontstaan met als gevolg kortere stroombanen naar de pompputten en daarmee het risico dat de zuiverende werking van de bodempassage voor micro-organismen niet goed functioneert. Voor afstromend hemelwater van kleine oppervlakken, zoals één woning, is dit risico niet aanwezig. Daarnaast is het afstromen van regenwater van daken of verhardingen niet te voorkomen en is een verbod daarop niet realistisch.

Het stroomschema 'Verantwoord omgaan met hemelwater' is geen onderdeel van de regelgeving zoals die in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is opgenomen. Een verwijzing is niet aan de orde. Dat laat onverlet dat wij nog steeds achter het stroomschema staan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.42 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) geven aan dat met betrekking tot nieuwe regels (die algemeen geldend zijn) is bepaald dat diepte infiltratie vanuit afkoppelen niet meer toegestaan is zonder bodemparagraaf. Dus bij bijvoorbeeld afkoppelen van woningen maar ook van bedrijven(terreinen), moet dit altijd met bodemparagraaf worden onderbouwd. Dit geldt dus voor gwbg, nog niet voor de zoekgebieden (maar straks bij de volgende aanpassing van der OVL als het zoekgebied gwbg wordt, wel). Tevens geldt dit ook voor al het stedelijk gebied als dit gelegen is binnen nu een zoekgebied en straks dus een gwbg	ZW-2029

Standpunt GS

We nemen kennis van uw zienswijze die geen aanleiding geeft tot aanpassing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.42

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken: voor het op of in de bodem te brengen geldt dus ook voor afvloeiend hemelwater is voor waterwingebieden wel een uitzondering op het verbod opgenomen als het hemelwater afkomstig is van een woning, Geldt het alleen voor woningen of ook voor andere bouwwerken?

Indiener	
ZW-2019	ZW-2029

Standpunt GS

Naar aanleiding van deze zienswijzepunten willen we toevoegen dat de uitzondering ook geldt voor bouwwerken met een totale dakoppervlakte van maximaal 200 m2.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen Artikel 4.42:
'Het is verboden zonder omgevingsvergunning afvalwater op of in de bodem te brengen in een waterwingebied, met uitzondering van afvloeiend hemelwater dat afkomstig is van een bouwwerk met een totale dakoppervlakte van maximaal 200 m2 of van één woning en dat alleen na doorsijpeling door de bodem of de ondergrond in het grondwater kan komen.'

Zienswijze over artikel 4.42 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om in de verordening en/of toelichting te verduidelijken welke regels gelden voor het infiltreren van afvloeiend hemelwater binnen zoekgebieden grondwaterbescherming en welke gevolgen dit heeft voor ruimtelijke ontwikkelingen, afkoppelprojecten en inbreidings- of uitbreidingslocaties. Daarbij wordt verzocht om voldoende ruimte te behouden voor zorgvuldig ontworpen infiltratievoorzieningen, waaronder diepte-infiltratie waar dit lokaal de voorkeur heeft en waar dit grondwaterbescherming niet schaadt.	ZW-2013

Standpunt GS

In de zoekgebieden gelden vanuit de Omgevingsverordening geen regels voor afkoppelen. Het is naar onze mening niet zinvol om in een toelichting aan te geven welke regels in een gebied niet van toepassing zijn.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.42	Indiener

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
De indiener(s) verzoeken om helder te omschrijven wat de consequenties zijn voor afkoppelprojecten in bestaand en nieuw stedelijk gebied voor zover zowel de huidige grondwaterbeschermingsgebieden als de zoekgebieden.	ZW-2028

Standpunt GS

In de zoekgebieden gelden vanuit de Omgevingsverordening Limburg geen regels voor afkoppelen. De regels die van toepassing zijn in een grondwaterbeschermingsgebied staan in paragraaf 4.3.7 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. In het kort betekent het dat afgekoppeld regenwater in de ondergrond moet worden gebracht nadat een bodempassage heeft plaatsgevonden. Deze moet zorgen dat verontreinigende stoffen uit het afgekoppelde water worden verwijderd voordat het in de ondergrond terecht komt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.42 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) geven aan dat artikel 4.42 onvoldoende duidelijk is over de toepassing op bestaande IBA-voorzieningen in gebieden die recent zijn aangewezen of vergroot als grondwaterbeschermingsgebied. Wij verzoeken expliciet te verduidelijken of bestaande IBA’s onder vergunningplicht vallen of onder overgangsrecht worden gebracht, om uitvoeringsonzekerheid en disproportionele aanpassingsverplichtingen te voorkomen.	ZW-2004

Standpunt GS

Er zijn geen grondwaterbeschermingsgebieden aangewezen of vergroot, er zijn wel zoekgebieden aangewezen In de zoekgebieden zijn geen regels voor IBA's in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen. Een overgangsrecht is dan ook niet van toepassing.

Mochten er in de toekomst zinvol worden geacht wel regels voor IBA's in grondwaterbeschermingsgebieden of zoekgebieden op te nemen zullen we daarover vroegtijdig alle (potentiële) stakeholders bij betrekken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.42	Indiener

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
De indiener(s) vragen of de Provincie beschikt over een overzicht van de bestaande overstorten? Graag wordt bevestigd dat deze gehandhaafd blijven en kunnen blijven worden gebruikt. Indien dat niet het geval is zou dit kunnen leiden tot problemen bij toekomstige ontwikkelingen en bestaande bouw.	ZW-2006

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn geen wijzigingen van de regels voor overstorten opgenomen. We merken op dat er in de huidige Omgevingsverordening geen regels voor overstorten in waterwin- of grondwaterbeschermingsgebieden zijn opgenomen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor overstorten, zij hebben een overzicht van de overstorten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.43 Beoordelingsregel en omgevingsvergunning

Zienswijze over artikel 4.43 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt: In de regels is toegevoegd dat het in waterwingebied mogelijk is om zonder omgevingsvergunning afvloeiend hemelwater na bodempassage in het grondwater te brengen als dat afkomstig is van één woning. Indiener mist de onderbouwing voor de vrijstelling, die aan één woning is toegekend. In de toelichting wordt bovendien niet verwezen naar het stroomschema “verantwoord omgaan met hemelwater”. Dit stroomschema is o.a. door de Provincie Limburg opgesteld. In het Bestuurlijk Regio Overleg Limburg zijn er vervolgens met de deelnemende partijen afspraken gemaakt over de uitrol en de toepassing ervan. Indiener verzoekt in de toelichting naar dit stroomschema te verwijzen. Verontreiniging door bijvoorbeeld uitlogende bouwmaterialen moet in de beschermingsgebieden voorkomen worden.	ZW-2037

Standpunt GS

Beoogd wordt grootschalig afkoppelen in waterwingebied te voorkomen omdat het een bedreiging vormt voor de zuiverende werking van de ondergrond voor microbiologie. Door geforceerd op één plek grotere hoeveelheden water in de bodem te infiltreren kunnen kortsluitstromen ontstaan met als gevolg kortere stroombanen naar de pompputten. Voor afstromend hemelwater van kleine oppervlakken, zoals één woning, is dit risico niet aanwezig. Daarnaast is het afstromen van regenwater van daken of verhardingen niet te voorkomen en is een verbod daarop niet realistisch.

Het stroomschema 'Verantwoord omgaan met hemelwater' is geen onderdeel van de regelgeving zoals die in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is opgenomen. Een verwijzing is niet aan de orde. Dat laat onverlet dat wij nog steeds achter het stroomschema staan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.43 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken: In artikel 4.43 is een beoordelingsregel voor de omgevingsvergunning gewijzigd. De hiervoor bedoelde omgevingsvergunning wordt alleen verleend als de activiteit niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater. In de toelichting bij dit artikel wordt gesteld dat het noodzakelijk is dat het infiltrerend water een voldoende zuivering ondergaat. Echter is ons niet duidelijk of dit ook geldt voor het afvoeren van afvloeiend hemelwater naar oppervlaktewater.	ZW-0381

Standpunt GS

De regels in hoofdstuk 4 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben betrekking op het beschermen van het grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening. Regels voor oppervlaktewater maken hier geen deel van uit.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.43 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken:	ZW-0826

Ik verzoek u daarom artikel 4.43 te verduidelijken danwel de uitzondering eveneens van toepassing te verklaren op reguliere bedrijfsgebouwen en agrarische opstallen.

Standpunt GS

Beoogd wordt grootschalig afkoppelen in waterwingebied te voorkomen omdat het een bedreiging vormt voor de zuiverende werking van de ondergrond voor microbiologie. Door geforceerd op één plek grotere hoeveelheden water in de bodem te infiltreren kunnen kortsluitstromen ontstaan met als gevolg kortere stroombanen naar de pompputten. Voor afstromend hemelwater van kleine oppervlakken, zoals één woning, is dit risico niet aanwezig. Omdat bedrijfsgebouwen en agrarische opstallen grote dakoppervlakken kunnen hebben willen we deze gebouwen onder het verbod laten vallen. Bedrijfsgebouwen en agrarische opstallen blijven onder het verbod vallen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.46 Beoordelingsregel omgevingsvergunning

Zienswijze over artikel 4.46 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken een algemeen verbod op het bouwen in waterwingebied (behoudens voor bouwwerken ten dienste van de waterwinning) achten wij in sommige voorkomende gevallen te strikt/ onrechtvaardig.	ZW-2009

Standpunt GS

De artikelen over Bouwwerken in waterwingebied, inclusief artikel 4.46, is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.48 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Zienswijze over artikel 4.48 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indieners hebben twijfels over de handhaafbaarheid van het verbod op de aanleg van wegen parkeerplaatsen of ander terrein dat openstaat voor gemotoriseerd verkeer. Met name als het gaat om private terreinen. Graag het betreffende artikel schrappen of inperken, met name de toelichting over de private parkeerplaatsen.	ZW-2022

Standpunt GS

Doel van de aanvulling van de toelichting bij dit artikel over parkeerplaatsen is duidelijkheid verschaffen wat we onder een parkeerplaats verstaan. De regels in het artikel zelf voor parkeerplaatsen zijn niet gewijzigd in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.48 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indieners geven aan dat artikel 4.48 leidt tot onzekerheid over de regels voor parkeerplaatsen in grondwaterbeschermings- en waterwingebieden. Wij verzoeken om expliciete verduidelijking van het vergunningsregime, de positie van bestaande parkeerplaatsen en de toepassing van overgangsrecht, zodat gemeenten niet worden geconfronteerd met disproportionele beheer- en aanpassingsopgaven.	ZW-2004

Standpunt GS

We merken op dat voor wat betreft artikel 4.48 alleen de toelichting is aangepast. Daarin is duidelijker omschreven wat we onder een parkeerplaats verstaan. De regels die gelden voor parkeerplaatsen in waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden wijzigen niet. Overgangsrecht is dan ook niet van toepassing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.57 Toepassingsbereik

Zienswijze over artikel 4.57 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om de volgende toevoeging: "In waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden worden bij het op of in de bodem brengen van meststoffen, alsmede bij vergelijkbare milieubelastende werking, de activiteiten zodanig uitgevoerd dat verslechtering van de grondwaterkwaliteit wordt voorkomen. Indien uit representatieve monitoring van het grondwater in het betreffende gebied blijkt dat sprake is van overschrijding of dreigende overschrijding van milieukwaliteitsnormen, signaleringswaarden of andere voor de bescherming van grondwater vastgestelde drempelwaarden voor nutriënten of nitraat, worden aanvullende beperkingen gesteld aan het gebruik van meststoffen en andere stoffen als bedoeld in het eerste lid. Bij de toepassing van artikel 4.57 en 4.58 wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de bescherming van de grondwaterkwaliteit prevaleert boven landbouwkundige gebruiksruimte, indien niet kan worden aangetoond dat geen verslechtering van het grondwatersysteem optreedt.	ZW-3016

Standpunt GS

De artikelen 4.57 en 4.58 in paragraaf 4.3.12 over meststoffen zijn in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een toevoeging is dan ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.58 Perioden voor meststoffen

Zienswijze over artikel 4.58 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken tekst te schrappen. De uitrijperioden van meststoffen zijn landelijk. Door een provinciale kop met regionaal onderscheid op landelijk beleid te plaatsen, ontstaat er onnodige verwarring over welke wetgeving van toepassing is. Dit is in de toekomst onuitvoerbaar en niet controleerbaar.	ZW-0026

Standpunt GS

De artikelen 4.57 en 4.58 in paragraaf 4.3.12 over meststoffen zijn in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een wijziging is dan ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.58 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om de huidige uitrijperiode in stand te houden, gezien deze het beste aansluit bij de goede landbouwpraktijk. De voorgestelde tekst van artikel 4:58 dient dus niet te worden doorgevoerd.	ZW-0380

Standpunt GS

De artikelen 4.57 en 4.58 in paragraaf 4.3.12 over meststoffen zijn in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een wijziging is dan ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.58 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) geven aan dat artikel 4.58 bepaalt vervolgens dat artikel 4.1187, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) niet van toepassing is op het op of in de bodem brengen van vaste mest in een waterwingebied. Dit resulteert erin dat er voor onderhavige bedrijfslocatie en bijbehorende gronden in de periode 1 september tot en met 31 januari geen vaste mest op of in de bodem mag worden gebracht. Dit is een zeer ingrijpende beperking voor een rundveehouderij welke grasgronden in haar bezit heeft. Het uitrijden van vaste mest op de gronden is namelijk een integraal onderdeel van de standaardexploitatie van een grondgebonden veehouderij.	ZW-0381

Standpunt GS

De artikelen 4.57 en 4.58 in paragraaf 4.3.12 over meststoffen zijn in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een wijziging is dan

ook niet aan de orde.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.61 Toepassingsbereik

Zienswijze over artikel 4.61 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken: 1. Het Ontwerp bevat in strijd met het CMP en het evenredigheidsbeginsel een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen. Indiener verzoekt u om af te zien van de vaststelling van paragraaf 4.3.14 van het Ontwerp. 2. Voor zover dat nog niet is gebeurd, verzoekt indiener om het Ontwerp alsnog volgens de procedure van het CMP ter beoordeling aan de Minister van IenW voor te leggen.	ZW-0023

Standpunt GS

Wij zijn van mening dat het verbod op het gebruik van AVI-bodemas en metaalslakken niet in strijd is met het CMP. Met onze regelgeving beogen we aanvullend op de generieke bescherming van het grondwater specifiek voor de waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden extra bescherming te garanderen. Dat is immers ook het doel van de betreffende gebieden om aanvullend op het generiek beschermingsniveau aanvullende bescherming te bieden vanwege het zwaarwegende belang van de openbare drinkwatervoorziening, waarvoor de Omgevingswet expliciet een verantwoordelijkheid bij de provincies legt.

Het verbod in artikel 4.61 en de mogelijkheid om hiervoor een vergunning te verlenen beoogt dat bij het toepassen van AVI-bodemas en metaalslakken in een waterwin – of grondwaterbeschermingsgebied bepaalde maatregelen worden getroffen om het risico op verontreiniging van het grondwater zo klein mogelijk te maken. Er is dus geen sprake van een absoluut verbod, Indien nut en noodzaak van het gebruik worden aangetoond en er voldoende voorzorgsmaatregelen worden genomen kunnen de genoemde stoffen worden toegepast.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.61 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener

De indiener(s) stellen dat Artikel 4.61 onvoldoende duidelijk is. Uit de toelichting bij artikel 4.61 blijkt dat het verbod ziet op AVI-bodemas en metaalslakken. Indiener verzoekt dit expliciet te beperken tot nieuwe toepassingen en bestaande werken uit te zonderen, dan wel overgangsrecht op te nemen, om disproportionele kosten en uitvoeringsproblemen te voorkomen. Graag ook artikel 4.62 hiermee aanvullen.	ZW-2004

Standpunt GS

De regels over het gebruik van AVI-bodemas en metaalslakken gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg. Voor toepassingen van voor het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg gelden de beperkingen niet. We zullen dit in de toelichting verduidelijken.

Het toepassen van AVI-bodemas of metaalslakken in infrastructurele werken in waterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden valt op grond van de nu geldende Omgevingsverordening al onder de vergunningplicht voor aanleg of wijziging van infrastructurele werken, opgenomen in artikel 4.48. Aan hoofdstuk 17 voegen wij een overgangsbepaling toe op grond waarvan de vergunningplicht voor het toepassen van AVI-bodemas en metaalslakken, niet geldt als de vergunning voor aanleg of wijziging van het infrastructurele werk als bedoeld in artikel 4.48 is aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 4.61:
‘De regels voor het op of in de bodem toepassen van AVI-bodemas en metaalslakken gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg. Toepassingen van voor het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg vallen niet onder deze regels.'

Na artikel 17.5 wordt – onder vernummering van de artikelen 17.6 t/m 17.13 tot de artikelen 17.7 t/m 17.14 - een nieuw artikel 17.6 ingevoegd, luidend als volgt:

'Artikel 17.6 Overgangsbepaling grondwater: bouwstoffen
Artikel 4.62 is niet van toepassing op het toepassen van AVI-bodemas of metaalslakken op of in de bodem in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied, als dat plaatsvindt ten behoeve van het aanleggen of veranderen van infrastructuur als bedoeld in artikel 4.47 en de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 4.48 voor die infrastructuur is aangevraagd voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 4.62.'

Artikel 4.62 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Zienswijze over artikel 4.62 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken overgangsrecht op te nemen voor de aanwijzing van grondwater- of drinkwaterbeschermingsgebieden ten behoeve van lopende projecten voor dijkversterking, waterretentie- en beekherstelprojecten en rwzi's. Het overgangsrecht zou als volgt kunnen worden geformuleerd: 'Indien, op het moment van de aanwijzing van een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied, voor een dijkversterkings-, waterretentie- of beekherstelproject, of project in het kader van een rwzi van het waterschap reeds een ontwerpprojectbesluit of ontwerp-watervergunning is vastgesteld, is voor het betreffende project geen aanvullende vergunning voor werkzaamheden binnen een grondwaterbeschermingsgebied en/of waterwingebied vereist.' .	ZW-2032

Standpunt GS

De regels over het gebruik van AVI-bodemas en metaalslakken gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg. Voor toepassingen van voor het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg gelden de beperkingen niet. We zullen dit in de toelichting verduidelijken. Het toepassen van AVI-bodemas of metaalslakken in infrastructurele werken in waterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden valt op grond van de nu geldende Omgevingsverordening al onder de vergunningplicht voor aanleg of wijziging van infrastructurele werken, opgenomen in artikel 4.48. Aan hoofdstuk 17 voegen wij een overgangsbepaling toe op grond waarvan de vergunningplicht voor het toepassen van AVI-bodemas en metaalslakken, niet geldt als de vergunning voor aanleg of wijziging van het infrastructurele werk als bedoeld in artikel 4.48 is aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 4.61:
‘De regels voor het op of in de bodem toepassen van AVI-bodemas en metaalslakken gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening. Toepassingen van voor het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening vallen niet onder deze regels.'

Na artikel 17.5 wordt – onder vernummering van de artikelen 17.6 t/m 17.13 tot de artikelen 17.7 t/m 17.14 - een nieuw artikel 17.6 ingevoegd, luidend als volgt:

'Artikel 17.6 Overgangsbepaling grondwater: bouwstoffen

Artikel 4.62 is niet van toepassing op het toepassen van AVI-bodemas of metaalslakken op of in de bodem in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied, als dat plaatsvindt ten behoeve van het aanleggen of veranderen van infrastructuur als bedoeld in artikel 4.47 en de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 4.48 voor die infrastructuur is aangevraagd voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 4.62.'

Zienswijze over artikel 4.62 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken Het Ontwerp bevat in strijd met het CMP en het evenredigheidsbeginsel een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen. Indiener verzoekt u om af te zien van de vaststelling van paragraaf 4.3.14 van het Ontwerp.	ZW-0023

Standpunt GS

Zie Beantwoording Artikel 4.61

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.62 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken: Artikel 4.62 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen Het is verboden om zonder omgevingsvergunning AVI-bodemas of metaalslakken op of in de bodem toe te passen in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied. Indiener is van mening dat dit een goede toevoeging is en belangrijk om te behouden.	ZW-3016

Standpunt GS

Wij nemen kennis van uw zienswijze.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.62 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken.

Het voorstel is om, naast staalslakken en AVI-bodemassen, ook een verbod (tenzij vergunning) voor toepassingen van immobilisaten binnen waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden op te nemen.

Indiener		
ZW-2018	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Een dergelijke uitbreiding van de bouwstoffen die onder het verbod vallen van Paragraaf 4.3.14 is dermate substantieel dat we dat niet op basis van een zienswijze in de nu geldende Omgevingsverordening aan kunnen passen. Bij een komende aanpassing van de regels zullen we de zinvolheid van het toevoegen van immobilisaten meenemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.62 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken Artikel 4.61 is onvoldoende duidelijk. Uit de toelichting bij artikel 4.61 blijkt dat het verbod ziet op AVI-bodemas en metaalslakken. Wij verzoeken dit expliciet te beperken tot nieuwe toepassingen en bestaande werken uit te zonderen, dan wel overgangsrecht op te nemen, om disproportionele kosten en uitvoeringsproblemen te voorkomen. Graag ook artikel 4.62 hiermee aanvullen.	ZW-2004

Standpunt GS

De regels over het gebruik van AVI-bodemas en metaalslakken gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg. Voor toepassingen van voor het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg gelden de beperkingen niet. We zullen dit in de toelichting verduidelijken.

Het toepassen van AVI-bodemas of metaalslakken in infrastructurele werken in waterwingebieden of grondwaterbeschermingsgebieden valt op grond van de nu geldende Omgevingsverordening al onder de vergunningplicht voor aanleg of wijziging van infrastructurele werken, opgenomen in artikel 4.48. Aan hoofdstuk 17 voegen wij een overgangsbepaling toe op grond waarvan de vergunningplicht voor het toepassen van AVI-bodemas en metaalslakken, niet geldt als de vergunning voor aanleg of wijziging van het infrastructurele werk als bedoeld in artikel 4.48 is aangevraagd vóór de inwerkingtreding van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 4.61:
‘De regels voor het op of in de bodem toepassen van AVI-bodemas en metaalslakken gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening. Toepassingen van voor het moment van inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening vallen niet onder deze regels.'

Na artikel 17.5 wordt – onder vernummering van de artikelen 17.6 t/m 17.13 tot de artikelen 17.7 t/m 17.14 - een nieuw artikel 17.6 ingevoegd, luidend als volgt:

'Artikel 17.6 Overgangsbepaling grondwater: bouwstoffen
Artikel 4.62 is niet van toepassing op het toepassen van AVI-bodemas of metaalslakken op of in de bodem in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied, als dat plaatsvindt ten behoeve van het aanleggen of veranderen van infrastructuur als bedoeld in artikel 4.47 en de omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 4.48 voor die infrastructuur is aangevraagd voor het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 4.62.'

Artikel 4.63 Beoordelingsregel

Zienswijze over artikel 4.63 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De Indiener verzoekt om af te zien van de vaststelling van paragraaf 4.3.14 van het Ontwerp omdat het Ontwerp in strijd met het CMP en het evenredigheidsbeginsel een verbod op de toepassing van AVI-bodemassen bevat.	ZW-0023

Standpunt GS

Zie beantwoording Artikel 4.61

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.63 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken .... Het is verboden om zonder omgevingsvergunning de in dit artikel genoemde bouwstoffen toe te passen in waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden. De Omgevingsvergunning kan worden	ZW-2037

verleend als er sprake is van een groot openbaar belang en de aanvrager heeft aangetoond, dat er geen reëel alternatief beschikbaar is.

In lid c wordt vervolgens vermeld dat er bij toepassing maatregelen worden getroffen om emissie van nader genoemde bouwstoffen naar bodem en grondwater volledig te voorkomen. Dat kan door in ieder geval afdichting, monitoring en een saneringsplan.

In de onderbouwing van een vergunningsaanvraag moet de aanvrager die garantie kunnen toelichten. Indiener wil benadrukken dat de toetsing van deze onderbouwing/garantie er op gericht moet zijn om uitspoeling naar het grondwater en bodem te allen tijde te voorkomen.

Standpunt GS

Wij nemen kennis van uw zienswijze en zullen bij het toetsen van een vergunningaanvraag voor het toepassen van bodemas of metaalslakken in een waterwin- of grondwaterbeschermingsgebied nadrukkelijk bewaken dat de grondwaterkwaliteit niet verslechterd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.66 Toepassingsbereik

Zienswijze over artikel 4.66 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners geven aan dat in de zoekgebieden drinkwaterwinning of zoekgebieden grondwaterbescherming het verboden is om zonder omgevingsvergunning een milieubelastende activiteit te verrichten, die is opgenomen in bijlage V. Indiener stelt dat in de provinciale omgevingsvisie is aangegeven, dat, behalve het verbod om zonder omgevingsvergunning mba's uit te voeren, in de zoekgebieden drinkwaterwinning nog aanvullende voorwaarden worden "voorzien". Indiener stelt dat de Provincie benoemt dat bodemenergiesystemen of aardwarmtewinningen ongewenst zijn. Bodemenergiesystemen worden beschouwd als mba's maar zijn in bijlage V niet opgenomen. Daarmee vallen ze niet onder het verbod om zonder omgevingsvergunning te worden aangelegd in genoemde zoekgebieden. Indiener verzoekt de Provincie om de regels hierop aan te passen. Indiener stelt dat aardwarmtewinningen worden beschouwd als mijnbouwwerk. Een mijnbouwwerk maakt wel onderdeel uit van bijlage V en	ZW-2037

valt dus wel onder de vergunningplicht in de zoekgebieden. Ook wordt in de provinciale omgevingsvisie gesteld, dat er met betrekking tot andere grondwatervragers een extra afweging dient plaats te vinden in de zoekgebieden drinkwaterwinning. Deze aanvullende afweging ten aanzien van andere grondwatervragers in de zoekgebieden is in de regels echter niet terug te vinden. Indiener stelt dat een motiveringsplicht, zoals ook in andere regels aan de orde is, zou hiervoor een geschikt instrument kunnen zijn.

Standpunt GS

In paragraaf 6.6.7 van de Ontwerp Provinciale Omgevingsvisie Limburg hebben we aangegeven dat bodemenergiesystemen of aardwarmtewinning in de zoekgebieden ongewenst zijn. In waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden is dat zeker het geval. Voor de zoekgebieden zijn deze activiteiten in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet opgenomen als verboden activiteit.

Voor de zoekgebieden drinkwaterbescherming (de 200-jaarszone rond de bestaande grondwaterbeschermingsgebieden in Noord en Midden-Limburg) vormen de open bodemenergiesystemen geen probleem omdat eventueel wegstromend warm of koud water na meer dan 25 jaar reistijd de natuurlijke temperatuur van het grondwater zal hebben. Daarmee vormt het geen bedreiging voor de openbare drinkwatervoorziening. Voor gesloten bodemenergiesystemen geldt voor de temperatuur hetzelfde als voor open bodemenergiesystemen. Het eventueel in de bodem terecht komen van verontreinigende stoffen als gevolg van het lekken van circulatievloeistof vormt wel een bedreiging.
Gezien het beperkte risico en het beperkte aantal locaties waar op korte termijn een gesloten bodemenergiesysteem wordt gerealiseerd achten we dit een acceptabel risico.

In de zoekgebieden drinkwaterwinning (plateau X en plateau Y) geldt hetzelfde als voor de zoekgebieden drinkwaterbescherming. Alleen is niet op voorhand zeker dat een bodemenergiesysteem op voldoende reistijd van de toekomstige onttrekking ligt zodat het water de natuurlijke temperatuur kan aannemen. Dit risico wordt voor deze beide gebieden gering geacht omdat er weinig bouwactiviteiten zijn in het buitengebied.

Een aardwarmtewinning is, zoals u terecht opmerkt, een milieubelastende activiteit die in bijlage V van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is opgenomen (artikel 3.320 (aanleg/exploitatie mijnbouwwerk). Echter de opsporing van aardwarmte valt niet onder deze omschrijving. Gezien de beperkte risico’s van de opsporing van aardwarmte achten we dat risico voor de zoekgebieden acceptabel.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.66 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener geeft aan dat paragraaf 4.3.16 gaat over milieubelastende activiteiten in zoekgebieden drinkwater en zoekgebieden grondwaterbescherming. Het uitbreidingsgebied beslaat echter ook dorpskernen en kleine bedrijventerreinen. Het is indiener niet duidelijk welke consequenties dit heeft voor de bedrijven die daar gevestigd zijn. Ook de gevolgen voor ontwikkelingen van de dorpen zijn indiener niet duidelijk.	ZW-2029

Standpunt GS

Er geldt in de zoekgebieden alleen een vergunningplicht voor de in bijlage V genoemde milieubelastende activiteiten en alleen voor zover die bij inwerkingtreding van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg nog niet rechtmatig en overeenkomstig de voor de activiteit op dat tijdstip geldende regels zijn aangevangen of vergund (zie overgangsbepaling artikel 17.6).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.66 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners geven aan dat deze paragraaf van toepassing is op milieubelastende activiteiten in zoekgebieden drinkwaterwinning en zoekgebieden grondwaterbescherming. Indieners verzoeken om die lijst van milieubelastende activiteiten nog eens kritisch te bekijken en wellicht een mba uit het BAL artikel 3.221 (bedrijf voor telen en kweken van waterplanten of waterdieren) en 3.304 (autosport en motorsport, zoals crossterrein, racebaan of kartbaan) eruit te halen.

Indiener		
ZW-2021	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Bij een herziening van het grondwaterbeschermingsbeleid en de -regels zullen we evalueren of de lijst van verboden milieubelastende activiteiten aanpassing behoeft. Mede op grond van aanpassingen in het Besluit kwaliteit leefomgeving waarnaar in bijlage V wordt verwezen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.67 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Zienswijze over artikel 4.67 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken overgangsrecht op te nemen voor de aanwijzing van grondwater- of drinkwaterbeschermingsgebieden ten behoeve van lopende projecten voor dijkversterking, waterretentie- en beekherstelprojecten en rwzi's. Het overgangsrecht zou als volgt kunnen worden geformuleerd: 'Indien, op het moment van de aanwijzing van een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied, voor een dijkversterkings-, waterretentie- of beekherstelproject, of project in het kader van een rwzi van het waterschap reeds een ontwerpprojectbesluit of ontwerp-watervergunning is vastgesteld, is voor het betreffende project geen aanvullende vergunning voor werkzaamheden binnen grondwaterbeschermingsgebied en/of waterwingebied vereist.'	ZW-2032

Standpunt GS

Bij de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben wij in artikel 17.6 een overgangsbepaling opgenomen voor het verbod in artikel 4.67. In de zienswijze van indiener noch anderszins zien wij aanleiding om een andersluidende overgangsbepaling op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.67 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Het voorgenoemde artikel roept bij de indieners enkele vragen op. Zo is ten eerste niet voldoende duidelijk welke omgevingsvergunning benodigd is op basis van het artikel. Wordt hier verwezen naar de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit? In bijlage V wordt verwezen naar artikel 3.200 (intensieve veehouderij) van het Bal – echter reikt artikel 3.200 verder dan de intensieve veehouderij en omvat deze ook het houden van landbouwhuisdieren, waaronder ook begrepen de grondgebonden rundveehouderij. Rundveehouderijen kunnen echter volstaan met een milieumelding. Daarnaast is niet duidelijk wanneer de vergunningplicht geldt. Is dit voor elke veehouderij van toepassing na inwerkingtreding van de	ZW-0381

verordening of enkel wanneer er een wijziging plaats vindt ten opzichte van de bestaande situatie?

Naar onzes inziens is er in artikel 4.67, op basis van voorgenoemde overwegingen, niet voldoende rekening gehouden met de rundveehouderij en resulteert de formulering van dit artikel voor onbedoelde onwerkbaarheden. Wij verzoeken dan ook een verduidelijking van dit artikel en een borging van de belangen van de meldingplichtige rundveehouderij.

Standpunt GS

Er is een vergunning nodig van de Provincie in het kader van de Omgevingsverordening. De verwijzing naar het Bal is enkel bedoeld als omschrijving van de betreffende milieubelastende activiteit.

Er is alleen een vergunning nodig als een nieuwe milieubelastende activiteit wordt gestart. Bij de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben wij in artikel 17.6 een overgangsbepaling opgenomen voor het verbod in artikel 4.67. In de zienswijze van indiener noch anderszins zien wij aanleiding om een andersluidende overgangsbepaling op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.67 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken de tekst van artikel 4.67 te wijzigen als volgt: ‘Het is verboden zonder omgevingsvergunning in een zoekgebied drinkwaterwinning of een zoekgebied grondwaterbescherming een milieubelastende activiteit te verrichten die is opgenomen in bijlage V, als de activiteit nog niet werd verricht bij inwerkingtreding van deze verordening.’	ZW-3007

Standpunt GS

Bij de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben wij in artikel 17.6 een overgangsbepaling opgenomen voor het verbod in artikel 4.67. In de zienswijze van indiener noch anderszins zien wij aanleiding om een andersluidende overgangsbepaling op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.67 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**

De indieners geven aan dat ze dit lezen als een generiek verbod binnen de hierboven genoemden gebieden. Hoe ziet u dit? Als u dat ziet als een verbod behoudens hoge uitzondering, dan geldt des te dringender ons verzoek bij artikel 4.66 […kritisch bekijken mba's en wellicht een aantal verwijderen…]

Indiener		
ZW-2021	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

We zien dit als een verbod waarvoor een vergunning kan worden verleend voor de genoemde milieubelastende activiteiten die in bijlage V zijn opgenomen als duidelijk is dat de betreffende activiteit niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 4.68 Beoordelingsregel omgevingsvergunning

Zienswijze over artikel 4.68 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken de tekst van artikel 4.68 te wijzigen als volgt: De omgevingsvergunning wordt verleend tenzij sprake is (blijkend uit onderzoek) van een significante toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater.	ZW-3007

Standpunt GS

Ten aanzien van de bescherming van het grondwater voor de drinkwatervoorziening hanteren wij het voorzorgprincipe. Dat wil zeggen dat in geval van twijfel er gekozen wordt voor het grondwaterbelang. Alleen als aangetoond is dat een activiteit niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater kan een vergunning worden verleend. Dit komt niet overeen met de door u voorgestelde aanpak.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 4.68 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) stellen dat de omgevingsvergunning wordt alleen verleend, als de activiteit niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater. Indieners vragen een verduidelijking hoe een initiatiefnemer dan zou kunnen komen tot een vergunbare aanvraag.

Indiener			
ZW-2018	ZW-2021	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Een vergunbare aanvraag moet in ieder geval een onderbouwing geven waarom de beoogde activiteit niet kan leiden tot een toename van de bestaande risico's voor de kwaliteit van het grondwater. Deze onderbouwing is afhankelijk van de activiteit en de locatie waar de activiteit wordt uitgevoerd. In een vooroverleg met onze vergunningverleners kan worden toegelicht hoe in een specifiek geval gekomen kan worden tot een vergunbare aanvraag.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

5. Gesloten stortplaatsen

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken een bevestiging dat de geldende omgevingsvergunning voor een zonnestroompark op groeve X niet wordt aangepast op grond van de wijzigingen in de Omgevingsverordening.	ZW-1154

Standpunt GS

Voor activiteiten die op een gesloten stortplaats worden uitgevoerd is een vergunning op grond van de Omgevingsverordening nodig. Voor de gesloten stortplaats groeve X beschikt indiener over een geldende omgevingsvergunning voor een zonnestroompark. De wijzingen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg leiden niet tot aanpassingen van de geldende vergunning. Bij een nieuwe activiteit gelden uiteraard de regels van de nu geldende Omgevingsverordening.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om in de toelichting explicieter op te nemen dat het ontbreken van een locatie in hoofdstuk 5 niet betekent dat er geen milieuhygiënische en planologische beperkingen kunnen gelden bij voormalige stortplaatsen. Voor dergelijke locaties blijven gemeentelijke regels en bevoegdheden bepalend. Ook in gemeente X zijn nog voormalige stortplaatsen aanwezig, welke niet worden beheerd door Bodemzorg Limburg. De indieners vragen zich af waarom deze niet zijn opgenomen en waarom alleen specifieke stortplaatsen zijn opgenomen.	ZW-2029

Standpunt GS

Hoofdstuk 5 Gesloten stortplaatsen is van toepassing op de stortplaatsen waar op of na 1 september 1996 nog gestort is. Deze bepaling heeft te maken met het nazorgregime uit de Wet milieubeheer. Om te voorkomen dat gesloten stortplaatsen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaken, worden (eeuwigdurende) nazorgmaatregelen genomen. Deze mogen niet worden belemmerd of aangetast. De Omgevingswet geeft expliciet aan dat indien de Provincie Limburg voor deze gesloten stortplaatsen een vergunningplicht voor een activiteit op een gesloten stortplaats wenselijk acht, zij dat zelf in de omgevingsverordening dient te regelen. De bevoegdheid om een vergunningplicht in te voeren voor een milieubelastende activiteit is geregeld in artikel 2.15, tweede lid, aanhef en onder c, van het Bal. De bevoegdheid voor het stellen van regels voor gesloten stortplaatsen, genoemd in de Omgevingsverordening, ligt bij de Provincie Limburg.

De zogenaamde operationele stortplaatsen, genoemd in hoofdstuk 5, artikel 5.1, onderscheiden zich van voormalige stortplaatsen, die vallen onder het project Nazorg Voormalige stortplaatsen (NAVOS). De stortplaatsen waar indiener aan refereert zijn voormalige stortplaatsen, waarop de nazorgregeling voor gesloten stortplaatsen van – in het bijzonder titel 8.3 van – de Wet milieubeheer niet van toepassing is. Deze stortplaatsen vallen onder de Omgevingswet voor het onderdeel bodembescherming. Dit geldt ook voor de stortplaatsen die beheerd worden door Bodemzorg Limburg. Hoofdstuk 5 geldt niet voor deze categorie stortplaatsen. Indiener heeft gelijk dat er voor deze voormalige stortplaatsen ook milieuhygiënische en planologische beperkingen kunnen gelden. Voor dergelijke locaties blijven gemeentelijke regels en bevoegdheden bepalend. Voorgesteld wordt om deze verduidelijking in de toelichting op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 5.1 (na de bestaande tekst): ‘Voor stortplaatsen die niet worden genoemd in hoofdstuk 5 gelden de regels uit de Omgevingsverordening niet. Dat betekent niet dat er geen milieuhygiënische en planologische beperkingen kunnen gelden bij voormalige stortplaatsen. Voor dergelijke locaties blijven gemeentelijke regels en bevoegdheden bepalend.’

Zienswijze over hoofdstuk 5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken een definitie van een ‘ernstige verontreiniging’ op te nemen in de omgevingsverordening om te bepalen wie bevoegd gezag is mocht de verontreiniging zich ooit buiten de stortplaats verspreiden.	ZW-2029

Standpunt GS

Hoofdstuk 5 Gesloten stortplaatsen geeft aan dat er een vergunningplicht geldt voor alle activiteiten in, op, onder of boven een gesloten stortplaats die niet plaatsvinden ter uitvoering van het voor de stortplaats geldende nazorgplan en waarvoor de Provincie Limburg geen opdracht heeft gegeven.

Het nemen van maatregelen in geval van een verontreiniging bij een gesloten stortplaats is geregeld in de Wet milieubeheer en wordt beschreven in het voor de gesloten stortplaats geldende nazorgplan. Dit is een activiteit in het kader van de uitvoering van de nazorg en zal derhalve niet worden opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Mogelijk kan deze definitie van een ‘ernstige verontreiniging’ wel worden opgenomen in het nazorgplan van de betreffende stortplaatsen, genoemd in hoofdstuk 5.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 5.05 Beoordelingregel omgevingsverunning

Zienswijze over artikel 5.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de belangen van gezondheid en veiligheid nader uit te werken op welke wijze omgevingsvergunningen voor gesloten stortplaatsen, specifiek voor stortplaats X, worden beoordeeld aan de hand van gezondheid en veiligheid voor omwonenden in verband met de voorgenomen woningbouw.

Indiener	
ZW-0024	ZW-1623

Standpunt GS

Stortplaats X is momenteel een actieve stortplaats. Dat betekent dat deze niet onder de regels van de provinciale Omgevingsverordening Limburg (OVL) voor gesloten stortplaatsen valt. Die regels gaan pas gelden als een stortplaats officieel als “gesloten” is verklaard. Deze situatie wordt voor stortplaats X de komende 30 jaar niet verwacht.

Voor de huidige activiteiten op stortplaats X, zoals het storten en beheren van afval, is een ‘omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten’ (onder deelactiviteit Milieu van de Omgevingswet) verplicht. Bij deze vergunning wordt getoetst aan landelijke en regionale milieuregels, met specifieke aandacht voor milieueffecten en de belangen van gezondheid en veiligheid van omwonenden.

Na formele sluiting van een stortplaats komt deze onder het ‘nazorgregime’ en gelden de OVL-regels voor gesloten stortplaatsen. Deze regels zijn er vooral op gericht om de getroffen nazorgmaatregelen te beschermen, zoals de bovenafdichting, het bodem- en waterbeheer, en het functioneren van het stortgassysteem.

Dit is noodzakelijk om risico’s voor veiligheid en gezondheid structureel te blijven minimaliseren op de lange termijn, ook voor toekomstige activiteiten (zoals mogelijk medegebruik van het terrein).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

6. Geluid

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 6 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om te duiden hoe de Provincie de handhaving van al deze artikelen voor zich ziet.	ZW-2004

Standpunt GS

De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat zowel instructieregels als direct werkende regels. Instructieregels moeten door gemeenten worden opgenomen in hun omgevingsplan en worden gehandhaafd door de gemeenten bij vergunningverlening en toezicht. Voor direct werkende regels is de Provincie zelf het bevoegd gezag; de Provincie houdt hier toezicht op en handhaaft waar nodig.

Het provinciale beleid voor toezicht en handhaving is vastgelegd in de Uitvoerings- en handhavingsstrategie Provincie Limburg 2024. Ieder jaar wordt dit uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). In het programma voor 2026 is opgenomen dat fysieke controles bij direct werkende regels ten aanzien van stiltegebieden in principe plaatsvinden naar aanleiding van meldingen of handhavingsverzoeken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 6.02 Kernkwaliteiten stiltegebieden

Zienswijze over artikel 6.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om de bepalingen in het eerste lid onder c van de huidige verordening te behouden. Zij zijn van mening dat deze onmisbaar zijn voor het tegengaan van geluidsoverlast van nieuwe, niet gebiedseigen lawaaibronnen. Zo ook de verwijzing naar het “standstill” principe in de huidige bijlage VI.	ZW-3002

Standpunt GS

Ten aanzien van de kernkwaliteiten onder b en c in de nu geldende verordening is gekozen voor een verkorte formulering om discussie omtrent termen ‘verstoring’, ‘behoud’ en ‘gebiedseigen’ weg te nemen. Van belang voor de zienswijze is dat wat met c werd beoogd, in de wijzigingsverordening gehandhaafd is, namelijk de denkrichting over behoud van stilte/ standstill in de huidige bijlage VI. In de denkrichting zijn maximale geluidbijdragen vermeld, welke nu prominent terugkomen in de geluidsregels in artikel 6.3. Behoud van stilte/ standstill is zo nog steeds geborgd zonder het te hoeven benoemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 6.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om (stellen voor om) onder a) het woord ‘geluidgevoelige’ bij fauna weg te laten en onder punt b) op te nemen dat er naast een richtwaarde ook een grenswaarde van toepassing is.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Fauna kan meer hinder ondervinden, zoals van kunstlicht of vervuiling, dan hoofdstuk 6 reguleert. Daarom is het duidelijker om het woord 'geluidgevoelige’ te handhaven. In punt b wordt de richtwaarde uit de Provinciale Omgevingsvisie doorgelegd. Een grenswaarde is in de visie niet opgenomen en derhalve niet in dit artikel vermeld.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 6.03 Instructieregels kernkwaliteiten stiltegebieden

Zienswijze over afdeling 6.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

De indiener verzoekt om uitsluitsel in hoeverre bij de verdere aanscherping van de regels in een stiltegebied rekening is gehouden met onderhoud van bestaande niet-agrarische bedrijven, i.c. een kampeerterrein.	ZW-0503

Standpunt GS

Zoals in de toelichting bij artikel 6.5, tweede lid, onder b is omschreven valt ‘het uitoefenen van gangbare werkzaamheden voor [...] beheer van het gebied of daarin aanwezige bouwwerken, en het ten behoeve daarvan gebruiken van lawaaiige toestellen, [...] buiten het toepassingsbereik.’ Regulier onderhoud van een kampeerterrein wordt daarmee niet beperkt door de regels in afdeling 6.3 en is op dit punt ook niet aangepast.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over afdeling 6.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om het artikel uit te breiden met 1) een maximaal toegestane piekwaarde (LAmax) en eventnormen zodat de 24uur waarden beter worden bescherm tegen piek events en 2) het toegestane aantal geluidsgebeurtenissen per dag en per jaar ter voorkoming van verstoring van fauna en rustbeleving. Op deze wijze zou het artikel beter aansluiten bij onderdelen later over omgevingsvergunning waarin het maximaal aantal momenten/ jaar wordt vastgesteld.	ZW-3016

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn de geluidwaarden uit de huidige bijlage VI van de verordening overgenomen. De instructieregels zijn beperkend voor het type activiteiten dat (gedurende langere tijd) een relevante bijdrage levert aan verstoring van de rust en stilte. Indirect zijn daarmee ook bepaalde vormen van piekgeluiden uitgesloten, namelijk de piekgeluiden van type activiteiten die op voorhand onverenigbaar worden geacht met stiltegebieden. Voor het type activiteiten dat op grond van de instructieregels nog wel is toegelaten of waarvoor in incidentele gevallen een vergunning kan worden verleend, legt de geluidnormering in LAeq24h beperkingen op aan de hoogte en duur van de geluidbijdrage. Een extra geluidnorm voor pieken vinden wij daarom niet nodig.

Incidentele activiteiten zijn bewust voorbehouden aan afdeling 6.3. Het voorkomen of beperken van een incidentele activiteit onder artikel 6.7 eerste lid achten wij sterker dan het opnemen van een maximaal aantal momenten in artikel 6.3. Daar waar een incidentele activiteit logischerwijs gekoppeld is aan een bedrijf, m.n. horecabedrijf, bevat het tweede lid aanvullende vereisten.

Bedenk dat maximering van het aantal geluidsgebeurtenissen per dag of per jaar ook beperkend kan zijn voor een eenmalige activiteit als natuurontwikkeling, waarvoor onlangs op grond van artikel 6.6 enkele omgevingsvergunningen voor een langere periode zijn afgegeven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over afdeling 6.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om een handreiking of voorbeeldregels vanuit de Provincie Limburg om vorm te geven aan de benodigde gebruiksregels in het eerst lid onder e.

Indiener	
ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Graag wijzen wij u op het gestelde in de toelichting op het betreffende artikel in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, alsook de voorbeelden in de toelichting op artikel 5.71 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over afdeling 6.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken te verduidelijken dat activiteiten onder 6.2 pas zijn uitgesloten van de regels uit afdeling 6.3, wanneer de instructieregels zijn toegepast in het Omgevingsplan dat betrekking heeft op het stiltegebied. Op dit moment hebben de meeste gemeenten immers nog geen gebiedsdekkend Omgevingsplan.

Indiener	
ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Er hoeft niet gewacht te worden op een gebiedsdekkend Omgevingsplan. Het kan ook gaan om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Zie de schakelbepaling in artikel 1.3 van de nu geldende verordening die uitlegt dat, op grond van de artikelen 8.0b en 8.0c van het Besluit kwaliteit leefomgeving, de instructieregels van de omgevingsverordening Limburg voor het vaststellen van een omgevingsplan, overeenkomstig worden toegepast als beoordelingsregel bij het beoordelen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 6.05 Toepassingsbereik

Zienswijze over artikel 6.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken geen wijziging maar vragen zich af of het niet wenselijk is om regels op te nemen over drones.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Er is momenteel geen aanleiding voor aanvullende regels binnen het toepassingsbereik voor het gebruik van drones. De uitoefening van toezicht op de naleving van publiekrechtelijke regels (waaronder het toezicht door BOA's) is reeds uitgezonderd in artikel 6.5, tweede lid. Daarnaast is er in artikel 6.6 lid 5 onder a is een verbijzondering opgenomen voor Remotely-piloted aircraft system (RPA, zoals drones).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 6.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken, onder verwijzing naar het toepassingsbereik voor politie en brandweer in artikel 6.5, lid 2, rekening te houden met blauwe en groene boa’s (buitengewoon opsporingsambtenaren), die voor hun taken eveneens deze gebieden betreden, soms met voertuigen. Het verzoek is om ook deze handhavers van wet- en regelgeving en gemeentelijk beleid onder de uitzonderingen te laten vallen.	ZW-2004

Standpunt GS

Indiener kan ervan uitgaan dat de blauwe en groen boa's gaan over 'het toezicht op de naleving van publiekrechtelijke regels'. Deze vallen op grond van het aangehaalde artikel 6.5 buiten het toepassingsbereik.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 6.06 Aanwijzing vergunningplichtige gevallen

Zienswijze over artikel 6.5 en 6.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken artikel 6.6 lid 5 sub b geheel te verwijderen daar het afsteken van consumentenvuurwerk tijdens de jaarwisseling vanaf 2026/2027 verboden is en het bovendien onwenselijk is om het gebruik van vuurwerk toe te staan in een stiltegebied, zowel professioneel als particulier.

Indiener			
ZW-2011	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Een aanpassing van het lid is voor de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg overwogen. Dit is uiteindelijk niet in het ontwerp opgenomen omdat de Wet veilige jaarwisseling nog niet in werking is getreden. Zodra de wet in werking is getreden is het consumenten ook in stiltegebieden niet meer toegestaan vuurwerk van de categorieën F2 en F3 af te steken. Bij een volgende wijziging van de Omgevingsverordening zullen wij beoordelen of de vrijstelling van artikel 6.6, vijfde lid, onder b, geschrapt moet worden.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikel 6.6 lid 5 onder b: 'tot het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling:' voor de zinsnede 'in de periode rondom de jaarwisseling, voor zover toegestaan bij het omgevingsplan of gemeentelijke verordening'.

Tekst toevoegen in de toelichting op artikel 6.6, vijfde lid: 'Een remotely piloted aircraft (RPA), ook wel drone genoemd, kan ingezet worden bij het oproepen van personen of om dreigend gevaar af te wenden. Zo kan een drone gebruikt worden voor het snel en veilig verkrijgen van informatie over een brand of ander dreigend gevaar.
Dit gebruik is vrijgesteld van het verbod.

Met ingang van de inwerkingtreding van de Wet veilige jaarwisseling (in de volksmond: vuurwerkverbod) wordt het gebruik van vuurwerk in stiltegebieden niet meer toegestaan. Hiermee wordt ook ingespeeld op het ontsteken van vuurwerk in verenigingsverband, zoals de gedachte is, dat zodoende het karakter krijgt van een evenement. Artikel 6.7 regelt ten aanzien van evenementen dat deze niet geregeld terugkeren en er anders moet worden omgezien naar een alternatieve locatie buiten het stiltegebied.'

7. Landelijk gebied

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 7 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt het opnemen van instructieregels bescherming Nationale Parken, vergelijkbaar met afdeling 7.4 voor Nationaal Landschap Zuid-Limburg.	ZW-2004

Standpunt GS

De formele aanwijzing van de Nationale Parken heeft in het verleden plaatsgevonden door de minister van LVVN (LNV). Toekenning van het label Nationaal Park leidt niet tot een extra beschermingsregime. De Limburgse Nationale Parken (formele begrenzing) maken (vrijwel) volledig onderdeel van het Natuurnetwerk Limburg en Natura 2000. De hiervoor geldende instructieregels leiden reeds tot bescherming van deze gebieden. Aanvullende bescherming achten wij niet opportuun.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 7 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om een schriftelijke bevestiging dat de gebiedspaspoorten en de regels met betrekking tot de bescherming van landschappelijke kernkwaliteiten niet gelden in stedelijke gebied en werklocaties.

Indiener	
ZW-2012	ZW-3011

Standpunt GS

De gebiedspaspoorten en de regels met betrekking tot de bescherming van landschappelijke kernkwaliteiten niet gelden in stedelijke gebied en werklocaties. Dit blijkt ook uit lid 1 van artikel 7.3 en lid 1 van artikel 7.13 waar aangegeven wordt voor welke zones de regels gelden. Stedelijk gebied en werklocaties worden hier niet vermeld.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.01 Algemene instructieregel primair landbouwgebied

Zienswijze over artikel 7.1
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Meerdere indieners vinden de 'nee-tenzij' regeling te beperkend of niet werkbaar. Daarvoor worden tal van argumenten genoemd.

Het belemmert herbestemming van vrijkomende agrarische bebouwing, sluit duurzame en maatschappelijk waardevolle initiatieven uit en heeft een remmend effect op tal van ontwikkelingen. Veel agrarische bedrijven in Primair landbouwgebied kennen nu al niet-agrarische nevenfuncties. Dit draagt bij aan vitaliteit en leefbaarheid, speelt in op behoeften vanuit gebied/samenleving en zorgt voor (noodzakelijke) aanvullende inkomsten. En daarmee voor toekomstperspectief voor de agrarische sector.

Er worden in artikel 7.2 weliswaar uitzonderingsmogelijkheden geboden, maar deze vragen een zeer uitgebreide motivering, met een enorme toename van advies- en onderzoekslasten voor stoppende agrarische ondernemers. Alleen al de voorwaarde dat er een milieutechnisch of ruimtelijk knelpunt moet worden opgelost zet ontwikkelingen mogelijk al op slot. De Provincie kan in theorie elke niet-agrarische ontwikkeling afkeuren.

Dit kan leiden tot leegstand, ongewenst vanuit het oogpunt van ondermijning en beeldkwaliteit. Beëindigingsregelingen schieten zo hun doel voorbij.

De afweging ligt nu sterk op één belang.

‘Nee-tenzij’ is naar het oordeel van sommige indieners ook strijdig met het uitgangspunt van de Omgevingswet en laat onvoldoende ruimte voor gebiedsspecifieke afwegingen. Gemeenten zijn door hun lokale gebiedskennis beter dan de Provincie in staat om die afwegingen te maken. Er wordt gevraagd of de door de Provincie gekozen insteek wel in lijn is met (toekomstig) landelijk beleid.

In één reactie wordt gewezen op het feit dat vanuit NOVEX gebied X ingezet wordt op bevorderen van de leefbaarheid om de economische impact van de natuuropgaven op te vangen. Er ontstaat nu een soort niemandsland tussen de kernen en de Groenblauwe landbouwzone, waar steeds minder reuring is.

Er wordt in verschillende reacties ook op gewezen dat agrarische herbestemming vaak niet mogelijk of wenselijk is. Daarbij wordt gewezen op de algemene dalende trend (vanwege

vergrijzing, ontbreken van opvolging, te veel regels, niet lonend) of meer specifiek op de ligging van bedrijven nabij kwetsbare gebieden.

Er wordt meer maatwerk bepleit. Met ruimte voor een integrale belangenafweging waarin ook andere maatschappelijke opgaven (bv water en energie) volwaardig worden betrokken en waarin integrale gebiedsprocessen en de transitieopgaven van het landelijk gebied leidend kunnen zijn.

Er wordt ook bepleit om de formulering en afwijkingsvoorwaarden te herzien. Eén indiener heeft daarvoor een concreet tekstvoorstel gedaan.

Een enkele indiener bepleit expliciet om het uitgangspunt ‘nee-tenzij’ om te zetten in ‘ja-mits' met duidelijke kwaliteitscriteria en beoordelingskaders. Of vindt dat herontwikkeling van vrijkomende agrarisch bouwvlak met een niet-agrarische functie of toevoeging van een nevenfunctie met een afwijkend karakter mogelijk moet blijven.

Overigens wordt in verschillende reacties de gedachte achter deze regeling, namelijk ruimte bieden aan de agrarische sector, nadrukkelijk onderschreven. Met als kanttekening dat niet-toekomstbestendige locaties niet koste wat kost in stand moeten worden gehouden puur vanwege het feit dat ze in Primair landbouwgebied gelegen zijn.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099

ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0043	ZW-0064	ZW-1182	ZW-2004	ZW-2006
ZW-2009	ZW-2011	ZW-2014	ZW-2015	ZW-2017	ZW-2019
ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2028	ZW-2029	ZW-0044

Standpunt GS

De keuze voor een ‘nee-tenzij regeling’ voor nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen in het Primair landbouwgebied is verankerd in de POVI die op 8 mei 2026 door Provinciale Staten is vastgesteld.

Die nee-tenzij regeling biedt meer ruimte dan de aanvankelijk beoogde insteek om nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen in deze zone in beginsel helemaal niet toe te laten. In de Nota van zienswijzen bij de POVI hebben we aangegeven begrip te hebben voor de zorg van gemeenten dat die laatste keuze de herontwikkelingsmogelijkheden voor stoppende agrariërs te zeer zou beperken. We hebben daar ook aangegeven dat we de oproep om het principe ‘ín beginsel nee’ te vervangen door ‘ja, mits’ echter te ver vinden gaan. In het Primair landbouwgebied heeft de ontwikkeling van de landbouw immers prioriteit. We vinden dat er altijd een bewijslast ligt om te onderbouwen dat nieuwe niet-agrarische functies (of uitbreidingen/omzettingen) in deze zone geen of minimale beperkingen opleveren voor de landbouw.

In een aantal zienswijzen wordt gesteld dat een nee-tenzij niet zou passen bij de uitgangspunten van de Omgevingswet. Zoals in de Nota van zienswijzen bij de POVI zijn we het daar net meer eens. De Omgevingswet gaat over het waarborgen van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving én het maken van ruimte voor ontwikkelingen. "Ja, mits" denken vraagt overheden om na te denken over de noodzakelijke kaders en waar mogelijkheden zijn voor het stellen van algemene regels of juist helemaal geen regels. Sinds 2007 heeft de Provincie die cultuuromslag al gemaakt. De laatste jaren is echter steeds meer de noodzaak/urgentie gebleken om scherpe keuzes te maken. Vanwege de schaarste aan ruimte, milieuruimte, ruimte op het energienet en benodigde ruimte voor water. Of moet er met het oog op leefbaarheid en de kwaliteit van natuur, water en landschap een keuze gemaakt worden. Niet elke functie past op elke plek, de Omgevingswet vraagt overheden in een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) te voorzien.

In de voorliggende ontwerp tekst van de verordening is de nee-tenzij regeling voor het Primair landbouwgebied concreet uitgewerkt.

Het niet of minimaal belemmeren van de toekomstige landbouw in dit gebied blijft voorop staan. Dat impliceert dat de mogelijkheden voor nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen hier inderdaad beperkter zullen zijn dan in het Verwevingsgebied. De voorgestelde regeling voor het Primair

landbouwgebied biedt naar onze overtuiging ook daar, binnen de in die regeling opgenomen voorwaarden, de nodige ruimte voor lokaal, gebiedsgerichte maatwerk.

In de reacties op de zienswijzen m.b.t. artikel 7.2 gaan we nader in op de uitvoerbaarheid van de regels. Op een enkel punt passen we de regeling of de bijbehorende toelichting overigens aan (n.a.v. een toezegging in de Commissie Leefomgeving resp. een ambtshalve wijziging; zie overzicht ambtshalve wijzigingen).

We onderschrijven het belang van vitaliteit en leefbaarheid van het landelijk gebied. We tekenen daarbij aan dat beëindiging van een agrarisch bedrijf nooit automatisch kan resulteren in een recht op de ontwikkeling van functies met een niet-agrarisch karakter in het landelijk gebied.

Terecht wordt in een aantal zienswijzen opgemerkt dat bij de afweging door gemeenten meer aspecten een rol kunnen (en waarschijnlijk zullen) spelen. Artikel 7.1 richt zich op één aspect, maar wel een cruciaal aspect in de integrale afweging. Een aspect ook dat nadrukkelijk van provinciaal belang is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners wijzen erop dat het naast elkaar bestaan van een generieke nee-tenzij regeling voor niet-agrarische ontwikkelingen in Primair landbouwgebied (art 7.1) en een specifieke nee-tenzij voor wonen in Primair landbouwgebied (art 12. 5) tot verwarring leidt (dubbele regeling).

Indiener				
ZW-2019	ZW-2021	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

We beseffen dat het naast elkaar bestaan van een generieke nee-tenzij regeling voor niet-agrarische ontwikkelingen in Primair landbouwgebied (art 7.1 en 7.2) en een specifieke nee-tenzij voor wonen in Primair landbouwgebied (art 12. 5) tot verwarring leidt. We stellen daarom voor om in de definitieve wijziging van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een duidelijke splitsing aan te brengen. De generieke nee-tenzij is nadrukkelijk niet van toepassing op wonen.

Voorstel aan PS

Tekst artikel 7.1 wijzigen:

Van

‘Een omgevingsplan voorziet niet in het toevoegen of uitbreiden van een niet-agrarische functie of het wijzigen van een niet-agrarische functie in een andere niet-agrarische functie in het primair landbouwgebied.’

Naar

1. Een omgevingsplan voorziet niet in het toevoegen of uitbreiden van een niet-agrarische functie of het wijzigen van een niet-agrarische functie in een andere niet-agrarische functie in het primair landbouwgebied.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de toevoeging van een of meerdere woningen.

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt de artikelsgewijze toelichting behorend bij artikel 7.1 toevoegen:

1. Aan de toelichting van het eerste lid: ‘Artikel 7.1, eerste lid’.
2. Aan de toelichting van het tweede lid: ‘Artikel 7.1, tweede lid: Het tweede lid van artikel 7.1 bepaalt dat het verbod van het eerste lid niet geldt voor de toevoeging van een of meerdere woningen. De instructieregel die daarvoor geldt is opgenomen in artikel 12.5.’

Zienswijze over artikel 7.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indiener vraagt hoe de Provincie wil waarborgen dat de niet-landbouwfuncties bij het betreffende agrarische bedrijf kan worden voortgezet c.q. uitgebreid. Een andere indiener wenst niet te worden beperkt in de mogelijkheden voor niet-agrarische activiteiten op zijn locatie. Een indiener wil weten of zijn kampeerterrein in het Primair landbouwgebied mag uitbreiden. En een indiener vraagt duidelijkheid over een beoogde nevenactiviteit. Er wordt op gewezen dat de gekozen insteek in de weg staat van legalisatie van bestaande niet-agrarische functies in het Primair landbouwgebied.

Indiener					
ZW-0011	ZW-0029	ZW-0062	ZW-1150	ZW-1565	ZW-0044

Standpunt GS

De instructieregels hebben geen betrekking op bestaande activiteiten die in een Omgevingsplan zijn verankerd. Alleen als voor een activiteit een wijziging van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) nodig is, moeten de instructieregels worden toegepast. Als een gemeente (een deel van) het omgevingsplan wijzigt, dan zullen daar ook bestaande functies in worden vastgelegd die al eerder in een bestemmingsplan waren opgenomen en die niet veranderen. Uiteraard hoeft in een dergelijk geval niet voldaan te worden aan instructieregels die na vaststelling van dat bestemmingsplan in werking zijn getreden. Overgangsbepaling artikel 17.1, lid 3, zorgt hiervoor.

Bestaande legale situaties hoeven dus niet te voldoen aan de instructieregels voor omgevingsplannen als opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg tenzij anders bepaald in de desbetreffende instructieregel.

In het kader van het beantwoorden van zienswijzen kunnen wij niet ingaan op specifieke casuïstiek. Hiervoor dienen de gebruikelijke procedures doorlopen te worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt om voor de zone Primair landbouwgebied een instructieregel op te nemen gericht op maatregelen tegen erosie, ecologische verbindingen en landschapskwaliteit, vergelijkbaar met die voor de Groenblauwe landbouwzone.	ZW-2017

Standpunt GS

Naar ons oordeel is zo'n regel niet nodig. (Steilere) Hellingen en ecologische verbindingen komen namelijk niet voor in het Primair landbouwgebied. Deze maken deel uit van de kaartlagen van de Groenblauwe landbouwzone. Voor landschapskwaliteit gelden inhoudelijke regels in het Nationaal Landschap Zuid-Limburg en in de kaartlagen van de Groenblauwe landbouwzone (of waar die doorlopen onder Verwevingsgebied). In andere gebieden stimuleren we gemeentelijke aandacht voor landschappelijke kwaliteit (o.m. via inspirerende gebiedspaspoorten).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Er zijn verschillende vragen over de reikwijdte van dit artikel. Indieners stellen dat er onvoldoende is geborgd dat bestaand legaal agrarisch gebruik niet alsnog wordt beperkt door provinciale instructieregels en de doorwerking daarvan in gemeentelijke omgevingsplannen. Dit tast de rechtszekerheid aan van bestaande agrarische bedrijven. Onduidelijk is of met toevoegen ook het omschakelen van een agrarische functie in een niet-agrarische functie wordt bedoeld.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961

ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0372				

Standpunt GS

De instructieregels hebben geen betrekking op bestaande activiteiten die in een Omgevingsplan zijn verankerd. Alleen als voor een activiteit een wijziging van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan (buitenplanse omgevingsplanactiviteit) nodig is, moeten de instructieregels worden toegepast. Als een gemeente (een deel van) het omgevingsplan wijzigt, dan zullen daar ook bestaande functies in worden vastgelegd die al eerder in een bestemmingsplan waren opgenomen en die niet veranderen. Uiteraard hoeft in een dergelijk geval niet voldaan te worden aan instructieregels die na vaststelling van dat bestemmingsplan in werking zijn getreden. Overgangsbepaling artikel 17.1, lid 3, zorgt hiervoor.

Bestaande legale situaties hoeven dus niet te voldoen aan de instructieregels voor omgevingsplannen als opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, tenzij anders bepaald in de desbetreffende instructieregel.

Bij wijziging van een agrarische functie in een niet-agrarische functie is een wijziging van het omgevingsplan nodig of een omgevingsvergunning voor afwijking van het omgevingsplan. De instructieregels moeten dan worden toegepast.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener vraagt wat de Provincie bedoelt met een (zwaarwegend) ruimtelijk knelpunt in de OVL.	ZW-2011

Standpunt GS

In de toelichting van artikel 12.5 lid 4 voegen we een omschrijving van het begrip ‘ruimtelijk knelpunt’ toe.

Voorstel aan PS

Er wordt in de toelichting van artikel 12.5 een omschrijving van het begrip ruimtelijk knelpunt toegevoegd (zie verder tekst bij dat onderdeel).

Zienswijze over artikel 7.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener verzoekt om een lijst op te nemen met niet-agrarische activiteiten die zijn toegestaan en rekening te houden met bestaande rechten.	ZW-2029

Standpunt GS

In artikel 7.2 lid 1 is al bepaald welke niet-agrarische activiteiten standaard zijn uitgezonderd. Voor andere niet-agrarische activiteiten is een afweging mogelijk op basis van de voorwaarden opgenomen in artikel 7.2 lid 2.

Met bestaande rechten wordt nadrukkelijk rekening gehouden. De instructieregels hebben geen betrekking op bestaande activiteiten die in een Omgevingsplan zijn verankerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.02 Uitzonderingen algemene instructie-regel primair landbouwgebied

Zienswijze over artikel 7.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De aantal indieners verzoekt om in de lijst met generieke uitzonderingen (art 7.2 lid 1) zaken toe te voegen of aan te passen. Er wordt verzocht om de tekst van onderdeel b aan te passen naar ‘een maatregel die nodig is met het oog op het waterbeheer, de beperking van wateroverlast of de openbare drinkwatervoorziening'. Er wordt verzocht om de tekst van onderdeel d ‘openbaar belang’ te wijzigen in ‘nationaal of provinciaal belang’. Met daarbij het verzoek om de winning van bouwgrondstoffen als voorbeeld te benoemen. Dat is volgens indiener net zo onmisbaar als ruimte voor openbare drinkwatervoorziening. Hierbij sluit aan het verzoek om aan de lijst met uitzonderingen toe te voegen: ‘een gebiedsontwikkeling met een ontgrondingsactiviteit ten behoeve van de bouwgrondstoffenvoorziening van Limburg en Nederland. Er wordt verzocht om natuurcompensatie toe te voegen aan de lijst met algemene uitzonderingen. Of om in de toelichting aan te geven dat natuurcompensatie als maatregel van openbaar belang geldt. Er wordt verzocht om een uitzondering op te nemen voor het vestigen van een grootschalige (boven)regionale dagrecreatieve trekker in het Primair landbouwgebied. Een andere indiener vraagt om een uitzondering op te nemen waarbij activiteiten zoals bedoeld in het gebied Peelbergen (onder verwijzing naar internationale functie en belang, en naar topsportevenementen) en stationsgebied zijn toegelaten. Een indiener vraagt om als algemene uitzondering toe te voegen ‘een ontwikkeling die ten dienste staat van de bevordering van de basiskwaliteit natuur voor het betreffende gebied’

Indiener					
ZW-0662	ZW-0667	ZW-2011	ZW-2024	ZW-2029	ZW-2032
ZW-3002	ZW-3013				

Standpunt GS

We gaan mee met het verzoek om de tekst van onderdeel b aan te passen naar ‘een maatregel die nodig is met het oog op het waterbeheer, de beperking van wateroverlast of de openbare drinkwatervoorziening’. Het is namelijk zeker onze bedoeling om maatregelen gericht op beperking van wateroverlast onder de uitzondering te laten vallen. De bredere formulering ‘waterbeheer’ is wellicht niet duidelijk genoeg.

We gaan niet mee met het verzoek om de term ‘openbaar belang’ te wijzigen in ‘nationaal of provinciaal belang’. Uit de POVI blijkt dat de lijst met provinciale belangen lang is. Dat geldt ook voor de nationale belangen. Door een aanpassing als gevraagd zou de regeling te zeer uitgehold worden. Deze bepaling is vooral toegevoegd als vangnet en sluit aan bij de terminologie bij de nee, tenzij bepaling voor ontwikkelingen in het Natuurnetwerk Limburg.

We zien geen reden om winning van bouwgrondstoffen aan de lijst met algemene uitzonderingen toe te voegen. Op basis van de specifieke situatie is naar ons oordeel door gemeenten een goede afweging mogelijk, met inachtneming van de voorwaarden in artikel 7.2 lid 2. Het belang van de voorziening van bouwgrondstoffen onderkennen we zeker. Ook het toevoegen van natuurcompensatie aan de lijst met algemene uitzonderingen is naar ons oordeel niet nodig. . Natuurcompensatie in Primair landbouwgebied ligt minder voor de hand, gelet op de doelstelling voor die zone. We stellen voor dit te verduidelijken in de toelichting bij dit artikel. Artikel 8.3 gaat overigens nader in op de regels voor natuurcompensatie.

We zien geen reden om een algemene uitzondering op te nemen voor het vestigen van een grootschalige (boven)regionale dagrecreatieve trekker in het Primair landbouwgebied, vanwege het zeer incidentele geval dat een dergelijk initiatief zich zal voordoen. In zo'n uitzonderlijk geval, dat zich overigens niet hoeft te beperken tot een ontwikkeling in het Primair landbouwgebied, maken wij ons sterk voor gebruik van de ontheffingsbevoegdheid conform art. 2.32 OW en art.1.6 Omgevingsverordening. Dan moet uit de integrale afweging van belangen wel blijken dat de beoogde locatie de meest optimale locatie is (conform POVI, par 13.6.6 vrijetijdseconomie-algemene zonering). En er geldt als wettelijk criterium dat alleen ontheffing kan worden verleend als de uitoefening van de taak of bevoegdheid waarvoor ontheffing wordt gevraagd onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot het belang dat wordt gediend met de regel waarvan ontheffing is gevraagd (zie ook ons antwoord op de zienswijzen t.a.v. artikel 12.15).

Ontwikkelingen rondom stationsgebieden waaraan gerefereerd wordt, voor zover gelegen in Primair landbouwgebied vragen om een specifieke afweging door de betrokken gemeenten, met inachtneming van de regels in deze verordening. Daarvoor is 7.2 lid 2 bedoeld.

We vinden de gevraagde uitzondering voor ontwikkelingen die ten dienste staan van de bevordering van de basiskwaliteit natuur niet passen bij het beoogde doel van het Primair landbouwgebied.

Voorstel aan PS

Tekst artikel 7.2 lid 1 onder punt b wijzigen van ‘een maatregel die nodig is met het oog op het waterbeheer of de openbare drinkwatervoorziening’ naar ‘een maatregel die nodig is met het oog op het waterbeheer, de beperking van wateroverlast of de openbare drinkwatervoorziening.’

Aan het einde van de toelichting bij artikel 7.2, eerste lid toevoegen: ‘Natuurcompensatie hoort daar niet bij. Realisatie van natuur (al dan niet ter compensatie van het verlies van natuur elders) in het Primair landbouwgebied ligt juist minder voor de hand, gelet op het doel van deze zone.

Zienswijze over artikel 7.2
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De regeling in het tweede lid van dit artikel levert de nodige opmerkingen en vragen op. Aan de ene kant zijn er vragen om meer duidelijkheid. Deze indieners vinden de regeling veelal te vaag., of niet Smart en objectief (en daarmee rechtsonzeker).

Aan de andere kant zijn er indieners die vinden dat de regeling te weinig ruimte biedt voor lokaal, gebiedsgericht maatwerk. Zorgen zijn er onder meer over de mogelijkheden voor herontwikkeling van vrijkomende agrarische bedrijven/ bouwvlakken. In een enkele zienswijze wordt een alternatieve formulering voorgesteld.

In tal van zienswijzen wordt de zorg uitgesproken dat de vereiste onderbouwing leidt tot een hoge onderzoekslast, die een barrière vormt voor potentiële initiatiefnemers om nieuwe ontwikkelingen te initiëren. In één reactie wordt de suggestie gedaan dat de Provincie deze onderzoeken zelf uitvoert, gebiedsbreed zodat niet elk initiatief hiermee wordt opgezadeld.

Een indiener bepleit een nadere juridische en praktische toets van dit artikel, gericht op proportionaliteit, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Gevraagd wordt wie de toetsing doet en goedkeuring geeft.

Indiener					
ZW-0012	ZW-0029	ZW-1143	ZW-2004	ZW-2009	ZW-2017
ZW-2018	ZW-2029	ZW-2030	ZW-2031		

Standpunt GS

Zie ook ons antwoord op de zienswijzen waarin het nee-tenzij karakter van deze regeling ter discussie gesteld wordt.

De voorgestelde regeling voor het Primair landbouwgebied biedt naar onze overtuiging, binnen de in die regeling opgenomen voorwaarden, ruimte voor lokaal, gebiedsgerichte maatwerk. De regeling is naar ons oordeel proportioneel, uitvoerbaar en handhaafbaar. We benadrukken dat het niet of minimaal belemmeren van de toekomstige landbouw in dit gebied voorop blijft staan.
Dat impliceert dat de mogelijkheden voor nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen hier beperkter zullen zijn dan in het Verwevingsgebied.

De in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg genoemde aspecten maken onderdeel uit van een bredere, integrale afweging die gemeenten sowieso moeten maken, conform het ETFAL-principe (evenwichtige toedeling van functies aan locaties; verankerd in de Omgevingswet). We hebben er vertrouwen in dat gemeenten met het oog op die afweging de informatie zullen verzamelen die nodig is voor een goede afweging.

Als we de regeling zouden preciseren wordt het leveren van het beoogde lokaal maatwerk lastig. We gaan dan ook niet mee met de roep om een verder uitgewerkte regeling. Deze formulering past juist bij het karakter van een motiveringsvereiste die ruimte laat voor lokale afweging.

Uiteraard toetst de Provincie of voorgenomen wijzigingen van omgevingsplannen of BOPA's in overeenstemming zijn met de bepalingen in de Omgevingsverordening.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners hebben er een probleem mee dat er rekening gehouden moet worden met mogelijke nieuwe agrarische bedrijven. Die zijn immers niet bekend. Niet elke m2 landbouwgrond minder is een potentiële belemmering voor een (toekomstig) bedrijf. In dat verband wordt in sommige zienswijze concreet voorgesteld om in de tekst de verwijzing naar ontwikkelingsmogelijkheden of naar mogelijke nieuwe agrarische bedrijven weg te laten. In een enkele zienwijze wordt bepleit een peildatum te hanteren. Er is daarnaast het verzoek om 7.2 lid 2 onderdeel d te wijzigen in ‘aantoonbaar geen belemmering vormt voor de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van in de omgeving liggende agrarische bedrijven of mogelijke nieuwe agrarische bedrijven.’ Indieners hebben een probleem met de term ’geen of minimaal', want die is voor meerdere uitleg vatbaar en kan leiden tot rechtsonzekerheid. Indiener vraagt om duidelijkheid: niet-agrarische functies (waaronder ook functiewijziging van een agrarische bedrijfswoning in een burger- of plattelandswoning en nevenfuncties bij een bestaand agrarisch bedrijf) moeten niet mogelijk gemaakt worden in de hindercirkel van agrarische bedrijven. Dan creëer je problemen voor de agrarische bedrijven die daardoor op slot worden gezet of gronden niet meer goed kunnen bewerken. "Geen" geeft volgens indiener die duidelijkheid. Een indiener vindt de term ‘aantoonbaar’ niet afdoende juridisch geduid en daarmee vatbaar voor beroepsprocedures in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Indiener					
ZW-0662	ZW-0667	ZW-2020	ZW-2030	ZW-3007	ZW-3013

Standpunt GS

Wij zien geen reden om mee te gaan met deze verzoeken.

Het karakter van het Primair landbouwgebied wordt niet alleen bepaald door de feitelijke situatie nu, maar ook door de kansen die dit gebied biedt voor toekomstige landbouw. Daarom vinden het logisch dat daar bij het beoordelen van nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen door gemeenten naar gekeken wordt. Er kan daarbij inderdaad niet getoetst worden aan de bestaande situatie, maar er is wel een oordeel mogelijk of het karakter van het gebied als landbouwgebied niet te zeer ingeperkt wordt.

In lijn met de vastgestelde POVI vinden we dat er bij elke nieuw niet-agrarische ontwikkeling sprake moet zijn van geen of minimale belemmeringen voor de landbouw. De toevoeging 'minimale' maakt de bepaling realistischer. De zorg van een aantal indieners dat daarmee alsnog de deur opengezet wordt voor ontwikkelingen die een belemmering opleveren voor agrarische bedrijven (bv in een hindercirkel) is naar ons oordeel niet terecht.

Deze regels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben het karakter van een motiveringsplicht voor gemeenten. We vertrouwen erop dat gemeenten tot een goede, draagkrachtige onderbouwing komen. Daarmee wordt inzichtelijk of er sprake is van belemmeringen voor de landbouw. We zien geen reden om de term 'aantoonbaar' te preciseren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.2
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken om de formulering van onderdeel a te wijzigen van

'is afgewogen tegen de waarde van voedselproductie en de landbouwkundige waarde van de betreffende locatie en uit die afweging blijkt dat de nieuwe niet-agrarische functie prevaleert' naar:

'integraal is afgewogen, waarbij de waarde van voedselproductie en de landbouwkundige waarde van de betreffende locatie expliciet wordt meegenomen in de afweging'. Hiermee wordt volgens indieners bevorderd dat niet één functie domineert, maar landbouw wel extra aandacht krijgt.

Er zijn vragen wat met landbouwkundige waarde bedoeld wordt. Wordt hier de economische waarde van agrarische grond bedoeld? Een indiener merkt op dat door op economisch waarde te toetsen veel kwalitatieve verbeterslagen (bv natuurinclusief, waterberging, biodivers) niet gaan plaatsvinden. Deze indiener bepleit om onderdeel a volledig te laten vervallen.

Hoe moet een gemeente omgaan met het beoordelen van de landbouwkundige waarde? Wanneer is er bijvoorbeeld sprake van noodzaak tot behoud van de landbouwkundige waarde op een agrarisch bouwvlak? Hoe kan het wijzigen van (een deel van) een agrarisch bouwvlak van invloed zijn op landbouwkundige waarden?

Gevraagd wordt ook wat met voedselproductie bedoeld wordt (voedsel voor de mens of veevoer?). Hoe kan het wijzigen van (een deel van) een agrarisch bouwvlak van invloed zijn op de beschikbare gronden voor voedselproductie.

Er wordt op gewezen dat er ook agrarische teelten zijn die niets met voedselproductie te maken hebben. Als dat is toegestaan, welke belemmering is er dan om niet-agrarische functies toe te laten dan wel af te wegen?

Hoe beoordeelt de Provincie agglomeratielandbouw, waarbij naast voedselproductie een deel van de 'keten' op locatie verzorgd wordt. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het wassen, versnijden, verpakken en distribueren van productiegewassen.

Specifiek daarbij wordt gevraagd hoe de Provincie (maar ook de gemeenten zelf) dit afwegen tegen de identiteit en kernwaarden van het betreffende gebied. In dat verband wijst indiener op veldenlandschappen. De vollegrond akkerbouw is hier een prima passende functie. Het toestaan van grote verwerkingshallen, transportbewegingen en dergelijke passen echter niet bij de identiteit van een (cultuurhistorisch waardevol) landschap. Het is een wezenlijke aantasting van de kernkwaliteit (die op sommige locaties al zwaar onder druk staan). Daarnaast zijn de landwegen en de dorpen/dorpsranden vaak niet ingericht op een toename van het vrachtverkeer. De combinatie van factoren tast vaak ook het woon- en leefklimaat aan en zorgt vaak voor onveilige verkeerssituaties.

Indiener					
ZW-0019	ZW-0662	ZW-0667	ZW-2014	ZW-2027	ZW-2028
ZW-2029	ZW-2031	ZW-3013			

Standpunt GS

Met het verzoek om onderdeel a te laten vervallen of te formuleren zoals voorgesteld gaan we niet mee. We kiezen in de zone Primair landbouwgebied bewust voor een prioriteit voor de landbouw. Dat is meer dan alleen rekening houden met het landbouwbelang naast andere belangen.

De prioriteit in dit gebied ligt bij de landbouw. Dat kan landbouw zijn gericht op voedselproductie, maar ook landbouw gericht op productie van bouw- of grondstoffen of op sierteelt. De landbouwkundige waarde omvat dus de waarde voor de voedselproductie. Om die reden stellen we voor in de formulering van onderdeel a de verwijzing naar voedselproductie te laten vervallen. Dat laat onverlet het grote belang dat we daaraan hechten. In de toelichting bij dit artikel zullen we dat grote belang van de voedselproductie benadrukken. Bij de landbouwkundige waarde gaat het om de ruimtelijke aspecten. We willen in het primair Landbouwgebied minimale planologische beperkingen opleggen aan het landbouwkundige gebruik. De agrariër dient hier de ruimte en vrijheid te hebben om de voor de ondernemer meest optimale vorm van landbouw uit te voeren. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, die niet landbouwkundig zijn, kunnen aanvullende beperkingen teweegbrengen; denk aan spuit- of geurcirkels. Niet-landbouwkundige functies krijgen meer ruimte in het Verwevingsgebied of de Groenblauwe landbouwzone.

In de POVI onderkennen we de betekenis van doorgroei van agrarische bedrijven naar agglomeratielandbouw. Dit biedt kansen voor het versnellen van verduurzaming, verwaarding en het uitwisselen van stofstromen. Voor wat betreft nieuwe initiatieven van agglomeratielandbouw heeft vestiging op een bedrijventerrein of bij een bestaand en toekomstbestendig cluster van agrarische bedrijven in het Primaire landbouwgebied de voorkeur, zeker als er sprake is van verwerking van producten van derden.

Uiteraard moet in de afweging altijd bezien worden wat dit betekent voor de ruimtelijke kwaliteit van het betreffende gebied. Niet voor niets staat in artikel 7.2 lid 2 als onderdeel b opgenomen dat de nieuwe functie qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.

Voorstel aan PS

In artikel 7.2 lid 2 passen we onderdeel a aan: 'is afgewogen tegen ~~de waarde van voedselproductie en~~ de landbouwkundige waarde van de betreffende locatie en uit die afweging blijkt dat de nieuwe niet-agrarische functie prevaleert'

In de toelichting bij dit artikel, tweede lid wordt de zin 'Onderdeel a bevat de voorwaarde dat uit een afweging van de nieuwe functie tegen ~~de waarde van voedselproductie en~~ de landbouwkundige waarde van de betreffende locatie blijkt dat de nieuwe niet-agrarische functie prevaleert.' gewijzigd.

En aan het einde van bullet 1 wordt toegevoegd: <u>Daartoe hoort zeker ook de waarde voor de voedselproductie;</u>

Zienswijze over artikel 7.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener bepleit om artikel 7.2 lid 3 te laten vervallen.	ZW-3007

Standpunt GS

Wij gaan mee het dit verzoek. Als vierde voorwaarde van de 'tenzij' kan nu gekozen worden tussen 'geen of minimale belemmering voor de landbouw' (7.2 lid 2 onderdeel d) ofwel 'oplossen knelpunt' (7.2 lid 3).
'Geen of minimale belemmering voor de landbouw' zou echter in lijn met de POVI altijd moeten gelden.

Voorstel aan PS

Artikel 7.2. Lid 3 vervalt, incl. bijbehorende toelichting.

Het vierde lid wordt vernummerd tot het derde lid en komt te luiden:
3.De motivering bij een omgevingsplan bevat een verantwoording van de wijze waarop invulling is gegeven aan het eerste <u>en het tweede lid</u>.

Zienswijze over artikel 7.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners constateren dat in dit artikel geen instructieregels zijn opgenomen voor verwevingsgebied (als dat gebied niet is aangemerkt als een van de acht deelgebieden).

Indiener	
ZW-2019	ZW-2031

Standpunt GS

Dat klopt. De nee-tenzij regeling voor nieuwe niet-agrarische ontwikkelingen is specifiek gericht op het Primair landbouwgebied. Dit is in lijn met de vastgestelde POVI.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Deze indieners gaan in hun reactie op de nee-tenzij regeling in de Primair landbouwgebied in op (het belang van) de transitie van het landelijk gebied, in het bijzonder voor recreatie.

Indiener	
ZW-2007	ZW-2011

Standpunt GS

We verwijzen hier naar onze antwoorden op de artikelen 12.4 en 12.5

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.03 Deelgebieden en landschappelijke kernkwaliteiten groenblauwe landbouwzone en verwevingsgebied

Zienswijze over artikel 7.03 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener

De indiener verzoekt de tekstpassage van onderdeel c van de artikelen 7.4 tot en met 7.10 tekstueel te wijzigen en daarmee de verbetering van de kernkwaliteiten steviger neer te zetten en wenst dat ontwikkelingen uitsluitend zijn toegestaan indien deze gepaard gaan met een aantoonbare fysieke versterking van de landschappelijke kernkwaliteiten van het gebied of de directe omgeving.

ZW-3016

Standpunt GS

Het toestaan van ruimtelijke ontwikkeling is altijd een afweging van meerdere sectorale belangen. Het primaat hiervoor ligt niet uitsluitend bij het landschap.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.03
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Bij de landschappelijke Kernkwaliteiten Artikel 7.3 wordt verwezen naar het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg, deel A, hoofdstuk 4 onder 'Natuurlijk', 'Visueel-ruimtelijk' en 'Cultuurhistorie'. Het Landschapskader dateert uit 2009 en is sterk verouderd. De indiener verzoekt dat in bijlage VII bij de Omgevingsverordening wordt verwezen naar de gebiedspaspoorten in plaats van naar het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg.

Indiener

ZW-2021 ZW-2029

Standpunt GS

De bescherming van landschappelijke kernkwaliteiten hebben we in de, op 8 mei 2026 vastgestelde, Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg overgenomen van de voorgaande Provinciale Omgevingsvisie. Aanvullend daarop hebben we in de POVI het ruimtelijke kwaliteitsbeleid opgenomen.
Hoewel dit nieuw beleid is, zijn de paspoorten volledig gebaseerd op het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Dat kader is inderdaad (deels) verouderd. Om dit document te actualiseren hebben we in de POVI opgenomen dat we, mede op verzoek van gemeenten, het initiatief nemen om samen met hen te komen tot actualisatie van het Landschapskader.

Aanvullend geldt dat ook in de groenblauwe landbouwzone ook artikel 7.13 (ruimtelijke kwaliteit) geldt, waarvoor de gebiedspaspoorten toegepast kunnen worden. Deze zienswijze heeft wel duidelijk gemaakt dat de gebiedspaspoorten nog niet gekoppeld zijn aan de Wijzigingsverordening. Dit herstellen we door in de toelichting bij artikel 7.13 een link naar de paspoorten op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen aan de artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 7.13:
‘Ter ondersteuning heeft de Provincie hiervoor gebiedspaspoorten ontwikkeld waarin getypeerd is hoe de Provincie de kenmerken en identiteit van de gebieden ziet. De gebiedspaspoorten zijn een abstractie van het landschapskader Noord- en Midden-Limburg en het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal landschap Zuid-Limburg. Ter inspiratie voor het ontwerp zijn voor diverse ontwikkelingen (geen uitputtende lijst) ontwerpbeginselen uitgewerkt. Met de paspoorten en ontwerpbeginselen krijgen ontwikkelaars en gemeenten handvatten om ontwikkelingen te ontwerpen die de ruimtelijke kwaliteit van Limburg vergroten. De gebiedspaspoorten zijn onderdeel van de Provinciale Omgevingsvisie en zijn daar te zien in § 4.5.’

Zienswijze over toelichting bij artikel 7.3 en artikelen 7.4 en 7.6 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener verzoekt het begrip 'Verlies aan landschappelijke kernkwaliteiten op gebiedsniveau' beter te omschrijven.

Indiener		
ZW-2007	ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

Hoewel deze regel niet gewijzigd is en hierover dus geen zienswijze kan worden ingediend, begrijpen we dat de zinsnede ‘verlies aan landschappelijke kernkwaliteiten op gebiedsniveau’ nadere toelichting behoeft. Vandaar dat we de toelichting hierop aanvullen.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen aan de artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 7.4 tot en met 7.10, en 7.15:

Onder C: Landschappelijke kernkwaliteiten
Om de landschappelijke kwaliteiten van het beschermingsgebied Nationaal landschap Zuid Limburg en de binnen de kaartlagen van de groenblauwe landbouwzone (ook in verwevingsgebied) blijvend te behouden, hebben we een beschermingsbeleid.
Ontwikkelingen die passen binnen de ruimte van het beleid voor verschillende thema’s zijn mogelijk, mits de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden. De kernkwaliteiten van het landschap zijn de waarden, onder meer in de vorm van landschapselementen, aardkundige elementen, cultuurhistorische relicten en ensembles en de groene verschijningsvorm, die zorgen voor herkenbaarheid en onderscheid van de landschapstypen. Is er geen behoud of versterking mogelijk dan dienen de verloren kernkwaliteiten gecompenseerd te worden.

Iedere ontwikkeling heeft invloed op de bestaande kernkwaliteiten. Om de ontwikkeling zo vorm te geven dat de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden is inzicht nodig in de aanwezige waarden. De aanwezige kwaliteiten zijn opgenomen in bijlagen VII en VIII van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (incl. verwijzing naar de kaarten van

het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg en het Handvat Nationaal Landschap Zuid-Limburg). Deze producten geven op provinciale schaal inzicht in de landschappelijke kernkwaliteiten. Voor lokale initiatieven is het zinvol om deze informatie te verfijnen en op basis van een landschappelijk onderzoek aan te vullen. Onderstaande bronnen kunnen hiervoor gebruikt worden:

- Actuele luchtfoto's;
- Veld- en locatiebezoek;
- Gemeentelijke of regionale landschapsbiografieën
- Gemeentelijke of regionale landschapskaders of gebiedspaspoorten
- Hoogtekaarten via Actuele hoogtekaart Nederland (AHN.nl);
- Topotijdreis.nl;
- Gebiedsbiografie Limburg (digitaal beschikbaar per begin juli 2026);
- Renes J., 1999, Landschappen van Maas en Peel, Uitgeverij Eisma bv Leeuwarden
- Renes J., 1988, De geschiedenis van het Zuidlimburgse Cultuurlandschap, Uitgeverij Van Gorcum Assen/ Maastricht

Het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg en het Handvat Nationaal Landschap Zuid-Limburg biedt naast de informatie over de landschappelijke kernkwaliteiten ook handreikingen voor ontwerp van de ontwikkeling. De handreikingen staan in de leidende beginselen en de ontwerpprincipes in het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal landschap Zuid-Limburg of de ontwikkelingsvisie, ontwerpuitgangspunten en kaart 5 uit het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Zie daartoe de individuele documenten te raadplegen via https://www.limburg.nl/publish/pages/5556/landschapskader_noord-_en_midden_limburg.pdf en https://www.handvatnationaallandschap.nl/handvat-viewer.

De motivering baseert zich op het landschappelijk onderzoek en maakt in woord en beeld inzichtelijk welke kernkwaliteiten aanwezig zijn en hoe de ontwikkeling en de bij de ontwikkeling betrokken percelen (is gebiedsniveau) de aanwezige kernkwaliteiten behouden en versterken. Bij negatieve gevolgen van de ontwikkeling op de kernkwaliteiten worden de compensatiemaatregelen inzichtelijk gemaakt.'

Zienswijze over artikel 7.03 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om in bijlage VII behorende bij artikel 7.3 de Landschappelijke kernkwaliteiten binnen Noord- en Midden-Limburg nader te specificeren en uit te breiden met gebied specifieke kenmerken voor het reliëf, het groene karakter, visueel-ruimtelijk en cultuurhistorie.

Indiener				
ZW-2011	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2032

Standpunt GS

Bijlage VII is niet limitatief. Veel van de middelste kolommen beginnen daarom ook met ‘O.a.’ en in alle gevallen is er een specifieke verwijzing opgenomen naar het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg of het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Echter niet alle kolommen beginnen met ‘O.a’. We passen dat aan.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in Bijlage VII:

- O.a. Heggen, hagen, boomgaard, laan, schraalland, heide, grasland, bos.
- O.a. Bronbossen, beken, hellingbossen, kalkgraslanden, heischrale graslanden, moerassen, bronnen, zinkflora, mantel- en zoomvegetaties, hellingen met veel graften, grubben en holle wegen.
- O.a. Openheid op plateaus, kleinschaligheid rondom dorpen, op hellingen en in (droog)dalen.

Zienswijze over artikel 7.03 en 7.06 en Bijlagen VII en VIII Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om meer specifieke aandacht voor watermolens, onder andere door opname van watermolens in de opsomming onder Bijlagen VII en VIII, Kernkwaliteiten Groenblauwe landbouwzone, Cultuurhistorisch erfgoed.	ZW-3011

Standpunt GS

Wij onderkennen de waarden van watermolens en borgen de belangen ervan via de kernkwaliteit cultuurhistorie. Wij specificeren niet naar specifieke cultuurhistorische onderdelen. In de bewuste opsomming (Bijlagen VII en VIII) worden dan ook door middel van de uitdrukking “O.a.” (onder andere) aan het begin van de opsomming, de wind- en watermolens geïmpliceerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.03 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener verzoekt om in de gehele afdeling 7.2 (artt 7.3 tot en met 7.12) het toetsingskader te wijzigen in "geen of minimaal". In dat verband wordt erop gewezen dat de in de ontwerp wijzigingsverordening opgenomen landschapsbepaling al een afzwakking is. In de vorige POVI ging het niet om verlies beperken, maar om kwaliteit te versterken.	ZW-3007

Standpunt GS

Bij de nee-tenzij voor niet-agrarische ontwikkelingen in het primair landbouwgebied in artikel 7.2 en 12.5 lid 4 zien we duidelijk meerwaarde voor de formulering ‘geen of minimaal’. Zie onze reactie op de zienswijzen t.a.v. deze artikelen.

Die meerwaarde zien we niet voor de artikelen in afdeling 7.2. Daar willen we dat gemotiveerd wordt dat er in elk geval geen verslechtering optreedt als gevolg van nieuwe ontwikkelingen (toegespitst op voor de betreffende plek relevante aspecten).

Dat geldt ook voor de landschappelijke kwaliteit. Op gebiedsniveau mag er bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen per saldo geen sprake zijn van verlies van landschappelijke kernkwaliteiten. Die formulering is niet anders dan de formulering in de nu geldende verordening. Dat laat onverlet dat de ambitie is en blijft om landschappelijke kwaliteit waar mogelijk te versterken (zie POVI).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.03 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om aan de Landschappelijke kernkwaliteiten ‘e. ruimte voor water en waterberging’ toe te voegen. Hydrologie is een landschappelijke kernkwaliteit die juist in de Groenblauwe landbouwzone direct en indirect invloed heeft op visueel landschappelijk karakter en functioneren van het gebied, zowel voor natuur als landbouw.	ZW-2029

Standpunt GS

We hebben de bewuste keuze gemaakt om in de Groenblauwe landbouwzone de landschappelijke bescherming los te koppelen van de hydrologische (en ecologische) doelen. Hierdoor is de Groenblauwe landbouwzone geen uniforme zone, maar een optelsom van verschillende deelgebieden, met elk zijn eigen regels. De hydrologische belangen zijn specifiek geregeld in de deelgebieden maasvallei, beekdalen, natte laagten, hellingen, droogdalen, en intrekgebieden Natura 2000-gebieden.
De landschappelijke bescherming is hierdoor gefocust op de vier landschappelijke kernkwaliteiten: het groene karakter, het visueel-ruimtelijk karakter, het cultuurhistorisch erfgoed en het reliëf.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.04 Instructieregels ecologische verbindingszones

Zienswijze over artikel 7.04 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners verzoeken om te verduidelijken of realisatie van de ecologische verbindingszone als verplichting gelden (in de concreet begrensde gebieden) of dat deze gerealiseerd worden op vrijwillige basis.

Indiener		
ZW-0013	ZW-0021	ZW-1143

Standpunt GS

Er geldt geen verplichting om de verbindingszone te realiseren voor de grondeigenaren of -gebruikers binnen de vigerende functie van een perceel. De aanduiding heeft hiermee geen directe consequenties voor het bestaande gebruik van een perceel. Wanneer een omgevingsplan wordt gewijzigd, dan geldt op grond van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een motiveringsplicht. Op grond van deze verplichting dient te worden gemotiveerd hoe bij een ruimtelijke ontwikkeling rekening wordt gehouden met het functioneren van de verbindingszone of hoe deze kan worden versterkt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners verzoeken om aan te geven hoe wordt omgegaan met natschade wanneer er een verbindingszone wordt gerealiseerd op een naburig perceel.

Indiener		
ZW-0013	ZW-1143	ZW-1144

Standpunt GS

Bij het maken van een omgevingsplan dient rekening te worden gehouden met eventuele effecten van de beoogde ontwikkeling op de omgeving, waarbij nadeelcompensatie aan de orde kan zijn wanneer er sprake zou zijn van vernatting van aanliggende percelen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken te motiveren hoe de begrenzing van de ecologische verbindingszones tot stand is gekomen.	ZW-1143

Standpunt GS

De in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen ecologische verbindingszones zijn gebaseerd op modelonderzoek en expert-inschattingen van ecologen, waarbij er gebruik is gemaakt van het verspreidingsgedrag en de habitateisen van modelsoorten zoals kamsalamander, boomkikker en kleine marterachtigen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners geven aan dat het een gemis is dat het verschil tussen zoekgebieden en concreet begrensde gebieden in de omgevingsverordening niet zichtbaar is en dat de typering van de zones niet zichtbaar is.

Indiener	
ZW-0019	ZW-1143

Standpunt GS

De typering van een verbindingszone is niet opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, omdat in de gehele kaartlaag dezelfde motiveringsplicht van toepassing is. Om meer informatie te krijgen over het beoogde karakter van de verbinding en of deze als zoekgebied is begrensd is het nodig om de kaartviewer van de Provinciale Omgevingsvisie te raadplegen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indieners verzoeken de ecologische verbindingszones overal rond bouwvlakken van bedrijven heen te tekenen. Nu is dit bij een deel van de verbindingen gedaan en bij een deel niet.	ZW-1143

Standpunt GS

De verbindingszones zijn deels concreet begrensd en deels als zoekgebied begrensd. Bij een zoekgebied is er meer ruimte om maatwerk te leveren bij het aanpassen van een omgevingsplan. Het is niet wenselijk om alle verbindingszones op voorhand concreet te begrenzen omdat dit ruimte zou wegnemen om maatwerk te leveren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener dringt erop aan om vast te leggen dat, daar waar ecologische verbindingszones zijn vastgelegd, deze (immers op wetenschappelijk onderzoek gebaseerde) functionaliteit prevaleert boven overige, bestuurlijk vastgestelde, functies in een verwevingsgebied, die de functionaliteit van die ecologische verbindingszone zouden kunnen belemmeren. En om op de bijhorende kaarten alle geïdentificeerde ecologische verbindingszones integraal als zodanig duidelijk te markeren. Dit met name voor de integraal vastgestelde ecologische verbindingszone in het Masterplan Poort van het Heuvelland.	ZW-3002

Standpunt GS

In een verwevingsgebied geldt de motiveringsplicht ten aanzien van ecologische verbindingszones zoals deze ook in de groenblauwe landbouwzone geldt. Wanneer een omgevingsplan wordt vastgesteld dat een beoogde verbindingszone raakt dient dus te worden gemotiveerd hoe rekening wordt gehouden met het functioneren van de verbinding of hoe deze kan worden versterkt. De in het Masterplan 'Poort van het Heuvelland' opgenomen opties voor ecologische verbindingen zijn alle drie opgenomen in de kaartlaag met ecologische verbindingszones.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indieners geven aan dat de ecologische verbindingszones enkel gericht lijken op instandhouding van de aanwezige natuurwaarden en -verbindingen. Hier zou een clausule op zijn plaats zijn die maakt dat er ook gestreefd wordt naar verbetering van het functioneren van deze ecologische verbindingszones.	ZW-2007

Standpunt GS

De instructieregel in artikel 7.4 regelt al dat dient te worden gemotiveerd hoe de waarde van het gebied als ecologische verbindingszone in stand blijft of wordt verbeterd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indiener verzoekt toe te voegen dat van de natuurdoeltypes gemotiveerd afgeweken worden wanneer een typering van een ecologische verbindingszone of natuurdoeltype van aanliggend NNL niet overeenstemt met de locatie specifieke situatie of wanneer een omgevingsplan voorziet in het beter benutten van de ecologische potenties van het gebied.

Indiener	
ZW-2021	ZW-2029

Standpunt GS

De natuurdoeltypen liggen vast in het provinciaal natuurbeheerplan. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Wanneer er sprake is van nieuwe inzichten ten aanzien van ecologische potenties, dan kan een verzoek tot wijziging van het natuurbeheerplan worden ingediend bij de Provincie. De typering van de ecologische verbindingszones biedt voldoende ruimte om in te spelen op locatie-specifieke kansen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt om beken en Maas met oevers als ecologische verbindingszones geheel door te tekenen in de kaartlagen, niet onderbreken door andere categorieën zoals NNL. Het zijn ecologisch functionele eenheden	ZW-2029

Standpunt GS

De verbindingszones en het NNL vormen tezamen de ecologische structuur in de Provincie Limburg. Omdat er verschillende regels gelden in het NNL en in de verbindingszones zijn ze als aparte kaartlagen opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.04 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners geven aan dat het opvallend is dat er wel gesproken wordt over ecologische verbindingszone maar dat er geen "nee tenzij" principe wordt gehanteerd. Er geldt alleen een motiveringsplicht over de instandhouding van doeltype. Verbindingszones zijn vooral bedoeld om gebieden met elkaar te verbinden. Nieuwe ontwikkelingen zouden die opgaven niet mogen beperken. Een strenger 'nee tenzij' zou hier een beter beleidsuitgangspunt zijn.

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De motiveringsplicht ten aanzien van ecologische verbindingszones regelt dat wanneer een omgevingsplan wordt vastgesteld dat een beoogde verbindingszone raakt er dient te worden gemotiveerd hoe rekening wordt gehouden met het functioneren van de verbinding of hoe deze kan worden versterkt. Ecologische verbindingen zijn in veel gevallen goed te combineren met ruimtelijke ontwikkelingen. Met de motiveringsplicht het functioneren van de ecologische verbinding voldoende veiliggesteld. Een strikter regime is niet noodzakelijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.04 t/m 7.11 Zienswijzen over alle deelgebieden

Zienswijze over artikel 7.4 t/m 7.10, allen lid c **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener is van mening dat de regel er van uit gaat dat verandering per definitie verlies betekent. Een beter uitgangspunt zou zijn dat er per saldo een landschappelijke verbetering op gebiedsniveau van het geheel plaatsvindt. Dit kan betekenen dat het landschap verandert ten behoeve van bijvoorbeeld rivierverruiming, natuurontwikkeling en recreatie.

Indiener	
ZW-0662	ZW-0667

Standpunt GS

Het toestaan van ruimtelijke ontwikkeling is altijd een integrale afweging van meerdere sectorale belangen. In de Groenblauwe landbouwzone zijn de landschappelijke kernkwaliteiten één van die sectorale belangen. Rivierverruiming, natuurontwikkeling en recreatie zijn andere belangen en zijn ook onderdeel van de integrale afweging.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.4 t/m 7.10, allen lid c Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de regeling over kernkwaliteiten en motivering aan te vullen met expliciete ruimte voor cultuurhistorisch waardevolle agrarische bedrijven en zorgvuldig ingepaste agrarische nieuwbouw.	ZW-0365

Standpunt GS

Het toestaan van ruimtelijke ontwikkeling is altijd een integrale afweging van meerdere sectorale belangen. In de Groenblauwe landbouwzone zijn de landschappelijke kernkwaliteiten één van die sectorale belangen. Cultuurhistorie is één van de vier landschappelijke kernkwaliteiten. We zijn van mening dat het belang van cultuurhistorie daarmee voldoend is geborgd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.05 Instructieregels Maasvallei

Zienswijze over artikel 7.05 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Om éénduidige regels en helderheid voor gemeenten te krijgen vraagt de indiener om de instructieregels in dit artikel aan te laten sluiten bij de regels van de BGR. Dit is voor indiener van belang in relatie tot onder andere het project X.	ZW-2011

Standpunt GS

De instructieregels in artikel 7.5 beogen niet om dezelfde regels te stellen als in de Bgr (Beleidslijn grote rivieren) van het Rijk. Deze instructieregels gelden niet alleen voor de Maas maar ook voor regionale wateren, natuur en landschap in de Maasvallei. Bovendien gelden de instructieregels voor ruimtelijke plannen en zijn vrij algemeen geformuleerd, terwijl de Bgr daarnaast meer specifieke regels en een vergunningplicht voor concrete activiteiten in het rivierbed omvat. De Bgr van het Rijk en de Omgevingsverordening van de Provincie moeten worden gezien als

complementair aan elkaar. Wij zijn van mening dat de instructieregels aldus in voldoende mate aansluiten op de regels van de Bgr.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.05 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Onder a) wordt nog gesproken over bergende en watervoerend functie, terwijl in de Bgr hierin geen onderscheid (meer) wordt gemaakt.

Indiener		
ZW-2018	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Wij zijn ons ervan bewust dat op de kaarten van het toepassingsgebied van de Bgr geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen het bergend en stroomvoerend rivierbed. Dit blijkt uit de toelichting die in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is opgenomen bij artikel 7.5:

Op de kaart van het deelgebied Maasvallei is het rivierbed (bestaande uit het voormalige stroomvoerend en waterbergend winterbed) van de Maas opgenomen. In het gehele rivierbed bestaat het risico op hoogwater en overstroming.

Ondanks deze wijziging in het formele toepassingsgebied van de Bgr heeft de Maasvallei nog steeds zowel een waterbergende als een stroomvoerende functie. Dit hebben wij in deze toelichting bij artikel 7.5 als volgt omschreven:

In de Maasvallei bevinden zich diverse functies en spelen meerdere belangen. Bij alle voorkomende functies – zoals landbouw, natuur, recreatie en toerisme, verspreide bedrijven en woningen – moet hier rekening gehouden worden met overstromingen vanuit de Maas. Het Maaswater moet in dit gebied geborgen en afgevoerd kunnen worden, om de bedijkte gebieden met daarin liggende dorpen zo veilig mogelijk te houden. Daarom is ruimte voor water, voor waterafvoer en waterberging van belang. Bij een ruimtelijke ontwikkeling dient daarom gemotiveerd te worden hoe dit behouden, gemitigeerd en gecompenseerd wordt.

Wij vragen dus om blijvend rekening te houden met de waterbergende en stroomvoerende functie van de Maasvallei, ondanks het feit dat dit onderscheid in de kaarten van het toepassingsgebied van de Bgr niet meer wordt gemaakt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.05 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Artikel 7.5 geeft aan dat er een motiveringsplicht van toepassing is die beschrijft hoe de waterbergende en stroomvoerende functie van het gebied in stand blijft of wordt verbeterd. Indiener stelt dat deze motiveringsregels lijken af te wijken van de regels Beleidslijn Grote Rivieren (BGR), die een veel strenger regime voert binnen het waterbergend en stroomvoerend rivierbed. Om éénduidge regels en helderheid voor gemeente te krijgen vraagt indiener om de instructieregels aan te laten sluiten bij de regels van de BGR.	ZW-2029

Standpunt GS

De instructieregels in artikel 7.5 beogen niet om dezelfde regels te stellen als in de Bgr (Beleidslijn grote rivieren) van het Rijk. Deze instructieregels gelden niet alleen voor de Maas maar ook voor regionale wateren, natuur en landschap in de Maasvallei. Bovendien gelden de instructieregels voor ruimtelijke plannen en zijn vrij algemeen geformuleerd, terwijl de Bgr daarnaast meer specifieke regels en een vergunningplicht voor concrete activiteiten in het rivierbed omvat. De Bgr van het Rijk en de Omgevingsverordening van de Provincie moeten worden gezien als complementair aan elkaar. Wij zijn van mening dat de instructieregels aldus in voldoende mate aansluiten op de regels van de Bgr.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.05 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Aan het in de verordening aangegeven gebied 'Maasvallei' wordt in de tekst een waterbergende en stroomvoerende functie toegedicht. Indiener vraagt of hier een directe link met de Bgr ligt. Indiener constateert dat de kaartlaag “Maasvallei” niet overeenkomt met de kaart van het toepassingsgebied van de Bgr. Verder geeft indiener aan dat de bergende functie in de Bgr niet meer bestaat. Indiener vraagt wat nu de is basis om te onderbouwen dat deze functie in een gebied behouden blijft. Indiener stelt dat als hier een link wordt gelegd met de Bgr, de kaart van de verordening geactualiseerd moet worden zodra de Bgr is aangepast of moet worden opgenomen dat wordt uitgegaan van het actuele Bgr regime. Indiener vraagt op welke wijze de Provincie de laatste wijziging van de Bgr (o.a. schrappen bergend regime) heeft meegenomen in de verordening.

Indiener		
ZW-2004	ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

De instructieregels in artikel 7.5 beogen niet om dezelfde regels te stellen als in de Bgr (Beleidslijn grote rivieren) van het Rijk. Deze instructieregels gelden niet alleen voor de Maas maar ook voor regionale wateren, natuur en landschap in de Maasvallei. Bovendien gelden de instructieregels voor ruimtelijke plannen en zijn vrij algemeen geformuleerd, terwijl de Bgr daarnaast meer specifieke regels en een vergunningplicht voor concrete activiteiten in het rivierbed omvat. De Bgr van het Rijk en de Omgevingsverordening van de Provincie moeten worden gezien als complementair aan elkaar. Wij zijn van mening dat de instructieregels aldus in voldoende mate aansluiten op de regels van de Bgr, en dat het geen probleem is dat de begrenzingen op de kaarten van de Bgr niet exact overeenkomen met die van de Maasvallei.

Wij zijn ons ervan bewust dat op de kaarten van het toepassingsgebied van de Bgr geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen het bergend en stroomvoerend rivierbed. Dit blijkt uit de toelichting die in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is opgenomen bij artikel 7.5:

Op de kaart van het deelgebied Maasvallei is het rivierbed (bestaande uit het voormalige stroomvoerend en waterbergend winterbed) van de Maas opgenomen. In het gehele rivierbed bestaat het risico op hoogwater en overstroming.

Ondanks deze wijziging in het formele toepassingsgebied van de Bgr heeft de Maasvallei nog steeds zowel een waterbergende als een stroomvoerende functie. Dit hebben wij in deze toelichting bij artikel 7.5 als volgt omschreven:

In de Maasvallei bevinden zich diverse functies en spelen meerdere belangen. Bij alle voorkomende functies – zoals landbouw, natuur, recreatie en toerisme, verspreide bedrijven en woningen – moet hier rekening gehouden worden met overstromingen vanuit de Maas. Het Maaswater moet in dit gebied geborgen en afgevoerd kunnen worden, om de bedijkte gebieden met daarin liggende dorpen zo veilig mogelijk te houden. Daarom is ruimte voor water, voor waterafvoer en waterberging van belang. Bij een ruimtelijke ontwikkeling dient daarom gemotiveerd te worden hoe dit behouden, gemitigeerd en gecompenseerd wordt.

Wij vragen dus om blijvend rekening te houden met de waterbergende en stroomvoerende functie van de Maasvallei, ondanks het feit dat dit onderscheid in de kaarten van het toepassingsgebied van de Bgr niet meer wordt gemaakt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.05 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Ingevolge de kaart van de Ontwerp Wijzigingsverordening zijn percelen van de indieners gelegen binnen de gebiedsaanwijzing “Maasvallei”. Op grond van artikel 7.5 van de Ontwerp

Wijzigingsverordening moeten gemeenten bij het omgevingsplan motiveren hoe binnen de Maasvallei de waterbergende en stroomvoerende functie, de natuurdoeltypen van het Natuurnetwerk Limburg en de landschappelijke kernkwaliteiten behouden blijven.

Deze instructieregels leiden voor indieners, die deze percelen gebruikt voor hun agrarisch bedrijf, tot een verzwaard toetsingskader en onzekerheid over de voortzetting en ontwikkeling van het agrarisch gebruik. Het bestaande agrarische gebruik is al langdurig aanwezig en doet geen afbreuk aan de water- en landschappelijke functies van de Maasvallei, terwijl artikel 7.5 geen expliciete bescherming biedt voor agrarische belangen. Indieners verzoeken daarom om maatwerk te hanteren bij de toepassing van artikel 7.5, zodat het bestaande agrarische gebruik van de percelen van indieners en daarmee de continuïteit van het bedrijf van indieners leidend blijven.

Indiener	
ZW-1586	ZW-2029

Standpunt GS

Zoals indieners zelf ook aangeven zijn de instructieregels in artikel 7.5 van toepassing op Omgevingsplannen en daarmee met name gericht op gemeenten. Deze instructieregels hebben geen rechtstreekse doorwerking naar individuele burgers.

Overigens zijn wij ervan overtuigd dat deze instructieregels het bestaande agrarische gebruik van de percelen van indieners niet in de weg staan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.05 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Aan indieners is in het vooruitzicht gesteld dat nadat het projectplan voor dijkverbetering uitgevoerd zou zijn, en daarmee hun locatie binnendijks zou liggen, de aanduiding rivierbed met bijbehorende beperkingen van hun bedrijfslocatie verwijderd zou worden. Dit strookt totaal niet met de thans opgenomen gebiedsaanwijzing “Maasvallei”, terwijl het projectplan ter plaatse reeds is uitgevoerd. Indieners verzoeken u dan ook om in lijn met het door u vastgestelde projectplan “Nieuw Bergen” de gebiedsaanduiding “Maasvallei” geheel van hun bedrijfslocatie te verwijderen.	ZW-1586

Standpunt GS

Indieners doelen op de aanduiding rivierbed zoals deze is vastgelegd op de kaarten waarop het toepassingsgebied van de Beleidslijn grote rivieren (Bgr) is vastgelegd. Het klopt dat het Rijk heeft toegezegd om de aanduiding rivierbed te schrappen in de binnendijkse gebieden waarvoor de dijk op de nieuwe, sinds 1-1-2017 geldende normhoogte is gebracht. De dijk voor het binnendijkse

gebied waar het perceel van indiener ligt is inderdaad op deze normhoogte gebracht middels uitvoering van het projectplan Waterwet nadat dit door ons college was goedgekeurd. Het Rijk is eind 2025 door het waterschap op de hoogte gebracht van de voltooiïng van deze dijk. Nu is het aan het Rijk om voor het bedoelde binnendijkse gebied de aanduiding rivierbed te gaan schrappen.

Dit betekent echter niet dat wij automatisch ook de aanduiding Maasvallei voor dit gebied zullen laten vervallen. Mogelijk gebeurt dit wel in een later stadium, bij een volgende wijziging van de verordening, maar er kan aanleiding zijn om aanpassingen op de kaarten van de Bgr niet 1 op 1 in de kaartlaag Maasvallei door te voeren. In verband hiermee merken wij het volgende op:

De instructieregels in artikel 7.5 beogen niet om dezelfde regels te stellen als in de Bgr (Beleidslijn grote rivieren) van het Rijk. Deze instructieregels gelden niet alleen voor de Maas maar ook voor regionale wateren, natuur en landschap in de Maasvallei. Bovendien gelden de instructieregels voor ruimtelijke plannen en zijn vrij algemeen geformuleerd, terwijl de Bgr daarnaast meer specifieke regels en een vergunningplicht voor concrete activiteiten in het rivierbed omvat. De Bgr van het Rijk en de Omgevingsverordening van de Provincie moeten worden gezien als complementair aan elkaar. Wij zijn van mening dat de instructieregels aldus in voldoende mate aansluiten op de regels van de Bgr, en dat het geen probleem is dat de begrenzingen op de kaarten van de Bgr niet exact overeenkomen met die van de Maasvallei.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.06 Instructieregels beekdalen

Zienswijze over artikel 7.06 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken de regel aan te passen zodat deze rekening houdt met extreem natte en droge hydrologische omstandigheden op basis van de meest recente KNMI klimaatscenario's	ZW-2032

Standpunt GS

Bedoeld is om het functioneren voor watervoering en waterberging in stand te houden of te verbeteren. Daarvoor is de regel afdoende. Op een omgevingsplan is de Weging van het waterbelang van toepassing. Daarin toetst het waterschap de belangen van water, nu en in de toekomst. Via deze toets kunnen de klimaatscenario's worden meegenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.06 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken het toevoegen van een regel waarin staat dat de motivering bij een omgevingsplan voorgelegd wordt aan het waterschap.	ZW-2032

Standpunt GS

Bij een omgevingsplan wordt onder de Omgevingswet een Weging van het waterbelang doorlopen. Dat betekent dat een gemeente bij het vaststellen van het omgevingsplan de opvattingen van de waterbeheerder over de waterbelangen moet meenemen. De voorlegging van de motivering die volgt uit de instructieregel is daarmee al geborgd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.06 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken in de motiveringsplicht expliciet rekening te houden met watermolenlandschappen.	ZW-3011

Standpunt GS

De motiveringsplicht is gericht op het instandhouden of verbeteren van de ruimte voor water en voor de functie van de beekdalen voor waterberging en watervoering.
Wanneer zich bijzondere functies in het beekdal bevinden zoals een watermolen met het bijbehorende watermolenlandschap gaan we ervanuit dat daar in de planvorming rekening mee is gehouden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.06 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) vinden de motiveringsplicht in de ontwerp-omgevingsverordening met betrekking tot de Beekdalen te vrijblijvend, en stellen alternatieve motiveringsplichten voor die erop gericht zijn dat geen verslechtering optreedt van de hydrologische en ecologische omstandigheden voor natuurdoeltypen, het Natuur Netwerk Limburg en de waterveiligheid.

Indiener	
ZW-2029	ZW-3016

Standpunt GS

De motiveringsplicht is gericht op het instandhouden van het functioneren van het beekdal voor de waterhuishouding. Daarom moet gemotiveerd worden hoe de ruimte voor water en de functies waterberging en watervoering behouden blijven of worden verbeterd. Naar onze mening is dit voldoende om het functioneren van de beekdalen voor de waterhuishouding te behouden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.06 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken rekening te houden met agrarische bedrijven die gevestigd zijn in andere provincies, maar waarvan het merendeel van de landbouwgrond in Limburg is gelegen. De indiener(s) stellen voor het artikel zodanig te wijzigen dat met deze situaties rekening wordt gehouden.	ZW-0372

Standpunt GS

De regels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg gelden voor alle gronden die binnen Provincie Limburg liggen en daarmee voor alle bedrijven, ongeacht de locatie van vestiging.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.07 Instructieregels natte laagten

Zienswijze over artikel 7.07 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken de regel aan te passen zodat deze rekening houdt met extreem natte en droge hydrologische omstandigheden op basis van de meest recente KNMI-klimaatscenario’s	ZW-2032

Standpunt GS

De bedoeling van de regel is om het functioneren van de natte laagten voor de berging van water en voor de sponswerking van het landschap te behouden of te verbeteren. Daarvoor is de regel afdoende. Op een omgevingsplan is de Weging van het waterbelang van toepassing. Daarin toetst het waterschap de belangen van water, nu en in de toekomst. Via deze toets kunnen de

klimaatscenario's worden meegenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.07 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken het toevoegen van een regel waarin staat dat de motivering bij een omgevingsplan voorgelegd wordt aan het waterschap.	ZW-2032

Standpunt GS

Bij een omgevingsplan wordt onder de Omgevingswet een Weging van het waterbelang doorlopen. Dat betekent dat een gemeente bij het vaststellen van het omgevingsplan de opvattingen van de waterbeheerder over de waterbelangen moet meenemen. De voorlegging van de motivering die volgt uit de instructieregel is daarmee al geborgd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.07 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken artikel 7.7 sub a van de wijzigingsverordening zo aan te passen dat een omgevingsplan naast de waterbergende functie ook de afvoer van vuil- en kwelwater dient te beschrijven.	ZW-0059

Standpunt GS

Natte laagten hebben een belangrijke rol in het invullen van de sponswerking van het landschap, in het vasthouden en bergen van water wanneer we natte perioden kennen en in het beschikbaar houden van water voor droge perioden. Daarnaast bevinden zich in een aantal natte laagten gegraven watergangen.
Deze zijn in het verleden gegraven om deze van nature natte gebieden (hoge grondwaterstand) te draineren (ontwateren) en om zo de naastliggende gronden beter geschikt te maken voor landbouw. In de natte laagten ligt de nadruk op de sponswerking, niet op de afvoer van water. Omdat hier nogal eens onduidelijkheid over is zullen we in de toelichting bij de natte laagten aangeven dat er zich in een aantal natte laagten watergangen bevinden. We spreken dan nog steeds van een natte laagte (met een watergang of beek) en niet van een beekdal.

Voorstel aan PS

Tekst na de tweede alinea van de toelichting bij artikel 7.7 aanvullen met:

'In een aantal natte laagten bevindt zich een gegraven watergang. Daarmee kan de natte laagte op een beekdal met beek lijken. Op basis van de geomorfologie hebben wij deze toch als natte laagte geclassificeerd. Het blijvend functioneren van de watergang is daar van belang.'

Zienswijze over artikel 7.07 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) vragen zich af waarom er geen afstemming is tussen de natte laagten en de H5 en H6 waterveiligheidsgebieden.	ZW-2029

Standpunt GS

Natte laagten zijn lagere plekken in het landschap, vaak in gebieden waar niet hele grote hoogteverschillen zijn. Dit zijn plekken waar vooral bij langdurige regenval water op het land blijft staan, en daarna langzaam in de bodem kan trekken.

Natte laagten zijn niet automatisch de plekken waar tijdens en na kortdurende hevige regenval grote hoeveelheden water doorheen stromen (waterveiligheidsrisico). Daarom is de relatie tussen natte laagten en waterveiligheid minder aanwezig dan bij andere deelgebieden van de Groenblauwe landbouwzone (zoals droogdalen en beekdalen).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.07 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken de instructieregels voor beekdalen en natte laagten op elkaar te laten aansluiten.	ZW-2029

Standpunt GS

In de basis sluiten de regels op elkaar aan. Ze zijn gericht op het behoud en of het verbeteren van het functioneren van het watersysteem.
Er is een verschil tussen beekdalen en natte laagten, ondanks dat in beide gebieden een oppervlaktewater kan liggen. In beekdalen liggen beken, een natuurlijke waterstroom die vooral regenwater afvoert. In natte laagten liggen vaak gegraven watergangen, zoals lossingen. Deze zijn in het verleden gegraven om deze van nature natte gebieden (hoge grondwaterstand) te draineren (ontwateren), om de naastliggende gronden beter geschikt te maken voor landbouw.

Daarom wordt in natte laagten gevraagd te motiveren dat er voldoende rekening gehouden is met waterberging (ruimte voor water) en sponswerking (water infiltreren in de bodem), terwijl in beekdalen ook gevraagd wordt te motiveren dat er voldoende rekening gehouden wordt met de watervoerende functie (zodat de beek met zijbeken regenwater goed kan afvoeren).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.08 Instructieregels hellingen

Zienswijze over artikel 7.08 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken het toevoegen van regels in de omgevingsverordening rondom scheuren van grasland. Hiermee zou de Provincie belangrijke opgaven aanpakken zoals het voorkomen van bodemerosie op hellingen, het voorkomen van uitspoeling van nutriënten en pesticiden naar grond- en oppervlaktewater, of de lagergelegen gebieden zoals beek- en droogdalen.

Indiener	
ZW-2007	ZW-2012

Standpunt GS

Een gemeente kan er in haar omgevingsplan voor kiezen om de motiveringsplicht in te vullen met een scheurverbod voor grasland. Aangezien er nog meer manieren zijn om snel afstromen van water en erosie te voorkomen, willen we niet dwingend op alle hellingen een scheurverbod opleggen. Daarnaast beschermt een scheurverbod alleen bestaande graslanden op hellingen, en ziet de motiveringsplicht op een veel bredere afweging.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.08, 7.09, en 7.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken de motiveringsplicht en compensatieplicht zou ook moeten gelden voor hellingen in primaire landbouwzones ter bescherming van lagergelegen natuur en water, maar ook in het kader van waterveiligheid/voorkomen wateroverlast. Dit geldt ook voor art. 7.9 Instructieregels droogdalen en art. 7.10 Instructieregels intrekgebieden Natura 2000-gebieden.	ZW-3016

Standpunt GS

De opzet van de zonering zoals deze in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is opgenomen is zodanig dat wanneer

wij een gebied als helling, droogdal, beekdal, of intrekgebied hebben aangeduid het onderdeel wordt van de groenblauwe landbouwzone. Derhalve liggen er geen als zodanig aangeduide hellingen, droogdalen beekdalen en intrekgebieden in de zone primair landbouwgebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.08 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken een specifieke uitzonderingsclausule toe te voegen voor bestaande recreatieve bedrijven die gericht zijn op het verbeteren van de recreatieve ervaring en de wezenlijke kenmerken van het landschap niet blijvend aantasten.	ZW-0035

Standpunt GS

Ook bij uitbreidingen van bestaande recreatieve bedrijven op (steilere) hellingen waarvoor een nieuw ruimtelijk plan nodig is, kan snel afstromen van water en erosie voorkomen. Het is voor water- en modderoverlast en waterveiligheid in de beekdalen belangrijk dat dit verminderd en/of voorkomen wordt. Daarom dient een omgevingsplan te motiveren hoe hiermee omgegaan is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.09 Instructieregels droogdalen

Zienswijze over artikel 7.09 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) stellen dat een droogdal normaliter geen afvoerfunctie heeft.	ZW-2002

Standpunt GS

Een droogdal is een langgerekte laagte die ontstaan is door de erosie van afstromend hemelwater. Een droogdal heeft meestal alleen een afvoerfunctie als het erg hard regent. Dan wordt het watervoerend. Om te voorkomen dat verderop in het landschap wateroverlast ontstaat, is het belangrijk dat in de droogdalen afstromend water afgeremd wordt en verdere erosie voorkomen wordt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.10 Instructieregels intrekgebieden Natura 2000-gebieden

Zienswijze over artikel 7.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken artikel 7.10 letter a als volgt te formuleren: hoe de waarde voor infiltratie van water naar het grondwater wordt behouden en/of verbeterd en de waterkwaliteit wordt verbeterd.	ZW-2032

Standpunt GS

Naast behoud van de infiltratiecapaciteit is verbetering ook zeker van belang. Daarom gaan we mee in dit verzoek.

Voorstel aan PS

Tekst van artikel 7.10 wijzigen: 'hoe de waarde voor infiltratie van water naar het grondwater wordt behouden en/of verbeterd en de waterkwaliteit wordt verbeterd.'

Zienswijze over artikel 7.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken dat wanneer de waterkwaliteit binnen een intrekgebied al voldoet aan de nitraatrichtlijn, deze niet verbeterd hoeft te worden.	ZW-0006

Standpunt GS

Verschillende intrekgebieden voeren hun water richting zeer nitraatgevoelige natuurgebieden. Daarvoor is de grens van de nitraatrichtlijn niet voldoende en zou de nitraatbelasting nog verder omlaag moeten worden gebracht.

We hebben echter in dit artikel geen grens of te bereiken waarden opgenomen. Doel moet zijn om de waterkwaliteit in de intrekgebieden in het algemeen te verbeteren. Waar dit aan de orde is zullen we via programma's als het Limburgs Offensief Stikstof of via maatregelen van het Rijk inzetten op het nemen van maatregelen voor het bereiken van de duurzame staat van instandhouding van de Natura 2000-gebieden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) vragen zich af waarom er geen intrekgebieden N2000 in Noord-Limburg liggen. Indiener constateert dat er ook grondwater afhankelijke N2000 in Noord-Limburg ligt, zoals de gebied X.

Indiener		
ZW-2011	ZW-2029	

Standpunt GS

We hebben in de POVI en in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg de intrekgebieden opgenomen die door ons onderzocht zijn en begrenst konden worden. We zijn ons ervan bewust dat er meer intrekgebieden zijn voor Natura2000 gebieden. Wanneer hiervan voldoende onderzoek beschikbaar is om deze op te nemen zullen we deze in een volgende versie van POVI en verordening opnemen.

Rond de verdrogingsgevoelige natuurgebieden (niet alleen N2000 gebieden) hebben we reeds in vorige provinciale plannen en verordeningen bufferzones gelegd. In de nu geldende verordening zijn deze zelfde zones als hydrologische bufferzones grondwaterafhankelijke natuur weer opgenomen. Ook de regels voor deze zones zijn ongewijzigd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) vragen zich af waarom de bufferzones grondwaterafhankelijke Natuur niet meer in de Omgevingsverordening voorkomen.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Rond de verdrogingsgevoelige natuurgebieden (niet alleen N2000 gebieden) hebben we reeds in vorige provinciale plannen en verordeningen bufferzones gelegd. In de nu geldende verordening zijn deze zelfde zones als hydrologische bufferzones grondwaterafhankelijke natuur weer opgenomen. Ook de regels voor deze zones zijn ongewijzigd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.11 Instructieregels overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden

Zienswijze over artikel 7.11 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken geen overgangsgebieden kwetsbare Natura 2000-gebieden in de omgevingsverordening vast te leggen zonder concrete invulling. De verordening legt een zonering vast voor overgangsgebieden rond Natura 2000-gebieden, waarbij de nadere invulling wordt doorgeschoven naar gebiedsprocessen binnen het Limburgs Offensief Stikstof (LOS). Dit leidt tot onduidelijkheid en rechtsonzekerheid voor agrarische ondernemers en grondeigenaren. Er ontstaat feitelijk al een beleidsmatige status, zonder dat duidelijk is welke regels of beperkingen gaan gelden. Dit kan volgens de indieners gevolgen hebben voor vergunningverlening, investeringsruimte en bedrijfsontwikkeling.

Indiener					
ZW-0003	ZW-0013	ZW-0019	ZW-0056	ZW-0065	ZW-0068
ZW-0071	ZW-0373	ZW-0503	ZW-0655	ZW-0656	ZW-1176
ZW-2002	ZW-2007	ZW-2011	ZW-2013	ZW-2017	ZW-2027

Standpunt GS

De Provincie heeft een wettelijke opgave om verslechtering tegen te gaan en deze natuur in stand te houden. Dat doen we door maatregelen in de natuurgebieden zelf maar ook daarbuiten in de zogenaamde Overgangsgebieden rondom kwetsbare natura 2000-gebieden zijn daarvoor maatregelen nodig. De regels die in deze zone gelden worden in een later stadium bepaald, op basis van een gebiedsgerichte onderbouwing van wat nodig en haalbaar is. Het deelgebied Overgangsgebied rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden heeft als enige van de deelgebieden een voorlopige begrenzing. De definitieve begrenzing van dit deelgebied gebeurt op basis van de gebiedsprocessen en onderzoeken in het kader van het programma Limburgs Offensief Stikstof.

Voor de Overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen specifieke motiveringsplicht bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen. De Provincie Limburg wil de vigerende doelen op het gebied van stikstof, natuur en water realiseren door middel van het programma Limburgs Offensief Stikstof (LOS). Samenwerken op basis van vrijwilligheid is het provinciale uitgangspunt. We pakken dit gebiedsgericht op, omdat zo beter kan worden ingespeeld op de verschillende karakteristieken, op de verschillen in problematiek van de Natura 2000-gebieden en op de mogelijkheden en wensen van de ondernemers in de omgeving van deze gebieden. Deze

vaststelling van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zal gevolgd worden door gebiedsgerichte vaststellingsronde(s) waarin de mogelijke regels in de Overgangsgebieden verder uitgewerkt zijn. Op dat moment is gebiedsgericht duidelijk en onderbouwd wat nodig is, wat de effecten van de maatregelen zijn, wat (financieel) mogelijk is en wat er al gebeurt in de verschillende zones. Wanneer landelijke regels of normen rechtstreeks van toepassing of leidend zijn, vormen deze het uitgangspunt. Aanvullende provinciale maatregelen worden in dat geval alleen ingezet indien gemotiveerd is dat zij, gelet op gebiedsspecifieke omstandigheden en de gevolgen voor het betrokken gebied, nodig zijn voor het bereiken van provinciale doelen.

De instructieregels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ten aanzien van de overgangsgebieden, hebben geen effect op het huidige grondgebruik. Voor een aantal focusgebieden zijn gebiedsprocessen opgestart om gezamenlijk tot oplossingen te komen voor de natuur- en wateropgaven in het kader van het programma LOS. Eventuele gebiedspecifieke gebruiksbeperkingen kunnen te zijner tijd o.a. geborgd worden in de omgevingsverordening. Het is mogelijk dat op termijn generieke maatregelen/ gebruiksbeperkingen in de verordening worden opgenomen. In de huidige ontwerp-wijzigingsverordening is dat niet het geval.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.11 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken regels op te nemen voor het overgangsgebied rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden, om hiermee een juridisch instrument te verkrijgen om verdere verslechtering van de natuur te voorkomen. De opgaven om de natuurkwaliteit te verbeteren worden volgens de indieners steeds groter. Niet alle Natura 2000-gebieden vallen onder de focusgebieden in het Limburgs Offensief Stikstof, waardoor wordt gevreesd dat voor deze gebieden het nemen van maatregelen zal uitblijven.

Indiener					
ZW-0659	ZW-2003	ZW-2006	ZW-2007	ZW-2008	ZW-2011
ZW-2016	ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022
ZW-2027	ZW-2028	ZW-2029	ZW-3002	ZW-3016	

Standpunt GS

Voor de Overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen specifieke motiveringsplicht bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen opgenomen. De Provincie Limburg wil de vigerende doelen op het gebied van stikstof, natuur en water realiseren door middel van het programma Limburgs Offensief Stikstof (LOS). Samenwerken op basis van vrijwilligheid is het provinciale uitgangspunt.

We pakken dit gebiedsgericht op, omdat zo beter kan worden ingespeeld op de verschillende karakteristieken, op de verschillen in problematiek van de Natura 2000-gebieden en op de mogelijkheden en wensen van de ondernemers in de omgeving van deze gebieden. Deze vaststelling van deze Wijzigingsverordening zal gevolgd worden door gebiedsgerichte vaststellingsronde(s) waarin de mogelijke regels in de Overgangsgebieden verder uitgewerkt zijn. Op dat moment is gebiedsgericht duidelijk en onderbouwd wat nodig is, wat de effecten van de maatregelen zijn, wat (financieel) mogelijk is en wat er al gebeurt in de verschillende zones. Wanneer landelijke regels of normen rechtstreeks van toepassing of leidend zijn, vormen deze het uitgangspunt. Aanvullende provinciale maatregelen worden in dat geval alleen ingezet indien gemotiveerd is dat zij, gelet op gebiedsspecifieke omstandigheden en de gevolgen voor het betrokken gebied, nodig zijn voor het bereiken van provinciale doelen.

Dit betekent niet dat er geen regels gelden ten aanzien van ontwikkelingen met mogelijke significante effecten op Natura 2000-gebieden. Voor dergelijke ontwikkelingen kan immers een natuurvergunning nodig zijn. In dat kader is ook een motivering vereist van de impact van de beoogde ingreep. De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat daarnaast een natuurcompensatieplicht bij aantasting van bos of landschapselementen. Die geldt voor alle acht kaartlagen van de Groenblauwe landbouwzonedeelgebieden, dus ook voor het overgangsgebied rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden.

Niet alle Natura 2000-gebieden zijn onderdeel van de focus-gebieden in het Limburgs Offensief Stikstof. Dit betekent niet dat we geen maatregelen nemen ten behoeve van deze gebieden in de overgangsgebieden kwetsbare Natura 2000-gebieden. Ook voor deze gebieden zijn maatregelen nodig.
Er worden onderzoeken uitgevoerd om voor deze gebieden een maatregelpakket te kunnen vaststellen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.11 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken duidelijk te maken waar de breedte van de overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden op is gebaseerd.

Indiener			
ZW-0020	ZW-2002	ZW-2004	ZW-2029

Standpunt GS

Bij de voorliggende begrenzing van de overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden hebben we ervoor gekozen om uit te gaan van 500 meter, omdat op deze afstand van een Natura 2000-gebied de stikstofuitstoot nog direct te relateren is aan de belasting van het

natuurgebied. Alleen wanneer er vanwege andere drukfactoren aanleiding was om een groter gebied te begrenzen hebben we hiervoor gekozen. Dit is het geval bij de Peel, waar de overgangsgebieden zijn begrensd op het gebied waar hydrologische maatregelen nodig zijn.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.12 Compensatie van waarden

Zienswijze over artikel 7.12 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de regelingen in 7.12, artikel 8.2 en artikel 8.3 enkel daar van toepassing te verklaren waar indiener op gemeentelijk niveau middels de reeds benoemde regelingen niet voorzien in de bescherming van landschapselementen. Een mogelijke aanvulling (in artikel 7.12 en 8.3) zou zo kunnen luiden: indien het landschapselementen betreffen die bij of krachtens een gemeentelijke verordening dan wel het omgevingsplan zijn beschermd en waarvoor een verplichting tot compensatie geldt, mits die regeling minimaal voorziet in een gelijkwaardige compensatie vallen niet onder onderhavige regeling.	ZW-2030

Standpunt GS

Wanneer landschapselementen beschermd zijn in gemeentelijke regelgeving, en in dat verband ook compensatie plaats vindt, kan hiermee in de regel worden voldaan aan hetgeen bepaald is in artikel 7.12 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

In de groenblauwe landbouwzone geldt voor de compensatieverplichting geen kwaliteitstoeslag op grond van de regels in bijlage IX bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Het is niet nodig om een uitzondering te maken voor situaties waarin er sprake is van een gemeentelijke regeling.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.12 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoekt de tekst landschapselementen nader te specificeren. Wellicht de benaming "natuurlijke" structuren gebruiken als dit bedoeld is.	ZW-2010

Standpunt GS

In bijlage IX bij de begripsbepalingen is nader gespecificeerd wat wij verstaan onder landschapselementen: meestal ”kleinschalige” structuren die een landschap vormgeven, waaronder lijnvormige elementen, zoals poelen, houtwallen, houtsingels, hagen en graften, vlakvormige elementen, zoals poelen en bosjes en puntvormige elementen zoals solitaire bomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.12 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt artikel 7.12 te wijzigen naar: “Een omgevingsplan dat betrekking heeft op een deelgebied als bedoeld in artikel 7.3, eerste lid onder a tot en met h, waarbij sprake is van aantasting van bos of landschapselementen, voorziet uitsluitend in compensatie overeenkomstig de regels opgenomen in bijlage IX, indien uit een deugdelijke motivering blijkt dat: a. aantasting niet kan worden voorkomen; b. de mogelijkheden om de aantasting te beperken onvoldoende zijn; en c. behoud of verbetering van de bestaande bos- of landschapselementen redelijkerwijs niet mogelijk is	ZW-3016

Standpunt GS

De motiveringsplicht die geldt voor omgevingsplannen in deelgebieden in de groenblauwe landbouwzone kent geen alternatievenafweging en wij vinden deze ook niet passend bij het karakter van deze zone.
Dit neemt niet weg dat de gemeente in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties rekening dient te houden met aanwezige waarden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.12 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt twee aparte bijlagen te hanteren voor compensatie met een helder onderscheid tussen compensatie van landschapselementen en die van natuur. Of de titels te wijzigen. Er staat nu "Regels voor natuurcompensatie en natuurverbetering".	ZW-2004

Standpunt GS

Bijlage IX voorziet ook in regels ten aanzien van het compenseren van landschapselementen. Het is niet praktisch om deze in een andere bijlage onder te brengen, omdat er ook bij reguliere natuurcompensatie sprake kan zijn van landschapselementen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.13 Instructieregels ruimtelijke kwaliteit

Zienswijze over artikel 7.13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken de gebiedspaspoorten niet als toetsingskader te zien, maar als inspiratiekader waar de initiatiefnemer uit kan putten bij ruimtelijke inpassing van zijn voornemen.	ZW-3007

Standpunt GS

De paspoorten (en ontwerpbeginselen) zijn in lijn met de zienswijze bedoeld als handreiking en ter inspiratie. In de Provinciale Omgevingsvisie hebben we ook benadrukt dat het geen toetsingskader betreft. (§4.4.2). In de toelichting bij de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (bij artikel 7.13) is wel aangegeven dat het handvatten betreft voor ontwerp van de ruimtelijke ontwikkeling, maar is niet opgenomen dat het geen toetsingskader is. We voegen dat toe.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 7.13:

‘Met de paspoorten en ontwerpbeginselen krijgen ontwikkelaars en gemeenten handvatten om ontwikkelingen te ontwerpen die de ruimtelijke kwaliteit van Limburg vergroten. De paspoorten en ontwerpbeginselen vormen daar geen toetsingskader voor.’

Zienswijze over artikel 7.13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken de toelichtende tekst bij de instructieregels ruimtelijke kwaliteit te veranderen omdat er onvoldoende richting wordt geboden voor de beoordeling van erftransformaties met een bredere, landschappelijke, groene, blauwe insteek en daarbij heel specifiek naar handreikingen van het Rijk te verwijzen. Integraal benaderen van het begrip ruimtelijke kwaliteit biedt zodoende meer kansen voor een ontwikkeling die bijdraagt aan meer samenhang tussen landschap, natuur, water en gebruik.

Indiener	
ZW-0064	ZW-0359

Standpunt GS

Ruimtelijke kwaliteit zouden we kunnen zien als een integrerende ruimtelijke benadering. Door de complexheid van de verschillende thema's zijn de regels echter sectoraal opgesteld. Bij de integrale ruimtelijke afweging worden alle relevante thema's (zoals natuur en water) integraal afgewogen.

We zijn van mening dat door het opnemen van de handreikingen van Mooi Nederland voldoende opening biedt om daar onder vallende specifieke handreiking (zoals nieuwe natuur en klein wonen) te gebruiken als motivering over ruimtelijke kwaliteit.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken meer specifieke aandacht voor cultuurhistorie, watermolenlandschap en open windmolenbiotoop. Het gaat daarbij om uitbreiding van de gebiedspaspoorten op deze onderdelen.	ZW-3011

Standpunt GS

Er is bewust gekozen om de gebiedspaspoorten te baseren op een reeds bestaande landschappelijke indeling die past bij de provinciale schaal. Het is vanzelfsprekend dat je op lokale schaal verfijning kunt aanbrengen ten aanzien van de gebruikte indeling. Een watermolenlandschap is een specificering van het beeklandschap. De door ons gebruikte indeling gaat echter niet voorbij aan de belangen van watermolens. Zo worden de watermolens bijvoorbeeld specifiek genoemd in het gebiedspaspoort van de beeklandschappen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners zijn van mening dat de motiveringsplicht disproportioneel is voor agrarische bouwpercelen, maatschappelijke voorzieningen of herbestemming en verzoeken daarom de motiveringsplicht voor deze gevallen te schrappen

Indiener

ZW-0375	ZW-0376	ZW-0377	ZW-2003	ZW-2004	ZW-2018
ZW-2021	ZW-2027	ZW-2029			

Standpunt GS

Ruimtelijke kwaliteit/de identiteit en kenmerken van een gebied worden bepaald door alle aanwezige fysieke onderdelen in dat gebied, ongeacht eigendomsverhoudingen, (voormalige) functie of maatschappelijk nut. De motiveringsplicht zoals opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is daarom ook gekoppeld aan alle type omgevingsplannen. Het gaat om ontwikkelingen die afwijken van een omgevingsplan en daarmee de omgeving/de ruimtelijke kwaliteit beïnvloeden. In de zienswijzen worden voorbeelden aangehaald die in veel gevallen via vergunningverlening verlopen (plaatsing van voersilo's, een kleinschalige opslag, luchtwassystemen of aanleg van een stuk erfverharding). In die gevallen is er geen motiveringsplicht ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. In andere gevallen zal er wel een omgevingsplan nodig zijn. De motiveringsplicht is erop gericht dat de ontwikkeling recht doet aan de kenmerken en identiteit van een gebied. Op een agrarisch bouwperceel is die uitkomst logischerwijs anders dan bijvoorbeeld op een open veld. Voor een deel zit daar de proportionaliteit.

Tenslotte delen we niet de mening dat de motiveringsplicht te allen tijde zeer uitgebreid en arbeidsintensief hoeft te zijn. In de toelichting op de motiveringsplicht hebben we daarom, ten behoeve van eenduidigheid en efficiëntie, de mogelijkheid voor het toepassen van een gemeentelijk, of ander, kwaliteitskader opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indieners zijn van mening dat ruimtelijke kwaliteit ook van belang is voor het stedelijk gebied, dorpskernen en bedrijventerreinen en verzoekt om de instructieregel te heroverwegen en deze op het gehele provinciale grondgebied van toepassing te laten zijn, ook voor stedelijk gebied, dorpskernen, recreatieterreinen en bedrijventerreinen en niet in alleen het buitengebied.	ZW-2029

Standpunt GS

Wij onderschrijven dat ruimtelijke kwaliteit ook van belang is voor het stedelijk gebied, dorpskernen en bedrijventerreinen. Gemeenten zijn echter primair aan zet voor de inrichting van deze gebieden (zie bijvoorbeeld § 3.4.6, § 3.4.7 § 3.4.8 van de Provinciale Omgevingsvisie) en dragen daarom ook de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke kwaliteit. Wij steunen de gemeenten bij deze verantwoordelijkheid en stellen onze producten daarvoor beschikbaar.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om in de Groenblauwe landbouwzone en NNN een strenger regime ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit op te nemen en wenst dat uitsluitend ontwikkelingen die de identiteit en kenmerken van deze gebieden behouden, en waar mogelijk versterken, worden toegestaan.	ZW-3016

Standpunt GS

Het toestaan van ruimtelijke ontwikkeling is altijd een integrale afweging van meerdere sectorale belangen. Ruimtelijke kwaliteit speelde tot dusver op provinciaal niveau een onderschikte rol en met deze regeling hebben we ruimtelijke kwaliteiten volwaardig onderdeel gemaakt van de integrale afweging. Verder aanscherpen van de regeling achten we niet proportioneel.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om duidelijke randvoorwaarden of kwalitatieve criteria voor de toepassing van dit artikel.

Indiener					
ZW-0375	ZW-0376	ZW-0377	ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958
ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961	ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964
ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967	ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970
ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973	ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976
ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979	ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982
ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985	ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988
ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991	ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994
ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997	ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000
ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003	ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006
ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009	ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012
ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015	ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018
ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021	ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024
ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027	ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030
ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033	ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036
ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039	ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042
ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045	ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048
ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051	ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054

ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057	ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060
ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063	ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066
ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069	ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072
ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075	ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078
ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081	ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084
ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087	ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090
ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093	ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096
ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099	ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102
ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105	ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108
ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111	ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114
ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117	ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120
ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123	ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126
ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129	ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132
ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135	ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138
ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141	ZW-1142		

Standpunt GS

Wij hebben begrip voor dit verzoek, maar het verzoek staat haaks op de doelstelling van de regel. De regel is opgenomen om de Limburgse gebiedsvariatie te versterken. Ieder gebied heeft z'n eigen kenmerken en identiteit en vraagt dat nieuwe ontwikkelingen recht doen aan die variatie. Dit is niet uniform voor te schrijven aangezien deze generieke route de variatie van de uiteenlopende gebieden aantast. Het doel van de regel is juist om maatwerk te leveren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.13 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om te verduidelijken hoe de provinciale uitgangspunten voor ruimtelijke kwaliteit, landschappelijke inpassing en compensatie (artikel 7.13) ook bij provinciale projecten worden toegepast.	ZW-2004

Standpunt GS

Als voor een provinciaal project een omgevingsplan moet worden opgesteld, gelden ook de regels uit de Omgevingsverordening Limburg. Instructieregels die voor gemeenten gelden, gelden ook voor een projectbesluit van Gedeputeerde Staten. Die is bepaald in artikel 1.3, eerste lid, van de Omgevingsverordening Limburg. Bovendien is de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg gebaseerd op het beleid dat is opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en die is in zijn totaliteit zelfbindend voor de Provincie. In de POVI, §4.4.2 ‘Ruimtelijke kwaliteit als een gezamenlijke opgave’, hebben wij ten aanzien van de zienwijze het volgende opgenomen; ‘We zullen dus vanaf het begin van deze programma’s (red. waaronder mobiliteit), in afstemming met de gemeenten, heldere afspraken maken over de gewenste kwaliteit van het landschap. Die kwaliteit bewaken we in elke planfase, inclusief uitvoering en beheer.

Daarbij zullen we gebruikmaken van de methodiek van de Kwaliteitsestafette’.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.14 Beschrijving kernkwaliteiten van beschermingsgebied nationaal landschap Zuid-Limburg

Zienswijze over artikel 7.14 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener is van mening dat de strikte bescherming van het reliëf in droogdalen en op hellingen noodzakelijke investeringen in de kwaliteit en veiligheid van zijn recreatieterrein blokkeert en dat het verbod op grondverzet en het aanpassen van terreininrichting het onmogelijk mogelijk maakt om te voldoen aan moderne recreatiewensen of verbeterde afwatering. De indiener verzoekt daarom om in de definitieve verordening een specifieke uitzonderingsclausule of ruimer maatwerk op te nemen voor bestaande kampeerterreinen.

Indiener	
ZW-0035	ZW-0666

Standpunt GS

Er is geen sprake van een strikte bescherming van reliëf, of een verbod op grondverzet in droogdalen en op hellingen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, waarvoor een omgevingsplan opgesteld moet worden, zal wel gemotiveerd moeten worden op welke wijze met de bescherming en versterking van de kernkwaliteiten is omgegaan en de wijze waarop de negatieve effecten zijn gecompenseerd. Bij deze motivering is ruimte voor het gevraagde maatwerk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 7.15 Bescherming nationaal landschap Zuid-Limburg

Zienswijze over artikel 7.15 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener merkt op dat het onduidelijk is waar de betreffende motivering aan moet voldoen om tot de juiste kwaliteit te komen en verzoekt om in lijn met de toelichting op artikel 7.13 de motiveringsplicht nader toe te lichten.	ZW-2010

Standpunt GS

Hoewel deze regel niet gewijzigd is en hier dus geen zienswijze over kan worden ingediend, begrijpen we dat de in artikel 7.15 opgenomen motiveringsplicht nadere toelichting behoeft. Vandaar dat we de toelichting hierop aanvullen.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 7.15:

'Landschappelijke kernkwaliteiten

Om de landschappelijke kwaliteiten van het beschermingsgebied Nationaal landschap Zuid-Limburg en de binnen de kaartlagen van de groenblauwe landbouwzone (ook in verwevingsgebied) blijvend te behouden, hebben we een beschermingsbeleid. Ontwikkelingen die passen binnen de ruimte van het beleid voor verschillende thema's zijn mogelijk, mits de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden. De kernkwaliteiten van het landschap zijn de waarden, onder meer in de vorm van landschapselementen, aardkundige elementen, cultuurhistorische relicten en ensembles en de groene verschijningsvorm, die zorgen voor herkenbaarheid en onderscheid van de landschapstypen. Is er geen behoud of versterking mogelijk dan dienen de verloren kernkwaliteiten gecompenseerd te worden.

Iedere ontwikkeling heeft invloed op de bestaande kernkwaliteiten. Om de ontwikkeling zo vorm te geven dat de kernkwaliteiten behouden blijven of versterkt worden is inzicht nodig in de aanwezige waarden. De aanwezige kwaliteiten zijn opgenomen in bijlagen VII en VIII van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (incl. verwijzing naar de kaarten van het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg en het Handvat Nationaal Landschap Zuid-Limburg). Deze producten geven op provinciale schaal inzicht in de landschappelijke kernkwaliteiten. Voor lokale initiatieven is het zinvol om deze informatie te verfijnen en op basis van een landschappelijk onderzoek aan te vullen. Onderstaande bronnen kunnen hiervoor gebruikt worden:

- Actuele luchtfoto's;
- Veld- en locatiebezoek;

- Gemeentelijke of regionale landschapsbiografieën
- Gemeentelijke of regionale landschapskaders of gebiedspaspoorten
- Hoogtekaarten via Actuele hoogtekaart Nederland (AHN.nl);
- Topotijdreis.nl;
- Gebiedsbiografie Limburg (digitaal beschikbaar per begin juli 2026);
- Renes J., 1999, Landschappen van Maas en Peel, Uitgeverij Eisma bv Leeuwarden
- Renes J., 1988, De geschiedenis van het Zuidlimburgse Cultuurlandschap, Uitgeverij Van Gorcum Assen/ Maastricht

Het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg en het Handvat Nationaal Landschap Zuid-Limburg biedt naast de informatie over de landschappelijke kernkwaliteiten ook handreikingen voor ontwerp van de ontwikkeling. De handreikingen staan in de leidende beginselen en de ontwerpprincipes in het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal landschap Zuid-Limburg of de ontwikkelingsvisie, ontwerpuitgangspunten en kaart 5 uit het Landschapskader Noord- en Midden-Limburg. Zie daartoe de individuele documenten te raadplegen via https://www.limburg.nl/publish/pages/5556/landschapskader_noord-_en_midden_limburg.pdf en https://www.handvatnationaallandschap.nl/handvat-viewer.

De motivering baseert zich op het landschappelijk onderzoek en maakt in woord en beeld inzichtelijk welke kernkwaliteiten aanwezig zijn en hoe de ontwikkeling en de bij de ontwikkeling betrokken percelen (is gebiedsniveau) de aanwezige kernkwaliteiten behouden en versterken. Bij negatieve gevolgen van de ontwikkeling op de kernkwaliteiten worden de compensatiemaatregelen inzichtelijk gemaakt.'

Artikel 7.16 Toepassingsbereik

Zienswijze over artikel 7.16 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener is verward over de term beeklandschap: wordt hier bedoeld het paspoortgebied beeklandschap of het beekdal uit de GBLZ? Bovendien wil hij weten of het gebied hellingen ook tot het beeklandschap behoort?	ZW-2010

Standpunt GS

Beeklandschap is een term die binnen de Ruimtelijke kwaliteit verwijst naar het gebiedspaspoort met die naam en is een enigszins andere begrenzing dan die van het Beekdal die verwijst naar het deelgebied onder de Groenblauwe Landbouwzone (en het Verwevingsgebied). De gebiedspaspoorten onderling overlappen niet.

In de Gebiedspaspoorten maken we onderscheid in Steile hellingen, Tussenterrassen en Flauwe hellingen. Daarentegen kennen we in de groenblauwe landbouwzone ook een deelgebied

hellingen. De lagen uit de gebiedspaspoorten en de deelgebieden van de Groenblauwe Landbouwzone kunnen overlappen. De Groenblauwe landbouwzone en Ruimtelijke kwaliteit kennen verschillende instructieregels.

We nemen in de toelichting op de instructieregels ruimtelijke kwaliteit een link op naar de gebiedspoorten.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen aan de artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 7.13:
'Ter ondersteuning heeft de Provincie hiervoor gebiedspaspoorten ontwikkeld waarin getypeerd is hoe de Provincie de kenmerken en identiteit van de gebieden ziet. De gebiedspaspoorten zijn een abstractie van het landschapskader Noord- en Midden-Limburg en het Handvat Kernkwaliteiten Nationaal landschap Zuid-Limburg. Ter inspiratie voor het ontwerp zijn voor diverse ontwikkelingen (geen uitputtende lijst) ontwerpbeginselen uitgewerkt. Met de paspoorten en ontwerpbeginselen krijgen ontwikkelaars en gemeenten handvatten om ontwikkelingen te ontwerpen die de ruimtelijke kwaliteit van Limburg vergroten. De gebiedspaspoorten zijn onderdeel van de POVI en zijn daar te zien in § 4.5.'

8. Natuurgebieden

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 8 Algemeen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt om verbeterde voorlichting en bebording in natuur- en landbouwgebieden over de gevolgen van loslopende honden.	ZW-0365

Standpunt GS

Het is aan de eigenaar van een natuurgebied om bezoekers goed voor te lichten over de gevolgen van loslopende honden voor het natuurgebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 8 Algemeen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt om een hardheidsclausule ook op NNL en Groenblauwe landbouwzone van toepassing te verklaren, waarbij in uitzonderlijke klemmende feiten en omstandigheden van de hoogwaterveiligheidsprojecten, watersysteemprojecten (onder meer KRW), wateroverlastprojecten en projecten in het kader van rioolwaterzuiveringsinstallaties van het waterschap de mogelijkheid aanwezig is om van de verordening deels of geheel af te wijken.	ZW-2032

Standpunt GS

Het doel van de regels voor het beschermingsregime van het NNL en de Groenblauwe landbouwzone is het behoud en waar mogelijk verbeteren van de natuur- en landschapswaarden en biodiversiteit. Het toepassen van de regels voor het beschermingsregime leidt naar ons oordeel niet tot onbedoelde en onevenredig zware gevolgen. Voor het toepassen van een hardheidsclausule voor het NNL en de Groenblauwe landbouwzone zien wij dan ook geen aanleiding.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 8 Algemeen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt om een hardheidsclausule in dit hoofdstuk op te nemen betreffende de wijziging van de begrenzing van het NNL. Regelmatig zien we dat deze begrenzingen (zowel in omgevingsverordening maar soms ook op omgevingsplanniveau) niet aansluiten op de praktijksituaties. Hoewel er wordt gesteld dat hieromtrent dan overleg tussen partijen nodig is, zou het opnemen van een hardheidsclausule wel kunnen voorzien in een maatwerkoplossing.	ZW-2009

Standpunt GS

Het is ons bekend dat de begrenzing van het Natuurnetwerk Limburg in de Omgevingsverordening Limburg of een omgevingsplan soms niet goed aansluit op de praktijksituatie. Dit heeft vaak te maken met verschillende schaalniveau van de verschillende kaarten. In dergelijk situaties is en wordt altijd in overleg met betrokken partijen een passende oplossing gevonden. Deze onvolkomenheid leidt naar onze mening niet tot onbedoelde en of onevenredig zware gevolgen. Voor het opnemen van een hardheidsclausule voor het wijzigen van de begrenzing van het NNL zien wij dan ook geen aanleiding.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 8 Algemeen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indiener stelt voor in de Omgevingsverordening een instructieregel op te nemen die vereist dat bij nieuwe ontwikkelingen of wijzigingen bij bestaande ontwikkelingen in of nabij natuurgebieden: - natuurbrandrisico's expliciet worden beoordeeld; - bestrijdbaarheid en bereikbaarheid voor de hulpdiensten is geborgd; - inrichting bijdraagt aan beheersbaarheid (bijv. via ontsluiting en compartimentering); - de zelfredzaamheíd van de gebruikers en omgeving wordt vergroot.

Indiener	
ZW-2033	ZW-2034

Standpunt GS

GS onderkennen dat de Omgevingsverordening een instrument is om beleidsmatige keuzes juridisch te borgen. Op het vlak van natuurbrandbeheersing en -preventie is per september 2025 bevestigd dat provincies een formele regierol hebben in de planvorming en coördinatie van natuurbrandbeheersing.

Wij zijn momenteel bezig deze coördinerende/regisserende rol in te richten. Vanuit deze rol gaan wij met alle betrokken partijen in de keten in gesprek over concrete juridische vertaling naar de Omgevingsverordening. Voor de komende wijzigingen per september 2026 kwam dit te vroeg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 8 Algemeen **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener geeft aan dat nu de financiële natuurcompensatie wordt beëindigd initiatiefnemers zelf moeten compenseren door aanplant. Indiener voorziet het nadeel hiervan dat het versnipperd gebeurt maar ook dat er meer toezicht hierop moet plaatsvinden (kwaliteit).	ZW-2029

Standpunt GS

De afgelopen jaren is gebleken dat het realiseren van de financiële compensatie leidt tot een extra beslag op onze organisatie. Daarnaast kan vanwege praktische redenen, niet elke kleine compensatieopgave direct gerealiseerd worden. Deze vertraging leidt, naast verlies aan natuurwaarden, ook tot hogere kosten door onvoorziene inflatie die voor rekening komt van de Provincie. Wij vinden het de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer is om natuurcompensatie te realiseren en in stand te houden.

Het staat een initiatiefnemer vrij om een derde partij in te schakelen, bijvoorbeeld een natuurbeherende organisatie, om de natuurcompensatie te realiseren.

De regels in Bijlage IX borgen dat er geen kleine snippers natuurcompensatie los van het natuurnetwerk kunnen worden gerealiseerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indiener(s) stellen dat de natuuropgave te beperkt is opgenomen in houdbare, toekomstgerichte instructieregels. De natuur in Limburg staat onder druk door o.a. stikstofdepositie, versnippering, oppervlakteverlies, afname biodiversiteit, verslechtering kwaliteit van leefgebieden en klimaatverandering (bijvoorbeeld wateroverlast en langere periodes van droogte).

Indiener	
ZW-2020	ZW-2028

Standpunt GS

Wij erkennen dat de natuur in Limburg onder druk staat en dat de Provincie verantwoordelijkheid draagt voor de bescherming van het natuurnetwerk. Vandaar dat wij in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg de instructieregels voor het natuurnetwerk op diverse onderdelen hebben geactualiseerd met als doel de drukfactoren aan te pakken.

Daarnaast hebben wij ervoor gekozen om externe invloeden op het natuurnetwerk aan te pakken door:

- het opnemen van een motiveringsplicht in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ten aanzien van effecten op het NNL bij ontwikkelingen in lagen van de Groenblauwe landbouwzone (GBLZ) en het Verwevingsgebied;

- het actief terugdringen van drukfactoren;

- het hanteren van een vergunningplicht ter bescherming van Natura 2000-gebieden.

Aangezien de bescherming van het NNL tegen drukfactoren langs meerdere sporen wordt vormgegeven, zoals hierboven beschreven, zijn naar ons oordeel de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk afdoende geborgd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener vraagt zich af waar de duurzame instandhouding van de cultuurhistorisch waardevolle bomenrij N271 terugkomt in de Verordening?	ZW-2004

Standpunt GS

Uiteraard is bekend dat bomen en verkeersveiligheid op gespannen voet met elkaar staan. In de Leidraad Inrichting Provinciale infrastructuur is de Provincie er duidelijk in. Daar waar mogelijk streven wij naar obstakelvrije bermen langs de provinciale wegen. Dit kan door bomen te kappen, verplaatsen (kleinere, jonge bomen) of af te schermen middels geleideconstructies. Bij (monumentale) bomen wordt altijd een omgevingsvergunning aangevraagd. Hier speelt de gemeente altijd een rol in. De Provincie werkt in ieder geval conform Omgevingswet en gedragscode Flora en Fauna.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 8.01 Aanwijzing wezenlijke kenmerken en waarden Natuurnetwerk Limburg

Zienswijze over artikel 8.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener(s) roepen op beekdalen door te laten lopen ook als deze onder het natuurnetwerk Limburg (NNL) ligt. Zoniet, dan verzoeken indieners het volgende: Beekdalen in het NNL zijn van de kaart verwijderd. Instructieregels voor beekdalen en natte laagten gelden hier niet, alleen de instructieregels van het NNL. Daarom als wezenlijke kenmerken opnemen: beekdalen, natte laagten, bronnen en bronbeken (of het ecohydrologisch functioneren van het watersysteem, de waterbergende en watervoerende functie en sponswerking van het gebied).	ZW-2032

Standpunt GS

De huidige omschrijving van de wezenlijke kenmerken en waarden in artikel 8.1 zijn van dien aard dat ook de door indiener voorgestelde aanvullingen reeds voldoende zijn gewaarborgd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De verplichting tot het compenseren van natuur die verloren gaat geldt ook voor de groenblauwe landbouwzone en het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Het gaat daarbij om landschapselementen (zoals singels, hagen, graften, schrale bermen en poelen) en om bos. Indieners vragen of dit dan ook betekent dat er een grootschalige inventarisatie landschapselementen gaat komen vanuit de Provincie?

Indiener	
ZW-2019	ZW-2031

Standpunt GS

Er zal geen inventarisatie van landschapselementen plaatsvinden. Er wordt gebruikgemaakt van alle bestaande en beschikbare informatie over de aanwezigheid van landschapselementen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener(s) stellen voor tekst aan te vullen na ‘het Natuurnetwerk Limburg vormt het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland en is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en (veelal om te vormen) landbouwgebieden met (potentiële) natuurwaarden van (inter-)nationaal en provinciaal belang’ met ‘Om het Natuurnetwerk te laten functioneren is inzet op de samenhang van het netwerk nodig via de ecologische verbindingszone. De inzet vindt plaats in de overgangsgebieden en de groenblauwe landbouwzone’. Met deze tekst wordt het belang van samenhang benadrukt en een koppeling gemaakt met de gebieden eromheen.	ZW-2004

Standpunt GS

Wij waarderen de bijdrage en uw voorstel om het functioneren van het Natuurnetwerk te verbeteren. De suggestie om de zin “Om het Natuurnetwerk te laten functioneren is inzet op de samenhang van het netwerk nodig via de ecologische verbindingszone.” op te nemen, zullen wij verwerken in de toelichting bij hoofdstuk 8 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Het tweede deel van het voorstel kan worden weggelaten aangezien de ecologische verbindingszone volledig binnen de groenblauwe landbouwzone liggen en overgangsgebieden daarvan deel uitmaken.

Voorstel aan PS

Tekst ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening toevoegen.
Paragraaf 8.1.2, 1e alinea van de toelichting:

'Het Natuurnetwerk Limburg vormt het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland en is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en (veelal om te vormen) landbouwgebieden met (potentiële) natuurwaarden van (inter-)nationaal en provinciaal belang. Om het Natuurnetwerk te laten functioneren is inzet op de samenhang van het netwerk nodig via de ecologische verbindingszone.'

Artikel 8.02 Instructieregels voor omgevingsplannen Natuurnetwerk Limburg

Zienswijze over artikel 8.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

Indiener verzoekt de Provincie Limburg om de expliciete uitsluiting van natuurbegraafplaatsen in het Natuurnetwerk Limburg te herzien en te vervangen door een "ja, mits"-benadering. Een "ja, mits"-benadering doet recht aan de werkelijkheid van wat een natuurbegraafplaats is en maakt het mogelijk om per situatie samen te onderzoeken hoe de grootste meerwaarde voor de natuur behaald kan worden. Daarbij kunnen de eisen en criteria van ons als toetsingskader dienen: is de begrafenisfunctie ondergeschikt aan het natuurgebied? Is er een professioneel natuurbeheerplan met monitoring? Draagt de ontwikkeling aantoonbaar bij aan de versterking van de natuur? Op basis van dergelijke criteria kan een zorgvuldige en inhoudelijk onderbouwde afweging worden gemaakt – in lijn met de geest van artikel 8.2 en de doelstellingen van het Natuurnetwerk. Een "ja, mits" is geen vrijbrief, maar een uitnodiging tot samenwerking – met als gezamenlijk doel de natuur in Limburg te behouden en te versterken voor generaties na ons. Wij zijn graag bereid tot overleg met de Provincie Limburg over de rol en de meerwaarde van de door ons gecertificeerde natuurbegraafplaatsen voor het Natuurnetwerk. Wij zijn ervan overtuigd dat een constructief gesprek zal aantonen dat natuur en begraven niet tegenover elkaar staan, maar elkaar kunnen versterken.	ZW-3004

Standpunt GS

Wij zijn, net als de indiener van de zienswijze, ervan overtuigd dat begraven en natuur elkaar kunnen versterken, mits dit op de juiste locatie en onder de juiste voorwaarden plaatsvindt. Natuurbegraafplaatsen kunnen het natuurnetwerk zeker ondersteunen, maar zijn niet verenigbaar met de natuurfunctie van het natuurnetwerk.

Het toekennen van nieuwe functies aan gebieden die binnen het natuurnetwerk liggen, is in beginsel niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en het ontbreken van alternatieven. Dit is bij natuurbegraafplaatsen niet het geval. Uit ervaring blijkt bovendien dat natuurbegraafplaatsen buiten het natuurnetwerk kunnen worden gerealiseerd. Wij zien hiervoor met name kansen binnen de Groenblauwe landbouwzone, vooral waar dit gecombineerd kan worden met het realiseren van ecologische verbindingszones.
Ook kunnen natuurbegraafplaatsen in deze zone bijdragen aan het vergroten van het bosareaal in Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

Indieners verzoeken de regelingen in 7.12, artikel 8.2 en artikel 8.3 enkel daar van toepassing te verklaren waar op gemeentelijk niveau middels de reeds benoemde regelingen niet voorzien in de bescherming van landschapselementen. Een mogelijke aanvulling (in artikel 7.12 en 8.3) zou zo kunnen luiden: • indien het landschapselementen betreffen die bij of krachtens een gemeentelijke verordening dan wel het omgevingsplan zijn beschermd en waarvoor een verplichting tot compensatie geldt, mits die regeling minimaal voorziet in een gelijkwaardige compensatie vallen niet onder onderhavige regeling.	ZW-2030

Standpunt GS

Het beschermingsregime van het Natuurnetwerk Limburg geldt als basis bescherming voor de gehele provincie. Hiermee worden de belangen van natuur- en landschapswaarden binnen het Natuurnetwerk Limburg binnen de Provincie, voor alle gemeenten, op eenzelfde wijze gewogen en gecompenseerd. Wij zijn verheugd dat in het gemeentelijk beleid al veel aandacht is voor landschapswaarden in uw gemeente. Onze regels moeten echter provincie breed gelden, een uitzondering voor één gemeente is daarin niet te maken. Het staat de gemeente natuurlijk vrij om aanvullende regels te stellen ter bescherming van landschapselementen in de gemeente.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indieners verzoeken om aan de Instructieregels voor omgevingsplannen Natuurnetwerk Limburg toe te voegen: "Externe werking Natuurnetwerk Limburg”: Een omgevingsplan dat een ontwikkeling mogelijk maakt buiten het Natuurnetwerk Limburg, die kan leiden tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Limburg, bevat regels die waarborgen dat: a. negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Limburg worden voorkomen; b. voor zover negatieve effecten niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt; en c. de resterende negatieve effecten volledig worden gecompenseerd overeenkomstig de regels inzake compensatie als bedoeld in artikel 7.12 en bijlage IX."	ZW-3016

Standpunt GS

Wij zijn ons ervan bewust dat de Provincie de verantwoordelijkheid heeft voor de bescherming van het Natuurnetwerk Limburg (NNL) vanuit nationale wetgeving. In het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) zijn instructieregels voor de Provincie opgenomen die voorschrijven dat geen afname mag plaatsvinden van de oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het natuurnetwerk. Deze verplichting heeft ook betrekking op de effecten van externe ontwikkelingen.

Ter invulling van deze bescherming tegen externe invloeden hebben wij gekozen voor de volgende aanpak:

- het opnemen van een motiveringsplicht in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ten aanzien van effecten op het NNL bij ontwikkelingen in lagen van de Groenblauwe landbouwzone (GBLZ) en het Verwevingsgebied;

- het actief terugdringen van drukfactoren;

- het hanteren van een vergunningplicht ter bescherming van Natura 2000-gebieden.

Aangezien de bescherming van het NNL tegen externe invloeden langs meerdere sporen wordt vormgegeven, zoals hiervoor uiteengezet, worden de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk naar ons oordeel afdoende geborgd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt om de volgende tekst te wijziging: "Om achteruitgang van de natuurkwaliteit in het Natuurnetwerk Limburg en de daarin voorkomende leefgebieden te voorkomen, is het belangrijk om scherp toe te zien op het toelaten van nieuwe activiteiten die nadelige gevolgen hebben op het natuurnetwerk. Dit wordt gedaan door het toepassen van het “Nee, tenzij” afwegingskader. Dit houdt onder andere in dat bepaalde nieuwe activiteiten en ontwikkelingen in het natuurnetwerk niet wenselijk en uitgesloten zijn zoals bijvoorbeeld: natuurbegraafplaatsen (incl. in- en uitbreiding), gebruik als trainingsveld, voedselbos en voorzieningen die niet bijdragen aan het in stand houden of de realisatie van de natuurdoelen.	ZW-3016

Standpunt GS

De toelichting op artikel 8.2 geeft een verduidelijking van het afwegingskader dat wordt toegepast wanneer nieuwe initiatieven worden getoetst aan deze instructieregel. De daarin genoemde activiteiten is geen limitatieve lijst. De opgesomde activiteiten zijn slechts voorbeelden. Er kunnen

dus andere activiteiten zijn die ook onder de regel vallen, ook al staan ze niet letterlijk in de lijst.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners verzoeken om in de Toelichting het voorbeeld natuurbegraafplaatsen (incl. In- en uitbreiding) te verwijderen. Enerzijds omdat dit strijdig is met een duurzaam ruimtegebruik. Anderzijds omdat de onderbouwing en de beleidsmatige en juridische basis ontbreekt. Indiener verzoekt in bredere zin ook de andere concrete voorbeelden (het trainingsveld en voedselbos) eveneens te verwijderen.

Indiener	
ZW-3009	ZW-3010

Standpunt GS

De toelichting op artikel 8.2 geeft een verduidelijking van het afwegingskader dat wordt toegepast wanneer nieuwe initiatieven worden getoetst aan deze instructieregel. Dit is geen limitatieve lijst.

Ten aanzien van het voorbeeld natuurbegraafplaatsen: Natuurbegraafplaatsen kunnen het natuurnetwerk zeker ondersteunen, maar zijn niet verenigbaar met de natuurfunctie van het natuurnetwerk. Het toekennen van nieuwe functies aan gebieden die binnen het natuurnetwerk liggen, is in beginsel niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en het ontbreken van alternatieven. Dit is bij natuurbegraafplaatsen niet het geval. Uit ervaring blijkt bovendien dat natuurbegraafplaatsen buiten het natuurnetwerk kunnen worden gerealiseerd. Wij zien hiervoor met name kansen binnen de Groenblauwe landbouwzone, vooral waar dit gecombineerd kan worden met het realiseren van ecologische verbindingszones. Ook kunnen natuurbegraafplaatsen in deze zone bijdragen aan het vergroten van het bosareaal in Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om de passage onder de toelichting op artikel 8.2 als volgt te wijzigen: In artikel 8.2 is de algemene regel opgenomen dat ontwikkelingen die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied aantasten, niet zijn toegestaan. De eerste vraag die dus moet worden beantwoord is of er sprake is van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Die verschillen per situatie. De natuur- en	ZW-3009

landschapselemententypen, als onderdeel van de wezenlijke kenmerken en waarden, zijn vastgelegd in het Provinciaal Natuurbeheerplan. Hierbij dient meegenomen te worden genomen dat (kwaliteits)verbeteringen van de natuur- en landschapselemententypen gestimuleerd worden, ook als dat leidt tot andere toekomstige typen dan genoemd in het bestaande beheerplan. Hiermee wordt voorkomen dat er een status quo ontstaat qua ontwikkeling van het Natuurnetwerk.

Standpunt GS

Wanneer er een ingreep plaatsvindt in het natuurnetwerk toetsen wij op aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Is dit het geval dan dient er compensatie plaats te vinden van de waarden die verloren gaan. Indien het vanuit ecologisch oogpunt wenselijk is om een ander natuur- of landschapselementtype na te streven dan bestaat er de mogelijkheid om hiertoe een verzoek in het dienen bij de halfjaarlijkse herzieningen van het Provinciaal Natuurbeheerplan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over de toelichting op artikel 8.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om de genoemde passage aan te passen en in de tekst het woord recreatief tussen aanhalingstekens te zetten gerelateerd aan extensief medegebruik.	ZW-3009

Standpunt GS

Extensief recreatief medegebruik is een bijzondere vorm van medegebruik omdat ze vraagt om fysieke maatregelen in het natuurgebied. Voor alle andere vormen van medegebruik van het natuurnetwerk geldt standaard de reguliere ‘nee, tenzij’-procedure. Medegebruik zonder negatief effect op het natuurgebied kan, zodra uit de toetsing volgt dat er geen effect is doorgang vinden, zoals bijvoorbeeld het aanvullen van de grondwatervoorraad voor drinkwatervoorziening en de sponswerking van natuur als hoogwaterbescherming.

Voorstel: om in de tweede zin de haakjes bij het woord recreatie weg te laten, zodat de formulering taalkundig beter aansluit bij het eerste deel van de zin.

Voorstel aan PS

Tekst (haakjes) verwijderen in de toelichting op artikel 8.2:
‘Het primaire doel van het natuurnetwerk is plaats te bieden aan en in stand houden van natuur. Extensief recreatief medegebruik van natuurgebieden past daarbij, intensieve vormen van ~~(~~recreatief~~)~~ medegebruik niet. ‘

Artikel 8.03 Ontwikkeling van groot openbaar belang

Zienswijze over artikel 8.3b Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
In de toelichting is opgenomen dat er geen reële alternatieven mogen zijn. Indiener vindt het niet duidelijk wanneer iets als een reëel alternatief moet worden beschouwd. Ten aanzien van het alternatievenonderzoek verzoekt de indiener om de toelichting te verduidelijken en te voorzien van concrete, objectieve beoordelingscriteria; expliciet te erkennen dat, naast de afwegingscriteria natuur, landschap en cultuurhistorie, ook de financiële kosten, planning en technische uitvoerbaarheid volwaardige onderdelen zijn van een integrale belangenafweging; en te voorkomen dat deze bepaling leidt tot onevenredige vertraging en onzekerheid in lopende en toekomstige projecten.	ZW-2032

Standpunt GS

De indiener heeft de toelichting op artikel 8.3b anders geïnterpreteerd dan bedoeld. In de toelichting wordt gesteld dat tijdsverlies en meerkosten “op zichzelf” geen reden vormt om van een alternatief af te zien. Dit sluit echter niet uit dat factoren zoals meerkosten en tijdsverlies kunnen worden betrokken bij de integrale afweging van alternatieven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt om voor activiteiten gericht op het herstellen van natuurlijke systeemwaarden een uitzondering op te nemen voor de eis dat de oppervlakte van het NNL moet toenemen c.q. niet mag afnemen.	ZW-2032

Standpunt GS

De Provincie heeft de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Limburg (NNL) vanuit nationale wetgeving. In het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn instructieregels voor de Provincie opgenomen die voorschrijven dat geen afname mag plaatsvinden van de oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het natuurnetwerk.

In dit artikel is geen sprake van dat de oppervlakte moet toenemen. In sommige situaties kan extra oppervlakte nodig om het verlies aan natuurkwaliteit te compenseren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener verzoekt om de toelichting op artikel 8.3, onderdeel a van de Omgevingsverordening Limburg als volgt aan te passen: Slechts belangen van uitzonderlijke betekenis, zoals de bescherming van de volksgezondheid, de openbare veiligheid, waterveiligheid, beperking wateroverlast, energievoorziening of de instandhouding van essentiële infrastructuur en maatschappelijke functies, kunnen hieronder worden begrepen. Louter economische motieven of particuliere voordelen kwalificeren niet als groot openbaar belang	ZW-2032

Standpunt GS

De toelichting op artikel 8.3, onderdeel a geeft aan dat waterveiligheid wordt gezien als een groot openbaar belang. Het beperken van wateroverlast beschouwen wij als een onderdeel van waterveiligheid. Het specifiek benoemen van wateroverlast is niet noodzakelijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener verzoekt om in Bijlage 1 van de Omgevingsverordening Limburg (Begripsbepalingen) de definitie van groot openbaar belang toe te voegen	ZW-2032

Standpunt GS

In de toelichting op artikel 8.3 is uitgelegd wat onder een groot openbaar belang wordt verstaan. Deze uitleg is gebaseerd op jurisprudentie inzake de ruimtelijke bescherming van het Natuurnetwerk. Het is niet wenselijk om deze toelichting op te nemen als begripsbepaling omdat het geen limitatieve begripsbepaling betreft maar een toelichting.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.2 en 8.3	**Indiener**

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
Indieners verzoeken om de regelingen in 7.12, artikel 8.2 en artikel 8.3 enkel daar van toepassing te verklaren waar op gemeentelijk niveau middels de reeds benoemde regelingen niet voorzien in de bescherming van landschapselementen. Een mogelijke aanvulling (in artikel 7.12 en 8.3) zou zo kunnen luiden: - indien het landschapselementen betreffen die bij of krachtens een gemeentelijke verordening dan wel het omgevingsplan zijn beschermd en waarvoor een verplichting tot compensatie geldt, mits die regeling minimaal voorziet in een gelijkwaardige compensatie vallen niet onder onderhavige regeling.	ZW-2030

Standpunt GS

Artikel 8.2 en 8.3 vormen een basisbescherming voor natuur- en landschapselementen van het Natuurnetwerk Limburg. Hierdoor worden aantasting en verlies van landschapselementen voor het gehele natuurwerk binnen de Provincie voor alle gemeenten op een gelijke wijze gewogen en gecompenseerd. Uiteraard staat het een gemeente vrij om aanvullende regels te stellen voor landschapselementen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt om bij artikel 8.3 toe te voegen: lid X – Relatie natuurcompensatie en uitbreidingsopgave Natuurnetwerk Limburg. Natuurcompensatie als bedoeld in deze verordening wordt niet aangemerkt als realisatie van de uitbreidingsopgave van het Natuurnetwerk Limburg. De realisatie van nieuwe natuur ten behoeve van compensatie vindt niet plaats ten koste van de provinciale uitbreidingsopgave van het Natuurnetwerk Limburg en de omvang van het Natuurnetwerk Nederland blijft ten minste gelijk blijft" Indien compensatie plaatsvindt binnen gebieden die onderdeel uitmaken van de uitbreidingsopgave van het Natuurnetwerk Limburg, wordt deze realisatie afzonderlijk geregistreerd als compensatiemaatregel en niet meegeteld als uitbreiding.	ZW-3016

Gedeputeerde staten dragen zorg voor een zodanige monitoring en registratie dat onderscheid wordt gemaakt tussen:
a. realisatie van uitbreidingsopgave; en
b. realisatie van natuurcompensatie.

Wanneer een ruimtelijke ontwikkeling in het NNL wordt toegestaan geldt dat de oppervlakte van
het NNL niet achteruit mag gaan. Dat is een wettelijke verplichting. Wanneer er als gevolg van de betreffende ruimtelijke ontwikkeling areaal aan het NNL onttrokken wordt, zal er dan ook op een andere plek minstens eenzelfde oppervlakte aan het NNL moeten worden toegevoegd.

Omdat er sprake kan zijn van een kwaliteitstoeslag (waardoor de oppervlakte compensatienatuur groter is dan de oppervlakte die verloren gaat) is er soms zelfs sprake van een beperkte groei van de oppervlakte van het NNL.
De initiatiefnemer van de ruimtelijke ontwikkeling kan de natuurcompensatie realiseren buiten de begrenzing van het NNL. Na realisatie wordt dit gebied toegevoegd aan het NNL. Daarmee is geborgd dat het oppervlak NNL niet afneemt.
De initiatiefnemer mag er ook voor kiezen om de natuurcompensatie uit te voeren binnen de begrenzing van het NNL, in het nog niet gerealiseerde deel daarvan. Per saldo is er dan sprake van afname van het areaal NNL. Om dat herstellen voegt ons college in zo'n geval bij de jaarlijkse herziening van het Natuurbeheerplan een even groot oppervlak toe aan de begrenzing van het NNL."

Standpunt GS

De resterende ontwikkelopgave voor het natuurnetwerk wordt afzonderlijk geregistreerd, net als de hectares gerealiseerde natuurcompensatie. Hoewel natuurcompensatie kan worden aangelegd op de (nog) niet gerealiseerde delen van het NNL is deze natuurcompensatie geen onderdeel van ontwikkelopgave. Via de jaarlijkse actualisatie van het Provinciaal Natuurbeheerplan wordt gewaarborgd dat de totale oppervlakte van het natuurnetwerk ten minste behouden blijft. Dit doen we door bij het verwijderen van de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling uit de begrenzing tegelijkertijd de oppervlakte van de gerealiseerde natuurcompensatie toe te voegen aan het Natuurnetwerk Limburg. Dit kan betrekking hebben op andere percelen dan de daadwerkelijk gerealiseerde natuurcompensatie wanneer deze natuurcompensatie is gerealiseerd binnen de bestaande begrenzing van het NNL.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt om de volgende tekst en een toevoeging vanuit de Toelichting te verplaatsen naar de Regels: "De te compenseren ruimtelijke ontwikkeling wordt in beginsel natuurinclusief uitgevoerd; dit telt niet mee als compensatie. Natuurinclusief houdt in dat natuur en biodiversiteit integraal onderdeel uitmaken van het ontwerp van het initiatief, en de realisatie van de ruimtelijke ingreep en de in te richten omgeving. De te compenseren ruimtelijke ontwikkeling wordt natuurinclusief uitgevoerd. Deze natuurinclusieve maatregelen maken geen onderdeel uit van de compensatieverplichting. De toevoeging van de indiener betreft een beschrijving van wat natuurinclusief inhoudt en wat moet worden verstaan onder natuurinclusieve maatregelen.	ZW-3016

Standpunt GS

Hoofdstuk 8 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat regels ter bescherming en instandhouding van de oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het Natuurnetwerk Limburg.

Hoewel wij natuurinclusief bouwen onderschrijven, hebben regels hierover geen betrekking op de bescherming van het Natuurnetwerk Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners verzoeken om Artikel 8.3 Ontwikkeling van groot openbaar belang lid a t/m d te wijzigen in lijn met de ADC toets, dan wel beter te laten aansluiten op de in de Omgevingswet erkende (dwingende) redenen van groot openbaar belang en jurisprudentie daarover: Artikel 8.2 is niet van toepassing op nieuwe activiteiten of wijziging van bestaande activiteiten, als: a. sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, en b. er geen reële andere mogelijkheden zijn om in dit belang te voorzien; en c. de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de wezenlijke kenmerken en waarden en algehele samenhang van Natuurnetwerk bewaard blijft. d. uit het omgevingsplan blijkt hoe negatieve effecten worden beperkt of e. gecompenseerd, voorafgaand aan de ingreep, waarbij de provinciale regels voor natuurcompensatie en natuurverbetering worden (Bijlage IX) gevolgd.

Indiener	
ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Artikel 8.3 ‘Ontwikkeling van groot openbaar belang’ biedt naar ons oordeel voldoende bescherming aan het Natuurnetwerk Limburg en voldoet daarmee aan de nationale wetgeving (Besluit kwaliteit leefomgeving), waarin is vastgelegd dat de oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het natuurnetwerk niet mogen afnemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
In artikel 8.3 lid 3 staat "uit het omgevingsplan blijkt hoe negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt". Ook in Artikel 8.5 komt dit principe naar voren. Indiener stelt de volgende vraag: Wanneer u verwijst naar het Omgevingsplan, bedoelt u dan de planregels of de toelichting?	ZW-2004

Standpunt GS

Indiener verwijst in zijn zienswijze naar artikel 8.3 lid 3 en artikel 8.5. Wij stellen voorop dat artikel 8.3 geen derde lid kent waarin staat “uit het omgevingsplan blijkt hoe negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt". Deze zinsnede staat wel in artikel 8.3, aanhef en onder c. In artikel 8.5, tweede lid, komt, zo stelt indiener terecht, hetzelfde principe naar voren. In de aanhef van dit lid staat immers ook de zinsnede “als uit het omgevingsplan blijkt dat”.

Wij stellen vast dat bij de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen wijzigingen zijn aanbrengt aan de hierboven geciteerde zinsneden. Om die reden kunnen tegen die onderdelen van de artikelen 8.3 en 8.5, tweede lid, geen zienswijzen worden ingediend.

Ten overvloede merken wij op dat onder ‘het omgevingsplan’ verstaan wordt de verbeelding, de planregels, de motivering en eventuele bijlage(n). Uit de formulering van de instructieregels van de artikelen 8.3 en 8.5 blijkt duidelijk dat deze regels betrekking hebben op de motivering van het omgevingsplan en niet op de planregels.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 8.04 Saldobenadering bij samenhangende ontwikkelingen

Zienswijze over artikel 8.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener stelt dat saldobenadering ook van toepassing kan zijn binnen een project en dat je daar dus niet zozeer te maken hebt met een gebiedsvisie zoals gevraagd in artikel 2a. Het is daarmee eventueel ook mogelijk een projectbeschrijving te vragen.	ZW-2009

Standpunt GS

Een voorwaarde om de saldobenadering te kunnen toepassen is dat de verschillende projecten onderdeel uitmaken van een gebiedsvisie. Binnen één projectlocatie kan geen sprake zijn van een saldobenadering. Een gebiedsvisie is een strategisch toekomstplan voor een regio, terwijl een projectbeschrijving een concreet uitvoeringsplan is voor specifieke werkzaamheden binnen dat gebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 8.05 Kleinschalige ingrepen

Zienswijze over artikel 8.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners geven aan dat bij "verbetering van de kwaliteit en een toename van de oppervlakte" bij kleinschalige ingrepen, "en/of" voldoende zou zijn.

Indiener	
ZW-2009	ZW-2010

Standpunt GS

Met artikel 8.5 wordt beoogd een natuurverbetering van het Natuurnetwerk Limburg te realiseren. In de Omgevingsverordening Limburg 2024 was bij dit artikel bepaald dat bij natuurverbetering meer moest worden gerealiseerd dan in situaties waarin sprake is van een ontwikkeling van groot openbaar belang. Om duidelijkheid te geven over de invulling hiervan, is het artikel aangepast.

Een verbetering van uitsluitend de kwaliteit is onvoldoende, omdat dit leidt tot een afname van de oppervlakte van het natuurnetwerk. Een dergelijke afname is op grond van nationale wetgeving niet toegestaan. Deze regelgeving is door ons vertaald in artikel 8.2 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indiener verzoekt de volgende wijziging van lid 2a: "de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en samenhang van het Natuurnetwerk Limburg in dat gebied" wijzigen in "de voorgestelde ingreep leidt tot een verbetering van de kwaliteit en een toename van de oppervlakte van het Natuurnetwerk Limburg in of nabij dat gebied." Indiener geeft aan dat lid 1 stelt dat sprake moet zijn van verbetering van de kwaliteit én toename oppervlakte en lid 2 is inconsistent door te stellen dat "de voorgestelde ingreep slechts leidt tot een beperkte aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en samenhang van het Natuurnetwerk Limburg in dat gebied". Het tweede lid zou het eerste daarmee onderuithalen.

Indiener	
ZW-2004	ZW-3016

Standpunt GS

Niet alle ontwikkelingen in het natuurnetwerk kunnen zonder meer gebruik maken van het instrument kleinschalige ingreep.

Met lid 2a wordt beoogd dat uitsluitend kleinschalige ingrepen met een beperkte aantasting van de wezenlijke kenmerken, waarden en samenhang van het natuurnetwerk in aanmerking komen voor toepassing van artikel 8.5.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 8.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoek om SMART een bovengrens aan te geven voor kleinschalige ingrepen. Wijziging: Artikel 8.2 is niet van toepassing op een individuele, kleinschalige ingreep tot maximaal 0,5 hectare die leidt tot een	ZW-3016

verbetering van de kwaliteit en oppervlakte van het Natuurnetwerk Limburg in of nabij dat gebied.

Standpunt GS

Wij waarderen uw bijdrage om artikel 8.5 meer SMART te formuleren. Het stellen van een bovengrens aan de omvang van de kleinschalige ingreep biedt duidelijkheid voor de toepassing van het instrument Kleinschalige ingreep. Een bovengrens is bovendien wenselijk met het oog op het behoud van een evenwichtige ruimtelijke afweging tussen natuur en andere functies binnen Natuurnetwerk Limburg. Door het hanteren van een bovengrens kunnen ingrepen eenduidig worden getoetst, waardoor initiatieven consistenter en gelijkwaardiger kunnen worden beoordeeld.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikel 8.5:
'Artikel 8.2 is niet van toepassing op een individuele, kleinschalige ingreep kleiner dan 0,5 ha, die leidt tot een verbetering van de kwaliteit en een toename van de oppervlakte van het Natuurnetwerk Limburg in of nabij dat gebied.'

Artikel 8.08 Instructieregel ter bescherming van de natuurbeekzone

Zienswijze over artikel 8.8
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken de regels voor artikel 8.8 aan te scherpen en minder vrijblijvend te maken of helemaal te heroverwegen.

Indiener	
ZW-0826	ZW-3016

Standpunt GS

Los van de vernummering is dit artikel in de voorliggende wijzigingsverordening niet gewijzigd. Om deze reden is het niet mogelijk om nu tegen dit artikel een zienswijze in te dienen.

In de zienswijze zien wij wel aanleiding om aan de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 een nieuwe paragraaf (3.2.3) toe te voegen met daarin een nieuw artikel (3.5) met een instructieregel voor een schaderegeling herinrichting natuurbeekzones.

Voorstel aan PS

Nieuw paragraaf toevoegen als **Paragraaf 3.2.3 Schaderegeling herinrichting natuurbeekzones**.

Nieuw artikel toevoegen als **Artikel 3.5 Instructieregel schaderegeling herinrichting natuurbeekzones**

'Alvorens een natuurbeek in een natuurbeekzone wordt heringericht voorziet het waterschap in een adequate schaderegeling.'

Artikelsgewijze toelichting toevoegen bij Artikel 3.5:

'Bij de besluitvorming over herinrichting van natuurbeken is een afweging te maken tussen het belang dat met herinrichting wordt gediend en de belangen die daardoor kunnen worden geschaad, zoals die van aangrenzende grondgebruikers. Schade dient daarbij zoveel mogelijk voorkomen te worden. Voor de schade die desondanks ontstaat is een goede formele schaderegeling van belang. Dat laat onverlet dat er ruimte is voor het waterschap om aan de voorkant afspraken te maken met de grondeigenaren over het compenseren of mitigeren van eventuele natschade of andere vormen van schade.'

9. Flora en Fauna

Algemeen

Zienswijze over artikel 8.8 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener stelt dat Paragraaf 9.2.1 van de Omgevingsverordening Limburg aansluit bij het Besluit activiteiten leefomgeving (artikel 11.112) en bevat definities en uitgangspunten voor de bescherming van houtopstanden en boskernen. In de uitvoeringspraktijk wordt geconstateerd dat bomen incidenteel en gefaseerd worden verwijderd, telkens onder de drempel waarbij sprake is van een vergunningplicht. Hoewel afzonderlijke handelingen formeel niet vergunningplichtig zijn, leidt deze werkwijze op termijn tot een cumulatief effect waarbij samenhangende bomenlanen geleidelijk verdwijnen. De huidige systematiek van paragraaf 9.2.1, in combinatie met de drempels uit het Bal, biedt onvoldoende waarborg dat cumulatieve effecten van herhaald incidenteel verwijderen van bomen worden betrokken bij de beoordeling, terwijl de toelichting juist inzet op het behoud van samenhangende groenstructuren. Indiener verzoekt de Provincie om in de Omgevingsverordening te verduidelijken hoe bij de toepassing van paragraaf 9.2.1 en artikel 11.112 van het Bal wordt omgegaan met cumulatieve effecten van herhaald incidenteel verwijderen van bomen, zodat structurele aantasting van samenhangende houtopstanden en bomenlanen wordt voorkomen. Tevens verzoekt indiener de Provincie duidelijkheid te verschaffen hoe deze regels door hen worden toegepast op hun eigen projecten.	ZW-2004

Standpunt GS

Indien een houtopstand groot genoeg is om onder de meldings- en herplantregels van de omgevingswet te vallen, dient altijd een melding van een velling gedaan te worden. Dat geldt ook voor lanen waarin één of enkele bomen geveld worden. Vaak is het echter niet zinnig om in een laan waar bomen gekapt zijn, direct bomen bij te planten. Omdat deze vaak te weinig groeiruimte of licht hebben om goed te kunnen groeien. Daarom wordt er vaak gewacht met herplant tot dat de hele laan, of een aaneensluitend gedeelte daarvan, vervangen moet worden. Dan wordt de ontstane herplantplicht als gevolg van alle eerdere vellingen ingevuld. Als een laan om bijvoorbeeld verkeerstechnische redenen niet kan terugkeren op de plek van de velling, wordt naar een compensatielocatie gezocht, en elders herplant.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 9.16 Eisen aan herbeplantingen

Zienswijze over artikel 9.16 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indieners vragen hoe realistisch de eis dat de nieuwe nieuwe houtopstand binnen een periode van 5 tot 10 jaar na herbeplanting een gesloten kronendak vormen?	ZW-2004

Standpunt GS

Het artikel beoogt te realiseren dat de plantafstand en het aantal stuks plantsoen dat per hectare wordt geplant zodanig is, dat de houtopstand binnen afzienbare tijd in kroonsluiting komt. Onze ervaring leert dat dit niet onrealistisch is. Bij langzaam groeiende soorten is het van belang om meer stuks per hectare te planten. In de toelichting is dit ook verder toegelicht:

“Het vellen van een houtopstand kan grote impact op de omgeving hebben. Het is daarom van belang deze op zo kort mogelijke termijn te herstellen, zodat de functie die de houtopstand vervult ook snel weer hersteld wordt. Daarom worden er eisen gesteld aan de oppervlakte, de te kiezen soorten (het kunnen vormen van een volwaardige duurzame houtopstand) en het spoedig in sluiting kunnen komen van het kronendak. Dit laatste betekent dat er voldoende en kwalitatief goed plantmateriaal gebruikt dient te worden of dat er voldoende zaailingen aanwezig zijn. Snel groeiende soorten behoeven minder plantmateriaal per hectare”.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 9.16 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener geeft aan: uit de provinciale regels en toelichting blijkt niet of de herplant van houtopstand op dezelfde plek moet of niet. Uit de volgende regels zou je kunnen afleiden dat het op dezelfde plek moet. "Het vellen van een houtopstand kan grote impact op de omgeving hebben. Het is daarom van belang deze op zo kort mogelijke termijn te herstellen, zodat de functie die de houtopstand vervult ook snel hersteld wordt."	ZW-2004

Standpunt GS

Vanuit de omgevingswet is het uitgangspunt herplant op de plek van de velling. De wet laat toe dat een initiatiefnemer kan verzoeken om herplant op een alternatieve locatie uit te voeren.
De Provincie voert hierin een terughoudend beleid. Derhalve is in art. 9.17 in het eerste lid uiteengezet in welke gevallen geen herplant op een andere plek wordt toegestaan. Daarnaast stelt art. 9.17 in het derde lid eisen waaraan de grond en de aanplant moet voldoen

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 9.23 Vrijstelling ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud

Zienswijze over Artikel 9.23 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener geeft aan het eens te zijn met de verbreding van de formulering in paragraaf 9.2.4. Dit ligt ook in lijn met het gemeentelijk soortenmanagementplan. Indiener vraagt aandacht voor de praktische handhaafbaarheid van deze brede bescherming en verzoekt indiener om ondersteuning hiervoor, zodat wij via een goede voorbeeldrol en heldere communicatie de naleving in de praktijk kunnen bevorderen.	ZW-2018

Standpunt GS

De voorgestelde wijzigingen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg in dit artikel zijn geen inhoudelijke of juridische verbreding van de reikwijdte. De titel van het artikel wordt aangepast zodat deze beter aansluit bij de inhoud van het artikel. Ook wordt een incorrecte verwijzing naar een wetsartikel gecorrigeerd. De vergunningverlening voor soortenbescherming gebeurt in samenhang met deze vrijstelling; daarbij zien we ook toe op de correcte toepassing hiervan. Ook bij de eigen activiteiten van de Provincie, bijvoorbeeld bij het beheer van provinciale wegen, is er aandacht voor de naleving van natuurwetgeving.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

10. Landbouw

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken voor het structureel opnemen van een landbouweffectrapportage bij ruimtelijke besluitvorming in agrarische gebieden.

Indiener				
ZW-1624	ZW-1625	ZW-1626	ZW-1627	ZW-1628

Standpunt GS

In het coalitieakkoord 2023 - 2024 “Elke Limburger telt” is opgenomen dat: “Voor alle maatregelen in de gebiedsplannen wordt naast een inschatting van de impact op de natuur of de hydrologische situatie, ook een landbouweffect-rapportage gemaakt”

In de Provinciale Omgevingsvisie is opgenomen:
Gebiedsprocessen en afwegingen op gebiedsniveau zijn essentieel voor het bepalen van de ontwikkelingsrichting van een gebied en het maken van kwalitatieve keuzes voor de agrarische sector.

Door inzicht te krijgen in de lokale en regionale situatie en bijbehorende opgaven en belangen, kunnen agrariërs en overheden toekomstbestendige en kwalitatieve afwegingen maken. In samenwerking met gemeenten stimuleren we deze aanpak om tot duurzame oplossingen te komen. Het gebiedsproces resulteert in een gebiedsplan. Voor deze gebiedsplannen wordt een landbouweffect-rapportage gemaakt, welke meegenomen wordt in besluitvorming omtrent de te nemen maatregelen binnen het gebied. Hierbij is het van belang dat het sociale aspect, zoals bijvoorbeeld in een leefbaarheidseffectrapportage, wordt meegenomen.

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is geen gebiedsplan opgenomen derhalve is er geen landbouweffectrapportage opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken voor overige agrarische bedrijvigheid (niet vallend onder veehouderij, teeltbedrijf of glastuinbouw) in Bijlage I, evenals hoofdstuk 10 van de OVL een regeling op te nemen. Denk hierbij aan paardenhouderijen, witloftrekkerijen, champignonkwekerijen, wormenkwekerijen, aquacultuur.

Indiener	
ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

We hebben in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg regels opgenomen voor die onderwerpen die het provinciaal belang raken. Hierbij is de keuze gemaakt voor de meest voorkomende vormen van landbouw regels op te nemen. Voor de overige vormen van landbouw kunnen dergelijke afwegingen het beste op gemeentelijk niveau gemaakt worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 10.17 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt een toevoeging: "In overgangsgebieden geldt vanaf [2028 of 2030] voor bestaand agrarisch gebruik een stikstofbemesting op het bedrijf tot maximaal [100 of 150] kilogram per hectare/jaar." en "In overgangsgebieden geldt voor bestaand agrarisch gebruik vanaf [2028 of 2030] een verbod op kunstmest en chemische gewasbeschermingsmiddelen”.	ZW-3016

Standpunt GS

Deze vaststelling van de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zal gevolgd worden door gebiedsgerichte vaststellingsronde(s) waarin de regels in de Overgangsgebieden verder uitgewerkt zijn. Op dat moment is gebiedsgericht duidelijk en onderbouwd wat nodig is, wat de effecten van de maatregelen zijn, wat (financieel) mogelijk is en wat er al gebeurt in de verschillende zones.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 7, 10 en Bijlage I Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om helderheid tussen de definities 'agrarisch' + 'niet-agrarisch' (hoofdstuk 7) van een paardenhouderij versus de landbouwfuncties (hoofdstuk 10) in bijlage I Begripsbepalingen.	ZW-2029

Standpunt GS

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vallen paarden juridisch onder de landbouwhuisdieren, maar alléén als ze worden gehouden om mee te fokken. Het Bal bevat specifieke landelijke milieuregels en vergunningplichten voor deze fokpaarden, terwijl regels voor andere paarden (zoals pension- of manegepaarden) grotendeels in het tijdelijk omgevingsplan van uw gemeente staan. In de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg komen paardenhouderijen niet specifiek aan bod. Deze vallen onder: veehouderij met andere landbouwhuisdieren. Het begrip paardenhouderij kan niet aan Bijlage 1 Begripsbepaling worden toegevoegd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 10.1.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om meer duidelijkheid over wat verstaan wordt onder een nieuw agrarisch bouwvlak in het begrip nieuwvestiging van een bedrijf met akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of een andere plantaardige agrarische teelt? Een locatie waar eerst nog geen bouwvlak was toegestaan?	ZW-2029

Standpunt GS

Het uitgangspunt is dat nieuwvestiging van bedrijven gericht op akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische teelten niet wordt toegestaan. Deze keuze volgt uit het streven naar zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, het beschermen van landbouwgrond en het voorkomen van verdere ruimtelijke versnippering in het landelijk gebied. Gezien het grote aantal vrijkomende agrarische bouwvlakken (zoals de veehouderijen, die deelnemen aan beëindigingsregelingen) is er geen noodzaak voor het toevoegen van nieuwe locaties. Het beleid is erop gericht bestaande bebouwing en bouwvlakken optimaal te benutten en herstructurering te bevorderen. Het betreft nieuwvestiging op een locatie waar geen bouwvlak is toegestaan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indieners geven aan dat de ontwerpversie van de provinciale omgevingsverordening geheel is opgebouwd volgens de "nee, tenzij"-systematiek. Elk artikel begint met een algemeen verbod, waarop vervolgens uitzonderingen worden geformuleerd. Dit is tegenstrijdig met de Omgevingswet, waarin wordt geredeneerd vanuit het "ja, mits"-beginsel. Daarnaast maakt de gekozen schrijfstijl de tekst onnodig complex. Door de toetsingscriteria als uitzondering op een verbod te formuleren in plaats van als positieve toelatingsvoorwaarden ontstaat een manier van redeneren die de begrijpelijkheid voor gemeenten als initiatiefnemers schaadt. Indiener verzoekt het gehele hoofdstuk opnieuw te formuleren naar een "ja-mits"-systematiek, waarbij de toelatingsvoorwaarden als positieve criteria worden geformuleerd.	ZW-2019

Standpunt GS

De Omgevingswet bevat geen bepaling waaruit volgt dat instructieregels in een 'ja-mits'-vorm moeten worden geschreven. Ook instructieregels van het Rijk die zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn vaak in de vorm van een verbod of een ‘nee-tenzij’ geformuleerd. Belangrijk is dat de hoofdregel en de criteria op grond waarvan kan worden afgeweken van de hoofdregel duidelijk zijn. Ongeacht of in het artikel voor een 'nee-tenzij'- of 'ja-mits'-vorm is gekozen, is het de verantwoordelijkheid van de geadresseerde (gewoonlijk de gemeente) om te onderbouwen dat als wordt afgeweken van de hoofdregel, dit in overeenstemming met het ‘tenzij’- dan wel het 'mits'-criteria is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener geeft aan dat in verschillende hoofdstukken en artikelen de zinssnede "de waarde van voedselproductie en de landbouwkundige waarde is afgewogen" is opgenomen. Waar wordt op gedoeld als gesproken wordt over de landbouwkundige waarde? In diverse casussen ziet indiener dat de beëindiging van de agrarische bedrijfsvoering reeds heeft plaatsgevonden vóór de beoogde functiewijziging. De agrarische gronden maken geen deel meer uit van het bouwvlak (bijvoorbeeld verkocht of verpacht) en blijven beschikbaar voor landbouwkundig gebruik van een ander agrarisch gebruik. De wijziging van het bouwvlak naar wonen leidt derhalve niet tot een additioneel verlies aan voedselproductie of landbouwkundige capaciteit, maar betreft uitsluitend een	ZW-2004

planologische herbestemming van een agrarisch erf en een reeds beëindigde functie.

Verzocht wordt om explicieter te onderscheiden tussen theoretische beleidsmatige effecten en de feitelijke situatie waarin geen sprake is van verlies aan landbouwkundige capaciteit.

Standpunt GS

Betreffende zinsnede komt voort in artikel 7.2 en 12.5 van de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. In de toelichting staat de volgende uitleg opgenomen:

Artikel 7.2, tweede lid Het tweede lid van artikel 7.2 biedt ruimte voor andere niet-agrarische functies dan die genoemd zijn in het eerste lid. Hiermee wordt ruimte geboden voor lokale afweging in specifieke situaties. In die lokale afweging dient duidelijk gemaakt te worden dat in elk geval aan de voorwaarden genoemd onder a, b, c en d is voldaan.

Onderdeel a bevat de voorwaarde dat uit een afweging van de nieuwe functie tegen de waarde van voedselproductie en de landbouwkundige waarde van de betreffende locatie blijkt dat de nieuwe niet-agrarische functie prevaleert. Bij die afweging spelen de volgende niet limitatieve elementen een rol:

- de landbouwkundige waarde van de grond (bodemtype en -structuur, bodemvruchtbaarheid, waterhuishouding, geomorfologie en daaruit ontstane fysieke omstandigheden);
- het bestaand en historisch (agrarisch) gebruik van het perceel (historisch landgebruik en het actief agrarisch landgebruik (bedrijfsmatig);
- of het een uitbreiding van een bestaande functie betreft of gaat om een volledig nieuwe ontwikkeling;
- de (beleidsmatige) ligging van het perceel (bijv. ten aanzien van het regionaal land- en tuinbouwbeleid, zoals het ontwikkelingsgebied glastuinbouw);
- de bijdrage aan en het draagvlak voor lokale voedselvoorziening of circulaire landbouw;
- de kwalitatieve argumenten voor de nieuwe functie (maatschappelijke meerwaarde);
- de geschiktheid van de vrijkomende agrarische bebouwing voor agrarisch gebruik.

De land- en tuinbouw blijft ook in de toekomst van belang voor onze voedselvoorziening en voor een vitaal landelijk gebied. Om de land- en tuinbouw (waaronder grond) te beschermen stimuleren we hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing en bouwvlakken door de agrarische sector zelf. Daarmee willen we ruimte bieden voor nieuwvestigers (zoals starters) en verplaatsers uit kwetsbare gebieden. Om deze reden dient een onderbouwing ten aanzien van de geschiktheid van de vrijkomende agrarische bebouwing voor agrarisch gebruik gemaakt te worden. Hierbij dient zowel naar de kwantitatieve als de kwalitatieve aspecten van de locatie gekeken te worden. Daarbij geldt dat een locatie niet te snel als ongeschikt mag worden bestempeld.
Ook minder geschikte of verouderde gebouwen kunnen door sloop of herontwikkeling worden ingezet voor agrarische bedrijvigheid, zodat de bestaande planvoorraad optimaal wordt benut.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over Hoofdstuk 7, 10, 12 en bijlage I Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener geeft aan dat in de wijzigingsverordening op diverse plekken (hoofdstuk 7, 10 en 12) gesproken wordt over een toekomstbestendige locatie. Er ontbreekt een definitie. Hierdoor is het begrip open, interpretatief en sterk afhankelijk van de context waarin het wordt toegepast. Dit hoeft niet bezwaarlijk te zijn, echter de subjectiviteit helpt niet in een proces. Ons verzoek is om nog eens naar dit begrip te kijken, ook in relatie tot provinciaal en gemeentelijk belang.	ZW-2004

Standpunt GS

De Provinciale Omgevingsvisie en Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bepalen de kaders waarbinnen een initiatief dient te passen. Als de initiatiefnemer rekening houdt met de kaders en het initiatief daarop aanpast is sprake van een, maatschappelijk gezien, toekomstbestendige locatie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.01 Instructieregels nieuwvestiging van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener verzoekt het begrip veehouderij beter definiëren en toe te voegen hoe om te gaan met niet-landbouwhuisdieren en kleinschalige veehouderijen.

Indiener

ZW-0365	ZW-2019	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben we ervoor gekozen om de verschillende diersoorten concreter te benoemen en niet meer uit te gaan van termen als ‘intensieve veehouderij’. Het begrip ‘intensieve veehouderij’ wordt in deze (gewijzigde) instructieregels namelijk niet meer gehanteerd en is vervangen door veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders. Dit zijn dezelfde landbouwhuisdieren die eerder onder het begrip ‘intensieve veehouderij’ vielen. Enkele instructieregels gelden (ook) voor veehouderijen met andere landbouwhuisdieren.

In bijlage I bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is daarvoor een begripsomschrijving opgenomen waaruit blijkt dat hieronder wordt verstaan andere landbouwhuisdieren dan varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld melkvee, paarden en schapen. Dus de grondgebonden bedrijven kennen andere regels dan de voormalige intensieve veehouderij diersoorten, omdat deze vaker kunnen aansluiten op de beleidsmatige opgave in de omgeving.

Over niet-landbouwhuisdieren zijn in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen regels opgenomen. Over kleinschalige veehouderijen hebben we ook geen regels opgenomen, omdat dit doorgaans veehouderijen of hobbyboeren zijn met een aantal dieren die als niet-milieubelastend zijn geclassificeerd (dus minder dieren dan die vallen onder de milieubelastende activiteit ‘houden van landbouwhuisdieren als bedoeld in artikel 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving). Dergelijke afwegingen kunnen op een gemeentelijk schaalniveau gemaakt worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt aan te geven waar paarden, schapen, begrazers (Galloways, etc.) onder vallen.	ZW-2029

Standpunt GS

Deze diersoorten vallen onder de regels voor andere landbouwhuisdieren. Enkele instructieregels gelden namelijk (ook) voor veehouderijen met andere landbouwhuisdieren. In bijlage I bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is daarvoor een begripsomschrijving opgenomen waaruit blijkt dat hieronder wordt verstaan andere landbouwhuisdieren dan varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor

roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld melkvee, paarden en schapen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt aan te geven of dit voor elke veehouderij geldt en dat het verwevingsgebied niet is gedefinieerd.	ZW-2029

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben we ervoor gekozen om de verschillende diersoorten concreter te benoemen en niet meer uit te gaan van termen als ‘intensieve veehouderij’. Het begrip ‘intensieve veehouderij’ wordt in deze (gewijzigde) instructieregels namelijk niet meer gehanteerd en is vervangen door veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders. Dit zijn dezelfde landbouwhuisdieren die eerder onder het begrip ‘intensieve veehouderij’ vielen. Artikel 10.1 heeft dus betrekking op deze diersoorten.

De nieuwvestiging van andere landbouwhuisdieren valt onder artikel 10.2.

Het verwevingsgebied is geduid in de Provinciale Omgevingsvisie. Dit vormt ons beleidsmatig uitgangspunt voor dit gebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener verzoekt aan te geven of het de planvoorraad van de gemeente of Provincie betreft. En hoe kan aantoonbaar gemaakt worden dat deze kwantitatief en/of kwalitatief geen ruimte biedt.

Indiener		
ZW-2019	ZW-2021	ZW-2029

Standpunt GS

Het heeft niet specifiek betrekking op de planvoorraad van de gemeente of de Provincie. Het gaat erom dat regionaal wordt gekeken naar geschikte vrijkomende locaties voor het initiatief.

Er dient onderbouwd te worden dat de huidige planvoorraad geen ruimte voor het gewenste initiatief biedt, voordat een nieuw bouwvlak opgericht wordt. Om te beoordelen of het gewenste initiatief past binnen de bestaande planvoorraad, dient zowel naar de kwantitatieve als de kwalitatieve aspecten van de planvoorraad gekeken te worden. Daarbij geldt dat een locatie niet te snel als ongeschikt mag worden bestempeld. Ook minder geschikte of verouderde gebouwen kunnen door sloop, uitbreiding of herontwikkeling worden ingezet voor nieuwvestiging, zodat de bestaande planvoorraad optimaal wordt benut voordat kostbare landbouwgrond wordt omgezet naar een bouwvlak. Bij de onderbouwing dient overigens ook gekeken te worden naar de plaatsgebonden toekomstbestendigheid en de afstand tot andere (gevoelige) functies van de potentiële planvoorraad.

We vragen dus een bewuste afweging en bijbehorende motivering dat de gewenste nieuwvestiging niet op een vrijkomende locatie kan plaatsvinden voordat een geheel nieuw bouwvlak op landbouwgrond wordt opgericht. Op deze manier wordt door de initiatiefnemer in beeld gebracht of in de omgeving geen geschikte vrijkomende locatie beschikbaar is, zowel kwantitatief als ook kwalitatief. Het is namelijk van belang dat deze vrijkomende locaties een passende functie krijgen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken aan te geven of het klopt dat in primair landbouwgebied dus geen ruimte is voor nieuwvestiging biologische landbouw.

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Een nieuwvestiging van een biologische veehouderij is in het primair landbouwgebied, de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied mogelijk. Ook in het primair landbouwgebied is er ruimte voor biologische landbouw en andere gelijkwaardige vormen.

Het is daarbij ook juist kansrijk, omdat een biologische bedrijfsvoering vaak beter aansluit op de voorwaarde ‘het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving’.

Daarnaast hebben we middels lid 2 ook nog aanvullende ruimte geboden voor initiatieven met biologische huisvestingssystemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken om in het verwevingsgebied/ de groenblauwe landbouwzone nieuwvestiging van veehouderijen helemaal uit te sluiten.

Indiener		
ZW-2011	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

We begrijpen dat een nieuwvestiging in het verwevingsgebied een zorgvuldige afweging betreft. In het verwevingsgebied laten we een dergelijke veehouderij daarom alleen toe op een bestaand agrarisch bouwvlak waar nog geen veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders is gevestigd. En stellen hierbij dan ook de voorwaarde dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. Op deze manier kan een kwalitatieve ontwikkeling tot stand komen, ook in het verwevingsgebied.

Bij een veehouderij die voldoet aan de biologische huisvestingseisen geven we ook ruimte aan nieuwvestiging in het verwevingsgebied, omdat dergelijke initiatieven passender zijn. Dergelijke initiatieven zijn in de regel kleinschaliger van aard en spelen in op de maatschappelijke wensen op het vlak van onder andere dierenwelzijn, directe afzet aan consumenten en ruimtelijke kwaliteit. Overigens bieden deze regels ook ruimte voor biologische veehouderijen op een grotere schaal. Daarom is het wel van belang dat er sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse. Er is volgens vaste jurisprudentie sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat als onderbouwd kan worden dat voor omwonenden het totaal van alle omgevingseffecten, met name ook de cumulatieve geurbelasting, binnen aanvaardbare grenzen blijft.

Middels deze voorwaarden zien we wel passende mogelijkheden in het verwevingsgebied.

In de groenblauwe landbouwzone geldt ook bovenstaande toelichting en dient aangetoond te worden of het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. Hiermee worden dan de kaartlagen van de groenblauwe landbouwzone en omliggende factoren (zoals natuurgebieden) getoetst.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener

De indiener verzoekt aan te geven of de vestiging van stieren voor roodvleesproductie tot nu toe in de huidige verordening wel mocht. ZW-2002

Standpunt GS

In de nu geldende Omgevingsverordening is bij de begripsbepaling de volgende definitie voor intensieve veehouderij opgenomen: ‘het hebben van een bedrijfsmatige tak van varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen, of parelhoenders (...)’. Dus stieren voor roodvleesproductie vallen er nu ook al onder.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken de afzetkant van biologische producten te stimuleren. Er wordt in de ontwerp omgevingsverordening namelijk ruimte gegeven aan biologische productie, maar zonder afzet komen bestaande biologische bedrijven in de knel.

Indiener

ZW-2019 ZW-2029

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben we inderdaad meer ruimte gegeven aan veehouderijen die voldoen aan de biologische huisvestingseisen. Dit soort veehouderijen worden in de nu geldende omgevingsverordening ook al uitgezonderd van de bestaande definitie van intensieve veehouderij. Vanuit die bestaande structuur zijn hiervoor ook in dit ontwerp specifieke regels opgesteld. Door de uitzondering worden veehouderijen met biologische huisvestingseisen gefaciliteerd.
Dergelijke initiatieven zijn in de regel kleinschaliger van aard en spelen in op de maatschappelijke wensen op het vlak van onder andere dierenwelzijn, directe afzet aan consumenten en ruimtelijke kwaliteit.

Daarnaast werkt de Provincie Limburg momenteel aan een stimuleringsplan voor de biologische landbouw. Hoewel de invloed van de Provincie Limburg op de vraag van biologische producten beperkt is, spannen we ons binnen dit plan in om de afzet van biologische producten te vergroten. Dus naast deze verordening wordt ook vanuit de economische kant gewerkt aan het stimuleren van biologische landbouw. Om deze redenen laten we deze uitzondering in stand.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1, lid 3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt aan te geven wat het beëindigen van vergelijkbare activiteiten elders nu echt oplevert. Dat betekent dat het als bedrijf met andere activiteiten wel door kan gaan. Bijvoorbeeld een veehouderij die valt onder artikel 10.2	ZW-2029

Standpunt GS

In lijn met de nu geldende Omgevingsverordening hebben we ook in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen dat bij een nieuwvestiging van een veehouderij, met het oog op de vereiste verbetering van leefklimaat, een beëindiging van een andere intensieve veehouderij wordt ingezet in de vorm van bijvoorbeeld het opheffen of intrekken van een intensieve veehouderijbestemming/-aanduiding, de omgevingsvergunning en/of sloop van bebouwing en de afname van emissie op kwetsbare natuurgebieden en woonkernen. Voorwaarde daarbij is dat deze opties niet eerder zijn ingezet in het kader van een andere afspraak, regeling en/of overeenkomst.

Zoals in de zienswijze wordt aangegeven, is er inderdaad nog een mogelijkheid om een veehouderij met andere landbouwhuisdieren te starten. Gezien het feit dat dergelijke veehouderijen grondgebonden zijn, kunnen er ook passende initiatieven ontwikkeld worden. In de toelichting is daarbij wel opgenomen dat de eventuele herbestemming van de locatie wat betreft de toelaatbaarheid door het bevoegd gezag altijd aan het vigerende beleid en de regelgeving zal moeten worden getoetst en maakt, afhankelijk van de bestemmingskeuze, al dan niet onderdeel uit van de planprocedure voor het initiatief van nieuwvestiging.

In de toelichting van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is opgenomen dat het een te saneren locatie betreft, maar er hoeft niet per definitie sprake te zijn van sanering.
Dus daarom wijzigen we dit naar: de eventuele herbestemming van de (te saneren) locatie.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.1 (derde lid)

van:
‘Ingeval van een nieuwvestiging van een veehouderij kan, met het oog op de vereiste verbetering van leefklimaat, beëindiging van een andere ~~intensieve~~ veehouderij worden ingezet in de vorm van bijvoorbeeld het opheffen of intrekken van een ~~intensieve~~ veehouderijbestemming/-aanduiding, de omgevingsvergunning en/of sloop van bebouwing en de afname van emissie op kwetsbare natuurgebieden en woonkernen.’

naar:

‘In geval van een nieuwvestiging van een veehouderij kan, met het oog op de vereiste verbetering van leefklimaat, beëindiging van een andere veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders worden ingezet in de vorm van bijvoorbeeld het opheffen of intrekken van deze veehouderijbestemming/-aanduiding, de omgevingsvergunning en/of sloop van bebouwing en de afname van emissie op kwetsbare natuurgebieden en woonkernen.’

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de beëindiging van vergelijkbare activiteiten elders te schrappen in het geval er gebruik gemaakt wordt van de planvoorraad (Lid 3 a).	ZW-2002

Standpunt GS

Ruimtelijk gezien is uw zienswijze goed te volgen, omdat er inderdaad gebruik wordt gemaakt van een andere/ vrijkomende locatie en dus wordt geput uit de planvoorraad. In de toelichting worden ook enkele milieukundige voordelen genoemd: ‘de vereiste verbetering van leefklimaat’ en ‘de afname van emissie op kwetsbare natuurgebieden en woonkernen’. Om die reden laten we bij een nieuwvestiging van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders (de voormalige intensieve veehouderij diersoorten) deze regel in stand.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt in te gaan op het volgende punt: In lid 2 onder d wordt gesteld dat de nieuwvestiging van een veehouderij gepaard moet gaan met beëindiging van vergelijkbare activiteiten elders. Dit geldt volgens de indiener niet 1-op-1 in verband met afroming van rechten, die mogen toch niet in het geheel worden overgeheveld?	ZW-2020

Standpunt GS

De bepaling in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg regelt de ruimtelijke koppeling: een nieuwe veehouderij mag alleen als elders een vergelijkbare activiteit planologisch wordt beëindigd. Er is geen sprake van een overdracht van milieurechten. De regeling is dus niet bedoeld voor overheveling.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt om de nieuwvestigingsmogelijkheden te beperken. Met deze bepaling is het over het hele grondgebied van de indiener in beginsel mogelijk om een nieuwe veehouderij zoals genoemd in dit artikel (voorheen intensieve veehouderij) te starten. Dat strookt niet met het lokale beleid.

Indiener	
ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

In artikel 10.1 gaan we in principe uit van geen nieuwvestiging van veehouderijen met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders. In het geval we hier wel medewerking aan willen verlenen, dienen aan diverse voorwaarden voldaan te worden.

Onder nieuwvestiging verstaan we de vestiging van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders op een nieuw agrarisch bouwvlak of op een bestaand agrarisch bouwvlak waar nog geen veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders is gevestigd.

In de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied kan een dergelijke nieuwvestiging alleen op een bestaand agrarisch bouwvlak waar nog geen dergelijke veehouderij is gevestigd. In het primair landbouwgebied geven we aan alle vormen van nieuwvestiging ruimte.
Daarnaast maken we een uitzondering voor dergelijke veehouderijen die voldoen aan de biologische huisvestingseisen.

In de bovengenoemde zones stellen we diverse voorwaarden waardoor onder andere onderbouwd moet worden of de ontwikkeling past in de beleidsmatige opgaven van de omgeving, er een koppeling is met de beëindiging van vergelijkbare activiteiten elders, etc.

Hiermee zorgen we voor zorgvuldige afwegingen en daarmee kwalitatieve toekomstbestendige ontwikkelingen, die passen bij de zones.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1	**Indiener**

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
De indiener verzoekt te verduidelijken hoe grondgebonden vleesveehouderij onder deze bepaling valt.	ZW-2007

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben we ervoor gekozen om de verschillende diersoorten concreter te benoemen en niet meer uit te gaan van termen als ‘intensieve veehouderij’.

Het begrip ‘intensieve veehouderij’ wordt in deze (gewijzigde) instructieregels namelijk niet meer gehanteerd en is vervangen door veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders. Dit zijn dezelfde landbouwhuisdieren die eerder onder het begrip ‘intensieve veehouderij’ vielen.

Enkele instructieregels gelden (ook) voor veehouderijen met andere landbouwhuisdieren. In bijlage I van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is daarvoor een begripsomschrijving opgenomen waaruit blijkt dat hieronder wordt verstaan ‘andere landbouwhuisdieren dan varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders’. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld melkvee, paarden en schapen. Dus de grondgebonden bedrijven kennen andere regels dan de voormalige intensieve veehouderij diersoorten, omdat deze vaker kunnen aansluiten op de beleidsmatige opgave in de omgeving.

Dus we hebben de opbouw van de nu geldende Omgevingsverordening inclusief de daarin opgenomen definitie intensieve veehouderij verwerkt in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Dus onder welke categorie de grondgebonden vleesveehouderij valt ligt eraan waar de veehouderij zich op richt.

In het geval dit vleeskalveren en/of stieren voor roodvleesproductie betreft, valt dit onder artikel 10.1 (veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders.).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10 lid 2d Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken aan te geven of een verwevingsgebied hier ook niet toe behoort (Lid 2d).	ZW-2029

Standpunt GS

Bij een veehouderij die voldoet aan de biologische huisvestingseisen geven we ook ruimte aan nieuwvestiging in het verwevingsgebied, omdat dergelijke initiatieven hier mogelijk passend kunnen zijn. Dergelijke initiatieven zijn in de regel kleinschaliger van aard en spelen in op de maatschappelijke wensen op het vlak van onder andere dierenwelzijn, directe afzet aan consumenten en ruimtelijke kwaliteit. Overigens bieden deze regels ook ruimte voor biologische veehouderijen op een grotere schaal. Daarom is het wel van belang dat er sprake moet zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse. Er is volgens vaste jurisprudentie sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat als onderbouwd kan worden dat voor omwonenden het totaal van alle omgevingseffecten, met name ook de cumulatieve geurbelasting, binnen aanvaardbare grenzen blijft. Verder dient ook onderbouwd te worden dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgaven voor de omgeving.

Middels onder andere deze voorwaarden zien we wel passende mogelijkheden in het verwevingsgebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken nader toe te lichten hoe de vereiste koppeling met beëindiging elders in de praktijk moet functioneren, inzichtelijk te maken welke juridische, financiële en organisatorische instrumenten hiervoor beschikbaar zijn, te voorkomen dat deze regeling feitelijk neerkomt op een indirect verbod op nieuwvestiging en expliciet aandacht te besteden aan de uitvoerbaarheid, rechtszekerheid en economische haalbaarheid voor agrarische ondernemers.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045

ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142					

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is de toelichting omtrent 'de beëindiging elders’ overgenomen uit de nu geldende omgevingsverordening. Hier zijn dus geen wijzigingen in aangebracht, waardoor deze voorwaarde in principe op dezelfde wijze functioneert als momenteel in de nu geldende Omgevingsverordening.

De bepaling in de nu geldende verordening regelt de ruimtelijke koppeling: een nieuwe veehouderij mag alleen als elders een vergelijkbare activiteit planologisch wordt beëindigd. We geven in de toelichting aan hoe dit kan worden opgepakt omtrent borging en eventuele herbestemming. Uiteindelijk ontstaat er dan ook een deel maatwerk binnen de planologische procedure.

Op het moment dat het initiatief volledig bestaat uit het houden van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders waarbij wordt voldaan aan de biologische huisvestingseisen is geen sprake van de voorwaarde 'de beëindiging elders’.

Het klopt verder ook dat we deze eis niet stellen voor een nieuwvestiging van een veehouderij met andere landbouwhuisdieren (artikel 10.2). Dit is in de nu geldende omgevingsverordening namelijk nu ook niet van toepassing en daarbij zorgt de grondgebondenheid van dergelijke veehouderijen met andere landbouwhuisdieren voor een optimalere aansluiting op de beleidsmatige opgave voor de omgeving.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 / 10.2 / 10.3 / 10.8 / 10.9
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken in de omgevingsverordening aan te geven wat er precies met de beleidsmatige opgave voor de omgeving bedoeld wordt. Daarbij wordt gevraagd te duiden hoe deze voorwaarde in de toetsing opgepakt dient te worden.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-2004	ZW-2009	ZW-2011	ZW-2020	ZW-2021
ZW-2022	ZW-2029				

Standpunt GS

Bij de ontwikkeling van een initiatief is het van belang dat onderbouwd wordt hoe met de beleidsmatige opgave voor de omgeving is omgegaan. Ons streven is dat het initiatief op een duurzame en toekomstbestendige locatie gevestigd wordt. In de provinciale omgevingsvisie Limburg hebben we aangegeven welke opgaven in welke gebieden relevant zijn. Dit betreft ons provinciale uitgangspunt. Zo is in de omgevingsvisie de groenblauwe landbouwzone opgebouwd uit diverse kaartlagen (in de Omgevingsverordening ‘deelgebieden’ genoemd), die inzicht geven in de opgaven omtrent water, natuur en landschap. Bij de ontwikkeling van het initiatief dient rekening gehouden te worden met deze waarden. Hierdoor kan bij de betreffende ontwikkeling een positieve bijdrage geleverd worden aan de omgeving en is er sprake van een completere integratie. Zo kan een aansluitende landschappelijke inpassing bijdragen aan de opgaven. Dit geldt ook voor het verwevingsgebied. Deze gebieden zijn met name landbouwkundig in gebruik, maar vanwege de ligging rondom (stedelijke) bebouwing zijn er kansen om verbindingen te leggen met andere functies. Zo kan de land- en tuinbouw bijdragen aan de gezondheid, het welzijn en de welvaart van bewoners en neemt de samenleving meer verantwoordelijkheid voor gezond voedsel in de eigen directe leefomgeving. Ook in het primair landbouwgebied vragen we deze onderbouwing, zodat de juiste ontwikkelingen op de juiste plekken landen. In of rondom primair landbouwgebied kunnen namelijk ook factoren spelen die de toekomstbestendigheid van een nieuw initiatief kunnen beïnvloeden.

Met deze aanpak willen we het bewustzijn vergroten van de specifieke eigenschappen van de omgeving en de bijbehorende opgaven. Door dit bewustzijn kunnen toekomstbestendige plannen en bedrijfsvoeringen worden ontwikkeld die hierop inspelen. Middels landschappelijke inpassing kan bijvoorbeeld gericht bijgedragen worden aan het realiseren van deze opgaven. Het initiatief levert dan per saldo een positieve bijdrage. De afweging vindt in eerste instantie plaats op lokaal niveau (gemeente), waarbij wij de omgevingsvisie als provinciaal uitgangspunt hebben. Uiteindelijk betreft dit maatwerk en is het afhankelijk van het initiatief. De toelichting is hierin bondig om deze afweging op de relevante onderdelen van het initiatief te onderbouwen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Diverse indieners uiten zorgen met betrekking tot de generieke uitsluiting van nieuwe initiatieven in het zoekgebied grondwaterbeschermingsgebied, grondwaterbeschermingsgebied en waterwingebied.

De artikelen 4.66 tot en met 4.68 bepalen dat in deze zoekgebieden geen milieubelastende activiteiten uit bijlage V mogen worden verricht zonder omgevingsvergunning. De intensieve veehouderij is in bijlage V, onder lid w, aangemerkt als milieubelastende activiteit.

Hieruit volgt dat in 10.1 nieuwvestiging in een grondwaterbschermingsgebied en waterwingebied niet is toegestaan.

De uitsluiting is ook van toepassing op de biologische veehouderij met weidegang. Hierdoor wordt zelfs voor duurzame en extensieve vormen van veehouderij feitelijk geen ontwikkelruimte geboden, terwijl deze juist bijdragen aan maatschappelijke doelen.

Verzoek is om de grondwaterbeschermingsgebieden niet generiek uit te sluiten maar:

- Meer differentiatie aanbrengen naar type veehouderij, met expliciete duidelijkheid over grondgebonden vleesveehouderij;
- Grondwaterbeschermingsgebieden niet generiek uitsluiten, maar ruimte bieden via maatwerk en aanvullende voorwaarden;
- Ruimte bieden voor innovatieve en gebiedsgerichte concepten, juist ook in overgangsgebieden;
- Indien nodig werken met een zwaardere motiveringsplicht in plaats van een generiek verbod.

Indiener				
ZW-0017	ZW-2002	ZW-2007	ZW-2014	ZW-2037

Standpunt GS

Ten aanzien van het nieuw vestigen van een bepaalde agrarische activiteit die in bijlage V is opgenomen willen we niet dat deze, om welke reden dan ook, in een grondwaterbeschermingsgebied of een waterwingebied worden gestart. Dit staat verwoord in art. 4.65: 1. Het is verboden een andere milieubelastende activiteit te verrichten dan de milieubelastende activiteiten, bedoeld in artikel 3.93 van het Besluit activiteiten leefomgeving, in een waterwingebied, als de activiteit nog niet werd verricht en mocht worden verricht bij inwerkingtreding van deze verordening.

2. Het is verboden een milieubelastende activiteit te wijzigen in een waterwingebied, als redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die wijziging nadelige gevolgen kan hebben voor het grondwater met het oog op de waterwinning.

3. Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied een milieubelastende activiteit te verrichten die is opgenomen in bijlage V, tenzij deze activiteit al mocht worden verricht ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening.

In de kaartlaag zoekgebied drinkwaterbescherming en zoekgebied drinkwaterwinning geldt dat nieuwe milieubelastende activiteiten, waaronder bepaalde agrarische activiteiten verboden zijn. In art. 4.67 staat: Het is verboden zonder omgevingsvergunning in een zoekgebied drinkwaterwinning of een zoekgebied grondwaterbescherming een milieubelastende activiteit te verrichten die is opgenomen in bijlage V. Er kan een vergunning worden verleend voor een dergelijke nieuwe activiteit als kan worden aangetoond dat deze geen bedreiging kan vormen voor de grondwaterkwaliteit.

Bij een herziening van het grondwaterbeschermingsbeleid en de -regels zullen we evalueren of de lijst van verboden milieubelastende activiteiten aanpassing behoeft.
Mede op grond van aanpassingen in het Besluit kwaliteit leefomgeving waarnaar in bijlage V wordt verwezen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.02 Instructieregels nieuwvestiging van een veehouderij met andere landbouwhuisdieren

Zienswijze over artikel 10.2 en bijlage I **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt om de definitie van ‘landbouwhuisdieren’ op te nemen in de begripsbepalingen

Indiener				
ZW-2019	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

In de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is de definitie van landbouwhuisdieren niet opgenomen. In bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving is de volgende begripsomschrijving van ‘landbouwhuisdier’ opgenomen: ‘zoogdier of vogel voor de productie van vlees, eieren, melk, wol of veren of een paard of pony voor het fokken’. Deze begripsomschrijving geldt op grond van artikel 1.1, eerste lid, van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ook waar dit begrip in de Omgevingsverordening Limburg wordt gebruikt. Het is daarmee niet nodig de begripsomschrijving extra in bijlage I van de Omgevingsverordening Limburg op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1, 10.2, 10.3 en 10.4 en bijlage I **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt het extensiveringsgebied te definiëren en te controleren dat er eenduidige termen gebruikt worden (geen nieuwe en oude termen door elkaar gebruiken).

Indiener				
ZW-2019	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is de naam ‘extensiveringsgebied intensieve veehouderij’ vervangen door de naam ‘extensiveringsgebied veehouderij’, zowel in de artikelen als in de toelichting. Voor zover de oude naam nog is blijven staan in de legenda, passen wij deze aan. De begripsomschrijving van ‘intensieve veehouderij’ in bijlage I bevat ook nog de oude naam. Die begripsomschrijving wordt geschrapt omdat het begrip ‘intensieve veehouderij’ na inwerkingtreding van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet meer in de artikelen van de Omgevingsverordening Limburg wordt gebruikt.

Van gebieden die in de Omgevingsverordening Limburg op kaart worden aangewezen (geografische informatieobjecten) wordt in principe geen begripsomschrijving opgenomen. Dit om te voorkomen, dat onduidelijkheid kan ontstaan over welke prevaleert: de aanduiding op de kaart of de begripsomschrijving. De reden van aanwijzing van een gebied op een kaart wordt voldoende duidelijk in de context van een artikel dat ernaar verwijst en de bijbehorende toelichting.

Voorstel aan PS

Tekst verwijderen in de legenda: ‘extensiveringsgebied ~~Intensieve~~ Veehouderij’

In bijlage I komt de begripsbepaling ‘intensieve veehouderij’ te vervallen.

Zienswijze over artikel 10.1, 10.2 en 10.8 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener verzoekt te verduidelijken wat met de huidige planvoorraad bij een nieuwvestiging wordt bedoeld en anders deze regel te schrappen.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2029	ZW-3007

Standpunt GS

In de toelichting is het volgende opgenomen:

“Leegstaande agrarische gebouwen zijn vanuit het oogpunt van ruimtelijke kwaliteit, ondermijning en veiligheid een probleem en dus een provinciaal aandachtspunt. Door het hoge aantal stoppende agrariërs, dat naar verwachting de komende jaren nog verder toeneemt, neemt de leegstand en hiermee de opgave verder toe.

De land- en tuinbouw blijft ook in de toekomst van belang voor onze voedselvoorziening en voor een vitaal landelijk gebied. Om de land- en tuinbouw (waaronder grond) te beschermen stimuleren

we hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing en bouwvlakken door de agrarische sector zelf. Daarmee willen we ruimte bieden voor nieuwvestigers (starters) en verplaatsers uit kwetsbare gebieden. Om deze reden dient onderbouwd te worden dat de huidige planvoorraad geen ruimte voor het gewenste initiatief biedt, voordat een nieuw bouwvlak opgericht wordt. Om te beoordelen of het gewenste initiatief past binnen de bestaande planvoorraad, dient zowel naar de kwantitatieve als de kwalitatieve aspecten van de planvoorraad gekeken te worden. Daarbij geldt dat een locatie niet te snel als ongeschikt mag worden bestempeld. Ook minder geschikte of verouderde gebouwen kunnen door sloop of herontwikkeling worden ingezet voor nieuwvestiging, zodat de bestaande planvoorraad optimaal wordt benut voordat kostbare landbouwgrond wordt omgezet naar een bouwvlak. Bij de onderbouwing dient overigens ook gekeken te worden naar de plaatsgebonden toekomstbestendigheid en de afstand tot andere (gevoelige) functies van de potentiële planvoorraad."

We vragen dus een bewuste afweging en bijbehorende motivering dat de gewenste nieuwvestiging niet op een vrijkomende locatie kan plaatsvinden voordat een geheel nieuw bouwvlak op landbouwgrond wordt opgericht.

Op deze manier wordt door de initiatiefnemer in beeld gebracht of in de omgeving geen geschikte vrijkomende locatie beschikbaar is, zowel kwantitatief als ook kwalitatief. Het is namelijk van belang dat deze vrijkomende locaties een passende functie krijgen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken artikel 10.2 lid 5 te verwijderen, omdat hierdoor 10.2 lid 1 teniet wordt gedaan. Dit is een stap achteruit voor de toekomstbestendige agrarische sector, niet vooruit, zoals die voorgeschreven wordt in NOVEX De Peel en het regeerakkoord van het Rijk.

Indiener	
ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

In lid 2 maken we een uitzondering voor nieuwvestiging van een veehouderij met andere landbouwhuisdieren als aan diverse voorwaarden wordt voldaan (biologische huisvestingseisen, beleidsmatige opgave voor de omgeving, aanvaardbaar woon- een leefklimaat en de locatie niet in het NNL, stedelijk gebied of landelijke kern gelegen is). Een veehouderij die aan deze voorwaarden voldoet zien wij als passend, ook in het kader van de gehele transitie.

In lid 2 onder a wordt de term ‘jaarrond’ genoemd. Omdat bijvoorbeeld melkvee niet het gehele jaar buiten kunnen lopen, is lid 5 toegevoegd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1, 10.2, 10.3 en 10.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om de regels van de omgevingsverordening te concretiseren wat met een ‘aanvaardbaar woon- en leefklimaat’ bedoeld wordt.

Indiener	
ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

In de nu geldende Omgevingsverordening is het criterium ‘een aanvaardbaar woon- en leefklimaat’ al opgenomen.

Hierin geven we aan dat er volgens vaste jurisprudentie sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is als onderbouwd kan worden dat voor omwonenden het totaal van alle omgevingseffecten, met name ook de cumulatieve geurbelasting, binnen aanvaardbare grenzen blijft.

Het is voor ons van belang dat men vooraf bewust is van eventuele omgevingseffecten die impact kunnen hebben op het woon- en leefklimaat. Dit geldt met name voor initiatieven rondom gevoelige objecten (bijvoorbeeld in het verwevingsgebied). Dit zullen we verduidelijken in de toelichting.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.1 (tweede lid), én in de artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.2 (tweede lid):

'Er is volgens vaste jurisprudentie sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat als onderbouwd kan worden dat voor omwonenden het totaal van alle omgevingseffecten, waaronder de cumulatieve geurbelasting, binnen aanvaardbare grenzen blijft.
Het beoordelen of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat vindt plaats aan de hand van geldende wettelijke normen en richtlijnen, zoals die voor geur, geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid. Daarbij wordt niet alleen iedere factor afzonderlijk beoordeeld, maar wordt ook gekeken naar het cumulatieve effect van verschillende omgevingseffecten samen. Daarbij is het van belang dat wordt gezocht naar een evenwicht tussen de belangen van initiatiefnemers en omwonenden. Waar nodig wordt maatwerk toegepast, zodat het woon- en leefklimaat niet alleen nu, maar ook op de langere termijn aanvaardbaar en toekomstbestendig blijft.’

Zienswijze over artikel 10.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de regels voor de nieuwvestiging van andere landbouwhuisdieren (zoals melkvee en schapen) aan te passen. De uitzonderingen zijn te rigide, terwijl de genoemde sectoren juist bijdragen aan het behoud van grasland.	ZW-2002

Standpunt GS

Vanwege de juridische opbouw van dit artikel wordt met het verbod begonnen en volgende daarna de uitzonderingen. Dit oogt inderdaad strenger, maar middels de uitzonderingen willen we deze andere landbouwhuisdieren voldoende beleidsmatige ruimte geven. Wij zijn namelijk ook van mening dat dergelijke sectoren kunnen bijdragen aan bepaalde doelstellingen in gebieden. Het is voor ons daarbij wel van belang dat we zuinig met onze landbouwgronden omgaan en dat er gezien het toenemend aantal VAB's wordt gekeken naar vrijkomende locaties in plaats van gehele nieuwvestiging op landbouwgrond. We geven daarbij ook aan te onderbouwen dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. De instandhouding van grasland valt daar bijvoorbeeld ook onder. Verder maken we ruimte voor dergelijke veehouderijen die voldoen aan de biologische huisvestingseisen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de mogelijkheden voor nieuwvestiging van grondgebonden agrarische bedrijven te vergroten (ook in vergelijking met de mogelijkheden voor nieuwvestiging van intensieve veehouderijen). Nieuwvestiging van een paardenhouderij/fokkerij lijkt door dit artikel te worden uitgesloten. Evenals nieuwvestiging van een grondgebonden rundveehouderij.	ZW-2020

Standpunt GS

In artikel 10.2 geven we ruimte aan veehouderijen met andere landbouwhuisdieren (zoals paardenhouderijen/fokkerijen, rundveebedrijven). In lid 2 geven we ruimte als er aan de biologische huisvestingseisen wordt voldaan. In lid 3 geven we ruimte in het primair landbouwgebied. In lid 4 geven we ruimte in de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied als het een vestiging van een veehouderij met andere landbouwhuisdieren betreft op een bestaand agrarisch bouwvlak waar nog geen veehouderij met andere landbouwhuisdieren is gevestigd. Dit gezien het toenemend aantal vrijkomende agrarische bouwvlakken. Uiteindelijk zijn er dus verschillende

mogelijkheden onder bepaalde voorwaarden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 / 10.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt om ruimte te bieden aan melkveehouderijen die ook vleesvee willen houden. Het idee om in de toekomst het bedrijf helemaal 'rond' te maken (kalfjes niet meer verkopen, maar opfokken en het vlees direct aan consumenten verkopen) wordt middels deze instructieregels vrijwel onmogelijk gemaakt.	ZW-0068

Standpunt GS

In artikel 10.1 Instructieregels nieuwvestiging van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders hebben we hierover regels opgenomen. Onder deze nieuwvestiging valt “een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders op een nieuw agrarisch bouwvlak of op een bestaand agrarisch bouwvlak waar nog geen veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders is gevestigd”. Dit is dan ook in het voorbeeld van toepassing.

Gezien de ligging in de groenblauwe landbouwzone kan gebruik worden gemaakt van lid 2 en 4 van artikel 10.1. Hierdoor ontstaan er wel nog mogelijkheden.

De reden voor deze regels is de scheiding tussen de diverse veehouderijen, ook gezien de impact en grondgebondenheid. Zo gaan we uit van veehouderijen met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders (voormalige ‘intensieve veehouderij’ diersoorten) en veehouderijen met andere landbouwhuisdieren (zoals melkvee, paarden, etc.).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1, 10.2, 10.3 en 10.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken aanpassing formulering (en/of): Vervang ‘en’ door ‘en/of’ tussen vrije weidegang en vrije uitloop, zodat de tekst luidt: “... het houden van landbouwhuisdieren die jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en/of vrije uitloop ...”. Of te kiezen om aan te sluiten bij de formulering uit Verordening (EU) 2018/848, artikel 1.7.3 (Dierenwelzijn):

“De dieren moeten permanent toegang hebben tot openluchtruimten waarin zij zich kunnen bewegen, bij voorkeur weidegrond, wanneer de weers- en seizoensomstandigheden en de staat van de grond dit mogelijk maken, tenzij op grond van Uniewetgeving beperkingen en verplichtingen in verband met de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid zijn opgelegd.” Deze formulering biedt meer praktische uitvoerbaarheid en sluit beter aan bij zowel klimatologische omstandigheden als veterinaire noodmaatregelen.

Indiener		
ZW-2019	ZW-2029	ZW-3001

Standpunt GS

We zijn het ermee eens dat de formulering in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (EU) 2018/848, artikel 1.7.3 (Dierenwelzijn) beter aansluit en dat deze formulering meer praktische uitvoerbaarheid biedt en beter aansluit bij zowel klimatologische omstandigheden als veterinaire noodmaatregelen. Hiermee hoeft ook geen aanvullende uitzondering voor de rundveehouderij gemaakt te worden. Dit zorgt voor een compactere en duidelijkere omgevingsverordening. We passen dit dus aan in artikel 10.1, 10.2, 10.3 en 10.4

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 10.1, lid 2, onder a

van:

‘het initiatief volledig bestaat uit het houden van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders ~~waarbij jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop en waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten~~’

naar:

‘het een initiatief volledig bestaat uit een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders, waarbij de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464

Tekst wijzigen in artikel 10.2, lid 2, onder a)

van:

‘het initiatief volledig bestaat uit een veehouderij met andere landbouwhuisdieren waarbij jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop en waarbij ~~wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten~~’

naar

‘het initiatief volledig bestaat uit een veehouderij met andere landbouwhuisdieren waarbij de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464.

Tekst verwijderen in artikel 10.2, lid 5: ~~‘In afwijking van het bepaalde in het tweede lid, onder a, geldt voor rundveehouderij dat aan de eis dat jaarrond vrije weidegang wordt geboden, wordt voldaan als de dieren in de periode van 1 april tot 1 november minimaal 120 dagen per jaar de mogelijkheid hebben tot vrije weidegang, waarbij de dieren dagelijks ten minste zes uur buiten kunnen grazen, overeenkomstig de eisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten.’~~

Tekst wijzigen in artikel 10.3, lid 4, onder a

van:

‘deze volledig bestaat uit het houden van landbouwhuisdieren ~~die jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop, waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten; en~~’

Naar:

‘deze volledig bestaat uit het houden van landbouwhuisdieren waarbij de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464.’

Tekst wijzigen in artikel 10.4, lid 2, onder a

van:

‘het initiatief volledig bestaat uit het houden van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders waarbij ~~jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop en waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten~~’

naar:

‘het een initiatief volledig bestaat uit een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders, waarbij de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in

Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464.'

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.1, tweede lid)

van:
'Het verbod op nieuwvestiging geldt niet als sprake is van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders waarbij de dieren ~~jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop en waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten~~.'

naar:
'Het verbod op nieuwvestiging geldt niet als sprake is van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders waarbij de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464 . In die bepaling staat: De dieren moeten permanent toegang hebben tot openluchtruimten waarin zij zich kunnen bewegen, bij voorkeur weidegrond, wanneer de weers- en seizoensomstandigheden en de staat van de grond dit mogelijk maken, tenzij op grond van Uniewetgeving beperkingen en verplichtingen in verband met de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid zijn opgelegd.

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.2 (tweede lid)

van:
'Het verbod op nieuwvestiging geldt niet als sprake is van een veehouderij met andere landbouwhuisdieren waarbij de dieren ~~jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop en waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten.~~'

naar:
'het verbod op nieuwvestiging geldt niet als sprake is van een veehouderij met andere landbouwhuisdieren waarbij de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464. In die bepaling staat: 'De dieren moeten permanent toegang hebben tot openluchtruimten waarin zij zich kunnen bewegen, bij voorkeur weidegrond, wanneer de weers- en seizoensomstandigheden en de staat van de grond dit mogelijk maken, tenzij op grond van

Uniewetgeving beperkingen en verplichtingen in verband met de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid zijn opgelegd.'

Tekst verwijderen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.2 (tweede lid~~): 'In het vijfde lid is een afwijkende invulling van de voorwaarde bedoeld onder a opgenomen voor de rundveehouderij~~.'

Tekst verwijderen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.2 (vijfde lid): '~~Vijfde lid: Jaarrond vrije weidegang voor rundvee is in Nederland niet haalbaar vanwege weersomstandigheden en het ontbreken van grasgroei in de winter. Daarom is gekozen voor de volgende uitzondering: runderen moeten in het weideseizoen (1 april – 1 november) minimaal 120 dagen per jaar, dagelijks ten minste zes uur, buiten kunnen grazen. Deze regeling sluit aan bij de biologische Europese normen en zorgt ervoor dat dierenwelzijn en praktische uitvoerbaarheid in balans zijn.~~'

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.3 , vierde lid,

van:
'Vergroting van het bouwvlak is mogelijk als ~~de veehouderij volledig bestaat uit het houden van landbouwhuisdieren die jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop, waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten~~.'

naar:
'Vergroting van het bouwvlak is mogelijk als de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464.

In die bepaling staat: 'De dieren moeten permanent toegang hebben tot openluchtruimten waarin zij zich kunnen bewegen, bij voorkeur weidegrond, wanneer de weers- en seizoensomstandigheden en de staat van de grond dit mogelijk maken, tenzij op grond van Uniewetgeving beperkingen en verplichtingen in verband met de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid zijn opgelegd.'

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.4,tweede lid,

van:
‘Er geldt een uitzondering voor ~~het houden van landbouwhuisdieren die jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop, waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten.~~’

naar:
‘er geldt een uitzondering voor veehouderijen met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders waarbij de dieren worden gehouden in overeenstemming met het bepaalde in Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3 en aanvullende Verordening (EU) 2020/464 .

In die bepaling staat: ‘De dieren moeten permanent toegang hebben tot openluchtruimten waarin zij zich kunnen bewegen, bij voorkeur weidegrond, wanneer de weers- en seizoensomstandigheden en de staat van de grond dit mogelijk maken, tenzij op grond van Uniewetgeving beperkingen en verplichtingen in verband met de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid zijn opgelegd.’

Zienswijze over artikel 10.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt bij lid 3 en 4 toe te voegen dat de locatie niet in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied ligt.	ZW-3016

Standpunt GS

In artikel 4.65, in samenhang met bijlage V van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is een bepaling opgenomen die het oprichten van een nieuwe intensieve veehouderij in een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied verbiedt.
Het gaat daarbij om een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders. Artikel 10.2 heeft betrekking op 'andere landbouwhuisdieren’, dus dat zijn andere landbouwhuisdieren dan de genoemde vormen van intensieve veehouderij. De verbodsbepaling voor grondwaterbeschermingsgebieden (artikel 4.65, derde lid) heeft daarop geen betrekking. Voorzover de verbodsbepaling wel voor waterwingebieden geldt is deze opgenomen in artikel 4.65, eerste lid.

De artikelen opgenomen in afdeling 4.3 gelden rechtstreeks voor de daarin genoemde activiteiten. Dat geldt dus ook voor artikel 4.65. In bijlage V zullen we de term ‘intensieve veehouderij’ vervangen door 'veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders’ zodat dit beter aansluit bij de terminologie die gebruikt is in hoofdstuk 10.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in bijlage V, onderdeel w

van:
w. artikel 3.200 (~~intensieve veehouderij)~~

naar:
w. artikel 3.200 (veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders).

Artikel 10.03 Instructieregels vergroting bouwvlak van een veehouderij

Zienswijze over artikel 10.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de regels omtrent de vergroting van het bouwvlak van een veehouderij aan te passen. Het uitgangspunt in 'Lid 1: Een omgevingsplan laat geen vergroting van het bouwvlak van een veehouderij toe' is negatief en te rigide gesteld.	ZW-2002

Standpunt GS

Het is voor ons van belang dat veehouderijen zich bewust zijn van hun omgeving en de beleidsmatige opgaven die er ter plekke spelen. Middels de diverse uitzonderingen wordt ruimte geboden voor het vergroten van bouwvlakken van veehouderijen. In het primair landbouwgebied gelden voor de vergroting geen nadere voorwaarden. In de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied dient onderbouwd te worden dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving, zodat we toekomstbestendige ontwikkelingen kunnen faciliteren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 / 10.2 / 10.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) stellen de vraag of voor de ontwikkelingen in artikel 10.1, 10.2 en 10.3 een maximale oppervlakte geldt.

Indiener

ZW-2019	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn geen maximale oppervlaktes voor de nieuwvestiging of vergroting van een bouwvlak van een veehouderij opgenomen. Dit betreft een afweging op gemeentelijk niveau.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 / 10.3 / 10.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de diersoort ‘geiten’ hier niet meer op te nemen omdat daar al aparte instructieregels voor gelden.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Omtrent de gezondheidseffecten van geitenhouderijen wordt nader onderzoek verricht, zoals ook bij de regels over de geiten wordt beschreven. Afhankelijk van de resultaten kunnen nadere beleidsmatige keuzes gemaakt worden. Dit kan betekenen dat het moratorium in stand blijft of dat er toch meer ruimte geboden wordt. Ter volledigheid kiezen we er daarom voor om in deze instructieregel toch uit te gaan van de volledige groep landbouwhuisdieren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt deze regel aan te passen en alleen landbouwhuisdieren zoals bedoeld in lid 2 uit te zonderen. Door alle andere landbouwhuisdieren uit te zonderen worden ook melkveehouderijen uitgezonderd. Melkveehouderijen hebben een grote impact op natuur en woon, en leefklimaat als zij op de gangbare manier in werking zijn. Om deze bedrijven in de gebieden anders dan primair landbouwgebied toe te laten is niet wenselijk.	ZW-2029

Standpunt GS

Bij een vergroting van een bouwvlak van een veehouderij in de groenblauwe landbouwzone of het verwevingsgebied dient aangetoond te worden dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. Hieronder wordt verstaan dat vanuit de omgevingskwaliteiten afgewogen wordt of de ontwikkeling passend is bij de opgaven die voor het betreffende gebied gelden. Daarbij is een zorgvuldige afweging nodig van de in de omgeving aanwezige waarden. Een melkveehouderij kan ook bijdragen aan de doelen in een gebied, zoals o.a. het behouden van grasland, het aanleggen van landschapselementen en het verbeteren van het dierenwelzijn. Deze onderbouwing dient daarom aangereikt te worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken in dit artikel extra ruimte te bieden voor vergrotingen van bouwvlakken in het geval voldaan moet worden aan de wettelijke eisen op het gebied van dierenwelzijn.

Indiener	
ZW-2020	ZW-3007

Standpunt GS

Zoals ook in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) is opgenomen erkennen wij dat het verbeteren van dierenwelzijn, zowel binnen de stallen als door het bieden van buitenruimte, meer ruimte per dier vereist. Dit kan leiden tot schaalvergroting (ruimtelijke verschijningsvorm) in de veehouderij. In totaliteit is het van belang dat we verantwoord ruimte bieden voor een duurzame en diervriendelijke veehouderij, zonder de balans met de omgeving en het milieu te verstoren. Vanuit dat perspectief dienen ook dergelijke ontwikkelingen te voldoen aan de voorwaarde dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving.

We zullen deze aanvulling opnemen in de toelichting van dit artikel.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.3, derde lid onder a:

'Wij erkennen dat het verbeteren van dierenwelzijn, zowel binnen de stallen als door het bieden van buitenruimte, meer ruimte per dier vereist. Dit kan leiden tot het vergroten van bouwvlakken van veehouderijen. Het is van belang dat we verantwoord ruimte bieden voor een duurzame en diervriendelijke veehouderij, zonder de balans met de omgeving en het milieu te verstoren. Vanuit dat perspectief dienen ook dergelijke ontwikkelingen te voldoen aan de voorwaarde dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving.'

Zienswijze over artikel 10.3 / 10.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken in dit artikel extra ruimte te bieden als er een (beperkte) vergroting of vormverandering wordt gevraagd voor bijvoorbeeld het realiseren van een luchtwasser of ander innovatief systeem dat niet geheel past in het bestaande bouwvlak.	ZW-2020

Standpunt GS

In het geval een veehouderij in de groenblauwe landbouwzone of het verwevingsgebied een vergroting van het bouwvlak benodigd om een luchtwasser of een ander innovatief systeem te realiseren, moet voldaan worden aan de voorwaarde in lid 3 dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. Gezien de kansen voor emissiereductie bij bovengenoemde voorbeelden kan hier mogelijk sprake zijn van een positieve bijdrage voor de omgeving.

In het geval van vormverandering gelden alleen regels in het extensiveringsgebied. In dat geval dient onderbouwd te worden dat de vormverandering per saldo geen negatieve invloed heeft op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, in het bijzonder, natuur, landschap, water en milieu.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken bij lid 2 in de regels te verwerken dat deze uitzondering niet geldt voor specifieke aanduidingen. Zo kunnen er gebieden zijn die niet primair bedoeld zijn voor agrarische bedrijven. Door vergroting van bouwvlakken in gebieden waar andere lokale doelstellingen gelden toe te laten ontstaan tegenstrijdigheden tussen lokale en provinciale regels.	ZW-2029

Standpunt GS

In de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) gaan we uit van de diverse zones in de algemene zonering. Deze vastgestelde zonering is voor ons dan ook de basis voor de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. In het primair landbouwgebied kunnen vanuit provinciaal beleid vergrotingen van bouwvlakken van veehouderijen plaatsvinden.

Een gemeente maakt in haar omgevingsplan een integrale afweging tussen functies en kan daarmee, mits dit goed is onderbouwd, tot de conclusie komen dat op een bepaalde locatie in

primair landbouwgebied ruimte is voor een niet-agrarische functie. De gemeente dient de instructieregels met betrekking tot het primair landbouwgebied daarbij in acht te nemen.
De gemeente zal bij haar besluit dus moeten onderbouwend dat de beoogde ontwikkeling niet strijdig is met de instructieregels.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt onderscheid te maken tussen uitbreiding van intensieve activiteiten en het moderniseren van bestaande agrarische bedrijfsbebouwing. Stimuleer duurzame renovatie van agrarische gebouwen, bijvoorbeeld met zonnepanelen, wateropvang, isolatie en circulaire bouwmaterialen. Toekomstgerichte landbouw vraagt moderne gebouwen die energiezuinig en klimaatbestendig zijn. Ondernemers moeten hiervoor juist eenvoudiger kunnen investeren in plaats van geconfronteerd worden met extra belemmeringen.	ZW-0365

Standpunt GS

Wij vinden het moderniseren van agrarische bedrijfsbebouwing ook van belang. Hierbij is het van belang dat dit op toekomstbestendige locaties gebeurd, vandaar onze zonering die inzicht en sturing geeft in de beleidsmatige opgaven in gebieden.

De in uw zienswijze benoemde maatregelen passen in veel gevallen binnen de bestaande gemeentelijke kaders. In dat geval kunnen de maatregelen in afstemming met de gemeente doorgevoerd worden en wordt de instructieregel niet toegepast. Op het moment dat uitbreidingen afwijken van het omgevingsplan, is een wijziging van het omgevingsplan nodig of een omgevingsvergunning waarmee wordt afgeweken van het omgevingsplan en moet de instructieregel worden toegepast. Onze regels zijn dus inderdaad gericht op concrete vergrotingen en niet op modernisering van bedrijfsgebouwen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**

De indiener verzoekt expliciet op te nemen dat beperkte vergroting of herschikking van bestaande agrarische bouwvlakken mogelijk blijft, indien dit noodzakelijk is voor vervangende nieuwbouw, verduurzaming, dierenwelzijn, emissiereductie, brandveiligheid of behoud van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing. Neem een maatwerkbepaling op voor bestaande agrarische bedrijven met cultuurhistorisch waardevolle bebouwing.	ZW-0365

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geven we op verschillende manieren ruimte aan vergroting van bouwvlakken van veehouderijen. In het primair landbouwgebied stellen wij als Provincie geen regels en is dit een gemeentelijke afweging. In de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied stellen wij wel de voorwaarde dat onderbouwd wordt dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. Het is voor ons namelijk van belang dat vergrotingen van het bouwvlak toekomstbestendig zijn en dat vanuit de omgevingskwaliteiten wordt afgewogen of de ontwikkeling passend is bij de opgaven die voor het betreffende gebied gelden.

De door de indiener benoemde maatregelen zullen in enkele gevallen binnen de bestaande gemeentelijke omgevingsplannen vallen. In dat geval kunnen de maatregelen in afstemming met de gemeente doorgevoerd worden en wordt de instructieregel niet toegepast. Op het moment dat uitbreidingen afwijken van het omgevingsplan, is een wijziging van het omgevingsplan nodig of een omgevingsvergunning waarmee wordt afgeweken van het omgevingsplan en moet de instructieregel worden toegepast. Onze regels zijn dus inderdaad gericht op concrete vergrotingen en niet op modernisering van bedrijfsgebouwen.

Op het moment dat het een agrarisch bedrijf betreft met cultuurhistorische waardevolle bebouwing (bijv. een monument) kunnen we nader in overleg treden om de gewenste ontwikkeling op een zo goed mogelijke wijze te realiseren. Uiteindelijk is het ook in dit soort gevallen van belang dat we uitgaan van toekomstbestendige ontwikkelingen en dat men zich bewust is van de omgeving.

Wat betreft vergroting van bouwvlakken van agrarische bedrijven in de akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt en andere plantaardige agrarische teelten stellen wij als Provincie geen regels vanuit land- en tuinbouw. Dit betreft voor ons een gemeentelijke afweging.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om de economische noodzaak, doelmatige bedrijfsvoering en toekomstbestendigheid explicieter als motiveringsgrond op	ZW-0826

te nemen. De artikelen 10.3 vergroting van agrarische bouwvlakken lijkt aanzienlijk sterker beperkt dan in de nu geldende verordening.

Standpunt GS

Het is van belang dat iedere veehouderij bewust is van de maatschappelijke opgaven in een gebied. Om die reden vragen we in de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied nadere onderbouwingen. Uiteindelijk zijn er diverse mogelijkheden, deze zullen onderstaand toegelicht worden.

In het primair landbouwgebied kunnen veehouderijen hun bouwvlak uitbreiden en stellen wij als Provincie geen regels.

In de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied stellen we enkele voorwaarden zodat onderbouwd (motivering) wordt dat er sprake is van een toekomstbestendige ontwikkeling en dat deze dus economisch verantwoord en doelmatig is. Deze voorwaarde luidt ‘het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving’. Hieronder wordt verstaan dat vanuit de omgevingskwaliteiten afgewogen wordt of de ontwikkeling passend is bij de opgaven die voor het betreffende gebied gelden. Specifiek in de groenblauwe landbouwzone en in het verwevingsgebied is het belangrijk dat de ontwikkeling van het bedrijf past binnen de ontwikkelingsrichting van een gebied. De bedrijfsvoering dient afgestemd te worden op de kansen en kwetsbaarheden die het gebied kenmerken. De andere voorwaarde heeft betrekking op het extensiveringsgebied. Een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders mag niet uitbreiden in het extensiveringsgebied.
Deze regel is overgenomen uit de nu geldende Omgevingsverordening.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt ontwikkelingsruimte te geven voor het verruimen van het bouwvlak, ook gezien de toekomstige dierwelzijnseisen.	ZW-1174

Standpunt GS

In de beantwoording van de zienswijzen gaan we in principe niet in op casuïstiek of mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Desondanks geven wij wel een nadere duiding. Zoals in de zienswijze aangegeven ligt het melkveebedrijf deels in de landelijke kern. Gezien de diverse andere (gevoelige) functies in de kern kan er beter in andere zones ontwikkeld worden. Het overige deel van het bedrijf bevindt zich namelijk in het verwevingsgebied, waar wij wel onder voorwaarden ontwikkelingsmogelijkheden bieden. Daarnaast hebben wij geen regels gesteld op het vlak van vormverandering van bouwvlakken buiten het extensiveringsgebied. Dit kan dan ook eventueel

mogelijkheden bieden. Daarnaast vallen de bestaande bouwwerken binnen de bestaande planologische kaders en kunnen deze bouwwerken gemoderniseerd worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt de Provincie artikel 10.3 zo toe te passen en zo nodig te verduidelijken dat de vergroting van de bouwkavel van hun landbouwbedrijf niet wordt belemmerd door een onlogische gebiedsgrens, en dat het uitbreidingsgebied volledig binnen het landbouwkundige regime wordt gebracht.	ZW-1172

Standpunt GS

De zonering ter plaatse is vastgesteld op basis van de argumentatie in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI). Wij erkennen dat er overleg plaatsvindt over het initiatief voor agrarische uitbreiding. In de verdere planologische procedure dient te worden aangetoond op welke wijze het initiatief voldoet aan de dan geldende regels van de Omgevingsverordening Limburg. Verdere inhoudelijke beoordeling van het initiatief vindt plaats binnen die procedure.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.04 Instructieregels vormverandering bouwvlak van een veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders

Zienswijze over artikel 10.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

De indiener verzoekt aan te geven waarom vormverandering binnen het extensiveringsgebied veehouderij niet mag. Wat is het probleem van een vormverandering van het bouwvlak, mits rekening wordt gehouden met de omgeving?	ZW-2002

Standpunt GS

Een vormverandering in het extensiveringsgebied is mogelijk, de regels hiervoor staan in artikel 10.4, lid 2 en 3.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.4
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoekt om de landelijke kern bij lid 2 te schrappen. Juist bij een bedrijf in een landelijke kern kan het relevant zijn om een bouwvlak van vorm te veranderen, om het risico op toekomstige overlast voor omwonenden te beperken.

Indiener		
ZW-0826	ZW-2002	ZW-2029

Standpunt GS

Op basis van deze zienswijze hebben we ervoor gekozen om op te nemen dat de vormverandering per saldo geen negatieve invloed heeft op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, in het bijzonder, natuur, landschap, water en milieu. Dit lijkt ons passender, in plaats van een direct verbod in het tweede lid van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Dit komt overeen met de nu geldende omgevingsverordening en geeft een ruimere afwegingsmogelijkheid, zoals ook in uw zienswijze is aangegeven.

Daarnaast doen we deze aanpassing zodat we gelijkwaardige regels opnemen in lid 2 en 3.

Voorstel aan PS

Tekst verwijderen in artikel 10.4 (tweede lid):

~~‘b. het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving;~~
~~c. sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse; en~~
~~d. de locatie niet in het Natuurnetwerk Limburg, het stedelijk gebied of een landelijke kern ligt.’~~

Tekst toevoegen in artikel 10.4 (tweede lid):

‘b. de vormverandering per saldo geen negatieve invloed heeft op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, in het bijzonder natuur, landschap, water en milieu’

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.4 (tweede lid):

‘Hierbij is wel van belang dat onderbouwd wordt dat er geen negatieve invloed ontstaat op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, in het bijzonder natuur, landschap, water en milieu. Naast de kaders neergelegd in wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving en de regels met betrekking tot landbouw en natuurgebieden in de Omgevingsverordening Limburg, zal daarbij tevens het met betrekking tot deze aspecten geformuleerde Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid in de beoordeling moeten worden betrokken.’

Zienswijze over artikel 10.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt een lid 5 toe te voegen met daarin regels vormverandering van genoemde veehouderijsectoren buiten een extensiveringsgebied. Deze zijn er in Zuid-Limburg namelijk niet, terwijl hier b.v. wel een stierenhouderij gevestigd kan zijn.	ZW-2002

Standpunt GS

De lijn uit de nu geldende omgevingsverordening is aangehouden, waarin alleen regels ten aanzien van vormverandering in extensiveringsgebieden worden geformuleerd. Vormveranderingen in andere gebieden dan het extensiveringsgebied zijn in principe een afweging voor de gemeenten. Dat geldt ook voor veehouderijen in Zuid-Limburg, omdat hier inderdaad geen extensiveringsgebieden liggen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om een vierde lid toe te voegen: lid 1 is niet van toepassing in het geval de vormverandering van het bouwvlak dient ter voldoening aan wettelijke eisen op het gebied van dierwelzijn.	ZW-3007

Standpunt GS

Vormveranderingen ten behoeve van dierwelzijn in het extensiveringsgebied kunnen gerealiseerd worden door lid 2 of lid 3. In lid 3 wordt namelijk aangegeven dat onderbouwd dient te worden dat de bestaande bouwmogelijkheden uit bedrijfseconomisch oogpunt ongunstig zijn. Hieronder kunnen ook vormveranderingen van het bouwvlak vallen die ter voldoening aan wettelijke eisen op het gebied van dierwelzijn dienen. In de toelichting wordt dit verduidelijkt.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.4, lid 3:

'Derde lid: Er is een andere uitzondering opgenomen in het geval de bestaande bouwmogelijkheden uit bedrijfseconomisch oogpunt ongunstig zijn. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan vormveranderingen ter voldoening aan wettelijke eisen op het gebied van dierwelzijn.'

Zienswijze over artikel 10.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt om bij artikel 10.4 lid 3 sub a te verwijderen. In dit artikel wordt uitgegaan van een landbouwregime waarbij financiering door schaalvergroting of uitbreiding de norm is

Indiener	
ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

We hebben ervoor gekozen om lid 3, onder a de bestaande bouwmogelijkheden uit bedrijfseconomisch oogpunt ongunstig zijn' niet te verwijderen. In lid 3 dient de initiatiefnemer namelijk aan twee eisen te voldoen. Een belangrijke duiding daarbij betreft onze definitie voor vormverandering: de verandering van de vorm van een agrarisch bouwvlak waarbij de oppervlakte per saldo gelijk blijft. Hierdoor wordt het bouwvlak niet groter en kan het bouwvlak geoptimaliseerd worden. Het is dus de vraag in hoeverre er bij een dergelijke vormverandering negatieve gevolgen optreden. Allereerst dient aangetoond te worden dat de bestaande bouwmogelijkheden uit bedrijfseconomische ongunstig zijn en dat er daarnaast per saldo geen negatieve invloed mag zijn op onder andere natuur, landschap, water en milieu. Het schrappen van lid 3 onder a zou ervoor zorgen dat de bouwmogelijkheden uit bedrijfseconomisch oogpunt niet meer onderbouwd moeten worden. Wij vinden dit wel een belangrijk punt, want dat geeft inzicht in de exacte situatie en de noodzaak.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

De indiener verzoekt aan te geven wat het verschil tussen lid 2 en lid 3 is en dit indien nodig samen te voegen tot een lid.	ZW-2029

Standpunt GS

De regels omtrent vormverandering in extensiveringsgebieden zijn gebaseerd op de nu geldende omgevingsverordening. Veehouderijen met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders waarbij jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop en waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2020/464 met betrekking tot biologische producten werden in de nu geldende omgevingsverordening uitgezonderd. Dus dat doen we bij dit artikel in deze omgevingsverordening ook. Hierdoor dient alleen de invloed van de vormverandering onderbouwd te worden. Ten opzichte van lid 3 dient de onderbouwing dat de bestaande bouwmogelijkheden uit bedrijfseconomisch oogpunt ongunstig zijn dan ook niet onderbouwd te worden. We hebben er overigens wel voor gekozen om de diverse voorwaarden in lid 2 eenduidiger te maken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.1 / 10.2 / 10.3 / 10.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt aan te geven of het middel van biologische norm proportioneel aan het doel van extensivering/emissiereductie is. Een bedrijf kan op andere manieren extensiveren, zonder dat deze aan de biologische norm voldoet. In de hele verordening wordt alles vastgepind aan de biologische huisvestingseisen uit de EU verordening, maar dit is hier (ook) te smal.

Indiener	
ZW-2019	ZW-2029

Standpunt GS

Andere vormen van emissiereductie kunnen ook plaats vinden binnen andere uitzonderingen die zijn opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Ontwikkelingen die emissiereductie met zich meebrengen, kunnen ook beter motiveren dat aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving voldaan wordt. Dit kan dus ruimte bieden.

Zoals in een andere reactie op een zienswijze (deze vindt u ook onder uw code) is aangegeven hebben we de definitie aangepast aan een beter aansluitende definitie uit de EU verordening gekozen. Deze regels hebben overigens alleen betrekking op deze eis op het vlak van huisvesting. Het betreft geen volledige biologische bedrijfsvoering.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.05 Instructieregel geitenhouderij

Zienswijze over artikel 10.05

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om de begripsbepaling "uitbreiding van geitenhouderijen" aan te vullen met de volgende zin:

Met dien verstande dat het verplaatsen of vergroten van de mestopslagcapaciteit afkomstig van geiten, of het vermeerderen van het aantal geiten dat binnen een bestaande geitenhouderij wordt gehouden ten opzichte van de referentiesituatie, niet beschouwd wordt als uitbreiding van geitenhouderijen mits het woon- en leefklimaat niet significant verslechterd.

Daarnaast zou ruimte moeten bestaan om bestaande geitenhouderijen te verplaatsen naar minder kwetsbare locaties of vrijkomende agrarische bouwlocaties.

In het algemeen: wijzigingen welke niet leiden tot een toename van emissies of zelfs leiden tot een reductie van de emissies worden toegestaan (bij gelijkblijvende aantallen geiten)

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099

ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0826	ZW-3007			

Standpunt GS

Volksgezondheid, bij een nationale opgave als geitenhouderijen en longontsteking, zien wij als primair een verantwoordelijkheid van het Rijk. Wij wachten daarom het standpunt van het Rijk af. Naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad van december 2025 over geitenhouderijen en volksgezondheid heeft het Rijk in januari aangegeven dat een afstandsnorm, geldend voor zowel geitenhouderijen als nieuwe ontwikkelingen nabij geitenhouderijen, momenteel wordt uitgewerkt. In het licht van deze ontwikkelingen achten wij het niet opportuun om vooruit te lopen op de plannen van het Rijk. Op basis van een Rijksstandpunt kan een gelijk speelveld beter worden geborgd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.05 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoekt de regeltekst stelt “uiterlijk op 1 januari 2032”, maar de toelichting spreekt van “1 juli 2029”. Behoorlijke discrepantie in datums, deze dienen overeen te komen.

Indiener		
ZW-2019	ZW-2021	ZW-2029

Standpunt GS

De datum in het artikel is overeengebracht met de datum dat de omgevingsplannen van de gemeenten gereed dienen te zijn. Gemeenten hebben, van het Rijk, tot uiterlijk 1 januari 2032 de tijd om hun omgevingsplan volledig vast te stellen. De datum in de toelichting is niet gewijzigd. Dit zal worden aangepast.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting bij artikel 10.5 van ‘1 ~~juli 2029~~’ naar ‘1 januari 2032’

Zienswijze over artikel 10.05 en 10.12 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

ZW-2002

De indiener(s) verzoeken duidelijkheid over:

Afdeling 10.2 is van toepassing op nieuwvestiging van geitenhouderijen of uitbreiding van geitenhouderijen. Dit staat toch ook al onder artikel 10.5 lid 1? Waarom volgt artikel 10.12 hier dan niet op?

Standpunt GS

Het toepassingsbereik heeft betrekking op de direct werkende regels onder “Afdeling 10.2 Regels over activiteiten: geitenhouderij” en heeft geen betrekking op de instructieregels onder “Artikel 10.5 Instructieregel geitenhouderij”

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.07 Instructieregel vergroting bouwvlak glastuinbouw

Zienswijze over artikel 10.7
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken dat de tekst in lid 2.b. aangepast wordt om verwarring te voorkomen. Het is onvoldoende duidelijk uit de huidige formulering dat in uitbreidingsgebied glastuinbouw 1 geldt dat voor uitbreidingen tot en met 30.000 m2 netto glastuinbouw geen verplichte sloop elders plaatsvindt. Pas bij uitbreidingen boven deze omvang moet voor iedere extra m2 twee m2 buiten een ontwikkelingsgebied glastuinbouw worden gesloopt.

Indiener

ZW-3005 ZW-3007

Standpunt GS

Wij gaan mee in het verzoek van de indieners om de regel te wijzigen.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikel 10.7 lid 2.B.

‘bij uitbreiding die leidt tot een oppervlakte van 30.000 m² of meer netto glastuinbouw, er voor iedere 1 m² netto uitbreiding, voor zover deze uitbreiding leidt tot een oppervlakte boven 30.000 m² glastuinbouw, 2 m² netto glastuinbouw gelegen buiten een ontwikkelingsgebied glastuinbouw wordt gesloopt’

Zienswijze over Artikel 10.6, 10.7, Kaart ‘Ontwikkelingsgebied Glastuinbouw’, ‘Uitbreidingsgebied Glastuinbouw 1’ en ‘Uitbreidingsgebied Glastuinbouw 2’ Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners geven aan dat er onduidelijkheid bestaat over de nieuwe termen die gehanteerd worden voor de glastuinbouw gebieden en over de begrenzing van de kaartlagen. Daarnaast verzoeken enkele indieners om de kaartlagen te wijzigen.

Indieners geven suggesties voor de aanpassing van het huidige glastuinbouwbeleid. Deze suggesties gaan over de samenhang tussen de kaartlagen van de algemene zonering, de combinatie van glastuinbouw en energieopwek middels mestverwaarding, en de overlap met de huidige kaartlagen gekoppeld aan de regels over Glastuinbouw.

Indieners merken op dat de begrenzing van de kaarten ‘Ontwikkelingsgebied Glastuinbouw’, ‘Uitbreidingsgebied Glastuinbouw 1’, en ‘Uitbreidingsgebied Glastuinbouw 2’ niet overeenkomen met de gemeentelijk beleid en gemeentelijke kaarten.

Indiener					
ZW-0007	ZW-0351	ZW-0356	ZW-0362	ZW-0372	ZW-0384
ZW-1154	ZW-1179	ZW-1592	ZW-1614	ZW-1622	ZW-1624
ZW-1625	ZW-1626	ZW-1627	ZW-1628	ZW-2004	ZW-2005
ZW-2011	ZW-2012	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2030	ZW-3005
ZW-3012	ZW-3016				

Standpunt GS

In samenwerking met de sector, gemeenten en stakeholders zal het beleid voor de ontwikkelingsgebieden, uitbreidingsgebieden en solitair gelegen glastuinbouwbedrijven worden geactualiseerd. Voor het glastuinbouwbeleid zijn voor dit moment zowel de kaartlagen, als de regels, uit de nu geldende Omgevingsverordening nog behouden.

In de nu geldende Omgevingsverordening wordt het glastuinbouwbeleid gekoppeld aan de zone ‘buitengebied’. In de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) wordt deze zone niet meer gebruikt en om die reden is er gekozen voor de term ‘uitbreidingsgebied glastuinbouw 1’. Daarnaast zijn in de nu geldende Omgevingsverordening regels gekoppeld aan het ‘uitzonderingsgebied uitbreiding glastuinbouw’ en deze term is in de POVI ook niet meer van toepassing. Daarom is er in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg gekozen voor de vervangende term ‘uitbreidingsgebied glastuinbouw 2’.
In beide gevallen betreft dit geen inhoudelijke wijziging van de werkingsgebieden. Het betreft alleen een naamswijziging. Dit wordt in de toelichting verduidelijkt.

In de toelichting hebben we de Groenblauwe Landbouwzone uitgesloten als toekomstbestendige locatie, hier bedoelen we de Groenblauwe Mantel. Dit wordt aangepast. De kaarten zijn nog begrenst op basis van de kaartlagen uit de Groenblauwe Mantel en het buitengebied. Deze zijn in

de POVI en de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg vervangen door de vlakdekkende algemene zonering.

Bij de herziening van het beleid zullen we kijken naar deze begrenzing en de ontwikkelmogelijkheden en het perspectief voor de sector. Hierbij zullen we ook kijken naar de combinatie met het energievraagstuk. Bij het bepalen van de grenzen voor de algemene zonering is geen rekening gehouden met de begrenzing van de huidige glastuinbouwgebieden. Daardoor kan het zijn dat deze momenteel overlappen met andere kaartlagen, zoals de lagen onderliggend aan de Groenblauwe Landbouwzone en het Verwevingsgebied.

Door het hanteren van de bestaande beleidslijn is ook het geval dat de huidige kaartlagen niet altijd meer overeenkomen met de gemeentelijk bepaalde glastuinbouwgebieden. Voor nieuwe ontwikkelingen die zich voordoen in de periode tussen vaststelling van de omgevingsverordening en de herijking van het glastuinbouwbeleid maakt een gemeente via haar omgevingsplan een integrale afweging tussen functies en kan daarmee, mits dit goed in onderbouwd, tot de conclusie komen dat op een bepaalde locatie een initiatief wel of niet gewenst is. De gemeente dient de instructieregels geldend op de locatie van de beoogde ontwikkeling daarbij in acht te nemen. De gemeente zal bij haar besluit dus moeten onderbouwend dat de beoogde ontwikkeling niet strijdig is met de instructieregels.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.7 Instructieregel vergroting bouwvlak glastuinbouw:

‘Zoals aangekondigd in de Omgevingsvisie Limburg is de Provincie voornemens het glastuinbouwbeleid te actualiseren. De Provincie neemt de regie om het beleid in samenwerking met de sector, gemeenten en stakeholders te herijken.
Zowel het beleid voor de ontwikkelingsgebieden glastuinbouw als voor de solitair gelegen glastuinbouwbedrijven valt onder deze herijking. Naar aanleiding van een beleidsaanpassing kan ook wijziging van de instructieregels en begrenzingen van gebieden in de Omgevingsverordening aan de orde zijn. Tot die tijd wordt de bestaande beleidslijn gehanteerd en vindt geen inhoudelijke wijziging van beleid plaats. Zo hanteren we de oorspronkelijke begrenzing van het Natuurnetwerk Limburg en Groenblauwe Mantel. Hiermee wordt ervoor gezorgd dat bestaande rechten behouden blijven. In de Omgevingsverordening Limburg ~~2021~~ werd voorheen het glastuinbouwbeleid gekoppeld aan de zone ‘buitengebied’. In de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) wordt deze zone niet meer gebruikt en om die reden is er gekozen voor de term ‘uitbreidingsgebied glastuinbouw 1’. Daarnaast waren er in de voorgaande Omgevingsverordening Limburg regels gekoppeld aan het ‘uitzonderingsgebied uitbreiding glastuinbouw’ en deze term is in POVI Limburg ook niet meer van toepassing. Daarom is er gekozen voor de vervangende term ‘uitbreidingsgebied glastuinbouw 2’. In beide gevallen betreft dit geen inhoudelijke wijziging van de werkingsgebieden. Het betreft alleen een naamswijziging.’

Tekst verwijderen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.7 Instructieregel vergroting bouwvlak glastuinbouw:

‘De Provincie streeft naar een geleidelijke afbouw van glastuinbouw op minder duurzame locaties. ~~Dit betekent dat vergroting van een bouwvlak van een glastuinbouwbedrijf niet is toegestaan in het Natuurnetwerk Limburg en de groenblauwe landbouwzone.~~’

Artikel 10.08 Instructieregels nieuwvestiging van akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt en andere plantaardige agrarische teelten

Zienswijze over artikel 10.8
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener stelt de vraag of biobased-teelten hier ook onder vallen.

Indiener

ZW-2028 ZW-2029

Standpunt GS

Onder de term ‘andere plantaardige agrarische teelten’ vallen ook de biobased-teelten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.8
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener verzoekt dit artikel aan te scherpen middels de volgende punten:

- aantoonbaar te maken dat de waterbehoefte in overeenstemming is met waterbeschikbaarheid;
- de voorwaarde op te nemen dat deze ontwikkeling gaat met een stevige kwaliteitsverbetering.

Indiener

ZW-2028 ZW-2029

Standpunt GS

De voorgestelde punten vallen onder lid 2 b: ‘het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving’. In de toelichting is namelijk het volgende opgenomen:

‘Daarnaast dient het initiatief in positieve zin bij te dragen aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. Door middel van de algemene zonering voor het landelijk en stedelijk gebied zoals opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg en de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is aangegeven welke visie en doelen de Provincie Limburg in de betreffende zones heeft. Het is daarom van belang dat onderbouwd wordt dat het initiatief op een duurzame en toekomstbestendige locatie gevestigd wordt. Ook in het primair landbouwgebied vragen we deze onderbouwing, zodat de juiste ontwikkelingen op de juiste plekken landen.
In of rondom primair landbouwgebied kunnen namelijk ook factoren spelen die de toekomstbestendigheid van een nieuw initiatief kunnen beïnvloeden. In eerste instantie wordt dit op lokaal niveau afgewogen en is dit afhankelijk van het initiatief. Uiteraard moet het initiatief dan ook passen binnen de provinciale belangen’.

‘In het geval van een geheel nieuw bouwvlak voor een bedrijf gericht op akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren moet per saldo een kwalitatieve verbetering van het leefklimaat op gebiedsniveau plaatsvinden. De bedrijfsvoering dient afgestemd te worden op de kansen en kwetsbaarheden die het gebied kenmerken. Daarbij dient aangetoond te worden dat de nieuwvestiging bijdraagt aan de kwalitatieve verbetering van de leefomgeving. Dit laatste kan bijvoorbeeld gerealiseerd worden door sloop van leegstaande gebouwen elders in het buitengebied, het versterken van landschappelijke kwaliteit of het oplossen van lokale knelpunten. Hiermee zet de Provincie in op een zorgvuldige balans tussen agrarisch ondernemerschap en ruimtelijke en maatschappelijke doelen in het landelijk gebied.’

Zoals aangegeven streven we naar initiatieven op een duurzame en toekomstbestendige locatie. Voor de akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt en andere plantaardige agrarische teelten is water een belangrijk aandachtspunt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.8 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener geeft aan dat het voldoen aan de voorwaarde dat de huidige planvoorraad geen ruimte biedt bijna niet te doen is en te kijken naar de mogelijkheden ook in relatie tot het planvoornemen.

Indiener	
ZW-1150	ZW-3007

Standpunt GS

In de toelichting hebben we opgenomen dat we gezien het grote aantal vrijkomende agrarische bouwvlakken (zoals de veehouderijen, die deelnemen aan beëindigingsregelingen) er geen noodzaak is voor het toevoegen van nieuwe locaties. Het beleid is erop gericht bestaande bebouwing en bouwvlakken optimaal te benutten en herstructurering te bevorderen. We maken daarbij wel een uitzondering. Nieuwvestiging van een bedrijf gericht op akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren wordt alleen als uitzondering toegelaten in het primair landbouwgebied onder voorwaarden. Aangetoond moet worden dat er in de huidige planvoorraad geen ruimte is voor de gewenste ontwikkeling. De land- en tuinbouw blijft ook in de toekomst van belang voor onze voedselvoorziening en voor een vitaal landelijk gebied. Om de land- en tuinbouw (waaronder grond) te beschermen stimuleren we hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing en bouwvlakken door de agrarische sector zelf. Daarmee willen we ruimte bieden voor nieuwvestigers (zoals starters) en verplaatsers uit kwetsbare gebieden. Om deze reden dient onderbouwd te worden dat de huidige planvoorraad geen ruimte voor het gewenste initiatief biedt, voordat een nieuw bouwvlak opgericht wordt. Om te beoordelen of het gewenste initiatief past binnen de bestaande planvoorraad, dient zowel naar de kwantitatieve als de kwalitatieve aspecten van de planvoorraad gekeken te worden. Daarbij geldt dat een locatie niet te snel als ongeschikt mag worden bestempeld. Ook minder geschikte of verouderde gebouwen kunnen door sloop, uitbreiding of herontwikkeling worden ingezet voor nieuwvestiging, zodat de bestaande planvoorraad optimaal wordt benut voordat kostbare landbouwgrond wordt omgezet naar een bouwvlak.

In principe gaan we in deze nota van zienswijze niet in op specifieke casuïstiek. Kijkende naar uw benoemde straatnaam kan vermeld worden dat deze gelegen is in het primair landbouwgebied en dat biedt perspectief. Daarbij wordt aangegeven dat elders een bouwvlak wordt weggenomen. Dit is ook in lijn met ons beleid (zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik op het vlak van agrarische bouwvlakken). Desondanks dienen de formele planprocedures doorlopen te worden en heeft deze reactie op uw planvoornemen gaan status.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.8 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt randvoorwaarden te koppelen aan de term ‘toekomstbestendige locatie’.	ZW-2029

Standpunt GS

De betekenis van de term ‘toekomstbestendige locatie’ is afhankelijk van diverse factoren zoals de aard van het initiatief, de bedrijfsvoering en de specifieke waarden en opgaven van het gebied. In deze regel is daarom opgenomen dat van de initiatiefnemer wordt gevraagd om inzichtelijk te maken op welke wijze het initiatief op een duurzame en toekomstbestendige locatie wordt gerealiseerd.

We laten een nieuwvestiging op landbouwgrond van bedrijven in de akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt en andere plantaardige agrarische teelten echter alleen toe in het primair landbouwgebied. Als Provincie geven we de landbouw in deze zone zoveel als mogelijk de ruimte. Er kunnen bijvoorbeeld wel specifieke factoren een rol spelen die de toekomstbestendigheid beïnvloeden. De Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) en de Omgevingsverordening Limburg bieden hiervoor het provinciale kader. Hiermee is per zone aangegeven wat de visie en doelen zijn van de Provincie Limburg en op welke waarden moet worden gelet.

Om die reden vragen wij initiatiefnemers hierover na te denken en dit te onderbouwen. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg stellen we vooraf geen aanvullende randvoorwaarden aan de toekomstbestendigheid.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.8 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken dit artikel te herzien en mogelijk te maken dat ook in de groenblauwe landbouwzone en verwevingsgebied nieuwvestiging van de in dit artikel bedoelde activiteiten mogelijk wordt gemaakt. Wij achten het vreemd dat een veehouderij met andere landbouwhuisdieren, die uitloop hebben (artikel 10.2. lid 2 sub a) wel zich mogen nieuwvestigen in de groenblauwe landbouwzone en verwevingsgebied en bijvoorbeeld een akkerbouwlocatie of fruitteeltbedrijf mag dat niet. Een veehouderij met uitloop heeft toch veel meer milieu impact op de omgeving dan een dergelijk bedrijf?

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051

ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-2002	ZW-2029	ZW-3007		

Standpunt GS

Zoals in de toelichting is geformuleerd wordt nieuwvestiging van een bedrijf gericht op akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren alleen als uitzondering toegelaten in het primair landbouwgebied (onder voorwaarden). Aangetoond moet worden dat er in de huidige planvoorraad geen ruimte is voor de gewenste ontwikkeling. De land- en tuinbouw blijft ook in de toekomst van belang voor onze voedselvoorziening en voor een vitaal landelijk gebied. Om de land- en tuinbouw (waaronder grond) te beschermen stimuleren we hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing en bouwvlakken door de agrarische sector zelf.

In vergelijking met de veehouderij kan een agrarisch bedrijf in de akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren zich op elk agrarisch bouwvlak vestigen. Dit valt namelijk binnen de bestaande planologische kaders van de gemeentelijke bestemmingsplannen/omgevingsplannen. Dergelijke plannen worden dan ook niet aan de Provincie voorgelegd.

Daarbij is het zo dat er gezien het grote aantal vrijkomende agrarische bouwvlakken (zoals de veehouderijen, die deelnemen aan beëindigingsregelingen) geen noodzaak is voor het toevoegen van nieuwe locaties. Het beleid is erop gericht bestaande bebouwing en bouwvlakken optimaal te benutten en herstructurering te bevorderen. Dus bedrijven in de akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren kunnen zich ook vestigen op de vrijkomende veehouderij locaties (in tegenstelling tot de meeste typen veehouderijen).

We zien dus zeker perspectief in de productie van plantaardig voedsel, maar zien voor de plantaardige sector vooral nu kansen voor nieuwvestiging op de bestaande agrarische bouwvlakken. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg houden we deze lijn vast. In het kader van de beleidscyclus wordt dit op termijn uiteraard ook weer

geëvalueerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.8 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt dat akkerbouwbedrijven dienen ruimte te behouden voor innovatie, precisielandbouw, waterbuffering en bodemverbeterende maatregelen, evenals voor klimaatadaptieve voorzieningen zoals wateropvang, druppelirrigatie, agroforestry en erosiebeperkende landschapselementen. Door toenemende droogte, piekbuien en bodemerosie als gevolg van klimaatverandering is het noodzakelijk dat agrarische ondernemers voldoende flexibiliteit behouden om te kunnen investeren in precisietechnieken, organische stofopbouw, waterbeheer en klimaatadaptatie. Zonder ontwikkelruimte wordt verduurzaming juist afgeremd.	ZW-0365

Standpunt GS

De benoemde maatregelen kunnen akkerbouwbedrijven vanuit provinciaal perspectief toepassen. In de provinciale Provinciale Omgevingsvisie geven we ook aan dat hier ruimte voor is. Om die reden wordt dit in de omgevingsverordening niet vastgelegd in regelgeving. De omgevingsverordening omvat op het vlak van land- en tuinbouw met name regelgeving bij initiatieven ten aanzien van bouwvlakken en dus niet de benoemde maatregelen in de zienswijze. Dit is vaak een gemeentelijke afweging.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.8 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt dit artikel te schrappen, dan wel de voorwaarde toe te voegen dat dit alleen bijdraagt aan de beleidsmatige MAATSCHAPPELIJKE opgave voor de gemeente. Daarnaast de voorwaarde toe te voegen dat aangetoond is dat er onvoldoende mogelijkheden zijn op vrijkomende agrarische locaties.	ZW-2019

Standpunt GS

We hebben in een andere reactie op zienswijzen omtrent de beleidsmatige opgaven (waar uw nummer ook aan is gekoppeld) in een vernieuwde tekst aangegeven dat deze afweging in eerste instantie plaatsvindt op lokaal niveau (gemeente), waarbij wij de Provinciale Omgevingsvisie als

provinciaal uitgangspunt hebben. Uiteindelijk betreft dit maatwerk en is het afhankelijk van het initiatief.

Zoals in de toelichting is geformuleerd wordt nieuwvestiging van een bedrijf gericht op akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren alleen als uitzondering toegelaten in het primair landbouwgebied (onder voorwaarden). Aangetoond moet worden dat er in de huidige planvoorraad geen ruimte is voor de gewenste ontwikkeling.

De land- en tuinbouw blijft ook in de toekomst van belang voor onze voedselvoorziening en voor een vitaal landelijk gebied. Om de land- en tuinbouw (waaronder grond) te beschermen stimuleren we hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing en bouwvlakken door de agrarische sector zelf.

In vergelijking met de veehouderij kan een agrarisch bedrijf in de akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren zich op elk agrarisch bouwvlak vestigen. Dit valt namelijk binnen de bestaande planologische kaders van de gemeentelijke bestemmingsplannen/omgevingsplannen. Dergelijke plannen worden dan ook niet aan de Provincie voorgelegd.

Daarbij is het zo dat er gezien het grote aantal vrijkomende agrarische bouwvlakken (zoals de veehouderijen, die deelnemen aan beëindigingsregelingen) geen noodzaak is voor het toevoegen van nieuwe locaties. Het beleid is erop gericht bestaande bebouwing en bouwvlakken optimaal te benutten en herstructurering te bevorderen. Dus bedrijven in de akkerbouw, tuinbouw, sierteelt, fruitteelt of andere plantaardige agrarische sectoren kunnen zich ook vestigen op de vrijkomende veehouderij locaties (in tegenstelling tot de meeste typen veehouderijen).

We zien dus perspectief in de productie van plantaardig voedsel, maar zien voor de plantaardige sector nu vooral kansen voor nieuwvestiging op de bestaande agrarische bouwvlakken. Dit is ook in lijn met uw zienswijze. We willen alleen in het primair landbouwgebied de mogelijkheden van een kwalitatieve nieuwvestiging niet uitsluiten. Om die reden dient ook in het primair landbouwgebied onderbouwd te worden dat de planvoorraad geen ruimte biedt en dat het beleidsmatig aansluit.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.09 Instructieregels verwaardiging van eigen mest en agrarische reststromen binnen het

eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf

Zienswijze over artikel 10.9 / 10.10 / 10.11
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken in dit artikel meer ruimte te bieden aan bodemgerichte verwaarding, die vaak grotendeels plantaardig is. Volgens de indieners wordt dit nu dermate beperkt en is het van belang om de goede voorbeelden van bodemverbetering (bokashi, maaisels, compost) te benoemen en te benadrukken dat deze ontwikkelingen gewenst zijn. De indieners verzoeken ook een verklaring te geven over het begrip verwaarding. Er staat in een verwijzing nu: ‘verwaarding van mest en agrarische reststromen als bedoeld in artikel 10.9’. Wat wordt er precies bedoeld met verwaarding?

De indiener(s) verzoeken de afstandsnorm van 20 kilometer te verruimen of te schrappen. En daarbij aan te geven hoe zich dit tot de andere voorwaarden verhoudt.

Daarbij is het van belang dat er naar de definitie van agrarische reststromen in de ontwerp omgevingsverordening gekeken wordt. Mogelijk worden bepaalde stromen uitgesloten.

De indiener(s) verzoeken het verschil tussen solitaire (industriële) verwaarding van mest en collectieve verwaarding van mest te duiden. Daarnaast wordt verzocht te onderbouwen waarom er minder eisen voor industriële verwaarding dan voor agrarische verwaarding gelden en waarom collectieve installaties van samenwerkende agrarische bedrijven niet eveneens op dergelijke bedrijventerreinen gevestigd zouden kunnen worden.

Indiener					
ZW-0027	ZW-0028	ZW-0358	ZW-0378	ZW-0826	ZW-1173
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045

ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-1175	ZW-1633	ZW-2002	ZW-2004	ZW-2006
ZW-2011	ZW-2018	ZW-2019	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031
ZW-3005	ZW-3007	ZW-3016			

Standpunt GS

De instructieregels zoals opgenomen in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben betrekking op vergisting van dierlijke mest. Andere vormen van verwaarding kunnen zoals in de zienswijzen aangegeven positieve effecten hebben op het vlak van sluiten van kringlopen en de bodem. We hebben in dit artikel aangegeven dat het onze inzet is om de vergisting van mest en daarmee de productie van groen gas, te stimuleren. Daarnaast draagt dit bij aan de verlaging van emissies uit stallen en de bemesting van percelen. Samenvattend staat de productie van groen gas en de emissiereductie dus centraal.

Kijkende naar onze definitie van verwaarding van mest en agrarische restromen in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) omvat dit meer dan dat we eigenlijk in deze Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg willen regelen. De initiatieven waarop de regels zich richten zien op vergisten. Als Provincie hebben wij momenteel geen urgent belang om initiatieven over bokashi, het verwerken van maaisels en het maken van compost te reguleren. Dit zijn afwegingen die op andere niveaus (gemeenten, omgevingsdienst, etc.) gemaakt dienen te worden. Om die reden passen we artikel 10.9 en 10.10 aan en wel in die zin dat in plaats van ‘verwaarding’ wordt gesproken over ‘vergisting’. Hierdoor hebben de instructieregels geen betrekking op zogenoemde bodemgerichte verwaarding.

Bij de vergisting van dierlijke mest staan de instructieregels bijmenging van maximaal 5% agrarische reststromen toe. Omdat de definitie ‘agrarische reststromen’ zoals opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg de vraag kan oproepen of

bepaalde groenstromen worden uitgesloten, wijzigen we het begrip naar 'plantaardige reststromen' en verwijzen we in de definitie naar Bijlage Aa in de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet.

Tijdens de behandeling van de POVI in de Statencommissie leefomgeving (17 april 2025) is al toegezegd dat het criterium ‘binnen een straal van 20 km’ niet aan de instructieregel voor collectieve verwaarding van mest zal worden verbonden. Dus uiteindelijk is ervoor gekozen om alleen de beschikbaarheid van regionale mest te benoemen, want de regionale component vinden we wel van belang.

De structuur en onderbouwing van artikel 10.9 en 10.10 worden dus op diverse punten aangepast om duidelijker te maken wat ze beogen. Om die reden hebben we ook alle indieners van zienswijzen over dit thema gekoppeld aan dit antwoord en bijbehorend voorstel.

Het verschil in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg tussen ‘solitaire (industriële) verwaarding’ en ‘collectieve verwaarding’ bestaat met name uit de zone waarin gevestigd kan worden. De collectieve variant krijgt ruimte in het landelijk gebied en de solitaire variant vindt plaats op bedrijventerreinen. In het landelijk gebied stellen we gezien de diverse waarden en opgaven eisen aan de ontwikkeling van dergelijke installaties. Bedrijventerreinen zijn in vergelijking tot het landelijk gebied duidelijk geclassificeerd en begrensd, zowel ruimtelijk als milieukundig. Vestiging van een mestvergisting is mogelijk als het passend is binnen het beleid en de regels voor het bedrijventerrein. Daarom hebben we geconstateerd dat het niet nodig is specifieke instructieregels op te nemen voor solitaire (industriële) mestvergisting. Om die reden voegen we in artikel 10.10 toe dat dat artikel niet van toepassing is op collectieve vergisting van dierlijke mest of van plantaardige reststromen op een bedrijventerrein. De aparte instructieregel over solitaire (industriële) mestverwaarding, artikel 10.11 uit de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg komt te vervallen.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in Paragraaf 10.1.5:

van

‘Paragraaf 10.1.5 ~~Verwaarding~~ van mest en ~~agrarische~~ reststromen

Toelichting

~~De Provincie Limburg onderkent het belang van verwaarding van mest en agrarische reststromen als onderdeel van kringlooplandbouw, verduurzaming van de landbouw en de energietransitie. Daarbij staat voorop dat verwaarding alleen plaatsvindt op locaties die aanvaardbaar zijn en daadwerkelijk bijdragen aan reductie van emissies uit stallen en bij bemesting van percelen~~.
Het beleid is er daarom op gericht om enkel verantwoorde en zorgvuldig ingepaste initiatieven toe te staan, met duidelijke randvoorwaarden om negatieve effecten op omgeving, natuur en landschap te voorkomen.

Onze inzet is om de ~~verwaarding~~ van mest en agrarische reststromen, en daarmee de productie van groen gas, te stimuleren. Daarnaast draagt dit bij aan de verlaging van emissies uit stallen en

bij de bemesting van percelen. Activiteiten moeten op daarvoor aanvaardbare locaties plaats vinden. We zetten daarbij in op ~~het zogenoemde mono~~vergisting, uitgaande van dagverse of aangezuurde mest uit stallen, toevoeging van restromen tot maximaal 5 volumeprocent en nabehandeling van de vergistingsresiduen. Dit met het oog op een optimale biogas productie en zo groot mogelijke reductie van ammoniak.

~~Dit kenmerk~~ is van toepassing op alle categorieën. Er worden namelijk drie hoofdcategorieën onderscheiden:

- ~~verwaarding~~ van eigen mest en ~~agrarische~~ reststromen binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf;
- collectieve ~~verwaarding~~ van mest en ~~agrarische~~ reststromen;
- ~~solitaire (industriële) verwaarding van mest en agrarische reststromen~~.'

naar

'Paragraaf 10.1.5 Vergisting van dierlijke mest en plantaardige reststromen

Toelichting

In de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI) wordt uitgegaan van de brede term 'verwaarding van mest en agrarische reststromen'. De regels in de Omgevingsverordening Limburg richten zich specifiek op vergisting van mest en plantaardige reststromen. Andere vormen van verwaarding, zoals opgenomen in de POVI, vinden met name op een ander schaalniveau plaats en de regulering hiervan kan beter plaatsvinden op het niveau van gemeenten.

Onze inzet is om de vergisting van dierlijke mest en daarmee de productie van groen gas, te stimuleren. Daarnaast draagt dit bij aan de verlaging van emissies uit stallen en de bemesting van percelen. Activiteiten moeten op daarvoor aanvaardbare locaties plaatsvinden. Het beleid is er daarom op gericht om enkel verantwoorde en zorgvuldig ingepaste initiatieven toe te staan, met duidelijke randvoorwaarden om negatieve effecten op omgeving, natuur, water en landschap te voorkomen.

We zetten daarbij in op de vergisting, uitgaande van dagverse of aangezuurde mest uit stallen, toevoeging van plantaardige restromen tot maximaal 5 volumeprocent en nabehandeling van de vergistingsresiduen. Dit met het oog op een optimale biogasproductie en zo groot mogelijke reductie van ammoniak.

Bovenstaande aanpak is van toepassing op alle categorieën vergisting. Er worden namelijk twee hoofdcategorieën onderscheiden:

- vergisting van eigen dierlijke mest en plantaardige reststromen binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf (artikel 10.9);
- collectieve vergisting van dierlijke mest en plantaardige reststromen (artikel 10.10).'

Tekst wijzigen in artikel 10.9:

van:

‘Artikel 10.9 Instructieregels ~~verwaarding~~ van eigen mest en ~~agrarische~~ reststromen binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf

1. Een omgevingsplan laat geen ~~verwaarding~~ van eigen mest en ~~agrarische~~ reststromen ~~binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf~~ toe.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op de ~~verwaarding~~ van eigen mest en ~~agrarische~~ reststromen in het primair landbouwgebied als is aangetoond dat:

~~a. de verwaarding van eigen mest uitsluitend plaatsvindt op het bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf waar de mest is geproduceerd; en~~
b. maximaal 5% ~~agrarische~~ reststromen worden bijgemengd.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op de ~~verwaarding~~ van eigen mest en ~~agrarische~~ reststromen in het verwevingsgebied of de groenblauwe landbouwzone als is aangetoond dat:

a. maximaal 5% ~~agrarische~~ reststromen worden bijgemengd;
b. het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving; en
c. de impact op de omgeving aanvaardbaar wordt geacht op basis van een zorgvuldige belangenafweging.’

naar

Artikel 10.9 Instructieregels <u>vergisting</u> van eigen <u>dierlijke</u> mest en <u>plantaardige</u> reststromen binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf

1. Een omgevingsplan laat geen <u>vergisting</u> van dierlijke mest of <u>plantaardige</u> reststromen toe.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op de <u>vergisting</u> van eigen <u>dierlijke</u> mest in het primair landbouwgebied als is aangetoond dat maximaal 5% <u>plantaardige</u> reststromen worden bijgemengd.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op de <u>vergisting</u> van eigen <u>dierlijke</u> mest in het verwevingsgebied of de groenblauwe landbouwzone als is aangetoond dat:

a. maximaal 5% <u>plantaardige</u> reststromen worden bijgemengd;
b. het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving; en
c. de impact op de omgeving aanvaardbaar wordt geacht op basis van een zorgvuldige belangenafweging.

Tekst wijzigen in de toelichting behorende bij artikel 10.9:

van

~~Artikel 10.9 Instructieregels verwaarding van eigen mest en agrarische reststromen binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf~~

~~'Deze vorm is toegestaan ter ondersteuning van het eigen agrarisch bedrijf in het primair landbouwgebied.~~

~~Onder aanvullende voorwaarden wordt verwaarding ook in het verwevingsgebied of de groenblauwe landbouwzone toegestaan. In verwevingsgebieden of de groenblauwe landbouwzone moet aangetoond worden dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving. De impact op de omgeving moet aanvaardbaar zijn op basis van een zorgvuldige belangenafweging. Hierbij dient gedacht worden aan de omliggende omgevingskwaliteiten en -kenmerken (zoals wonen, natuur, landschap, water, etc.).'~~

naar

Artikel 10.9 Instructieregels vergisting van eigen dierlijke mest en plantaardige reststromen binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf

Deze vorm van mestvergisting is toegestaan ter ondersteuning van het eigen agrarisch bedrijf in het primair landbouwgebied, onder de voorwaarde dat maximaal 5% plantaardige reststromen worden bijgemengd (lid 2).

Onder aanvullende voorwaarden wordt deze vorm van mestvergisting ook in het verwevingsgebied of de groenblauwe landbouwzone toegestaan (lid 3). Bij de ontwikkeling van een dergelijk initiatief is het van belang dat onderbouwd wordt hoe met de beleidsmatige opgave voor de omgeving is omgegaan en hoe het initiatief hier in positieve zin aan bijdraagt. Ons streven is dat het initiatief op een duurzame en toekomstbestendige locatie gevestigd wordt. In de Provinciale Omgevingsvisie hebben we aangegeven welke opgaven in welke gebieden relevant zijn. Dit betreft ons provinciale uitgangspunt. Voor de bepaling onder c is van belang dat onderbouwd wordt dat er geen negatieve invloed ontstaat op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, zoals natuur, landschap, water, milieu en leefbaarheid. Naast de kaders neergelegd in wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving en de Omgevingsverordening Limburg, zal daarbij tevens het met betrekking tot deze aspecten geformuleerde Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid in de beoordeling moeten worden betrokken.

Tekst wijzigen in artikel 10.10:

van

'Artikel 10.10 Instructieregels collectieve ~~verwaarding~~ van mest en ~~agrarische~~ reststromen

1. Een omgevingsplan laat geen collectieve ~~verwaarding~~ van mest en ~~agrarische~~ reststromen toe.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op collectieve ~~verwaarding~~ van mest en ~~agrarische~~ reststromen in het primair landbouwgebied als is aangetoond dat:

A. de ~~verwaarding~~ van mest en ~~agrarische~~ reststromen ~~door samenwerkende agrarische bedrijven~~ op een bestaand of vrijkomend agrarische bouwvlak of een andere vrijkomende locatie; en
B. sprake is van een toekomstbestendige locatie op basis van ten minste de volgende aspecten:

1. kwaliteit van het leef- en vestigingsklimaat;
2. zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik;
3. bereikbaarheid en logistieke efficiëntie, met inbegrip van energie-infrastructuur;
4. beschikbaarheid van regionale mest ~~binnen een straal van 20 kilometer~~ en daarop afgestemde ~~verwaardingscapaciteit~~, geborgd via samenwerkingsovereenkomsten;
5. bijmenging van maximaal 5% ~~agrarische~~ reststromen; en
6. energiebehoefte, bijvoorbeeld als onderdeel van een energiegemeenschap of energiehub.'

naar

Artikel 10.10 Instructieregels collectieve vergisting van dierlijke mest en plantaardige reststromen

1. Een omgevingsplan laat geen vergisting van dierlijke mest of plantaardige reststromen toe.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op collectieve vergisting van dierlijke mest in het primair landbouwgebied en de groenblauwe landbouwzone als is aangetoond dat:

A. de collectieve vergisting van dierlijke mest op een bestaand of vrijkomend agrarische bouwvlak of een andere vrijkomende locatie plaatsvindt;
B. sprake is van een toekomstbestendige locatie op basis van ten minste de volgende aspecten:

1. kwaliteit van het leef- en vestigingsklimaat;
2. zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik;
3. bereikbaarheid en logistieke efficiëntie, met inbegrip van energie-infrastructuur;
4. beschikbaarheid van mest binnen de regio waar de vergisting plaatsvindt en daarop afgestemde vergistingscapaciteit, geborgd via samenwerkingsovereenkomsten;
5. bijmenging van maximaal 5% plantaardige reststromen;
6. energiebehoefte, bijvoorbeeld als onderdeel van een energiegemeenschap of energiehub. en

C. in de groenblauwe landbouwzone, het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op collectieve vergisting van dierlijke mest of plantaardige reststromen op een bedrijventerrein.

Tekst wijzigen in de toelichting behorende bij artikel 10.10:

van

~~Artikel 10.10 Instructieregels collectieve verwaarding van mest en agrarische reststromen~~

‘Provinciaal beleid faciliteert collectieve initiatieven van samenwerkende agrarische bedrijven op bestaande of vrijkomende bouwvlakken in het primair landbouwgebied. Een bedrijfsontwikkelingsplan moet de toekomstbestendigheid en ruimtelijke kwaliteit onderbouwen, met aandacht voor leefklimaat, logistiek, regionale input, energie-inpassing en beperking van het aandeel reststromen. ~~De maximaal toegestane straal van 20 km borgt het regionale karakter en voorkomt ongewenste milieu- en verkeersbelasting. Deze afstand wordt vastgesteld met het oog op praktische uitvoerbaarheid. Aan de hand van de toepassing in de praktijk zal worden beoordeeld of bijstelling van de maximale afstand wenselijk of noodzakelijk is.~~

~~Door collectieve mestverwaarding te beperken tot deze regionale straal voor aanvoer waarborgen we namelijk dat kringlopen lokaal worden gesloten en bevorderen we samenwerking binnen de regio. Dit voorkomt onnodig transport van mest~~. Daarnaast draagt deze aanpak bij aan een betere ruimtelijke inpassing en acceptatie en wordt de potentie voor lokale productie van groen gas en reductie van emissies maximaal benut. Zo ondersteunen we een circulaire landbouw en energietransitie op regionale schaal.

Wij vinden het van belang dat samenwerkende agrariërs hun commitment aan collectieve mest~~verwaarding~~ vastleggen in samenwerkingsovereenkomsten (contracten). Hiermee stimuleren we langdurige samenwerking en wordt de continuïteit van het initiatief geborgd. Dit zorgt voor toekomstbestendige en betrouwbare ~~verwaarding~~ van mest op regionale schaal.’

naar

<u>Artikel 10.10 Instructieregels collectieve vergisting van dierlijke mest en plantaardige reststromen</u>

Provinciaal beleid faciliteert collectieve initiatieven van samenwerkende agrarische bedrijven op bestaande of vrijkomende bouwvlakken in het primair landbouwgebied en de groenblauwe landbouwzone. Het is van belang dat de toekomstbestendigheid van het initiatief wordt onderbouwd, waarbij aandacht is voor ruimtelijke kwaliteit, leefklimaat, logistiek, regionale input, energie-inpassing en beperking van het aandeel reststromen. <u>In de groenblauwe landbouwzone dient daarbij ook de bijdrage aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving onderbouwd te worden.</u>

<u>We hanteren geen afstandscriteria, maar het uitgangspunt is dat regionale mest binnen de regio wordt vergist. Hiermee wordt voorkomen dat er op grote schaal mest wordt aangevoerd, zodat milieu- en verkeersbelasting worden voorkomen en regionale kringlopen worden gestimuleerd.</u> Daarnaast draagt deze regionale component bij aan een betere ruimtelijke inpassing en acceptatie

en wordt de potentie voor lokale productie van groen gas en reductie van emissies maximaal benut. Zo ondersteunen we een circulaire landbouw en energietransitie op regionale schaal.

Wij vinden het van belang dat samenwerkende agrariërs hun commitment aan collectieve vergisting vastleggen in samenwerkingsovereenkomsten. Hiermee stimuleren we langdurige samenwerking en wordt de continuïteit van het initiatief geborgd. Dit zorgt voor toekomstbestendige en betrouwbare vergisting van mest op regionale schaal.

Middels lid 3 willen we mogelijkheden bieden aan collectieve vergisting van dierlijke mest of van plantaardige restromen op bedrijventerreinen. Collectieve initiatieven van samenwerkende agrarische bedrijven kunnen zich namelijk ook vestigen op een bedrijventerrein.'

In Bijlage I wijzigen:

van:
'agrarische reststromen: reststromen die uitsluitend afkomstig zijn uit de agrarische sector (inclusief de verwerkende levensmiddelenindustrie), zoals potgrond, groente-, fruit- en plantenresten, gras, snoeiafval, afvalwater of andere organische resten, en uitdrukkelijk niet zijnde brandstoffen, plastics, metalen, glas of ander anorganisch afval'

naar
'plantaardige reststromen: reststromen afkomstig uit onder andere de agrarische sector, de verwerkende levensmiddelenindustrie, het publieke domein en andere bronnen, opgenomen in Bijlage Aa van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Hierbij kan gedacht worden aan potgrond, groente-, fruit- en plantenresten, gras, snoeiafval, afvalwater of andere organische resten, maar uitdrukkelijk niet zijnde brandstoffen, plastics, metalen, glas of ander anorganisch afval.'

van:
collectieve verwaarding van mest en agrarische reststromen: het door samenwerkende veehouderijen gezamenlijk verwaarden van mest,en agrarische reststromen, waarbij de mest afkomstig is van deze veehouderijen binnen een straal van 20 kilometer van de collectieve verwaarding, en de verwaardingscapaciteit nauw is afgestemd op deze regionale mestaanvoer ten behoeve van het verduurzamen van de bedrijfsvoeringen en het efficiënt en lokaal verwaarden van stofstromen.

naar:
collectieve vergisting van dierlijke mest:
het door samenwerkende veehouderijen gezamenlijk vergisten van dierlijke mest, waarbij de dierlijke mest afkomstig is van deze veehouderijen, en de vergistingscapaciteit nauw is afgestemd op de regionale aanvoer van dierlijke mest ten behoeve van het verduurzamen van de bedrijfsvoeringen en het efficiënt en regionaal vergisten van stofstromen.

Verwijderen:
~~verwaarding van mest en agrarische reststromen: het bewerken of verwerken van dierlijke mest, waaronder begrepen maar niet beperkt tot het mengen, scheiden, hygieniseren, vergisten, composteren, drogen en indikken van dierlijke mest, alsmede het behandelen van dierlijke meststoffen tot eindproducten zoals as, mestkorrels, mengsels van gedroogd digestaat, of het exporteren van dierlijke meststoffen, en van agrarische reststromen.~~

van:
verwaarding van eigen mest en agrarische reststromen: verwaarding van mest en agrarische reststromen als bedoeld in artikel 10.9

naar:
vergisting van eigen dierlijke mest:
vergisting van eigen dierlijke mest, waarbij de vergisting van eigen dierlijke mest uitsluitend plaatsvindt op hetzelfde bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf waar de dierlijke mest is geproduceerd.

Tekst verwijderen in artikel 10.11 en artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 10.11:

~~'Artikel 10.11 Instructieregels solitaire (industriële) verwaarding van mest en agrarische reststromen~~

~~1. Een omgevingsplan laat geen solitaire (industriële) verwaarding van mest en agrarische reststromen toe.~~
~~2. Het eerste lid is niet van toepassing op solitaire (industriële) verwaarding van mest en agrarische reststromen dat plaatsvindt op of direct nabij een bedrijventerrein waar bedrijven met bedrijfscategorie 4 tot en met 6 gevestigd zijn.~~

Toelichting:
~~Voor solitaire (industriële) verwaarding en bijbehorende energiewinning uit mest en agrarische reststromen richt de Provincie zich op vestiging op bedrijventerreinen voor hogere milieucategorieën, met aanwezige infrastructuur en schaalgrootte passend bij de activiteit.~~

~~Dit biedt met name kansen voor grootschaligere duurzame/groene energieproductie bij industrie of bedrijvigheid met aansluitende (energie)behoeften en duurzaamheidsopgaven. Om deze reden zijn minder eisen gesteld dan bij de collectieve verwaarding van mest en agrarische restromen.~~

Tekst verwijderen in toelichting Paragraaf 10.1.5

~~Voor solitaire (industriële) verwaarding en bijbehorende energiewinning uit mest en agrarische reststromen richt de Provincie zich op vestiging op bedrijventerreinen voor hogere milieucategorieën, met aanwezige infrastructuur en schaalgrootte passend bij de activiteit.~~
~~Dit biedt met name kansen voor grootschaligere duurzame/groene energieproductie bij industrie of bedrijvigheid met aansluitende (energie)behoeften en duurzaamheidsopgaven. Om deze reden zijn minder eisen gesteld dan bij de collectieve verwaarding van mest en agrarische restromen.'~~

---

door het vervallen van artikel 10.11 worden de artikelen die daarna komen vernummerd. Op basis van de artikelnummers in de nu geldende Omgevingsverordening wordt dat:

artikel 10.7 wordt 10.11
artikel 10.8 wordt 10.12
Artikel 10.9 wordt 10.13
Artikel 10.10 wordt 10.14
Artikel 10.11 wordt 10.15

In artikel 10.14 (vernummerd) wordt in het tweede lid 'artikel 10.9' vervangen door: artikel 10.13 .
In de toelichting bij de artikelen 10.7 tot en met 10.11 wordt de artikelen ook vernummerd.

Zienswijze over artikel 10.9 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener geeft aan dat een groengas-installatie om ruimte vraagt en uit de praktijk blijkt dat deze ruimte niet altijd voorhanden is binnen het bestaand bouwvlak. Indiener verzoekt in het artikel te verduidelijken, dat dit ook kan plaatsvinden via een uitbreiding van het bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027

ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142					

Standpunt GS

In Bijlage 1 is in de begripsomschrijving het volgende opgenomen: ‘vergisting van eigen dierlijke mest, waarbij de vergisting van eigen dierlijke mest uitsluitend plaatsvindt op hetzelfde bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf waar de dierlijke mest is geproduceerd’. Een vergroting van het bouwvlak wordt hiermee dan ook niet uitgesloten en kan dan ook passend zijn. Uiteindelijk betreft het wel een seperate afweging of de vergroting van het bouwvlak in een concreet geval mogelijk is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.9 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt aan te geven of de mest van het ene ubn-nummer naar het ander ubn-nummer gebracht mag worden, van dezelfde eigenaar. Eén relatienummer/kvk-nummer bestaat vaak uit meerdere ubn-nummers. Deze ubn-nummers vallen onder één relatienummer-kvk-nummer.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973

ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142					

Standpunt GS

We hebben er bewust voor gekozen om in artikel 10.9 uit te gaan van vergisting van eigen dierlijke mest binnen het eigen bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf. In het geval dierlijke mest van elders of in dit geval andere locaties vergist moet worden, kan er gekozen worden voor de vorm van collectieve mestvergisting waarop artikel 10.10 betrekking heeft. Er wordt bij de toepassing van deze instructieregels dus geen onderscheid gemaakt tussen het aanvoeren van dierlijke mest van bijvoorbeeld een tweede bedrijfslocatie of een geheel ander bedrijf van een andere eigenaar.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.9

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener verzoekt de bepaling onder artikel 10.9 lid 2 sub a te verwijderen.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142					

Standpunt GS

De voorwaarde waar de zienswijze betrekking op heeft, volgt na aanpassing van artikel 10.9 niet meer uit artikel 10.9, lid 2, onder a, maar uit de in Bijlage I opgenomen begripsomschrijving van ‘vergisting van eigen dierlijke mest’: vergisting van eigen dierlijke mest, waarbij de vergisting van eigen dierlijke mest uitsluitend plaatsvindt op hetzelfde bouwvlak van een bestaand agrarisch bedrijf waar de dierlijke mest is geproduceerd.

Dit is opgenomen om te waarborgen dat de vergisting van mest in deze variant uitsluitend plaatsvindt op het eigen bouwvlak waar de mest ook is geproduceerd. Dit draagt bij aan transparantie, een duidelijke herkomst en voorkomt transportbewegingen. Indien er behoefte is aan samenwerking tussen meerdere ondernemers, kan worden gekozen voor de vorm van collectieve mestvergisting waarop artikel 10.10 betrekking heeft, waarin de samenwerking en verwerking gezamenlijk wordt vormgegeven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.9 en artikel 10.10 zijn wel op onderdelen anders geformuleerd. Zie daarvoor bovenstaande beantwoording van zienswijzen.

Zienswijze over artikel 10.9 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt ervoor te zorgen dat het mogelijk blijft de gronden te bemesten om een rendabele exploitatie mogelijk te laten zijn.	ZW-0378

Standpunt GS

Dit artikel gaat over het vergisten van mest en niet over het bemesten van landbouwgrond. Eventuele maatregelen over bemesting rondom Natura 2000 gebieden worden in de gebiedsgerichte aanpakken besproken. Zie hiervoor Het Limburgs Offensief Stikstof (LOS) en het hoofdstuk natuur in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI)

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.9 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken te duiden hoe met de verschillen tussen provinciale regels moet worden omgegaan wanneer sprake is van provinciegrensoverschrijdende samenhang, zoals bij bedrijven die aan de grens liggen.	ZW-1173

Standpunt GS

In het geval van grensoverschrijdende samenhang, bijvoorbeeld bij bedrijven die (gedeeltelijk) aan een provinciegrens liggen, zijn in de eerste plaats de provinciale regels van toepassing van de Provincie waar het initiatief daadwerkelijk wordt uitgevoerd. De beoordeling en procedure volgen dus het beleid en de regels van die Provincie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.9/10.10/10.11 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Voor de regels omtrent mestverwaarding verzoekt indiener om de systematiek van de artikelen 10.9 tot en met 10.11 te herzien, waarbij onderscheid wordt gemaakt op basis van schaalgrootte en logistiek in plaats van type initiatief. Daarbij verzoekt indiener om initiatieven zoals de beoogde installatie op zijn adres onder voorwaarden toe te staan in het buitengebied.	ZW-1633

Standpunt GS

Op het vlak van schaalgrootte worden in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen uitspraken gedaan. Dit betreft een gemeentelijke afweging. We gaan in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg uit van vergisting op het eigen bedrijf en vergisting in collectief verband. Hierbij stellen we bij de collectieve variant wel de voorwaarde dat onderbouwd moet worden dat de betreffende locatie omtrent bereikbaarheid en logistieke efficiëntie passend is. Hier is dus wel een koppeling gemaakt met logistiek, zoals in de zienswijze is opgenomen. We vinden het namelijk van belang dat in het landelijk gebied wel over dergelijke factoren nagedacht moet worden. Uiteindelijk is het onze inzet om de vergisting van dierlijke mest en daarmee de productie van groen gas, te stimuleren. Daarnaast draagt dit bij aan de verlaging van emissies uit stallen en de bemesting van percelen. Activiteiten moeten op daarvoor aanvaardbare locaties plaats vinden.

In het kader van het beantwoorden van zienswijzen kunnen wij niet ingaan op specifieke casuïstiek. Hiervoor dienen de gebruikelijke procedures doorlopen te worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.9/10.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners verzoeken om het maximale bijmengingspercentage van 5% voor agrarische reststromen los te laten dan wel aanzienlijk te verruimen. Tevens wordt verzocht een onderbouwing te geven.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973

ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0826	ZW-1173	ZW-1633	ZW-2002	ZW-2019
ZW-3007					

Standpunt GS

Onze inzet is om de vergisting van dierlijke mest en een minimale bijmenging van plantaardige reststromen, en daarmee de productie van groen gas, te stimuleren. We zetten daarbij in op de vergisting, uitgaande van dagverse of aangezuurde mest uit stallen, toevoeging van plantaardige restromen tot maximaal 5 volumeprocent en nabehandeling van de vergistingsresiduen. Dit met het oog op een optimale biogasproductie en zo groot mogelijke reductie van ammoniak.

De instructieregels staan toe dat bij mestvergistingsinstallaties tot maximaal 5% van de invoerstroom bestaat uit plantaardige reststromen. De voorwaarde dat de invoerstroom voor ten minste 95% uit dierlijke mest bestaat, waarborgt dat de installatie primair is gericht op de verwerking van dierlijke mest.

De bijmenging van plantaardige reststromen verhoogt de specifieke biogasopbrengst van vergistingsinstallatie. Dit draagt bij aan een efficiënter gebruik van de vergistingscapaciteit en vergroot daarmee de bijdrage aan de provinciale groengas-doelstellingen. Om die reden geven we in het landelijk gebied daarom geen ruimte aan allesvergisting en covergisting met grootschaligere hoeveelheden reststromen. Deze initiatieven kunnen wel plaatsvinden op daarvoor geschikte bedrijventerreinen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over toelichting paragraaf 10.1.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om een nadere duiding van het doel van dit artikel. De toelichting onder paragraaf 10.1.5 stelt dat sprake moet zijn van het daadwerkelijk bijdragen aan reductie van emissies uit stallen en bij bemesting van percelen. Onduidelijk is op welke wijze dit betrekking heeft op stallen dan wel percelen behorende bij de locatie en op welke wijze sprake moet zijn van een direct verband.	ZW-1173

Standpunt GS

Met dit artikel beoogt de Provincie de vergisting van dierlijke mest te stimuleren ten behoeve van de productie van groen gas en het verlagen van emissies. Vergisting van (verse) dierlijke mest is daarbij van belang, omdat hiermee o.a. methaan- en ammoniakemissies al in een vroeg stadium kunnen worden beperkt. De emissiereductie ziet op het systeem als geheel, vanaf de stal tot en met de bemesting van percelen. Van belang is dat het initiatief als geheel bijdraagt aan deze doelen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over toelichting paragraaf 10.1.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt in artikel 10.9 een uitzondering op het verbod van lid 1 op te nemen ten behoeve van bestaande bedrijven die zich bezighouden met monovergisting of covergisting. Deze bestaande bedrijven zouden niet onder de verbodsbepaling moeten vallen indien zij niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 10.9 (voor artikel 10.10 geldt overigens hetzelfde).	ZW-3007

Standpunt GS

In de instructieregels met betrekking tot vergisting van dierlijke mest op het eigen bedrijf en collectieve vergisting (artikel 10.9 en 10.10) is de voorwaarde opgenomen dat maximaal 5% plantaardige reststromen mogen worden bijgemengd. Dit is bedoeld om de vergisting van pure dierlijke mest zo veel mogelijk te stimuleren. Bij bestaande installaties is dit vaak niet mogelijk omdat deze kunnen zijn ingericht op bijmenging van een groter aandeel aan plantaardige materialen. Daartoe wordt een overgangsbepaling worden toegevoegd, waardoor deze bestaande installaties ruimte houden voor wijziging of uitbreiding ook als daarvoor een wijziging van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) nodig is.

Voorstel aan PS

Tekst ontwerp-Omgevingsverordening toevoegen van nieuwe overgangsbepaling 17.10

Artikel 17.10 Overgangsbepaling landbouw: vergisting van dierlijke mest

De voorwaarde dat maximaal 5% plantaardige reststromen worden bijgemengd, bedoeld in artikel 10.9, tweede lid, en derde lid, onder a, en artikel 10.10, tweede lid, onder b, sub 5, geldt niet voor de wijziging of uitbreiding van een vergistingsinstallatie die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel reeds rechtmatig en overeenkomstig de voor die activiteit op dat tijdstip geldende regels is aangevangen of voor deze activiteit vóór dat tijdstip reeds de rechtens vereiste vergunningen zijn verleend.

Toelichting

Artikel 17.10 Overgangsbepaling landbouw: vergisting van dierlijke mest

In de instructieregels met betrekking tot vergisting van dierlijke mest op het eigen bedrijf en collectieve vergisting (artikel 10.9 en 10.10) is de voorwaarde opgenomen dat maximaal 5% plantaardige reststromen mogen worden bijgemengd. Dit is bedoeld om de vergisting van pure dierlijke mest zo veel mogelijk te stimuleren. Bij bestaande installaties is dit vaak niet mogelijk omdat deze kunnen zijn ingericht op bijmenging van een groter aandeel aan plantaardige materialen. De overgangsbepaling van artikel 17.10 zorgt ervoor dat deze bestaande installaties toch ruimte houden voor uitbreiding, zonder dat aan de voorwaarde van maximaal 5% bijmenging hoeft te worden voldaan.

Artikel 10.10 Instructieregels collectieve verwaarding van mest en agrarische reststromen

Zienswijze over artikel 10.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de afstandsnorm van 20 kilometer te verruimen of te schrappen. En daarbij aan te geven hoe zich dit tot de andere voorwaarden verhoudt.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141

ZW-1142	ZW-0826	ZW-1173	ZW-1633	ZW-2019	ZW-2028
ZW-2029	ZW-3007	ZW-3016			

Standpunt GS

In een commissievergadering met Provinciale Staten (17 april 2025) is al toegezegd dat de straal van 20 km niet zal terugkeren in de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Het benoemen van een concreet aantal kilometers is namelijk discutabel, want hoe wordt er gehandeld bij een bedrijf dat op 21 km gelegen is. Dus uiteindelijk is ervoor gekozen om alleen de beschikbaarheid van regionale mest te benoemen, want de regionale component vinden we wel van belang.

Voorstel aan PS

Wijzigingen in de teksten zijn gebundeld in artikel 10.9, eenieder die een zienswijze heeft ingediend op artikel 10.9, 10.10 of 10.11 heeft dit antwoord ontvangen.

Zienswijze over artikel 10.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken aan te geven of de voorwaarde "afgestemde verwaardingscapaciteit geborgd via samenwerkingsovereenkomsten" gesteld kan worden en dus civielrechtelijke contracten verlangd kunnen worden in een planologische context.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075

ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-3007				

Standpunt GS

Het is voor ons van belang dat ondernemers die perspectief zien in collectieve vergisting van mest op een specifieke locatie zich dan ook nadrukkelijk committeren aan het betreffende initiatief. Om die reden hebben we de voorwaarde gesteld dat beschikbaarheid van regionale mest middels samenwerkingsovereenkomsten onderbouwd is. Hiermee stimuleren we (zoveel als mogelijk) langdurige samenwerking en wordt de continuïteit van het initiatief geborgd. Dit zorgt voor toekomstbestendige en betrouwbare vergisting van mest op regionale schaal. Deze voorwaarde hoeft zich dan niet te bijten met de planologische context.

In de toelichting schrijven we ‘samenwerkingsovereenkomsten (contracten)’. Uiteindelijk willen we de vorm van de overeenkomst niet vastleggen, waardoor we ervoor kiezen om ‘(contracten)’ te schrappen.

Voorstel aan PS

Wijzigingen in de teksten zijn gebundeld in artikel 10.9, eenieder die een zienswijze heeft ingediend op artikel 10.9, 10.10 of 10.11 heeft dit antwoord ontvangen.

Zienswijze over artikel 10.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken aan te geven waarom alleen op een vrijkomend agrarisch bouwvlak mogelijkheden worden geboden. Dit moet ook kunnen bij een bestaand agrarisch bedrijf.	ZW-2002

Standpunt GS

Bij lid 2 onder a is het volgende opgenomen: ‘de verwaarding van mest en agrarische reststromen door samenwerkende agrarische bedrijven op een bestaand of vrijkomend agrarische bouwvlak of een andere vrijkomende locatie’. Dus in de regels staat al dat het ook op een bestaand bouwvlak

kan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken aan te geven waarom alleen binnen het primair landbouwgebied mogelijkheden zijn. Het zou ook aan de rand van een verwevingsgebied of binnen een groenblauwe landbouwzone moeten kunnen.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135

ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0826	ZW-2002	ZW-3007		

Standpunt GS

Naar aanleiding van deze zienswijze is nader onderzoek gedaan. Hieruit is gebleken dat vergisting van mest en reststromen voor minder omvangrijke bedrijven in de groenblauwe landbouwzone alleen mogelijk is middels een collectief. Het vergisten van eigen mest op het eigen bedrijf is namelijk niet lucratief. Met name in Zuid-Limburg waar grotere oppervlakte als groenblauwe landbouwzone zijn aangeduid, is er behoefte aan meer ruimte. Omdat we de positieve effecten van het vergisten van mest in de groenblauwe landbouwzone willen faciliteren, hebben we ervoor gekozen om deze hier ook aan toe te voegen. Gezien de waarden in de groenblauwe landbouwzone op het vlak van landschap, natuur en water stellen we wel de voorwaarde dat het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving.

Voorstel aan PS

Wijzigingen in de teksten zijn gebundeld in artikel 10.9, eenieder die een zienswijze heeft ingediend op artikel 10.9, 10.10 of 10.11 heeft dit antwoord ontvangen.

Zienswijze over artikel 10.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt expliciet ruimte te bieden voor covergisting en allesvergisting, mits sprake is van een aanvaardbare locatie en zorgvuldige ruimtelijke en milieukundige inpassing.

Indiener	
ZW-1173	ZW-1633

Standpunt GS

Onze inzet is om de vergisting van mest en agrarische reststromen, en daarmee de productie van groen gas, te stimuleren. Daarnaast draagt dit bij aan de verlaging van emissies uit stallen en bij de bemesting van percelen. Activiteiten moeten op daarvoor aanvaardbare locaties plaats vinden.

We zetten daarbij in op de vergisting, uitgaande van dagverse of aangezuurde mest uit stallen, toevoeging van restromen tot maximaal 5 volumeprocent en nabehandeling van de vergistingsresiduen. Dit met het oog op een optimale biogas productie en zo groot mogelijke reductie van ammoniak.

In het landelijk gebied geven we daarom geen ruimte aan allesvergisting en covergisting met grootschaligere hoeveelheden reststromen. Deze initiatieven kunnen wel plaatsvinden op daarvoor geschikte bedrijventerreinen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt te duiden wat precies onder collectieve verwaarding bedoeld wordt. Collectief is een groep mensen die samenwerking aan een gezamenlijk doel of belang. Dus een commercieel bedrijf is niet mogelijk. Is dat de bedoeling?	ZW-2029

Standpunt GS

We hebben in de definitie onder andere opgenomen dat collectieve vergisting bestaat uit samenwerkende veehouderijen. We stellen geen eisen in welke vorm deze veehouderijen dan samenwerken. Het zou ook een commercieel bedrijf kunnen zijn die dan afspraken maken met verschillende regionale veehouderijen. Maar andere vormen zijn ook mogelijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener verzoekt de volgende voorwaarden toe te voegen aan artikel 10.10 lid 2, sub b om creatieve vormen van industriële mestbewerking tegen te gaan in het landelijk gebied (deze vormen horen thuis op het industrieterrein): 1. De agrarische functie in de vorm van de veehouderij hoort te allen tijde de hoofdfunctie te zijn en blijven, 2. mestvergisting voor samenwerkende melkrundveehouderijen tot ten hoogste 25.000 ton per jaar, de locatie goed is ontsloten; 3. de op- , overslag en verwerking van producten niet in de openlucht plaatsvindt; 4. in het geval dat de mest na vergisting ter plaatse verder wordt bewerkt ten minste 50 % van het volume van de mest wordt omgezet in loosbaar water.

Indiener	
ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

We geven in de toelichting aan dat het beleid erop is gericht om enkel verantwoorde en zorgvuldig ingepaste initiatieven toe te staan, met duidelijke randvoorwaarden om negatieve effecten op omgeving, natuur, water en landschap te voorkomen. In artikel 10.10 zijn randvoorwaarden opgenomen ten aanzien van o.a. locatie, bereikbaarheid, logistieke efficiëntie, regionale beschikbaarheid van mest en de bijdrage aan de omgeving in bepaalde gebieden.

Nadere eisen over hoeveelheden mest, afdekking, op- en overslag, verdere bewerking en het lozen van water betreffen met name de concrete inrichting en bedrijfsvoering en worden daarom niet in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geregeld. Daarmee blijft ruimte bestaan voor beoordeling op het daarvoor passende niveau.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.11 Instructieregels solitaire (industriële) verwaarding van mest en agrarische reststromen

Zienswijze over artikel 10.9 / 10.10 / 10.11 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om meer experimenteerruimte op te nemen en zo tot een zorgvuldige inpassing en uitwerking van dit thema te komen

Indiener	
ZW-2019	ZW-2029

Standpunt GS

We hebben geprobeerd om op basis van de zoneringen in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) richting te geven aan dergelijke initiatieven. Een aantal zaken die strikter zijn opgeschreven in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn naar aanleiding van zienswijzen gewijzigd. Deze wijzigingen zijn ook gekoppeld aan de zienswijze-nummers van indieners. Op deze manier bieden we ruimere kaders voor dergelijke ontwikkelingen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.15 Ammoniakemissie dierenverblijven

Zienswijze over artikel 10.15 (bijlage XII) **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**

De indiener(s) verzoeken om bij de streefreductie van 40% voor biologische veehouderijen niet alleen Livar te benoemen als te beschouwen tot biologisch, maar dit uit te breiden met andere biologische en vergelijkbare oplossingen. Indiener verzoekt de tekst onder voetnoot 3 als volgt te wijzigen: Biologische veehouders dienen een bewijs van aanmelding of certificaat van Skal te overhandigen om te kunnen vaststellen dat het gaat om (omschakeling naar) een biologisch veehouderijbedrijf.

Varkensbedrijven aangesloten bij Livar of andere biologische of vergelijkbare oplossingen zoals Zonvarken, De Groene Weg of overige varkenshouderijen welke voldoen aan het Beter Leven Keurmerk (3 sterren) worden als biologische varkenshouderij beschouwd. Voor biologische varkenshouderij geldt een streefreductie van 40 %.

Indiener	
ZW-0355	ZW-3007

Standpunt GS

Wij zijn het met indiener eens dat meerdere vergelijkbare bedrijfsvoeringen beschouwd kunnen worden als biologisch. Dit zou niet alleen beperkt moeten zijn tot Livar. Wij stellen dan ook voor om de tekst onder voetnoot 3 zodanig aan te passen dat deze niet meer verwijst naar een specifieke bedrijfsvoering, maar algemeen verwoord wordt waardoor dit van toepassing is op vergelijkbare bedrijfsvoeringen.

Voorstel aan PS

Tekst bijlage XII onder voetnoot 3 bij de tabel maximaal toegestane emissienormen ammoniak te wijzigen. (Artikel 10.15 wordt 10.14 na wegvallen 10.11)

van:

‘~~Biologische veehouders dienen een bewijs van aanmelding of certificaat van Skal te overhandigen om te kunnen vaststellen dat het gaat om (omschakeling naar) een biologisch veehouderijbedrijf. Varkensbedrijven aangesloten bij Livar worden als biologische veehouderij beschouwd.~~ Voor biologische varkenshouderij geldt een streefreductie van 40%. Per geval worden aanvullende emissiereducerende maatregelen gevraagd’

Naar:

‘Varkensbedrijven waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van Verordening (EU) 2018/848, bijlage II, deel II, punt 1.7.3, en aanvullende eisen uit Verordening (EU) 2020/464 worden in het kader van artikel 10.14 Ammoniakemissie dierenverblijven als biologisch beschouwd. Voor biologische varkenshouderij geldt een streefreductie van 40%. Per geval worden aanvullende emissiereducerende maatregelen gevraagd.

Zienswijze over artikel 10.15 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

ZW-1143

Artikel 15.2 geeft aan dat elke dierplaats moet voldoen aan de reductienormen. De indiener geeft aan graag te zien dat het mogelijk is dat in de ene stal verdergaande maatregelen getroffen worden en in een andere stal geen of minder vergaande maatregelen, aangezien volgens de indiener daarmee hetzelfde doel wordt behaald, maar de veehouder meer flexibiliteit geeft in de uitvoering

Standpunt GS

In de nu geldende Omgevingsverordening zijn bepalingen opgenomen over de emissienormen van stallen, waaraan ook bestaande stallen uiterlijk 1 januari 2030 moeten voldoen. In de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn deze emissienormen per dierplaats hetzelfde gebleven. Het gaat daarbij inderdaad om een emissienorm per dierplaats en niet op bedrijfsniveau. Reductie die in de ene stal bóven de vereisten van de Omgevingsverordening uitgaat, kan wel ingezet worden voor de verdere ontwikkeling van het bedrijf, ook voor eventuele extra dieren en nieuwe stallen. De normen per dierplaats voor de andere en nieuwe stallen blijven dan echter ook gelden. Dit is enerzijds nodig voor de uitvoerbaarheid, maar ook voor gelijke behandeling van de verschillende bedrijven om aan de Omgevingsverordening te voldoen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.15 (en toelichting)
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) uiten hun zorgen dat als de emissieruimte/milieuwinst verkregen als gevolg van het voldoen aan de emissienormen per dierplaats in 2030 ten goede moet komen aan de natuur als gevolg van lid 3, dit ten koste gaat van de ontwikkelmogelijkheden van het bedrijf en demotiverend werkt om emissiereductie te realiseren. Voor ondernemers ontbreekt dan het instrument om verduurzaming te koppelen aan ontwikkelruimte. Dit leidt tot onzekerheden voor investeringen en bedrijfscontinuïteit. Indieners verzoeken om de regels aan te passen zodat gerealiseerde emissiereductie wél (gedeeltelijk) kan worden ingezet voor intern en extern salderen

Indiener					
ZW-0006	ZW-0026	ZW-0366	ZW-0375	ZW-0376	ZW-0377
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991

ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-1575	ZW-1576	ZW-1577	ZW-1578	ZW-1580
ZW-1586	ZW-1609	ZW-1611	ZW-1633	ZW-2014	ZW-3007

Standpunt GS

Met de reductie van stikstofdepositie wordt een bijdrage geleverd aan het stoppen van verslechtering en herstel van Natura 2000-gebieden.
Vanuit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn (die nationaal verankerd zijn in de Omgevingswet) zijn we verplicht om zo nodig instandhoudings- en passende maatregelen te nemen om de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebied te behalen en verslechtering tegen te gaan. Gezien de huidige stand van zaken in de Natura 2000-gebieden gaande is, wordt de reductie van stikstofdepositie die wordt behaald met de emissienormen per dierplaats gezien als een dergelijke maatregel, echter alleen als de reductie ten goede komt aan de natuur. Door op te nemen dat deze reductie niet meer opnieuw ingezet mag worden voor nieuwe stallen en/of meer dieren via intern of extern salderen is deze reductie ten behoeve van de natuur ook echt geborgd. In dat geval is geen natuurvergunning nodig. Dit betekent dus dat ondernemers kunnen voldoen aan de Omgevingsverordening ook als de vergunningverlening nog niet van het slot is. Dit laatste kwam als zorgpunt in enkele zienswijzen naar voren. Dus juist door toevoeging van lid 3 aan artikel

10.15 is geborgd dat de reductie ten goede komt aan de natuur en is een vergunning niet nodig om te voldoen aan deze bepaling in de Omgevingsverordening.

In meerdere zienswijzen komt ook de zorg naar voren dat verduurzaming hierdoor niet gekoppeld kan worden aan ontwikkelruimte en dat de ontwikkelmogelijkheden van bestaande bedrijven wordt beperkt. Lid 3 van artikel 10.15 is zo verwoord dat emissieruimte die wordt gerealiseerd door het nemen van maatregelen die bóven de vereisten van de Omgevingsverordening uitgaan, wel kan worden ingezet voor nieuwe stallen en/of meer dieren via extern of intern salderen. Daarvoor is dan wel een vergunning nodig. Dat kan op het moment dat additionaliteit kan worden aangetoond; als een ‘geborgd maatregelenpakket voor emissiereductie en natuurherstel’ (vanuit het LOS en door landelijk beleid) gereed is. Deze ruimte is op dat moment niet meer nodig voor de benodigde stikstofreductie, omdat daarvoor andere maatregelen worden getroffen.

Voorstel aan PS

In de toelichting bij artikel 10.15 lid 3 toevoegen (dit wordt 10.14 na wegvallen 10.11):

‘De tekst van het toegevoegde lid 3 geeft aan dat het verboden is om de reductie van stikstofdepositie die als gevolg van het eerste of tweede lid plaatsvindt te gebruiken voor intern salderen of extern salderen. Het gaat dus om de ruimte die verplicht wordt te reduceren op basis van artikel 10.14 van de verordening. Op het moment dat een systeem meer reduceert dan verplicht in dit artikel zou dat extra deel wel ingezet kunnen worden voor intern salderen. Daarvoor is dan wel een vergunning nodig, ook bij intern salderen. Op dit moment is vergunningverlening echter vrijwel niet mogelijk. Als op termijn een geborgd maatregelenpakket voor stikstofreductie en natuurherstel in uitvoering is, verwachten we vergunningverlening voor intern en extern salderen weer mogelijk te maken in het betreffende gebied. Daarmee kan op dat moment voldaan worden aan de zogenaamde additionaliteitsvereiste. Het Limburgs Offensief Stikstof is gericht op dit maatregelenpakket. Artikel 10.14 van de verordening is hiermee één van de maatregelen om te komen tot een geborgde stikstofreductie.’

Zienswijze over bijlage XII **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) hebben zorgen en vraagtekens bij de huidige normen per dierplaats zoals opgenomen in bijlage XII en de deadline van 1 januari 2030. Indieners verzoeken heroverweging van de normen en de deadline. Enkele indieners vragen om een bredere toepassing van het toegevoegde lid 4 (waarbij GS in specifieke gevallen kan afwijken van deze datum), bijvoorbeeld door toepassing voor een specifieke sector in plaats van individuele bedrijven.

Indiener					
ZW-0026	ZW-0037	ZW-0375	ZW-0376	ZW-0377	ZW-1143
ZW-1174	ZW-1176	ZW-1633	ZW-3007		

Standpunt GS

In de nu geldende Omgevingsverordening zijn bepalingen opgenomen over de emissienormen van stallen, waaraan ook bestaande stallen uiterlijk 1 januari 2030 moeten voldoen. In de Wijzigingsverordening zijn deze emissienormen per dierplaats hetzelfde gebleven. In de zienswijzen zijn zorgen geuit over de haalbaarheid, wat betreft de norm en/of de termijn waarbinnen dat moet gebeuren. Onder meer omdat op dit moment nog niet voor alle diercategorieën juridisch erkende stalsystemen beschikbaar zijn. Om niet vooruit te lopen op de mogelijke beperkingen van innovatieve technieken tot 2030 is ervoor gekozen om de emissienormen nu niet aan te passen. Wel is lid 4 aan artikel 10.15 toegevoegd. Dat lid bepaalt dat Gedeputeerde Staten in individuele gevallen kunnen afwijken van de datum van 1 januari 2030. Het gaat dan om bijzondere situaties, waarin duidelijk is, dat deze datum niet haalbaar is en het ook niet redelijk is dit te vereisen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.15 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) hebben in hun zienswijzen op deze wijzigingsverordening ook hun zorgen ten aanzien van de nog niet vast te stellen ‘beleidsregels salderen’ geuit. Indiener is bezorgd dat er sprake zal zijn van stapeling van reducties. Hiermee in lijn wordt door een indiener gevraagd om op te dat de landelijke wetgeving leidend wordt en de betreffende regels uit de verordening vervangt.

Indiener	
ZW-1143	ZW-1176

Standpunt GS

In de zienswijzen zijn ook zorgen geuit over de vaststelling van nieuwe beleidsregels inzake intern salderen.
Deze vaststelling zal ook worden bekeken in samenhang met de Omgevingsverordening Limburg, landelijk beleid en de stappen die we kunnen zetten om met een 'geborgd maatregelenpakket voor emissiereductie en natuurherstel’ vergunningverlening straks weer mogelijk te maken. Wanneer landelijke regels of normen rechtstreeks van toepassing of leidend zijn, vormen deze het uitgangspunt. Aanvullende provinciale maatregelen worden in dat geval alleen ingezet indien gemotiveerd is dat zij, gelet op gebiedsspecifieke omstandigheden en de gevolgen voor het betrokken gebied, nodig zijn voor het bereiken van provinciale doelen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.15 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Om extra rechtszekerheid te krijgen voor de benodigde investeringen en de huidige vergunningsystematiek wenst cliënt een voorschrift op basis van een systeem/techniek in plaats van een reductiepercentage.	ZW-1176

Standpunt GS

De wens van de indiener vergt dat de systematiek van dit deel van de omgevingsverordening geheel anders ingericht moet worden. Er is nu gekozen voor stabiel beleid, zodat bedrijven weten waar ze aan toe zijn. Deze wijziging voert nu dan ook ver.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 10.15 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Opnemen van een overgangsregel in de verordening dat de landelijke wetgeving leidend wordt en de betreffende regels uit de verordening vervangt.	ZW-1176

Standpunt GS

Op dit moment is onduidelijk wat de landelijke wet- en regelgeving zal worden. Derhalve kan het opnemen van een dergelijke passage ook leiden tot voor Limburg onwenselijke situaties.
We kiezen daarom nu voor een stabiele verordening. Na het vaststellen van landelijk beleid zullen we de positie van de Limburgse omgevingsverordening op dit punt bezien.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 10.16 Maatwerkvoorschriften

Zienswijze over artikel 10.16 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken artikel10.16 Maatwerkvoorschriften ruimer op te nemen dan enkel voor artikel 10.10. Ze zien dit artikel graag geredigeerd als algemeen artikel dat de mogelijkheid biedt tot het toepassen van maatwerkvoorschriften in alle gevallen waarin sprake is van een onbillijkheid, zonder dat dit gelimiteerd wordt tot één artikel.	ZW-3007

Daarbij ziet het in artikel 10.16 genoemde artikel 10.10 toe op de instructieregels collectieve verwaarding van mest en agrarische reststromen. Dit correspondeert niet met de toelichting op het artikel 10.16. Daarom gaan we ervan uit dat sprake is van een verschrijving.

Standpunt GS

Er is inderdaad sprake van een verschrijving. Artikel maatwerkvoorschriften is van toepassing op artikel Ammoniakemissie dierenverblijven.

Wat de verbreding van de maatwerkvoorschriften betreft is in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg de mogelijkheid opgenomen dat GS bij hoge uitzondering een ontheffing kan verlenen.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 10.16 van ‘10.10’ naar ‘10.15’
Na verwijderen artikel 10.11 luidt de wijziging: Tekst wijzigen in artikel 10.15 van 10.10 naar 10.14

11. Herbenutting monumentale gebouwen

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 11 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om duidelijkheid te geven waarom de verordening beperkt is tot hergebruik van monumenten en instructieregels toe te voegen op het gebied van ensembles, functioneren van erfgoed en de bescherming van de omgeving van erfgoed.	ZW-3011

Standpunt GS

In de POVI hebben we onze belangen ten aanzien van het behoud van erfgoed, inclusief de diverse erfgoedensembles geformuleerd. Niet al deze belangen ten aanzien van erfgoed zijn vertaald in de omgevingsverordening, omdat er ook belangen geborgd zijn bij gemeenten en het Rijk. Zo zijn in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL) bijvoorbeeld de wettelijke verplichten van de gemeenten ten aanzien de omgeving van het monument en de bescherming van erfgoedensembles vastgelegd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 11.01 Instructieregels herbenutting monumentale gebouwen

Zienswijze over artikel 11.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken om artikel 11.1 te schrappen of te herformuleren omdat dit artikel niet uitvoerbaar is, of geen provinciaal belang betreft.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2011	ZW-2017	ZW-2018

ZW-2020	ZW-2021	ZW-2027	ZW-2029	ZW-2030

Standpunt GS

Het behoud van erfgoed voor de huidige en toekomstige generaties is van provinciaal belang. Aangezien bij leegstand van erfgoed snel verval in kan treden, is het hergebruik van erfgoed een provinciaal belang. Het doel van de instructieregel is om de gemeente te stimuleren bij planvorming actief de mogelijkheden te onderzoeken die leegstaande monumentale gebouwen bieden. Hiermee nemen we als Provincie niet een taak of rol van de gemeente over. De gemeente is zelf eigenaar van dit inzicht in leegstand in haar gemeente.

De tekst van dit artikel is ten opzichte van de thans geldende Omgevingsverordening zo aangepast dat het artikel voor de gemeenten beter uitvoerbaar is. In de toelichting bij artikel 11.1 is de ruimte die de gemeente heeft in de toepassing van dit artikel nader omschreven. Dit laat ruimte aan de gemeente om de lokale situatie te betrekken en beperkt extra werk. Het is nu duidelijker welke actie van de gemeente gevraagd wordt en wat de bandbreedte is van gehanteerde begrippen in de toelichting. We begrijpen het appel van indieners op uitvoerbaarheid van lid 2 van het artikel. Met name de verwachte leegstand is geen objectief gegeven. We zullen hiervoor het tweede lid van artikel 11.1 aanpassen en aangeven dat in het gevraagde overzicht alleen de huidige leegstand van monumentale gebouwen opgenomen hoeft te worden. Ook in de toelichting zullen wij deze aanpassing doorvoeren.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 11.1 lid 2:
‘De motivering bij een omgevingsplan bevat uiterlijk 1 januari 2032 een overzicht van monumentale gebouwen die vanwege de huidige ~~of verwachte~~ leegstand ~~of verandering van de functie~~ kunnen worden aangemerkt als herbestemmingslocatie.’

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 11.1 tweede lid:
Van
‘De genoemde motivering onder het eerste lid van dit artikel bevat vanaf uiterlijk 1 januari 2032 een gemeentelijk overzicht van monumentale gebouwen die, vanwege de huidige ~~of verwachte~~ leegstand ~~of verandering van functie, kunnen worden aangemerkt als herbestemmingslocatie~~. Dit overzicht maakt vanaf die datum vast onderdeel uit van het omgevingsplan. ~~Met een ‘herbestemmingslocatie’ is een locatie bedoeld waaraan, met het oog op de toekomstbestendigheid van het gebouw of de gebouwen, een nieuwe functie dient te worden toegedeeld.~~’
Naar
‘De genoemde motivering onder het eerste lid van dit artikel bevat vanaf uiterlijk 1 januari 2032 een gemeentelijk overzicht van monumentale gebouwen die, vanwege de huidige leegstand, in aanmerking kunnen komen voor herbestemming.
Dit overzicht maakt vanaf die datum vast onderdeel uit van het omgevingsplan. Het overzicht van leegstaande monumentale gebouwen helpt de gemeente in het formuleren van de motivatie

die onder lid 1 gevraagd wordt. Het overzicht maakt dat de motivatie gebaseerd is op lokale kennis en inzicht van de leegstand van monumentale gebouwen.'

Tekst verwijderen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 11.1 eerste lid:
'De motivering omvat de afweging waarom voor de betreffende functie geen leegstaand ~~of op korte termijn leegstaand~~ monumentaal gebouw in de nabijheid van het plangebied herbenut wordt.'

Zienswijze over artikel 11.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om het in lid 2 en 3 aangegeven overzicht van monumentale gebouwen te schrappen of aan te passen of uit te breiden met beeldbepalende gebouwen en aan te geven wat de status is van het gevraagde overzicht.

Indiener					
ZW-2002	ZW-2004	ZW-2009	ZW-2011	ZW-2027	ZW-2030

Standpunt GS

Het overzicht van leegstaande monumentale gebouwen in een gemeente is een kennisbron waarmee het gesprek gestart kan worden over de herbenutting van monumentale gebouwen tussen gemeente en initiatiefnemer. Dit overzicht heeft verder geen aparte juridische status. De eigendomssituatie van monumentale gebouwen is daarbij niet van belang. Ook monumentale gebouwen waar een initiatiefnemer geen eigenaar van is, kunnen in de planfase relevant zijn voor de landing van een initiatief. We verwachten van een gemeente dat zij proactief de mogelijkheid van herbenutting van monumentale gebouwen onder de aandacht brengt van initiatiefnemers en initiatiefnemers en eigenaren bij elkaar brengt. Inzicht in leegstand van monumentale gebouwen geeft de gemeente de mogelijkheid tot het bieden van maatwerk bij herbestemming. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor dit overzicht. Gemeenten hebben tot 1 januari 2032 de tijd om dit overzicht op te stellen. Zowel in de POVI als in de Omgevingsverordening, maar ook in ons beleidskader Cultuur en Erfgoed, maken we geen onderscheid tussen gemeentelijke monumenten en rijksmonumenten. Beide categorieën vallen onder het door ons gehanteerde begrip 'monumentaal gebouw'.
Voor beide categorieën erfgoed is het hebben van een functionele invulling van belang voor het behoud van het erfgoed. Dit past binnen hetgeen wij in onze Provinciale Omgevingsvisie hebben geschreven over het provinciaal belang bij erfgoed. We hebben ons bewust beperkt tot gebouwen met een beschermde status om zo in lijn te zijn met het provinciale beleid. Deze uitleg zullen we toevoegen aan de toelichting.

Aangezien het overzicht met de leegstaande monumentale gebouwen geen juridische status heeft, zullen wij in het artikel en de toelichting de term 'herbestemmingslocatie' niet meer gebruiken.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 11.1:

Van:
‘De instructieregel in ~~deze afdeling~~ heeft tot doel te stimuleren dat bij planvorming actief de mogelijkheden worden onderzocht die monumentale gebouwen ~~(leegstand en verwachte leegstand)~~ bieden voor het onderbrengen van de nieuwe activiteit. Waar in deze afdeling wordt gesproken van ‘monumentale gebouwen', worden rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten bedoeld. De instructieregel in ~~deze afdeling~~ stuurt aan op een proactieve praktijk ten aanzien van de herbenutting van leegstaande monumentale gebouwen, waarbij de gemeente een overzicht heeft van de ~~herbestemmingslocaties~~ in haar gemeente.’

naar:
‘De instructieregel in dit artikel heeft tot doel te stimuleren dat bij planvorming actief de mogelijkheden worden onderzocht die leegstaande monumentale gebouwen bieden voor het onderbrengen van de nieuwe activiteit. Waar in deze afdeling wordt gesproken over ‘monumentale gebouwen', worden rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten bedoeld. De instructieregel in dit artikel stuurt aan op een proactieve praktijk ten aanzien van de herbenutting van leegstaande monumentale gebouwen, waarbij de gemeente een overzicht heeft van de leegstaande monumenten in haar gemeente.’

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 11.1, derde lid:

Van:
‘Op deze wijze is er een overgangsperiode om ~~herbestemmingslocaties~~ op te nemen in het omgevingsplan.’
Naar:
‘Op deze wijze is er een overgangsperiode om leegstaande monumenten op te nemen in het omgevingsplan.’

Zienswijze over artikel 11.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om meer duidelijkheid omtrent de gevraagde motivering.

Indiener		
ZW-2015	ZW-2020	ZW-2027

Standpunt GS
De toelichting van artikel 11.1, eerste lid, bevat een omschrijving van de wijze van motivering. Dit geeft voldoende richting voor de gemeente/initiatiefnemer. Een nog concretere omschrijving achten we niet uitvoerbaar, ook omdat de herbestemmingsmogelijkheden van monumenten zo verschillend kunnen zijn. De motivatie in lid 1 van dit artikel hebben we daarom niet-limitatief gemaakt.

De eigendomssituatie van monumentale gebouwen is voor lid 1 van artikel 11.1 niet van belang. Ook monumentale gebouwen waar een initiatiefnemer geen eigenaar van is kunnen in de planfase relevant zijn voor landing van een initiatief. We verwachten van een gemeente dat zij proactief de mogelijkheid van herbenutting van monumentale gebouwen onder de aandacht brengt van initiatiefnemers en initiatiefnemers en eigenaren bij elkaar brengt. Wij realiseren ons dat de gemeente de eigenaren niet kan dwingen om mee te werken aan herbenutting.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 11.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om meer aandacht te besteden aan gemeentelijk erfgoed.	ZW-2002

Standpunt GS

We hebben ons bewust beperkt tot gebouwen met een beschermde status om zo in lijn te zijn met het provinciale beleid. Daarbij gaat het niet alleen om rijksbeschermde monumenten, maar ook om gemeentelijk beschermde monumenten. Het is verder aan gemeenten om eventueel een gemeentelijke bescherming te geven aan beeldbepalende of cultuurhistorische waardevolle panden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over de toelichting op artikel 11.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken een nadere duiding van de gehanteerde begrippen in de toelichting

Indiener		
ZW-2005	ZW-2030	ZW-2035

Standpunt GS

We hebben in de tekst bewust een duiding en geen vaste waardes gegeven van de begrippen. Het hanteren van een drempelwaarde houdt geen rekening met de lokale situatie. Deze werkwijze laat ruimte aan de gemeente voor een interpretatie die past bij de lokale situatie en ook extra werk beperkt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over de toelichting op artikel 11.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om een toelichting waarom dit artikel in de verordening is gewijzigd.	ZW-3011

Standpunt GS

We geven in de eerste alinea van de toelichting aan waarom dit artikel is gewijzigd.

Voorstel aan PS

Tekst als eerste alinea toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 11.1:
‘Artikel 11.1 is aangepast ten opzichte van de thans geldende Omgevingsverordening om de uitvoerbaarheid te verbeteren. In die verordening ontbreekt een duidelijk uitleg van de gevraagde motivering. In de onderstaande toelichting is deze uitleg wel gegeven. De toelichtende tekst bevat, mede door specifieke situaties te benoemen, meer houvast voor de toepassing van de motiveringsplicht. Hiermee voorkomen we dat, voor dit artikel, alle plannen moeten worden toegezonden ter beoordeling van de provinciale belangen. Door bij iedere nieuwe activiteit een lijst met leegstaande monumentale gebouwen toe te voegen, kan de motivering op basis van actuele kennis opgesteld worden.’

12. Wonen, werken en recreëren

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 12 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken: hoe de Provincie individuele gemeenten gaat aanspreken op hun individuele verantwoordelijkheden.

Indiener	
ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

De Wet versterking regie volkshuisvesting geeft de verschillende overheidslagen de taak om samen uitvoering te geven aan de woningbouwopgave. Binnen deze uitvoering hebben we als Provincie de rol om de voortgang van de uitvoering te monitoren en waar nodig gezamenlijk met de gemeenten bij te sturen. De gemeenten vervullen de uitvoerende taak, gericht op realisatie van de woningbouw.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 12 en bijlage 1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener verzoekt om het begrip 'bebouwingscluster en/of -lint' dat in artikel 12.18 gebruikt wordt te verduidelijken.

Indiener	
ZW-2011	ZW-2020

Standpunt GS

In de Omgevingsvisie is het begrip ‘bebouwingscluster’ nader gedefinieerd. Hierbij is de term ‘bebouwingslint’ niet als apart begrip opgenomen, maar wordt dit gezien als een vorm van een ‘bebouwingscluster’.

Om de definitie van de term ‘bebouwingscluster’ in lijn te brengen met de definitie zoals deze is gehanteerd in de vastgestelde Omgevingsvisie, stellen we voor de definitie in de Omgevingsverordening aan te passen. Hierbij verduidelijken we dat een bebouwingscluster ook een lint kan zijn en halen we de term ‘bebouwingslint’ weg uit de artikelen en toelichting waar die wordt benoemd en uit de begripsbepalingen.

Voorstel aan PS

1) Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikel 12.4 lid 1 onder b, term ‘bebouwingslint’ weghalen:

‘b. dat de ontwikkeling grenst aan het stedelijk gebied of een landelijke kern of is gelegen in een ~~bebouwingslint of~~ bebouwingscluster.’

2) Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.4 lid 1 onder b, term ‘bebouwingslinten’ weghalen:

‘Binnen ~~bebouwingslinten en~~ bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk. Aan de randen van ~~bebouwingslinten en~~ bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen ….’

3) Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikel 12.18 lid 1 onder b en c, term ‘bebouwingslint’ verwijderen:

‘b. de locatie gelegen is in een bebouwingscluster ~~of een bebouwingslint~~;
c. de locatie gelegen is in de groenblauwe landbouwzone en grenst aan een bebouwingscluster ~~of een bebouwingslint.~~’

4) Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.18, eerste lid, onder c, term ‘bebouwingslinten’ weghalen:

‘Functieverandering van een recreatieverblijf naar wonen in de groenblauwe landbouwzone is mogelijk als het aansluit op ~~bebouwingslinten en~~ bebouwingsclusters in het verwevingsgebied. Aan deze randen van ~~bebouwingslinten en~~ bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk als deze een logische afronding … '

5) Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in bijlage I: begripsbepaling ‘bebouwingscluster’ aanpassen

van:
‘Bebouwingscluster: ~~twee of meer straten, al dan niet met een herkenbaar aaneengesloten stratenpatroon. Qua omvang en dichtheid is een bebouwingscluster kleiner dan een landelijke kern en ook de afwezigheid van voorzieningen en historische en/of lokale context maken dat een cluster onderscheidend is van een landelijke kern~~’

naar:

‘Bebouwingscluster: Cluster van bebouwing dat niet als landelijke kern of stedelijk gebied is aangewezen en minimaal uit 10 woningen bestaat, waarbij de onderlinge afstand tussen een woning en de dichtstbijzijnde andere woning maximaal 75 meter is en het verst liggende verblijfsobject binnen een straal van 70 meter van de laatste woning af ligt. Bebouwingsclusters kunnen verschillende vormen aannemen, waaronder de vorm van een lint’.

6) Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst verwijderen in bijlage I: begripspaling ‘bebouwingslint’ verwijderen:

~~‘Bebouwingslint: een lijnvormige reeks bebouwing langs een weg, in een langgerekte vorm zonder herkenbaar aaneengesloten stratenpatroon, waarbij de onderlinge afstand van overwegend niet-agrarische woongebouwen met bijbehorende tuinen niet meer dan 70 meter is.’~~

Zienswijze over hoofdstuk 12 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken in de verordening de link te leggen met de afgesloten woondeal(aantallen) en –projecten.	ZW-2009

Standpunt GS

De woondeal die door partijen is ondertekend in 2022 is voor wat betreft de aantallen herijkt en momenteel wordt gewerkt aan de actualisatie van zowel de aantallen en betaalbaarheid (programmering) als aan de woondeal (bestuurlijke afspraken) zelf. De geactualiseerde programmering vormt:

- input voor de volkshuisvestingsprogramma's, waarvoor in deze OVL de nodige instructies zijn opgenomen;
- de onderlegger voor het actualiseren van de afspraken met onze partners over uitvoering en inzet van eenieder.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 12 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken een duidelijke prioritering aan te brengen.	ZW-1620

Standpunt GS

Om woningbouw en –realisatie te versnellen, vragen we van gemeenten een integrale visie, hoe om te gaan met het gebruik van de ruimte op het grondgebied van de gemeente. Tegelijkertijd

werken we samen aan een programmering die duidelijk maakt hoe de provinciale woningbouwopgave landt op het lokale niveau, en een planning bevat van de realisaties.

Er is met deze werkwijze wel degelijk sprake van een ruimtelijke prioritering (ook in relatie tot andere ruimteclaims, die niet gekoppeld is aan een volgorde in de tijd, maar waar wel degelijk een planning onder ligt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.01 Algemene instructies wonen

Zienswijze over artikel 12.1 lid 1 tot en met 6
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om:

- De volgordelijkheid van de instructieregels aan te passen, omdat het duidelijker zou zijn om eerst te starten met een algemene regel voor het gehele grondgebied en daarna toe te spitsen.

Indiener	
ZW-2005	ZW-2035

Standpunt GS

In artikel 12.1 is rekening gehouden met de termijn die gemeenten is geboden om uiterlijk het omgevingsplan gereed te hebben, namelijk 1 januari 2032. De samenhangende integrale onderbouwing (lid 1) en de inhoud daarvan (lid 2) betreft een ruimtelijke en programmatische ontwikkelkaart voor het gehele grondgebied. We vragen van gemeenten om deze samenhangende integrale onderbouwing uiterlijk 1 januari 2032 op te stellen, maar zoveel eerder als mogelijk, nu deze nodig is om een deel van de woningbouwopgave in het landelijk gebied te kunnen laten landen. Bij de opbouw van artikel 12.1 is ervoor gekozen om te beginnen met de essentie van de samenhangende integrale onderbouwing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 1
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om de integrale samenhangende onderbouwing niet op één enkele woning of kleinschalige woningbouwontwikkelingen van toepassing te laten zijn, want dit zou disproportioneel zijn en veel extra ambtelijke capaciteit vragen.

Indiener					
ZW-2002	ZW-2003	ZW-2004	ZW-2005	ZW-2011	ZW-2012
ZW-2017	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2035	

Standpunt GS

De samenhangende integrale onderbouwing is de onderlegger voor alle woningbouwontwikkelingen in het gehele grondgebied van de gemeente. Ook van kleinschalige woningbouwontwikkelingen willen wij dat deze op de juiste plek landen. De gevraagde onderbouwing kan door de gemeente worden opgesteld als een apart document, waarnaar in ruimtelijke procedures, wanneer buiten stedelijk gebied of landelijke kernen wordt gebouwd, wordt verwezen. Dit document hoeft een gemeente dus maar één keer op te stellen en kan voor iedere woningtoevoeging gebruikt worden. Het opstellen en gebruiken van dit document vraagt slechts één keer gemeentelijke capaciteit en zal op langere termijn zelfs zorgen voor tijdsbesparing in de ruimtelijke procedures van de betreffende woningbouwplannen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken dit artikel (de samenhangende integrale onderbouwing) alleen van toepassing te laten zijn op woningbouwplannen buiten het bestaand bebouwd gebied.	ZW-2012

Standpunt GS

Conform lid 1 is de samenhangende integrale onderbouwing alleen vereist als er sprake is van de toevoeging van een of meerdere woningen in het landelijk gebied. Dit neemt niet weg dat de samenhangende integrale onderbouwing vanuit essentie betrekking heeft op de gehele woningbouwopgave in het gehele grondgebied van de gemeente. Wij vragen gemeenten om aan de voorkant goed na te denken en duidelijkheid te verschaffen over de (on)mogelijkheden van het toevoegen van woningen in het stedelijk gebied en de landelijke kernen.

Voor de extra verduidelijking hebben we in de artikelsgewijze toelichting de zinssnede: “en de gehele woningbouwopgave” toegevoegd.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.1 lid 1: ‘en de gehele woningbouwopgave’. Dit volgt na de zinssnede, “moet wel betrekking hebben op de gehele gemeente".

Zienswijze over artikel 12.1 lid 1 en 2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om zeer terughoudend om te gaan met het opleggen van strengere regels of motiveringseisen in de vorm van de samenhangende integrale onderbouwing.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2005	ZW-2011	ZW-2012	ZW-2015
ZW-2017	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2022	ZW-2029	ZW-2031
ZW-2035					

Standpunt GS

Wij vragen gemeenten om aan de voorkant goed na te denken en duidelijkheid te verschaffen over de (on)mogelijkheden van het toevoegen van woningen in het stedelijk gebied en de landelijke kernen.

Wij stellen geen strengere eisen dan de Wet versterking regie volkshuisvesting. De vereisten voor de samenhangende integrale onderbouwing zijn slechts een verdieping op/concretisering van de instructie (conform het gewijzigd Bkl) over de inhoud van het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma. De SIO vormt samen met het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma een overkoepelend instrument voor de woningbouwopgave.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 1 en 2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om voor het opstellen van de samenhangende integrale onderbouwing zoveel mogelijk aan te sluiten of te putten uit bestaande en vastgestelde (regionale) documenten, zoals gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma's; omgevingsvisies en masterplannen.

Indiener					
ZW-2006	ZW-2011	ZW-2012	ZW-2015	ZW-2017	ZW-2018
ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2024	ZW-2028	ZW-2029
ZW-2030	ZW-2031	ZW-2038			

Standpunt GS

Een gemeente kan voor het opstellen van de samenhangende integrale onderbouwing aansluiting zoeken bij of putten uit bestaande vastgestelde documenten. Wij vragen wel om een en ander samen te brengen in één document en niet te verwijzen naar andere documenten. Dit ene document dient te voldoen aan de gevraagde inhoud uit artikel 12.1 lid 2. Indien bestaande documenten hier niet volledig in voorzien, dient hier vanzelfsprekend op aangevuld te worden.

Dit zal ter verduidelijking nog worden toegevoegd aan de artikelsgewijze toelichting.

Een regionale “ontwikkelkaart” zal enkel voldoen aan de gestelde eisen, als deze ook op gemeentelijk niveau aan de vereisten van artikel 12.1 lid 2 voldoet.

De ontvangen zienswijzen gaven aanleiding om het artikel en de toelichting als onderstaand aan te passen.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikel 12.1 lid 2

van:
2. De onderbouwing als bedoeld in het eerste lid bevat ten minste:

A. een overzicht, met een toelichting, van de ruimtelijke kansen, belemmeringen en de prioritering van potentiële ontwikkellocaties voor woningbouw in het gehele grondgebied van de gemeente, uitgewerkt op een kaart;
B. een binnen de woningbouwregio regionaal afgestemde en door de gemeente vastgestelde lokale woningbouwprogrammering als uitwerking van het door Gedeputeerde Staten genomen besluit naar aanleiding van het provinciaal woningbouwbehoefteonderzoek dat elke drie jaar wordt uitgevoerd;
C. een analyse, met een toelichting, van de ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw op onbebouwde plekken binnen het stedelijk gebied en de landelijke kern; en
D. een analyse, met een toelichting, van de ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw op potentiële transformatielocaties.

naar:
2. De onderbouwing als bedoeld in het eerste lid bevat ten minste:

A. een overzicht, met een toelichting, van de ruimtelijke kansen, belemmeringen en de prioritering van potentiële ontwikkellocaties voor woningbouw in het gehele grondgebied van de gemeente, uitgewerkt op een kaart;
B. een binnen de woningbouwregio regionaal afgestemde en door de gemeente vastgestelde lokale woningbouwprogrammering als uitwerking van het door Gedeputeerde Staten genomen besluit naar aanleiding van het provinciaal woningbouwbehoefteonderzoek dat elke drie jaar wordt uitgevoerd;

C. een analyse, met een toelichting, van de ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw op transformatielocaties, herstructureringslocaties en onbebouwde plekken binnen het stedelijk gebied en de landelijke kern;
D. een analyse, met een toelichting, van de ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw in het landelijk gebied; en
E. een analyse, met een toelichting, van de ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw op de daarvoor beoogde locaties waar zich een ruimtelijk knelpunt voordoet.

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij:

artikel 12.1 eerste lid

van:
‘De Provincie vraagt van gemeenten om een samenhangende integrale onderbouwing op te nemen in de motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op de toevoeging van een of meerdere woningen. Onder het toevoegen van een of meerdere woningen in dit artikel en de volgende artikelen wordt mede het wijzigen van de functie naar wonen verstaan. Die motivering kan door de gemeente worden opgesteld als een apart document, waarnaar wordt verwezen. Uit de motivering moet enerzijds blijken welk gedeelte van de woningbouwopgave (gebaseerd op de 10-jarige programmering die met de Provincie is afgestemd) in het stedelijk gebied of de landelijke kernen gerealiseerd kan worden en anderzijds welk gedeelte niet en waarom dan niet.
De motivering is alleen nodig bij de toevoeging van woningen in het landelijk gebied, maar de gevraagde samenhangende integrale onderbouwing moet wel betrekking hebben op de gehele gemeente.

De Provincie vraagt gemeenten om aan de voorkant goed na te denken en duidelijkheid te verschaffen over de toevoegingen van woningen in het stedelijk gebied en de landelijke kernen. Plannen dienen vanaf de initiatieffase geregistreerd te worden in de door de Provincie ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie. Bij het opstellen van de samenhangende integrale onderbouwing houden gemeenten rekening met de Limburgse principes zoals vermeld in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg: onder andere het zorgvuldig omgaan met de schaarse ruimte en voorraden, ontwikkelingen binnenstedelijk vóór ontwikkelingen buitenstedelijk en het versterken van het bebouwd gebied en het landelijk gebied.

Naar:
‘De Provincie vraagt van gemeenten om een samenhangende integrale onderbouwing (SIO) op te nemen in de motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op de toevoeging van een of meerdere woningen. Onder het toevoegen van een of meerdere woningen in dit artikel en de volgende artikelen wordt mede het wijzigen van de functie naar wonen verstaan. Een gemeente kan voor het opstellen van de SIO aansluiting zoeken bij of putten uit bestaande vastgestelde documenten. De SIO is onderdeel van de motivering van het besluit om een of meer woningen toe te voegen. Voor een voldoende draagkrachtige onderbouwing is het van belang dat de SIO zelfstandig leesbaar is en dat informatie uit verschillende bestaande documenten wordt samengebracht in één document en niet wordt verwezen naar andere documenten. Dit ene

document dient te voldoen aan de gevraagde inhoud. Indien bestaande documenten hier niet volledig in voorzien, dient hier vanzelfsprekend op aangevuld te worden. Uit de motivering moet enerzijds blijken welk gedeelte van de woningbouwopgave (gebaseerd op de 10-jarige programmering die met de Provincie is afgestemd) in het stedelijk gebied of de landelijke kernen gerealiseerd kan worden en anderzijds welk gedeelte niet en waarom dan niet. De motivering is alleen nodig bij de toevoeging van woningen in het landelijk gebied, maar de gevraagde SIO moet wel betrekking hebben op de gehele gemeente en de gehele woningbouwopgave.

De Provincie vraagt gemeenten om aan de voorkant goed na te denken en duidelijkheid te verschaffen over de toevoegingen van woningen in het stedelijk gebied en de landelijke kernen. Plannen dienen vanaf de initiatieffase geregistreerd te worden in de door de Provincie ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie. Bij het opstellen van de SIO houden gemeenten rekening met de Limburgse principes zoals vermeld in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg: onder andere het zorgvuldig omgaan met de schaarse ruimte en voorraden, ontwikkelingen binnenstedelijk vóór ontwikkelingen buitenstedelijk en het versterken van het bebouwd gebied en het landelijk gebied.

De SIO kan locaties bevatten die uiteenlopen in de mate van concreetheid, zekerheid en ontwikkelingsfase.
Indien voor een locatie over het aantal woningen nog geen overeenstemming is tussen overheden, ontwikkelaar en/of andere betrokkenen - bijvoorbeeld omdat er nog geen ontwerpend onderzoek in het kader van ruimtelijke kwaliteit is uitgevoerd – is sprake van een indicatie van de aantallen woningen. Voor dergelijke locaties kan een bandbreedte van het aantal woningen worden opgenomen. Zodra de overeenstemming er wel is, kan dit worden opgenomen bij de actualisatie van de woningbouwprogrammering als onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma. Dit vindt dan eveneens zijn weerslag in de SIO.

Ook voor kleinschalige initiatieven (bijvoorbeeld kavelsplitsing, woningsplitsing, mantelzorgwoning voor één enkele woning) die op voorhand niet concreet in beeld zijn, maar wel worden verwacht op basis van trends of maatschappelijke ontwikkelingen, kan de gemeente zo nodig een prognose maken van het aantal initiatieven dat zich mogelijk zal aandienen. Deze prognose kan vervolgens worden vertaald naar een indicatief aantal woningen in de SIO.'

Artikel 12.1 tweede lid onder c

van:
‘Van gemeenten wordt gevraagd om in de samenhangende integrale onderbouwing ook de ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw binnen stedelijk gebied en landelijke kernen te betrekken. Het gaat hier om het afwegen van de woningbouwpotentie van onbebouwde plekken binnen het stedelijk gebied en de landelijke kernen. Daarbij kan gedacht worden aan verdichting binnen een ruim opgezette woonwijk of aan het benutten van braakliggende percelen.
Door die onbenutte mogelijkheden te onderzoeken en vervolgens wél te benutten, wordt ook voldaan aan de Limburgse principes van duurzaam omgaan met de schaarse ruimte en voorraden én het versterken van het bebouwd en landelijk gebied. Bij de analyse van de mogelijkheden voor

aanvullende woningbouw binnen stedelijk gebied en landelijke kernen dient evenwel een goede afweging te worden gemaakt ten opzichte van andere belangen zoals klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving. Met het benutten van deze onbebouwde plekken en de transformatielocaties (artikel 12.1, tweede lid, onder d) kan invulling worden gegeven aan de herstructureringsopgave van het bestaand bebouwd gebied.'

naar:
Van gemeenten wordt gevraagd om in de SIO ook de ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw binnen stedelijk gebied en landelijke kernen te betrekken. Het gaat hier om het afwegen van de woningbouwpotentie van transformatielocaties, herstructureringslocaties en onbebouwde plekken binnen het stedelijk gebied en de landelijke kernen.

Bij 'transformatielocaties' kan gedacht worden aan bijvoorbeeld het realiseren van appartementen in een voormalige winkel. Bij 'herstructureringslocaties kan gedacht worden aan bijvoorbeeld het 'optoppen' van een wooncomplex of de splitsing, sloop, en samenvoeging van bestaande woningen. Er wordt gevraagd om een toelichting over de (on)mogelijke inzetbaarheid van deze transformatielocaties en herstructureringslocaties voor de woningbouwopgave.

Voor wat betreft de woningbouwpotentie van onbebouwde plekken kan worden gedacht aan verdichting binnen een ruim opgezette woonwijk of aan het benutten van braakliggende percelen.

Door de onbenutte mogelijkheden te onderzoeken en vervolgens wél te benutten, wordt ook voldaan aan de Limburgse principes van duurzaam omgaan met de schaarse ruimte en voorraden én het versterken van het bebouwd en landelijk gebied. Bij de analyse van de mogelijkheden voor aanvullende woningbouw binnen stedelijk gebied en landelijke kernen dient evenwel een goede afweging te worden gemaakt ten opzichte van andere belangen zoals klimaatadaptatie en een gezonde leefomgeving.

Met het benutten van deze onbebouwde plekken, de transformatielocaties en herstructureringslocaties kan invulling worden gegeven aan de herstructureringsopgave van het bestaand bebouwd gebied ten behoeve van kwaliteitsverbetering van de leefomgeving.

Artikel 12.1 tweede lid onder d

van:
'Van gemeenten wordt gevraagd om in de samenhangende integrale onderbouwing ook de potentiële transformatielocaties te betrekken. Het gaat hier om het afwegen van de woningbouwpotentie van bestaande bebouwing. Een transformatielocatie is een locatie waar bestaand vastgoed geheel of gedeeltelijk wordt herontwikkeld naar een woonfunctie. Denk daarbij aan het realiseren van appartementen in een voormalige winkel of woningbouw ter plaatse van een in onbruik geraakt fabriekscomplex. Het gaat hier in de eerste plaats om locaties binnen het stedelijk gebied en de landelijke kernen, maar ook daarbuiten gelegen transformatielocaties, zoals vrijkomende agrarische bebouwing, kunnen hierin betrokken worden. Onder transformatie wordt

tevens verstaan de uitbreiding van een bestaande woonfunctie, bijvoorbeeld bij het 'optoppen' van een wooncomplex of de splitsing van bestaande woningen. Er wordt gevraagd om een toelichting over de (on)mogelijke inzetbaarheid van deze transformatielocaties voor de woningbouwopgave. Met het benutten van deze transformatielocaties en de onbebouwde plekken (artikel 12.1, tweede lid, onder c) kan invulling worden gegeven aan de herstructureringsopgave van het bestaand bebouwd gebied.'

naar:
'Het betreft hier de woningbouwplannen die zijn voorzien in het landelijk gebied in de vorm van een 'straatje erbij' en in een aantal gevallen in de vorm van uitleglocaties. Het gaat hier met name om locaties in het verwevingsgebied.'

Tekst toevoegen aan de artikelsgewijze toelichting bij **artikel 12.1 tweede lid onder (nieuw) e:**
'Het betreft hier de beoogde locaties van ruimtelijke knelpunten die in diverse artikelen in Hoofdstuk 12 worden benoemd.

Voor zoverre dergelijke locaties nog niet concreet in beeld zijn, maar wel worden verwacht op basis van trends en maatschappelijke ontwikkelingen, kan de gemeente zo nodig een prognose maken van het aantal en soort locaties waar zich een ruimtelijk knelpunt zich mogelijk in de toekomst kan voordoen. Deze prognose kan vervolgens worden vertaald naar een indicatief aantal woningen in de SIO.'

Begrip toevoegen aan bijlage I Begripsbepalingen: 'Herstructureringslocaties: locaties waarbij door woningtoevoeging (nieuwbouw en splitsing) of woningonttrekking (sloop en samenvoeging) de samenstelling van de bestaande woningvoorraad binnen het stedelijk gebied en landelijke kernen verandert zonder ingrijpende wijziging van de planologische functie.'

In **bijlage I Begripsbepalingen** begrip wijzigen

van:
'Transformatielocaties: locaties waar bestaand vastgoed geheel of gedeeltelijk wordt herontwikkeld naar een andere functie. Onder transformatie wordt hier tevens verstaan de uitbreiding van een bestaande woonfunctie, bijvoorbeeld bij het 'optoppen' van een wooncomplex of de splitsing van bestaande woningen'

naar
'Transformatielocaties: locaties waarbij door woningtoevoeging op al dan niet bebouwde gronden (verbouw, nieuwbouw en functiewijziging) binnen het stedelijk gebied en de landelijke kernen de planologische functie verandert.'

Uit **bijlage I Begripsbepalingen:** het begrip 'herstructureringsopgave' verwijderen.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om aan artikel 12.1 lid 2 nog extra voorwaarden toe te voegen om zo meer regie te voeren op de woningbouwontwikkeling en focus te houden op inbreiding en verstedelijking.

Indiener					
ZW-2010	ZW-2016				

Standpunt GS

Wij zijn van mening dat het niet noodzakelijk is om nog extra eisen te stellen aan de samenhangende integrale onderbouwing. Dit instrument biedt meer dan voldoende mogelijkheid om samen met gemeenten regie te voeren op ruimtegebruik en woningbouwontwikkelingen. Het staat gemeenten altijd vrij om extra elementen toe te voegen aan de samenhangende integrale onderbouwing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikelen 12.1 en 12.3a Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om de lokale/(sub)regionale woningbouwbehoefteonderzoeken uitgangspunt te laten zijn voor de woningbouwopgaven in plaats van/naast het Provinciale woningbouwbehoefteonderzoek,

Indiener					
ZW-2004	ZW-2006	ZW-2007	ZW-2011	ZW-2012	ZW-2015
ZW-2016	ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2022	ZW-2024
ZW-2028	ZW-2029	ZW-2030	ZW-2031	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Wij hanteren het door ons genomen besluit naar aanleiding van het provinciaal woningbouwbehoefteonderzoek als uitgangspunt voor het bepalen van de woningbouwopgaven op provinciaal, regionaal en lokaal niveau. In het proces van de totstandkoming van dat besluit zijn gemeenten betrokken via de klankbordgroep woningbouwbehoefteonderzoek.

Aan de lokale woningbouwbehoefteonderzoeken liggen zeer diverse uitgangspunten ten grondslag die in voorkomende gevallen uitgaan van lokale of (sub)regionale ambities. Deze zijn echter niet (altijd) regionaal en over de regio's heen afgestemd, maar zijn wél van invloed op elkaar.

Daarnaast heeft het Rijk eisen gesteld aan het aandeel woningen in het betaalbare segment en aan een betere spreiding van sociale huurwoningen. Deze wettelijke vereisten stroken niet altijd met de lokale behoefte voortvloeiend uit de lokale onderzoeken.

De gemeentelijke onderzoeken (woningbehoefte en woonzorganalyses/visies) kunnen wel zeer behulpzaam zijn bij de regionale afstemming van de huisvestingsopgaven, ook voor aandachtsgroepen, zoals bedoeld in de Wet versterking regie Volkshuisvesting. Dit is ook opgenomen in de toelichting van artikel 12.1 lid 2 onder b, in de zin: “Gemeenten bepalen in regionaal verband en op basis van de lokale inzichten en verwachtingen voor elke gemeente de te leveren bijdrage aan de regionale woningbouwopgave".
Ter verduidelijking wordt deze zin gewijzigd naar: “Gemeenten bepalen in regionaal verband en op basis van de lokale inzichten en verwachtingen (waaronder het gemeentelijk woningbehoefteonderzoek) voor elke gemeente de te leveren bijdrage aan de regionale woningbouwopgave".

Met het maken/actualiseren van de provinciale woningbouwprogrammering (doelen) per woningbouwregio in afstemming met de gemeenten, maken wij de stap van individuele plantoetsing (programmatisch) aan de voorkant naar monitoring van de (regionale en lokale) voortgang op de planontwikkeling en realisatie aan de achterkant. De planvoorraad van een gemeente moet invulling geven aan de gestelde doelen (programmering). Wij hebben bovendien aangegeven dat wij een netto-opgave weergeven die de gemeenten in onderlinge afstemming bruto (moeten) maken (programmering).

Voorstel aan PS

Tekst in de artikelsgewijze toelichting op artikel 12.1, tweede lid onder b wijziging **van**:
”Bij het in beeld brengen van de potentiële ontwikkellocaties dienen gemeenten rekening te houden met de door hen op te stellen woningbouwprogrammering. De provincie bepaalt op basis van een woningbehoefteonderzoek, dat elke 3 jaar herijkt wordt, de netto woningbouwopgave per woningbouwregio. Gemeenten bepalen in regionaal verband en op basis van de lokale inzichten en verwachtingen voor elke gemeente de te leveren bijdrage aan de regionale woningbouwopgave. Gemeenten houden hierbij niet alleen rekening met de te realiseren woningaantallen, maar ook met de betaalbaarheidseisen. De programmering dient per gemeente te worden vastgesteld en te zijn afgestemd met de gemeenten binnen de woningbouwregio waartoe de gemeente behoort. De programmering vormt een onderdeel van de samenhangende integrale onderbouwing en beslaat een programmeringsperiode van tien jaar.”
Naar:
“Bij het in beeld brengen van de potentiële ontwikkellocaties dienen gemeenten rekening te houden met de door hen op te stellen woningbouwprogrammering. De provincie bepaalt op basis van een woningbehoefteonderzoek, dat elke 3 jaar herijkt wordt, de netto woningbouwopgave per woningbouwregio. Gemeenten bepalen in regionaal verband en op basis van de lokale inzichten en verwachtingen (waaronder het gemeentelijke woningbehoefteonderzoek) voor elke gemeente de te leveren bijdrage aan de regionale woningbouwopgave. Gemeenten houden hierbij niet alleen rekening met de te realiseren woningaantallen, maar ook met de betaalbaarheidseisen. De programmering dient per gemeente te worden vastgesteld en te zijn afgestemd met de gemeenten

binnen de woningbouwregio waartoe de gemeente behoort. De programmering vormt een onderdeel van de samenhangende integrale onderbouwing en beslaat een programmeringsperiode van tien jaar.”

Zienswijze over artikel 12.1, tweede lid, onder a **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken vertrouwelijk om te gaan met de ontwikkellocaties in de integrale samenhangende onderbouwing.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2005	ZW-2012	ZW-2020	ZW-2022
ZW-2029	ZW-2035	ZW-2038			

Standpunt GS

Wij herkennen de wens van gemeenten om vertrouwelijk om te gaan met beoogde ontwikkellocaties, met het oog op het tegengaan van grondspeculatie en prijsopdrijving. Op het moment dat de ontwikkelkaart als onderdeel van de samenhangende integrale onderbouwing (SIO) wordt vastgesteld door de gemeente, wordt deze echter openbaar en kan van vertrouwelijkheid geen sprake meer zijn.

De mogelijkheid om de ontwikkelkaart vertrouwelijk te behandelen, zoals vermeld in de toelichting bij artikel 12.1, tweede lid, onder a van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, wordt daarom geschrapt. De reden hiervoor is dat een derde die een ruimtelijk besluit wil beoordelen of betwisten, niet in staat is te toetsen of een locatiekeuze binnen het verordeningskader past, indien andere locaties voor hem niet zichtbaar zijn. Vertrouwelijkheid van de ontwikkelkaart is daarmee in strijd met de transparantie-eisen van de Omgevingswet en juridisch niet houdbaar.

In plaats daarvan verwijst de Provincie gemeenten nadrukkelijk naar de andere wettelijke instrumenten onder de Omgevingswet om de regie over hun grondpositie te voeren. Als Provincie zullen wij gemeenten blijven ondersteunen bij het opstellen van de SIO. In het Bestuurlijk Overleg Fysieke Leefomgeving Limburg (BOFLL) is afgesproken dat de Provincie werkt aan een notitie waarin wordt aangegeven wat de SIO inhoudt en waaraan het moet voldoen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de wettelijke vereisten van het volkshuisvestingsprogramma, de vereisten uit de wijzigingsverordening en de richtlijnen vanuit het Woningbehoefteonderzoek Limburg en de Leidraad Wonen Limburg. Gemeenten brengen daartoe in beeld welke bouwstenen zij reeds hebben en wat zij nog nodig hebben om de SIO op te kunnen stellen.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt de volgende tekst verwijderen in de artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.1, tweede lid, onder a: "Indien nodig, kunnen gemeenten de Provincie vragen om met deze informatie ("ontwikkelkaart") vertrouwelijk om te gaan."

Zienswijze over artikel 12.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om verwijzingen naar de POVI toe te voegen in de wijzigingsverordening, omdat zij van mening zijn dat een koppeling nu ontbreekt.	ZW-2016

Standpunt GS

Wij zijn van mening dat de koppeling met de POVI in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet ontbreekt. Er is bewust voor gekozen de Limburgse principes uit de POVI uit te werken in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg en te vertalen naar concrete instructieregels.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 2d Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt wat onder een “analyse met toelichting” moet worden verstaan in artikel 12.1 lid 2d.	ZW-2030

Standpunt GS

Van gemeenten wordt gevraagd om in de samenhangende integrale onderbouwing ook de potentiële transformatielocaties en herstructureringslocaties te betrekken. Het gaat hier om het afwegen van de woningbouwpotentie van bestaande bebouwing. We vragen van gemeenten om te onderzoeken welke potentiële transformatielocaties en herstructureringslocaties aanwezig zijn binnen hun grondgebied en te onderzoeken wat de mogelijke inzetbaarheid hiervan is voor de woningbouwopgave. Vervolgens vragen we van gemeenten om hierover een afweging te maken en een toelichting te geven over de (on)mogelijke inzetbaarheid van deze transformatielocaties en herstructureringslocaties voor de woningbouwopgave. Als Provincie zullen wij gemeenten blijven ondersteunen bij het opstellen van de samenhangende integrale onderbouwing (SIO).

In het Bestuurlijk Overleg Fysieke Leefomgeving Limburg (BOFLL) is afgesproken dat de Provincie werkt aan een notitie waarin wordt aangegeven wat de SIO inhoudt en waaraan het moet voldoen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de wettelijke vereisten van het volkshuisvestingsprogramma, de vereisten uit de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg en de richtlijnen vanuit het Woningbehoefteonderzoek Limburg en de Leidraad Wonen Limburg. Gemeenten brengen daartoe in beeld welke bouwstenen zij reeds hebben en wat zij nog nodig hebben om de SIO op te kunnen stellen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 2d **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om transformatielocaties niet van hogere orde te laten zijn ten opzichte van reguliere nieuwbouw, beide varianten zijn immers nodig voor een gebied.

Indiener	
ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Wij zijn het eens dat zowel transformatie en herstructurering als nieuwbouw naast elkaar bestaan. Wij vragen van gemeenten echter om in het kader van de samenhangende integrale onderbouwing potentiële transformatielocaties en herstructureringslocaties binnen hun grondgebied te onderzoeken en waar mogelijk met voorrang te benutten ten opzichte van nieuwbouw op onbebouwde plekken in het bebouwd gebied of in het landelijk gebied. Met deze afweging wordt invulling gegeven aan de Limburgse principes. Op die manier kan worden bijgedragen aan de herstructureringsopgave en het versterken van het bebouwd gebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken wat de juridische grondslag is voor de Provincie om nu reeds richtlijnen te hanteren die eerst op 1 januari 2032 ingaan.

Indiener	
ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

In artikel 12.1 is rekening gehouden met de termijn die gemeenten (vanuit de Omgevingswet) is geboden om uiterlijk het omgevingsplan gereed te hebben, namelijk 1 januari 2032.

We vragen van gemeenten om de samenhangende integrale onderbouwing uiterlijk 1 januari 2032 op te stellen, maar zoveel eerder als mogelijk, nu deze nodig is om een deel van de woningbouwopgave in het landelijk gebied te kunnen laten landen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 2
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken om de belangenafweging tussen inbreiding en uitbreiding in het kader van de grote woningbouwopgave nader toe te lichten.

Indiener

ZW-2004 ZW-2029

Standpunt GS

Wij vragen aan gemeenten om een samenhangende integrale onderbouwing op te stellen, waaruit blijkt welk gedeelte van de woningbouwopgave binnenstedelijk kan landen en welk gedeelte niet. Daar waar woningbouw niet binnen het stedelijk gebied of de landelijke kernen gerealiseerd kan worden bestaat de mogelijkheid om daarbuiten uit te wijken. De hoofdlijnen zijn opgenomen in de ontwerp POVI. De voorwaarden waaronder uitwijken buiten het stedelijk gebied mogelijk is, staan in de Omgevingsverordening.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 2 onder a
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken om te verduidelijken wat onder toelichting moet worden verstaan in art. 12.1 lid 2 onder a.

Indiener

ZW-2004 ZW-2029

Standpunt GS

Van een gemeente wordt gevraagd om op een kaart in beeld te brengen welke potentiële ontwikkellocaties voor woningbouw er zijn binnen de gemeente. Ook wordt gevraagd om een toelichting te geven op de ruimtelijke kansen, belemmeringen en de prioritering van deze potentiële ontwikkellocaties voor woningbouw. Uit de toelichting moet blijken waarom er wel of niet gekozen wordt voor een bepaalde ontwikkellocatie (kansen en belemmeringen), rekening houdend met de mogelijkheden om in de hoogte te bouwen (dichtheid) en niet enkel in de breedte. Daarnaast dient de toelichting inzichtelijk te maken aan welke woningbouwontwikkeling een gemeente prioriteit geeft en waarom. Als Provincie zullen wij gemeenten blijven ondersteunen bij het opstellen van de samenhangende integrale onderbouwing (SIO).

In het Bestuurlijk Overleg Fysieke Leefomgeving Limburg (BOFLL) is afgesproken dat de Provincie werkt aan een notitie waarin wordt aangegeven wat de SIO inhoudt en waaraan het moet voldoen.

Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de wettelijke vereisten van het volkshuisvestingsprogramma, de vereisten uit de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg en de richtlijnen vanuit het Woningbehoefteonderzoek Limburg en de Leidraad Wonen Limburg. Gemeenten brengen daartoe in beeld welke bouwstenen zij reeds hebben en wat zij nog nodig hebben om de SIO op te kunnen stellen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 2 onder b en artikel 12.3 onder b Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om te verduidelijken in hoeverre de Provincie akkoord gaat met een (sub)regionaal afgestemde programmering als invulling van art. 12.1 lid 2 onder b en daarbij ook mee te nemen hoe de Provincie regie gaat voeren op de invulling van deze dynamische documenten.

Indiener					
ZW-2007	ZW-2011	ZW-2012	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021
ZW-2029	ZW-2031	ZW-2035	ZW-2038		

Standpunt GS

Wij sturen enkel op twee niveaus: (1) de woningbouwregio en (2) de individuele gemeenten. Deze werkwijze sluit aan op de ingerichte BOFLL-overleggen die ook per woningbouwregio worden georganiseerd ten behoeve van tussentijdse afstemming. Gemeenten zijn vrij om extra afstemmingen binnen de woningbouwregio te organiseren.

Wij volgen de instructie van het Rijk waarbij de gemeenten hun eigen lokale programmering uitvoeren die binnen de woningbouwregio is afgestemd. Wij hanteren hiervoor de provinciale woningbouwprogrammering, die per woningbouwregio door de betreffende gemeenten onderling zijn afgestemd. Hiervoor begeleiden we momenteel het traject van de actualisatie van de provinciale woningbouwprogrammering in samenwerking met de gemeenten. Na ons besluit over de geactualiseerde programmering monitoren we per gemeente de voortgang en voeren de gesprekken met de betreffende gemeente, wanneer blijkt dat deze haar programmering niet volgens de regionale afspraken kan uitvoeren. Waar tijdige afspraken over de verdeling van (de betaalbare) woningen in de woningbouwregio uitblijven, zal de Provincie knopen doorhakken. Dat kan via instructieregels of een instructiebesluit. De Provincie is, gegeven de bestuurlijke verhoudingen in het omgevingsrecht, in eerste instantie aan zet. Waar nodig kan ook het Rijk de knoop doorhakken.

Iedere drie jaar nemen we de stand van zaken op en volgt een actualisatie van de provinciale woningbouwprogrammering zodat we samen kunnen bijsturen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om de instructieregel opgenomen in artikel 12.1 lid 4 te schrappen omdat deze in strijd zou zijn met het decentralisatiebeginsel.

Indiener				
ZW-2018	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2031	

Standpunt GS

We zijn van mening dat de instructieregel opgenomen in artikel 12.1 lid 4 niet in strijd is met het decentralisatiebeginsel. Het is en blijft aan de gemeente om in de motivering van het omgevingsplan de voorzienbaarheid van woningbouw op te nemen, op een voor haar passende wijze. In het verleden hebben we echter vastgesteld dat er veel onbenutte planvoorraad aanwezig was. Om dat in de toekomst te voorkomen, realisatie van woningen te versnellen en regie te voeren op de bestaande planvoorraad en de programmering, is ervoor gekozen om deze regel op nemen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Overigens was een gelijkaardige instructieregel ook opgenomen in de thans geldende Omgevingsverordening.

Nu van gemeenten ook verwacht wordt dat zij iedere 3 jaar de woningbouwprogrammering herijken, is dit ook de meest geschikte termijn om te kijken naar de onbenutte planvoorraad.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om de termijn in art. 12.1 lid 4 te heroverwegen, omdat deze niet realistisch wordt geacht gelet op de actuele woningbouwopgave en de problematiek die hierbij hoort (complexiteit, netcongestie, doorlooptijden, etc.).

Indiener					
ZW-2002	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2012	ZW-2015	ZW-2016
ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2029
ZW-2030	ZW-2031				

Standpunt GS

De driejarige termijn als genoemd in artikel 12.1 lid 4 gaat pas in na vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan waarin functie wonen is opgenomen.

De gewenste realisatietermijn voor woningbouw betreft 3 jaar. Indien de functie wonen niet is gerealiseerd binnen deze 3 jaar, dan dient de gemeente de functie te heroverwegen.
Het is en blijft aan de gemeente om in de motivering van het omgevingsplan de voorzienbaarheid van woningbouw op te nemen, op een voor haar passende wijze. Nu ook het Rijk van gemeenten verwacht wordt dat zij iedere 3 jaar de woningbouwprogrammering herijken, zijn wij van mening dat dit ook de meest geschikte termijn is om te kijken naar de onbenutte planvoorraad.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 leden 1 en 2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners verzoeken om leden 1 en 2 van art. 12.1 aan te passen voor gemeenten die bij inwerkingtreding van de OVL nog geen volkshuisvestelijk programma hebben, omdat zij pas een verplichting hebben om dit op te stellen vanaf medio 2027.	ZW-2003

Standpunt GS

De samenhangende integrale onderbouwing (SIO) is nodig om woningen in het landelijk gebied toe te voegen. De uiterlijke termijn waarop de SIO klaar moet zijn is, is bepaald op 1 januari 2032, of zoveel eerder als een gemeente dit klaar kan hebben. Er is derhalve geen overgangsrecht nodig, nu het aan gemeenten is om ervoor te zorgen dat zij de SIO zo snel mogelijk, maar uiterlijk 1 januari 2032 klaar hebben.

Het volkshuisvestingsprogramma op zichzelf is geen onderdeel van de SIO. Het onderdeel woningbouwprogrammering (uit het volkshuisvestingsprogramma) is wel een onderdeel van de SIO. Met het opstellen van de woningbouwprogrammering zijn alle gemeentes al, samen met de Provincie, aan de slag.

Als Provincie zullen wij gemeenten blijven ondersteunen bij het opstellen van de samenhangende integrale onderbouwing (SIO). In het Bestuurlijk Overleg Fysieke Leefomgeving Limburg (BOFLL) is afgesproken dat de Provincie werkt aan een notitie waarin wordt aangegeven wat de SIO inhoudt en waaraan het moet voldoen. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de wettelijke vereisten van het volkshuisvestingsprogramma, de vereisten uit de wijzigingsverordening en de richtlijnen vanuit het Woningbehoefteonderzoek Limburg en de Leidraad Wonen Limburg. Gemeenten

brengen daartoe in beeld welke bouwstenen zij reeds hebben en wat zij nog nodig hebben om de SIO op te kunnen stellen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 2 onder d **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt toe te lichten hoe potentiële transformatielocaties zich verhouden tot het verbod op het transformeren van voormalige agrarische bedrijfslocaties in het primair landbouwgebied. Volgens de indiener staan deze instructieregels haaks op elkaar.	ZW-2020

Standpunt GS

Wij vragen van gemeenten in het kader van de samenhangende integrale onderbouwing om potentiële transformatielocaties en herstructureringslocaties binnen hun grondgebied te onderzoeken en waar mogelijk met voorrang te benutten ten opzichte van nieuwbouw op onbebouwde plekken in het bebouwd gebied of in het landelijk gebied. Met deze afweging wordt invulling gegeven aan de Limburgse principes.

Op die manier kan worden bijgedragen aan de herstructureringsopgave en het versterken van het bebouwd gebied. Het gaat in de eerste plaats inderdaad om locaties binnen het stedelijk gebied en de landelijke kernen, maar ook daarbuiten gelegen transformatielocaties, zoals vrijkomende agrarische bebouwing, kunnen hierin betrokken worden, mits deze voldoen aan de voorwaarden uit artikel 12.5. Er is dus geen sprake van tegenstrijdigheid van de toelichting en of de regels.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 lid 3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om toe te lichten of een motivering moet worden opgenomen in het omgevingsplan of slechts bij omgevingsplanwijzigingen.	ZW-2020

Standpunt GS

Met inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 heeft iedere gemeente van rechtswege een omgevingsplan gekregen. De instructieregels van de Provincie moeten in acht worden genomen bij iedere wijziging van het omgevingsplan (en via de artikelen 8.0b en 8.0c van het Besluit kwaliteit leefomgeving ook bij de besluitvorming op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)).

De instructieregel uit artikel 12.1 heeft betrekking op een omgevingsplan dat voorziet in het toevoegen van een of meerdere woningen in het landelijk gebied. Limburgse gemeenten hebben op dit moment nog geen gebiedsdekkende omgevingsplannen voor het gehele grondgebied van een gemeente, anders dan het omgevingsplan van rechtswege.
Gemeenten hebben conform de Omgevingswet tot uiterlijk 1 januari 2032 de tijd om deze op te stellen. Deze dient dan ook te voldoen aan de gevraagde samenhangende integrale onderbouwing. Indien gemeenten het omgevingsplan eerder dan 1 januari 2032 gereed hebben en daarna een omgevingsplanwijziging voorzien met de toevoeging van een of meerdere woningen in het landelijk gebied, zijn op grond van het eerste de instructieregels daarop evengoed van toepassing. Dit geldt eveneens voor BOPA's die in de toevoeging van een of meerdere woningen in het landelijk gebied voorzien.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.02 Aanwijzing woningbouwregio’s

Zienswijze over artikel 12.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken te wachten op het gezamenlijke advies van de Zuid-Limburgse gemeenten over de schaal, definitie en werkwijzen van de woningbouwregio('s).

Indiener			
ZW-2012	ZW-2030	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Voor het regionaal afstemmen van de programmeringen (aandelen gemeenten in de woningbouwopgave) moeten PS woningbouwregio's aanwijzen in de OVL. Het programmeringsproces is lopende. Daarom is vastlegging momenteel noodzakelijk met betrekking tot de regionale afstemming over de opgaven tussen de gemeenten in een regio.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken aanvullend te streven naar voldoende goedkope sociale huur in elke gemeente.	ZW-2012

Standpunt GS

Wij kiezen ervoor geen strengere eisen te stellen ten aanzien van realisatie sociale huurwoningen dan wettelijk aan de orde.
Volgens de concept wet betekent dit dat elke gemeente een instructie krijgt opgelegd van het Rijk om minimaal 30% sociale huur dan wel 40% midden huur te bouwen afhankelijk van het aandeel sociale huur in de bestaande voorraad. Regionaal (woningbouwregio) moeten gemeentelijke programmeringen bij elkaar opgeteld, leiden tot de realisatie van 30% sociale huur en 2/3 in het betaalbare segment.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de woningmarktregio's pas vast te stellen als de wet definitief is en de regionale verwevenheid helder (Noord-Limburg en Midden-Limburg samen of apart).

Indiener		
ZW-2006	ZW-2019	ZW-2021

Standpunt GS

De woningmarktregio's worden niet geregeld in de OVL. Dit vergt een GS-besluit dat later dit jaar in overleg met de gemeenten wordt genomen. Hierover zijn Provincie en gemeenten al geruime tijd in gesprek via de provinciale woonzorgtafels. In de BOFLL's van mei 2026 zijn hierover procesafspraken gemaakt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.03 Instructieregels gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma

Zienswijze over artikel 12.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om de mogelijkheid te behouden binnen de wetgeving om op regionale schaal een volkshuisvestelijk programma op te stellen.

Indiener		
ZW-2004	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Overheden kunnen vooruitlopend op de Wet versterking regie volkshuisvesting nu al een volkshuisvestingsprogramma vaststellen. Volgens het wetsvoorstel worden bestaande (vrijwillige) programma's onder de Omgevingswet en woonvisies volgens de Woningwet voorlopig gelijkgesteld aan een volkshuisvestingsprogramma, mits ze voldoen aan de nieuwe instructieregels. Het opstellen van een regionaal volkshuisvestelijk programma (VHP) is mogelijk binnen de wettelijke kaders, mits deze niet in strijd is met het provinciaal volkshuisvestelijk programma. Een regionaal volkshuisvestelijk programma is echter geen vrijstelling voor een wettelijk verplicht gemeentelijk volkshuisvestelijk programma.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.3 onder a Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om in artikel 12.3, onder a, duidelijker vast te leggen hoe de Provincie Limburg regie voert op individuele gemeenten, aangezien de huidige instructieregel vooral gericht is op regionale bijsturing en onvoldoende aandacht besteedt aan de provinciale rol, verantwoordelijkheden en escalatiemogelijkheden wanneer gemeenten hun volkshuisvestelijke taken niet nakomen.

Indiener			
ZW-2011	ZW-2030	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Het Rijk heeft op gemeentelijk niveau instructieregels opgesteld die de basis vormen voor de uitvoering van de woningbouwopgave. Wij nemen een besluit op het provinciaal woningbouwbehoefte onderzoek en de geactualiseerde woningbouwprogrammering die iedere drie jaar worden geactualiseerd. De gemeente stemmen binnen hun eigen woningbouwregio de definitieve regionale verdeling met elkaar af, volgens de instructieregels van het Rijk.

Waar tijdige afspraken over de verdeling van (de betaalbare) woningen in de woningbouwregio uitblijven, zal de Provincie knopen doorhakken. Dat kan via instructieregels of een instructiebesluit (op grond van respectievelijk artikel 2.33 en artikel 2.34 van de Omgevingswet) op het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma over het regionale aandeel dat een gemeente dient op te nemen. De Provincie is, gegeven de bestuurlijke verhoudingen in het omgevingsrecht, in eerste instantie aan zet. Waar nodig kan ook het Rijk de knoop doorhakken.

De gemeente heeft daarna regie op haar eigen (regionaal) afgestemde opgave.
De Provincie ziet er samen met de individuele gemeenten op toe dat de afspraken tussentijds worden gemonitord volgens artikel 12.3 onder e. Wanneer het een gemeente niet lukt om haar opgave uit te voeren zal een nieuwe afstemming binnen de eigen woningbouwregio moeten worden gevoerd, zoals omschreven in de toelichting 12.3 onder e.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.1 tot en met 12.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om meer ruimte te bieden voor differentiatie naar type gemeente en regionale omstandigheden, zodat niet iedere gemeente verplicht wordt aan identieke percentages en plancapaciteit te voldoen, en daarnaast erkennen zij de noodzaak van een flexibeler provinciale regierol die inzet op stimulering en kwalitatieve bijsturing in plaats van alleen bijstelling van planvoorraad bij afwijkingen tussen planning en realisatie. De indieners vragen zich ook af hoe zich dit verhoudt tot de afspraken in de Woondeal.

Indiener					
ZW-2015	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031	ZW-2035
ZW-2038					

Standpunt GS

Deze instructieregel is bedoeld om beter te kunnen sturen op de provinciale opgave met ruimte voor differentiatie tussen gemeenten. De provinciale woningbouwopgave wordt per woningbouwregio in Q1 2027 vastgesteld, na het afronden van het huidige proces van de actualisatie van de woningbouwprogrammering. Gemeenten hebben in dat proces de mogelijkheid om de opgave af te stemmen in hun woningbouwregio. Er bestaat dus ruimte voor de individuele gemeenten om tot een andere differentiatie te komen, mits deze voldoen aan de instructieregels van het Rijk. (percentage sociaal/betaalbaar op gemeentelijke schaal en percentage sociaal/betaalbaar op schaal van de woningbouwregio). Waar tijdige afspraken over de verdeling van (de betaalbare) woningen in de woningbouwregio uitblijven, zal de Provincie knopen doorhakken. Dat kan via instructieregels of een instructiebesluit (op grond van respectievelijk artikel 2.33 en artikel 2.34 van de Omgevingswet) op het gemeentelijk volkshuisvestingsprogramma over het regionale aandeel dat een gemeente dient op te nemen. De Provincie is, gegeven de bestuurlijke verhoudingen in het omgevingsrecht, in eerste instantie aan zet. Waar nodig kan ook het Rijk de knoop doorhakken. Op deze manier stimuleert de Provincie de discussie over de kwalitatieve invulling van de opgave op regionale schaal.

De afspraken in de Woondeal worden samen met de huidige actualisatie van de woningbouwprogrammering geactualiseerd.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.3 onder c **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken de Provincie eerst samen met de gemeenten een provinciaal volkshuisvestingsprogramma op te stellen als verbindende schakel tussen de omgevingsvisie en de instructieregels, zodat deze regels gebaseerd zijn op gezamenlijk gemaakte beleidskeuzes en knelpunten en tegenstrijdigheden, zoals nu ontstaan door het ontbreken van zo'n programma, kunnen worden voorkomen.

Indiener		
ZW-2011	ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Wij stellen ons eigen volkshuisvestingsprogramma op volgens de richtlijnen van de Wet versterkte regie Volkshuisvesting. Deze is nog niet gereed, naar verwachting wordt deze in Q2 2027 vastgesteld door ons. Wij hebben, samen met de gemeenten, na ingang van de WvrV 12/18 maanden de tijd om een eigen volkshuisvestingsprogramma vast te stellen. Hierover wordt nog een discussie gevoerd. Gemeenten kunnen dan hun VHP toetsen aan het provinciale programma.

Mochten gemeenten al een VHP hebben vastgesteld, dient deze na vaststelling van de provinciale VHP alsnog getoetst te worden, en eventueel aangepast door de gemeente(n) mocht deze in strijd zijn met de wet en/of het provinciale VHP. We betreuren het dat deze processen niet altijd op elkaar aansluiten.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.3 onder c en e **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken duidelijk vast te leggen dat bij een sociale woningvoorraad onder de 30% gemeenten verplicht zijn om minimaal 30% sociale huur in nieuwbouw te realiseren en bij een hogere sociale huurvoorraad minimaal 40% betaalbare woningen in het middensegment, De indieners verzoeken daarbij ook te voorzien in een escalatie- en toezichtmechanisme van de Provincie indien gemeenten hierover geen regionale afspraken kunnen maken, zodat de

wettelijke verdeling en naleving in overeenstemming met landelijke richtlijnen gegarandeerd wordt. Verder verzoeken de indieners om het woord maximaal in de toelichting te schrappen.

Indiener					
ZW-2002	ZW-2003	ZW-2012	ZW-2016	ZW-2018	ZW-2019
ZW-2020	ZW-2024	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Met de inwerkingtreding van de Wet Versterking regie volkshuisvesting (WvrV) krijgen gemeenten de volgende instructie van het Rijk:

A. Een gemeente met een sociale woningvoorraad onder het landelijk gemiddelde, dient 30% sociale huurwoningen aan haar woningvoorraad toe te voegen.

B. Een gemeente met een sociale woningvoorraad boven het landelijk gemiddelde, dient 40% middenhuur of betaalbare koopwoningen aan haar woningvoorraad toe te voegen.

Daarnaast dient iedere gemeente een extra bijdrage te leveren aan de regionale doelstelling van 30% sociaal en twee-derde betaalbaar. Welk aandeel iedere gemeente daarin neemt, dient regionaal binnen de woningbouwregio te worden afgestemd. Gelet op deze instructie van het Rijk, is het niet nodig om deze nog te herhalen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. In de toelichting van artikel 12.3c wordt naar deze instructie verwezen. Het woord maximaal betekent dat we vanuit de Provincie niet meer vragen op regionaal niveau (2/3de betaalbaar en 30%) dan het Rijk, maar wil niet zeggen dat meer niet mag.

De Provincie stuurt via monitoring op de voortgang volgens artikel 12.3 onder e en artikel 16.4. Hierbij dient te worden verduidelijkt dat wij iedere drie jaar het woningbehoefte onderzoek opnieuw uitvoeren en dat gemeenten daarop hun woningbouwprogrammering actualiseren zoals bedoeld in 12.1 lid 2 onder b en 12.3 onder b. Dit moment is ook het moment dat teruggekeken wordt naar de realisatie van de gemeenten in de periode daarvoor. Mocht hieruit blijken dat een gemeente achterloopt in haar opgave, heeft dit direct gevolgen voor de woningbouwopgave van de gehele woningbouwregio. Na de actualisatie zal het woningbouwprogramma van de woningbouwregio opnieuw op regionale schaal dienen te worden afgestemd. Waar tijdige afspraken over de verdeling van (de betaalbare) woningen in de woningbouwregio uitblijven, zal de Provincie knopen doorhakken. Dat kan via instructieregels of een instructiebesluit op grond van respectievelijk artikel 2.33 en artikel 2.34 van de Omgevingswet.

In de toelichting op artikel 12.3 onder e, staat dit nog niet concreet genoeg omschreven en wordt om die reden aangescherpt.

Voorstel aan PS

E. Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.3, onder c na “Onder de Wet versterking regie volkshuisvesting

..... huur te behalen.”: “Het woord maximaal betekent dat we vanuit de Provincie niet meer vragen op regionaal niveau dan het Rijk.”

F. Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.3, onder e

van: ‘Van de betreffende gemeente zal gevraagd worden om haar planvoorraad weer op zowel de lokale als provinciale programmering af te stemmen, zodat plannen voor de juiste woningen ontwikkeld en gebouwd worden.’

Naar: ‘Van de betreffende gemeente zal gevraagd worden om haar planvoorraad weer op de woningbouwopgave van de woningbouwregio af te stemmen, zodat plannen voor de juiste woningen ontwikkeld en gebouwd worden.’

Zienswijze over artikel 12.1, 12.2 onder b en 12.3 onder d **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om meer duidelijkheid over de wijze waarop de Provincie woningbouwplannen wil prioriteren en hoe dit beoordeeld wordt, omdat het huidige proces in de praktijk tot onduidelijkheid en vertragingen leidt, ondanks dat gemeenten zich conformeren aan de landelijke richtlijnen en actief inzetten op het vergroten en versnellen van de uitvoering van de plancapaciteit.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2012	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Wij hebben geen invloed op de prioritering van plannen die de gemeenten hebben. We vragen de gemeenten een afweging te maken hoe en waar plannen binnen de gemeente worden gerealiseerd aan de hand van de door hen opgestelde gebiedsgerichte aanpak (Samenhangende Integrale Onderbouwing). Hierin dient de gemeente inzichtelijk te maken welke ruimte er is en hoe zij bouwplannen hierin wil realiseren met welke prioritering.

De beoordeling door de Provincie sluit aan op dit integraal proces, waarbij goed gekeken wordt naar de volledigheid van de planvorming en de daarbij behorende afstemming binnen de regio. Onder de nieuwe wetgeving krijgt de gemeente meer mogelijkheden om woningbouwplannen inclusief de beargumentering te waarborgen in een eigen gebiedsgerichte aanpak zoals bedoeld onder artikel 12.1 lid 2 onder a, de afgestemde regionale woningbouwopgave en het lokale volkshuisvestingsprogramma. Op deze manier kan de gemeente al in de initiatieffase een duidelijk afwegingskader opstellen op basis van deze integrale aanpak en krijgt hierdoor zelf meer regie op de eigen opgave.

Door deze elementen aan de voorkant van het proces in beeld te brengen, kan de afhandeling van het vergunningsproces versneld worden uitgevoerd. De Provincie toetst aan de van toepassing

zijnde provinciale verordeningsregels.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.3 onder d **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken de 50%-norm voor harde plancapaciteit als een regionale streefwaarde op te nemen met ruimte voor lokaal gemotiveerde afwijking, omdat een strikte resultaatsverplichting niet haalbaar is door externe factoren, niet uit de Wet versterking regie volkshuisvesting volgt en onvoldoende rekening houdt met verschillen tussen gemeenten, lange doorlooptijden en de noodzaak van maatwerk, en zij vragen daarnaast om duidelijkheid over de manier van monitoring, berekening, en rol van de Provincie bij niet-naleving.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2006	ZW-2011	ZW-2012	ZW-2016	ZW-2017
ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2028
ZW-2029	ZW-2030	ZW-2031			

Standpunt GS

De 50% harde plancapaciteit komt voort uit praktijkonderzoek en beleidsaanbevelingen van de zuidelijke rekenkamer. Uit praktijk blijkt dat, voor een programmaperiode van 10 jaar er een plancapaciteit van 130%, nodig is, waarbij voor de eerste 5 jaar er minimaal 50% harde plancapaciteit nodig is om de woningbouwopgave te kunnen realiseren. In dit onderzoek zijn de plannen die vertraging oplopen of komen te vervallen meegenomen.

Hardheid van plannen is nodig om spoedige realisatie te verzekeren en om een snellere doorwerking van woningbouwontwikkeling te stimuleren.

Om hier samen op te kunnen sturen nemen we het percentage van 50% op. (ook zo omschreven in de toelichting) Wanneer we dit percentage loslaten komt de verplichting voor gemeenten te vervallen en is de noodzaak tot prioritering van het opharden van plannen op enig moment, niet duidelijk.

De wijze van monitoring staat omschreven in artikel 12.3 onder e. Gemeenten hebben een instructie ontvangen over de werkwijze in het monitoringssysteem, zodat aantallen per gemeente ook vergelijkbaar zijn. Wanneer blijkt dat een gemeente de opgave niet haalt gaan we hierover in gesprek en zal op regionaal niveau nieuwe afstemming over de opgave dienen plaats te vinden. Dit doen we iedere 3 jaar.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.3 onder e **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om woningbouwplannen pas op te nemen in het provinciale monitoringssysteem zodra er een positief principebesluit van het college van B&W is genomen. Dit voorkomt onnodige administratieve lasten bij initiatieven die nog onvoldoende uitgewerkt zijn of uiteindelijk niet doorgaan, zodat meer focus kan blijven op het versnellen van de woningbouw.

Indiener		
ZW-2007	ZW-2012	ZW-2016

Standpunt GS

In de Basisset 2.0 Landelijke monitoring voortgang woningbouw (LMVW) staan de verschillende planologische planstatus omschreven die door de gemeenten dienen te worden bijgehouden. De minimale planstatus is 4A of 4B. Voor beide opties is sprake van een principeakkoord van het college van B&W.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.3, onder e

van

‘(...) Aan gemeenten wordt daarom gevraagd om woningbouwplannen vanaf de initiatieffase te registreren via de door de Provincie Limburg ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie, zodat de voortgang van de realisatie van de gemeentelijke woningbouwopgaven door de Provincie gemonitord kunnen worden. Hierbij geldt dat gemeenten minimaal tweemaal per jaar hun woningbouwplannen in de provinciale monitoringsapplicatie bijwerken.’

naar

‘(...) Aan gemeenten wordt daarom gevraagd om woningbouwplannen volgens de Landelijke monitor voortgang woningbouw te registreren via de door de Provincie Limburg ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie, zodat de voortgang van de realisatie van de gemeentelijke woningbouwopgaven door de Provincie gemonitord kunnen worden. Hierbij geldt dat gemeenten minimaal tweemaal per jaar hun woningbouwplannen in de provinciale monitoringsapplicatie bijwerken.’

Vragen over artikel 12.1 lid 1 onder b en artikel 12.3 onder a tot en met e Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indieners verzoeken om antwoord op de volgende vragen: 1. Betreft het besluit waarnaar verwezen wordt in artikel 12.3 onder a hetzelfde GS-besluit als bedoeld in artikel 12.1, lid 2 onder b? 2. In artikel 12.3 onder b wordt vermeld: “de gemeente actualiseert de woningbouwprogrammering iedere drie jaar.” Vraag: Op basis van het provinciaal woningbehoefteonderzoek? 3. Op welk niveau (beleidsneutraal of ambitieniveau) vindt het provinciaal woonbehoefteonderzoek plaats en hebben de gemeenten/de drie regio’s hier ook zeggenschap in? 4. Op welke wijze stuurt de Provincie op de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwprogrammering als bedoeld in artikel 12.3 onder c.? 5. In artikel 12.3 onder d wordt vermeld: “Een programmeringsperiode van 10 jaar bevat circa 130% plancapaciteit om de gemeentelijke woningbouwopgave te realiseren. In een periode van vijfjaar dient ten minste 50% van deze plancapaciteit harde plannen te betreffen. Vraag: Vanaf welkjaartal gaan de 10 jaar in? 6. Hoe wordt de continuïteit van het 10-jarige woningbouwprogramma, dat veelal voorafgaande investeringen tot gevolg heeft, gewaarborgd, als de opgave hiervan om de drie jaar wordt herijkt op basis van het provinciale wbo? 7. In artikel 12.3 onder e wordt verwezen naar de door de Provincie Limburg ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie. Vraag: Verondersteld mag worden dat hier dezelfde monitor (Juno?) wordt bedoeld als in artikel 12.1 lid 5	ZW-2007

Standpunt GS

Het betreft geen zienswijzen maar vragen. Veel antwoorden zijn in de zienswijzen per artikel terug te vinden. Voor de vragen die specifieke antwoorden behoeven:

1. Ja.
2. Ja, conform huidig traject actualisatie woningbouwprogrammering.
3. Zie ons antwoord op zienswijze 12.1 en 12.3 onder a.
4. Zie ons antwoord op zienswijze 12.3 onder c.
5. In het jaar van vaststelling van de programmering.
6. De programmering is een doorkijk voor de komende 10 jaar en wordt iedere 3 jaar geactualiseerd op basis van de voortgang in de provincie. Dit is een dynamisch proces en vraagt een dynamische aanpak. Bestaande ontwikkelingen/plannen worden meegenomen in het proces, ongeacht de status van het plan.

7. Ja.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.04 Instructieregels wonen in verwevingsgebied

Zienswijze over artikel 12.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners vrezen een vertragende werking van het artikel (door aan te leveren onderbouwing), ook op bestaande plannen in het verwevingsgebied.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2027	ZW-2029	ZW-2035
ZW-2038					

Standpunt GS

Het is niet concreet wat indieners bedoelen met “plannen die reeds op draagvlak konden rekenen” dan wel met “kansrijke locaties”. De instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg zijn niet gericht op bestaande functies, planologisch geregeld in een omgevingsplan. Er zijn initiatieven in voorbereiding die in een bepaalde fase van voorbereiding zijn, maar nog niet in een onherroepelijk omgevingsplan zijn vastgelegd. Aan gemeenten is bij de totstandkoming van de provinciale zonering in ateliersessies ruimte geboden om dergelijke woningbouwplannen aan te dragen. Door Provincie is vervolgens afgewogen in hoeverre het aanvaardbaar was om de zonering hiermee in lijn te brengen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om versoepeling van de regels (geen stapeling van eisen) in geval van de realisatie van kleinschalige woningbouwprojecten in verwevingsgebied (incl. bebouwingslint en – cluster), die de leefbaarheid in kernen versterken.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2015	ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2028
ZW-2029	ZW-2031	ZW-2035	ZW-2038		

Standpunt GS

Juist in het verwevingsgebied komen veel functies en belangen samen en moeten doelen gecombineerd worden. Ontwikkelingen hebben invloed op elkaar waardoor een goede afweging gevraagd wordt van gemeenten. Het is dus aan de gemeenten zelf om deze afwegingen te maken en te onderbouwen, passend binnen de regels van de Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners hebben vraagtekens bij de zin en de bedoeling van het artikel.

Indiener		
ZW-2007	ZW-2011	ZW-2029

Standpunt GS

Regie op de woningbouw betekent dat de gezamenlijke overheden in onderlinge afstemming de opgaven (nationaal, provinciaal, regionaal en lokaal) aan de voorkant bepalen en samen er zorg voor dragen dat deze wordt uitgevoerd als bedoeld.

Tegelijkertijd vragen ook andere ontwikkelingen, die soms samenhangen met woningbouw, maar soms ook niet, meer fysieke ruimte.

De omgevingsverordening Limburg stuurt op beiden zaken. Er zal dus in samenhang nagedacht moeten worden over de grootte en verdeling van de huisvestingsopgave (programmering) én over de daarvoor benodigde ruimte (samenhangende integrale onderbouwing), die mede in de (verwevings)zones wordt geboden.

Elk Limburgs woningbouwinitiatief geeft invulling aan de Limburgse huisvestingsopgave (programmatisch) en heeft dus een (eigen) aandeel in die opgave. Elk initiatief heeft bovendien impact op de bestaande situatie (zowel programmatisch als ruimtelijk). De programmatische kaders worden door de Wet versterking regie Volkshuisvesting geschetst.
De integrale ruimtelijke afweging (en onderbouwing) maken primair de gemeenten, binnen de kaders van de Provinciale zoneringen.

Wij sturen op versnelling door:

- Duidelijkheid te verschaffen over (de grootte van) de opgave en ieders aandeel daarbinnen;
- De voortgang op het totaal te monitoren, in plaats van de programmatische individuele plantoetsing;
- Regels binnen het bestaande bebouwde gebied daarmee zoveel als mogelijk af te bouwen;
- Mogelijkheden voor herijking van plannen in te bouwen; en
- Versnellingstafels in te zetten om knelpunten te beslechten.

-

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om verduidelijking van het begrip "situationele afweging" zoals in de toelichting op lid 2c genoemd.

Indiener		
ZW-2030	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

De zienswijze geeft aanleiding tot heroverweging van het tweede lid van artikel 12.4 en de daarbij horende toelichting. Deze wordt ter verduidelijking als onderstaand aangepast.

Bij de heroverweging hebben wij ook gemeend dat het noodzakelijk is van lid 2, onderdeel c een zelfstandig lid 3 te maken en om lid 1 verder uit te splitsen. Op deze manier is het volledige artikel meer verduidelijkt. Ook andere zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van artikel 12.4. Ten behoeve van de leesbaarheid, wordt hieronder het volledig nieuwe artikel 12.4 als PS voorstel opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wijzigen in artikel 12.4

van:
‘1. De motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op de toevoeging van een of meerdere woningen in een verwevingsgebied bevat naast de onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, een onderbouwing waaruit blijkt:

a. hoe de ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied en daarnaast qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie; en

b. dat de ontwikkeling grenst aan het stedelijk gebied of een landelijke kern of is gelegen in een bebouwingslint of bebouwingscluster.

2. Het bepaalde in het eerste lid, onder a en b, is niet van toepassing op:
   a. het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw;
   b. de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn., mits de gemeente beschikt over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing; of
   c. het toevoegen van een of meerdere woningen als dat een milieutechnisch of ruimtelijk knelpunt oplost.'

naar:
'1. De motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op de toevoeging van een of meerdere woningen in een verwevingsgebied bevat naast de onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, een onderbouwing waaruit blijkt:

a. hoe de ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied;
b. hoe de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie; en
c. dat de ontwikkeling grenst aan het stedelijk gebied of een landelijke kern of is gelegen in een bebouwingscluster.

2. Het bepaalde in het eerste lid, onder a, b en c, is niet van toepassing op het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw.

3. Het bepaalde in het eerste lid, onder a en c, is niet van toepassing op huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn of op een VAB-locatie.

4. Het bepaalde in het eerste lid onder c, is niet van toepassing op het toevoegen van één of meerdere woningen als uit de motivering blijkt dat een ruimtelijk knelpunt ter plaatse wordt opgelost of substantieel verminderd.'

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.4

van:
Door woningbouw zoveel mogelijk te concentreren in het stedelijk gebied en de landelijke kernen kunnen zowel het stedelijk gebied als het landelijk gebied versterkt worden.

Daar waar woningbouw in het stedelijk gebied of de landelijke kern niet meer mogelijk is, wordt ruimte geboden in het verwevingsgebied. De aanvullende voorwaarden waaronder dit mogelijk is, zijn in dit artikel genoemd.

Om een ontwikkeling in het verwevingsgebied mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid, en vervolgens te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering die onderliggend gebaseerd is op zowel de lokale als regionale woonbehoefte.

Artikel 12.4, eerste lid: Ook binnen het verwevingsgebied dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt over de stedenbouwkundige en landschappelijke uitwerking van een woningbouwplan. De gemeente dient te motiveren hoe en waarom de betreffende ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied.

Artikel 12.4, eerste lid, onder b: Het is van belang dat de toevoegingen in het verwevingsgebed (nieuwbouw en transformatie-initiatieven) niet geïsoleerd liggen ten opzichte van het stedelijk gebied of de landelijke kern, maar hier een ruimtelijk logische verbinding mee aangaan. Denk daarbij aan een goede aansluiting op bestaande stedenbouwkundige structuren, zoals andere bebouwing en infrastructuur. Dit is ook van belang voor onder andere de bereikbaarheid van voorzieningen en hulpdiensten.

Binnen bebouwingslinten en bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk. Aan de randen van bebouwingslinten en bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk als deze een logische afronding van het lint of cluster vormen, waarna geen verdere toekomstige uitbreiding meer mogelijk is.

Artikel 12.4, tweede lid, onder a: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw. Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.
Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.1, zesde lid – niet te worden voldaan aan de voorwaarde van het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing.

Artikel 12.4, tweede lid, onder b: Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het verwevingsgebied op een agrarische bouwkavel, waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam, zijn mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid. Daarin dient de gemeente te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze

onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.4, tweede lid, onder c: Locaties die hiervoor in aanmerking kunnen komen zijn transformatielocaties waar milieuproblemen (bijvoorbeeld spuitzones) en/of verstorende bebouwing aanwezig zijn, bijvoorbeeld oude fabrieksterreinen of vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). De woningbouw dient te voorzien in ruimtelijke kwaliteitswinst waarmee het knelpunt ter plekke wordt opgelost. Daarmee is niet bedoeld dat iedere transformatielocatie hiervoor zonder meer in aanmerking komt. Het blijft een situationele afweging, die tevens onderdeel dient uit te maken van de samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid.

naar:
'Door woningbouw zoveel mogelijk te concentreren in het stedelijk gebied en de landelijke kernen kunnen zowel het stedelijk gebied als het landelijk gebied versterkt worden. Daar waar woningbouw in het stedelijk gebied of de landelijke kern niet meer mogelijk is, wordt ruimte geboden in het verwevingsgebied. De aanvullende voorwaarden waaronder dit mogelijk is, zijn in dit artikel genoemd.

Om een ontwikkeling in het verwevingsgebied mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid, en vervolgens te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering die onderliggend gebaseerd is op zowel de lokale als regionale woonbehoefte.

Artikel 12.4, eerste lid, onder a en b: Ook binnen het verwevingsgebied dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt over de stedenbouwkundige en landschappelijke uitwerking van een woningbouwplan. De gemeente dient te motiveren hoe en waarom de betreffende ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied en hoe de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de plek.

Artikel 12.4, eerste lid, onder c: Het is van belang dat de toevoegingen in het verwevingsgebed (nieuwbouw en transformatie-initiatieven) niet geïsoleerd liggen ten opzichte van het stedelijk gebied of de landelijke kern, maar hier een ruimtelijk logische verbinding mee aangaan. Denk daarbij aan een goede aansluiting op bestaande stedenbouwkundige structuren, zoals andere bebouwing en infrastructuur. Dit is ook van belang voor onder andere de bereikbaarheid van voorzieningen en hulpdiensten.

Binnen bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk.
Aan de randen van bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk als deze een logische afronding van het lint of cluster vormen, waarna geen verdere toekomstige uitbreiding meer mogelijk is.

Artikel 12.4, tweede lid: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw.

Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.

Artikel 12.4, derde lid: Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het verwevingsgebied op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, of op een VAB-locatie, mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid. Daarnaast dient de ontwikkeling qua maat, schaal en functie te passen bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.

Artikel 12.4, vierde lid: Onder ruimtelijk knelpunt wordt verstaan een situatie die de leefbaarheid ter plaatse aantast. Onder leefbaarheid wordt verstaan de mate waarin de fysieke leefomgeving ter plaatse voor de inwoner bijdraagt aan hun veiligheid, gezondheid, welzijn, positieve sociale relaties, kansen en contact met natuurlijke omgeving. Hierbij spelen ook de omgevingskwaliteit en de ruimtelijke kwaliteit een rol. Deze uitzondering is bedoeld voor bijzondere situaties waarin een ruimtelijk knelpunt alleen kan worden opgelost door functieverandering. Het gaat om het oplossen van een knelpunt dat zich ter plaatse in het fysieke domein manifesteert. Van een dergelijk knelpunt kan sprake zijn bij structurele leegstand, verval of verrommeling die leidt tot een aantoonbaar onveilige of ondermijnende situatie, een noodzakelijke saneringssituatie of onacceptabele milieubelasting. Het oplossen van een privé-knelpunt van een ondernemer, zoals verouderde bebouwing, bedrijfsbeëindiging, een woonwens of hoger financieel rendement, is op zichzelf onvoldoende. Ook wordt hier niet mee bedoeld dat de woningbouwopgave op zichzelf als knelpunt kan worden aangedragen. De motivering gaat in op de aard en ernst van het knelpunt, de onderbouwing daarvan, de reden waarom juist de gekozen functieverandering het knelpunt oplost, de bijdrage aan de maatschappelijke opgave ter plaatse en de gevolgen voor de leefbaarheid van de fysieke leefomgeving. De locaties waar zich een knelpunt kan voordoen dienen onderdeel uit te maken van de samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid.

Zienswijze over artikel 12.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om deelname aan de opkoopregeling te zien als te hebben voldaan aan het gestelde onder lid 1a.	ZW-1621

Standpunt GS

Elke woningbouwontwikkeling heeft impact op de directe omgeving. Juist in het verwevingsgebied komen veel functies en belangen samen en moeten doelen gecombineerd worden. Ontwikkelingen hebben invloed op elkaar waardoor een goede afweging gevraagd wordt van gemeenten. Vanuit

een opkoopregeling kunnen deze en aanvullende voorwaarden aan de orde zijn.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4, lid 2 onder a. **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken mogelijkheden voor inpandige toevoeging van woningen in monumentale gebouwen ook van toepassing te verklaren op gebouwen met een “cultuurhistorische waarde” en andere bestaande bebouwing.

Indiener	
ZW-2009	ZW-2020

Standpunt GS

Wij maken nadrukkelijk de keuze om gebouwen die een beschermde status hebben (monumentale gebouwen) uit te zonderen. De aanduiding “cultuurhistorisch waardevol” an sich wil niet in alle gevallen zeggen dat er sprake is van een beschermde status.

Het loslaten van regels in diverse zones ten gunste van de invulling van bestaande bebouwing, zal zeker de woningbouwrealisatie helpen, maar kan ook concurreren met andere functies in het gebied en ontwikkelingen en/of activiteiten belemmeren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om differentiatie op te nemen naar type gemeente (centrumgemeente, plattelandsgemeente) en aard van de woningbouwopgave.	ZW-2031

Standpunt GS

Er is gekozen voor een differentiatie tussen enerzijds landelijke kernen en anderzijds stedelijk gebied. Rondom het stedelijk gebied is een ruimer verwevingsgebied voorzien om meer ruimte te bieden aan de specifieke opgaven die daar aan de orde zijn.
Wij zijn van mening dat daarmee voldoende recht wordt gedaan aan het bieden van uitvoeringsruimte passend bij de aard van de kern of stad. Tevens is bij de totstandkoming van de provinciale zonering aan gemeenten in ateliersessies ruimte geboden om te motiveren of op specifieke plekken een groter verwevingsgebied nodig is, bijvoorbeeld in verband met reeds in

voorbereiding zijnde plannen. Door Provincie is vervolgens afgewogen in hoeverre het aanvaardbaar was om de zonering hiermee in lijn te brengen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken een integraal en onafhankelijk onderzoek met betrekking tot milieu- en gezondheidsaspecten vooraleer er woningen worden toegevoegd in het verwevingsgebied. Daarnaast verzoekt een indiener specifiek om het toevoegen van de volgende instructieregel bij artikel 12.4 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg: “Het is gemeenten niet toegestaan om binnen een verwevingsgebied nieuwe geluid- of geurgevoelige functies (waaronder wonen) mogelijk te maken binnen de actuele of potentiële invloedssfeer van een IPPC-installatie, tenzij de gemeente middels een onafhankelijk en actueel onderzoek (conform Bkl) onomstotelijk aantoont dat: 1. Er sprake is van een permanent veilig en gezond woon- en leefklimaat, rekening houdend met de meest actuele, gecumuleerde vergunningssituatie (waaronder asbest en calamiteitenopslag); én 2. De nieuwe ruimtelijke ontwikkeling niet leidt tot een onoplosbaar planologisch conflict met de vigerende milieuzonering van de betreffende installatie.

Indiener	
ZW-1612	ZW-1623

Standpunt GS

In het verwevingsgebied wordt beoogd dat er functies samen kunnen komen. Dit betekent dat er veel verschillende belangen, waaronder die van gezondheid, een rol spelen. Voor gezondheid en milieubelangen, zoals geur en geluid, is de gemeente primair aan zet en neemt zij dit mee in een integrale afweging op basis van een Evenwichtige Toedeling van Functies aan Locaties (ETFAL). Hiermee worden de belangen reeds meegenomen en is het toevoegen van de instructieregel zoals indiener voorstelt niet nodig.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4, 12.5, 12.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

De indiener(s) verzoeken om geen extra onderbouwing in het verwevingsgebied, het primaire landbouwgebied en de groenblauwe landbouwzone te vragen als het de realisatie van Prémantelzorgwoningen betreft.	ZW-2003

Standpunt GS

Elke woningbouwontwikkeling (met de functie wonen) heeft impact op de directe omgeving. Juist in het verwevingsgebied komen veel functies en belangen samen en moeten doelen gecombineerd worden. Ontwikkelingen hebben invloed op elkaar waardoor een goede afweging gevraagd wordt van gemeenten. Ook voor het vergunningsvrij plaatsen van mantelzorgwoningen, premantelzorgwoningen of familiewoningen is de gevraagde onderbouwing noodzakelijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.4, lid 2 onder b, 12.5 derde lid en 12.6, derde lid Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken huisvesting van short-stay arbeidsmigranten mogelijk te maken op vrijkomende agrarische bebouwing dan wel op of nabij een agrarisch bedrijf. Daarnaast wordt door enkele indieners ook verzocht om mogelijkheden te creëren voor de huisvesting van long-stay arbeidsmigranten.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063

ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0362	ZW-1592	ZW-1603	ZW-1624	ZW-1625
ZW-1626	ZW-1627	ZW-1628	ZW-2011	ZW-2020	

Standpunt GS

Als onderdeel van de Bestuursafspraken Huisvesting arbeidsmigranten erkennen wij dat het huisvesten van alle arbeidsmigranten binnen stedelijk gebied en in landelijke kernen niet altijd haalbaar is. Daarom zullen we specifiek voor het huisvesten van short-stay arbeidsmigranten, die slechts een korte periode in Nederland verblijven, mogelijkheden bieden op VAB-locaties.

Ook andere zienswijzen hebben geleid tot een wijziging van artikel 12.4, 12.5 en 12.6. Ten behoeve van de leesbaarheid, worden hieronder de relevant gewijzigde onderdelen van 12.4, 12.5 en 12.6 als PS voorstel opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wijzigen in artikel 12.4

van:

‘1. De motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op de toevoeging van een of meerdere woningen in een verwevingsgebied bevat naast de onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, een onderbouwing waaruit blijkt:

a. hoe de ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied en daarnaast qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie; en

b. dat de ontwikkeling grenst aan het stedelijk gebied of een landelijke kern of is gelegen in een bebouwingslint of bebouwingscluster.

2. Het bepaalde in het eerste lid, onder a en b, is niet van toepassing op:

a. het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw;
b. de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn., mits de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing; of
c. het toevoegen van een of meerdere woningen als dat een milieutechnisch of ruimtelijk knelpunt oplost.'

naar:
'1. De motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op de toevoeging van een of meerdere woningen in een verwevingsgebied bevat naast de onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, een onderbouwing waaruit blijkt:

a. hoe de ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied;
b. hoe de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie; en
c. dat de ontwikkeling grenst aan het stedelijk gebied of een landelijke kern of is gelegen in een bebouwingscluster.

2. Het bepaalde in het eerste lid, onder a, b en c, is niet van toepassing op het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw.

3. Het bepaalde in het eerste lid, onder a en c, is niet van toepassing op huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn of op een VAB-locatie.

4. Het bepaalde in het eerste lid onder c, is niet van toepassing op het toevoegen van één of meerdere woningen als uit de motivering blijkt dat een ruimtelijk knelpunt ter plaatse wordt opgelost of substantieel verminderd.'

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.4

van:
'[...]

Artikel 12.4, eerste lid: Ook binnen het verwevingsgebied dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt over de stedenbouwkundige en landschappelijke uitwerking van een woningbouwplan. De gemeente dient te motiveren hoe en waarom de betreffende ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied.

Artikel 12.4, eerste lid, onder b: Het is van belang dat de toevoegingen in het verwevingsgebed (nieuwbouw en transformatie-initiatieven) niet geïsoleerd liggen ten opzichte van het stedelijk

gebied of de landelijke kern, maar hier een ruimtelijk logische verbinding mee aangaan. Denk daarbij aan een goede aansluiting op bestaande stedenbouwkundige structuren, zoals andere bebouwing en infrastructuur. Dit is ook van belang voor onder andere de bereikbaarheid van voorzieningen en hulpdiensten.

Binnen bebouwingslinten en bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk. Aan de randen van bebouwingslinten en bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk als deze een logische afronding van het lint of cluster vormen, waarna geen verdere toekomstige uitbreiding meer mogelijk is.

Artikel 12.4, tweede lid, onder a: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw.

Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.

Artikel 12.4, tweede lid, onder b: Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het verwevingsgebied op een agrarische bouwkavel, waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam, zijn mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid. Daarin dient de gemeente te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.4, tweede lid, onder c: Locaties die hiervoor in aanmerking kunnen komen zijn transformatielocaties waar milieuproblemen (bijvoorbeeld spuitzones) en/of verstorende bebouwing aanwezig zijn, bijvoorbeeld oude fabrieksterreinen of vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). De woningbouw dient te voorzien in ruimtelijke kwaliteitswinst waarmee het knelpunt ter plekke wordt opgelost. Daarmee is niet bedoeld dat iedere transformatielocatie hiervoor zonder meer in aanmerking komt. Het blijft een situationele afweging, die tevens onderdeel dient uit te maken van de samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid.'

naar:
'[...]

Artikel 12.4, eerste lid, onder a en b: Ook binnen het verwevingsgebied dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt over de stedenbouwkundige en landschappelijke uitwerking van een woningbouwplan.
De gemeente dient te motiveren hoe en waarom de betreffende ontwikkeling bijdraagt aan het versterken van enerzijds het stedelijk gebied of de landelijke kern en anderzijds het landelijk gebied en hoe de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de plek.

Artikel 12.4, eerste lid, onder c: Het is van belang dat de toevoegingen in het verwevingsgebed (nieuwbouw en transformatie-initiatieven) niet geïsoleerd liggen ten opzichte van het stedelijk gebied of de landelijke kern, maar hier een ruimtelijk logische verbinding mee aangaan. Denk daarbij aan een goede aansluiting op bestaande stedenbouwkundige structuren, zoals andere bebouwing en infrastructuur. Dit is ook van belang voor onder andere de bereikbaarheid van voorzieningen en hulpdiensten. Binnen bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk. Aan de randen van bebouwingsclusters zijn enkel kleinschalige ontwikkelingen mogelijk als deze een logische afronding van het lint of cluster vormen, waarna geen verdere toekomstige uitbreiding meer mogelijk is.

Artikel 12.4, tweede lid: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw. Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.

Artikel 12.4, derde lid: Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het verwevingsgebied op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, of op een VAB-locatie, mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid. Daarnaast dient de ontwikkeling qua maat, schaal en functie te passen bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.

Artikel 12.4, vierde lid: Onder ruimtelijk knelpunt wordt verstaan een situatie die de leefbaarheid ter plaatse aantast. Onder leefbaarheid wordt verstaan de mate waarin de fysieke leefomgeving ter plaatse voor de inwoner bijdraagt aan hun veiligheid, gezondheid, welzijn, positieve sociale relaties, kansen en contact met natuurlijke omgeving. Hierbij spelen ook de omgevingskwaliteit en de ruimtelijke kwaliteit een rol. Deze uitzondering is bedoeld voor bijzondere situaties waarin een ruimtelijk knelpunt alleen kan worden opgelost door functieverandering. Het gaat om het oplossen van een knelpunt dat zich ter plaatse in het fysieke domein manifesteert. Van een dergelijk knelpunt kan sprake zijn bij structurele leegstand, verval of verrommeling die leidt tot een aantoonbaar onveilige of ondermijnende situatie, een noodzakelijke saneringssituatie of onacceptabele milieubelasting. Het oplossen van een privé-knelpunt van een ondernemer, zoals verouderde bebouwing, bedrijfsbeëindiging, een woonwens of hoger financieel rendement, is op zichzelf onvoldoende. Ook wordt hier niet mee bedoeld dat de woningbouwopgave op zichzelf als knelpunt kan worden aangedragen.
De motivering gaat in op de aard en ernst van het knelpunt, de onderbouwing daarvan, de reden waarom juist de gekozen functieverandering het knelpunt oplost, de bijdrage aan de maatschappelijke opgave ter plaatse en de gevolgen voor de leefbaarheid van de fysieke leefomgeving. De locaties waar zich een knelpunt kan voordoen dienen onderdeel uit te maken van de samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid.’

Tekst in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wijzigen in artikel 12.5

van:
‘[...]

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw, mits voldaan is aan de voorwaarden als genoemd in het derde lid, onder a tot en met e.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, mits de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie en de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing.

[...]’

Naar:
‘[...]

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten, op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, of op een VAB-locatie, mits de gemeente beschikt over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing.

[...]’

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.5

Van:
‘[...]

Artikel 12.5, tweede lid: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw in het primair landbouwgebied. Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke

monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.

Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.1, zesde lid – niet te worden voldaan aan de voorwaarde van het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing.

Artikel 12.5, derde lid: Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het primair landbouwgebied op een agrarische bouwkavel, waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam, zijn mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid. Daarin dient de gemeente te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

[...]'

naar:
'[...]

Artikel 12.5, tweede lid: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw in het primair landbouwgebied. Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.

Indien het een inpandige realisatie betreft van meer dan 5 woningen, dient tevens te worden voldaan aan de cumulatieve voorwaarden van het vierde lid, onder a tot en met e. Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.1, zesde lid – niet te worden voldaan aan de voorwaarde uit het vierde lid, onder a (het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing).

Artikel 12.5, derde lid: Huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het primair landbouwgebied is mogelijk op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn of op een VAB-locatie, mits de gemeente beschikt over een SIO als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid en de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.

[...]'

Tekst in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wijzigen in artikel 12.6

van:
‘[...]

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, mits de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie en de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing.

4. Het eerste lid is niet van toepassing op het toevoegen van een of meerdere woningen als dat een milieutechnisch of ruimtelijk knelpunt oplost en:

a. de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;

b. er een gegronde noodzaak is voor het benutten van schaarse ruimte in de groenblauwe landbouwzone;

c. de functieverandering naar wonen bijdraagt aan de doelen ter plaatse op het gebied van natuur, water en landschap of aan het behoud van een monumentaal gebouw; en

d. de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.’

naar:
'[...]

2.Het eerste lid is niet van toepassing op het inpandig toevoegen van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten indien:

a. deze zich bevindt op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn of op een VAB-locatie; en
b. de gemeente beschikt over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing; en
c. de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.

4. Het eerste lid is niet van toepassing als uit de motivering blijkt dat een ruimtelijk knelpunt ter plaatse wordt opgelost of substantieel verminderd, en:

a. de gemeente beschikt over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;

b. er een gegronde noodzaak is voor het benutten van schaarse ruimte in de groenblauwe landbouwzone;

c.de functieverandering naar wonen bijdraagt aan de doelen ter plaatse op het gebied van natuur, water en landschap of aan het behoud van een monumentaal gebouw; en

d.de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.'

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.6

van:
'[...]

Artikel 12.6, tweede lid: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw in de groenblauwe landbouwzone. Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.

Artikel 12.6, derde lid: Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in de groenblauwe landbouwzone op een agrarische bouwkavel, waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam, zijn mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid. Daarin dient de gemeente te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.6, vierde lid: Locaties die hiervoor in aanmerking kunnen komen zijn transformatielocaties waar milieuproblemen (bijvoorbeeld spuitzones) en/of verstorende bebouwing aanwezig zijn, bijvoorbeeld oude fabrieksterreinen of vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). De woningbouw dient te voorzien in ruimtelijke kwaliteitswinst waarmee het knelpunt ter plekke wordt opgelost. Bij een functiewijziging naar wonen gelden de in het derde lid genoemde cumulatieve voorwaarden. Aan alle voorwaarden dient voldaan te zijn alvorens het toevoegen van woningen in de groenblauwe landbouwzone mogelijk is.

Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

Artikel 12.6, vierde lid, onder a: Alvorens een gemeente voor het toevoegen van een of meerdere woningen kan uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone, dient zij te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing zoals bedoeld in artikel 12.1 eerste en tweede lid, en vervolgens te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.6, vierde lid, onder b: Een gemeente moet aan de hand van de integrale samenhangende onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 eerste en tweede lid, aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone en waarom de betreffende ontwikkeling niet in het verwevingsgebied kan worden gerealiseerd. Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat de grond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan.

[...]'

naar:
'[...]

Artikel 12.6, tweede lid: Het betreft hier de inpandige realisatie van een of meerdere woningen in een monumentaal gebouw in de groenblauwe landbouwzone. Het toevoegen van woningen in rijksmonumenten of gemeentelijke monumenten is beperkt tot het inpandig toevoegen, omdat deze uitzondering specifiek de herbenutting en het behoud van de rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten ten doel hebben. Die monumenten beschikken veelal over een grote hoeveelheid te herbestemmen vloeroppervlakte.

Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.1, zesde lid – niet te worden voldaan aan de voorwaarde van het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing.

Artikel 12.6, derde lid: huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in de groenblauwe landbouwzone is mogelijk op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn of op een VAB-locatie, mits de betreffende gemeente beschikt over een SIO als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid en de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.

Artikel 12.6, vierde lid: Onder ruimtelijk knelpunt wordt verstaan een situatie die de leefbaarheid ter plaatse aantast. Onder leefbaarheid wordt verstaan de mate waarin de fysieke leefomgeving ter plaatse voor de inwoner bijdraagt aan hun veiligheid, gezondheid, welzijn, positieve sociale relaties, kansen en contact met natuurlijke omgeving. Hierbij spelen ook de omgevingskwaliteit en de ruimtelijke kwaliteit een rol. Deze uitzondering is bedoeld voor bijzondere situaties waarin een ruimtelijk knelpunt alleen kan worden opgelost door functieverandering. Het gaat om het oplossen van een knelpunt dat zich ter plaatse in het fysieke domein manifesteert. Van een dergelijk

knelpunt kan sprake zijn bij structurele leegstand, verval of verrommeling die leidt tot een aantoonbaar onveilige of ondermijnende situatie, een noodzakelijke saneringssituatie of onacceptabele milieubelasting. Het oplossen van een privé-knelpunt van een ondernemer, zoals verouderde bebouwing, bedrijfsbeëindiging, een woonwens of hoger financieel rendement, is op zichzelf onvoldoende. Ook wordt hier niet mee bedoeld dat de woningbouwopgave op zichzelf als knelpunt kan worden aangedragen. De motivering gaat in op de aard en ernst van het knelpunt, de onderbouwing daarvan, de reden waarom juist de gekozen functieverandering het knelpunt oplost, de bijdrage aan de maatschappelijke opgave ter plaatse en de gevolgen voor de leefbaarheid van de fysieke leefomgeving. De locaties waar zich een knelpunt kan voordoen dienen onderdeel uit te maken van de samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid.

Bij een functiewijziging naar wonen gelden de in het derde lid genoemde cumulatieve voorwaarden. Aan alle voorwaarden dient voldaan te zijn alvorens het toevoegen van woningen in de groenblauwe landbouwzone mogelijk is.

Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

Artikel 12.6, vierde lid, onder a: Alvorens een gemeente voor het toevoegen van een of meerdere woningen kan uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone, dient zij te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing zoals bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, en vervolgens te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.6, vierde lid, onder b: Een gemeente moet aan de hand van de samenhangende integrale onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone en waarom de betreffende ontwikkeling niet in het verwevingsgebied kan worden gerealiseerd. Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat landbouwgrond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan of dat dit financieel aantrekkelijker is dan een andere invulling.

[...]’

Artikel 12.05 Instructies wonen in primair landbouwgebied

Zienswijze over artikelen 12.5 en 12.6

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken om meer flexibiliteit te bieden voor het toevoegen van woningen in het primair landbouwgebied en in de groenblauwe landbouwzone op de plekken van stoppende landbouwbedrijven.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0040	ZW-0043			

Standpunt GS

Om de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijfslocaties en – gronden niet onnodig te beperken zijn we in het primair landbouwgebied terughoudend met het bieden van ruimte aan nieuwe niet-agrarische functies of aan uitbreiding van bestaande niet-agrarische

functies, bijvoorbeeld met woonfuncties. En evenzeer terughoudend ten aanzien van de ontwikkeling van niet-agrarische functies in vrijkomende agrarische bebouwing (VAB). Vooral omdat we juist in dit gebied graag zien dat gebouwen en gronden behouden blijven voor agrarische activiteiten. Dit is dus een weloverwogen keuze. De mogelijkheden die we in deze zone wel bieden hebben betrekking op monumenten, huisvesting short-stay arbeidsmigranten en het oplossen van een ruimtelijk knelpunt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikelen 12.4 tot en met 12.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken een uitzondering op deze instructieregels op te nemen ten aanzien van kleinschalige kernversterking, zodat deze ook haalbaar blijven.

Indiener	
ZW-2015	ZW-2031

Standpunt GS

Kleinschalige kernversterking is mogelijk, in de eerste plaats binnen de kern zelf maar ook aan de randen in het verwevingsgebied. Juist in het verwevingsgebied komen veel functies en belangen samen en moeten doelen gecombineerd worden. Ontwikkelingen hebben invloed op elkaar waardoor een goede afweging gevraagd wordt van gemeenten.
Het is dus aan de gemeenten zelf om deze afwegingen te maken en te onderbouwen, passend binnen de regels van de Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om te verduidelijken welke invloed de inwerkingtreding van de zonering primair landbouwgebied heeft op reeds bestaande woningbouwplannen.	ZW-0062

Standpunt GS

De instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg zijn niet gericht op bestaande functies, planologisch geregeld in een omgevingsplan. Er zijn initiatieven in voorbereiding die daar precies tussen in vallen. Die zijn in een bepaalde fase van voorbereiding, maar zijn nog niet in een omgevingsplan onherroepelijk vastgelegd. Aan gemeenten is bij de totstandkoming van de

provinciale zonering in ateliersessies ruimte geboden om dergelijke woningbouwplannen aan te dragen. Door Provincie is vervolgens afgewogen in hoeverre het aanvaardbaar was om de zonering hiermee in lijn te brengen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 7.1 en artikel 12.5 lid 1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om art. 12.5 lid 1 te formuleren als een verbod en te verduidelijken hoe dit afwijkt van de bepalingen onder art. 7.1.

Indiener		
ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

In artikel 12.5 lid 1 is een instructieregel opgenomen voor het wonen in primair landbouwgebied. Een instructieregel is een algemene regel waarmee wij aan een ander bestuursorgaan aangeven hoe dat orgaan een taak of bevoegdheid moet uitoefenen. Gemeenten moeten onze instructieregels opvolgen bij het wijzigen van het omgevingsplan of het verlenen van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

De instructieregel van artikel 12.5 lid 1 verplicht gemeenten om geen omgevingsplan te maken dat voorziet in het toevoegen van een of meerdere woningen in het primair landbouwgebied. Deze instructieregel heeft dezelfde werking als een verbodsbepaling. Onder Afdeling 7.1 zijn algemene instructieregels voor het primair landbouwgebied opgenomen.

Artikel 12.5 bevat de specifieke instructieregels voor Wonen in het primair landbouwgebied.

Aan artikel 7.1 wordt een tweede lid toegevoegd, waarin duidelijk wordt gemaakt dat het bepaalde in het eerste lid van dat artikel niet geldt voor de toevoeging van een of meerdere woningen.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst artikel 12.5 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven. In artikel 7.1 wordt een verduidelijkend nieuwe lid opgenomen.

Zienswijze over artikel 12.5 lid 1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**

De indiener(s) verzoeken om nader te verduidelijken dat deze zonering niet indruist tegen rijksbeleid.

Indiener					
ZW-3035	ZW-3038				

Standpunt GS

De zonering druist niet in tegen rijksbeleid. Ook aan de woningbouwstrategie van het Rijk inzake straatje of wijkje erbij, wordt ruimte geboden. Hiervoor is het verwevingsgebied het aangewezen gebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.5 lid 2
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om de formulering van art. 12.5 lid 2 dusdanig aan te passen zodat:

- deze verwijst naar art. 12.5 lid 4;
- er een extra uitzonderingspositie wordt gecreëerd voor monumenten;
- de uitzondering op het moeten aanleveren van een samenhangende integrale onderbouwing bij het inpandig toevoegen van maximaal 5 woningen (nu slechts opgeschreven in de toelichting) ook toe te voegen aan de tekst van het artikel.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051

ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2038
ZW-3007					

Standpunt GS

In artikel 12.5 lid 2 is reeds een uitzonderingspositie gecreëerd voor monumentale gebouwen. Juist met het oog op behoud van deze gebouwen. Met dat doel in gedachte wordt dit artikel gewijzigd en hoeft niet langer te worden voldaan aan de voorwaarden uit lid 4 a t/m e.

Het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing is niet van toepassing als het een realisatie betreft van maximaal 5 woningen in het monumentaal gebouw. Die uitzondering is reeds opgenomen in artikel 12.1 lid 6. De verwijzing hiernaar in de toelichting onder dit artikel is onjuist en zal daarop worden aangepast.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst verwijderen in artikel 12.5 lid 2: “mits voldaan is aan de voorwaarden als genoemd in het vierde lid, onder a tot en met e.”

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.5 tweede lid

van ‘(...) Indien het een inpandige realisatie betreft van meer dan 5 woningen, dient tevens te worden voldaan aan de cumulatieve voorwaarden van het derde lid, onder a tot en met e. Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.6 – niet te worden voldaan aan de voorwaarde uit het derde lid, onder a (het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing).’

naar ‘(...) Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.1, zesde lid – niet te worden voldaan aan de voorwaarde van het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing.’

Zienswijze over artikelen 12.4 lid 2 sub b, 12.5 lid 3 en 12.6 lid 2 en 3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om ook onder art. 12.4 lid 2 sub b en art. 12.5 lid 3 en art. 12.6 lid 2 en 3 de voorwaarde toe te voegen dat de functieverandering naar wonen geen belemmering mag vormen voor omliggende agrarische bedrijven.	ZW-3007

Standpunt GS

Onder artikel 12.4 lid 2 is er bewust voor gekozen om de voorwaarden dat een functieverandering naar wonen aantoonbaar geen belemmering mag vormen voor de omliggende agrarische bedrijven niet toe te voegen, omdat in het verwevingsgebied meerdere belangen moeten worden afgewogen. We zijn daarnaast van mening dat er voldoende borging zit in artikel 12.4 lid 1 onder b (nieuw).

Ook onder artikel 12.4 lid 3 (nieuw) en artikel 12.5 lid 3 en artikel 12.6 lid 3 gelden geen verzwarende voorwaarden voor huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten, anders dan de motivering hoe de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.

De toelichting van artikel 12.5 lid 2 en artikel 12.6 lid 2 bevatten een kennelijke verschrijving. Daarin wordt per abuis naar een verkeerd artikel verwezen. Daarnaast wordt de verbinding gelegd tussen artikel 12.6 lid 2 en de uitzondering genoemd in artikel 12.1 lid 6.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst ontwerp-Wijzigingverordening handhaven.

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikel 12.5 lid 2

van:
‘(...) mits voldaan is aan de voorwaarden als genoemd in het derde lid, onder a tot en met e.’

naar:
‘mits voldaan is aan de voorwaarden als genoemd in het vierde lid, onder a tot en met e’.

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.5, tweede lid (hierbij wordt ook een andere wijziging opgenomen voor volledigheid):

van ‘.....Indien het een inpandige realisatie betreft van meer dan 5 woningen, dient tevens te worden voldaan aan de cumulatieve voorwaarden van het derde lid, onder a tot en met e. Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.6 – niet te worden voldaan aan de voorwaarde uit het derde lid, onder a (het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing)’

naar ‘Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.1, zesde lid – niet te worden voldaan aan de voorwaarde van het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing.”

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.6, tweede lid:
‘[...] Indien het een inpandige realisatie betreft van maximaal 5 woningen, hoeft – overeenkomstig artikel 12.1, zesde lid – niet te worden voldaan aan de voorwaarde van het hebben van een samenhangende integrale onderbouwing.’

Zienswijze over artikel 12.5 lid 4 onder b en c **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om art. 12.5 lid 4 onder b en c nader toe te lichten in het licht van stoppende landbouwbedrijven.	ZW-2007

Standpunt GS

Bij artikel 12.5 lid 4 onder b en c is een toelichting opgenomen, die naar onze mening voldoende uitleg biedt, ook voor stoppende landbouwbedrijven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.5 lid 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om de voorwaarden onder 12.5 lid 4 nader te concretiseren, zodat mogelijke procedurele en financiële risico's bij initiatiefnemers worden beperkt.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027

ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-2010	ZW-2011	ZW-2016	ZW-2017	ZW-2029

Standpunt GS

Planuitwerking is ten koste en risico van een initiatiefnemer. Met de introductie van de zonering en de daarbij horende voorwaarden maken we op voorhand inzichtelijk in hoeverre een ontwikkeling op een bepaalde plek kans van slagen heeft. Daarmee proberen we te voorkomen dat tijd en geld worden geïnvesteerd in een plan dat gedurende de procedure niet passend blijkt. Voor woningbouw in het primair landbouwgebied geldt een duidelijk 'nee, tenzij' uitgangspunt. De tenzij-bepaling inzake het oplossen van een ruimtelijk knelpunt zullen we wijzigen en nader toelichten.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikel 12.5 lid 4

van:

‘Het eerste lid is niet van toepassing op het toevoegen van een of meerdere woningen als dat een milieutechnisch of ruimtelijk knelpunt oplost, en:

A. de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;
B. er een gegronde noodzaak is voor het benutten van schaarse ruimte in het primair landbouwgebied;

C. de waarde van voedselproductie en de landbouwkundige waarde is afgewogen tegen de gewenste functieverandering naar wonen en uit die afweging blijkt dat de functie wonen prevaleert;
D. de functieverandering naar wonen aantoonbaar geen belemmering vormt voor in de omgeving liggende agrarische bedrijven; en
E. de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.'

naar:
Het eerste lid is niet van toepassing als uit de motivering blijkt dat een ruimtelijk knelpunt ter plaatse wordt opgelost of substantieel verminderd, en:

A. de gemeente beschikt over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;
B. er een gegronde noodzaak is voor het benutten van schaarse ruimte in het primair landbouwgebied;
C. de waarde van voedselproductie en de landbouwkundige waarde is afgewogen tegen de gewenste functieverandering naar wonen en uit die afweging blijkt dat de functie wonen prevaleert;
D. de functieverandering naar wonen aantoonbaar geen of een minimale belemmering vormt voor in de omgeving liggende agrarische bedrijven en de ontwikkelingsmogelijkheden daarvan of voor mogelijke nieuwe agrarische bedrijven; en
E. de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.'

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.5 lid 4:

van:
'Artikel 12.5, vierde lid: Locaties binnen het primair landbouwgebied die hiervoor in aanmerking kunnen komen zijn transformatielocaties waar milieuproblemen (bijvoorbeeld spuitzones) en/of verstorende bebouwing aanwezig zijn, bijvoorbeeld oude fabrieksterreinen of vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's). De woningbouw dient te voorzien in ruimtelijke kwaliteitswinst waarmee het knelpunt ter plekke wordt opgelost. Bij een functiewijziging naar wonen gelden de in het vierde lid genoemde cumulatieve voorwaarden. Aan alle voorwaarden dient voldaan te zijn alvorens het toevoegen van woningen in het primair landbouwgebied mogelijk is.
Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

[...]

Artikel 12.5, vierde lid, onder b: Een gemeente moet aan de hand van de integrale samenhangende onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het uitwijken naar het primair landbouwgebied en waarom de betreffende ontwikkeling niet in het verwevingsgebied kan worden gerealiseerd. Die noodzaak kan

niet gelegen zijn in het gegeven dat landbouwgrond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan.

[...]

Artikel 12.5, vierde lid, onder d: Bij een functiewijziging naar wonen mag er aantoonbaar geen sprake zijn van een belemmering voor de in de omgeving liggende agrarische functies.
Ook de eventuele toekomstige uitbreidingsmogelijkheden van de in de omgeving liggende agrarische functies kunnen daarbij een rol spelen.

Andersom mag ook de woonfunctie niet beperkt worden door omliggende agrarische activiteit. Bij een functie wijziging zullen de volgende niet limitatieve elementen betrokken worden bij de beoordeling of de functiewijziging geen belemmering vormt:

- afstand tot spuitzones;
- afstand tot stankcirkels;
- ernst van de geluidsoverlast;
- hoogte van de (fijn)stof- en emissiebelasting;
- ernst van de licht- en verkeershinder;
- waterhuishouding.

Ook wanneer het verzoek tot functiewijziging een voormalige bedrijfswoning betreft, dient voldaan te zijn aan alle voorwaarden. Indien dat niet het geval is, kan er geen omzetting plaatsvinden.

[...]'

naar :

'Artikel 12.5, vierde lid: Onder ruimtelijk knelpunt wordt verstaan een situatie die de leefbaarheid ter plaatse aantast. Onder leefbaarheid wordt verstaan de mate waarin de fysieke leefomgeving ter plaatse voor de inwoner bijdraagt aan hun veiligheid, gezondheid, welzijn, postieve sociale relaties, kansen en contact met natuurlijke omgeving. Hierbij spelen ook de omgevingskwaliteit en de ruimtelijke kwaliteit een rol. Deze uitzondering is bedoeld voor bijzondere situaties waarin een ruimtelijk knelpunt alleen kan worden opgelost door functieverandering. Het gaat om het oplossen van een knelpunt dat zich ter plaatse in het fysieke domein manifesteert. Van een dergelijk knelpunt kan sprake zijn bij structurele leegstand, verval of verrommeling die leidt tot een aantoonbaar onveilige of ondermijnende situatie, een noodzakelijke saneringssituatie of onacceptabele milieubelasting. Het oplossen van een privé-knelpunt van een ondernemer, zoals verouderde bebouwing, bedrijfsbeëindiging, een woonwens of hoger financieel rendement, is op zichzelf onvoldoende. Ook wordt hier niet mee bedoeld dat de woningbouwopgave op zichzelf als knelpunt kan worden aangedragen. De motivering gaat in op de aard en ernst van het knelpunt, de onderbouwing daarvan, de reden waarom juist de gekozen functieverandering het knelpunt oplost, de bijdrage aan de maatschappelijke opgave ter plaatse en de gevolgen voor de leefbaarheid van de fysieke leefomgeving. De locaties waar zich een ruimtelijk knelpunt kan voordoen, dienen

onderdeel uit te maken van de samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid.

Bij een functiewijziging naar wonen gelden de in het vierde lid genoemde cumulatieve voorwaarden. Aan alle voorwaarden dient voldaan te zijn alvorens het toevoegen van woningen in het primair landbouwgebied mogelijk is.

Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

[...]

Artikel 12.5, vierde lid, onder b: Een gemeente moet aan de hand van de samenhangende integrale onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het uitwijken naar het primair landbouwgebied en waarom de betreffende ontwikkeling niet in het verwevingsgebied kan worden gerealiseerd. Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat landbouwgrond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan of dat dit financieel aantrekkelijker is dan een andere invulling.

[...]

Artikel 12.5, vierde lid, onder d: De functiewijziging naar wonen mag aantoonbaar geen of een minimale belemmering vormen voor in de omgeving liggende agrarische bedrijven. Ook de eventuele toekomstige uitbreidingsmogelijkheden van de in de omgeving liggende agrarische functies kunnen daarbij een rol spelen.

Andersom mag ook de woonfunctie niet beperkt worden door omliggende agrarische activiteit. Bij een functie wijziging zullen de volgende -niet limitatieve- elementen betrokken worden bij de beoordeling of de functiewijziging geen belemmering vormt:

- afstand tot spuitzones;
- afstand tot stankcirkels;
- ernst van de geluidsoverlast;
- hoogte van de (fijn)stof- en emissiebelasting;
- ernst van de licht- en verkeershinder;
- waterhuishouding.

Ook wanneer het verzoek tot functiewijziging een voormalige bedrijfswoning betreft, dient voldaan te zijn aan alle voorwaarden. Indien dat niet het geval is, kan er geen omzetting plaatsvinden.

[...]'

Zienswijze over artikel 12.5 en artikel 12.6
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) achten de vereisten onder art. 12.5 lid 4 en onder art. 12.6 lid 4 dusdanig zwaar dat het toevoegen van woningen in het primair landbouwgebied en de groenblauwe landbouwzone nagenoeg onmogelijk zal zijn. Zij verzoeken dit meer mogelijk te maken door bijvoorbeeld het toevoegen van woningen in bestaande bebouwing, de realisatie van woningen die aansluiten op een ontwikkeling in het verwevingsgebied of ‘straatjes erbij’ toe te staan.

Indiener				
ZW-0040	ZW-2011	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2030

Standpunt GS

Om de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van agrarische bedrijfslocaties en – gronden niet onnodig te beperken zijn we in het primair landbouwgebied terughoudend met het bieden van ruimte aan nieuwe niet-agrarische functies of aan uitbreiding van bestaande niet-agrarische functies, bijvoorbeeld met woonfuncties. En evenzeer terughoudend ten aanzien van de ontwikkeling van niet-agrarische functies in vrijkomende agrarische bebouwing (VAB-locaties). Vooral omdat we juist in dit gebied graag zien dat gebouwen en gronden behouden blijven voor agrarische activiteiten. Ook de groenblauwe landbouwzone is in beginsel niet de aangewezen plek voor woningbouw. Deze zone staat ten dienste van de ontwikkeling van natuur, water en landschap.

Dit is dus een weloverwogen keuze. De mogelijkheden die we in deze zone wel bieden hebben betrekking op monumenten, huisvesting short-stay arbeidsmigranten en het oplossen van een ruimtelijk knelpunt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.5 lid 4 onder b en art. 12.6 lid 4 onder b
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om de prijs van de grond en daarmee het rondkrijgen van de businesscase wel een gegronde noodzaak te laten zijn voor een ontwikkeling in het primaire landbouwgebied.

Indiener			
ZW-2029	ZW-2030	ZW-2035	ZW-2038

Standpunt GS

Wij onderkennen dat de grondprijs uiteindelijk mede van invloed is op het rondkrijgen van een businesscase. Tegelijkertijd zijn de goedkoopste gronden vaak niet de meest geschikte plekken voor woningbouw. Wij willen de juiste woningen, op de juiste plek, voor de juiste prijs. Naar onze mening is er binnen de zones landelijke kernen, stedelijk gebied en het verwevingsgebied genoeg

ruimte om hieraan te voldoen. Het is aan gemeenten om dit in een samenhangende integrale onderbouwing in beeld te brengen. Indien hieruit overtuigend blijkt dat dit niet toereikend is, moet gekeken worden in hoeverre en op welke plek het verwevingsgebied uitgebreid kan worden. Dit gebeurt in dialoog tussen gemeenten en Provincie bij de herijking van provinciale zonering in het kader van de POVI/Omgevingsverordening Limburg.
Wij zullen in de toelichting verduidelijken dat voor ons naast de prijs van de grond ook het feit dat woningbouw financieel aantrekkelijk is niet als gegrond argument wordt gezien.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.5 lid 4 onder b:

van: '(...)Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat landbouwgrond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan'

naar: '(...)Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat landbouwgrond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan of dat dit financieel aantrekkelijker is dan een andere invulling'

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.6 lid 4 onder b:

van: '(...)Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat landbouwgrond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan'

naar: '(...)Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat landbouwgrond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan of dat dit financieel aantrekkelijker is dan een andere invulling'

Zienswijze over artikelen 12.4 lid 2 onder b en 12.5 lid 3 en 12.6 lid 3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken de verwijzing in het artikel aan te passen naar art. 12.1 lid 1 en 2 in overeenstemming met de bijbehorende artikelsgewijze toelichting.	ZW-1592

Standpunt GS

In de artikelsgewijze toelichting van artikel 12.4, lid 2, onder b, artikel 12.5, lid 3 en artikel 12.6 lid 3, wordt per abuis verwezen naar artikel 12.1 eerste of tweede lid. Dit moet zijn artikel 12.1 eerste of derde lid. De artikelsgewijze toelichting zal worden gewijzigd.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.5, derde lid

van:
‘Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het primair landbouwgebied op een agrarische bouwkavel, waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam, zijn mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid. Daarin dient de gemeente te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.’

naar:
‘Artikel 12.5, derde lid: Huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het primair landbouwgebied is mogelijk op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, of op een VAB-locatie, mits de gemeente beschikt over een SIO als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid en de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.’

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.4, lid 2b

van:
‘Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het verwevingsgebied op een agrarische bouwkavel, waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam, zijn mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid. Daarin dient de gemeente te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering’.

naar:
‘Artikel 12.4, derde lid: Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in het verwevingsgebied op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, of op een VAB-locatie, mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid. Daarnaast dient de ontwikkeling qua maat, schaal en functie te passen bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.’

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.6, derde lid

van:

‘Om huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in de groenblauwe landbouwzone op een agrarische bouwkavel, waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam, zijn mogelijk te kunnen maken, dient een gemeente te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid.
Daarin dient de gemeente te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.’

naar:
‘Artikel 12.6, derde lid: huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten in de groenblauwe landbouwzone is mogelijk op een agrarische bouwkavel waar de te huisvesten short-stay arbeidsmigranten werkzaam zijn, of op een VAB-locatie, mits de betreffende gemeente beschikt over een SIO als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid en de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en de identiteit van de betreffende locatie.’

Artikel 12.06 Instructieregels wonen in de groenblauwe landbouwzone

Zienswijze over artikel 12.6 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om een nieuw lid 5 toe te voegen waarin een uitzondering voor het planologisch vastleggen van een woonfunctie van een voormalige agrarische bedrijfswoning (die planologisch is losgekoppeld van een agrarisch bouwvlak) wordt gerealiseerd en het bepaalde in art. 12.6 niet van toepassing wordt verklaard.	ZW-0379

Standpunt GS

Voor de toevoeging van een of meerdere woningen in de groenblauwe landbouwzone is het noodzakelijk om steeds de verschillende belangen ter plekke tegen elkaar af te wegen, ook in genoemd specifieke geval. De omzetting van een voormalige agrarische bedrijfswoning naar een reguliere woning is enkel mogelijk als voldaan is aan artikel 12.6 en eventuele andere van toepassing zijnde regels.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.6 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**

De indiener(s) verzoeken nader te specificeren of art. 12.6 ook geldt wanneer er een tweede woning op het erf wordt toegevoegd.	ZW-0068

Standpunt GS

Artikel 12.6 geldt voor elke toevoeging van één of meerdere woningen in de groenblauwe landbouwzone dus ook voor het toevoegen van een tweede woning op het erf.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.6 lid 4
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om meer kwaliteitseisen toe te voegen, zodat er minder makkelijk gebruik kan worden gemaakt van uitzonderingen en de doelen die in de groenblauwe landbouwzone worden gesteld te beschermen. Dit kan door toe te voegen dat een ontwikkeling altijd moet grenzen aan het stedelijk gebied/landelijke kern of onderdeel moet uitmaken van een bebouwingslint/-cluster. Anderzijds wordt er gevraagd waarom er is gekozen voor een restrictiever regime in de groenblauwe landbouwzone.

Indiener		
ZW-0040	ZW-2010	ZW-2016

Standpunt GS

Met de samenhangende integrale onderbouwing zoals bedoeld onder artikel 12.1 die gemeenten, opstellen, worden de verschillende genoemde belangen inzichtelijk gemaakt en vertaald naar de (on)mogelijkheden voor woningbouw in dit gebied. Ontwikkelingen worden bovendien altijd nog getoetst aan de bepalingen van artikel 12.6. Wij verduidelijken als onderstaand wat wij bedoelen met dit artikel.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst bij artikel 12.6 lid 4 wijzigen:

van:
‘Het eerste lid is niet van toepassing op het toevoegen van een of meerdere woningen als dat een milieutechnisch of ruimtelijk knelpunt oplost en:

a. de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing; [...]’

naar:

‘Het eerste lid is niet van toepassing als uit de motivering blijkt dat een ruimtelijk knelpunt ter plaatse wordt opgelost of substantieel verminderd, en:

a. de gemeente beschikt over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing; [...]’

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt de toelichting behorend bij artikel 12.6 lid 4 wijzigen:

van:
Artikel 12.6, vierde lid: Locaties die hiervoor in aanmerking kunnen komen zijn transformatielocaties waar milieuproblemen (bijvoorbeeld spuitzones) en/of verstorende bebouwing aanwezig zijn, bijvoorbeeld oude fabrieksterreinen of vrijkomende agrarische bebouwing (VAB’s). De woningbouw dient te voorzien in ruimtelijke kwaliteitswinst waarmee het knelpunt ter plekke wordt opgelost. Bij een functiewijziging naar wonen gelden de in het derde lid genoemde cumulatieve voorwaarden. Aan alle voorwaarden dient voldaan te zijn alvorens het toevoegen van woningen in de groenblauwe landbouwzone mogelijk is.

Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

Artikel 12.6, vierde lid, onder a: Alvorens een gemeente voor het toevoegen van een of meerdere woningen kan uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone, dient zij te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing zoals bedoeld in artikel 12.1 eerste en tweede lid, en vervolgens te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.6, vierde lid, onder b: Een gemeente moet aan de hand van de integrale samenhangende onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 eerste en tweede lid, aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone en waarom de betreffende ontwikkeling niet in het verwevingsgebied kan worden gerealiseerd. Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat de grond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan. [...]

naar:
Artikel 12.6, vierde lid: Onder ruimtelijk knelpunt wordt verstaan een situatie die de leefbaarheid ter plaatse aantast. Onder leefbaarheid wordt verstaan de mate waarin de fysieke leefomgeving ter plaatse voor de inwoner bijdraagt aan hun veiligheid, gezondheid, welzijn, postieve sociale relaties, kansen en contact met natuurlijke omgeving. Hierbij spelen ook de omgevingskwaliteit en de ruimtelijke kwaliteit een rol. Deze uitzondering is bedoeld voor bijzondere situaties waarin een ruimtelijk knelpunt alleen kan worden opgelost door functieverandering. Het gaat om het oplossen van een knelpunt dat zich ter plaatse in het fysieke domein manifesteert. Van een dergelijk knelpunt kan sprake zijn bij structurele leegstand, verval of verrommeling die leidt tot een aantoonbaar onveilige of ondermijnende situatie, een noodzakelijke saneringssituatie of onacceptabele milieubelasting. Het oplossen van een privé-knelpunt van een ondernemer, zoals

verouderde bebouwing, bedrijfsbeëindiging, een woonwens of hoger financieel rendement, is op zichzelf onvoldoende. Ook wordt hier niet mee bedoeld dat de woningbouwopgave op zichzelf als knelpunt kan worden aangedragen. De motivering gaat in op de aard en ernst van het knelpunt, de onderbouwing daarvan, de reden waarom juist de gekozen functieverandering het knelpunt oplost, de bijdrage aan de maatschappelijke opgave ter plaatse en de gevolgen voor de leefbaarheid van de fysieke leefomgeving. De locaties waar zich een ruimtelijk knelpunt kan voordoen, dienen onderdeel uit te maken van de samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste of derde lid.

Bij een functiewijziging naar wonen gelden de in het derde lid genoemde cumulatieve voorwaarden. Aan alle voorwaarden dient voldaan te zijn alvorens het toevoegen van woningen in de groenblauwe landbouwzone mogelijk is.

Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.'

Artikel 12.6, vierde lid, onder a: Alvorens een gemeente voor het toevoegen van een of meerdere woningen kan uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone, dient zij te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing zoals bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, en vervolgens te motiveren hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.6, vierde lid, onder b: Een gemeente moet aan de hand van de samenhangende integrale onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 eerste of derde lid, aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het uitwijken naar de groenblauwe landbouwzone en waarom de betreffende ontwikkeling niet in het verwevingsgebied kan worden gerealiseerd. Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat de grond goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan. [...]’

Artikel 12.07 Instructieregels huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten

Zienswijze over artikel 12.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de bepalingen in artikel 12.7 te beperken tot strikt ruimtelijke randvoorwaarden en contractuele en sociaal-maatschappelijke verplichtingen te schrappen.

Indiener					
ZW-2006	ZW-2015	ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021

ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

Bij de huisvesting van arbeidsmigranten komen slechte woon-en leefomstandigheden nog te vaak voor. Ook verblijven arbeidsmigranten vaak te lang in huisvesting voor short-stay die per definitie slechts bedoeld is voor kort verblijf.
Om misstanden tegen te gaan is het nodig om randvoorwaarden te stellen aan het bij uitzondering mogelijk maken van short-stay huisvesting buiten stedelijk gebied of landelijke kern.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om in afwachting van de nader te maken bestuursafspraken, voldoende ruimte te blijven bieden voor passende short-stay-huisvesting, zodat de transitie naar meer reguliere woonvormen geleidelijk en uitvoerbaar kan plaatsvinden.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2006	ZW-2008	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022
ZW-2028	ZW-2029				

Standpunt GS

In de artikelen 12.4, 12.5, 12.6, 12.13 en 12.19 worden onder voorwaarden ruimtelijke mogelijkheden geboden voor huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten buiten stedelijk gebied of landelijke kernen. Een van de betreffende voorwaarden is het voorzien in een samenhangende integrale onderbouwing (SIO) conform artikel 12.1. Voor een geleidelijke en uitvoerbare transitie wordt een overgangsbepaling ten aanzien van de SIO voor wat betreft de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten opgenomen in hoofdstuk 17.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt in hoofdstuk 17 de huidige artikelen 17.11 tot en met 17.13 te vernummeren tot de artikelen 17.14 tot en met 17.16 en in te voegen:

‘Artikel 17.13 Overgangsbepaling huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten

Voor het realiseren van huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten als bedoeld in artikel 12.7, geldt het vereiste van een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1 niet als vóór 1 januari 2028:

a. het ontwerp van het omgevingsplan ter inzage is gelegd; of

b. de aanvraag om de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit is ingediend.’

Zienswijze over artikel 12.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om enkel een termijn te koppelen aan de vergunning voor een short-stay huisvestingslocatie en niet aan de verblijfsduur van de short-stay arbeidsmigrant zelf.	ZW-2011

Standpunt GS

Huisvesting voor short-stay is per definitie bedoeld voor kort tijdelijk verblijf. Arbeidsmigranten verblijven vaak langer in huisvesting voor short-stay dan waarvoor deze bedoeld is. Daarom is het noodzakelijk om een maximale verblijfsduur in huisvesting voor short-stay vast te leggen en deze te monitoren. Voor o.a. het monitoren van de verblijfsduur in huisvesting voor short-stay is het van belang dat de bewoners van de betreffende locatie zijn ingeschreven bij de gemeente. Daarom nemen wij naar aanleiding van dit zienswijzepunt deze inschrijving op in art 12.7. Wij gaan derhalve niet mee in het verzoek van indieners om alleen een termijn te koppelen aan de vergunning voor een short–stay huisvestingslocatie als bedoeld in artikel 12.7. Wij achten het koppelen van een termijn aan huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten zelf alleen noodzakelijk ingeval van huisvesting van short-stay arbeidsmigranten op een recreatieterrein dat te saneren of revitaliseren is (artikel 12.19). De reden om bij deze huisvesting een maximumtermijn te koppelen aan de locatie, hangt samen met het feit dat toestaan van deze huisvesting geen eindsituatie is maar een aanloop naar sanering of revitalisering van het verblijfsrecreatieterrein.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst in artikel 12.7, eerste lid, onder c, wijzigen

van:
c.de gemeente en exploitant van de huisvesting zorgen voorafgaand aan ingebruikname van de huisvesting, gezamenlijk voor het schriftelijk informeren van de arbeidsmigrant in diens eigen taal, over diens rechten en plichten, ten minste met betrekking tot:

1.de wettelijk verplichte ontkoppeling van huurovereenkomst en arbeidsovereenkomst;
2.de vindplaats van het gemeentelijk meldpunt voor ongewenst verhuurgedrag; en
3.de registratie in de Basisregistratie Personen, zowel voor registratie van een niet-ingezetene bij een verblijf van minder dan vier maanden aaneengesloten, als voor registratie van een ingezetene bij een verblijf van vier maanden of langer.

naar:
c. bewoners dienen vanaf de eerste dag van hun verblijf te worden ingeschreven in de gemeente in de Basisregistratie Personen;

d. de gemeente en exploitant van de huisvesting zorgen voorafgaand aan ingebruikname van de huisvesting, gezamenlijk voor het schriftelijk informeren van de arbeidsmigrant in diens eigen taal, over diens rechten en plichten, ten minste met betrekking tot:

1.de wettelijk verplichte ontkoppeling van huurovereenkomst en arbeidsovereenkomst;
2. de vindplaats van het gemeentelijk meldpunt voor ongewenst verhuurgedrag; en
3. Inschrijving bij de gemeente in de Basisregistratie Personen (BRP).

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.7 eerste lid, onder c

van:
Om arbeidsmigranten beter te beschermen tegen misstanden en om hun rechtspositie als huurder te borgen, dient de gemeente samen met de exploitant van de huisvesting gezamenlijk zorg te dragen voor voldoende, toegankelijke en begrijpelijke informatievoorziening voor arbeidsmigranten in hun eigen taal. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan de rechten en plichten die voor arbeidsmigranten gelden. De informatie betreft in ieder geval de onderwerpen vermeld sub 1 tot en met 3.

naar:
Artikel 12.7, eerste lid, onder c: Verblijf in huisvesting voor short-stay is bedoeld voor kort verblijf van maximaal een jaar. Daarom is het van belang om de verblijfsduur van bewoners op deze locatie te kunnen monitoren. Als vertrekpunt hiervoor dient een bewoner op de betreffende locatie in de betreffende gemeente te worden ingeschreven. Momenteel is alleen de BRP hiervoor een uniform systeem waar alle gemeenten mee werken. Wij kiezen er dus voor dat de bewoners van nieuw te realiseren huisvesting voor short-stay buiten stedelijk gebied of landelijke kern vanaf de eerste dag van hun verblijf worden ingeschreven in de gemeente in het BRP.

Artikel 12.7, onder d: Om arbeidsmigranten beter te beschermen tegen misstanden en om hun rechtspositie als huurder te borgen, dient de gemeente samen met de exploitant van de huisvesting gezamenlijk zorg te dragen voor voldoende, toegankelijke en begrijpelijke informatievoorziening voor arbeidsmigranten in hun eigen taal. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan de rechten en plichten die voor arbeidsmigranten gelden. De informatie betreft in ieder geval de onderwerpen vermeld sub 1 tot en met 3.

Zienswijze over artikel 12.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener merkt op dat in artikel 12.7 onder b van de Ontwerpverordening de term 'huurcontract' gehanteerd wordt in relatie tot logies, en in artikel 12.7 onder c wordt gerefereerd aan 'huurovereenkomst'. Dat is niet alleen verwarrend het is bovendien incorrect omdat het niet aansluit bij de praktijk.	ZW-0008

Indiener(s) verzoeken de term huurcontract c.q. huurovereenkomst te vervangen door logiesovereenkomst.

Standpunt GS

Onder de in art 12.7 onder b en c gehanteerde termen “huurcontract” respectievelijk “huurovereenkomst” vallen ook de huurovereenkomsten “naar aard van korte duur” waaraan indiener met de term “logiesovereenkomst" refereert. Het betreffende artikel en de toelichting kan op dit punt worden verduidelijkt.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikel 12.7, eerste lid, onder b

van:
in de huurcontracten die de exploitant van de huisvesting hanteert, is een opzegtermijn van ten minste een maand opgenomen;

naar:
in de huurovereenkomst die de exploitant van de huisvesting hanteert, is een opzegtermijn van ten minste een maand opgenomen.

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.7, eerste lid, onder b

van:
Arbeidsmigranten zijn vaak afhankelijk van een uitzendbureau voor zowel werk als huisvesting wat hen kwetsbaar maakt. Om acute dakloosheid te voorkomen, bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst, dient in de huurcontracten die de exploitant van de huisvesting hanteert, een opzegtermijn van ten minste één maand te worden opgenomen. De gemeente dient hierover afspraken te maken met de exploitant.’

naar:
Arbeidsmigranten zijn vaak afhankelijk van een uitzendbureau voor zowel werk als huisvesting wat hen kwetsbaar maakt. Om acute dakloosheid te voorkomen, bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst, dient in de huurovereenkomst die de exploitant van de huisvesting hanteert een opzegtermijn van ten minste één maand te worden opgenomen, ook indien het een huurovereenkomst naar aard van korte duur betreft. De gemeente dient hierover afspraken te maken met de exploitant

Zienswijze over artikel 12.7
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken het artikel, in het belang van arbeidsmigranten en een gelijk speelveld, op alle nieuw te realiseren huisvestingslocaties van toepassing te verklaren, zowel binnen stedelijke gebied en landelijke kernen als daarbuiten. Daarnaast is onduidelijk hoe gemeenten de naleving en uitvoerbaarheid van dit artikel moeten waarborgen en op welke wijze zij betrokken worden bij de huisvesting van nieuwe arbeidsmigranten.

Indiener	
ZW-2007	ZW-3015

Standpunt GS

Het artikel ziet alleen op short-stay huisvesting voor arbeidsmigranten buiten stedelijk gebied en landelijke kernen omdat het aan gemeenten zelf is om binnenstedelijke regels te stellen. Wanneer gemeenten wel huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten buiten stedelijk gebied of landelijke kernen wil toestaan, moeten zij over de voorwaarden in artikel 12.7 afspraken maken met de betreffende initiatiefnemer.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om bij de planvorming, vergunningverlening en exploitatie van huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten ook de normenset van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) toe te staan.	ZW-3007

Standpunt GS

Zoals opgenomen in de Integrale aanpak arbeidsmigratie Limburg 2025-2027 en conform de betreffende aanbeveling van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten, hanteren wij een norm van minimaal 15m2 gebruiksoppervlakte (GBO) per persoon en het uitgangspunt van één persoon per slaapkamer. Het AKF is onvoldoende omdat daarin geen minimaal GBO p.p. noch het uitganspunt van één persoon per slaapkamer is opgenomen voor seizoensarbeiders. Vanwege dit zienswijzepunt kunnen de tekst van dit artikel en de toelichting daarop verduidelijkt worden.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 12.7

van

Een omgevingsplan dat betrekking heeft op het realiseren van huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten buiten het stedelijke gebied of een landelijke kern neemt, naast het bepaalde in de artikelen 12.1 en 12.4 tot en met 12.6, het volgende in acht:

a. bij de planvorming, vergunningverlening en exploitatie van de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten wordt voldaan aan de normen en eisen van de SNF-normenset voor huisvesting arbeidsmigranten, die vanaf 1 juli 2025 van kracht is;

b. in de huurcontracten die de exploitant van de huisvesting hanteert, is een opzegtermijn van ten minste een maand opgenomen;

c. de gemeente en exploitant van de huisvesting zorgen voorafgaand aan ingebruikname van de huisvesting, gezamenlijk voor het schriftelijk informeren van de arbeidsmigrant in diens eigen taal, over diens rechten en plichten, ten minste met betrekking tot:

1. de wettelijk verplichte ontkoppeling van huurovereenkomst en arbeidsovereenkomst;

2. de vindplaats van het gemeentelijk meldpunt voor ongewenst verhuurgedrag; en

3. de registratie in de Basisregistratie Personen, zowel voor registratie van een niet-ingezetene bij een verblijf van minder dan vier maanden aaneengesloten, als voor registratie van een ingezetene bij een verblijf van vier maanden of langer.

naar:
1. Een omgevingsplan dat betrekking heeft op het realiseren van huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten buiten het stedelijke gebied of een landelijke kern neemt, naast het bepaalde in de artikelen 12.1 en 12.4 tot en met 12.6, het volgende in acht:

a. bij de planvorming, vergunningverlening en exploitatie van de huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten wordt voldaan aan de normenset van de Stichting Normering Flexwonen (SNF) voor huisvesting arbeidsmigranten, die geldt voor vergunningsaanvragen vanaf 1 juli 2025;

b. in de huurovereenkomst die de exploitant van de huisvesting hanteert, is een opzegtermijn van ten minste een maand opgenomen;

c. bewoners dienen vanaf de eerste dag van hun verblijf te worden ingeschreven in de gemeente in de Basisregistratie Personen; en

d. de gemeente en exploitant van de huisvesting zorgen voorafgaand aan ingebruikname van de huisvesting, gezamenlijk voor het schriftelijk informeren van de arbeidsmigrant in diens eigen taal, over diens rechten en plichten, ten minste met betrekking tot:

1.de wettelijk verplichte ontkoppeling van huurovereenkomst en arbeidsovereenkomst;

2. de vindplaats van het gemeentelijk meldpunt voor ongewenst verhuurgedrag; en

3. Inschrijving bij de gemeente in de Basisregistratie Personen (BRP).

2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, onder a, geldt een minimale gebruiksoppervlakte van 15 m² per persoon en het uitgangspunt van één persoon per slaapkamer.

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.7, eerste lid, onder a

van:
Om conform het advies van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten misstanden bij kwetsbare arbeidsmigranten, zoals slechte huisvesting en uitbuiting, tegen te gaan, hanteren wij de SNF-norm die geldt per 1 juli 2025. Hierin is o.a. bepaald dat bewoners van een nieuwbouwlocatie waarvoor de onderneming een aanvraag om een omgevingsvergunning heeft ingediend na 1 juli 2025, minimaal 15,0 m2 gebruiksoppervlak wonen (GBO) per persoon moeten hebben.

Ook mag de slaapkamer maximaal door één persoon worden gebruikt, tenzij schriftelijk aangetoond wordt dat het door de personen gewenst is de slaapkamer te delen (maximaal twee personen per slaapkamer). Bewoners hebben in hun slaapkamer per persoon minimaal 3,5 m2 vloeroppervlakte ter beschikking.

naar:
Om misstanden bij huisvesting voor arbeidsmigranten tegen te gaan, hanteren wij de SNF-normenset huisvesting arbeidsmigranten die geldt voor nieuwbouwprojecten waarvoor de aanvraag omgevingsvergunning is ingediend op of na 1 juli 2025. In deze specifieke normenset is o.a. bepaald dat arbeidsmigranten minimaal 15,0 m2 gebruiksoppervlak (GBO) per persoon moeten hebben. Ook mag de slaapkamer maximaal door één persoon worden gebruikt, tenzij schriftelijk aangetoond wordt dat het door de personen gewenst is de slaapkamer te delen (maximaal twee personen per slaapkamer). Bewoners hebben in hun slaapkamer per persoon minimaal 3,5 m2 vloeroppervlakte ter beschikking. Indien deze SNF-normenset toekomstig wordt aangepast, blijft in elk geval het minimale gebruiksoppervlak van 15m2 per persoon en het uitgangspunt van één persoon per slaapkamer de ondergrens, conform de aanbevelingen van het Aanjaagteam Bescherming Arbeidsmigranten

Zienswijze over artikel 12.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken de zin waar “afbouw van short-stay huisvesting” als stip op de horizon wordt benoemd te schrappen.

Indiener		
ZW-2006	ZW-2019	ZW-2021

Standpunt GS

Deze zin staat niet in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.7 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om in samenwerking met de regio een onderbouwde behoefteanalyse uit te voeren naar aantallen, verblijfsprofielen en woningtypen voor verschillende groepen arbeidsmigranten. Indieners willen bestuursafspraken maken en samenwerken aan de definitieve teksten voor de OVL.

Indiener		
ZW-2006	ZW-2019	ZW-2021

Standpunt GS

Als onderdeel van de actualisatie van de Woningbouwprogrammering en de Woondeal, dienen gemeenten de woonbehoeften van short- stay en long-stay arbeidsmigranten inzichtelijk te maken. Het staat gemeenten vrij om in regionaal verband een nadere analyse te maken ten aanzien van o.a. woningtypen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.08 Instructieregels toevoeging vestigingsmogelijkheden detailhandel

Zienswijze	**Indiener**
De indiener verzoekt om in relatie tot artikel 12.8 expliciete ruimte te bieden voor kleinschalige, kwaliteit-gedreven voorzieningen op het snijvlak van toerisme, erfgoed, educatie en ontmoeting.	ZW-2007

Standpunt GS

De instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg zijn gesteld met het oog op een provinciaal belang. De Provincie kan zelf bepalen welke belangen van provinciaal belang zijn en daarmee belangen zijn die zij behartigt.

Kleinschalige, kwaliteit-gedreven voorzieningen op het snijvlak van toerisme, erfgoed, educatie en ontmoeting dragen bij aan gebiedskwaliteit, toerisme en landschapsbeleving.

Echter, gezien de kleinschaligheid en de beperkte ruimtelijke impact van deze voorzieningen en hun regionale of lokale rol, zijn wij van mening dat deze voorzieningen vragen om maatwerk en lokale afweging door gemeenten. Opname van generieke, provinciale instructieregels zou te grofmazig zijn en remmend kunnen werken op innovatie, lokale initiatieven of experimenten. Gemeenten zijn beter in staat om maatwerk te leveren en belangen af te wegen. Om deze redenen gaan wij niet in op het verzoek van indiener om in relatie tot artikel 12.8 expliciete ruimte te bieden voor kleinschalige, kwaliteit-gedreven voorzieningen op het snijvlak van toerisme, erfgoed, educatie en ontmoeting.

Zowel de instructieregels zelf alsook de toelichting bij artikel 12.8 bevatten geen bepalingen die bij voorbaat al een verbod vormen voor kleinschalige, kwaliteit-gedreven voorzieningen op het snijvlak van toerisme, erfgoed, educatie en ontmoeting. Voor dergelijke ontwikkelingen is het van belang dat de gemeente goed kan motiveren hoe deze passen binnen haar eigen visie en hoe deze passen bij o.a. instructieregels die gelden voor de specifieke zonering waar de ontwikkelingen zijn beoogd of de instructieregels vrijetijdseconomie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.09 Instructieregels toevoeging vestigingsmogelijkheden kantoren

Zienswijze
Diverse indieners hebben vragen met betrekking tot de regionale afstemming genoemd in artikel 12.8 en artikel 12.9 en de toelichtingen bij deze artikelen. Hierbij vragen een aantal indieners ook naar het benoemen van bestaande regionale visies in de Omgevingsverordening dan wel het verduidelijken of verminderen van de afstemmingsvereisten. Verhouding tot bestaande regionale overlegstructuren Meerdere indieners vragen welke overlegstructuren moeten worden gebruikt om te voldoen aan het bepaalde in de artikelen 12.8, lid 1 onder b, 12.8, lid 4 onder b, 12.9, lid 1, onder b en 12.9, lid 3, onder b. Ze vragen of de bestaande regionale overlegstructuren in stand worden gehouden en verzoeken dit te specificeren. Hierbij worden verschillende tekstvoorstellen gedaan.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2005	ZW-2006	ZW-2010	ZW-2011	ZW-2012
ZW-2013	ZW-2016	ZW-2020	ZW-2022	ZW-2029	ZW-2030
ZW-2035					

Standpunt GS

De genoemde regionale afstemming in de artikelen 12.8, lid 1, onder b, 12.8, lid 4, onder b, 12.9, lid 1, onder b en 12.9, lid 3, onder b betreft niet het oprichten van een nieuwe overlegstructuur, maar doelt op afstemming via de bestaande regionale overleggremia in Noord-, Midden- en Zuid-Limburg, volgend uit het Provinciaal Omgevingsplan 2014 (POL2014).

Zoals de indieners correct opmerken, hebben we deze overlegstructuren, evenals de (structuur)visies voor detailhandel en/of kantoren volgend uit het POL2014 niet expliciet benoemd in de instructieregels of de bijbehorende toelichtingen. Zoals aangegeven in de toelichting op de Regionale bestuursafspraken POL elders in deze nota, bestaan er op dit moment verschillen tussen regio's voor wat betreft het gebruik van een (structuur)visie voor detailhandel en/of kantoren. Het verwijzen naar een specifieke visie is juridisch gezien daarnaast lastig aangezien deze verwijzing snel achterhaald kan zijn indien de visies ingetrokken worden of van naam wijzigen. Om deze reden hebben we voor een algemene formulering gekozen en is er geen expliciete verwijzing meer toegevoegd naar de (structuur)visies. Ook is er geen expliciete verwijzing naar een bepaalde regionale overlegstructuur opgenomen aangezien deze ook aan verandering onderhevig kan zijn dan wel dat er zelfs specifiek ad hoc in zake een bepaalde casus kan worden afgestemd in regionaal verband.

Daarnaast is het toetsen van initiatieven door gemeenten aan gemeentelijke en regionale beleidsstukken en visies al neergelegd in de Omgevingswet en hoeft om die reden niet herhaald te worden in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Daar waar regio's nog werken met een gezamenlijk vastgestelde (structuur)visie, achten we het daarom ook wenselijk dat deze visie(s) de basis blijven voor de regionale afstemming.

Voorstel aan PS

Dikgedrukte tekst toevoegen in artikel 12.8, lid 1, onder b:
'b. dit regionaal is afgestemd binnen de regio Noord-Limburg, Midden-Limburg of Zuid-Limburg **of de motivering aangeeft dat de toevoeging passend is binnen reeds gemaakte regionale afspraken of visies.'**

Dikgedrukte tekst toevoegen in artikel 12.8, lid 4, onder b:
'b. een beschrijving van het proces van voorbereiding van het initiatief, de planvoorbereiding en de uitkomst en verantwoording van de afstemming in regionaal verband binnen de regio Noord-Limburg, Midden-Limburg of Zuid-Limburg **of een beschrijving die aangeeft dat de toevoeging passend is binnen reeds gemaakte regionale afspraken of visies**.'

Dikgedrukte tekst toevoegen aan artikel 12.9, lid 1, onder b:
'b. dit regionaal is afgestemd binnen de regio Noord-Limburg, Midden-Limburg of Zuid-Limburg **of de motivering aangeeft dat de toevoeging passend is binnen reeds gemaakte regionale afspraken of visies.**'

Dikgedrukte tekst toevoegen aan artikel 12.9, lid 3, onder b:

‘b. een beschrijving van het proces van voorbereiding van het initiatief, de planvoorbereiding en de uitkomst en verantwoording van de afstemming in regionaal verband binnen de regio Noord-Limburg, Midden-Limburg of Zuid-Limburg **of een beschrijving die aangeeft dat de toevoeging passend is binnen reeds gemaakte regionale afspraken of visies.’’**

Zienswijze
De indieners verzoeken het woordje “en“ toe te voegen aan het einde van artikel 12.9, lid 1, onder a. Volgens indieners is hier namelijk sprake van een omissie. Zij verwijzen daarvoor naar vergelijkbare artikelen waarin dit wel is opgenomen. Daarnaast verzoeken indieners de zinsnede "alsook het effect op de kantorenhoofdstructuur" aan het einde van lid 2 toe te voegen.

Indiener	
ZW-2010	ZW-2035

Standpunt GS

Indieners voeren terecht aan dat het woord ‘en’ vergeten is aan het einde van artikel 12.9, lid 1, onder a. Deze omissie wordt hersteld. Voor wat betreft het toetsen aan het effect op de kantorenhoofdstructuur, wordt dat onderdeel van de onderbouwing die in lid 2 gevraagd wordt.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikel 12.9 lid 1 aan het einde onder a: ‘en’

Zienswijze
De indieners verzoeken duidelijkheid over het verschil in maatvoering kantoren tussen de ontwerp-Omgevingsverordening en de SVREZL.

Indiener	
ZW-2010	ZW-2035

Standpunt GS

Maatvoering in de OVL is leidend. Mocht door andere maatvoeringsafspraken op regionaal niveau hierdoor discussie ontstaan in geval van een individueel kantoorgebouw kan hier maatwerk aan de orde zijn.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze
De indieners verzoeken daar waar gesproken wordt over kantoorvestigingen in algemene zin aanvullende beperkingen op te nemen voor het type kantooractiviteiten op campus X Hierbij verzoekt een indiener de aanduiding als stedelijk dienstenterrein voor campus X te verduidelijken.

Indiener					
ZW-1154	ZW-2007	ZW-2024			

Standpunt GS

Campus X is vanwege de aard van de activiteiten op de campus als stedelijk dienstenterrein aangeduid. Stedelijke dienstenterreinen zijn één van de subcategorieën van de zone ‘werklocaties’.

In een kantorenconcentratiegebied, zoals ook campus X, worden enkel maatvoerings- en afstemmingsafspraken vereist die passen binnen de kaders van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg. Als men striktere beperkingen overweegt vanuit gemeentelijke of private optiek is dat altijd mogelijk in afstemming met de terreineigenaar. Het is niet aan de orde voor de Provincie een locatie specifieke invulling voor een bepaald kantorenconcentratiegebied op te nemen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

In de toelichting bij artikel 12.9, eerste lid, onderdeel a is hiervoor wel al opgenomen dat op de campussen de kantoorontwikkelingen dienen aan te sluiten bij de aard van de campus waar de ontwikkeling plaatsvindt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.10 Algemene instructieregels bedrijventerreinen

Zienswijze over artikel 12.10 en 12.11 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om verruiming van de vestigingsmogelijkheden voor bedrijfsactiviteiten in de bedrijfscategorieën 1 en 2 op bedrijventerreinen in het algemeen en op de bedrijventerreinen van provinciaal belang.

Indiener					
ZW-0658	ZW-1154	ZW-2003	ZW-2006	ZW-2007	ZW-2010

ZW-2011	ZW-2012	ZW-2016	ZW-2020	ZW-2024	ZW-2029
ZW-2035					

Standpunt GS

Bedrijfscategorieën 1 en 2 passen veelal ook in bebouwd gebied. Indieners vragen om verruiming van de vestigingsmogelijkheden voor bedrijfsactiviteiten in die bedrijfscategorieën om lokaal meer mogelijkheden te hebben om gemotiveerd toch beperkt bedrijven in genoemde bedrijfscategorieën, met name categorie 2 bedrijven, te kunnen vestigen op bedrijventerreinen en om op bedrijventerreinen van provinciaal belang herontwikkeling of ontwikkeling van nieuwe type activiteiten beter te kunnen faciliteren.

In geval van dat laatste gaat het vooral om situaties waar bij de herontwikkeling van een zwaarder (grootschalig) bedrijventerrein en voor de stimulering van nieuwe industrieën aldaar als ondersteuning ook lichtere bedrijfsactiviteiten noodzakelijk kunnen zijn. Bijvoorbeeld in een “campusachtige omgeving” (denk aan startups, scaleups en innovatie ondersteunende research) waar bedrijfsactiviteiten aanvankelijk mogelijk tot een lichtere bedrijfscategorie behoren.

Voor het functioneren van een (her)ontwikkeling van een terrein als geheel, zonder afbreuk te doen aan het primaire karakter van het zware (grootschalige) bedrijventerrein, is GS van mening dat een verruiming van de vestigingsmogelijkheden van bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 3 tot en met 6 toegestaan kan worden, waarbij opgemerkt wordt dat de bijna uitsluitend kantoorachtige activiteiten in bedrijfscategorie 1 dan wel in een verzamelgebouw dienen te worden gevestigd om versnippering van kavelstructuren tegen te gaan.

Voorstel aan PS

A) Tekst wijzigen in artikel 12.10, lid 8, onder a.

van:
‘ten minste 80% van de beschikbare ruimte van het bedrijventerrein beschikbaar blijft voor bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 3, 4, 5 en 6’

naar:
‘ten minste 70% van de netto hectaren op het bedrijventerrein beschikbaar blijft voor bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 3, 4, 5 en 6’.

B) Aan het einde van artikel 12.10, lid 8, onder b wordt ‘en’ geschrapt

C) In onderdeel artikel 12.10, lid 8, onder c wordt de punt vervangen door een puntkomma gevolgd door ‘en’

D) Tekst toevoegen aan artikel 12.10, lid 8, als nieuw onderdeel d:

‘d. bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 1 alleen in een bedrijfsverzamelgebouw op het bedrijventerrein ondergebracht worden’.

E) Tekst wijzigen in laatste alinea van artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.10, zevende en achtste lid:

van:
‘In afwijking van het zevende lid kunnen gemeenten bij uitzondering toch de vestiging van een activiteit/bedrijf in een lichtere bedrijfscategorie (1 en 2) op een specifieke bedrijfskavel toestaan. Dit kan alleen onder de in het achtste lid genoemde voorwaarden, waarbij aan alle voorwaarden moet zijn voldaan. Dit om zoveel mogelijk te voorkomen dat door ongewenste functiemenging de maximaal toegestane bedrijfscategorie in feite wordt verlaagd, bedrijven onevenredig worden beperkt in hun bedrijfsvoering en er onnodig incourante bedrijfskavels of bedrijfspanden ontstaan. Uit het achtste lid volgt dat voor het toepassen van deze afwijkingsmogelijkheid het enkel gaat om (zeer) bijzondere gevallen, waarbij de gemeente alle relevante belangen moet afwegen. Daarbij zal ook onderbouwd moeten worden dat er geen andere geschikte plek is voor de betreffende ontwikkeling (onderdeel c.).’

naar:
‘In afwijking van het zevende lid kunnen gemeenten bij uitzondering toch de vestiging van een activiteit/bedrijf in een lichtere bedrijfscategorie (1 en 2) toestaan. Dit kan alleen onder de in het achtste lid genoemde voorwaarden, waarbij aan alle voorwaarden moet zijn voldaan. Dit om zoveel mogelijk te voorkomen dat door ongewenste functiemenging de maximaal toegestane bedrijfscategorie in feite wordt verlaagd, bedrijven onevenredig worden beperkt in hun bedrijfsvoering en er onnodig incourante bedrijfskavels of bedrijfspanden ontstaan.

Op bedrijventerreinen wordt hierbij procentueel meer ruimte geboden voor lichtere bedrijfscategorieën dan op bedrijventerreinen van provinciaal belang, omdat de beschikbare ruimte op bedrijventerreinen van provinciaal belang vanwege de aard van deze terreinen met name beschikbaar dient te blijven voor hogere bedrijfscategorieën.

Uit het achtste lid volgt dat voor het toepassen van deze afwijkingsmogelijkheid het enkel gaat om (zeer) bijzondere gevallen, waarbij de gemeente alle relevante belangen moet afwegen. Daarbij zal ook onderbouwd moeten worden dat er geen andere geschikte plek is voor de betreffende ontwikkeling (onderdeel c.).

De bijna uitsluitend kantoorachtige activiteiten in bedrijfscategorie 1 dienen in een bedrijfsverzamelgebouw gevestigd te worden om versnippering van kavelstructuren tegen te gaan’.

F) In artikel 12.11 het volgende nieuwe lid 3 toe te voegen:
‘In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan een omgevingsplan dat betrekking heeft op een bestaand of nieuw te ontwikkelen bedrijventerrein van provinciaal belang ook bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 1 en 2 toelaten, mits:

a. ten minste 80% van de netto hectaren op het bedrijventerrein beschikbaar blijft voor bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 3, 4, 5 en 6;

b. aanwezige bedrijven door de bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 1 en 2 niet onevenredig worden beperkt in hun bestaande bedrijfsvoering;

c. er geen andere reële vestigingsmogelijkheid is voor de bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 1 en 2; en

d. bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 1 enkel op het bedrijventerrein in een bedrijfsverzamelgebouw ondergebracht worden.'

G) Het huidige lid 3 in artikel 12.11 aanpassen naar lid 4 en in dit lid 4 de volgende tekst wijzigen:

van:
'De motivering bij een omgevingsplan bevat een verantwoording van de wijze waarop toepassing is gegeven aan het bepaalde in het eerste of tweede lid'.

naar:
'De motivering bij een omgevingsplan bevat een verantwoording van de wijze waarop toepassing is gegeven aan het bepaalde in het eerste, tweede of derde lid'.

Tekst toevoegen na laatste alinea in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.11:

H) 'Artikel 12.11, derde lid:

In afwijking van het eerste lid kunnen gemeenten bij uitzondering toch de vestiging van een activiteit/bedrijf in een lichtere bedrijfscategorie (1 en 2) toestaan. Dit kan alleen onder de in het derde lid genoemde voorwaarden, waarbij aan alle voorwaarden moet zijn voldaan. Dit om zoveel mogelijk te voorkomen dat door ongewenste functiemenging de maximaal toegestane bedrijfscategorie in feite wordt verlaagd, bedrijven onevenredig worden beperkt in hun bedrijfsvoering en er onnodig incourante bedrijfskavels of bedrijfspanden ontstaan.

Op bedrijventerreinen wordt hierbij procentueel meer ruimte geboden voor lichtere bedrijfscategorieën dan op bedrijventerreinen van provinciaal belang. Dit aangezien de beschikbare ruimte op bedrijventerreinen van provinciaal belang vanwege de aard van deze terreinen met name beschikbaar dient te blijven voor hogere bedrijfscategorieën.

Uit het derde lid volgt dat voor het toepassen van deze afwijkingsmogelijkheid het enkel gaat om (zeer) bijzondere gevallen, waarbij de gemeente alle relevante belangen moet afwegen. Daarbij zal ook onderbouwd moeten worden dat er geen andere geschikte plek is voor de betreffende ontwikkeling (onderdeel c.).

De bijna uitsluitend kantoorachtige activiteiten in bedrijfscategorie 1 dienen in een bedrijfsverzamelgebouw gevestigd te worden om versnippering van kavelstructuren tegen te gaan.'

I) Toevoegen begripsbepaling aan Bijlage I Begripsbepalingen:

Bedrijfsverzamelgebouw
een multifunctioneel pand dat speciaal is ingericht om verschillende (meestal kleinere) ondernemingen onder één dak te huisvesten. Elke huurder beschikt over een eigen kantoor, werkplaats of unit, maar maakt vaak gezamenlijk gebruik van faciliteiten zoals vergaderruimtes, receptie, parkeergelegenheid en sanitaire voorzieningen.

Zienswijze over artikel 12.10 en 12.11 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om specifieke projectlocaties aan te duiden in de OVL dan wel van provinciaal of nationaal belang dan wel in een specifieke zonering te benoemen in de OVL.

Indiener		
ZW-1154	ZW-1579	ZW-2012

Standpunt GS

In de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn bepaalde type bedrijventerreinen op basis van bepaalde criteria (bovenregionaal belang, omvang, mogelijkheden voor risicovolle, zwaardere en circulaire bedrijvigheid dan wel aanwezigheid van overslagfaciliteiten) aangeduid als bedrijventerreinen van provinciaal belang. Die lijst die daaruit voortvloeit is als bijlage II opgenomen en staat los van wel of geen directe provinciale en of nationale betrokkenheid. Concrete projectlocaties worden dan ook in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet benoemd, al dan niet in een specifieke zonering. Verzoeken met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen lopen via de reguliere ruimtelijke procedures.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken uitleg over waarom en nut van regionale afstemming bij uitbreiding of nieuwaanleg van bedrijventerreinen, de daaraan verbonden "onderzoek last" en eventuele heroverweging.

Indiener

ZW-2006	ZW-2011	ZW-2013	ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Aanleg en uitbreiding van bedrijventerreinen is niet alleen een gevoelig onderwerp (maatschappelijk en ruimtelijk), maar heeft vrijwel altijd een gemeentegrens overstijgend effect of invloed. Vandaar de vereiste regionale afstemming bij de motivatie van een ruimtelijk plan voor uitbreiding of nieuwaanleg bij bedrijventerreinen. Het motiveren van de behoefte waarom en welke mogelijkheden er nog zijn op bestaande locaties alvorens een gewijzigd of nieuw ruimtelijk plan te maken, is niet meer dan logisch via de standaard ruimtelijke planprocedure die onzes inziens niet tot een overmatige onderzoek last leidt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken geen aaneengesloten bedrijfsstructuur te laten van aangrenzende bedrijfskavels (> 5ha). Verder stellen zij dat de regeling max. kavelmaat 5 ha enkel de schaal van individuele bedrijfsvestigingen begrenst, maar adresseert niet expliciet de cumulatieve ruimtelijke impact van geclusterde bedrijvigheid op gebiedsniveau.	ZW-3016

Standpunt GS

Niet geheel duidelijk is of indiener nu refereert aan “geen aaneengesloten bedrijfsstructuur van aangrenzende bedrijfskavels” dan wel de “impact van geclusterde bedrijvigheid” die zonder toelichting ook leest als “meerdere verschillende bedrijven naast elkaar”.

In het geval van het eerste zijn juist in de instructieregel max. 5 ha (12.10 lid 2) onder sub b en c maatregelen opgenomen om dit te verhinderen. Indien indiener werkelijk bedoeld dat we impact van geclusterde bedrijvigheid boven 5 ha zouden moeten verhinderen, zou er geen enkel bedrijventerrein groter dan 5 ha kunnen worden aangelegd. Een implicatie die zowel planologisch als financieel onwerkbaar is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener stelt dat in de voorgestelde verordening een uitzondering voor de Einstein Telescoop wordt gemaakt v.w.b. de infrastructuur als een	ZW-2007

bedrijfskavel > 5 ha nodig zou zijn, maar dat onduidelijk is hoe wordt omgegaan met bedrijven die economisch en functioneel deel uitmaken van de ET-keten. Juist deze bedrijven leveren structurele regionale meerwaarde en vragen soms om maatwerk, bijvoorbeeld ten aanzien van kavelgrootte.

Standpunt GS

Stellingname van indiener is volledig correct, maar heeft overzien dat juist lid 5 en lid 6 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn toegevoegd om onder andere gelieerde bedrijvigheid te kunnen bedienen met een grotere bedrijfskavel indien gewenst.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de maximale bedrijfskavelgrootte van 5 hectare ook te laten gelden voor de bedrijventerreinen een logistiek knooppunt.	ZW-2020

Standpunt GS

De bedrijventerreinen een logistiek knooppunt zijn juist aangelegd om logistieke bedrijven die dergelijke grootschalige kavels vereisen kunnen faciliteren.

Nu besloten is dat we de markt voldoende gefaciliteerd hebben met dergelijke logistieke terreinen, is het uiteraard niet de bedoeling de gevestigde bedrijvigheid op de bewust in het verleden gecreëerde logistieke terreinen te beperken met deze aanvullende instructieregel. Vandaar de bewuste vrijstelling in lid 3 van artikel 12.10 van de maximale kavelgrootte voor dergelijke terreinen op de limitatieve lijst in de betreffende bijlage.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 en 12.11 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt in de tabel in de toelichting bij artikel 12.10 en 12.11 de ‘nee, tenzij’ bij Natuurnetwerk Limburg te veranderen naar ‘nee’. De indiener stelt daarnaast dat de tabel in de toelichting bestaat uit regels en verzoekt daarom die tabel te verplaatsen naar de instructieregels	ZW-3016

Standpunt GS

We zijn het met de indiener eens dat Natuurnetwerk Limburg niet bedoeld is voor economische ontwikkelingen. De ‘nee, tenzij’ waar in de toelichting bij artikel 12.10 en 12.11 aan wordt

gerefereerd betreft géén aanvullende uitzonderingsmogelijkheden voor de uitbreiding of nieuwe ontwikkeling van bedrijventerreinen, maar enkel de uitzondering zoals deze is opgenomen in de instructieregels over het Natuurnetwerk Limburg in paragraaf 8.1.2. Zoals ook in de toelichting bij artikel 8.3, onderdeel a, in paragraaf 8.1.2. is opgenomen: “Louter economische motieven of particuliere voordelen kwalificeren niet als groot openbaar belang.”

De tabel in de toelichting bij artikel 12.10 en 12.11 bevat een verwijzing naar de artikelen in de Omgevingsverordening Limburg waaraan voor de uitbreiding of nieuwe ontwikkeling van een bedrijventerrein moet worden voldaan. Deze tabel bevat dus géén nieuwe regels. De tabel is enkel bedoeld als een ‘service’ voor de lezer om zo snel te kunnen vinden aan welke instructieregels i bij uitbreiding of nieuwe ontwikkeling van bedrijventerreinen in de verschillende zoneringen moet worden voldaan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt in art. 12.10 lid 9 aan te geven dat niet alleen lid 8 maar ook lid 7 niet geldt voor een bedrijventerrein van provinciaal belang.	ZW-2016

Standpunt GS

De indiener heeft terecht geconstateerd dat zowel lid 7 als lid 8 niet gelden voor bedrijventerreinen van provinciaal belang, aangezien voor deze bedrijventerreinen andere instructieregels gelden (art. 12.11). We zullen dit corrigeren in de instructieregels en in de toelichting.

Voorstel aan PS

Dikgedrukte tekst toevoegen in artikel 12.10 lid 9:

9. Het **zevende en** achtste lid **gelden** niet voor een bedrijventerrein aangewezen als bedrijventerrein van provinciaal belang.

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.10:

van:
‘De instructieregels van artikel 12.10 zijn van toepassing op alle bestaande en te ontwikkelen bedrijventerreinen in Limburg. Artikel 12.10, eerste tot en met zevende lid, gelden ook voor bedrijventerreinen die zijn aangewezen als ‘bedrijventerrein van provinciaal belang’.’

naar:

‘De instructieregels van artikel 12.10 zijn van toepassing op alle bestaande en te ontwikkelen bedrijventerreinen in Limburg. Artikel 12.10, eerste tot en met zesde lid, gelden ook voor bedrijventerreinen die zijn aangewezen als ‘bedrijventerrein van provinciaal belang’.’

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.10, negende lid:

van:
‘Bij bedrijventerreinen van provinciaal belang moet voor wat betreft uitzonderingen voor bedrijfsactiviteiten vallend onder een lagere bedrijfscategorie worden voldaan aan de instructieregels in artikel 12.11. Hiervoor geldt dus niet de uitzonderingsmogelijkheid geregeld in art. 12.10, achtste lid. Het bepaalde in het negende lid beoogt dit te verduidelijken.’

naar:
‘Bij bedrijventerreinen van provinciaal belang moet voor wat betreft toegestane bedrijfscategorieën en uitzonderingen voor bedrijfsactiviteiten vallend onder een lagere bedrijfscategorie worden voldaan aan de instructieregels in artikel 12.11. Hiervoor gelden dus niet de instructieregels in art. 12.10, zevende en achtste lid. Het bepaalde in het negende lid beoogt dit te verduidelijken.’

Zienswijze over artikel 12.10 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener stelt dat de in de Omgevingsvisie opgenomen tekst over het primair landbouwgebied niet overeenkomt met de in de ontwerp-Omgevingsvisie opgenomen ‘ja, mits’ in plaats van ‘nee, tenzij’ voor primair landbouwgebied zoals opgenomen in de tabel in de toelichting bij art. 12.10. De indiener stelt dat er hierdoor, i.c.m. de in art. 7.2 opgenomen uitzondering voor uitbreiding en nieuwe ontwikkeling van bedrijventerreinen, geen sprake is van bescherming van agrarische bedrijfslocaties en agrarische grondgebruik. De indiener verzoekt in de toelichting bij art. 12.10 bij primair landbouwgebied een ‘nee, tenzij’ op te nemen, artikel 7.2 lid 1 sub c te schrappen en in art. 12.10 toe te voegen dat dient te worden gemotiveerd hoe rekening is gehouden met de belangen van agrarische bedrijven en agrarisch grondgebruik en voorts dat nieuwe respectievelijk uitbreiding van bedrijventerreinen in primair landbouwgebied slechts is toegestaan indien sprake is van geen of minimale beperkingen voor agrarische bedrijfslocaties en -gronden.	ZW-3007

Standpunt GS

Afgelopen periode kende Limburg geen tekort aan bedrijventerreinen, maar bij een planningshorizon tot 2035 en verder, overtreft de ruimtebehoefte de beschikbare voorraad (bron: analyses op basis van het Regionaal Economisch Bedrijventerreinen Informatiesysteem Limburg (REBIS)). Aansluitend bij de redeneerlijn ‘behoefte-bestaand-uitbreiding-nieuw’, is het grootste deel van deze ruimtebehoefte in te vullen door gebruik van nog beschikbare voorraad of door verdichting en herontwikkeling op bestaande bedrijventerreinen (bron: rapport 'Potentie Beter Benutten Bedrijventerreinen Limburg, juni 2024 '). De dan nog resterende behoefte dient te worden ingevuld met uitbreidingen van bestaande bedrijventerreinen of plannen voor nieuwe bedrijventerreinen. Deze behoefte is als planningsopgave aan gemeenten, uitgesplitst per regio, opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI). Vanwege deze planningsopgave voor bedrijventerreinen is voor de uitbreiding of nieuwe ontwikkeling van bedrijventerreinen bewust een uitzondering gemaakt in primair landbouwgebied. Deze uitzondering is tijdens de totstandkoming van de POVI reeds benoemd op verschillende plekken en vervolgens ook in de definitieve POVI verankerd.

De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg bevat, zoals aangekondigd in de POVI, enkel de juridische uitwerking hiervan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 en 12.12 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener stelt dat de algemene zonering en de instructieregels voor bedrijventerreinen en solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare strenge regels leggen op kleinschalige economische activiteiten in het buitengebied en geeft aan dat dit herbestemming van agrarisch vastgoed bemoeilijkt. De indiener verzoekt om binnen landbouwzones duidelijk onderscheid te maken tussen de ontwikkeling van bedrijventerreinen enerzijds en multifunctionele, gebiedseigen economische functies op agrarische erven anderzijds.	ZW-2007

Standpunt GS

De instructieregels over bedrijventerreinen en solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare gaan niet over individuele bedrijvigheid en herbestemming van agrarische vastgoed in primair landbouwgebied. Voor activiteiten in het primair landbouwgebied moet wel worden voldaan aan de instructieregels die voor deze zone gelden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10	**Indiener**

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
De indiener verzoekt het ingeschatte ruimtebeslag van batterijopslag ook mee te nemen in het hoofdstuk bedrijventerreinen.	ZW-2016

Standpunt GS

Batterij-opslag kan inderdaad een plek vinden op bedrijventerreinen (zie ook artikel 13.5). In de instructieregels 12.10 bedrijventerreinen en 12.11 bedrijventerreinen van provinciaal belang wordt geen duiding gegeven van welke soort activiteiten welk ruimtebeslag vragen, maar wordt enkel aangegeven welke soort bedrijfsactiviteiten waar zijn toegestaan, gekoppeld aan de bedrijfscategorieën waar verschillende bedrijfsactiviteiten in gecategoriseerd zijn. Deze categorisering is opgenomen in bijlage XIII bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg –Omgevingsverordening Limburg.

We realiseren ons hierbij dat batterijopslag als bedrijfsactiviteit niet is opgenomen in bijlage XIII en zullen dit aanvullen, in een bedrijfscategorie gekoppeld aan vergelijkbare activiteiten. Aangezien onze instructieregels enkel gelden voor batterij-energieopslaginstallaties met een bruto-oppervlak van meer dan 2.000 m2 stellen we voor deze categorie ook als zodanig op te nemen in bijlage XIII.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in bijlage XIII Bedrijfscategorieën 1 tot en met 6, onder nummer 35 PRODUKTIE EN DISTRIB. VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER als nieuwe regel:
Energieopslag
Batterij-energieopslaginstallatie met een bruto-oppervlak van meer dan 2.000 m2 - bedrijfscategorie 4

Zienswijze over artikel 12.10 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener vraagt waarom defensiedoeleinden zijn uitgezonderd in artikel 12.10.	ZW-2029

Standpunt GS

De uitzondering waaraan de indiener refereert heeft niet betrekking op toestaan van of de wens defensie-onderdelen te vestigen op bedrijventerreinen; lid 4 is enkel een uitzondering van de max. kavelmaat van 5 ha voor individuele bedrijfskavels, indien defensie die zou willen gaan benutten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10	Indiener

Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	
De indiener verzoekt aanpassingen van een definitie (bedrijfskavel) in de begrippenlijst en parallel daaraan een verduidelijking toe te voegen aan art. 12.10 lid 2 sub c	ZW-3015

Standpunt GS

Het aangepaste definitievoorstel wijkt slechts summier af (sluit iets uit wat wij niet raadzaam achten) van de definitie in het ontwerp en de vermeende verduidelijking leidt (mogelijk onbedoeld) tot een verruiming die niet wenselijk is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.11 Instructieregels bedrijventerrein van provinciaal belang

Zienswijze
De indiener(s) verzoeken generieke vrijstelling van bedrijfscategorie 3 bij de Bedrijventerreinen van provinciaal belang.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

Er zijn voor deze categorie van bedrijven bewust 6 specifieke vrijstellingsmogelijkheden opgenomen en geen generieke vrijstelling omdat in het geval zij hieraan voldoen veelal een behoorlijke omvang vragen en gemeenten zich steeds per aanvraag moeten afwegen of er voldoende (milieu)ruimte resteert voor de zwaardere bedrijvigheid.

Verder zou een generieke vrijstelling gaan interveniëren met de vrijstellingsmogelijkheid voor bedrijfscategorieën 1 en 2 die ook n.a.v. zienswijzen zijn mogelijk gemaakt voor de bedrijventerreinen van provinciaal belang.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze

De indieners verzoeken op een bepaalde plek in de toelichting op 12.11 het woord “op” te vervangen door “van” in de zinsnede "veranderen van functie, omvang of vestigingsmogelijkheden op een bedrijventerrein van provinciaal belang".

Indiener	
ZW-2010	ZW-2035

Standpunt GS

Een dergelijke tekstuele verbetering in een toelichting zouden we gaarne overnemen, ware het niet dat we in deze moeten concluderen dat het woord “op” hier niet alleen beter maar ook zo bedoeld is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze	**Indiener**
De indiener verzoekt afstemming tussen gemeente en GS niet op te nemen in de toelichtende tekst bij artikel 12.11 voor het wijzigen van een ruimtelijk plan van een bedrijventerrein van provinciaal belang vanwege vermeend tijdsbeslag en onduidelijkheid over de procedure.	ZW-2016

Standpunt GS

Indien in de instructieregels niets is opgenomen over een afwijkende procedure is de reguliere ruimtelijke planprocedure van toepassing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze	**Indiener**
De indiener vraagt of we beseffen als we over bedrijfscategorie 5 spreken dat het om zwaardere bedrijvigheid gaat en of we daarmee vinden dat dergelijke bestemmingen ook zo veel mogelijk zodanig ingevuld zouden moeten worden. En indien niet of we dit niet moeten heroverwegen.	ZW-2020

Standpunt GS

We hebben bewust voor bescherming van terreinen met zwaardere bedrijfscategorieën gekozen, vandaar dat de instructieregel ook zo gesteld is met een aantal vrijstellingsmogelijkheden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze	**Indiener**

De indiener verzoekt te verduidelijken waarom in hoofdstuk 12 van de ontwerp-Omgevingsverordening de aanduiding bedrijventerrein van provinciaal belang is opgenomen, terwijl in de Nota van Zienswijzen bij de ontwerp-Omgevingsvisie is aangegeven dat deze term wordt verlaten.	ZW-1154

Standpunt GS

In de Nota van Zienswijzen bij de ontwerp-Omgevingsvisie is aangegeven dat de naamgeving ‘industrieterreinen van provinciaal belang’ in de gehele POVI-tekst wordt gewijzigd in ‘industrieterreinen waarvoor Provincie geluidproductieplafonds vaststelt’.

Dit is gedaan ter verduidelijking van het onderscheid tussen terreinen waarvoor de Provincie specifieke taken en bevoegdheden heeft voor geluid (‘industrieterreinen waarvoor Provincie geluidproductieplafonds vaststelt') en terreinen waarvoor we de planologische status van de bestaande terreinen én de bijbehorende gebruiksmogelijkheden willen zekerstellen (‘bedrijventerreinen van provinciaal belang’).

De term ‘bedrijventerrein van provinciaal belang’ is hierbij niet losgelaten en zowel in de POVI als in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.12 Instructieregels solitaire bedrijfskavel groten dan 1 hectare

Zienswijze
De indieners verzoeken artikel 12.12 lid 3 en 4 aan te passen of te schrappen. Ze stellen dat deze instructieregels de mogelijkheden tot functiewijziging of herontwikkeling van een solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare beperken. Zij geven aan dat artikel 12.12 lid 3 voorbijgaat aan het feit dat functiewijziging soms wenselijker is dan bijdrage van de kavel aan de planningsopgave voor bedrijventerreinen. Een aantal indieners verzoekt hierbij ook aan te geven dat gedeeltelijke herontwikkeling of fasering mogelijk is.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2011	ZW-2013	ZW-2014	ZW-2018	ZW-2020
ZW-2029					

Standpunt GS

De indieners hebben diverse verzoeken i.r.t. tot de mogelijkheden die geboden worden voor functiewijziging of herstructurering van solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare bij leegstand of beëindiging van de bedrijfsvoering.

Lid 3 van artikel 12.12 geeft aan dat functiewijziging of herstructurering alleen mogelijk is “indien de betreffende solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare geen bijdrage kan leveren aan de planningsopgave voor bedrijventerreinen zoals opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg”.

In de toelichting bij dit lid wordt aangegeven dat de gemeente “dient … te motiveren waarom deze bedrijfskavel geen bijdrage kan leveren aan [de] planningsopgave”. Deze motivering kan zowel kwantitatief zijn (bijv. is de locatie groot genoeg voor de ontwikkeling als bedrijventerrein), maar kan ook bestaan uit een toelichting en motivering op kwalitatieve aspecten die aantoont dat de betreffende kavel bijvoorbeeld qua ligging of beschikbare infrastructuur niet geschikt is voor ontwikkeling als bedrijventerrein. Daarmee bevat lid 3 geen verplichting die aangeeft dat de kavel per definitie een bedrijventerrein moet worden.

Wij zijn van mening dat lid 3, gelezen in combinatie met lid 4 en de toelichting bij deze leden, voldoende ruimte biedt om functiewijziging mogelijk te maken én tegelijkertijd rekening te houden met de mogelijkheden van de betreffende kavels om eventueel een bijdrage te leveren aan de planningsopgave voor bedrijventerreinen.

Voor wat betreft gedeeltelijke herstructurering en fasering bij leegstand of beëindiging van bedrijfsvoering, bieden lid 3 en lid 4 onzes inziens ook voldoende ruimte om dit te kunnen realiseren. Lid 5 eist dat de motivering bij het omgevingsplan een verantwoording bevat van de wijze waarop toepassing is gegeven aan het bepaalde in het tweede tot en met het vierde lid.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze
De indieners vragen wat artikel 12.12 lid 2a betekent voor een kas in ontwikkelgebied glastuinbouw van 10 hectare waar zonne-energie wordt opgewekt?

Indiener	
ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Lid 2a biedt een uitzondering voor de ontwikkeling van nieuwe solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare bij voorzieningen voor de opwekking, transport en opslag van energie.
Dergelijke voorzieningen worden vaak geregeld op een ‘bedrijfsbestemming’. Art. 12.12 lid 2a dient te worden gelezen in samenhang met de instructieregels over energie in hoofdstuk 13.

Een kas in een ontwikkelgebied glastuinbouw heeft vaak de bestemming ‘agrarisch’ en wordt in dat geval niet gezien als onderdeel van de ‘solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare’ (aansluitend bij de definitie van ‘solitaire bedrijfskavels > 1 hectare’ zoals opgenomen in de toelichting bij artikel 12.12). Wanneer deze kas een agrarische bestemming heeft, blijft wel van belang dat hier ook daadwerkelijk agrarische productie plaatsvindt, ook wanneer hier ook zonne-energie wordt opgewekt.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.12 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners vragen wat lid 1 betekent voor VAB’s en voormalige VTE-locaties aangezien diverse VAB’s uit het verleden nu ‘solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare’ zijn.

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De term ‘voormalig’ in de begripsomschrijving en toelichting bij ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’ roept verwarring op. Om dit te verhelpen zullen we het woord ‘voormalig’ uit zowel de toelichting als uit de begripsomschrijving weghalen.

Als een VAB of VTE-locatie groter is dan 1 hectare en transformeert naar een andere bedrijfsactiviteit, ontstaat er een nieuwe solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare. Dit is aansluitend bij lid 1 niet toegestaan.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.12.

van:
‘... Een (voormalige) landbouwbedrijfskavel, (voormalige) agrarische bedrijfskavel of bedrijfskavel voor een bedrijf binnen de sector vrijetijdseconomie valt niet onder deze begripsomschrijving. ...’

naar:
‘... Een landbouwbedrijfskavel, agrarische bedrijfskavel of bedrijfskavel voor een bedrijf binnen de sector vrijetijdseconomie valt niet onder deze begripsomschrijving. ...’

Tekst wijzigen in Bijlage I Begripsbepalingen ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’
van:

‘afzonderlijk gelegen bedrijfskavel voor één enkel bedrijf met bijbehorende voorzieningen, groter dan 1 hectare en niet grenzend aan of gelegen binnen een 'bedrijventerrein’ of een ‘stedelijk dienstenterrein’. Een (voormalige) landbouwbedrijfskavel, (voormalige) agrarische bedrijfskavel of bedrijfskavel voor een bedrijf binnen de sector vrijetijdseconomie valt niet onder deze begripsomschrijving.’

naar:
‘afzonderlijk gelegen bedrijfskavel voor één enkel bedrijf met bijbehorende voorzieningen, groter dan 1 hectare en niet grenzend aan of gelegen binnen een 'bedrijventerrein’ of een ‘stedelijk dienstenterrein’. Een landbouwbedrijfskavel, agrarische bedrijfskavel of bedrijfskavel voor een bedrijf binnen de sector vrijetijdseconomie valt niet onder deze begripsomschrijving.’

Zienswijze
De indieners vragen of de Provincie ten aanzien van het verbod in art. 12.12 lid 1 een uitzondering kan maken voor een voorziening die bijdraagt aan de transitie van het landelijk gebied, een voorziening die de circulaire economie bevordert en een voorziening die direct afhankelijk is van lokale of regionale primaire agrarische productie.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Op landbouwbedrijfskavel en agrarische bedrijfskavel is art. 12.12 lid 1 niet van toepassing.
De voorzieningen die zijn uitgezonderd van artikel 12.12 lid 1 zijn opgenomen in lid 2. Dit betreffen voorzieningen met een groot maatschappelijk belang. Wij gaan geen aanvullende generieke uitzonderingsbepaling opnemen. Bij verzoek om het mogelijk maken van voorzieningen die niet onder art. 12.12 lid bestaat altijd de mogelijkheid om aan de hand van artikel 1.6 een ontheffing aan te vragen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.13 Instructieregels wonen op bedrijventerreinen

Zienswijze over artikel 12.13 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**

De indieners verzoeken artikel 12.13 aan te passen en herontwikkeling/transformatie van een bedrijventerrein naar wonen toe te staan, of de mogelijkheden om een bedrijventerrein met een gemengd karakter (wonen en werken) te behouden.

Indiener				
ZW-2003	ZW-2017	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Functiemenging van bedrijven en wonen staan wij niet toe op bedrijventerreinen, met uitzondering van bestaande situaties. In bepaalde situaties kan het wenselijk zijn om meerdere kavels van een bedrijventerrein te transformeren en formeel via een aanpassing van het omgevingsplan te wijzigen. Mogelijkheden voor een wijziging naar wonen worden geboden middels lid 2 van art. 12.13.

De toelichting bij art. 12.13 lid 1 kan verwarrend werken wanneer deze wordt gelezen in samenhang met lid 2, waarin we functiewijziging wél onder voorwaarden toestaan. Om deze reden zullen we de toelichting bij lid 1 verduidelijken.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.13, eerste lid door de **dikgedrukte** tekst toe te voegen:

van:
‘Onder het toevoegen van een of meerdere woningen wordt mede het wijzigen van de functie naar wonen verstaan.’

naar:
‘Onder het toevoegen van een of meerdere woningen wordt mede het wijzigen van de functie naar wonen verstaan **wanneer het gaat om kavel(s) op een bedrijventerrein. In lijn met lid 2 van dit artikel is functiewijziging van kavel(s) aan de randen van een bedrijventerrein op een locatie die grenst aan stedelijk gebied of een landelijke kern onder voorwaarden wel mogelijk**.’

Zienswijze over artikel 12.13, tweede lid
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken lid 2d als eerste onderdeel onder lid 2 op te nemen om zo het uitgangspunt opgenomen onder lid 2d beter te benadrukken.

Indiener	
ZW-2010	ZW-2035

Standpunt GS

De onderdelen onder lid 2 zijn allemaal van belang, vandaar dat lid 2d eindigt met ‘en’. Om deze reden moeten ze allemaal gemotiveerd worden bij verzoeken om een of meerdere woningen op een bedrijventerrein toe te voegen op een locatie die grenst aan stedelijk gebied of een landelijke kern.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.10 en 12.13 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners vragen waarom de provincie een kazerne toestaat op een bedrijventerrein, als andere woonhuisvesting niet wenselijk is en andere generieke defensie gerelateerde uitzonderingen.

Indiener	
ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

De Provincie staat geen kazernes toe op bedrijventerreinen. De voorrang voor defensie waarnaar de indiener refereert in de toelichting bij de zienswijze heeft geen betrekking op het toestaan van defensie-gerelateerde huisvesting op bedrijventerreinen.

De uitzondering heeft niet betrekking op toestaan van of de wens defensieonderdelen te vestigen op bedrijventerreinen; lid 4 in artikel 12.10 is enkel een uitzondering van de max. kavelmaat van 5 ha voor individuele bedrijfskavels, indien defensie die zou willen gaan benutten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.13 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener stelt dat er geen duidelijke toelichting is voor waarom in lid 2 een uitzonderingsmogelijkheid wordt geboden om onder voorwaarden een of meerdere woningen toe te voegen op een locatie die grenst aan stedelijk gebied of een landelijke kern, maar waarom deze uitzonderingsmogelijkheid niet wordt geboden voor logies. Daarnaast voert de indiener aan dat artikel 12.13 een territoriale beperking van dienstenactiviteiten bevat en daarom aan artikel 15 van de Dienstenrichtlijn moet worden getoetst. Volgens indiener ontbreekt in de toelichting een deugdelijke onderbouwing dat de beperking	ZW-0008

noodzakelijk en evenredig is, waardoor twijfel bestaat over de verenigbaarheid van de bepaling met de Dienstenrichtlijn.

Standpunt GS

Om te verduidelijken dat art.12.13 ziet op 'wonen' op bedrijventerreinen in verschillende vormen, zullen we de terminologie 'logies' verwijderen en het artikel aanvullen met 'huisvesting voor short-stay'. Dit betreft short-stay voor verschillende doelgroepen. Deze short-stay zullen we, aansluitend bij hetgeen bepaald is voor wonen, ook aan lid 2 toevoegen.

Voorstel aan PS

Op basis van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikel 12.13

van:

'1. Een omgevingsplan voorziet niet in het toevoegen van een of meerdere woningen of het bieden van logies op een bedrijventerrein.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het toevoegen van een of meerdere woningen op een bedrijventerrein op een locatie die grenst aan stedelijk gebied of een landelijke kern mits:

a. het toevoegen van de woningen geen belemmering vormt voor de bedrijfsactiviteiten op het bedrijventerrein;

b. de bedrijfsactiviteiten op het bedrijventerrein geen belemmering vormen voor het toevoegen van de woningen;

c. de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;

d. er een gegronde noodzaak is voor het benutten van schaarse ruimte op het bedrijventerrein; en

e. de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en bij de bedrijfscategorie waartoe de omliggende bedrijfsactiviteiten behoren.

3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op tijdelijke woningen.

4. De motivering bij een omgevingsplan bevat een verantwoording van de wijze waarop toepassing is gegeven aan het bepaalde in het tweede en derde lid'.

naar:

1. Een omgevingsplan voorziet niet in het toevoegen van een of meerdere woningen of huisvesting voor short-stay op een bedrijventerrein.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op het toevoegen van een of meerdere woningen of huisvesting voor short-stay op een bedrijventerrein op een locatie die grenst aan stedelijk gebied of een landelijke kern mits:

a. het toevoegen van de woningen of huisvesting voor short-stay geen belemmering vormt voor de bedrijfsactiviteiten op het bedrijventerrein;

b. de bedrijfsactiviteiten op het bedrijventerrein geen belemmering vormen voor het toevoegen van de woningen of huisvesting voor short-stay;

c. de gemeente beschikt over een integrale samenhangende onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;

d. er een gegronde noodzaak is voor het benutten van schaarse ruimte op het bedrijventerrein; en

e. de ontwikkeling qua maat, schaal en functie past bij de ruimtelijke situatie en bij de bedrijfscategorie waartoe de omliggende bedrijfsactiviteiten behoren.

3. De motivering bij een omgevingsplan bevat een verantwoording van de wijze waarop toepassing is gegeven aan het bepaalde in het tweede lid.

Op basis van dit zienswijzepunt tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.13

van:
‘Op bedrijventerreinen is een toenemende ruimtedruk ontstaan door de vestiging van functies die niet direct aan een bedrijventerrein te relateren zijn. Kwetsbare functies, waaronder wonen, inclusief huisvesting van arbeidsmigranten of tijdelijk wonen, lenen zich niet voor functiemenging op een bedrijventerrein. Huisvesting van arbeidsmigranten wordt, in lijn met de Provinciale Omgevingsvisie Limburg, voor de toepassing van artikel 12.13 niet als een vorm van logies beschouwd, maar als ‘wonen’. Omdat in de praktijk de huisvesting van arbeidsmigranten planologisch soms als een vorm van ‘logies’ wordt geregeld, is ‘het bieden van logies’ ook opgenomen in het eerste lid van artikel 12.13. De toepasselijkheid van artikel 12.13, eerste lid, op huisvesting van arbeidsmigranten in de vorm van logies is op die manier verduidelijkt. Voor de uitleg van het begrip ‘logies’ moet worden aangesloten bij de begripsomschrijving van ‘logiesfunctie’ in Bijlage I, onder B bij artikel 1.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving: ‘gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan personen’.

Kwetsbare functies, zoals hierboven benoemd, lenen zich niet voor functiemenging op een bedrijventerrein vanwege:

- omgevingsfactoren (geluids- en geuroverlast, verkeersveiligheid, fijnstof, milieucirkels en de vaak niet-geringe afstand tot voorzieningen) met een impact op de kwetsbare functie;

- de impact van de kwetsbare functie op het functioneren van het bedrijventerrein (bijvoorbeeld mogelijke belemmeringen voor uitbreiding van bedrijfsvestigingen nabij de kwetsbare functie);

Daarnaast geldt dat er op bedrijventerreinen een ruimtedruk bestaat en er naar de toekomst toe voldoende geschikte ruimte op bedrijventerreinen beschikbaar moet blijven (in de diverse bedrijfscategorieën). Het toedelen van een functie aan een kavel op een bedrijventerrein die impact heeft op dat bedrijventerrein, past niet binnen het uitgangspunt om voldoende geschikte ruimte op bedrijventerreinen beschikbaar te houden.
Ook past het niet bij het in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg opgenomen Limburgse principe 1 “Recht doen aan een gezonde en veilige leefomgeving voor mens, dier en plant”.

Artikel 12.13, eerste lid: Onder het toevoegen van een of meerdere woningen wordt mede het wijzigen van de functie naar wonen verstaan.

Artikel 12.13, tweede lid: Het is van belang dat de woning niet geïsoleerd ligt ten opzichte van het stedelijk gebied of een landelijke kern, maar hier een ruimtelijk logische verbinding mee aangaat. Denk daarbij aan een goede aansluiting op bestaande stedenbouwkundige structuren, zoals andere bebouwing en infrastructuur. Dit is ook van belang voor onder andere de bereikbaarheid van voorzieningen en hulpdiensten. Grenzend aan stedelijk gebied of een landelijke kern, betekent ook dat de kavel waar de woning(en) op is voorzien aan de rand van een bedrijventerrein is gelegen. Wanneer de kavel aan de rand van een bedrijventerrein ligt, is de impact van omgevingsfactoren op een woning het meest te beperken. Dit geldt ook voor de impact van de woning op het functioneren van het bedrijventerrein.

In bepaalde gevallen kan aan de randen van een bedrijventerrein het toevoegen van een of meerdere woningen worden toegestaan. Hierbij moet worden voldaan aan alle vereisten als benoemd in onderdeel a tot en met e.

Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel a en onderdeel b:
Bij het toevoegen van een of meerdere woningen moet aangetoond worden dat er geen sprake is van een belemmering voor de omliggende bedrijfsactiviteiten op het bedrijventerrein. Andersom mag ook het toevoegen van een of meerdere woningen niet beperkt worden door omliggende bedrijfsactiviteiten. Bij de beoordeling of de ontwikkeling geen belemmering vormt, kunnen de volgende elementen betrokken worden. Daarbij geldt dat dit geen limitatieve opsomming is:

- -afstand tot nabijgelegen bedrijven en voorzieningen (bijvoorbeeld supermarkt);
- bereikbaarheid;
- ernst van geuroverlast, geluidsoverlast, licht- en verkeershinder;
- zichtlijnen;
- groeninpassing.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel c: Alvorens een gemeente voor het toevoegen van een of meerdere woningen kan uitwijken naar een bedrijventerrein, dient zij te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing zoals bedoeld in artikel 12.1. Daarnaast dient gemotiveerd te worden hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel d: Een gemeente moet aan de hand van de integrale samenhangende onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het benutten van de schaarse ruimte op een bedrijventerrein.
Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat de grond op het bedrijventerrein goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw gemakkelijker en sneller kan.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel e: De gemeente dient te motiveren hoe de ontwikkeling qua maat (omvang), schaal (schaalniveau) en functie past bij de ruimtelijke situatie. Hierbij moet ook worden gemotiveerd hoe de beoogde ontwikkeling zich verhoudt tot de bedrijfscategorieën waartoe de omliggende bedrijfsactiviteiten behoren.'

naar:
'Op bedrijventerreinen is een toenemende ruimtedruk ontstaan door de vestiging van functies die niet direct aan een bedrijventerrein te relateren zijn. Kwetsbare functies, waaronder wonen en huisvesting voor short-stay lenen zich niet voor functiemenging op een bedrijventerrein, vanwege: omgevingsfactoren (geluids- en geuroverlast, verkeersveiligheid, fijnstof, milieucirkels en de vaak niet-geringe afstand tot voorzieningen) met een impact op de kwetsbare functie; de impact van de kwetsbare functie op het functioneren van het bedrijventerrein (bijvoorbeeld mogelijke belemmeringen voor uitbreiding van bedrijfsvestigingen nabij de kwetsbare functie).

Daarnaast geldt dat er op bedrijventerreinen een ruimtedruk bestaat en er naar de toekomst toe voldoende geschikte ruimte op bedrijventerreinen beschikbaar moet blijven (in de diverse bedrijfscategorieën). Het toedelen van een functie aan een kavel op een bedrijventerrein die impact heeft op dat bedrijventerrein, past niet binnen het uitgangspunt om voldoende geschikte ruimte op bedrijventerreinen beschikbaar te houden. Ook past het niet bij het in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg opgenomen Limburgse principe 1 "Recht doen aan een gezonde en veilige leefomgeving voor mens, dier en plant".

Artikel 12.13, eerste lid: Onder het toevoegen van een of meerdere woningen wordt mede het wijzigen van de functie naar wonen verstaan.

Artikel 12.13, tweede lid: Het is van belang dat de woning of huisvesting voor short-stay niet geïsoleerd ligt ten opzichte van het stedelijk gebied of een landelijke kern, maar hier een ruimtelijk logische verbinding mee aangaat. Denk daarbij aan een goede aansluiting op bestaande stedenbouwkundige structuren, zoals andere bebouwing en infrastructuur. Dit is ook van belang voor onder andere de bereikbaarheid van voorzieningen en hulpdiensten.

Grenzend aan stedelijk gebied of een landelijke kern, betekent ook dat de kavel waar de woning(en) of de huisvesting voor short-stay op is voorzien, aan de rand van een bedrijventerrein is gelegen. Wanneer de kavel aan de rand van een bedrijventerrein ligt, is de impact van omgevingsfactoren op een woning of de huisvesting voor short-stay het meest te beperken. Dit geldt ook voor de impact van de woning of de huisvesting voor short-stay op het functioneren van het bedrijventerrein.

In bepaalde gevallen kan aan de randen van een bedrijventerrein het toevoegen van een of meerdere woningen of huisvesting voor short-stay worden toegestaan. Hierbij moet worden voldaan aan alle vereisten als benoemd in onderdeel a tot en met e.

Hieronder volgt een toelichting per onderdeel.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel a en onderdeel b:
Bij het toevoegen van een of meerdere woningen of huisvesting voor short-stay moet aangetoond worden dat er geen sprake is van een belemmering voor de omliggende bedrijfsactiviteiten op het bedrijventerrein. Andersom mag ook het toevoegen van een of meerdere woningen of huisvesting voor short-stay niet beperkt worden door omliggende bedrijfsactiviteiten. Bij de beoordeling of de ontwikkeling geen belemmering vormt, kunnen de volgende elementen betrokken worden. Daarbij geldt dat dit geen limitatieve opsomming is:

- afstand tot nabijgelegen bedrijven en voorzieningen (bijvoorbeeld supermarkt);
- bereikbaarheid;
- ernst van geuroverlast, geluidsoverlast, licht- en verkeershinder;
- zichtlijnen;
- groeninpassing.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel c: Alvorens een gemeente voor het toevoegen van een of meerdere woningen of huisvesting voor short-stay kan uitwijken naar een bedrijventerrein, dient zij te beschikken over een samenhangende integrale onderbouwing zoals bedoeld in artikel 12.1. Daarnaast dient gemotiveerd te worden hoe de betreffende ontwikkeling past binnen deze onderbouwing, als onderdeel van de totale gemeentelijke woningbouwopgave en de daarbij behorende programmering.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel d: Een gemeente moet aan de hand van de integrale samenhangende onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het benutten van de schaarse ruimte op een bedrijventerrein. Die noodzaak kan niet gelegen zijn in het gegeven dat de grond op het bedrijventerrein goedkoper is en daarom realisatie van woningbouw of huisvesting voor short-stay gemakkelijker en sneller kan.

Artikel 12.13, tweede lid, onderdeel e: De gemeente dient te motiveren hoe de ontwikkeling qua maat (omvang), schaal (schaalniveau) en functie past bij de ruimtelijke situatie. Hierbij moet ook worden gemotiveerd hoe de beoogde ontwikkeling zich verhoudt tot de bedrijfscategorieën waartoe de omliggende bedrijfsactiviteiten behoren'.

Zienswijze over artikel 12.13, tweede lid
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken de voorwaarden voor het wonen op bedrijventerreinen te versoepelen en expliciet onderscheid te maken tussen reguliere woningbouw en specifieke woonvormen zoals huisvesting van arbeidsmigranten.

Indiener					
ZW-0008	ZW-2011	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029	ZW-3015

Standpunt GS

Op bedrijventerreinen zijn kwetsbare functies zoals wonen en dus ook short-stay huisvesting voor arbeidsmigranten niet toegestaan. Uitzondering hierop zijn bedrijfswoningen die nog in gebruik zijn en wonen en huisvesting voor short-stay aan de randen van bedrijventerreinen grenzend aan stedelijk gebied onder de voorwaarden opgenomen in art. 12.13 lid 2. Daarnaast zijn er wel mogelijkheden voor wonen en huisvesting van arbeidsmigranten op solitaire bedrijfskavels (groter dan 1 ha) en stedelijke dienstenterreinen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.14 Algemene instructieregels toevoegen of wijzigen vestingsmogelijkheid voorziening voor vrijetijdseconomie

Zienswijze over artikel 12.14 en 12.15 algemeen o.a. ondergrenzen en proportionele onderbouwing
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Indieners verzoeken ondergrenzen op te nemen voor de toepassing van de instructieregels voor vrijetijdseconomie.

Indieners stellen dat de wijze van onderbouwing van een initiatief moet aansluiten op de omvang en de opzet van het initiatief.

Enkele indieners constateren dat de Provincie ‘zich een grote broek aantrekt’ m.b.t. initiatieven en vraagt zich af of de Provincie voldoende capaciteit heeft om initiatieven te beoordelen volgens de gestelde regels.

Een indiener merkt op dat de Provincie betrokken moet worden bij elke uitbreiding van verblijfsrecreatie. Dit terwijl regionale afstemming pas nodig is bij toevoeging van meer dan 20 slaapplaatsen.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2014	ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021
ZW-2022	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2030		

Standpunt GS

De essentie van artikel 12.14 met betrekking tot het, onder voorwaarden, toevoegen van vestigingsmogelijkheden voor voorzieningen voor vrijetijdseconomie is ongewijzigd ten opzichte van de nu geldende Omgevingsverordening. Daarin wordt geen onderscheid gemaakt tussen kleine en grote initiatieven. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt, onder meer op verzoek van gemeenten, een aantal onderdelen van de noodzakelijke onderbouwing van initiatieven opgenomen in de regels en duidelijker omschreven dan nu in de toelichting. In de praktijk blijkt dat in overleg tussen gemeenten en Provincie een proportionele onderbouwing voor initiatieven mogelijk is en dat dit artikel geen belemmering vormt voor kleinschalige initiatieven. De constatering dat de meerderheid van de gemeenten hierover geen zienswijze heeft ingediend, bevestigt dat beeld. In de praktijk blijkt bij de Provincie in het algemeen voldoende capaciteit beschikbaar voor de beoordeling van initiatieven.

De ruimtelijke procedure en de regionale afstemming zijn twee verschillende trajecten die elk hun eigen doel dienen. Regionale afstemming vergt per casus een behoorlijke ambtelijke capaciteit van de betrokken regiogemeenten. Daarom is bij dat traject door de gemeenten gekozen voor een ondergrens. Deze ondergrens ligt in de Regio Midden-Limburg overigens niet op 20 maar op 30 slaapplaatsen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 en 12.15 algemeen: transitieopgaven in het landelijk gebied en vrijkomende agrarische bebouwing
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Indieners verzoeken om goed onderbouwde initiatieven toe te staan in het landelijk gebied als verdienmodel t.b.v. de toekomstbestendigheid van het landelijk gebied en de transitieopgaven in het landelijk gebied.

Indieners vragen daarbij om verruiming van artikel 12.14 voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing ten behoeve van kleinschalige verblijfsrecreatie.

Indiener ZW-2006 stelt dat het overbodig is een instructieregel op te leggen voor kleinschalige vrijetijdseconomie bij vrijgekomen agrarische locaties omdat de gemeente afweegt of er sprake

is van een goed woon- en leefklimaat of gevolgen voor de bedrijfsvoering van een agrarisch bedrijf.

Indiener					
ZW-0040	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2011	ZW-2014	ZW-2018
ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2030

Standpunt GS

Goed onderbouwde initiatieven vrijetijdseconomie die voldoen aan de instructieregels in de Omgevingsverordening Limburg zijn toegestaan.

In de door PS op 8 mei 2026 vastgestelde Provinciale Omgevingsvisie (POVI) is aangegeven dat de vitaliteit van de verblijfsrecreatie een grote opgave is die nog groter kan worden door het ongelimiteerd toestaan van nieuwe verblijfsrecreatie-initiatieven. De transitieopgaven in het landelijk gebied zullen daarom moeten plaatsvinden binnen het beleid zoals vastgelegd in de POVI.

Gezien de grote hoeveelheid agrarische bebouwing die al is vrijgekomen en nog zal vrijkomen is het niet realistisch in al deze gebouwen (kleinschalige) verblijfsrecreatie toe te staan. Daarom gelden voor initiatieven in vrijkomende of voormalige agrarische bebouwing dezelfde regels als voor andere initiatieven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 11.1, 12.14 en 12.15 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om in de toelichting bij artikel 11.1, artikel 12.14 en artikel 12.15 expliciet op te nemen dat bij unieke erfgoedlocaties en cultuurhistorische gebiedsontwikkelingen maatwerk mogelijk is. Daarbij moet niet uitsluitend worden gekeken naar reguliere marktruimte, maar ook naar cultuurhistorische waarde, educatieve betekenis, landschappelijke inpassing, toeristisch-recreatieve meerwaarde en de bijdrage aan gebiedsontwikkeling.	ZW-2013

Standpunt GS

Het toevoegen van de genoemde tekst in de toelichting op de artikelen 11.1, 12.14 en 12.15 vinden we niet passend, omdat de begrippen ‘unieke erfgoedlocatie ‘en cultuurhistorische gebiedsontwikkelingen’ onvoldoende objectiveerbaar zijn. De door de indiener genoemde artikelen bevatten een motiveringsplicht voor de gemeente. De gemeente dient bij een omgevingsplan dat een nieuwe activiteit toestaat, de mogelijkheid te motiveren om de nieuwe activiteit in een leegstand monumentaal gebouw onder te brengen (artikel 11.1).

Volgens het bepaalde in de artikelen 12.14 en 12.15 dient de motivering bij een omgevingsplan als bedoeld in artikel 12.14 een verantwoording te bevatten van de wijze waarop invulling is gegeven aan het bepaalde in het eerste lid (artikelen 12.14 en 12.15). De motiveringsplicht bevat ruimte voor de gemeente om aan te geven hoe zij, ook in specifieke situaties, de relevante belangen heeft afgewogen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 algemeen kleinschalige verblijfsrecreatie Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener geeft aan dat in de toelichting het volgende staat: “Daarnaast dient in het algemeen te worden voorkomen dat er op veel plekken kleinschalige verblijfsrecreatiebedrijfjes ontstaan. Dit omdat bij het toestaan van kleine bedrijven vaak onvoldoende rekening wordt gehouden met de mogelijke groei ervan.” Dit is niet wenselijk voor de betreffende gemeente waar de potentie juist ligt in kleinschalige verblijfsrecreatie.	ZW-2012

Standpunt GS

De genoemde passage in de toelichting bevat de passage ‘in het algemeen’. Daarop zijn goed gemotiveerde uitzonderingen denkbaar.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 algemeen: voorwaarde handhaving Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener verzoekt toe te voegen dat veranderingen in het aanbod van verblijfsrecreatie alleen in overweging worden genomen door de Provincie, als de gemeente heeft aangetoond de handhaving op orde te hebben, en illegaal gebruik is beëindigd.	ZW-3016

Standpunt GS

Handhaving is een gemeentelijke bevoegdheid. Wij vinden het een te verstrekkende en onjuiste koppeling van instrumenten om een ruimtelijke afweging over een initiatief te laten afhangen van de resultaten van handhaving.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 algemeen: overlast en schade door recreanten Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limbur	Indiener
De indiener verzoekt om in het recreatiebeleid rekening te houden met de dagelijkse bedrijfsvoering van agrarische ondernemers. Zij hebben overlast en schade door loslopende honden van recreanten en het betreden van percelen door recreanten.	ZW-0365

Standpunt GS

Wij erkennen de overlast en de schade die kan ontstaan door het gedrag van sommige recreanten. De Omgevingsverordening Limburg is echter geen geschikt instrument om gedrag van individuen te beïnvloeden

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 algemeen: het verhuren van een woning Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt het verhuren van een woning via een boekingsplatform aan te merken als een voorziening voor verblijfsrecreatie. Dit omdat het reguleren van Airbnb wenselijk is.	ZW-2009

Standpunt GS

Bij het incidenteel verhuren van de eigen woning is er geen sprake van een provinciaal belang. Daarmee is er geen noodzaak om dit op te nemen in de Omgevingsverordening Limburg. Indien gewenst hebben gemeenten zelf de mogelijkheid om het verhuren van een woning te reguleren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 algemeen m.b.t. herinrichting Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om te verduidelijken wat in de toelichting wordt bedoeld met ‘het herinrichten van een bestaand terrein voor verblijfsrecreatie’.	ZW-2015

Standpunt GS

Onder ‘herinrichting van een bestaand terrein voor verblijfsrecreatie’ verstaan wij het opnieuw en anders inrichten van een terrein voor verblijfsrecreatie, bijvoorbeeld bij een revitalisering.

Dit zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat de recreatieverblijven op een andere manier gepositioneerd worden op het terrein.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 algemeen: aantal slaapplaatsen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt in de toelichting te nuanceren dat bij campings en kamperen bij de boer niet het aantal slaapplaatsen relevant is maar het aantal kampeerplaatsen.	ZW-2009

Standpunt GS

Bij initiatieven voor campings en kamperen bij de boer wordt inderdaad meestal uitgegaan van het aantal kampeerplaatsen. Naast het vastleggen van het aantal, de locatie en de omvang van de kampeerplaatsen in een omgevingsplan, is ook het totaal aantal slaapplaatsen voor het gehele initiatief relevant. Door dat vast te leggen kan grip worden gehouden op het aantal slaapplaatsen op het gehele terrein bij een toekomstige aanpassing van het bedrijf.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.14: ‘Bij initiatieven voor verblijfsrecreatie moet duidelijk worden aangegeven voor hoeveel personen slaapplaatsen worden gerealiseerd. Bij de besluitvorming over het initiatief dient dit eenduidig te worden vastgelegd. Een slaapplaats is een overnachtingsmogelijkheid voor één persoon. Het vaak gehanteerde begrip ‘bed’ is niet eenduidig. Bij initiatieven met kampeerplaatsen dient, naast het aantal kampeerplaatsen, ook het totaal aantal slaapplaatsen te worden vastgelegd.’

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder b vraag-aanbodanalyse Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners hebben onderling tegenstrijdige verzoeken. Sommigen verzoeken de toelichting te verduidelijken: onderbouwing in verhouding tot initiatief, schaal van de analyse/zoekradius, onderscheid naar doelgroepen. Een variant hierop is het verzoek een ondergrens op te nemen om de onderzoekslasten te beperken voor kleinere initiatieven. Een indiener stelt dat de gemeente geen geld heeft voor toeristisch onderzoek en vraagt of een regionale analyse gebruikt mag worden. Een zienswijze stelt dat het een provinciale taak is om vraag en aanbod te monitoren. Andere indieners vragen om lid 1 onder b te verwijderen. Enerzijds omdat 'slechte voorzieningen’ waardevolle initiatieven niet mogen blokkeren. Anderzijds omdat de ruimtelijke ordening niet gebruikt mag worden om de ene ondernemer te beschermen tegen de andere.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2010	ZW-2012	ZW-2014
ZW-2018	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2027	ZW-2028
ZW-2029	ZW-2030	ZW-2035			

Standpunt GS

Wij constateren dat de helft van de gemeenten over dit onderdeel geen zienswijzepunt heeft ingediend en dat de indieners onderling soms tegenstrijdige verzoeken doen.

De in artikel 12.14, eerste lid onder b gevraagde vraag-aanbodanalyse is niet nieuw: in de nu geldende Omgevingsverordening Limburg is deze in de toelichting al genoemd als noodzakelijk element bij de onderbouwing van een initiatief. Voor de duidelijkheid is dit vereiste nu opgenomen als onderdeel van een instructieregel in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Overigens is een dergelijke vraag-aanbodanalyse ook zonder instructieregel in de Omgevingsverordening Limburg al noodzakelijk bij de gemeentelijke afweging van het betreffende initiatief.

In de dagelijkse uitvoeringspraktijk is ten aanzien van dit onderwerp in de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan bij gemeenten, in de regio's en de Provincie. Daarbij zijn de proportionaliteit van de onderbouwing en het relevante schaalniveau zelden aanleiding tot discussie. Een onderscheid naar doelgroepen is gebruikelijk.

Uit de door PS onlangs vastgestelde Provinciale Omgevingsvisie blijkt duidelijk dat het doel van deze bepaling niet is gelegen in het beschermen van bepaalde ondernemers, maar in het voorkomen van verdringing en leegstand.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder c visie gemeente TR-structuur
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Enkele indieners verzoeken toe te voegen dat ook aan de visie van de regio moet worden getoetst.

Sommige indieners verzoeken aanpassing van de tekst omdat niet iedere gemeente een gemeentelijke visie voor toerisme heeft en daaraan dan niet kan toetsen.

Een indiener stelt dat dit tot een extra kostenpost voor gemeenten leidt die doorberekend moet worden aan initiatiefnemers en verzoekt de bepaling te verwijderen of op te nemen dat deze alleen voor grootschalige ontwikkelingen is vereist.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2006	ZW-2010	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2029

ZW-2035

Standpunt GS

Het toetsen van initiatieven door gemeenten aan gemeentelijke en regionale beleidsstukken en visies is neergelegd in de Omgevingswet en hoeft niet herhaald te worden in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Een gemeentelijke visie hoeft niet noodzakelijkerwijs vooraf in een document te zijn vastgelegd. Wij verwachten dat een gemeente bij de voorbereiding van een besluit over een initiatief aangeeft hoe zij op dat moment tegen dat initiatief aankijkt vanuit de toeristisch-recreatieve structuur van de gemeente. Daarbij gaan wij ervan uit dat een gemeente bij achtereenvolgende initiatieven consistent handelt.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.14 eerste lid onder c:

‘Voor het beoordelen van initiatieven voor vrijetijdseconomie is een gemeentelijke visie op de bestaande en gewenste toeristisch-recreatieve structuur noodzakelijk. De gemeente moet aangeven wat de meerwaarde van een initiatief is voor de toeristisch-recreatieve structuur in de gemeente en in de regio. Ook andere tegelijkertijd lopende initiatieven moeten bij de beoordeling worden betrokken. De gemeentelijke visie hoeft niet vooraf in een document te zijn vastgesteld. ‘

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder d overnemen bestaande locatie
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Enkele indieners verzoeken te verduidelijken binnen welk gebied de overname van een bestaande voorziening moet worden onderzocht.

Daarnaast zijn er indieners die ieder een specifieke, soms tegenstrijdige, reactie hebben:

- De bepaling versoepelen of alleen toepassen voor grootschalige ontwikkelingen omdat het onevenredig nadelig is in kleine gemeenten.
- De bepaling is zeer wenselijk maar moet niet als randvoorwaarde worden gesteld.
- De bepaling verwijderen omdat dit een belemmering is voor nieuwe initiatieven.
- De bepaling verwijderen omdat deze niet toetsbaar is en concrete beoordelingsregels ontbreken.
- Processen lopen in de praktijk anders. Het begint in de praktijk met een ondernemersdroom met een beoogde locatie.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2009	ZW-2010	ZW-2012	ZW-2014	ZW-2015
ZW-2027	ZW-2030	ZW-2035			

Standpunt GS

Wij stellen vast dat een groot deel van de gemeenten hierover geen zienswijzepunt heeft ingediend. Uit de ingediende zienswijzepunten blijkt dat enkele indieners de bepaling niet juist geïnterpreteerd hebben. De bepaling wordt gezien als een verplichting tot het overnemen van een bestaande locatie maar biedt juist de mogelijkheid om te motiveren waarom dat niet mogelijk is. Wij willen met deze bepaling vooraf richting geven aan ondernemersdromen. Wij streven naar het creëren van bewustwording bij initiatiefnemers en gemeenten om, als alternatief voor een nieuwe locatie, ook andere opties te overwegen en serieus te bezien. Dit betekent niet dat het verplicht is een bestaande locatie over te nemen. Het betekent wel dat er bij de onderbouwing van een initiatief een motivering moet liggen waaruit blijkt dat er alternatieven zijn overwogen. Ook moet daarin zijn aangegeven waarom er niet wordt gekozen voor een van de alternatieven.

Het gebied waarin gezocht moet worden naar alternatieven is afhankelijk van het initiatief en van de specifieke situatie van de ondernemer. Gemeentegrenzen zijn daarbij niet relevant. Een grootschalige ontwikkeling zoals een vakantiepark zal minimaal naar de alternatieven in een aantal gemeenten moeten kijken. Bij een initiatief voor enkele vakantiewoningen bij een bestaand agrarisch bedrijf ligt het voor de hand te kijken naar alternatieven die in de nabije omgeving liggen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder e herbenutting monumentale gebouwen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken de verwijzing naar artikel 11 lid 1 minder verplichtend te maken. Zij stellen voor dat ook mogelijk moet zijn te motiveren waarom herbenutting niet mogelijk is. Een andere indiener vraagt de bepaling te verwijderen omdat deze niet toetsbaar is en concrete beoordelingsregels ontbreken.

Indiener		
ZW-2009	ZW-2010	ZW-2035

Standpunt GS

De bepaling in artikel 12.14 lid 1 onder e is toegevoegd voor de duidelijkheid: er wordt verwezen naar een (al bestaande) instructieregel in een ander hoofdstuk. Ook zonder deze verwijzing geldt die instructieregel ook voor initiatieven op het gebied van vrijetijdseconomie. Omdat wij in de praktijk merken dat die instructieregel vaak vergeten wordt door gemeenten en adviesbureaus, hebben we de verwijzing opgenomen.

Het voorstel van indieners dat het ook mogelijk moet zijn te motiveren waarom herbenutting niet mogelijk is, komt overeen met de inhoud van de betreffende instructieregel.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder h uitponding Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener stelt dat de opgenomen uitzonderingsclausule – waarbij gemeenten met een centrale beslissingsbevoegdheid alsnog uitponding kunnen toestaan – risicovol en ongewenst is en geschrapt moet worden.	ZW-3016

Standpunt GS

Indiener geeft geen argumenten waarom de opgenomen uitzonderingsclausule risicovol en ongewenst is. Gezien de recente praktijkervaring met enkele casussen zijn wij van mening dat de uitzonderingsclausule incidenteel nodig kan zijn om gewenste ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld verduurzaming van een park, mogelijk te maken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder i kampeerterrein/mobiele kampeermiddelen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners verzoeken om op een kampeerterrein naast mobiele kampeermiddelen ook enkele safaritenten, glampingtenten of eenvoudige trekkershutten toe te staan. Een indiener geeft aan dat het onduidelijk is hoe andere dan mobiele kampeermiddelen geregeld moeten worden en vraagt of daar aparte instructieregels voor gelden.

Indiener					
ZW-2004	ZW-2009	ZW-2014	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2021
ZW-2028	ZW-2029	ZW-2030			

Standpunt GS

In de toelichting op artikel 12.14 lid 1 onder i is opgenomen dat als het wenselijk is permanente tenten of chalets te plaatsen, dit duidelijk met een andere aanduiding in het omgevingsplan dient te worden opgenomen. Dat blijft dus gewoon mogelijk. Het is de bedoeling van dit artikel dat in een omgevingsplan meer bewust wordt gekozen voor het type kampeermiddel dat in het omgevingsplan wordt toegestaan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder j termijn vervallen vestigingsmogelijkheden Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Enkele indieners verzoeken de termijn te verruimen, bijvoorbeeld van drie naar vijf jaar, vanwege de langdurige trajecten van voorbereiding. Andere indieners verzoeken dit onderdeel te schrappen vanwege de doorlooptijd van procedures en de doorgaans gefaseerde ontwikkeling van grootschalige recreatieve voorzieningen. Een indiener geeft aan dat dit kan leiden tot schadeclaims, verzoeken tot nadeelcompensatie en andere juridische procedures.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2006	ZW-2011	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2021
ZW-2022	ZW-2029	ZW-2030			

Standpunt GS

Wij constateren dat de meerderheid van de gemeenten over dit onderwerp geen zienswijzepunt heeft ingediend.

De in het omgevingsplan op te nemen termijn begint te lopen bij het onherroepelijk worden van dat plan. Die termijn is dus niet afhankelijk van een langdurige voorbereiding voorafgaand aan de vaststelling.

Voor de zeer zelden voorkomende gefaseerde ontwikkeling van een grootschalige recreatieve ontwikkeling kan de termijn in het omgevingsplan gekoppeld worden aan de start van de betreffende fases.

Met het opnemen van deze instructieregel is voor een initiatiefnemer voorzienbaar dat de vestigingsmogelijkheid voor de voorziening voor vrijetijdseconomie vervalt als die voorziening niet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van het omgevingsplan is gerealiseerd.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikel 12.14, eerste lid onder j: ‘het omgevingsplan bepaalt dat de vestigingsmogelijkheid voor de voorziening voor vrijetijdseconomie vervalt als de voorziening niet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van het omgevingsplan is gerealiseerd; en’

Zienswijze over artikel 12.14 lid 1 onder k regionale afstemming Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Er zijn onderling tegenstrijdige zienswijzepunten ingediend.

Enkele indieners uit de regio Zuid-Limburg verzoeken de in de toelichting genoemde termijn van één jaar voor de geldigheid van regionale afstemming te verlengen.

Indieners uit de regio Noord-Limburg verzoeken de tekstpassage ‘op basis van de regionale bestuursafspraken in de regio Noord-Limburg, Midden-Limburg of Zuid-Limburg' te schrappen omdat de regionale bestuursafspraken niet meer van kracht zijn.

Een aantal indieners uit de regio's Noord- en Midden-Limburg vragen om lid 1 onder k geheel te schrappen en de tekst in de toelichting aan te passen omdat de regionale bestuursafspraken zijn/worden ingetrokken.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2010	ZW-2012	ZW-2014	ZW-2018
ZW-2020	ZW-2029	ZW-2030	ZW-2035		

Standpunt GS

Ten aanzien van de wens om teksten te schrappen verwijzen wij naar ons algemene antwoord over het thema regionale bestuursafspraken elders in deze nota. Wij zullen in de Omgevingsverordening Limburg geen expliciete verwijzingen naar de regionale bestuursafspraken opnemen.

In de regio's Zuid-Limburg en Noord-Limburg wordt meerwaarde gezien in de ambtelijke regionale afstemming van initiatieven vrijetijdseconomie. Die opvatting delen wij. Daarom handhaven wij de tekst over regionale afstemming van artikel 12.14 lid 1 onder k.

De in de toelichting genoemde afspraak dat regionale afstemming in Zuid-Limburg één jaar geldig is, is een afspraak tussen de 16 gemeenten en de Provincie. Wij willen die afspraak niet eenzijdig aanpassen.

Voorstel aan PS

Tekst verwijderen in artikel 12.14 lid 1 onder k: ‘er een actueel positief resultaat is van regionale afstemming vrijetijdseconomie ~~op basis van de regionale bestuursafspraken in de regio Noord-Limburg, Midden-Limburg of Zuid-Limburg~~ of een verantwoording waarom regionale afstemming niet nodig is.

Tekst verwijderen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.14 lid 1 onder k: ‘De afgelopen jaren heeft regionale afstemming plaatsgevonden in elk van de regio's Noord-Limburg, Midden-Limburg of Zuid-Limburg over initiatieven voor vrijetijdseconomie. Regionale afstemming over een initiatief gebeurt tussen de gemeenten in de betreffende regio en de Provincie ~~op basis van de regionale bestuursafspraken voor die regio~~. In de regio Zuid-Limburg is afgesproken dat het resultaat van regionale afstemming vrijetijdseconomie maximaal één jaar geldig is. Daarna dient opnieuw regionaal afgestemd te worden. Dit om te voorkomen dat het resultaat van regionale afstemming niet meer actueel is. Het is wenselijk dat ook in de regio's Noord-Limburg en Midden-Limburg het resultaat van regionale afstemming actueel is.’

Artikel 12.15 Instructieregels toevoegen of wijzigen vestigingsmogelijkheid voorziening VTE in relatie tot algemene zonering

Zienswijze over artikel 12.15 dagrecreatie in de openlucht Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt toe te staan of te benoemen dat dagrecreatie in de openlucht is toegestaan.	ZW-2004

Standpunt GS

In de Omgevingsverordening Limburg wordt aangegeven wat niet is toegestaan. Dat is eenvoudiger dan aan te geven wat er wel allemaal mag. Als iets niet is genoemd, dan is het niet verboden volgens de Omgevingsverordening Limburg.

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (zie toelichting op artikel 12.14 algemeen) is onderscheid gemaakt tussen:

- Dagrecreatie in de vorm van activiteiten zoals wandelen, fietsen en paardrijden die niet aan een specifieke locatie gebonden zijn. In de artikelen 12.14 en 12.15 is hierover niets opgenomen en is het dus niet verboden.
- Dagrecreatie waarbij een voorziening voor dagrecreatie wordt bezocht zoals een attractiepark of een zwemplas. In artikel 12.15 zijn regels opgenomen waar een voorziening voor dagrecreatie gevestigd of gewijzigd mag worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.15 vrijetijdseconomie in monumentale gebouwen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners stellen dat het alleen toestaan van voorzieningen voor vrijetijdseconomie in ‘monumentale gebouwen’ leidt tot een aanzienlijke inperking van de vestigingsmogelijkheden. Verzocht wordt ook cultuurhistorisch waardevolle en/of karakteristieke panden onder het begrip ‘monumentale gebouwen’ te laten vallen. Een andere indiener verzoekt om ‘voorzieningen voor dagrecreatie in een gebouw’ niet op voorhand uit te sluiten in verwevingsgebied maar ruimte te bieden voor een gebiedsgerichte afweging.

Indiener

ZW-2009	ZW-2013	ZW-2030

Standpunt GS

Onder het in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg gehanteerde begrip 'monumentale gebouwen' vallen alleen rijks- of gemeentelijk beschermde gebouwen. Hiermee is ondubbelzinnig aangegeven op welke gebouwen dit begrip van toepassing is. Dit is niet beperkend voor gemeenten omdat zij vanuit de Erfgoedwet bevoegd zijn om gebouwen een (gemeentelijk) beschermde status te geven.

Het is verder een onjuiste conclusie dat voorzieningen voor vrijetijdseconomie alleen zijn toegestaan in 'monumentale gebouwen'.

Bij voorzieningen voor vrijetijdseconomie wordt onderscheid gemaakt naar:
- Voorzieningen voor verblijfsrecreatie;
- Voorzieningen voor dagrecreatie in de openlucht, en
- Voorzieningen voor dagrecreatie in een gebouw.

In artikel 12.15 zijn de vestigingsmogelijkheden voor deze drie typen voorzieningen per zone opgenomen. Daarbij moet in gedachten worden gehouden dat in dit artikel alleen is benoemd wat niet is toegestaan. In lid b wordt bijvoorbeeld niet gesproken over voorzieningen voor verblijfsrecreatie of dagrecreatie in de openlucht omdat dat is toegestaan.

De mogelijkheden voor voorzieningen voor verblijfsrecreatie en dagrecreatie in de openlucht zijn in het landelijk gebied groter dan die voor voorzieningen voor dagrecreatie in een gebouw.

Ten aanzien van voorzieningen voor dagrecreatie in een gebouw is in de nu geldende Provinciale Omgevingsvisie Limburg al jarenlang het beleid opgenomen dat deze thuishoren in het stedelijk gebied, in een landelijke kern of op een stedelijk dienstenterrein. Dit type voorzieningen en andere functies, zoals detailhandel en horeca, versterken elkaar en kunnen met name de vitaliteit van het stedelijk gebied versterken. Ook vanwege de bebouwing is alleen een locatie in een van voornoemde zones wenselijk.
Voorzieningen voor dagrecreatie in een gebouw zijn dus niet wenselijk in het landelijk gebied. Daarbij geldt een uitzondering voor monumentale gebouwen, ten behoeve van het behoud en beheer daarvan.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.15 grootschalige (boven)regionale dagrecreatieve trekker **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

De indiener stelt dat in de toelichting op artikel 12.15 wordt gesproken over een uitzondering in het beleid voor een grootschalige (boven)regionale dagrecreatieve trekker. Verzocht wordt deze uitzondering in de Omgevingsverordening Limburg op te nemen in artikel 12.15 en artikel 7.2. Dit door het vestigen en uitbreiden (onder voorwaarden) van grootschalige (boven)regionale dagrecreatieve trekkers toe te staan.	ZW-2011

Standpunt GS

De uitzondering die is opgenomen in de nu geldende Provinciale Omgevingsvisie Limburg is in het verleden geformuleerd ten behoeve van een bijzonder specifiek bovenregionaal bedrijf met een internationale uitstraling. Als zich in Limburg nog een bedrijf van deze 'hors-categorie' zou willen vestigen blijft het wenselijk dit te doen in het stedelijk gebied, een landelijke kern of op een stedelijk dienstenterrein. Pas als dat niet mogelijk is, kan sprake zijn van een uitzondering op het beleid. In zo'n uitzonderlijk geval maken wij ons sterk voor gebruik van de ontheffingsbevoegdheid conform art. 2.32 OW en art.1.6 Omgevingsverordening Limburg. Dan moet uit de integrale afweging van belangen wel blijken dat de beoogde locatie de meest optimale locatie is (conform POVI, par 13.6.6 vrijetijdseconomie- algemene zonering). En er geldt als wettelijk criterium dat alleen ontheffing kan worden verleend als de uitoefening van de taak of bevoegdheid waarvoor ontheffing wordt gevraagd onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot het belang dat wordt gediend met de regel waarvan ontheffing is gevraagd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.16 Instructieregels heroverwegen bestaande omgevingsplannen

Zienswijze over artikel 12.16 heroverwegen bestaande omgevingsplannen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

Een aantal indieners:
- verzoekt toe te lichten wat verstaan wordt onder heroverwegen;
- stelt dat de beleidskeuze om te schrappen in het omgevingsplan bij de gemeente moet liggen en niet bij de Provincie;
- is van mening dat het hier gaat om het wegbestemmen van recreatieve voorzieningen;
- vindt dat er geen reden is dat de Provincie verordonneert om vergunningsstelsels of vrijstellingen te schrappen;
- concludeert dat door dit artikel vrijwel nergens meer nog vrijetijdseconomie toegevoegd mag worden;

- stelt dat het artikel arbeidsintensief is waarvoor de gemeenten de kosten dragen en het risico op nadeelcompensatie lopen;
- geeft aan het artikel op te vatten als een advies aan de gemeente omdat niet duidelijk is hoe uitvoerbaar het artikel is.

Andere indieners:
- vinden heroverweging een goede zaak, maar vragen zich af aan welke regels die heroverweging getoetst moet worden;
- begrijpen de wens om papieren planvoorraad zonder realistisch perspectief tegen te gaan. Een zorgvuldige heroverweging in overleg met betrokkenen is passend maar gemeenten moeten voldoende beleidsruimte houden om strategisch relevante mogelijkheden te behouden.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2013	ZW-2015	ZW-2019
ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2029	ZW-2030	ZW-3002

Standpunt GS

Wij constateren dat onderling tegenstrijdige zienswijzen zijn ingediend en dat het merendeel van de gemeenten hierover geen zienswijze heeft ingediend.

Onder heroverwegen verstaan wij het nemen van een gemotiveerd besluit door een gemeente over het al dan niet opnieuw opnemen van bepaalde onderdelen in een vast te stellen omgevingsplan. Dit vergt geen extra procedure en capaciteitsinzet omdat de Omgevingswet gemeenten al verplicht om voor 1 januari 2032 een nieuw omgevingsplan voor de gehele gemeente vast te stellen. De heroverweging die in artikel 12.16 wordt gevraagd zal daarbij ook zonder deze instructieregel moeten plaatsvinden. Wij achten het echter van belang de gemeenten te attenderen op de in dit artikel genoemde specifieke opties op het gebied van vrijetijdseconomie. De wens om onbenutte functies vrijetijdseconomie te laten vervallen als er geen zicht is op realisatie, is door PS vastgelegd in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI).

In artikel 12.16 is de beleidskeuze bij de gemeente gelegd. Het gaat niet om verplicht schrappen of wegbestemmen.
De gemeente heeft beleidsruimte om strategisch relevante mogelijkheden te behouden. Het te nemen besluit moet door de gemeente goed worden onderbouwd. Het risico op nadeelcompensatie is ook een punt van afweging, dat kan worden verkleind door op tijd voorzienbaarheid te creëren.

De conclusie dat nergens vrijetijdseconomie mag worden toegevoegd is onjuist. De mogelijkheden voor toevoeging zijn benoemd in de artikelen 12.14 en 12.15.

De instructieregel is geen advies maar een verplichting om te heroverwegen. De gemeente dient op basis van artikel 12.15 lid 5 een verantwoording van de heroverweging op te nemen.

Het omgevingsplan waarin het resultaat van de heroverweging is opgenomen zal t.z.t. beoordeeld worden aan de hand van de dan geldende provinciale Omgevingsverordening.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.18 Instructieregel verbod functie-verandering recreatieverblijf naar wonen

Zienswijze over artikel 12.18, lid 1, algemeen **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken ruimte te bieden voor het veranderen van de functie van een recreatieverblijf naar wonen in het buitengebied.

Indiener				
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2011	ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Artikel 12.18, eerste lid komt inhoudelijk overeen met de artikelen 12.8 en 12.10 in de nu geldende Omgevingsverordening Limburg. Deze artikelen zijn gecombineerd en aangepast aan de terminologie van de op 8 mei 2026 door Provinciale Staten vastgestelde Provinciale Omgevingsvisie (POVI). In de POVI is het beleid gecontinueerd dat woningbouw zoveel mogelijk moet plaatsvinden binnen het stedelijk gebied of de landelijke kernen.

Het toevoegen van een of meerdere woningen in het landelijk gebied is mogelijk, mits voldaan is aan de in artikel 12.18 genoemde voorwaarden en aan de instructieregels voor wonen die zijn opgenomen in Afdeling 12.1.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.18, lid 2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt artikel 12.18 tweede lid aan te passen of te schrappen zodat een transformatie van een complex van recreatieverblijven naar wonen mogelijk is.	ZW-2015

Standpunt GS

Indiener constateert terecht dat artikel 12.18, tweede lid belemmert dat een geheel complex van recreatieverblijven wordt getransformeerd naar de functie wonen.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt tekst toevoegen in artikel 12.18, lid 2: ‘In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid geldt dat het recreatieverblijf geen onderdeel mag zijn van een complex van recreatieverblijven, tenzij er geen sprake is van een gemengd gebruik voor verblijfsrecreatie en wonen.’

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.18 tweede lid:
‘Recreatieverblijven die gelegen zijn in een complex van recreatieverblijven, zoals een bungalowpark, vallen niet onder de uitzondering op het verbod, tenzij er geen gemengd gebruik voor verblijfsrecreatie en wonen plaatsvindt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het transformeren van een geheel complex van recreatieverblijven naar de functie wonen. Een gemengd gebruik van een dergelijk complex voor zowel verblijfsrecreatie als wonen is niet wenselijk (zie ook de toelichting op artikel 12.19, onder e).’

Zienswijze over artikel 12.18, lid 1, monumentale gebouwen **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken artikel 12.18, eerste lid aan te vullen met een uitzondering voor monumentale gebouwen in overeenstemming met de uitzonderingen voor monumentale gebouwen in de artikelen 12.4, 12.5 en 12.6 (instructieregels wonen).

Indiener	
ZW-0509	ZW-0545

Standpunt GS

Wij delen de opvatting van indieners dat het logisch is een recreatieverblijf om te mogen zetten naar een woning als op die locatie het toevoegen van een woning (onder voorwaarden) mogelijk is op basis van de instructieregels voor wonen in Afdeling 12.1.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van deze zienswijzepunten tekst toevoegen in artikel 12.18, eerste lid onder d en nieuw lid 2, en volgende leden tekstueel aanpassen:

‘Artikel 12.18 Instructieregel verbod functieverandering recreatieverblijf naar wonen

1. Een omgevingsplan wordt niet zodanig gewijzigd dat de bestaande functie die het gebruik van een bouwwerk als recreatieverblijf toestaat wordt veranderd in een functie die de activiteit wonen toestaat, tenzij:

a. de locatie gelegen is in of aansluit aan het stedelijk gebied of een landelijke kern;
b. de locatie gelegen is in een bebouwingscluster of een bebouwingslint;
c. de locatie gelegen is in de groenblauwe landbouwzone en grenst aan een bebouwingscluster of een bebouwingslint;
d het recreatieverblijf is gelegen in een monumentaal gebouw.

2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid geldt dat, voor het toevoegen van een of meerdere woningen door functieverandering van een of meerdere recreatieverblijven, de instructieregels van Afdeling 12.1 van toepassing zijn.

~~2~~3. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid geldt dat het recreatieverblijf geen onderdeel mag zijn van een complex van recreatieverblijven, tenzij er geen sprake is van een gemengd gebruik voor verblijfsrecreatie en wonen.

~~3~~4. De motivering bij het omgevingsplan bevat een verantwoording van de wijze waarop invulling is gegeven aan het bepaalde in het eerste, tweede en derde ~~het tweede lid~~.'

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.18, eerste lid: uitzondering op het verbod:

van '...onder a tot en met ~~c~~, is opgenomen...' naar '...onder a tot en met d, is opgenomen...';

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting van 'Artikel 12.18, ~~tweede~~ lid: ...' naar 'Artikel 12.18, derde lid...'

Artikel 12.19 Instructieregels tijdelijke huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op een recreatieterrein

Zienswijze over artikel 12.19 doelgroepen **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners vragen waarom het tijdelijk huisvesten op bepaalde terreinen wordt beperkt tot arbeidsmigranten. Waarom geldt dit niet voor statushouders en vluchtelingen? Waarom is huisvesting van dergelijke groepen nergens in de verordening geregeld?

Indiener	
ZW-2009	ZW-2022

Standpunt GS

Tijdelijke huisvesting voor short-stay arbeidsmigranten op recreatieterreinen is mogelijk aangezien short-stay arbeidsmigranten per definitie tijdelijk verblijven in de betreffende tijdelijke huisvesting. Statushouders daarentegen vestigen zich permanent of langdurig in Nederland en moeten integreren in de Nederlandse samenleving. Geïsoleerde of afgelegen woonomstandigheden zijn ongeschikt voor deze doelgroep gelet op de voor hen verplichte inburgering.

Ten aanzien van de (maatschappelijke) opvang van vluchtelingen is het aan gemeenten om te bepalen waar dat mogelijk is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 12.19 termijn tijdelijke huisvesting Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener stelt dat in de praktijk de termijn van tien jaar wordt verlengd en verzoekt ervoor te zorgen dat geen uitzonderingen meer mogelijk zijn. De indiener verzoekt het percentage van de inkomsten dat gebruikt wordt voor de revitalisering of sanering te concretiseren.	ZW-3016

Standpunt GS

Van dit artikel wordt nauwelijks gebruik gemaakt. Het is ons niet bekend dat de termijn van tien jaar daarbij verlengd is. Voor een verlenging van de termijn is een ontheffing door de Gedeputeerde Staten nodig.
Als wij een dergelijk verzoek krijgen zullen wij alle relevante belangen afwegen bij de beoordeling van dat verzoek.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 12.20 Instructieregel na-ijlende effecten steenkoolwinning

Zienswijze over artikel 12.20 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**

ZW-2013

De indiener verzoekt om verduidelijking van het ongewijzigde artikel 12.20. Dit artikel bevat een instructieregel voor omgevingsplannen die het bouwen van een nieuw bouwwerk mogelijk maken. De indiener onderschrijft het belang om rekening te houden met de na-ijlende effecten van de voormalige steenkoolwinning, maar vraagt om een praktische en duidelijke afbakening van de motiveringsplicht.

Verzocht wordt om in de verordening en/of toelichting te verduidelijken wanneer een korte motivering volstaat en wanneer nader onderzoek nodig is. Daarbij zou onderscheid moeten worden gemaakt naar de aard en omvang van het bouwwerk, de ligging ten opzichte van bekende risicogebieden en de beschikbare gegevens uit onder meer het Informatiecentrum Nazorg Steenkoolwinning en de kaartviewer van Het Gegevenshuis

Standpunt GS

De inhoud van artikel 12.20 wordt niet gewijzigd met de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Dat betekent dat dit artikel niet vatbaar is voor wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen.

Desalniettemin willen wij een reactie geven op de zienswijze. Wij begrijpen dat het wenselijk is om de motiveringsplicht in de praktijk duidelijk en werkbaar te houden, en dat daarbij een goede balans nodig is tussen onderzoekslast en daadwerkelijk risico. De suggestie voor een meer risicogerichte benadering sluit daar goed op aan.

Inhoudelijk biedt de huidige formulering van de instructieregel voldoende ruimte voor een proportionele toepassing. De regel schrijft niet voor hoe uitgebreid het onderzoek moet zijn, maar vraagt om een motivering waarin wordt aangegeven hoe met de na-ijlende effecten rekening is gehouden. Dat maakt het mogelijk om per situatie een afweging te maken, afhankelijk van de aard en omvang van het bouwwerk en de aanwezigheid van risico’s.

Uit eerder uitgevoerde onderzoeken blijkt ook dat de verschillen in aard en ligging van de in de ondergrond aanwezige mijnbouwwerken in combinatie met de sterk wisselende geohydrologie veelal vraagt om een maatwerkafweging per geval.

Zoals in de toelichting bij de Omgevingsverordening Limburg aangegeven kan voor de gevraagde motivering gebruik worden gemaakt van bestaande informatiebronnen, zoals beschikbaar via het Informatiecentrum Nazorg Steenkoolwinning en de kaartviewer van Het Gegevenshuis.

In situaties waarin deze bronnen geen aanwijzingen geven voor relevante risico’s, kan een beknopte motivering volstaan. In gebieden waar wel risico’s spelen, ligt een nadere onderbouwing of aanvullend onderzoek meer voor de hand.

Wij nemen de aandachtspunten uit de zienswijze mee in de verdere uitvoering van de nu geldende instructieregel en samenwerking met gemeenten in de regio.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

13. Energie

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken de Provincie Limburg om de optie van het opnemen een norm voor netbewuste nieuwbouw in de omgevingsverordening te overwegen, inclusief de optie om deze daarnaast ook nog eens te koppelen aan verplichte doorwerking naar gemeenten.

Indiener					
ZW-2007	ZW-2016	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2022	ZW-2027
ZW-2028	ZW-2029	ZW-2031	ZW-2035		

Standpunt GS

In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg introduceren we de energiebeschrijving (artikel 13.1) deze verplicht gemeenten in hun omgevingsplannen een beschrijving op te nemen van de mogelijkheid tot aansluiting op energie-infrastructuur, waaronder de tijdigheid daarvan en de maatregelen die zijn afgewogen waarmee negatieve effecten op de energie-infrastructuur voorkomen kunnen worden.

Eén van de potentiële maatregelen om negatieve effecten te voorkomen kan netbewuste nieuwbouw zijn. Daarbij kent netbewuste nieuwbouw vele facetten, van bijvoorbeeld een energieneutrale woning tot een energieneutrale wijk. De afweging hoe negatieve effecten op energie-infrastructuur voorkomen kunnen worden is vaak afhankelijk van lokale factoren, vaak ook enkel met lokale ruimtelijke impact op de leefomgeving. Dit maakt dat we deze afweging een gemeentelijke afweging vinden en op dit moment geen aanleiding hebben deze in onze Omgevingsverordening op te nemen. Het artikel 13.1 kent mede als doel dat gemeenten en ontwikkelaars over de energievoorziening al in de planvormingsfase gaan nadenken en de uitkomst ook vermelden zodat onder meer toekomstige gebruikers weten waar ze aan toe zijn.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om bij locaties voldoende mogelijkheden te creëren om energie op te wekken en op te slaan en dit expliciet te benoemen in de omgevingsverordening.

Indiener	
ZW-0034	ZW-2007

Standpunt GS

We zetten in op een decentraal energiesysteem, dat centraal wordt aangevuld. Met ons beleidskader voor energiegebruik, energieopslag en energie opwek zoals verwoord in hoofdstuk 9 van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg en de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, bieden we voldoende handvaten binnen onze provinciale ruimtelijke kaders en de in het gebied aanwezige omgevingswaarden voor initiatiefnemers, ook cumelabedrijven, om zelf energie op te wekken en op te slaan. Mocht een initiatiefnemer samen met de desbetreffende gemeente hierover vragen hebben of de haalbaarheid van ideeën willen bespreken dan kan hiervoor contact opgenomen worden met de Provinciaal Rayonplanoloog van de desbetreffende gemeente.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om in hoofdstuk 13 ook aandacht te besteden aan groen gas en warmtetransitie, al dan niet in de vorm van beleidsmatige duiding in de toelichting. Voor een landelijke gemeente zijn deze thema's van belang voor een breed en toekomstbestendig energiesysteem, mede in relatie tot netontlasting, landbouw, lokale energievoorziening en gebiedsgerichte transities. Het ontbreken van deze thema's maakt hoofdstuk 13 nu eenzijdig gericht op elektriciteitsopwek en opslag.	ZW-2004

Standpunt GS

De Provinciale Omgevingsvisie Limburg gaat in paragraaf 11.2.6 uitgebreid in op verwaarding van mest en agrarische reststromen. De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geeft hiervoor regels in paragraaf 10.1.5 verwaarding van mest en agrarische reststromen. Dit maakt dat we in deze documenten wel aandacht besteden aan groen gas.

In paragraaf 9.3.8 van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg constateren we dat de ruimtelijke impact van de warmtetransitie vooral op gemeentelijk schaalniveau is gelegen, wat maakt dat ook veelal het bevoegd gezag hierover bij de gemeente ligt.

Een provinciale Omgevingsverordening is dan ook niet, met de inzichten van dit moment, een geschikt instrument om hier sturing aan te geven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over hoofdstuk 13 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener stelt dat in de Omgevingsverordening wind, zon en batterijen expliciet en gedetailleerd ruimtelijk worden gereguleerd, terwijl andere potentieel zwaardere energieactiviteiten (zoals grootschalig groengas, waterstof of nucleaire installaties) vrijwel alleen via generieke regels (bijvoorbeeld bedrijventerreinen, natuur, water, externe veiligheid) worden aangestuurd. Dit zorgt voor een onevenwichtige focus op juist de meest duurzame bronnen, terwijl bronnen met grotere risico's en ruimtelijke impact geen vergelijkbaar provinciaal kader kennen.	ZW-0034

Standpunt GS

We herkennen ons grotendeels is de stellingname van indiener. De ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geeft wel regels in paragraaf 10.1.5 verwaarding van mest en agrarische reststromen voor grootschalige groengas opwek.

Verwijzend naar onze Provinciale Omgevingsvisie constateren we dat veelal op Rijksniveau en in minder mate op provinciaal niveau nog veel beleid in ontwikkeling is voor nieuwe (grootschalige) energiebronnen. Specifiek attenderen we u in dit kader als voorbeeld op § 9.5.3 Kleine modulaire Kernreactoren van de Provinciale Omgevingsvisie, waarin we melding maken dat bij voortschrijdende inzichten van fysieke kaders en aandachtspunten we de Provinciale Omgevingsvisie hierop gaan wijzigen. Dit als onderdeel van de beleidscyclus die de Omgevingswet voorstaat.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 13.01 Instructieregel energiebeschrijving

Zienswijze over artikel 13.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken om verduidelijking van artikel 13.1 in de betreffende Omgevingsverordening onder meer aangaande het navolgende:

- Betreft het hier een inspanningsverplichting (tijdige afstemming met Enexis en onderbouwing daarvan) of een resultaatverplichting (aantoonbare en gegarandeerde aansluitbaarheid binnen een bepaalde termijn)?
- De toelichting spreekt over een ‘energieparagraaf’ en vroegtijdige afstemming, dit wijst ons inziens op een inspanningsverplichting.
- De term ‘tijdigheid’ is niet juridisch sluitend. Hoe moet dit begrip precies worden geïnterpreteerd? Wij verzoeken dat dit begrip nader uiteengezet worden in de toelichting op het betreffende artikel. Is aansluiting op het moment van vergunningverlening niet een beter moment om deze beschrijving te verplichten.
- In de toelichting op het betreffende artikel dient explicieter benoemd te worden dat er een onderscheid bestaat tussen de verantwoordingsplicht van de gemeente en de bevoegdheden van netbeheerder en toezichthouder.

Indiener					
ZW-2002	ZW-2003	ZW-2007	ZW-2009	ZW-2011	ZW-2016
ZW-2018	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2024	ZW-2027	ZW-2028
ZW-2029	ZW-2030	ZW-2035			

Standpunt GS

Verwijzend naar artikel 13.1 het is een motiveringsverplichting: we verplichten om in de motivering van een omgevingsplan of omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) te beschrijven of, hoe en wanneer het initiatief aan de benodigde energie komt en dan specifiek op het moment dat het gerealiseerd is en in gebruik genomen wordt. Als de netbeheerder op dit moment nog geen uitsluitsel kan geven over planning of capaciteit betekent dat niet dat de wijziging van het omgevingsplan of het verlenen van de bopa niet mogelijk zou zijn. Juist de vroegtijdige duidelijkheid dat hierover nog geen uitsluitsel is, is gewenst.

Achterliggend doel is dat initiatiefnemers, bevoegd gezag en netbeheerders hierover eerder met elkaar in contact treden en dat gebruikers weet ervan kunnen hebben of, hoe en wanneer de energievoorziening van het initiatief geregeld en beschikbaar is. Wij vragen met deze instructieregel geen getekende offertes of vergelijkbare stukken als onderbouwing. Wel realiseren wij ons dat dit van partijen, zeker ook van de netbeheerders, een hernieuwde benadering vraagt om, indachtig de onzekerheden in de planvormingsfase, hier al uitspraken in omgevingsrechtelijke documenten over vast te leggen. Wij begrijpen dat dit dient te gebeuren op basis van informatie die in die fase van planvorming redelijkerwijs beschikbaar is. Het moment van vergunningverlening vinden we te laat, omdat dan nagenoeg alles al vastligt en dit niet in lijn is met de benadering van de Omgevingswet om vroegtijdig tot afstemming te komen. Wij realiseren ons ook dat dit artikel in het begin voor veel partijen zoeken zal zijn, bijvoorbeeld ook wat betreft de beschikbare informatie vanuit netbeheerders.

Echter dit zal niet remmend werken op ontwikkelingen, omdat binnen de huidige context van netcongestie in het ontwikkel- en planvormingsproces de benodigde energievoorziening besproken dient te worden. In lijn met de gedane suggesties door indieners verbeteren we de toelichting op dit artikel op enkele punten.

Voorstel aan PS

Tekst van artikel 13.1 als volgt wijzigen;

De naamgeving ‘Paragraaf 13.1.1. Energie~~paragraaf~~’, wijzigen in ‘Paragraaf 13.1.1 Energiebeschrijving’.

Tekst als volgt wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.1

1. De zin “Is aansluiting technisch mogelijk binnen de geplande termijn van realisatie van het plan?” verplaatsen we naar de bullit ‘tijdigheid’ en de zin ‘’Zijn er afspraken met de netbeheerders gemaakt?’, verplaatsen we naar de bullit ‘de mogelijkheid tot aansluiting’. De tekst wordt derhalve alsvolgt.

'De in het artikel voorgeschreven beschrijving moet in ieder geval betrekking hebben op:
- de mogelijkheid tot aansluiting: in hoeverre kan de ontwikkeling worden aangesloten op de bestaande of geplande energie-infrastructuur? Zijn er afspraken met de netbeheerders gemaakt?
- tijdigheid: wordt er rekening gehouden met de realisatiesnelheid van netwerkuitbreidingen en vergunningprocedures bij de netbeheerders? Is aansluiting technisch mogelijk binnen de geplande termijn van realisatie van het plan?
- maatregelen: zijn er alternatieve oplossingen zoals energiehubs, een andere energiedrager, congestiemanagement of lokale opslag afgewogen?’

2. Het woord “energieparagraaf” vervangen door het woord “energiebeschrijving” in de laatste alinea.

3. Toe te voegen: ‘, ieder vanuit hun eigen (wettelijke) rol en verantwoordelijkheid’ tussen ‘In lijn met de Omgevingswet stimuleert deze instructieregel een vroegtijdige en integrale afstemming tussen gemeenten, initiatiefnemers en de netbeheerders [...]’ en ‘om de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen te vergroten’.

Zienswijze over artikel 13.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om in Artikel 13.1 Instructieregel energiebeschrijving 1) een nieuw artikel/ lid toe te voegen waarin expliciet wordt vastgelegd dat de Provincie en gemeenten zorgdragen voor een snelle en tijdige afhandeling van aanvragen voor uitbreiding en verzwaring van de energie infrastructuur en 2) een nieuw artikel/ lid toe te voegen waarin expliciet wordt vastgelegd dat de bevoegde instanties de inspanningsverplichting krijgen de borging van	ZW-3006

voldoende ruimte voor de noodzakelijke (kritische of essentiële) energie-infrastructuur.

Standpunt GS

De behandeltermijn van aanvragen volgen niet uit provinciale omgevingsverordeningen, maar uit landelijke wet- en regelgeving.

We hebben in de Provinciale Omgevingsvisie energieplanologie geïntroduceerd: strategische (bestuurlijke) afwegingen maken over aanbod, vraag, transport en opslag van energie, gepland in de tijd en ruimte. Energieplanologie zorgt ervoor dat we vroegtijdig optimale randvoorwaardelijke keuzes maken over bijvoorbeeld de vestiging of verplaatsing van bedrijven, woningen, energieopwek en uitbreiding van energie-infrastructuur. Energieplanologie is bij uitstek een strategisch instrument dat we inzetten voor de energietransitie, uiteraard met zorgvuldige afweging ten aanzien van onder andere natuur, landschap, ondergrond, water, veiligheid en leefmilieu.

We zien dus de situering van energie-infrastructuur niet als leidend of sturend principe die een borging van voldoende ruimte in onze Omgevingsverordening rechtvaardigt. Wel willen we dat energie(infra)structuur een volwaardig aspect is in de afweging en planvorming. Vroegtijdig contact tussen initiatiefnemer, bevoegd gezag en netbeheerders is daarvoor gewenst. Met de introductie van de energiebeschrijving in artikel 13.1 beogen we mede deze afstemming in de planvorming te laten plaatsvinden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.1
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken 1. Als deze instructieregel blijft staan, deze alleen van toepassing verklaren voor een capaciteitsvraag die een relevante belasting van de energie-infrastructuur veroorzaakt. 2. Deze onrealistische instructieregel verwijderen. Gezien de woningbouwopgave zal er sowieso veel inzet worden gepleegd op netbewust bouwen etc. om de komende jaren e.e.a. nog mogelijk te maken. Het heeft geen meerwaarde als de Provincie daar ook nog eisen aan gaat stellen.

Indiener

ZW-2020 ZW-2029

Standpunt GS

Verwijzend naar de beschrijving van energieplanologie in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg, zien we het thema Energie als een volwaardig afwegingsthema binnen de ruimtelijke afweging. We vinden het wenselijk dat in de planvormingsfase hierover al nagedacht en afgestemd wordt.

Een concreet doel van deze regeling is dat gebruikers hierover niet verrast worden als een bouwwerk gerealiseerd is en in gebruik genomen kan worden. We constateren dat steeds meer initiatiefnemers dit uit eigen beweging al doen, echter nog niet allemaal. We stellen ook geen inhoudelijke eisen, we verplichten enkel dat er een beschrijving in het plan wordt opgenomen waarin vermeld staat hoe de initiatiefnemer tijdig aan de benodigde energie wil komen. Als er geen relevante belasting van de energie-infrastructuur plaatsvindt en dit al passend of tijdig passend te realiseren is binnen de bestaande energie-infrastructuur, dan vormt dit de beschrijving. De contramal is dat als dit in de planvorming nog niet bekend is, het bevoegd gezag dit dan kan meewegen in haar besluitvorming en/of prioritering van plannen en kan de gebruiker niet verrast zijn mocht blijken dat hij/zij onvoldoende energie ter beschikking heeft bij ingebruikname.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 13.02 Instructieregel uitsluitingsgebied windturbines

Zienswijze over artikel 13.2 lid 1 en 2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken het aangewezen uitsluitingsgebied windturbines uit te breiden of zoekgebied toe te voegen.

Indiener					
ZW-0009	ZW-0352	ZW-0363	ZW-0384	ZW-0805	ZW-0806
ZW-0807	ZW-0808	ZW-0811	ZW-0812	ZW-0813	ZW-0814
ZW-0815	ZW-0817	ZW-0818	ZW-0819	ZW-0820	ZW-0822
ZW-0823	ZW-0824	ZW-0825	ZW-2002	ZW-2007	ZW-2019
ZW-2020	ZW-2029	ZW-2031	ZW-1616		

Standpunt GS

GS hebben er voor gekozen onderscheid te maken in drie gebiedstyperingen:

a. Uitsluitingsgebied
b. Zoekgebied
c. Beperkingengebied.

Het uitsluitingsgebied wordt gevormd door de buitenste begrenzing van het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg, alsmede de Natura 2000-gebieden en het winterbed van de Maas.

Daarnaast kent de Einstein Telescope ook een beschermingsgebied waarbinnen windturbines niet zijn toegestaan. In deze gebieden prevaleren andere provinciale belangen boven windturbines.

Gebieden waar de ontwikkeling van windturbines wordt beperkt door wettelijke regels zijn onderdeel van het 'beperkingengebied'. Realisatie binnen het beperkingengebied is niet vanzelfsprekend, maar kan ook niet geheel worden uitgesloten. Gebieden waar wij op grond van ruimtelijke en landschappelijke afwegingen windturbines minder geschikt achten zijn eveneens onderdeel van het beperkingengebied. Zoekgebieden achten wij het meest passend voor windturbines. Deze zoekgebieden zijn tot stand gekomen op basis van een eerste planologische afweging op provinciale schaal rekening houdende met een aantal ruimtelijke en milieutechnische criteria. Een zoekgebied betekent niet automatisch instemming met de plaatsing van windturbines. Nader onderzoek moet definitieve geschiktheid aantonen. Er zal voldaan moeten worden aan alle vigerende wettelijke vereisten.

De wens van partijen om extra gebieden toe te wijzen aan uitsluitingsgebieden begrijpen wij vanuit het belang van indieners. GS hechten er aan ruimte te kunnen bieden aan de ontwikkeling van windturbines om daarmee te kunnen komen tot een evenwichtige toekomstige energiemix die bestaat uit verschillende energiebronnen en import van energie. Wij gaan om die reden op voorhand geen extra gebieden uitsluiten. Er zijn in de ruimtelijke en vergunningsprocedure die doorlopen moeten worden voordat een windturbine kan worden geplaatst, voldoende waarborgen om te toetsen aan alle wettelijke- en beleidsmatige vereisten en aanwezige belangen. Wij achten die procedure het meest geschikt om in detail te kijken naar de (on)geschiktheid van locaties voor windturbines.

Bovenstaande geldt ook voor de toetsing aan gebieden die door het Rijk zijn aangewezen als hoogtebeperkingengebied voor vliegvelden. Deze worden in acht genomen en de luchtvaartautoriteiten zullen bij de planologische procedure om advies worden gevraagd.

De afweging over zoekgebieden is gemaakt op ruimtelijke en milieutechnische overwegingen. Het feit of sprake is van een PEM-project is daarin geen overweging. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben wij de zoekgebieden niet expliciet opgenomen in een kaartbijlage en kunnen wij daarom ook geen gebieden meer toevoegen.

Binnen de uitsluitingsgebieden zijn windturbines niet toelaatbaar en daar is ook geen uitzondering of maatwerk op mogelijk. Of buiten de uitsluitingsgebieden windturbines toelaatbaar zijn, in zoekgebied of beperkingengebied, zal worden getoetst bij de te volgen planologische en vergunningsprocedures. De wettelijke regels, het beleid en overige belangen worden daarbij in acht genomen. Dit geldt ook wanneer partijen het voornemen hebben om bedrijfsprocessen te verduurzamen.

Het beperkingengebied Einstein Telescope laat geen windturbines toe.
Dit moet voorkomen dat windturbines verstorende trillingen gaan veroorzaken die de werking van de Einstein Telescope in de toekomst kunnen verstoren. Na definitieve besluitvorming over de

toewijzing van de Einstein Telescope aan de regio of niet, of onderzoeksresultaten dat windturbines geen verstorende trillingen voor de Einstein Telescope veroorzaken, zal worden bezien of het beschermingsgebied kan worden verkleind of opgeheven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.2 lid 1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt te bevestigen dat erfmolens/windturbines tot en met een ashoogte van 25 meter zijn toegestaan bij agrarische bedrijven.	ZW-0381

Standpunt GS

De uitsluitingsgebieden windturbines conform art. 13.2 lid 1 uit de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben geen betrekking op windturbines met een masthoogte lager dan 25 m. De overige regels uit de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg blijven evenwel onverminderd van kracht. Of er een of meerdere molen(s)/windturbine(s) tot een masthoogte van 25 m toegestaan is/zijn, zal getoetst worden bij de planologische en vergunningsprocedure. Daarbij zal de inpasbaarheid, gelet op de omgevingsfactoren en wettelijke regels, worden getoetst.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.2 Lid 2 b **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken de inspanningsverplichting voor lokaal eigendom in bovengenoemde artikelen in lijn te brengen met het landelijke kader en aan te passen van 51% naar 50% lokaal eigendom.

Indiener					
ZW-0385	ZW-2004	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2035	ZW-3003

Standpunt GS

Met dit lid verplichten we initiatiefnemers tot het verantwoorden van de inspanningen om te komen tot lokaal eigendom bij installaties voor grootschalige opwek. Daarbij is ons streven te komen tot 51% lokaal eigendom.
Dat is hoger dan het landelijk afgesproken streven van 50% lokaal eigendom. Naar aanleiding van de zienswijzen op dit punt verbeteren we redactioneel de toelichting, door hier het woord ‘minimale’ aan toe te voegen.

Dat is een keuze die volgt uit ons beleidskader ‘Nieuwe energie en een gezonde leefomgeving’ en de hierop gevolgde inspanningen om te komen tot een Provinciale Energiedienstenmaatschappij (PEM). Indien er aantoon getracht is om tot lokaal eigendom te komen en hier serieuze acties door een initiatiefnemer in zijn verricht, vormt dit een aanvaardbare motivatie en kan dan ook volstaan worden met een lager percentage lokaal eigendom. Het betreft immers een inspanningsverplichting.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.2:

‘De Omgevingsverordening Limburg en de Provinciale Omgevingsvisie volgen het minimale uitgangspunt over lokaal eigendom uit het Klimaatakkoord en het NPRES.’

Zienswijze over artikel 13.2 lid 2 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoekt om een motivatie in hoeverre dit voldoende ruimte biedt voor toekomstige nieuwe ontwikkelingen.	ZW-2016

Standpunt GS

Het artikel is opgesteld met het oog op de huidige situatie en de kennis van dit moment. Indien omstandigheden wijzigingen kan een nieuwe afweging nodig blijken. Alsdan behoort een aanpassing van ons beleid in de Provinciale Omgevingsvisie en de regels uit de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg tot de mogelijkheden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 13.03 Instructieregel zonnepanelen op daken van bedrijfsgebouwen

Zienswijze over artikel 13.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om het artikel met de instructieregel zonnepanelen op daken van bedrijfsgebouwen aan te passen. Bij een omgevingsplan voor het realiseren van een nieuw bedrijfsgebouw moet worden gemotiveerd hoe het dakoppervlak maximaal wordt benut voor zonnepanelen. Er wordt geen onderscheid gemaakt naar omvang van het dakoppervlak.

Indieners geven de Provincie in overweging om een ondergrens op te nemen waarmee alleen echt grote daken een provinciaal belang krijgen en gemeenten zelf hun afwegingsruimte houden voor kleinere ontwikkelingen. Ook de keuze voor een groen dak voor hemelwateropvang of klimaatadaptatie dient mogelijk te zijn.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2012	ZW-2016	ZW-2019
ZW-2020	ZW-2022	ZW-2028	ZW-2029	ZW-3016	ZW-3031

Standpunt GS

Wij hanteren het ‘nee-tenzij’-principe voor zonneparken zoals mede verwoord in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg en de brief van 26 oktober 2023 aan de Tweede Kamer betreft de aangescherpte voorkeursvolgorde zon. Hierin wordt gesteld dat we streven naar meervoudig grondgebruik, waarbij we de vrije ruimte op daken, gevels en andere plekken binnen en buiten bebouwd gebied (zoals parkeerplaatsen, langs weg- en spoorinfrastructuur, geluidschermen, stortplaatsen etc.) benutten voor zonnepanelen. Dit kunnen we doen door de vrije ruimte, waar zonnepanelen technisch en betaalbaar samen kunnen gaan met de bestaande of nieuwe functie (het zgn. meervoudig grondgebruik, ook wel multifunctioneel gebruik genoemd), te gebruiken en daarmee de landbouw- en natuurgronden vrij te houden voor de andere ruimtelijke opgaven. Binnen een decentraal energiesysteem is het gewenst om breder te kijken: niet enkel eigen stroom voor eigen gebruik, maar ook voor een nabijgelegen elektriciteitsgebruiker die nog stroom nodig heeft. Ook in dat kader blijft het sturen op het benutten van daken voor energieopwek wenselijk.

Gelet op deze doelen is een onderscheid tussen kleinere en grotere bedrijfsdaken niet aan de orde. Wel erkennen we dat daken van bedrijfsgebouwen ook voor ander beleidsdoelen zoals wateropvang, vergroening/ tegengaan van hittestress, bijdragen aan biodiversiteit, stedenbouwkundige, cultuurhistorische en architectonische inpassing ingezet, of andere energetische voorzieningen als batterijen en warmtepompen, gebruikt kunnen worden. Het vraagt iedere keer een afweging wat de optimale meervoudige benutting van het dak is. Daarbij is het ook begrijpelijk als rekening wordt gehouden met schaduwwerking en andere situeringskenmerken. Het woord “optimaal” dekt in dat denkkader dan beter het beoogde dan het woord “maximaal”.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 13.3: van ‘~~maximaal~~ benut’ naar ‘optimaal benut’.

Tekst van de artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.3, derhalve te wijzigen

van:
Deze instructieregel legt vast dat bij de motivering van een omgevingsplan waarin nieuwe bedrijfsgebouwen mogelijk worden gemaakt, specifiek wordt onderbouwd op welke wijze het beschikbare dakoppervlak ~~maximaal~~ wordt ingezet voor zonnepanelen.
[...]

Mogelijke beperkingen (zoals brandveiligheid, technische draagkracht of toekomstige uitbreidingsplannen) dienen onderbouwd te worden, zodat duidelijk is dat het ~~maximale~~ haalbare potentieel wordt benut, zonder risico's voor de veiligheid.

naar:
Deze instructieregel legt vast dat bij de motivering van een omgevingsplan waarin nieuwe bedrijfsgebouwen mogelijk worden gemaakt, specifiek wordt onderbouwd op welke wijze het beschikbare dakoppervlak optimaal wordt ingezet voor zonnepanelen.
[...]
Mogelijke beperkingen (zoals brandveiligheid, technische draagkracht of toekomstige uitbreidingsplannen) dienen onderbouwd te worden, zodat duidelijk is dat het optimale potentieel wordt benut, zonder risico's voor de veiligheid.

Zienswijze over artikel 13.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener stelt dat in de toelichting op artikel 13.3 onvoldoende duidelijk omschreven wordt voor welke soort bedrijfsgebouwen deze regel geldt. De toelichting geeft aan: "Onder 'bedrijfsgebouwen' vallen onder andere bedrijfshallen en loodsen, kantoren, supermarkten en schoolgebouwen." Door gebruik van de woorden 'onder andere' is het niet geheel duidelijk voor welke soort bedrijfsgebouwen deze regel geldt. Vallen agrarische bedrijfsgebouwen hier ook onder? Los van het feit dat dit ons inziens niet bedoeld kan worden en ook niet gewenst is, verzoeken wij deze duidelijkheid op te nemen in de regel zelf. Een omschrijving in de toelichting, zoals nu is opgenomen, is misplaatst en onduidelijk.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057

ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142					

Standpunt GS

De toelichting wordt hierop verduidelijkt. We vallen daarbij terug op de omschrijving in de nu geldende Omgevingsverordening: Onder bedrijfsgebouwen verstaan wij, in lijn met de definitie van het Centraal Bureau voor de Statistiek, alle gebouwen bestemd voor bedrijfsmatig gebruik.

We nemen daarbij nu nagenoeg de gehele definitie van het CBS over: “Bedrijfsgebouw: Gebouw bestemd voor bedrijfsmatig gebruik. Bedrijfsgebouwen worden verder onderverdeeld naar hallen en loodsen, kantoren, combinatie hallen met kantoor, schuren en stallen, winkels, scholen en overige gebouwen.”. Dit is dus inclusief agrarische bedrijfsgebouwen. Het CBS typeert ook kassen als bedrijfsgebouw. Hoewel we zien en toejuichen dat de technische ontwikkeling om daken van kassen in te zetten voor zonne-energie zich aan het ontwikkelen is, vinden we deze verplichting nu nog te ver.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.3:

van:

‘Onder bedrijfsgebouwen wordt, in lijn met de definitie van het Centraal Bureau voor de Statistiek, verstaan: alle gebouwen bestemd voor bedrijfsmatig gebruik. ~~Onder ‘bedrijfsgebouwen’ vallen onder andere bedrijfshallen en loodsen, kantoren, supermarkten en schoolgebouwen~~’.

naar:

‘Onder bedrijfsgebouwen wordt, in lijn met de definitie van het Centraal Bureau voor de Statistiek, verstaan: alle gebouwen bestemd voor bedrijfsmatig gebruik. Bedrijfsgebouwen worden verder onderverdeeld naar hallen en loodsen, kantoren, combinatie hallen met kantoor, schuren en stallen, winkels en scholen. Kassen behoren niet tot bedrijfsgebouwen.’

Zienswijze over artikel 13.3
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om de toelichting bij artikel 13.3 te verduidelijken, zodat duidelijk is dat de zonneladder een voorkeursvolgorde betreft en geen absolute volgtijdelijkheid. Gemeenten moeten bij nieuwe bedrijfsgebouwen motiveren hoe het dakoppervlak voor zonnepanelen wordt benut, maar dit mag niet zo worden uitgelegd dat andere vormen van duurzame opwek pas mogelijk zijn nadat alle dakpotentie volledig is gerealiseerd.

Indiener	
ZW-2013	ZW-2035

Standpunt GS

Dit is een terechte opmerking. Zoals ook vastgelegd in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg hanteren we de Limburgse zonneladder voor zonneparken, maar deze is niet opeenvolgend/ volgtijdelijk. Ook in de toelichting op artikel 13.4 wordt dit vermeld. Dit leidt tot de onderstaande aanpassing.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.3:

van:
‘Het landelijk~~e~~ beleid (o.a. Kamerbrieven over de zonneladder ~~en~~ uitwerking van het Klimaatakkoord) onderschrijft dat ~~vóór~~ het toestaan van zonneparken op grond ~~eerst~~ daken en andere benutbare oppervlakken optimaal moeten worden gebruikt.’

naar:
‘Het landelijk en provinciaal beleid (o.a. Kamerbrieven over de zonneladder, uitwerking van het Klimaatakkoord en Provinciale Omgevingsvisie Limburg) onderschrijft dat bij het toestaan van zonneparken op grond, daken en andere benutbare oppervlakken optimaal moeten worden gebruikt. De Limburgse zonneladder is niet opeenvolgend of volgtijdelijk.’

Artikel 13.04 Instructieregels zonneparken

Zienswijze over artikel 13.4 lid 3
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om projecten op te nemen als zoekgebied voor zonneopwek.

Indiener					
ZW-0659	ZW-2002	ZW-2010	ZW-2011	ZW-2015	ZW-2035

Standpunt GS

Bij de behandeling van de Provinciale Omgevingsvisie in Provinciale Staten is, per amendement, besloten tot het verwijderen van de zoekgebieden zonneopwek en te vervangen door wensgebieden zon. Deze wensgebieden beslaan heel Limburg behoudens de gebieden die in art. 13.4 lid 1 zijn uitgesloten. De verwijzing naar de zoekgebieden voor zonneparken in de toelichting van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zullen wij om die reden verwijderen.

Tevens is bijlage XIV bij de wijzigingsverordening 2024 onder strikte voorwaarden eenmalig opgesteld. Aanvullingen en/of correcties hierop worden niet meer gedaan. Zonneparkinitiatieven die nu niet actueel zijn, kunnen dit alsnog worden en hoeven niet verwijderd te worden van de lijst.

Voorstel aan PS

Tekst verwijderen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.4 vijfde lid onder a:

‘~~De Provinciale Omgevingsvisie Limburg benoemt specifiek zoekgebieden voor zonneparken, die op basis van een beoordeling op provinciale schaal zijn geselecteerd vanwege landschapscapaciteit en de aansluiting op het elektriciteitsnet. Bij een zorgvuldige ruimtelijke afweging behoort ook een motivering of de locatie is gelegen binnen deze zoekgebieden en zo niet, waarom deze locatie ook passend wordt geacht afgezet tegen de gemeentelijke Provinciale Omgevingsvisie en/of regionale visie(s) in RES-verband.~~’

Zienswijze over artikel 13.4 lid 2
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken om verduidelijking van dit artikel of er subleden aan toe te voegen

Indiener			
ZW-2002	ZW-2024	ZW-2032	ZW-2035

Standpunt GS

In artikel 13.4, lid 2, zijn a tot en met e ‘of’-voorwaarden. Een omgevingsplan mag een zonnepark dus toestaan als aan ten minste één van deze voorwaarden wordt voldaan. Uit het woord ‘of’ aan het slot van het voorlaatste onderdeel (d) blijkt dat het om een alternatieve opsomming gaat en niet om een cumulatieve opsomming. Hiervoor is het niet nodig dat tussen alle onderdelen ‘of’ wordt ingevoegd.

Deze wijze van weergeven van een opsomming is in overeenstemming met de Aanwijzingen voor de regelgeving (aanwijzing 3.60) en is ook gebruikt in de Omgevingswet, de wet waarop de Omgevingsverordening Limburg is gebaseerd.

Het toevoegen van andere uitzonderingscriteria vinden we niet gewenst. De uitzonderingen zoals opgenomen zijn tot stand gekomen in de wijzigingsverordening 2024. Daarbij hebben de bestuurlijke afspraken tussen het rijk, IPO, VNG en de waterschappen inzake de aanscherping voorkeursvolgorde zon als leidraad voor de voorwaarden gediend. Wij willen nu geen ruimte geven om de mogelijkheden te verruimen, omdat dit niet in overeenstemming is met deze afspraken en de Provinciale Omgevingsvisie Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.4 lid 5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken de inspanningsverplichting voor lokaal eigendom in bovengenoemde artikelen in lijn te brengen met het landelijke kader en aan te passen van 51% naar 50% lokaal eigendom.

Indiener				
ZW-0385	ZW-2024	ZW-2030	ZW-2035	ZW-3003

Standpunt GS

Met dit lid verplichten we initiatiefnemers tot het verantwoorden van de inspanningen om te komen tot lokaal eigendom bij zonneparken. Daarbij is ons streven te komen tot 51% lokaal eigendom. Dat is hoger dan het landelijk afgesproken streven van 50% lokaal eigendom.
Naar aanleiding van de zienswijzen op dit punt verbeteren we redactioneel de toelichting, door hier het woord ‘minimale’ aan toe te voegen.

Dat is een keuze die volgt uit ons beleidskader ‘Nieuwe energie en een gezonde leefomgeving’ en de hierop gevolgde inspanningen om te komen tot een Provinciale Energiedienstenmaatschappij (PEM). Indien er aantoon getracht is om tot lokaal eigendom te komen en hier serieuze acties door een initiatiefnemer in zijn verricht, vormt dit een aanvaardbare motivatie en kan dan ook volstaan worden met een lager percentage lokaal eigendom. Het betreft immers een inspanningsverplichting.

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.4, vijfde lid, onder d:

‘De Omgevingsverordening Limburg en de Provinciale Omgevingsvisie volgen het minimale uitgangspunt over lokaal eigendom uit het Klimaatakkoord en het NPRES.’

Zienswijze over artikel 13.4 lid 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om als verplichting op te nemen dat zonneparken beschikken over het label “EcoCertified Solar Parks”.

Indiener				
ZW-2019	ZW-2020	ZW-2027	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS

Wij zien het label “EcoCertified Solar Parks” als een belangrijke stap in de natuurinclusieve ontwikkeling en beheer van zonneparken. Om in aanmerking te komen voor een SDE++ subsidie dient een zonnepark reeds natuur-inclusief ontwikkeld te worden, anders is er geen subsidie beschikbaar. Er bestaat dus reeds een prikkel voor ontwikkelaars voor natuur-inclusieve ontwikkeling van zonneparken. Zonder deze Rijkssubsidie zal een project niet van de grond komen. Het label kan behulpzaam zijn voor de ontwikkelaar om aan te tonen dat het ontwerp natuur-inclusief is. Om die reden vinden wij het opnemen van deze eis in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg overbodig.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.4 lid 4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om als verplichting op te nemen dat het afstromend hemelwater wordt geïnfiltreerd in de bodem of in een berging, via een zuiverende randvoorziening, zodat er geen afwenteling op de omgeving ontstaat.	ZW-2032

Standpunt GS

De praktijk is dat het afstromend regenwater ter plaatse infiltreert deels onder en ook naast de tafels. Er vindt derhalve geen afwenteling plaats van het regenwater naar andere gebieden. Dat zou ook onwenselijk zijn, omdat naast voldoende lichttoetreding ook water een basisvoorwaarde is voor een natuur-inclusief zonnepark. Een natuur-inclusief ontwerp is tegenwoordig voorwaarde om in aanmerking te komen voor SDE++ subsidie. Hiervoor dienen tussen de tafels 25% open ruimte te zijn, wat meer dan voldoende ruimte biedt voor de infiltratie. Wij nemen daarom geen verplichting zoals voorgesteld op in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.4 lid 5 onder b **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners verzoeken om in de toelichting bij dit artikel het woord “niet volgtijdelijk” te vervangen door “volgtijdelijk” en het woord “buitengebied” te vervangen door het woord “landelijk gebied”.	ZW-3007

Standpunt GS

Met de zonneladder beogen we aan te geven dat het de voorkeur heeft zoveel zonnepanelen op daken te plaatsen op trede 1 en dat het plaatsen op landbouwgrond (trede 4) of in de natuur (trede 5) het minst wenselijk is. Overheden dienen zich in te spannen de lage tredes zoveel mogelijk te benutten. Dat betekent niet dat trede 2 pas kan worden toegepast als alle daken vol zijn gelegd met zonnepanelen. Dat zou de energietransitie ernstig vertragen, te meer omdat het benutten van daken niet verplicht kan worden. Daarom is het woord “niet volgtijdelijk” opgenomen.

Gelet op de geactualiseerde aanduiding in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg is het verzoek om “buitengebied” aan te passen naar “landelijk gebied” een terecht verzoek. Wij zullen het woord “buitengebied” in de toelichting vervangen door het woord “landelijk gebied”

Voorstel aan PS

Tekst wijzigen in artikel 13.4 lid 5 onder b

van:
‘als het een zonnepark op landbouwgrond betreft, de door de gemeente gepleegde beleidsinspanningen om pv-panelen mogelijk te maken op daken en gevels van gebouwen, op onbenutte terreinen in bebouwd gebied en op gronden in het ~~buitengebied~~ met een andere primaire functie dan landbouw of natuur’

naar:
‘als het een zonnepark op landbouwgrond betreft, de door de gemeente gepleegde beleidsinspanningen om pv-panelen mogelijk te maken op daken en gevels van gebouwen, op onbenutte terreinen in bebouwd gebied en op gronden in het landelijke gebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur’

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 13.4 van ‘buitengebied’ naar ‘landelijk gebied’:

1.
van:
'Gronden in ~~buitengebied~~ met een andere primaire functie dan landbouw of natuur'

naar:
'Gronden in landelijk gebied met een andere primaire functie dan landbouw of natuur'

2.
van:
'Landbouwgronden gelegen in het ~~buitengebied~~ en (landbouw)gronden gelegen in de groenblauwe landbouwzone;'

naar:
'Landbouwgronden gelegen in het landelijke gebied en (landbouw)gronden gelegen in de groenblauwe landbouwzone;'

3.
van:
'De maatschappelijke kosten voor de aanleg van zonneparken in het ~~buitengebied~~ kunnen bovendien relatief hoog zijn.'

naar:
'De maatschappelijke kosten voor de aanleg van zonneparken in het landelijke gebied kunnen bovendien relatief hoog zijn.'

Zienswijze over artikel 13.4 lid 4 onder b **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken verplichting b inzake brandveiligheid te laten vervallen vanwege overbodigheid.

Indiener			
ZW-2019	ZW-2020	ZW-2029	ZW-2031

Standpunt GS
Het klopt dat ook via andere wegen wordt getoetst aan brandveiligheid, maar in het kader van het vroegtijdig attenderen op dit vereiste zijn wij van mening, op advies van de veiligheidsregio, dat het een plaats heeft in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS
Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 13.05 Instructieregel batterijopslag

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners stellen dat ze zich kunnen vinden in deze instructieregel m.b.t. batterijopslag. Daarbij stellen ze dat in de gemeentelijke omgevingsvisie is opgenomen dat batterijopslagen niet mogen landen in de omgeving van zeer kwetsbare functies zoals scholen, speeltuinen, seniorencomplexen en zorgcentra, dit i.v.m. brand- en explosiegevaar. Dit kan worden toegevoegd aan lid 2 om de afwijking strenger te maken.

Indiener					
ZW-2002	ZW-2012				

Standpunt GS

De provinciale omgevingsverordening geeft de ruimtelijke juridische kaders vanuit het provinciaal belang bezien. We zijn er een voorstander van als gemeenten ons kader verder lokaal duiden in een Provinciale Omgevingsvisie en/of Omgevingsplan. Daarnaast is er altijd de algemene ETFAL-afweging, waarin de toetsing van het initiatief aan de provinciale Omgevingsverordening één van de beoordelingsgronden is. Ook de milieukundige en/of stedenbouwkundige inpassing is een beoordelingsgrond. De mogelijkheid tot lokale duiding en de algemene ETFAL-afweging maken dat er geen noodzaak is vanuit provinciaal belang om lid 2 aan te scherpen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om lid 2e over inspanningsverplichting lokaal eigendom bij batterijopslag te verwijderen.

Indiener					
ZW-0385	ZW-2005	ZW-2013	ZW-2029	ZW-2035	ZW-3003

Standpunt GS

In de eerste plaats merken we op dat deze inspanningsverplichting niet aan de orde is bij realisatie van een batterij op een werklocatie (in de ontwerp-Omgevingsverordening genaamd “bedrijventerrein”). In de tweede plaats betreft het een inspanningsverplichting. Als een initiatiefnemer aantoonbaar heeft onderzocht en acties heeft ondernomen om lokaal eigendom te bereiken en dit heeft onverhoopt niet tot resultaat geleid, dan is dat geen grond om negatief op het plan te reageren.

Wel sluit deze inzet op lokaal eigendom aan op het beleidskader Nieuwe Energie en het gestelde in de Provinciale Omgevingsvisie. Tevens betreft het enkel de situaties waarin men buiten werklocaties dergelijke batterijen wil realiseren. Gelet op de aanvaardbaarheid in de omgeving heeft het meeprofiteren van de omgeving een meerwaarde. Mede daarom is deze inspanningsverplichting ook opgenomen bij zonneparken en windturbines. Dit houdt in dat deze verplichting ook geldt voor batterij-opslag die bij een dergelijke installatie hoort.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om toelichting op het eerste lid. In lid 2a staat als uitzonderingsgrond voor batterijen buiten bedrijventerreinen: "als het een batterij betreft waarover de netwerkbeheerder in bepalende mate zeggenschap heeft over de momenten en mate van invoeding en afname"; Heeft de netbeheerder ook een bepaalde mate van zeggenschap wanneer deze komen op een bedrijventerrein dat wel binnen het omgevingsplan past?	ZW-2002

Standpunt GS

Bij een batterij die is gesitueerd op een werklocatie (in de ontwerp omgevingsverordening bedrijventerrein) geldt deze bepaling niet, omdat deze niet is opgenomen in artikel 13.5, sub 1

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken de redactie van artikel 13.5 lid 1 aan te passen als onderstaand: 1. Een omgevingsplan laat alleen een batterij toe op een bedrijventerrein of binnen een ontwikkelingsgebied glastuinbouw. Wij verzoeken u voorts in de toelichting deze wijziging eveneens te verwerken.

Indiener		
ZW-2006	ZW-3005	ZW-3007

Standpunt GS

Een batterij die behoort tot een glastuinbouwbedrijf en ook gebruik maakt van de aansluiting van het glastuinbouwbedrijf valt niet, volgens de definitie van batterij in bijlage 1, tot het toepassingsbereik van dit artikel. De batterijen met een standalone aansluiting op het net hebben

vaak een commercieel en/of netbalanceringsdoel. Een ontwikkelingsgebied glastuinbouw is niet bedoeld voor dergelijk ruimtegebruik, wat maakt dat het direct toestaan, gelijk aan werklocaties in lid 1, niet gewenst is. Als voldaan wordt aan de voorwaarden genoemd in lid 2 en 3 dan verzet dit artikel er zich ook niet tegen dat batterijen wordt geplaatst op andere gronden als werklocaties, zoals binnen de aanduiding ontwikkelingsgebied glastuinbouw.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) constateren dat onder e, sub 3 wordt gesproken over lokaal eigendom. Verzoek is om dit nader te specificeren.	ZW-2010

Standpunt GS

Onder lokaal eigendom verstaan we:
Lokaal: Dit verwijst naar inwoners, bedrijven en organisaties die wonen of gevestigd zijn in het gebied waar het energieproject wordt gerealiseerd. ‘Lokaal’ kan verschillend worden ingekaderd: per gemeente, per regio, of binnen een bepaalde straal rondom het project, afhankelijke van de aard, schaal en karakter van een project.

Eigendom: Hier bedoelen we het economisch eigendom van het project c.q. de financiële opbrengsten en/of zeggenschap. Lokale partijen kunnen bijvoorbeeld certificaten, aandelen, obligaties bezitten of deelnemen via een coöperatie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener vraagt zich af waarom ervoor gekozen is om dit artikel alleen te laten gelden voor een batterij-installatie van een bruto-oppervlak meer dan 2000m2 en waarom niet gekozen is om dit te koppelen aan het aantal Megawatt (MW) dat een installatie produceert.	ZW-2015

Standpunt GS

Uit onze analyse van al gerealiseerde of in ontwikkeling zijnde standalone batterijen en de grootte hiervan volgt dat een maat van 2000 m² een reële ondermaat is voor de ruimtelijke impact van dergelijke batterijen, bezien vanuit het provinciaal schaalniveau. Een gemeente staat het vrij om een lagere ondergrens in hun eigen beleid te formuleren. Er is bewust niet voor gekozen om een

koppeling te maken met het opslagvermogen van een installatie. Het vermogen van de batterij is niet ruimtelijk relevant. Daarbij constateren wij dat de technische ontwikkelingen daarin snel gaan. Nu hiervoor een maat opnemen, maakt dat de regeling in de Omgevingsverordening Limburg door deze ontwikkelingen kan worden ingehaald.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener stelt dat in de ambtelijke sessie van 7 april 2026 in Roermond, waarin de wijzigingen in de Omgevingsverordening zijn toegelicht, is aangegeven dat dit artikel een hiërarchische opbouw kent: pas wanneer toepassing van lid 1 niet mogelijk is gebleken, kan worden gekeken naar lid 2, en vervolgens pas naar lid 3. Deze hiërarchie komt echter onvoldoende tot uitdrukking in zowel de toelichting als de artikeltekst. Daarom verzoeken wij om in lid 2 en lid 3 een aanvullende motiveringseis (bewijslast) op te nemen. Daarbij zou in lid 2 dus moeten worden onderbouwd waarom plaatsing op een bedrijventerrein niet mogelijk is. In lid 3 dient vervolgens te worden gemotiveerd waarom plaatsing op een bedrijventerrein én op een vrijkomende bebouwde locatie geen reële optie is. Naar het oordeel van de indiener sluit een dergelijke aanvullende motivering beter aan bij de beoogde hiërarchische benadering van dit artikel.	ZW-2015

Standpunt GS

We herkennen de gemaakte opmerking. In paragraaf 9.4.1 Batterijopslag van de Provinciale Omgevingsvisie wordt gesteld: ‘Wij hanteren de volgende beoordelingsladder met drie opeenvolgende treden voor de situering van systeembatterijen.’ Dus inderdaad beogen we dat eerste gekeken wordt naar werklocaties, daarna onder voorwaarden naar vrijkomende gronden met een bouwfunctie (lid 2) en pas uiteindelijk met nog meer voorwaarden op gronden zonder bouwfunctie (lid 3). Het is een terechte constatering dat de regeling in artikel 13.5 dit minder scherp formuleert. Door het opnemen van voorwaarden in lid 2 en daarbovenop extra voorwaarden in lid 3, sturen we wel hierop. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat de gekozen formulering voldoende adequaat is. Mocht blijken uit monitoring dat dit onvoldoende is om de beoogde beoordelingsladder te laten functioneren, dan overwegen we bij een volgende wijziging de gedane formuleringssuggestie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) stellen dat de huidige formulering van artikel 13.5 zich uitsluitend richt op batterijopslag bij bedrijventerreinen en de inpasbaarheid op onbebouwde locaties. Daarbij ontbreekt aandacht voor kleinschalige batterijopslag, bijvoorbeeld bij woningbouwprojecten of particuliere toepassingen. Hierdoor ontstaat onduidelijkheid over of dergelijke vormen van opslag zijn toegestaan. De indiener verzoeken daarom om expliciet onderscheid te maken naar schaal en toepassing, en ook kleinschalige (collectieve en particuliere) batterijopslag te betrekken in de regeling.

Indiener			
ZW-2007	ZW-2018	ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

Verwijzend naar de definitie van batterij in bijlage 1, te weten “batterij: een zelfstandig functionerende batterij-energieopslaginstallatie die als afzonderlijke installatie via een eigen netaansluiting op het openbare elektriciteitsnet is aangesloten en die een bruto-oppervlak beslaat van meer dan 2.000 m²”, is deze regel dus niet van toepassing op plannen onder de 2.000 m². Wat maakt dat plannen op dit punt niet strijdig zijn met het provinciaal belang. Het is aan gemeenten om desgewenst hier eigen aanvullend beleid op te formuleren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om nadere uitwerking en objectivering van de rol van de netbeheerder, met name ten aanzien van de begrippen “zeggenschap”, “efficiënte ligging” en “netfunctionaliteit”.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De netbeheerder heeft een wettelijk verankerde en objectieve rol in het waarborgen van de benodigde netfunctionaliteit, het beoordelen van de (efficiënte) ligging van netcomponenten en het uitoefenen van zeggenschap ten behoeve van het publieke belang van een betrouwbaar elektriciteitsnet. Voor alle drie de begrippen gelden vastgelegde technische normen, operationele richtlijnen en wettelijke kaders, waarop veelal de ACM toezicht uitvoert.

De netbeheerder is op grond van de Elektriciteitswet (art. 16 e.v.) verantwoordelijk voor het beheer en de ontwikkeling van het elektriciteitsnet. Dit omvat onder andere de wettelijke bevoegdheid en plicht tot het aanleggen, beheren, in stand houden en zo nodig uitbreiden van het net. Zeggenschap betekent in deze context de beslissingsbevoegdheid van de netbeheerder over de technische en operationele inrichting van het elektriciteitsnet. Bij projectontwikkeling betekent dit dat de netbeheerder een zwaarwegende stem heeft, onder andere bij de keuze van netaansluiting(slocatie) en de voorwaarden voor aansluiting waarmee de leveringszekerheid, veiligheid en betrouwbaarheid van het net gewaarborgd blijven.

Met "efficiënte ligging" wordt bedoeld dat netaansluitingen, kabeltracés en stations zo worden gesitueerd dat ze een optimale balans bieden tussen ruimtelijke ordening, technische haalbaarheid, kostenbeheersing en minimalisering van hinder (zoals aantasting landschap, natuur en leefomgeving).

"Netfunctionaliteit" duidt op de operationele en technische geschiktheid van het netwerk om aan de vraag en het aanbod van elektriciteit te voldoen, conform de geldende normen (betrouwbaarheid, stabiliteit, leveringszekerheid).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners verzoeken om artikel 13.5 zodanig aan te passen dat batterijopslag ook expliciet mogelijk is bij bestaande of planologisch toegelaten grootschalige duurzame opweklocaties buiten bedrijventerreinen. Voor integrale energieprojecten, zoals Energielandgoed Wells Meer, is batterijopslag een logische en in toenemende mate noodzakelijke schakel voor flexibiliteit, netontlasting en toekomstbestendige exploitatie. De huidige systematiek, waarin batterijopslag buiten bedrijventerreinen in hoofdzaak wordt beperkt tot vrijkomende bebouwde locaties en onbebouwde locaties slechts onder aanvullende kwaliteitsverbetering, biedt hiervoor onvoldoende ruimte. De indieners verzoeken daarom om een aanvullende uitzonderingsgrond op te nemen voor batterijopslag die functioneel is gekoppeld aan bestaande duurzame opweklocaties.

Indieners

ZW-2004	ZW-2020

Standpunt GS

Verwijzend naar paragraaf 9.4.1 van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg beschouwen we batterijen gecombineerd met opweklocaties als ondergeschikt onderdeel van die opwekvoorziening en dienen daarom ook qua schaal daarmee in verhouding te staan. Qua ruimtelijke inpassing

dienen deze batterijen te passen binnen de regeling voor de betreffende opwekvoorziening in de Omgevingsverordening Limburg. Indien het een grootschalige opweklocatie betreft dan realiseren we ons dat hierbij een ondergeschikte batterij staat die hiermee ook qua grootte in verhouding staat. Een aanpassing van het artikel is dan ook overbodig.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om artikel 13.5, tweede lid, onder a, te herformuleren. Het vereiste dat de netwerkbeheerder in bepalende mate zeggenschap heeft over de momenten en mate van invoeding en afname is te absoluut en het beperkt de ruimte voor andere vormen van batterijopslag die eveneens aantoonbaar kunnen bijdragen aan netrobuustheid, congestievermindering of efficiënt netwerkgebruik. De indiener geeft in overweging om dit onderdeel technologieneutraal en functioneel te formuleren, bijvoorbeeld door als criterium op te nemen dat de batterij aantoonbaar systeembaten oplevert of onderdeel is van congestiemanagement of efficiënt netwerkgebruik.	ZW-2004

Standpunt GS

Verwijzend naar paragraaf 9.4.1 van de Provinciale Omgevingsvisie Limburg ligt het provinciaal belang bij systeembatterijen (batterijen met een eigen netaansluiting - standalone opslagsysteem) en batterijen gecombineerd met opwekinstallaties, doorgaans zonder eigen netaansluiting. Deze laatste zien we als ondergeschikt onderdeel aan deze opwekinstallaties.

Systeembatterijen kennen als primair doel netbalancering om tot een stabiel en betrouwbaar elektriciteitsnet te komen. Vanuit dit doel is de voorwaarden opgenomen dat netbeheerders in bepaalde mate zeggenschap hebben over de momenten en mate van invoeding en afname te komen. Hiervoor kennen de netbeheerders specifieke contractvormen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

Indiener verzoekt om artikel 13.5, derde lid, te heroverwegen dan wel nader te verduidelijken. De eis dat batterijopslag op een onbebouwde locatie alleen mogelijk is indien de ruimtelijke kwaliteit aantoonbaar wordt verbeterd, is in de huidige formulering moeilijk objectiveerbaar en kan functioneel noodzakelijke opslag onnodig blokkeren. De indiener verzoekt te verduidelijken welke vormen van kwaliteitsverbetering als toereikend worden beschouwd en om ruimte te bieden voor locaties waar batterijopslag primair een ondersteunende functie heeft binnen een bestaand integraal energieproject.	ZW-2004

Standpunt GS

We erkennen dat het begrip ‘aantoonbare verbetering van de ruimtelijke kwaliteit’ tot interpretatieverschillen kan leiden. In de ruimtelijke ordeningspraktijk zien we echter dat vaak via bijvoorbeeld een gebiedsvisie of een ruimtelijk masterplan, energievoorzieningen deel uitmaken van een brede gebiedsontwikkeling. De inpassing van een batterij zien we daarin als een “opbrengstgenerende functie”. Deze “opbrengsten” mogen ook deels ingezet worden om de kosten te dekken om ongewenste elementen in een gebied te amoveren en/of om juist extra kwaliteit, door bijvoorbeeld landschapselementen, aan de gebiedsontwikkeling toe te voegen. Dit kan via een gebiedsexploitatie, maar ook via het ruimtelijk spoor bijvoorbeeld via een “elders slopen en hier bouwen"-benadering. We erkennen dat dit altijd per gebied, door de gebiedskarakteristieken, maatwerk is.

Batterijen die ondergeschikt zijn aan een energievoorziening zien we als onderdeel van deze voorziening. Verwijzend naar de begripsomschrijving van batterijen, ziet dit artikel daar niet op.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om op diverse locaties batterijen toe te staan.

Indiener		
ZW-2002	ZW-2010	ZW-2035

Standpunt GS

In artikel 13.5 wordt de term “bedrijventerrein” vervangen door "werklocaties”. Binnen de systematiek van de omgevingsverordening Limburg is dit de overkoepelende aanduiding van onder meer de aanduidingen bedrijventerrein en solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare. Deze wijziging sluit aan bij de stellingname in de Provinciale Omgevingsvisie dat door de ruimtelijke uitstraling van systeembatterijen en de bedrijfsmatige aard ervan een werklocatie (waaronder dus ook bedrijventerreinen) de primaire locatie hiervoor is. Welke onderliggende aanduiding dit betreft, maakt voor batterijen geen ruimtelijk verschil. Dat maakt dat is gekozen voor de term

"werklocaties” omdat deze volledige is.

Voorstel aan PS

Tekst in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg Omgevingsverordening te wijzigen

Van:
'1. Een omgevingsplan laat alleen een batterij toe op een ~~bedrijventerrein~~ en geeft daartoe een motivering over een brandveilige inpassing.

2. In afwijking van het eerste lid kan een omgevingsplan een batterij toelaten op een vrijkomende bebouwde locatie buiten een ~~bedrijventerrein~~ mits:'

Naar:
'1. Een omgevingsplan laat alleen een batterij toe op een werklocatie en geeft daartoe een motivering over een brandveilige inpassing.

2. In afwijking van het eerste lid kan een omgevingsplan een batterij toelaten op een vrijkomende bebouwde locatie buiten een werklocatie mits:'

Bovenstaande wijziging inclusief corresponderende kaartlaag.

Tekst van de toelichting op artikel 13.5, eerste lid
Van:
'Deze bepaling borgt dat een batterij primair wordt toegestaan op ~~bedrijventerreinen~~, waar voorzieningen, (energie)infrastructuur en ruimtelijke randvoorwaarden aanwezig zijn om grootschalige energieopslaginstallaties veilig, goed bereikbaar te plaatsen.'

Naar:
'Deze bepaling borgt dat een batterij primair wordt toegestaan op werklocaties, waar voorzieningen, (energie)infrastructuur en ruimtelijke randvoorwaarden aanwezig zijn om grootschalige energieopslaginstallaties veilig, goed bereikbaar te plaatsen.'

Zienswijze over artikel 13.5 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener verzoekt om ook iets op te nemen over warmteopslag/warmtebatterijen. De kans is groot dat er niet alleen stroombatterijen, maar ook warmtebatterijen geplaatst gaan worden in gebieden met collectieve warmtevoorziening.	ZW-2021

Standpunt GS

Het is een correct constatering dat artikel 13.5 toeziet op elektriciteitsbatterijen. Verwijzend naar artikel 9.4.1 van de Provinciale Omgevingsvisie erkennen we dat de technieken voor batterijopslag nog een doorontwikkeling doormaken, zoals de zoutbatterij. Wij volgen deze ontwikkelingen. Mochten wij vanuit deze monitoring constateren dat hiervoor op provinciaal schaalniveau een specifieke regeling in de Omgevingsverordening Limburg benodigd is, dan kan in een volgende wijziging van de Omgevingsverordening hiertoe worden besloten.

Warmteopslag die ondergeschikt is aan een energievoorziening zien we als onderdeel van deze voorziening, daar ziet dus dit artikel niet op.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 13.5 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener stelt dat paragraaf 13.2.4 regels geeft over batterijopslag. Er komen Rijksregels over batterijen (Wijzigingsbesluit energieopslagsystemen voor elektrische energie en opslag van energiedragers voor elektrische energie). Vanuit de rijksregels is er meer nodig dan alleen een motivering over een brandveilige inpassing, maar ook een toepassing o.a. PGS 37-1, PR10-6 contouren en aandachtsgebieden. Indiener verzoekt om aansluiting op de Rijksregels, mede ook met betrekking tot categorisering en definities. Daarnaast zijn wij benieuwd naar de meerwaarde van deze regels in de provinciale verordening, aangezien er Rijksregels aankomen.	ZW-2024

Standpunt GS

Wij zijn van mening dat beide regelingen aanvullend zijn aan elkaar. De provinciale regeling gaat primair over de ruimtelijke situering van systeembatterijen en over welke voorwaarden daaraan verbonden worden. De rijksregels waarnaar wordt verwezen gaan primair over inpassing in het kader van milieu en veiligheid.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

14. Ontgrondingen

Artikel 14.01 Aanwijzing vergunningvrije ontgrondingsactiviteiten

Zienswijze over artikel 14.1.c Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de in artikel 14.1.c opgenomen maximale ontgravingsvolumes niet op haar ontgrondingsactiviteiten van toepassing te laten zijn, maar deze vrij te laten.	ZW-2032

Standpunt GS

Het voorstel wordt niet overgenomen. De opgenomen vrijstellingen in artikel 14.1.c zijn juist een verruiming en geen beperking voor ontgrondingsactiviteiten. Indiener kan daarnaast ook gebruik maken van de vrijstelling opgenomen in artikel 16.7.g van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 14.1.c Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om de grens van 5.000 m^3 te verruimen naar 10.000 m3. Verder wordt aangedragen dat niet alleen volumematen relevant zijn, maar vooral hellingsgevoeligheid, erosierisico, tijdelijke bodemblootstelling, cumulatieve effecten en landschappelijke inpassing.	ZW-2009

Standpunt GS

Het voorstel van indiener om de grens van 5.000 m^3 te wijzigen in 10.000 m3 wordt niet overgenomen. Met de grens van 5.000 m^3 wordt reeds een groot deel van het beoogde doel inzake klimaatrobuustheid en de Kaderrichtlijn Water (KRW) voor het watersysteem behaald.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 14.1.c **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners verzoeken om buffers ten behoeve van de opvang van rioolwater ten einde de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water te behalen toe te voegen aan 14.1.c.

Indiener			
ZW-2031	ZW-2029	ZW-2019	ZW-2028

Standpunt GS

Het voorstel wordt overgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen / wijzigen in artikel 14.1.c:

‘het ontgronden, voor zover nodig voor het aanleggen of veranderen van een of meer klimaatbuffers, ~~of~~ water afvoer drainage infiltraties of rioolwaterbuffers door of in opdracht van een gemeente, waterschap of Provincie, met een maximaal ontgravingsvolume van 5000 m^3 per buffer of water afvoer drainage infiltratie en bedoeld voor het opvangen, vasthouden of bezinken van water ter voorkoming van wateroverlast of watertekorten, danwel benodigd om te kunnen voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KRW), mits dit werk in overeenstemming is met het omgevingsplan, een projectbesluit of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit.’

Tekst toevoegen / wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 14.1.c:

De aanleg van klimaatbuffers, ~~en~~ waterafvoer drainage infiltraties (hierna: wadi’s) of rioolwaterbuffers worden gekenmerkt door een maatschappelijk belang om wateroverlast of watertekorten te voorkomen of om te kunnen voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KRW). Daarnaast mag ervan uit worden gegaan dat initiatiefnemers zoals gemeente, waterschap en Provincie voorafgaand aan de aanleg alle daaraan verbonden belangen in voldoende mate hebben onderzocht en afgewogen aan de hand van het omgevingsplan, projectbesluit en/of omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit. Een vergunningplicht voor de ontgrondingsactiviteit zal hier naar verwachting weinig aan toevoegen. Om deze redenen zijn klimaatbuffers, ~~of~~ wadi’s of rioolwaterbuffers tot 5.000 m^3 vrijgesteld als deze door of in opdracht van een gemeente, het waterschap of de Provincie worden gerealiseerd. De vrijstelling geldt echter niet als de insteeklijn van de ontgraving op minder dan een meter van de erfgrens is gelegen en/of de overgangstaluds bij deze insteeklijn steiler worden uitgevoerd dan 1:1.

Zienswijze over artikel 14.1.e **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indieners verzoeken om artikel 14.1.e (sanering bodem) te verruimen voor gevallen waarbij de gemeente in haar omgevingsplan een waarde toelaatbare	ZW-2029 ZW-2028

kwaliteit bodem (wtkb) heeft vastgesteld die afwijkt van de interventiewaarde of als een gemeente een wtkb voor een stof-(groep) heeft vastgesteld voor landelijk niet genormeerde stoffen waarvoor dus geen interventiewaarde bodemkwaliteit geldt zoals PFAS.

Standpunt GS

Het voorstel wordt overgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in artikel 14.1.e:

'het ontgronden, voor zover nodig voor het saneren van landbodem met een kwaliteit boven de interventiewaarde bodemkwaliteit, bedoeld in bijlage IIa van het Besluit activiteiten leefomgeving of boven de in het omgevingsplan opgenomen waarden voor de toelaatbare kwaliteit van de bodem als bedoeld in artikel 5.89i van het Besluit kwaliteit leefomgeving.'

Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 14.1.e:

'Met dit onderdeel van het artikel worden twee situaties vrijgesteld voor activiteiten inzake sanering van de bodem. De eerste situatie betreft de sanering van landbodem die eerder onder de Ontgrondingenwet ook al vrijgesteld was in de Omgevingsverordening Limburg 2014. Artikel 16.7 van het Besluit activiteiten leefomgeving kent deze vrijstelling niet en artikel 16.8 van dat besluit richt zich enkel op waterbodems en oevers. Dit onderdeel van het artikel beoogt alsnog de sanering van landbodem bij een verontreiniging boven ~~aan de hand van~~ de interventiewaarde bodemkwaliteit vrij te stellen.'

De tweede situatie betreft de vrijstelling voor sanering van de landbodem bij een verontreiniging boven de door de gemeente vastgestelde waarden toelaatbare kwaliteit bodem (wtkb). Op grond van artikel 5.89i van het Besluit kwaliteit leefomgeving nemen gemeenten in het omgevingsplan voor specifieke stoffen of stofgroepen de wtkb op die kan afwijken van de landelijke interventiewaarde. Dit kan zich voordoen bij stoffen waarvoor landelijk geen norm is opgenomen, zoals sommige PFAS-verbindingen, of wanneer de gemeente op basis van lokaal beleid strengere of soepelere normen hanteert. Door deze vrijstelling wordt het mogelijk maatwerk te bieden dat aansluit bij lokale omstandigheden. De gemeentelijke vaststelling van een wtkb gebeurt op basis van een zorgvuldige afweging en binnen het landelijke systeem van bodemkwaliteit, waarmee blijvend wordt gewaarborgd dat sprake is van verantwoorde milieu- en gezondheidsbescherming.

Zienswijze over artikel 14.1.b **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt de in artikel 14.1.b opgenomen maximale ontgravingsvolumes niet op haar ontgrondingsactiviteiten van toepassing te laten zijn, maar deze vrij te laten.	ZW-2032

Standpunt GS

De opgenomen vrijstellingen in artikel 14.1.b zijn een verruiming en geen beperking voor ontgrondingsactiviteiten. Indiener kan daarnaast ook nog gebruik maken van de vrijstelling opgenomen in artikel 16.7.g van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 14.1, 14.2 en 14.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt om het criterium van ‘tijdelijkheid’ op te nemen. De indiener vraagt zich namelijk af of de regels alleen voor blijvende ontgrondingen gelden en niet voor tijdelijk ontgraven t.b.v. civieltechnische werkzaamheden.	ZW-2012

Standpunt GS

Zowel blijvende als tijdelijke ontgrondingen vallen onder het begrip ontgrondingen. Het is daarom niet nodig om het begrip ‘tijdelijk’ nader te omschrijven. Daarnaast vallen de meeste civieltechnische werkzaamheden reeds onder de uitzonderingen in artikel 16.7.e en g van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 14.1, 14.2 en 14.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indieners verzoeken om te bezien of in de toelichting of via aanvullende handreikingen kan worden verduidelijkt hoe in de overgangsperiode, zolang de gemeenten nog geen (gebiedsdekkend) omgevingsplan hebben, met vergunningsvrije ontgrondingen wordt omgegaan. Bijvoorbeeld door het verduidelijken van de rol van het omgevingsplan en de zorgplicht bij vergunningsvrije ontgrondingen (met name landbouwkundige egalisatie of diepploegen op agrarische percelen en ontgrondingsactiviteiten van beperkte omvang).	ZW-2011 ZW-2029

Standpunt GS

In artikel 16.7 van het Bal wordt voor bepaalde vrijstellingen al een relatie gelegd naar het omgevingsplan.

Voor de vrijstellingen die wij nu op grond van artikel 16.9 van het Bal in de OVL opnemen, is de aanpak niet anders dan dat deze al was voor de bestaande vrijstellingen op basis van artikel 16.7

van het Bal.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 14.1, 14.2 en 14.3 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt om de volledige tekst van de toelichting op hoofdstuk 14 weer te geven.	ZW-2004

Standpunt GS

De ontbrekende tekst wordt toegevoegd.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen in de toelichting van 14.1:

‘Ervaringen maken duidelijk dat bepaalde ontgrondingsactiviteiten, zoals kleine ontgravingen of ontgravingen voor aan te leggen bedrijventerreinen en sportterreinen, die voorheen waren vrijgesteld in artikel 6.1.1 van de Omgevingsverordening Limburg 2014, nu niet meer zijn vrijgesteld op basis van het Besluit activiteiten leefomgeving.’

Zienswijze over artikel 14.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener verzoekt tbv de borging van de bescherming van de beschermingsgebieden om de relatie tussen artikel 14.1 en de regels van de beschermingsgebieden uit hoofdstuk 4 te verduidelijken ihkv de vergunningsvrije ontgrondingsactiviteiten.	ZW-2037

Standpunt GS

Het verzoek wordt niet overgenomen. Vanuit de ontgrondingsactiviteit is een aantal ontgrondingswerkzaamheden vrijgesteld. Dat neemt niet weg dat er ook nog andere wet- en regelgeving geldt waaraan voldaan moet worden, waarbij voor de beschermingsgebieden de relevante instructieregels in paragraaf 4.2.2 van de OVL in acht moeten worden genomen en de bescherming via het omgevingsplan wordt gereguleerd. Voor zover nodig zijn de vrijstellingen in artikel 14.1 hiertoe gekoppeld aan de geldende regels voor omgevingsplanactiviteiten met de tekst 'mits dit werk in overeenstemming is met het omgevingsplan, een projectbesluit of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit'.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 14.1.a Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om de volgende tekst toe te voegen: ‘indien er geen archeologische waarden worden verstoord (conform gemeentelijk vastgesteld beleid) en dat er geen sprake is van kleinschalig, kwetsbaar reliëf’

Indiener			
ZW-2031	ZW-2029	ZW-2019	ZW-2028

Standpunt GS

Het verzoek wordt niet overgenomen. Vanuit de ontgrondingsactiviteit is een aantal ontgrondingswerkzaamheden vrijgesteld. Dat neemt niet weg dat er ook nog andere wet- en regelgeving geldt waaraan voldaan moet worden. Archeologische waarden en kleinschalig kwetsbaar reliëf zijn in de regel al in een omgevingsplan afgewogen, al dan niet via een aanvullende vergunningplicht omgevingsplanactiviteit als nadere afweging van deze belangen wenselijk is. In lijn met de memorie van toelichting op het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) artikel 16.7 is de geijkte plek om dit soort waarden primair vanuit het omgevingsplan te reguleren. Met het vereiste dat het 'werk in overeenstemming moet zijn met het omgevingsplan' is dan geborgd dat eventuele verstoring van deze waarden vooraf zijn beoordeeld en hernieuwde afweging van deze ontgrondingsactiviteit op basis van artikel 5, lid 1 onder c van de Omgevingswet achterwege kan blijven.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 14.1, 14.2 en 14.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken om de term 'nabij' te definiëren.	ZW-2011

Standpunt GS

Het verzoek wordt niet overgenomen. Het begrip 'nabijheid' dient in samenhang gezien te worden met de andere opgenomen randvoorwaarden 'volgtijdelijk en onderlinge technische, organisatorische, functionele of financiële bindingen' waarmee de projectbegrenzing ons inziens voldoende is ingekaderd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 14.02 Uitzonderingen op vergunningvrije gevallen

Zienswijze over artikel 14.2 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om toe te voegen dat ontgrondingen niet mogen plaatsvinden: • Binnen of grenzend aan Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Limburg (NNL), of gebieden met kwetsbare hydrologie zoals het Maasdal, beekdalen en veengebieden; • In gebieden waar ontgronding leidt tot verdroging of verstoring van beschermde soorten en habitattypen; • Indien er alternatieve locaties, materialen of hergebruik mogelijk zijn." De indiener verzoekt tevens om het volgende toe te voegen: "Elke aanvraag dient: • Aantoonbaar bij te dragen aan biodiversiteitsdoelen; • Te voldoen aan heldere toetsingscriteria, zoals maximale diepte, impact op grond- en oppervlaktewater, en landschappelijke inpassing; • Een onafhankelijk ecologisch effectrapport te bevatten met onderbouwing waarom natuurherstel niet wordt belemmerd."	ZW-3016

Standpunt GS

De verzoeken worden niet overgenomen.

Toelichting op het eerste verzoek:
Vanuit de ontgrondingsactiviteit is een aantal ontgrondingswerkzaamheden vrijgesteld. Dat neemt niet weg dat er ook nog andere wet- en regelgeving geldt waaraan voldaan moet worden waarbij onder andere de relevante (instructie)regels van de OVL in acht moeten worden genomen.

Toelichting op het tweede verzoek:
Indien het komt tot een aanvraag dan worden de belangen die door de indiener worden aangedragen meegenomen in het proces van vergunningverlening waarbij de met de ontgronding gemoeide belangen getoetst worden aan de wet- en regelgeving.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 14.03 Omvangvereisten ontgrondingsactiviteit

Zienswijze over artikel 14.3 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om voor de omvangvereisten uit artikel 14.3 een uitzondering op te nemen voor maatregelen ter beperking van wateroverlast die worden uitgevoerd ter realisering van de omgevingswaarden als bedoeld in artikel 3.1 van deze verordening en/of watertekorten en/of KRW-opgave.	ZW-2032

Standpunt GS

Dit artikel heeft alleen betrekking op de artikelen 16.7.a en h van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en artikel 14.1.b van de OVL. Kijkend naar de opgave zoals opgenomen in artikel 3.1 van de OVL en de KRW-opgave zijn de artikelen 14.1.b en 14.1.c in de OVL juist een verruiming en geen beperking voor deze opgave. Deze onderdelen waren tot dusverre enkel geregeld via artikel 16.7.g van het Bal en worden nu dus verruimd middels de 2 artikelen in de OVL.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

15. Beschermingsgebied Einstein Telescope

Algemeen

Zienswijze over hoofdstuk 15 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de artikelsgewijze toelichting bij hoofdstuk 15 te herzien naar de actuele situatie. Indiener stelt dat de toelichting naar verkeerde paragrafen verwijst (nummering is niet aangepast). Daarnaast verhaalt de passage over een beslissing die in 2025 wordt verwacht. Dit jaartal ligt in het verleden.	ZW-2027

Standpunt GS

Door het wegvallen van één hoofdstuk had de nummering in de toelichting bij hoofdstuk 15 vernummerd moeten worden. Ook moet de datum voor een beslissing rondom de Einstein Telescope gewijzigd worden in lijn met de huidige verwachtingen. Dit passen wij aan.

Voorstel aan PS

Tekst op meerdere plekken wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij afdelingen 15.1 en 15.2 van ‘16.1’ en ‘16.2’ naar ‘15.1’ en 15.2’

Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij afdelingen 15.1 en 15.2:
Europese landen zullen (zo is voorzien) in ~~2025~~ 2027.

Artikel 15.02 Verbod interfererende activiteiten beschermingsgebied Einstein Telescope

Zienswijze over artikel 15.02 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken een tekst toe te voegen aan artikel 15.02: “ontgronding met uitzondering van maatregelen die worden uitgevoerd ter realisering van de omgevingswaarden als bedoeld in artikel 3.1 van deze	ZW-2032

verordening en/of watertekorten en/of KRW-opgave of een ontgronding die wordt uitgevoerd op grond van artikel 16.7 of 16.8 van het Besluit activiteiten leefomgeving vergunningvrij is”

Standpunt GS

Artikel 15.02 is in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd. Een toevoeging van een lid is dan ook niet aan de orde.

In de toelichting bij Artikel 15.02 is het volgende al opgenomen: “Het verbod voor ontgrondingen geldt alleen voor ontgrondingen waarvoor een omgevingsvergunning voor een ontgrondingsactiviteit vereist is en niet voor de in de artikelen 16.7 en 16.8 van het Besluit activiteiten leefomgeving opgenomen vergunningvrije ontgrondingen”

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

16. Monitoring en informatie

Artikel 16.04 Monitoring van de plancapaciteiten en woningbouwrealisaties

Zienswijze over artikelen 12.1 lid 5 en 16.4 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken: - “Toevoegen van tekst zoals in 12.1.d van de vorige verordening: In overleg met gemeenten wordt constant gewerkt aan het vinden van verbeterpunten en het vergemakkelijken van het bijhouden van de data”. - “Om de tekst van artikel 16.4 lid 4 aan te passen met: “ … … tot en met de oplevering van de betreffende woningen….”, om onnodige misverstanden te voorkomen”.

Indiener		
ZW-2007	ZW-2012	ZW-2016

Standpunt GS

Wij stellen een monitoringsapplicatie (Juno) ter beschikking aan gemeenten voor de registratie en monitoring van woningbouwplannen. Gemeenten dienen de door de Provincie ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie (Juno) te gebruiken voor de registratie van woningbouwplannen en realisaties. Dit kan rechtstreeks via de monitoringsapplicatie of via een koppeling indien de gemeente gebruik maakt van een ander monitoringssysteem. Gemeenten dienen de door de Provincie ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie minimaal tweemaal per jaar te herijken.

Ter verduidelijking zal een toelichting bij artikel 16.4 worden toegevoegd.

Per abuis wordt in de artikelsgewijze toelichting onder artikel 12.1 lid 5 verwezen naar de verkeerde afdeling. Deze omissie zal ook worden aangepast.

Voorstel aan PS

Naar aanleiding van dit zienswijzepunt:

- Tekst wijzigen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.1 lid 5 van ‘(...) Afdeling ~~14.5~~ heeft betrekking op deze monitoring.’ naar ‘Afdeling 16.5 heeft betrekking op deze monitoring.’

- Tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 16.4:

“Artikel 16.4 Monitoring plancapaciteiten en woningbouwrealisaties
Het wetsvoorstel voor de Wet versterking regie volkshuisvesting geeft de Provincie meer bevoegdheden om te sturen en regie te voeren op de woningbouwopgave. Een van die instrumenten is de monitoring. Door de realisaties van de woningbouw goed te volgen, kan de Provincie tijdig bijsturen waar nodig om ervoor te zorgen dat de juiste woningen gebouwd worden die nodig zijn.

Artikel 16.4, eerste lid: De Provincie stelt een monitoringsapplicatie (Juno) ter beschikking aan gemeenten voor de registratie en monitoring van woningbouwplannen.

Artikel 16.4, derde lid: Gemeenten dienen de door de Provincie ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie (Juno) te gebruiken voor de registratie van woningbouwplannen en realisaties. Dit kan rechtstreeks via de monitoringsapplicatie of via een koppeling indien de gemeente gebruik maakt van een ander monitoringssysteem. Gemeenten dienen de data in de door de Provincie ter beschikking gestelde monitoringsapplicatie minimaal tweemaal per jaar te herijken.

Artikel 16.4 onder 4: Bij de registratie worden de afspraken en definities uit de vastgestelde Basisset 2.0 Landelijke monitoring voortgang woningbouw (LMVW) van VNG, IPO en het ministerie van BXZK toegepast, zie https://vng.nl/sites/default/files/2024-09/lbr_24_036_basisset_2_0_definitief_met_logos.pdf".

17. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 17.01 Overgangsbepaling Algemene overgangsbepalingen instructieregels omgevingsplannen

Zienswijze over artikel 17.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener verzoekt, in relatie tot artikel 12.13, eerste lid, tijdelijk vergunde locaties voor de huisvesting van arbeidsmigranten op een bedrijventerrein een mogelijkheid te bieden om onder voorwaarden een nieuwe vergunning te verkrijgen om de locatie te kunnen behouden/voortzetten. Het betreft locaties waarvoor tussen 2017 en 2023 onder de destijds geldende kruimelgevallenregeling huisvesting van internationale medewerkers op een bedrijventerreinen is vergund voor 10 jaar. De vergunning voor deze locaties verloopt daarmee bijna maar onder de regels opgenomen in de ontwerp-wijzigingsverordening zouden deze locaties niet meer mogelijk zijn. Hierbij verzoekt een andere indiener te verduidelijken dat de instructieregels ook niet van toepassing zijn op eerder al dan niet tijdelijk vergunde situaties. Daartoe kan bijvoorbeeld de volgende formulering worden overwogen: “De in deze verordening opgenomen instructieregels zijn niet van toepassing op ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening bestaande, legale situaties waarvoor een omgevingsvergunning is verleend voor bepaalde duur.”

Indiener	
ZW-0008	ZW-3035

Standpunt GS

Tijdelijke vergunning voor locaties blijven na inwerkingtreding van artikel 12.13 gewoon gelden. Wanneer een tijdelijke verguninning afloopt, dient een nieuwe vergunning aangevraagd te worden. Wanneer dit een vergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit betreft, zal die vergunning moeten voldoen aan de instructieregels opgenomen in artikel 12.13. Dat geldt ook voor het geval waarin de gemeente ervoor kiest voor die betreffende locaties het omgevingsplan te wijzigen.

Wij vinden het niet wenselijk een overgangsbepaling op te nemen voor locaties waarvoor tijdelijke vergunningen zijn verleend, aangezien deze locaties op die manier permanent zouden worden zonder dat wordt beoordeeld of de locaties ruimtelijk gezien passen binnen de op dat moment geldende instructieregels. Hierbij geldt dat we woningen en huisvesting voor short-stay enkel toestaan op locaties grenzend aan stedelijk gebied of landelijke kernen en locaties in het midden van een bedrijventerrein op termijn willen uitfaseren.

De reden voor het uitfaseren van locaties in het midden van bedrijventerreinen komt voort uit het feit dat we het van belang vinden dat de woning of huisvesting voor short-stay niet geïsoleerd ligt ten opzichte van het stedelijk gebied of een landelijke kern, maar hier een ruimtelijk logische verbinding mee aangaat. Dit is ook van belang voor onder andere de bereikbaarheid van voorzieningen en hulpdiensten. Grenzend aan stedelijk gebied of een landelijke kern, betekent ook dat de kavel waarop de woning(en) of de huisvesting voor short-stay is voorzien, aan de rand van een bedrijventerrein is gelegen. Wanneer de kavel aan de rand van een bedrijventerrein ligt, is de impact van omgevingsfactoren op een woning of huisvesting voor short-stay het meest te beperken. Dit geldt ook voor de impact van de woning of huisvesting voor short-stay op het functioneren van het bedrijventerrein.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 17.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt voor een bestaande procedure de bestaande omgevingsverordening van toepassing te verklaren zodat de procedure geen nadeel ervaart van een vertraging die niet door de indiener zelf is veroorzaakt.	ZW-0661

Standpunt GS

Voor zover indiener verzoekt om in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een overgangsbepaling op te nemen die ervoor zorgt dat (alleen) zijn bestaande procedure onder de huidige Omgevingsverordening Limburg valt, merken wij op dat de overgangsbepalingen voor iedereen moeten gelden en dat wij daarom geen casus specifieke overgangsbepalingen kunnen opnemen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voor zover indiener verzoek om in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg een algemene overgangsbepaling op te nemen die ziet op bestaande procedures, verwijzen wij naar het Antwoord GS bij de zienswijzen 956, 40 en 43.

Overigens merken wij nog op dat in het kader van het beantwoorden van zienswijzen wij niet kunnen ingaan op specifieke casuïstiek. Hiervoor dienen de gebruikelijke procedures doorlopen te worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 17.1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners verzoeken de Provincie om voor passend en uitvoerbaar overgangsbeleid te zorgen, zodat al lopende procedures die lang duren geen belemmeringen ervaren van de vaststelling van de Ontwerp Omgevingsverordening.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051
ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123

ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-0040	ZW-0043			

Standpunt GS

Met de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg worden twee typen regels gewijzigd: instructieregels en regels voor activiteiten.

De meeste wijzigingen hebben betrekking op instructieregels. Voor bestaande situaties gelden de instructieregels niet. De instructieregels moeten door gemeenten worden toegepast bij de wijziging van een omgevingsplan en bij de beslissing op een aanvraag om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

Er is voor gekozen om geen specifiek overgangsrecht bij de gewijzigde instructieregels op te nemen. Dat betekent dat als de wijziging van het omgevingsplan of de beslissing op de aanvraag voor een bopa, ná inwerkingtreding van deze Wijzigingsverordening Limburg wordt vastgesteld, de gewijzigde instructieregels daarbij in acht moeten worden genomen, dus ongeacht wanneer de voorbereiding van dat besluit door de gemeente is gestart. We hebben er dus niet voor gekozen om de knip oud/nieuw recht te leggen op het tijdstip waarop het ontwerp van de wijziging van een omgevingsplan ter inzage is gelegd of de aanvraag voor een bopa is ingediend (zoals de Invoeringswet Omgevingswet dat per 1 januari 2024 deed) . De redenen hiervoor zijn de volgende:

- Op dit moment worden vrijwel alle besluiten door gemeenten waarbij instructieregels in acht moeten worden genomen, genomen in de vorm van een bopa . Door te bepalen dat het enkele indienen van een aanvraag om een bopa voldoende zou zijn om niet aan de nieuwe instructieregels te hoeven voldoen, wordt het risico groot op veel niet-volledige aanvragen die daarmee onder het oude recht blijven vallen;
- In deze fase, nog 5,5 jaar voordat elke gemeente haar tijdelijk omgevingsplan volledig moet hebben omgezet naar een definitief omgevingsplan (1 januari 2032), zien wij nog nauwelijks besluiten in de vorm van wijzigingen van het omgevingsplan. Er zullen dus nauwelijks omgevingsplanwijzigingen zijn die tijdens hun vaststellingprocedure te maken krijgen met gewijzigde instructieregels;
- De meeste instructieregels in deze Wijzigingsverordening Limburg zijn niet volledig nieuwe instructieregels, maar betreffen wijzigingen van reeds bestaande instructieregels. Ten opzichte van de vigerende instructieregels, bieden de gewijzigde instructieregels veelal meer ruimte. Als aan de ‘oude’ instructieregel werd voldaan, zal in veel gevallen de onderbouwing dat aan de 'nieuwe’ instructieregel ook te leveren zijn. Bovendien bevatten de meeste gewijzigde instructieregels; slechts een motiveringsplicht;
- De gewijzigde instructieregels komen niet uit de lucht vallen. Het ontwerp van deze Wijzigingsverordening Limburg is reeds gepubliceerd op 1 april 2026 en de inhoud vloeit in vrijwel alle gevallen voort uit de inhoud van de POVI waarvan het ontwerp al op 23 mei 2025 bekend werd gemaakt;

- De gewijzigde instructieregels zijn direct nodig ter bescherming van zwaarwegende publieke belangen, zoals het regie kunnen voeren op de woningbouw in Limburg en woningbouw mogelijk maken, het waterbelang en de landbouw;
- Wij willen voorkomen dat met betrekking tot één onderwerp meerdere regimes (oude en nieuwe instructieregel) naast elkaar blijven gelden. Een omgevingsverordening zonder overgangsrecht is eenvoudiger voor iedereen die er mee te maken krijgt, van burgers tot rechters.

Deze Wijzigingsverordening Limburg bevat ook een aantal wijzigingen van regels voor activiteiten. Het gaat dan om verbodsbepalingen, uitzonderingen op verbodsbepalingen en vergunningplichten. Voor een aantal van deze bepalingen is wel een specifieke overgangsbepaling in hoofdstuk 17 opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over artikel 17.1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken in het kader van artikels 10.9 en 10.10 van de Ontwerp-Wijzigingsverordening overgangsrecht op te nemen die de status van bestaande bedrijfsactiviteiten en initiatieven borgen. Voor andere indieners is een overgangsrechtelijke bepaling niet genoeg, aangezien een overgangsregeling voor genoemde artikelen bestaand gebruik “bevriezen”. Daarom verzoeken indieners een expliciete uitzondering op te nemen van de verbodbepaling ten behoeve van bestaande mono- of covergisters.

Indiener					
ZW-0956	ZW-0957	ZW-0958	ZW-0959	ZW-0960	ZW-0961
ZW-0962	ZW-0963	ZW-0964	ZW-0965	ZW-0966	ZW-0967
ZW-0968	ZW-0969	ZW-0970	ZW-0971	ZW-0972	ZW-0973
ZW-0974	ZW-0975	ZW-0976	ZW-0977	ZW-0978	ZW-0979
ZW-0980	ZW-0981	ZW-0982	ZW-0983	ZW-0984	ZW-0985
ZW-0986	ZW-0987	ZW-0988	ZW-0989	ZW-0990	ZW-0991
ZW-0992	ZW-0993	ZW-0994	ZW-0995	ZW-0996	ZW-0997
ZW-0998	ZW-0999	ZW-1000	ZW-1001	ZW-1002	ZW-1003
ZW-1004	ZW-1005	ZW-1006	ZW-1007	ZW-1008	ZW-1009
ZW-1010	ZW-1011	ZW-1012	ZW-1013	ZW-1014	ZW-1015
ZW-1016	ZW-1017	ZW-1018	ZW-1019	ZW-1020	ZW-1021
ZW-1022	ZW-1023	ZW-1024	ZW-1025	ZW-1026	ZW-1027
ZW-1028	ZW-1029	ZW-1030	ZW-1031	ZW-1032	ZW-1033
ZW-1034	ZW-1035	ZW-1036	ZW-1037	ZW-1038	ZW-1039
ZW-1040	ZW-1041	ZW-1042	ZW-1043	ZW-1044	ZW-1045
ZW-1046	ZW-1047	ZW-1048	ZW-1049	ZW-1050	ZW-1051

ZW-1052	ZW-1053	ZW-1054	ZW-1055	ZW-1056	ZW-1057
ZW-1058	ZW-1059	ZW-1060	ZW-1061	ZW-1062	ZW-1063
ZW-1064	ZW-1065	ZW-1066	ZW-1067	ZW-1068	ZW-1069
ZW-1070	ZW-1071	ZW-1072	ZW-1073	ZW-1074	ZW-1075
ZW-1076	ZW-1077	ZW-1078	ZW-1079	ZW-1080	ZW-1081
ZW-1082	ZW-1083	ZW-1084	ZW-1085	ZW-1086	ZW-1087
ZW-1088	ZW-1089	ZW-1090	ZW-1091	ZW-1092	ZW-1093
ZW-1094	ZW-1095	ZW-1096	ZW-1097	ZW-1098	ZW-1099
ZW-1100	ZW-1101	ZW-1102	ZW-1103	ZW-1104	ZW-1105
ZW-1106	ZW-1107	ZW-1108	ZW-1109	ZW-1110	ZW-1111
ZW-1112	ZW-1113	ZW-1114	ZW-1115	ZW-1116	ZW-1117
ZW-1118	ZW-1119	ZW-1120	ZW-1121	ZW-1122	ZW-1123
ZW-1124	ZW-1125	ZW-1126	ZW-1127	ZW-1128	ZW-1129
ZW-1130	ZW-1131	ZW-1132	ZW-1133	ZW-1134	ZW-1135
ZW-1136	ZW-1137	ZW-1138	ZW-1139	ZW-1140	ZW-1141
ZW-1142	ZW-1173	ZW-1175	ZW-1179	ZW-3007	

Standpunt GS

Bestaande mono- of covergisters die in overeenstemming zijn met het geldende omgevingsplan of waarvoor de vereiste vergunningen voor een omgevingsplanactiteit zijn verleend, hoeven niet te voldoen aan de instructieregels met betrekking tot mestvergisting (artikel 10.9 en 10.10). Wij vinden het echter redelijk dat zodra de bestaande bedrijfsactiviteit zodanig worden gewijzigd dat hiervoor een wijziging van het omgevingsplan nodig is of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa), dat daarbij wel aan de instructieregels moet worden voldaan. Het verzoek van indieners komt erop neer dat een bij inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg, reeds bestaande bedrijfsactiviteit nooit aan de instructieregels zou hoeven te voldoen, ongeacht toekomstige wijzigingen en uitbreidingen van die bedrijfsactviteit. Dat vinden wij ongewenst.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 17.06 Overgangsbepaling grondwater zoekgebieden drinkwaterwinning en zoekgebieden grondwaterbescherming

Zienswijze over artikel 17.6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) stellen dat Artikel 17.6 overgangsrecht biedt voor bestaande milieubelastende activiteiten, maar onvoldoende duidelijk maakt of dit ook geldt voor bestaande campings en daarbij behorende voorzieningen, zoals afvalwaterlozingen (o.a. IBA's) en reeds toegepaste bouwstoffen (zoals slakken). Wij verzoeken expliciet te verduidelijken dat deze rechtmatig bestaande situaties onder het overgangsrecht vallen, om rechts- en uitvoeringsonzekerheid te voorkomen.	ZW-2004

Standpunt GS

Overgangsbepaling artikel 17.6 is gekoppeld aan artikel 4.67. Artikel 4.67 bepaalt dat het in een zoekgebied drinkwaterwinning of een zoekgebied grondwaterbescherming verboden is om zonder omgevingsvergunning de milieubelastende activiteiten te verrichten die in bijlage V zijn opgenomen. Artikel 17.6 bepaalt dat dit niet geldt voor zover deze milieubelastende activiteiten bij inwerkingtreding van de Wijzigingsverordening Limburg reeds legaal werden verricht. Andere bepalingen van afdeling 4.3, zoals bepalingen over campings, afvalwaterlozingen en toepassing van bouwstoffen gelden niet in een zoekgebied drinkwaterwinning of een zoekgebied grondwaterbescherming. Er is daarvoor dus ook geen overgangsbepaling nodig.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Artikel 17.08 Overgangsbepaling natuurgebieden overeenkomsten natuurcompensatie

Zienswijze over artikel 17.08 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**

ZW-0507

Indiener verzoekt om de uitleg van artikel 17.8 expliciet te bevestigen ten einde rechtsonzekerheid over de toepasselijkheid van het overgangsrecht te voorkomen.

In de voorliggende Ontwerpverordening is in artikel 17.8 een overgangsbepaling voor reeds lopende projecten opgenomen: “Artikel 17.8 Overgangsbepaling natuurgebieden: overeenkomsten natuurcompensatie:

Op een overeenkomst met betrekking tot natuurcompensatie als bedoeld in artikel 8.6, waarvan een concept tussen de bij de overeenkomst betrokken partijen is gedeeld voor het tijdstip van inwerkingtreding van de gewijzigde bijlage IX, blijft bijlage IX zoals deze luidde voor dat tijdstip van toepassing.” Cliënte gaat ervan uit dat vorenstaande betekent dat, indien vóór de inwerkingtreding van de door Provinciale Staten vast te stellen wijziging van de Ontwerpverordening een conceptovereenkomst inzake natuurcompensatie tussen de betrokken partijen is gedeeld met betrekking tot de uitbreiding van de golfbaan van cliënte, bijlage IX uit de Omgevingsverordening 2021 van toepassing blijft zoals deze luidt op het moment van het delen van die conceptovereenkomst.

Standpunt GS

Nadat deze Wijzigingsverordening Limburg door Provinciale Staten is vastgesteld zal deze formeel worden bekendgemaakt (in het Provinciaal Blad en op het Omgevingsloket) en treedt hij de dag erna in werking. Als vóór die datum van inwerkingtreding een concept van de compensatieovereenkomst tussen partijen is gedeeld, blijft daarop de oude bijlage IX van toepassing.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Bijlagen

Bijlage 01 Begripsbepalingen

Zienswijze over bijlage 1 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken de begripsbepaling van monumentale gebouwen aan te passen.	ZW-2007

Standpunt GS

De begripsbepaling van monumentale gebouwen in Bijlage 1 blijkt inderdaad niet te kloppen, deze zullen wij aanpassen.

Voorstel aan PS

Tekst achter monumentale gebouwen wijzigen in Bijlage 1 **van** ‘een op grond van de Erfgoedwet aangewezen beschermd monument (rijksmonument) of, ~~in een omgevingsplan opgenomen gebouw van plaatselijk of regionaal belang~~’ **naar** ‘Een op grond van de Erfgoedwet aangewezen beschermd monument (rijksmonument) of een in de gemeentelijke monumentenverordening of een omgevingsplan beschermd monument (gemeentelijk monument).’

Zienswijze over bijlage I Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken begripsbepalingen op te nemen voor ‘hulpbedrijf landelijk gebied’, ‘grondgebonden agrarische bedrijven’, ‘gemengde bedrijven’, ‘kringlooplandbouw’, ‘cultuurhistorische agrarische erven’. Daarnaast vragen indieners zich af waar een agrarisch bedrijf dat niet in de begripsbepalingen is opgenomen valt in de Omgevingsverordening Limburg, zoals bijvoorbeeld een champignonkwekerij.

Indiener		
ZW-0034	ZW-0365	ZW-2011

Standpunt GS

Zoals al aangegeven in de Nota van zienswijzen n.a.v. de ontwerp POVI zijn wij ons ervan bewust dat de Limburgse land- en tuinbouwsector veel bedrijvigheid omvat. De regels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn generiek en niet toegespitst op specifieke bedrijfstakken of -vormen.

Het is ook niet nodig om een begripsbepaling op te nemen voor een bedrijfstak of -vorm die niet wordt benoemd in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage I **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken het begrip Short-Stay aan te passen naar een verblijf van maximaal een jaar.

Indiener					
ZW-2006	ZW-2011	ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2028
ZW-2029	ZW-2031	ZW-3015			

Standpunt GS

In de lijst met begripsbepalingen bij de OVL is opgenomen over short-stay: *verblijf van maximaal vier maanden aaneengesloten, gedurende een periode van maximaal een jaar.*
Naar aanleiding van dit zienswijzepunt passen wij de formulering van de begripsbepaling van short-stay aan.

Voorstel aan PS

Tekst van het begrip ‘short-stay’ wijzigen

van:
‘verblijf~~ van maximaal vier maanden aaneengesloten, gedurende een periode van maximaal een jaar~~’

naar:
‘verblijf, al dan niet onderbroken, van maximaal een jaar, gerekend vanaf de eerste verblijfsdag.’

Zienswijze over bijlage 1 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken duidelijkheid over het bedoelde woonbehoefteonderzoek in de begripsbeschrijving “woningbouwopgave”.	ZW-2007

Standpunt GS

De uitleg van het begrip zoals deze nu is opgesteld is verwarrend omdat de bijzin niet duidelijk is, met name door onjuist gebruik van het woord “woonbehoefteonderzoek". De definitie wordt daarom aangepast om dit te verduidelijken.

Voorstel aan PS

Tekst in Bijlage 1 onder begrip Woningbouwopgave wijzigen

van:

'~~het benodigde aantal toevoegingen aan de woningvoorraad (nieuwbouw en overige toevoegingen zoals transformaties) verminderd met het aantal onttrekkingen (waaronder sloop) aan de woningvoorraad, gebaseerd op het regionale afgestemd kwalitatief en kwantitatief woonbehoefteonderzoek.~~'

naar:

'Het aantal en type woningen dat moet worden toegevoegd aan de woningvoorraad, verminderd met het aantal en type woningen dat wordt onttrokken aan de woningvoorraad, om te voldoen aan de kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte in de Provincie binnen een bepaalde periode, door vertaald naar de regionale en lokale bijdragen aan deze opgave.'

Bijlage 05 Verboden milieubelastende activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden

Zienswijze over bijlage V **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Er zijn elkaar tegensprekende zienswijzen ingediend over bijlage V. Indiener(s) verzoeken aan de ene kant om agrarische activiteiten zoals intensieve veehouderij te schrappen van de lijst zoals opgenomen in bijlage V, en om juist akkerbouw en vollegrondsgroente toe te voegen aan bijlage V.

Indiener	
ZW-3007	ZW-3016

Standpunt GS

Los van de titel en verwijzing naar vernummerde artikelen is bijlage Vin de ontwerp-Omgevingsverordening niet gewijzigd. Een toevoeging van een lid is dan ook niet aan de orde. Wel is het begrip 'intensieve veehouderij' vervangen door 'veehouderij met varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, konijnen, kalkoenen of parelhoenders', in lijn met het begripsgebruik in hoofdstuk 10. Dit is geen inhoudelijke wijziging.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage V Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt meer inzicht in de procesaanpak rondom drinkwaterwinning op de plateaus van plaatsen X en Y. Indiener vraagt om een plan van aanpak inclusief een tijdspad.	ZW-2002

Standpunt GS

Samen met WML onderzoeken we de mogelijkheden en beperkingen van een drinkwaterwinning op de plateaus van plaatsen X en Y. In het startdocument dat we eind vorig jaar hebben vastgesteld is opgenomen dat we stakeholders, waaronder gemeenten, aan de voorkant betrekken. Graag treden we op korte termijn met u in contact om onze gezamenlijke aanpak en tijdspad toe te lichten. Naar verwachting zijn in Q3 van dit jaar eerste inzichten beschikbaar die we met u zullen delen. Het streven is om in de loop van 2027 zicht te hebben op de mogelijkheden voor een drinkwaterwinning in de beide zoekgebieden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Bijlage 09 Regels voor natuurcompensatie en natuurverbetering

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener laat weten dat uit de onderhavige verordening niet kan afgeleid welke landschapselementen (aantasting daarvan) vallen onder bijlage IX ‘Regels voor Natuurcompensatie en natuurverbetering.’ Indiener vraagt of landschapselementen binnen de “Groenblauwe landbouwzone” en het “Nationaal Landschap Zuid-Limburg” nog op een kaart worden weergegeven.	ZW-2030

Standpunt GS

Alle in het landschap aanwezige landschapselementen vallen onder bijlage IX. In artikel 1, onder i, van bijlage IX is de begripsomschrijving van ‘landschapselementen’ opgenomen. Deze opsomming is echter niet limitatief.

Er zal geen inventarisatie van landschapselementen plaatsvinden. Er wordt gebruikgemaakt van alle bestaande en beschikbare informatie over de aanwezigheid van landschapselementen

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt de volgende wijziging voor: Voor natuur in categorie 4 geldt, gezien de bijzondere en hoge (potentiële) natuurwaarden die slechts na een zeer lange ontwikkelingstijd hersteld kunnen worden een toeslag van 600%.	ZW-3016

Standpunt GS

Een kwaliteitstoeslag is nodig omdat de ontwikkeling van vervangende natuur tijd kost en risico op kwaliteitsverlies met zich meebrengt. Dit geldt zeker voor nauwelijks vervangbare habitats zoals oude loofbossen. In ons bosbeleid hebben wij aangeven dat wij de bescherming van oude bossen willen versterken, dit doen we nu door de kwaliteitstoeslag voor oude bossen te verhogen.

Verder is de kwaliteitstoeslag verhoogd voor de instrumenten ‘Kleinschalige ingreep’ en ‘Saldobenadering’. Wij vinden het belangrijk dat er bij gebruik van deze instrumenten ook daadwerkelijk sprake moet zijn van een natuurverbetering. Daarom is de kwaliteitstoeslag in deze situaties hoger dan bij projecten van ‘groot openbaar belang’, waarbij uitsluitend het verlies aan natuurwaarden wordt gecompenseerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoek om het volgende toe te voegen: "Compensatie vindt slechts doorgang ter plaatse van nog niet gerealiseerde natuur in het Natuur Netwerk Limburg als de omvang van het Natuurnetwerk Nederland ten minste gelijk blijft"	ZW-3016

Standpunt GS

De resterende ontwikkelopgave voor het natuurnetwerk wordt afzonderlijk geregistreerd, net als de hectares gerealiseerde natuurcompensatie. Hoewel natuurcompensatie kan worden aangelegd op de (nog) niet gerealiseerde delen van het NNL is deze natuurcompensatie geen onderdeel van ontwikkelopgave.
Via de jaarlijkse actualisatie van het Provinciaal Natuurbeheerplan wordt gewaarborgd dat de totale oppervlakte van het natuurnetwerk ten minste behouden blijft. Dit doen we door bij het verwijderen van de nieuwe ruimtelijke ontwikkeling uit de begrenzing tegelijkertijd de oppervlakte van de gerealiseerde natuurcompensatie toe te voegen aan het Natuurnetwerk Limburg. Dit kan

betrekking hebben op andere percelen dan de daadwerkelijk gerealiseerde natuurcompensatie wanneer deze natuurcompensatie is gerealiseerd binnen de bestaande begrenzing van het NNL.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener gaat graag het gesprek aan met de Provincie over de consequenties van de regels in hoofdstuk 8 van de omgevingsverordening voor de openbare drinkwatervoorziening.	ZW-2037

Standpunt GS

De Provincie onderkent het belang van een duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening. In de toelichting op artikel 8.3 is nader gedefinieerd wat onder een 'groot openbaar belang' wordt verstaan. De openbare drinkwatervoorziening is een van de maatschappelijke functies die hieronder vallen. De Provincie deelt uw mening dat goede afstemming over deze regels essentieel is. Wij gaan daarom graag in op uw verzoek om na de vaststelling van de Omgevingsverordening Limburg de specifieke consequenties voor uw praktijksituatie te bespreken.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indiener vraagt om bij artikel 3.1 de nummering van de categorieën bij 1 en 2 hetzelfde maken (of letters of cijfers).

Indiener	
ZW-2020	ZW-2031

Standpunt GS

Nu de provinciale omgevingsverordening geen artikel 3.1 en 3.2 bevat heeft indiener zich kennelijk vergist.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener ziet graag dat de instructieregel t.a.v. groenblauwe landbouwzone en beekdalen zo aangescherpt wordt, zodat landschapselementen in primair landbouwgebied een beschermde status krijgen.	ZW-2011

Standpunt GS

Wij erkennen dat er ook buiten de Groenblauwe landbouwzone (Gblz) waardevolle landschapselementen aanwezig zijn die het behouden en beschermen waard zijn. Wij zien hierbij een belangrijke rol voor de gemeente. Onze focus ligt op de Gblz, omdat de landschapselementen binnen deze zone bijdragen aan diverse functies zoals wateropvang en bescherming tegen overstromingen, verbetering van de waterkwaliteit, behoud van natuur en biodiversiteit, bescherming van het landschap en het verminderen van druk op kwetsbare Natura 2000-gebieden. Juist in deze Gblz kunnen landbouw, natuur en waterbeheer beter met elkaar worden gecombineerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indiener verzoekt om de 4 categorieën te herschrijven naar 'Ontwikkelingstijd van de natuur < 2 jaar'; 'Ontwikkelingstijd van de natuur < 25 jaar'; 'Ontwikkelingstijd van de natuur 25-100 jaar' en 'Ontwikkelingstijd van de natuur > 100 jaar en deze terminologie integraal te wijzigen in de OVL rondom natuurcompensatie. Hiermee wordt in het midden gelaten wanneer een ontwikkeling moeilijk of gemakkelijk is. Temeer omdat dit zeer sterk afhankelijk is van de abiotische randvoorwaarden, zoals zelf door de Provincie al wordt aangegeven in de toelichting behorende bij de OVL. Indiener geeft aan dat als natuur gecompenseerd dient te worden, dit vrijwel altijd ten gevolge van een aantasting elders. Met welke motivatie is natuurherstel met een periode van <25 jaar dan te motiveren? Een hersteltijd van < 2 jaar is eerder een serieuze aantasting en gedurende een lange periode een achteruitgang dan gemakkelijk te compenseren.

Indiener		
ZW-2011	ZW-2020	ZW-2028

Standpunt GS

Wij zijn erkentelijk voor de uitgesproken steun voor het belang van natuurbehoud. De gehanteerde toeslagen slaan inderdaad niet zo zeer op het gemak waarmee de compensatie gerealiseerd kan worden, en meer op de relatief korte ontwikkelings- of hersteltijd.

De gekozen benaming is een continuering van de vorige versie van de omgevingsverordening en is gekozen om de bekende lijn door te kunnen zetten. De benaming vormt tegelijkertijd een toelichting op de indeling in vier categorieën. Hierdoor is het, ook voor niet specialisten, duidelijk waarom voor deze indeling is gekozen en welke kwaliteitstoeslagen daarbij horen. U heeft natuurlijk gelijk dat een korte ontwikkeltijd niet automatisch betekent dat de milieuomstandigheden voor een natuurtype ook op grotere schaal aanwezig is.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indiener verzoekt om de OF-bepaling, naar een EN-bepaling te herschrijven in bij artikelen 7 en 8.

Indiener		
ZW-2011	ZW-2020	ZW-2028

Standpunt GS

Artikel 7 van bijlage IX bevat criteria waaraan de overeenkomst en het plan moeten voldoende. Uit de redactie van het artikel blijkt voldoende duidelijk dat aan alle criteria onder a t/m i moet worden voldaan.

Artikel 8, derde lid, van bijlage IX is zo geformuleerd dat het niet realiseren van de compensatie of het onvoldoende beheren ieder voor zich aanleiding kan zijn om de boeteclausule in werking te laten treden. Het gebruik van ‘of’ is hier dus correct. Door het gebruik van ‘en’ zou alleen de boeteclausule in werking kunnen treden als er tegelijkertijd sprake is van het niet realiseren van de compensatie als van onvoldoende beheer. Dat is ongewenst.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener vraagt om een nadere toegelicht worden op wat gradatie en definitie er wordt toegepast bij ‘groot openbaar belang’. Wie of wat bepaalt wat groot openbaar belang is (bevoegd gezag, Rijksoverheid, lokale overheid etc.)?	ZW-2012

Standpunt GS

In de toelichting bij artikel 8.3, onderdeel a, is toegelicht wat wordt verstaan onder ‘groot openbaar belang’. Wij beoordelen of een ontwikkeling voldoet aan de gestelde criteria voor een ‘groot openbaar belang’

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt om in bijlage IX artikel 9 lid 1 te wijzigen in: Compensatie vanwege een activiteit in het Natuurnetwerk Limburg dient binnen de Provincie Limburg in het Natuurnetwerk Limburg (op gronden die in het Natuurbeheerplan Limburg zijn aangeduid als C112) uitgevoerd te worden. Uitsluitend in het geval dit niet mogelijk is, is het toegestaan compensatie uit te voeren aansluitend aan het Natuurnetwerk Limburg onder de voorwaarde dat er een duurzame situatie ontstaat in het Natuurwerk Limburg.	ZW-3007

Standpunt GS

Natuurcompensatie uitsluitend realiseren in het Natuurnetwerk Limburg is onvoldoende. Dit leidt tot een afname van de oppervlakte van het natuurnetwerk. Een dergelijke afname is op grond van nationale wetgeving (Besluit kwaliteit leefomgeving) niet toegestaan. Deze regelgeving is door ons vertaald in artikel 8.2 van de Omgevingsverordening Limburg 2026.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener ziet graag “Methodiek Natuurcompensatie Limburg” als actieve link toegevoegd aan de tekst.	ZW-3002

Standpunt GS

Wij zullen het rapport ‘Methodiek Natuurcompensatie Limburg' als pdf toe voegen aan de toelichting op artikel 4. Mogelijk dat er in de toekomt een actualisatie van het rapport gaat plaatsvinden.
Het is aan de initiatiefnemer om in voorkomende gevallen de actualiteit van dit rapport te verifiëren.

Voorstel aan PS

In de toelichting op artikel 4, na de eerste vermelding van ‘Methodiek Natuurcompensatie Limburg' een pdf op te nemen van het rapport ‘Methodiek Natuurcompensatie Limburg'.

In de toelichting op artikel 4, in de één na laatste alinea, de volgende twee zinnen toe te voegen: '<u>Mogelijk dat er in de toekomt een actualisatie van het rapport gaat plaatsvinden. Het is aan de initiatiefnemer om in voorkomende gevallen de actualiteit van dit rapport te verifiëren.</u>'

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt te overwegen om financiële compensatie, voor projecten met een groot maatschappelijk belang, onder voorwaarden alsnog mogelijk te maken; of in ieder geval meer flexibiliteit te bieden voor maatwerkoplossingen (denk aan het elders binnen de Provincie compenseren, niet per definitie nabij het projectgebied). Hierbij zal indiener voorkomen dat NNL wordt versnipperd (stukken mogen zeker niet kleiner zijn dan 2 ha). De huidige omgevingsverordening lijkt zich niet te verzetten tegen compensatie elders, zolang NNL niet wordt versnipperd.	ZW-2032

Standpunt GS

De afgelopen jaren is gebleken dat het realiseren van de financiële compensatie leidt tot een extra beslag op onze organisatie. Daarnaast kan vanwege praktische redenen, niet elke kleine compensatieopgave direct gerealiseerd worden. Deze vertraging leidt, naast verlies aan natuurwaarden, ook tot hogere kosten door onvoorziene inflatie die voor rekening komt van de Provincie. Wij vinden het de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer is om natuurcompensatie te realiseren en in stand te houden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Ter voorkoming van overmatige bestuurlijke lasten verzoeken wij u om een voor alle partijen pragmatische oplossing te overwegen, zoals het eens per 2 jaar borgen van de herbegrenzing NNL via een integrale wijziging van de betreffende omgevingsplannen bij de verschillende gemeenten. De herbegrenzingen kunnen dan worden meegenomen met overige wijzigingen van de omgevingsplannen die gemeenten zelf geregeld doorvoeren.	ZW-2032

Standpunt GS

De Provincie legt de begrenzing van het natuurnetwerk vast in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Deze begrenzing is bepalend voor de toepassing van de instructieregels en niet de begrenzing die in een omgevingsplan is opgenomen. Er is geen instructieregel die de gemeente verplicht om binnen een bepaalde termijn na een wijziging in de begrenzing van het natuurnetwerk in de Omgevingsverordening Limburg deze wijziging in het

omgevingsplan op te nemen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Hoewel wij begrijpen dat borging van natuurkwaliteit van belang is, verzoeken wij u te bezien of differentiatie en beperking van de monitoringstermijn mogelijk is, bijvoorbeeld afhankelijk van het natuurdoeltype of de aard van de ingreep. Een monitoringstermijn van 10 jaar is erg lang en zorgt bij initiatiefnemer voor hoge bestuurlijke lasten. In veel gevallen zou een lagere termijn (3 jaar en in specifieke gevallen 5 jaar) genoeg zekerheid moeten bieden.	ZW-2032

Standpunt GS

Artikel 8.4 en de bijbehorende toelichting geven aan dat het monitoren van de natuurcompensatie een verantwoordelijkheid is van ons en niet van de initiatiefnemer. Om goed te kunnen beoordelen of de natuurcompensatie zich ontwikkelt in de richting van het afgesproken natuurtype, is een monitoringsperiode van minimaal tien jaar noodzakelijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners verzoeken om de volgende onderdelen te schrappen of ‘in beginsel’ toevoegen: “Bepalen compensatieopgave; de vervangingsvoorbeelden dat droog alleen door droog en nat alleen door nat gecompenseerd kan worden”. In de alledaagse praktijk onhaalbare kaart of heeft een kettingreactie tot gevolg want water kan je alleen compenseren door droog af te graven.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Met deze wijziging bieden wij ruimere mogelijkheden om te compenseren ten opzichte van de Omgevingsverordening 2024. Wij onderschrijven dan ook niet dat het in de praktijk een onhaalbare opgave zou zijn of dat het zou leiden een kettingreactie zoals indiener beschrijft.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners verzoeken om het volgende in artikel 5.4 te wijzigen in; is uitgesloten voor natuur in categorie 4, zoals oude en waardevolle bossen, droge stroomdal- en kalkgraslanden en hoogvenen. Toelichting: Naast de lange ontwikkeltijd herbergen ook andere oude waardevolle biotopen een hoge mate biodiversiteit met kwetsbare (beschermde) soorten.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

In ons bosbeleid hebben wij aangeven dat oude en waardevolle bossen beter beschermd moeten worden. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt daaraan invulling gegeven. Wij onderschrijven dat er ook andere oude en waardevolle biotopen zijn. Voor deze biotopen biedt het huidige beschermingsregime naar ons oordeel afdoende bescherming.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Minimum oppervlak van 2 hectare voor geïsoleerd liggende compensatie is niet in verhouding met de kleinste grootte die binnen de compensatieregel valt of met het oppervlak geïsoleerd liggend bos dat bescherming geniet vanuit Omgevingswet (1000m2). Indiener vraagt om de minimum oppervlakte eis terugbrengen zodat deze in verhouding komt met de minimum oppervlakte waarbij ingrepen gecompenseerd moeten worden. Daarnaast zijn er vanuit ecologische oogpunten ook wenselijkheden, maar dat terzijde.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Het lijkt erop dat de indiener van de zienswijze het begrip ‘versnippering’ anders heeft geïnterpreteerd dan door ons is bedoeld. Het voorstel van de indiener, om de minimale oppervlakte-eis te verlagen, leidt tot een minder robuust natuurnetwerk en een toename van versnippering.

Wij werken al vele jaren aan het in standhouden van een robuust natuurnetwerk. De oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het natuurnetwerk mag niet afnemen volgens nationale wetgeving (Besluit kwaliteit leefomgeving), door ons vertaald in artikel 8.2 van de Omgevingsverordening Limburg. Door versnippering te definiëren als natuurgebieden van 2 hectare en kleiner, is naar ons oordeel de kwaliteit en samenhang van het natuurnetwerk geborgd.

Overigens bevat de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg geen minimale oppervlakte waarboven ingrepen gecompenseerd moeten worden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indiener pleit ervoor dat de planologische borging van het compensatieplan gelijk- of voortijdig wordt geregeld regelen met de planologische procedure van het initiatief en in overeenstemming met de beoogde natuurtypen, waarbij bos ook de duiding bos krijgt op de compensatiegronden.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Met een concept-overeenkomst voor natuurcompensatie achten wij de benodigde waarborgen voldoende geborgd. In de praktijk is het nog niet voorgekomen dat een concept-overeenkomst niet heeft geleid tot een definitief ondertekende overeenkomst vóórdat de gemeente besluit tot aanpassing van het omgevingsplan. Wij zien daarom geen aanleiding om de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg op dit punt aan te passen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt om artikel 6 aan te vullen met een lid met de volgende tekst: hoe de nazorg is geborgd, waarbij ook handhaving en toezicht is opgenomen. Verder verzoekt de indiener om aan artikel 10, lid 1 de zin toe te voegen: De Provincie Limburg zet zich in voor handhaving en toezicht.	ZW-2004

Standpunt GS

Nazorg, handhaving en toezicht zijn geregeld in de artikelen 8 en 10 is naar ons oordeel voldoende geborgd. Het toevoegen van een extra lid of zin over nazorg, handhaving en toezicht aan artikel 6 of artikel 10 is daarom niet.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener stelt voor om aan artikel 8, lid 5 toe te voegen met de volgende tekst: spontane bos en natuurontwikkeling is ook mogelijk en wordt aangetoond middels een plan.	ZW-2003

Standpunt GS

In bepaalde situaties kan natuurcompensatie worden bereikt door spontane natuurontwikkeling. Wanneer uit ecologisch oogpunt spontane ontwikkeling de voorkeur verdient, omdat dit beter aansluit bij de compensatieplicht, kan dit worden opgenomen in het natuurcompensatieplan. Het opnemen van een extra lid in artikel 8 is hiervoor niet noodzakelijk.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
In Bijlage IX wordt verwezen naar artikel 7.3 van de Omgevingsverordening. Gelet op de inhoud en thematiek van Bijlage IX en de samenhang met de bepalingen in hoofdstuk 8 (Natuurnetwerk Limburg), ontstaat bij de indiener twijfel of deze verwijzing correct is. De aard en strekking van Bijlage IX sluiten inhoudelijk aan bij het toetsingskader van hoofdstuk 8 (artikel 8.3) en niet bij de instructieregels van hoofdstuk 7. Aansluitend hierop ook dezelfde vraag over artikel 2 van de bijlage met toepassingsbereik. Het toepassingsbereik is ruimer dan zou mogen worden verwacht. Hier wordt onder c verwezen naar het groene karakter. Is het juist dat deze bijlage niet alleen gaat over het Natuurnetwerk Limburg? Het lijkt logischer om de bescherming van het Nationaal landschap te onderbrengen in bijlage VII. Dit brengt wel meer duidelijkheid met zich mee. Verzocht wordt te verduidelijken of hier sprake is van een redactionele onjuistheid en, indien dat het geval is, het e.e.a. te corrigeren. Deze bijlage gaat toch over natuurcompensatie en niet over landschapscompensatie?	ZW-2004

Standpunt GS

Er is geen sprake van een redactionele onjuistheid. Bijlage IX heeft primair betrekking op natuurcompensatie bij ingrepen in het Natuurnetwerk Limburg, maar bevat ook regels over compensatie bij aantasting van bos of landschapselementen in de deelgebieden van de groenblauwe landbouwzone en het verwevingsgebied.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indiener verzoekt om financiële compensatie voor kleinschalige ingrepen niet te schrappen, maar als ladder benadering toepassen, dus als laatste optie. Ingrepen kleiner dan 1000m2 zouden de mogelijkheid moeten houden. De bureaucratische last van compensatie in natura bij dergelijke ingrepen is in de regel boven proportioneel. De middelen kunnen dan beter benut worden voor ontsnipperingsmaatregelen, actief soortbeleid of aankoop van gronden. 1000m2 is te legitimeren omdat dit het minimum omvang zelfstandig oppervlak bos is, dat bescherming geniet vanuit de verordening. Door deze regel te schrappen wordt de bureaucratische last naar de initiatiefnemer geschoven, maar niet weggenomen. Dit is te beschouwen als afwentelen, hetgeen moreel gezien discutabel is.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De afgelopen jaren is gebleken dat het realiseren van de financiële compensatie leidt tot een extra beslag op onze organisatie. Daarnaast kan vanwege praktische redenen, niet elke kleine compensatieopgave direct gerealiseerd worden. Deze vertraging leidt, naast verlies aan natuurwaarden, ook tot hogere kosten door onvoorziene inflatie die voor rekening komt van de Provincie. Wij vinden dat het de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer is om natuurcompensatie te realiseren en in stand te houden.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt om een nieuwe categorie toe te voegen aan tabel: ‘Categorie-indeling natuur en landschapselementen’. Het verzoek is om de volgende categorie toe te voegen: ‘tijdelijk netwerk >2 <5 jaar. Voor natuur in	ZW-2020

categorie 5 (e) gezien de wenselijkheid om fijnmazige netwerken tijdelijk in te richten als onderdeel van vergroeningseisen en ondersteunend aan het natuurnetwerk Limburg.'

Indiener geeft aan dat het vaak wenselijk is om landschappelijke structuren te realiseren samen met agrariërs (gemeentelijke bermen combineren met vergroeningseisen uit GLB) om zo robuustere structuren te krijgen. Initiatieven stranden vaak omdat de structuren dan een permanente status krijgen en de flexibiliteit van de agrariërs dan beperkt worden. De tijdelijke structuren kunnen enkel verplaatst worden met een kwaliteitstoeslag van 10%. Check op juridische houdbaarheid

Standpunt GS

Wij waarderen uw initiatief om samen met agrariërs landschappelijke structuren te realiseren. Wij onderstrepen het belang van landschapselementen ter versterking van het Natuurnetwerk Limburg.

Al vele jaren werken wij aan het beschermen van het natuurnetwerk om te zorgen voor een duurzame instandhouding van een veerkrachtig natuurnetwerk. De regels in deze bijlage waarborgen dat de compensatie bijdraagt aan het duurzaam in standhouden van oppervlakte, samenhang en kwaliteit van het natuurnetwerk. Landschappelijke structuren die zijn gebaseerd op het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zijn minder duurzaam, omdat agrariërs flexibiliteit willen behouden in de bedrijfsvoering. Hierdoor zijn deze landschapsstructuren vaak tijdelijk van aard. Dit tijdelijk karakter sluit niet aan bij de uitgangspunten van deze bijlage, waarin het duurzaam behouden van het natuurnetwerk en landschapselementen centraal staat.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Tot nu toe werd hier (nog geen ondertekende overeenkomst vóór start werkzaamheden) pragmatisch mee omgegaan door de ambtenaren van de Provincie. Wij gaan ervan uit dat deze werkwijze niet wijzigt met de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingsverordening en dat artikel 10, eerste lid van bijlage IX daarom niet van toepassing is op dijkversterkingsprojecten. Ambtelijk spannen we ons gezamenlijk (Waterschap en Provincie) in om het werkproces totstandkoming compensatieplan en overeenkomst natuurcompensatie te stroomlijnen. Hierdoor zullen naar verwachting de overeenkomsten natuurcompensatie bij toekomstige dijkversterkingsprojecten eerder zijn afgerond en ondertekend. In artikel 11, tweede lid, bijlage IX is aangegeven dat een concept van de overeenkomst natuurcompensatie voor vaststellen projectbesluit moet zijn	ZW-2032

voorgelegd aan de Provincie Limburg. Dit lijkt dan ook aan te geven dat artikel 10, eerste lid bijlage IX niet van toepassing is op maatregelen die zijn geregeld via een projectbesluit omdat dit dan in de tijd niet lijkt te passen.

Wij vragen om dezelfde werkwijze voor wat betreft andersoortige projecten die het waterschap in het kader van zijn wettelijke taken en bevoegdheden oppakt.

Standpunt GS

Artikel 11 van bijlage IX bepaalt dat het concept van de overeenkomst voor compensatie aan de Provincie moet zijn voorgelegd voor vaststelling van het projectbesluit. Er is niet bepaald dat de overeenkomst op dat moment al gesloten moeten zijn.

Bij dijkversterkingsprojecten die onder een projectbesluit van het Waterschap vallen, kan het compensatieplan worden beschouwd als het concept van de overeenkomst voor natuurcompensatie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over bijlage IX **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
Indiener verzoekt vast te leggen dat voor lopende projecten de bestaande één op één compensatie als uitgangspunt blijft gelden, althans dat de uitzondering voor naaldhoutbos zonder bijzondere natuurwaarde wordt gehandhaafd. Subsidiair verzoekt indiener om artikel 5 van bijlage IX zodanig te verduidelijken dat ondubbelzinnig blijkt dat bestaande te behouden, en binnen het project te versterken, natuurwaarden volledig worden meegewogen bij de bepaling van de compensatie- en natuurverbeteringsopgave. Indiener verzoekt de Provincie om de verhoogde compensatie- en natuurverbeteringsfactor te schrappen, althans voor lopende projecten niet van toepassing te laten zijn.	ZW-0507

Standpunt GS

Wij waarderen het dat indiener rekening houdt met de aanwezige natuurwaarden. Wij onderschrijven het belang van natuurinclusief ontwikkelen. Wel merken wij op dat wanneer het bestaand bosgebied door een uitbreiding wordt opgedeeld in kleinere eenheden bos, deze niet meer de ecologische functies kunnen vervullen die het nu wel heeft.

In ons bosbeleid hebben we aangekondigd bossen beter te willen beschermen. Dit doen we onder meer door de categorie ‘bos zonder bijzondere natuurwaarden’ te laten vervallen. Inmiddels zijn deze bossen ouder geworden, waardoor ze nu een volwaardiger ecologische functie vervullen binnen het natuurnetwerk die vergelijkbaar is met de andere bossen binnen het natuurnetwerk.

Voor lopende projecten is het overgangsrecht, zoals vastgelegd in artikel 17.8 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg van toepassing. Dit artikel heeft tot doel om projecten die al langere tijd in ontwikkeling zijn, en waarbij de compensatieopgave inmiddels is uitgewerkt en ambtelijk akkoord bevonden, doorgang te laten vinden op basis van de Omgevingsverordening Limburg. Voorwaarde is wel dat alle benodigde stukken gereed zijn vóór vaststelling van de nieuwe Omgevingsverordening op 25 september 2026 zoals eerder is gecommuniceerd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Bijlage 10 Perioden vrijstelling vangstverbod en vernielen of beschadigen van de vaste voortplantings- of rustplaatsen van beschermde diersoorten

Zienswijze over bijlage X **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken om de Bunzing, Wezel, Haas en Konijn toe te voegen aan Bijlage X van de Omgevingsverordening Limburg. De vrijstellingsstatus welke opgenomen is in de Nationaal beschermde soorten staat niet in verband met de specifieke zorgplicht. Indien dieren opgenomen in de Nationaal beschermde soorten op de rode lijst staan zijn extra maatregelen vanuit de specifieke zorgplicht noodzakelijk. Volgens indieners is een toevoeging over deze soorten is noodzakelijk om deze verwarring te voorkomen. Verblijfplaatsen kunnen hierdoor niet altijd worden verstoord of vernietigd.

Indiener			
ZW-2011	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

Deze zienswijzen zien niet op een gewijzigd onderdeel van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Overigens zijn bedoelde soorten reeds opgenomen in bijlage X

van de Omgevingsverordening Limburg en het feit dat er een provinciale vrijstelling geldt voor deze soorten betekent niet dat de specifieke zorgplicht niet op deze soorten van toepassing is. De zorgplicht geldt in alle gevallen voor deze soorten en gedurende het gehele jaar. Een beperking van de vrijstelling in de omgevingsverordening gedurende een periode van het jaar, zoals bij enkele soorten het geval is, heeft naar ons oordeel geen meerwaarde voor de staat van instandhouding van de populaties van deze soorten omdat ruimtelijke ontwikkelingen en bestendig beheer en onderhoud niet horen bij de belangrijkste oorzaken van de achteruitgang van deze soorten.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Bijlage 13 Bedrijfscategorieën 1 tot en met 6

Zienswijze over bijlage XIII Bedrijfscategorieën 1 tot en met 6 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de limitatieve lijst in bijlage XIII in overleg aan te vullen met innovatieve, duurzame en brede maakindustrie activiteiten.	ZW-0658

Standpunt GS

We realiseren ons dat de lijst in bijlage XIII nooit uitputtend kan zijn.
Om dit te ondervangen, zullen we boven de tabel in de bijlage toevoegen hoe we omgaan met activiteiten die niet zijn opgenomen in de tabel.

Voorstel aan PS

Tekst toevoegen boven de tabel in Bijlage XIII Bedrijfscategorieën 1 tot en met 6:
‘Voor de beoordeling van bedrijfsactiviteiten die niet in deze bijlage zijn opgenomen wordt gekeken naar de categorisering van vergelijkbare bedrijfsactiviteiten.’

Kaartmateriaal

Algemene Opmerkingen over Kaartmateriaal

Zienswijze over kaarten algemeen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners verzoeken specifieke kaarten toe te voegen aan de omgevingsverordening, of om wijzigingen door te voeren in kaarten die zijn opgenomen bij de Provinciale omgevingsvisie.

Indiener			
ZW-1180	ZW-1620	ZW-2010	ZW-3011

Standpunt GS

In de omgevingsverordening nemen we alleen kaartmateriaal op daar waar regels opgenomen worden. Kaarten waar geen regels aan gekoppeld zijn, of die alleen in de Provinciale Omgevingsvisie staan, nemen we niet op in de Omgevingsverordening.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaarten algemeen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) uiten hun zorgen over het kaartmateriaal: deze zouden op locaties onjuistheden, fouten, of misvattingen bevatten. Verder constateren indieners dat niet alle wensen van indieners ten opzichte van het kaartmateriaal overgenomen zijn. Indieners verzoeken procesafspraken te maken over het corrigeren van fouten of meenemen van actualiteiten in de toekomst, bijvoorbeeld via herbegrenzingsverzoeken. Indieners vragen meer informatie over hoe het kaartmateriaal in algemene zin is opgebouwd.

Indiener					
ZW-2003	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2008	ZW-2012	ZW-2013
ZW-2019	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2027	ZW-2029
ZW-2031					

Standpunt GS

In de Nota van zienswijzen bij de POVI hebben we aangegeven dat we een slag gemaakt hebben van vrijwel geen kaarten bij de POVI uit 2021 naar ruim 100 kaarten bij de geactualiseerde POVI.

Dat past bij de insteek om met de POVI weer meer sturing te geven aan de ruimtelijke inrichting van Limburg. In de definitieve POVI hebben we ook een kaartenverantwoording toegevoegd, zoals door meerdere partijen gevraagd. Naast status van de kaarten is daarin ook de herkomst en actualiteit van de in deze POVI en verordening gebruikte data /gegevens weergeven.

Terecht wordt geconstateerd dat er nog het nodige te winnen valt aan afstemming tussen gemeentelijke en provinciale kaartbestanden. Deels zijn er al slagen gemaakt door aanpassingen van kaartbeelden uit de ontwerp POVI op basis van de zienswijzen van en gesprekken met gemeenten. Dit is een doorlopend proces.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Bedrijventerreinen in een logistiek knooppunt

Zienswijze over kaart Bedrijventerrein in een logistiek knooppunt Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt terrein X in zijn geheel aan te wijzen als 'bedrijventerrein in een logistiek knooppunt'.	ZW-0658

Standpunt GS

De verschillende delen van terrein X worden gezien als drie gescheiden fysiek ruimtelijke entiteiten i.v.m. scheiding van de terreinen door de provinciale weg die ertussen loopt. Voor deze kaartlaag worden de terreinen daarom niet als één geheel benaderd.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Bedrijventerrein van provinciaal belang en Bedrijventerrein in een logistiek knooppunt Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners geven aan dat de kaart ‘bedrijventerreinterrein in en logistiek knooppunt’ niet in de Omgevingsvisie is opgenomen en verzoeken het verschil tussen de kaarten ‘bedrijventerrein van provinciaal belang’ en ‘bedrijventerrein in een logistiek knooppunt’ te duiden.

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De aanduiding “bedrijventerrein van provinciaal belang” is toegekend aan bedrijventerreinen die aan een aantal feitelijke criteria voldoen. Stedelijke dienstenterreinen vallen hierbuiten.

Met bedrijventerreinen van provinciaal belang bedoelen we: haventerreinen; grootschalige logistiek-industriële terreinen in de twee logistieke knooppunten (Noord-Limburg (Venlo/Venray) en Zuid-Limburg (Sittard-Geleen/Stein/Beek); bedrijventerreinen met vestigingsmogelijkheden voor bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 4 of hoger; of bedrijventerreinen die een bovenregionale functie vervullen en door hun infrastructurele ontsluiting geschikt zijn voor omvangrijke productie en distributie. Reden om deze terreinen een aparte status, en bijbehorende instructieregels, te geven, is om te waarborgen dat er voldoende ruimte beschikbaar is en blijft voor: (boven)regionale, groot van omvang zijnde en/of zware bedrijvigheid; de transitie naar een circulaire economie; het clusteren van risicovolle bedrijfsactiviteiten; en het optimaal benutten van kade gebonden kavels en aanwezige overslagfaciliteiten.

De aanduiding ‘bedrijventerrein in een logistiek knooppunt’ (benoemd in art.12.0 lid 3) heeft een ander doel. Deze kaart is enkel bedoeld om aan te geven op welke bedrijventerrein art. 12.10 lid 2 (5ha regel) niet geldt. De reden voor deze uitzondering is gelegen in het feit dat het hier gaat om bedrijventerreinen die naar aard en omvang geschikt (en ook bedoeld) zijn voor bedrijfskavels met een oppervlakte groter dan 5 hectare.

In de Provinciale Omgevingsvisie zijn de logistieke knooppunten beleidsmatig geduid (§ 12.4.4.3.2 Bedrijventerreinen van provinciaal belang).

Voorstel aan PS

Tekst en kaartbeleid in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Bedrijventerrein in een logistiek knooppunt Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt het gebied X te verwijderen uit het informatieobject ‘bedrijventerrein in een logistiek knooppunt’.	ZW-2011

Standpunt GS

Gezien het langjarig provinciaal beleid met betrekking tot de ontwikkeling van de logistieke knooppunten met bijbehorende voorzieningen en investeringen in Noord-Limburg (Venlo/Venray) en Zuid-Limburg (Sittard-Geleen/Stein/Beek) is in de Provinciale Omgevingsvisie het volgende opgenomen: “De logistieke knooppunten Noord-Limburg (Venlo/Venray) en Zuid-Limburg (Sittard-Geleen/Stein/Beek) maken deel uit van de huidige bovengemiddelde nationale logistieke knooppunten. Daarover zijn afspraken gemaakt met het Rijk. Het huidige provinciale beleid voor beide knooppunten blijft gehandhaafd (zie ook Mobiliteit).
Daarom heeft het ook nog steeds onze voorkeur om de grootschalige logistieke bedrijvigheid te (her)vestigen op de relevante bedrijventerreinen in deze logistieke knooppunten” (§ 12.4.4.3.2).

In het kader van de afronding van het logistieke knooppunt Noord-Limburg, resteert nog het laatste deel van het totale project Y. Aansluitend hierbij is gebied X opgenomen op het kaartbeeld ‘bedrijventerreinen in een logistiek knooppunt'.

Om bij bovenstaande lijn uit de Provinciale Omgevingsvisie aan te sluiten, is het noodzakelijk om af te kunnen wijken van de in artikel 12.10 lid 2 van de Omgevingsverordening Limburg (OVL) opgenomen instructieregel grootschalige bedrijfskavels > 5 ha. Dit om de mogelijkheid te behouden om ook in het resterende gebeid X grootschalige kavels te kunnen ontwikkelen. Deze mogelijkheid leidt niet tot de verplichting voor grootschalige verkaveling.

Voorstel aan PS

Tekst en kaartbeeld in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Bedrijventerreinen van provinciaal belang

Zienswijze over kaart Bedrijventerrein van provinciaal belang **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken om aanduidingen op de kaartlaag ‘bedrijventerrein van provinciaal belang’ te wijzigen: door het verwijderen, toevoegen of wijzigen van contouren van (delen van) specifieke bedrijventerreinen.

Indiener					
ZW-0658	ZW-2010	ZW-2016	ZW-2028	ZW-2029	ZW-2035

Standpunt GS

De aanduiding “bedrijventerrein van provinciaal belang” is toegekend aan bedrijventerreinen die aan een aantal feitelijke criteria voldoen. Stedelijke dienstenterreinen vallen hierbuiten. De kaart ‘bedrijventerrein van provinciaal belang’ is gebaseerd op de kaartlaag ‘bedrijventerrein’ binnen de hoofdzonering ‘werklocaties'.

Met bedrijventerreinen van provinciaal belang bedoelen we: haventerreinen; grootschalige logistiek-industriële terreinen in de twee logistieke knooppunten (Noord-Limburg (Venlo/Venray) en Zuid-Limburg (Sittard-Geleen/Stein/Beek); bedrijventerreinen met vestigingsmogelijkheden voor bedrijfsactiviteiten in bedrijfscategorie 4 of hoger; of bedrijventerreinen die een bovenregionale functie vervullen en door hun infrastructurele ontsluiting geschikt zijn voor omvangrijke productie en distributie.

Een van de indieners verzoekt het bedrijventerrein X niet niet aan te wijzen als ‘bedrijventerrein van provinciaal belang'. Dit bedrijventerrein is ook niet als zodanig aangemerkt.

Voor wat betreft verzoeken voor wijzigingen (van contouren) in de aanduidingen als werklocatie: indien plekken definitie-technisch voldoen aan het onderliggende kaartsysteem REBIS kan door gemeenten via het REBIS-systeem een melding worden gedaan om de kaartbeelden aan te passen. Hierbij wordt opgemerkt dat de kaartbeelden voor de zone Werklocaties (bedrijventerrein, stedelijk dienstenterrein en solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare) enkel bestaande terreinen, lees planologisch geregeld, weergeven en dus geen plannen of geplande uitbreidingen. Plannen of geplande uitbreidingen zijn zo veel mogelijk uit de zone werklocaties gehaald en als Verwevingsgebied ingetekend. Bij het verzoek om locaties uit de aanduiding ‘werklocaties’ te verwijderen is eveneens van belang dat hier ook sprake is van een formele functiewijziging en geen beoogde wijziging.

De kaartbeelden geven de situatie op peildatum 1 juni 2026 weer. Wijzigingen die op dat moment reeds in de REBIS zitten zullen worden meegenomen in de definitie OVL. Wijzigingen die na 1 juni 2026 in de REBIS-bronbestanden zitten, zullen bij toekomstige actualisaties van de POVI en OVL worden meegenomen.

Voorstel aan PS

Tekst en kaartbeeld in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Beekdal, Natte Laagte, en Droogdal

Zienswijze over kaart Beekdalen, natte laagten en droogdalen)
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken:

- een wijziging van de kaartlaag ‘beekdalen’, gebaseerd op de feitelijke situatie.
- om de complete kaartlagen van Beekdalen (en Natte laagten) op te nemen en niet de versies die zijn afgesneden op het Natuurnetwerk Limburg.
- om zones die eerst als beekdal, maar nu als natte laagte staan op de kaart staan, weer als beekdal op de kaart te zetten.

De indiener(s) vragen zich af:

- waarom beekdalen die eerst als beekdal op de kaart weergegeven stonden én gelegen waren in het Natuurnetwerk Limburg, niet langer als beekdal op de kaart staan.
- waarom gebieden die eerst als beekdal stonden weergegeven, nu als bebouwd gebied (Landelijke kern, Stedelijk gebied en Werklocaties) staan weergegeven.
- waarom zones die eerst als beekdal op kaart stonden, nu in sommige gevallen zijn opgesplitst in beekdal, natte laagte, of droogdal.

Indiener					
ZW-1566	ZW-2004	ZW-2006	ZW-2011	ZW-2012	ZW-2020
ZW-2028	ZW-2029	ZW-2032			

Standpunt GS

Beekdalen, natte laagtes en droogdalen verschillen in ontstaanswijze en in landschappelijke kenmerken. In beekdalen stromen niet-gegraven, permanent watervoerende beken. Natte laagtes zijn gebieden waar het door hun lagere ligging ten opzichte van de omgeving van nature natter is (hoge grondwaterstand). In een aantal natte laagtes bevinden zich gegraven watergangen. Deze zijn in het verleden gegraven om deze gebieden te draineren (ontwateren), ten behoeve van de landbouw. Droogdalen zijn dalen waar alleen water stroomt als het flink heeft geregend. Vanwege deze verschillende kenmerken, hebben deze gebieden een verschillende functie in het Limburgse watersysteem, en daarom zijn voor deze verschillende gebieden ook verschillende zoneringen aangeduid en zijn verschillende instructieregels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, passend bij de desbetreffende zonering.

Het aanwijzen van beekdalen, natte laagtes en droogdalen, in Provincie Limburg gaat volgens een systematiek die is gebaseerd op de geomorfologische kaart, op berekeningen met het grondwatermodel IBRAHYM en, voor Zuid-Limburg, ook op basis van inundatiekaarten van de Geleenbeek, de Geul en de Roer.

Er is een aantal redenen waarom beekdalen niet langer op de kaart staan weergegeven:

1. Volgens de beschreven systematiek waarop Provincie Limburg de beekdalen/natte laagten/droogdalen aanwijst (zie hier boven), ligt er geen beekdal/natte laagte/droogdal op de desbetreffende locatie. Daar waar de voorgestelde wijziging overeenkomt met de beschreven systematiek zal de kaartlaag worden aangepast. Daar waar de voorgestelde wijziging niet overeenkomt met de beschreven systematiek wordt de kaart niet aangepast.

2. Het beekdal, droogdal of natte Laagte overlapt met Natuurnetwerk Limburg (NNL); Wij hebben ervoor gekozen om, voor wat betreft de Groenblauwe Landbouwzone, geen dubbele bescherming in gebieden te laten gelden. Er is voor gekozen om, daar waar beekdalen, natte Laagten of droogdalen overlappen met het Natuurnetwerk Limburg (NNL), het NNL leidend te laten zijn, omdat deze zone de sterkste bescherming biedt.

3. Het beekdal, droogdal of natte Laagte overlapt met bebouwd gebied: wij hebben ervoor gekozen om, voor wat betreft de groenblauwe lndbouwzone, geen dubbele bescherming in gebieden te laten gelden. Er is voor gekozen om, daar waar beekdalen, natte laagten of droogdalen overlappen met bebouwd gebied (landelijke kern, stedelijk gebied en werklocaties), het bebouwd gebied leidend te laten zijn.

4. Er is onderscheid gemaakt tussen beekdalen, natte Laagten en droogdalen. De instructieregels in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn gebaseerd op zone-specifieke kenmerken.

Voorstel aan PS

Kaarten beekdal, natte Laagte, en droogdal wijzigen op locaties waar verzoek voldoet aan de definitie voor het begrenzen van de kaart.

Beschermingsgebied Einstein Telescope

Zienswijze over kaart beschermingsgebied Einstein Telescope Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners merken op dat De kaart ‘leeg’ is in de ontwerp Wijzigingsverordening.

Indiener	
ZW-2014	ZW-2004

Standpunt GS

De constatering van de indieners is correct. Vanwege de systematiek van het DSO en het feit dat er sprake is van een wijzigingsverordening laat de kaart alleen gewijzigde (of gewijzigde delen van) kaarten zien.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Bufferzones grondwaterafhankelijke natuur

Zienswijze over kaart Bufferzones Grondwaterafhankelijke Natuur Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
Indiener merkt op dat De kaart Bufferzones Grondwaterafhankelijke Natuur ‘leeg’ is in de ontwerp Wijzigingsverordening en verzoeken dat deze opnieuw toegevoegd wordt.	ZW-2011

Standpunt GS

De constatering van indiener is correct. Vanwege de systematiek van het DSO en het feit dat er sprake is van een wijzigingsverordening laat de kaart alleen gewijzigde (of gewijzigde delen van) kaarten zien.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Ecologische Verbindingszone

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om de ecologische verbindingszone ter hoogte van het buurtschap X in zijn geheel te verwijderen, dit is ook al bij de POVI zo aangegeven. Ter hoogte van het buurtschap X is een nieuwe ecologische verbindingszone opgenomen. Indiener geeft aan dit niet te begrijpen aangezien de zone midden in het veld ligt en dwars over de bestaande (historische) bebouwing met tuinen is gesitueerd.	ZW-2012

Standpunt GS

De ecologische verbindingszone ter hoogte van het buurtschap X betreft een beekdalverbinding (rivier X) waarbij naast riviergebonden soorten ook oevergebonden soorten zich via deze corridor kunnen verplaatsen. Delen van de in het ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen verbindingszone dragen echter niet bij aan de beoogde verbinding. De delen van de zone die geen directe relatie hebben met het beekdal en die ook over land geen verbinding vormen met het Natuurnetwerk Limburg beschouwen we als kaartfouten en kunnen daarom uit de kaartlaag Ecologische Verbindingszone worden verwijderd.

Voorstel aan PS

De kaartlaag ecologische verbindingszone bij het buurtschap X aanpassen.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt de ecologische verbindingszone tussen bedrijventerrein X en de woonbuurt Y toe te voegen. Deze zone maakt in de gemeentelijke omgevingsvisie onderdeel uit van het "landschappelijk raamwerk"	ZW-2012

Standpunt GS

De betreffende ecologische verbinding is opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie. In de kaartlaag met ecologische verbindingszones van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is deze echter niet opgenomen omdat deze is gelegen in de zone werklocaties. Wij zijn van mening zijn dat de motiveringsplicht voor ecologische verbindingszones alleen relevant is in de groenblauwe landbouwzone en in het verwevingsgebied.
Waar verbindingszones liggen in andere zones, zoals in het Natuurnetwerk Limburg, in werklocaties, landelijke kernen of in stedelijk gebied gelden de regels die bij de betreffende zone

horen en geen aanvullende regel voor ecologische verbindingszone. Dit is niet nodig omdat in deze zones functiewijziging minder aan de orde is en omdat natuurwaarden ook via het spoor van de natuurbescherming op grond van de Omgevingswet worden beschermd.

Voorstel aan PS

Kaart ecologische verbindingszones in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de zone ecologische verbinding te verwijderen ter hoogte van de manage (met bebouwing en verharding) op het perceel X kadastraal bekend. Het niet bebouwde deel (weiland) grenzend aan Beek Y wel als ecologische zone behouden. In het Omgevingsplan gemeente Z (BP Buitengebied, Functie, Sport en aanduiding manage) is de begrenzing van de manage vastgelegd. Het overige deel (agrarisch met waarden) kan als zone ecologische verbinding worden opgenomen	ZW-2012

Standpunt GS

De betreffende ecologische verbindingszone is onder meer van belang vanwege het functioneren van de faunavoorzieningen onder de locatie A. Een deel van de zone is gelegen op het terrein van de manege en draagt in de huidige situatie slechts beperkt bij aan het functioneren van de verbinding. Dit neemt niet weg dat bij een eventuele toekomstige ruimtelijke ontwikkeling op deze percelen het functioneren van de verbinding kan worden verbeterd, bijvoorbeeld door het aanbrengen van groenstructuren tussen de gebouwen.

Voorstel aan PS

Kaart ecologische verbindingszones in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de verbindingszone ter plaatse van weg X, grenzend aan het bedrijventerrein Y te verwijderen omdat deze niet klopt met de feitelijke situatie. De ecologische verbinding bevindt zich ten noorden van weg X ter hoogte van Spoorlijn Z.	ZW-2012

Standpunt GS

De betreffende aanduiding op de kaart met ecologische verbindingszone betreft een kaartfout.

Voorstel aan PS

De kaart ecologische verbindingszones in de ontwerp-Omgevingsverordening aanpassen door de kaartfout ter plaatse van weg X, grenzend aan het bedrijventerrein Y te verwijderen.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt delen van het golfterrein die in de ontwerpverordening vallen onder de primaire landbouwzone aan te merken als groenblauwe landbouwzone omdat de gronden primair een natuur- en recreatief karakter hebben.	ZW-0032

Standpunt GS

De betreffende terreinen zijn onderdeel van een belangrijke verbindingszone tussen de Y en het Z en hebben grotendeels geen agrarische functie, hetgeen niet past bij de aanduiding primair landbouwgebied.

Voorstel aan PS

De kaart ecologische verbindingszones in de ontwerp-Omgevingsvisie aanpassen door delen van het golfterrein toe te voegen als ecologische verbindingszone van het type “Verbinding met landschapselementen”.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt twee gebieden, ten noorden en westen van X, aan de kaartlaag ecologische verbindingszones toe te voegen	ZW-3014

Standpunt GS

De betreffende gebieden zijn slechts voor een deel onderdeel van de verbindingszone tussen de Y en het Z. Daar waar het gebied ten noorden van X samenvalt met de terreinen van de golfbaan ligt het in de rede om ze aan te merken als ecologische verbindingszone. Het gebied ten westen van X is geen onderdeel van de beoogde verbindingszone. De beoogde verbinding hoeft niet door het agrarisch gebied te lopen maar kan binnen de begrenzing in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg worden gerealiseerd.

Voorstel aan PS

De kaart ecologische verbindingszones in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg aanpassen door delen van het golfterrein toe te voegen als ecologische verbindingszone van het type “Verbinding met landschapselementen”.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de typering van de ecologische verbindingszone ten westen van X aan te passen naar Kleinschalig landschap met poelen. In het gebied zijn al veel poelen aanwezig.	ZW-3014

Standpunt GS

De ecologische typering van ecologische verbindingszones is niet vastgelegd in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg maar in de vastgestelde Provinciale Omgevingsvisie. Bij het bepalen van de ligging van deze zone en de dimensionering daarvan is gebruik gemaakt van modelsoorten zoals de eikelmuis. Dit wil echter niet zeggen dat de verbinding niet van belang is voor andere soorten. Wijziging naar Kleinschalig landschap met poelen is niet nodig omdat de huidige typering niet in de weg staat aan het behoud of de aanleg van poelen in het landschap. Deze hebben zonder meer een ecologische meerwaarde, ook in de overige typen ecologische verbindingszones. Bij de aanleg van poelen in het Heuvelland dient wel rekening te worden gehouden met de habitatvereisten van kritische bedreigde amfibiesoorten die hier hun leefgebied vinden: de Geelbuikvuurpad en de Vroedmeesterpad.

Voorstel aan PS

Kaart ecologische verbindingszones in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt beekdalen als ecologische verbindingszone op te nemen op de kaart behorend bij de OVL2026. Bij verschillende overleggen rondom de totstandkoming van de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) heeft gemeente X input geleverd over de ligging van de ecologische verbindingszones. Zo hebben zij in de kaartsessies aangegeven dat de beekdalen ook ingezet dienen te worden als Ecologische verbindingszone (hierna: EVZ). In de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ziet indiener deze zonering enkel terugkomen voor de Groote Molenbeek. Hierdoor ontstaat bij veel beekdalen strijdigheid met de gemeentelijke Omgevingsvisie door het ontbreken van de EVZ-status in de POVI en Omgevingsverordening Limburg.	ZW-2011

Standpunt GS

Bij de behandeling van zienswijzen bij de totstandkoming van de Provinciale Omgevingsvisie zijn de door indiener aangedragen beekdalen beoordeeld op het belang voor het ecologisch functioneren van het leefgebied van doelsoorten in de regio. Daarbij zijn enkele aanpassingen gedaan aan de verbindingszones die waren begrensd. Er is evenwel niet voor gekozen om alle door indiener genoemde gebieden op te nemen als ecologische verbindingszones omdat daarvoor vanuit het perspectief van het provinciaal natuurbeleid de inhoudelijke argumenten ontbreken. Dit neemt niet weg dat de betreffende zones van belang kunnen zijn in de gemeentelijke ruimtelijke structuur. Het feit dat ze niet zijn opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie en de provinciale omgevingsverordening die op deze visie is gebaseerd betekent niet dat de betreffende zones vanuit gemeentelijk perspectief niet behouden of versterkt kunnen worden.

Voorstel aan PS

Kaart ecologische verbindingszones in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener verzoekt de aanduiding van de ecologische verbindingszone ter hoogte van de singel X in dorp Y te herzien danwel gemotiveerd maatwerk toe te passen, waarbij rekening wordt gehouden met de al ingezette gemeentelijke ontwikkeling en de reeds gemaakte ruimtelijke keuzes.	ZW-2027

Standpunt GS

De ligging van de betreffende ecologische verbindingszone is door ons heroverwogen. De argumentatie om hier een ecologische verbindingszone te realiseren is daarbij niet meer voldoende actueel gebleken. De verbindingszone kan daarom ter plaatse van de singel X in dorp Y vervallen.

Voorstel aan PS

De kaart ecologische verbindingszones in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg aanpassen door de aanduiding ter plaatse van singel X in dorp Y te laten vervallen.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener vraagt zich af of reëel is om op de kaart ecologische verbindingszone (delen van) bestaande intensieve gebruiksfuncties zoals bebouwingslinten, sportparken, hoofdinfrastructuur, campings, e.d. op te nemen? En wat is de achterliggende gedachte bij alle kleine correcties van de begrenzing?

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De kaart met ecologische verbindingszones bestaat uit zoekgebieden en concreet begrensde gebieden. Bij zoekgebieden gaat het om ruime gebieden waarbij er ook delen van intensieve gebruiksfuncties binnen de begrenzing kunnen liggen. De aanduiding heeft op bestaande functies geen effect; de motiveringsplicht is alleen van toepassing bij het vaststellen van een omgevingsplan met het oog op functiewijziging. Ook bij concreet begrensde verbindingszones kan het incidenteel voorkomen dat er intensieve gebruiksfuncties binnen de begrenzing liggen. Ook hier geldt dat de aanduiding geen effect heeft op bestaande functies. Bij wijziging van functies, ook van intensieve gebruiksfuncties, kan bij toepassing van de motiveringsplicht de ecologische verbinding worden versterkt. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan over groenstroken tussen gebouwen.

De kaartlaag ecologische verbindingszones is een nieuwe kaartlaag die bij het opstellen van de Provinciale Omgevingsvisie is opgebouwd. Daarbij zijn bij de behandeling en van zienswijzen en ambtshalve kleine correcties doorgevoerd om de ligging van de verbindingszones te verbeteren of om gebieden met intensieve gebruiksfuncties die niet nodig zijn voor het functioneren van de verbinding te verwijderen.

Voorstel aan PS

Kaart ecologische verbindingszones in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener wijst erop dat in de ecologische verbindingszone stukken ontbreken en verzoekt om deze in overleg met de gemeente te corrigeren.	ZW-2014

Standpunt GS

De ecologische structuur in de Provincie Limburg wordt gevormd door het natuurnetwerk Limburg en de ecologische verbindingszones. Omdat in het natuurnetwerk andere regels gelden dan in de ecologische verbindingszones zijn deze in verschillende kaartlagen ondergebracht. Dit kan de indruk wekken dat er stukken ontbreken in de ecologische structuur; de ecologische verbindingszones worden ogenschijnlijk onderbroken door het natuurnetwerk, terwijl er feitelijk sprake is van een doorlopende ecologische structuur.

Voorstel aan PS

Kaart ecologische verbindingszones in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Ecologische verbindingszone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indieners zijn het niet eens met de begrenzing zoals die is opgenomen op de kaarten en de aanduiding als ecologische verbindingszone. De aanduiding komt voort door de loop van beek X door het gebied. Aan beide zijdes langs deze beek wordt nu ecologische verbindingszone gelegd. De breedte daarvan is plaatselijk 400-500 meter of zelfs nog meer. Dat is wel erg royaal voor een beek die nu kadastraal gezien niet breder is dan 12 meter inclusief onderhoudspaden.

Indiener			
ZW-1145	ZW-1146		

Standpunt GS

De ecologische verbindingszones is ter plaatse gebaseerd op de breedte van het beekdal, omdat de soorten waarvoor de verbindingszone is begrensd niet enkel soorten betreffen die aan de beekloop zijn gebonden.

Voorstel aan PS

Kaart ecologische verbindingszones in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Extensiveringsgebied intensieve veehouderij

Zienswijze over kaart Extensiveringsgebied intensieve veehouderij
Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg

De indiener(s) verzoeken locaties toe te voegen of te verwijderen van de kaart Extensiveringsgebied intensieve veehouderij, en vragen zich af waarom de kaart is gewijzigd ten opzichte van de huidige Omgevingsverordening.

Indiener			
ZW-0031	ZW-0351	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De enige wijziging die is doorgevoerd ten opzichte van de nu geldende Omgevingsverordening is het verwijderen van overlap tussen het Extensiveringsgebied en Primair Landbouwgebied. Hierdoor is het extensiveringsgebied kleiner geworden. Voor de rest behouden we de uitgangspunten en begrenzing van het gebied.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Groenblauwe landbouwzone

Zienswijze over kaart Groenblauwe Landbouwzone **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken het toevoegen of verwijderen van locaties op de kaart groenblauwe landbouwzone.

Indiener					
ZW-0009	ZW-2002	ZW-2004	ZW-2010	ZW-2027	ZW-3005
ZW-3008					

Standpunt GS

De Groenblauwe landbouwzone is geen uniforme zone: deze zone is opgebouwd uit acht deelgebieden. Daar waar de begrenzing van de acht deelgebieden niet overlapt met het Stedelijk Gebied, Werklocaties, Landelijke Kernen, Natuurnetwerk Limburg, of Verwevingsgebied (in het geval van verwevingsgebied met uitzondering van de Maasvallei), komt Groenblauwe Landbouwzone op de kaart te staan.

- Maasvallei
- Beekdalen
- Natte laagten
- Droogdalen
- Hellingen
- Overgangsgebieden rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden.
- Intrekgebieden Natura 2000-gebieden
- Ecologische verbindingszones

Elk van de acht deelgebieden van deze zone is in een aparte kaartlaag vastgelegd. In Bijlage 9 van de Provinciale Omgevingsvisie is uitgelegd hoe de begrenzing van elk van die kaartlagen is bepaald. Het toevoegen, wijzigingen of verwijderen van de Groenblauwe landbouwzone op locaties kan in bijna alle gevallen alleen mogelijk is via een wijziging van de onderliggende deelgebieden.

Naar aanleiding van zienswijzen op de Provinciale Omgevingsvisie zijn bepaalde snippers Primair Landbouwgebied kleiner dan 5 hectare, en alle snippers Primair Landbouwgebied kleiner dan 1 hectare grenzend aan of gelegen binnen de Groenblauwe Landbouwzone, toegevoegd aan deze kaart.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Groenblauwe Landbouwzone Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener(s) verzoeken het verwijderen van de zonering Groenblauwe landbouwzone in de gemeente X waar deze onterecht opgelegd zou zijn.	ZW-1147

Standpunt GS

In de bewerking van de kaart Groenblauwe Landbouwzone in de gemeente X voor de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) zijn inderdaad een aantal locaties onterecht toegevoegd aan de kaart “Groenblauwe Landbouwzone”. Deze kaart maakt ook onderdeel uit van de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Naar aanleiding van deze zienswijze zullen wij de hiervoor nader omschreven fout, die zowel ziet op de locatie die door indiener is genoemd als op andere locaties, herstellen. Deze wijziging wordt in een volgende herziening van de POVI in de POVI-kaart Groenblauwe Landbouwzone doorgevoerd.

Voorstel aan PS

Kaart “Groenblauwe Landbouwzone” in de Ontwerp-Omgevingsverordening in de gemeente X in lijn brengen met systematiek Groenblauwe Landbouwzone.

Helling

Zienswijze over kaart Helling Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken het toevoegen van de steilrand in plaats X aan de kaart hellingen.

Indiener	
ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De steilrand in plaats X hoort inderdaad op de kaart hellingen te staan. Deze locaties worden toegevoegd aan de kaart en ingetekend volgens de systematiek van de deelgebieden groenblauwe landbouwzone. Dit betekent dat daar waar de steilrand in het Natuurnetwerk of bebouwd gebied ligt, deze niet op de kaart bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg komt. In de volgende herziening van de POVI wordt de daarin gepubliceerde kaart aangepast.

Voorstel aan PS

Kaart helling zodanig aanpassen dat de steilrand in plaats X daar op komt te staan.

Industrieterreinen wv Provincie GPP vaststelt

Zienswijze over kaart “Industrieterrein waarvoor de Provincie geluidproductieplafonds vaststelt” Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om het volledige terrein X aan te wijzen als “Industrieterrein waarvoor de Provincie geluidproductieplafonds vaststelt”.	ZW-0658

Standpunt GS

Het werkingsgebied van een ‘industrieterrein waarvoor de Provincie geluidproductieplafonds vaststelt' moet aansluiten bij de actuele planologische situatie op het gebied van geluid. Voor bedrijf X is deze vastgelegd in het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Uitbreiding bedrijf X.

Dit betekent concreet dat wij de begrenzing van het ‘industrieterrein waarvoor de Provincie geluidproductieplafonds vaststelt' in de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (en Provinciale Omgevingsvisie (POVI) gelijk hebben gesteld aan de grens van het industrieterrein waarvoor in het PIP Uitbreiding bedrijf X een geluidzone is vastgelegd. Deze grens wordt in het PIP Uitbreiding bedrijf X aangeduid met 'overige zone - industrieterrein'.

Voor begrenzingen van de locatie op de kaartlagen onder de zone ‘Werklocaties’, is bij de betreffende kaartlagen de beantwoording van de zienswijzen opgenomen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Landelijke kern

Zienswijze over kaart Landelijke Kern Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indiener vraagt zich af of de begrenzing van het verwevingsgebied opschuift als de landelijke kern uitbreidt.

Indiener					
ZW-0013	ZW-1563	ZW-1564	ZW-1565	ZW-1566	ZW-1567
ZW-1568	ZW-1569				

Standpunt GS

Uit een aantal zienswijzen komt de vraag naar voren of na toekomstige realisatie van stedelijke uitbreidingen in het Verwevingsgebied (bv een ‘Straatje erbij') de grenzen van deze zone

automatisch mee worden aangepast (immers die zijn gebaseerd op een vaste afstand tot het bebouwd gebied: Stedelijke gebied, Landelijke kernen, Werklocaties; volgens de situatie in 2026). Na vaststelling van de Provinciale Omgevingsvisie is dit uitdrukkelijk niet het geval. Daar waar de begrenzing van het bebouwd gebied tussen de Ontwerp-Provinciale Omgevingsvisie en de ter vaststelling Provinciale Omgevingsvisie naar aanleiding van zienswijzen is gewijzigd, is het verwevingsgebied wel aangepast.

Voorstel aan PS

Tekst en kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Landelijke Kern Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken het toevoegen van de bebouwingsconcentraties in gehuchten en dorpen aan de kaart landelijke kern

Indiener		
ZW-2015	ZW-2011	ZW-0623

Standpunt GS

Om een kern te kwalificeren als landelijke kern dient er sprake te zijn van een samenhangend stratenpatroon én een sociaal-ruimtelijke eenheid. Deze sociaal-ruimtelijke eenheid komt tot uiting in de aanwezigheid van een samenspel van onderstaande elementen: minimaal 20-25 woningen; dichtheid; aanwezige voorzieningen; ruimtelijk historische en/of lokale context die maakt dat een landelijke kern een specifieke functie verzorgt voor het omliggend gebied. De door de indieners genoemde locaties voldoen niet aan bovenstaande definitie.

Voorstel aan PS

Kaarten in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Landelijke Kern Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken specifieke percelen en locaties toe te voegen aan de kaart landelijke kern.

Indiener					
ZW-0013	ZW-0351	ZW-0663	ZW-2002	ZW-2003	ZW-2004
ZW-2008	ZW-2011	ZW-2015	ZW-2027	ZW-2029	

Standpunt GS

De definitie van landelijke kern is opgenomen in bijlage 9 (Kaartenbijlagen) bij de Provinciale Omgevingsvisie Limburg. In deze bijlage is ook geduid hoe de begrenzing van landelijke kernen is afgebakend: ~~V~~voor de begrenzing van landelijke kernen is de onderliggende stads- en dorpsbestemming van een locatie leidend en niet de perceeleigendommen. Als stads- en

dorpsbestemmingen worden onder meer beschouwd: wonen, uit te werken wonen, bedrijventerrein, maatschappelijke doeleinden, verblijfsdoeleinden, centrumdoeleinden, kantoren en dienstverlening. Een lint dat uit een bestaande landelijke kern loopt wordt afgeknipt daar waar sprake is van een tweezijdig gat (geen bebouwing aan beide zijden van de weg) in de stads- en dorpsbestemming. Daar waar de verzochte locaties of percelen voldoen aan bovenstaande definitie, nemen we de verzoeken over.

Voorstel aan PS

Kaart Landelijke Kern wijzigen op locaties waar verzoek voldoet aan de definitie voor het begrenzen van de kaart Landelijke Kern.

Maasvallei

Zienswijze over kaart Maasvallei **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) vragen zich af waarom de kaart Maasvallei op sommige locaties versnipperd of verdwenen is.

Indiener		
ZW-2028	ZW-2029	ZW-2032

Standpunt GS

Er zijn twee redenen waarom de kaart Maasvallei op sommige locaties versnipperd of verdwenen is. Kaart Maasvallei overlapt met Natuurnetwerk Limburg (NNL); Gedeputeerde Staten hebben ervoor gekozen om, voor wat betreft de Groenblauwe Landbouwzone, geen dubbele bescherming in gebieden te laten gelden. Er is voor gekozen om, daar waar Maasvallei overlapt met het Natuurnetwerk Limburg (NNL), het NNL leidend te laten zijn, omdat deze zone de sterkste bescherming biedt. Het Beekdal, Droogdal of Natte Laagte overlapt met bebouwd gebied: Gedeputeerde Staten hebben ervoor gekozen om, voor wat betreft de Groenblauwe Landbouwzone, geen dubbele bescherming in gebieden te laten gelden. Er is voor gekozen om, daar waar Maasvallei overlapt met bebouwd gebied (Landelijke kern, Stedelijk gebied en Werklocaties), het bebouwde gebied leidend te laten zijn.

Voorstel aan PS

Kaarten in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Natte laagte

Zienswijze over kaart Natte laagte Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt: - om de kaartlaag Natte Laagten aan te passen op basis van de nieuwe kering bij laan X in plaats Y. De indiener merkt op: - straat X tussen plaats Y en plaats Z staat op de kaart natte laagten, maar is geen laagte	ZW-2004

Standpunt GS

Het verzoek om de kaart natte laagte aan te passen op basis van de nieuwe kering bij laan X wordt gehonoreerd.

Wat betreft straat X: dit hele gebied waar straat X in gelegen is, is in feite een natte laagte, maar is voor een groot deel ook onderdeel van Natuurnetwerk Limburg. Wij hebben ervoor gekozen om, voor wat betreft de groenblauwe landbouwzone, geen dubbele bescherming in gebieden te laten gelden. Er is daarom voor gekozen om, daar waar beekdalen, natte laagten of droogdalen overlappen met Natuurnetwerk Limburg, het NNL leidend te laten zijn, omdat deze zone de sterkste bescherming biedt. Deze keus resulteert op locaties in versnipperde kaartbeelden.

Omdat er aan beide zijden van straat X NNL ligt, wordt de Natte laagte daar afgeknipt. Dit betekent dat er alleen op straat X zelf natte laagte overblijft.

Voorstel aan PS

Kaart natte laagte ter hoogte van de nieuwe kering laan X in plaats Y aan aanpassen.

Natura 2000

Zienswijze over kaart natura 2000 Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners merken op dat De kaart Natura2000 ‘leeg’ is in de ontwerp Wijzigingsverordening

Indiener			
ZW-0655	ZW-0656	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De constatering van de indieners is correct. Vanwege de systematiek van het DSO en het feit dat er sprake is van een wijzigingsverordening laat de kaart alleen gewijzigde (of gewijzigde delen van) kaarten zien.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Natuurbeek

Zienswijze over kaart Natuurbeek Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners merken op dat De kaart ‘leeg’ is in de ontwerp Wijzigingsverordening

Indiener		
ZW-2018	ZW-2020	ZW-2029

Standpunt GS

De constatering van de indieners is correct. Vanwege de systematiek van het DSO en het feit dat er sprake is van een wijzigingsverordening laat de kaart alleen gewijzigde (of gewijzigde delen van) kaarten zien.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Natuurnetwerk Limburg

Zienswijze over kaart Natuurnetwerk Limburg Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken het toevoegen of verwijderen van verschillende percelen, locaties, en gebieden aan of van de kaart Natuurnetwerk Limburg. Er wordt ook verzocht om de kaart in lijn te brengen met het door Gedeputeerde Staten vastgestelde Natuurbeheerplan voorjaar 2026.

Indiener					
ZW-0018	ZW-0052	ZW-0058	ZW-0384	ZW-1608	ZW-2008
ZW-2011	ZW-2012	ZW-2013	ZW-2028	ZW-2029	

Standpunt GS

De Limburgse natuurgebieden vormen samen het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland, het Natuurnetwerk Limburg (NNL). Aanpassingen van de begrenzing van het NNL worden vastgelegd in de jaarlijkse wijzing van het natuurbeheerplan van de Provincie Limburg. Een eigenaar van het perceel kan in het kader van deze procedure het toevoegen of verwijderen van de aanduiding NNL aanvragen. Met de voorliggende wijziging van de kaartlaag NNL in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg wordt deze weer in lijn gebracht met eerder genomen besluiten tot aanpassingen in het kader van de aanpassingen van het natuurbeheerplan. Deze aanpassingen van het natuurbeheerplan hebben reeds een openbare voorbereidingsprocedure doorlopen, waarbij ze voor eenieder ter inzage hebben gelegen en waarbij er gelegenheid was voor het indienen van zienswijzen.

Het wijzigen van een perceel naar NNL wordt getoetst aan of een perceel een “wezenlijke bijdrage” kan leveren aan Natura 2000-doelstellingen of de bescherming van rode lijst-soorten.
Na vaststelling van deze wijziging kan dit worden meegenomen in een actualisatie van het Natuurnetwerk. Voor gevallen waar het gaat om het mogelijk maken van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen of het legaliseren van bestaande ontwikkelingen in het NNN, dient via het ruimtelijk spoor eerst een "nee, tenzij"-afweging (groot maatschappelijk belang, geen alternatieven) gemaakt te worden en eventueel te worden gecompenseerd. Er kan ook sprake zijn van het inzetten van de instrumenten saldobenadering bij samenhangende ontwikkelingen of kleinschalige ingrepen. Bij wijzigingen van het NNL worden de oorspronkelijke kwalitatieve en kwantitatieve ambities van het Natuurnetwerk Limburg behouden of versterkt. Daarbij wordt er zorg voor gedragen dat voldaan wordt aan de vereisten in het Besluit kwaliteit leefomgeving, waarin is geregeld dat kwaliteit, samenhang en oppervlakte van het NNL niet mogen afnemen.

Per abuis is het Natuurnetwerk Limburg zoals ter inzage gelegd in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg niet gewijzigd naar aanleiding van Natuurbeheerplan Voorjaar 2026.

De wijzigingen van Natuurbeheerplan Najaar 2026 zijn wel doorgevoerd. Deze fout is hersteld in de vastgestelde kaarten van de Provinciale Omgevingsvisie en zal in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg ook hersteld worden.

Voorstel aan PS

Kaart Natuurnetwerk Limburg in lijn brengen met Natuurbeheerplan Voorjaar 2026 en vastgestelde kaart Natuurnetwerk Limburg in de Provinciale Omgevingsvisie.

Zienswijze over kaart Natuurnetwerk Limburg **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken het toevoegen van NNL conform ambtelijke toezegging.

Indiener	
ZW-1593	ZW-1608

Standpunt GS

De wijzigingen aan het NNL waar indieners op wijzen zijn onderdeel van een wijzigingen van het natuurbeheerplan. Deze zijn echter niet volledig doorgevoerd in de kaart van het natuurbeheerplan en daarmee ook niet in de voorliggende kaartlaag van het NNL in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Dit betreft een omissie van onze zijde. We zullen deze corrigeren in het natuurbeheerplan. Om ervoor te zorgen dat er daarmee geen verschil ontstaat met de kaartlaag van het NNL in de omgevingsverordening Limburg stellen we voor om deze vooruitlopend hierop aan te passen.

Voorstel aan PS

De kaartlaag NNL in de ontwerp-Omgevingsverordening aan te passen om de toegezegde wijzigingen door te voeren.

Oude en waardevolle bossen

Zienswijze over kaart Oude en Waardevolle bossen Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener verzoekt een groot deel van bos X toe te voegen aan de kaart oude en waardevolle (helling)bos. Indiener vraagt zich af hoe de kaartlaag tot stand gekomen is.	ZW-2012

Standpunt GS

De kaart Oude en waardevolle bossen is samengesteld op basis van kaarten uit de volgende twee rapporten:

- A-locatie bossen in Limburg. Kenschets, beoordeling en adviezen met betrekking tot behoud en ontwikkeling van bosrelicten in de Provincie Limburg. J.B. den Ouden, IBN-rapport 136. 1995.

- Bosbeleid Limburg. Onderzoek waardevolle bossen. Een onderzoek met betrekking tot natuurwaarden in de Limburgse bossen naar aanleiding van de door de rijksoverheid geselecteerde A-locatie Bos in Limburg. F.P. Kapsenberg. Gedeputeerde Staten van Limburg, Maastricht, maart 1999.

Alle bossen op deze kaart liggen in het Natuurnetwerk Limburg. Het zijn bossen met een hoge natuurwaarden en of een hoge mate van natuurlijkheid.

Een deel van deze bossen betreft relicten van oud bos of goede voorbeelden van in Nederland voorkomende oorspronkelijke bosgemeenschappen.

Wanneer de kaart wordt geactualiseerd, kan opnieuw worden beoordeeld welke bossen als oude en waardevolle bossen kunnen worden toegevoegd. Daarbij kan ook bos X mogelijk onder deze categorie worden opgenomen.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Overstromingskansgebieden

Zienswijze over kaart Overstromingskansgebieden **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken te verduidelijken waarom de kaarten Overstromingskansgebieden niet zichtbaar zijn, of verzoeken deze aan te passen.

Indiener				
ZW-0351	ZW-0660	ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De overstromingskansgebieden A t/m F zijn niet zichtbaar op de kaart, omdat deze nu niet gewijzigd worden. Alleen op wijzigingen ten opzichte van de nu geldende omgevingsverordening Limburg kunnen zienswijzen ingediend worden.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Primair Landbouwgebied

Zienswijze over kaart Primair Landbouwgebied **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken specifieke locaties toe te voegen of te verwijderen van de kaart Primair Landbouwgebied, en stellen vragen over de logica achter het begrenzen van soms hele kleine gebieden als Primair Landbouwgebied.

Indiener					
ZW-0032	ZW-0033	ZW-2011	ZW-2015	ZW-2030	ZW-3002
ZW-3014					

Standpunt GS

De begrenzing van het Primair landbouwgebied binnen het landelijk gebied is bepaald op basis van de ligging van NNL, Groenblauwe landbouwzone en Verwevingsgebied. Grote delen van landbouwkundig waardevolle gebieden zoals de ontwikkelingsgebieden glastuinbouw, de plateaus in Zuid-Limburg en de (voormalige) landbouwontwikkelingsgebieden maken deel uit van het Primair landbouwgebied. Gelet op het globale karakter van het Primair landbouwgebied als zone op de kaart liggen hierbinnen ook functies met een niet- (grootschalig) agrarisch karakter, zoals wegen, groen, landschapselementen en recreatieve voorzieningen.

We zijn voornemens om dergelijke gebieden, voor zover groter van omvang, bij een volgende actualisatie van de Provinciale Omgevingsvisie in samenspraak met gemeenten uit deze zone te halen. Onderzocht moet worden of en hoe dit mogelijk is.

Bij de vaststelling van de kaarten van de Provinciale Omgevingsvisie zijn snippers Primair Landbouwgebied kleiner dat 1 hectare verwijderd van de kaart, en zijn snippers tussen 1-5 hectare beoordeeld of deze niet eerder bij Verwevingsgebied of Groenblauwe Landbouwzone thuishoren.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Reserveringszone Provinciale weg

Zienswijze over kaart Reserveringszone Provinciale Weg Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners merken op dat de kaarten beperkingengebied met betrekking tot een provinciale weg, reserveringszone spoorweg en provinciale weg ‘leeg’ zijn in de OVL en de kaart reserveringszone provinciale weg laat alleen de wijzigingen zien.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De constatering van de indieners is correct. Vanwege de systematiek van het DSO en het feit dat er sprake is van een wijzigingsverordening laat de kaart alleen gewijzigde (of gewijzigde delen van) kaarten zien.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Stedelijk gebied

Zienswijze over kaart Stedelijk Gebied **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken het toevoegen van locaties aangeduid aan ‘Landelijke Kern” aan de kaart “Stedelijk Gebied”.

Indiener		
ZW-2011	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De begrenzing van het stedelijk gebied in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is overgenomen uit de Provinciale Omgevingsvisie Limburg 2026. De kaart ‘Stedelijk Gebied’ in de POVI 2026 is gebaseerd op de begrenzing zoals deze was opgenomen in de POVI 2021, aangevuld met enkele specifieke begrenzingsvraagstukken (bijv. daar waar uitbreidingen zijn gerealiseerd). Verzoeken om volledig nieuwe aanduiding van of verwijdering van gebieden als stedelijk gebied hebben we zowel in de POVI alsook in de OVL niet meegenomen. Door de geboden ruimte voor maatwerk in het Primair landbouwgebied, die in de OVL en definitieve POVI t.o.v. de ontwerp POVI verruimd is, zijn we de betreffende gemeenten op een andere wijze (deels) tegemoetgekomen.

De POVI 2026 (en daarmee ook de OVL) bevat geen scherp criterium voor het onderscheid tussen stedelijk gebied en landelijke kern. Het verschil zit vooral in schaal en dynamiek. De zone stedelijk gebied is op dit moment niet fundamenteel aangepast. Zoals aangekondigd in de Nota van Zienswijzen bij de POVI, gaan we na vaststelling van de POVI en de Omgevingsverordening Limburg met gemeenten het gesprek over zo’n criterium.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart Stedelijk Gebied **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken specifieke percelen en locaties toe te voegen aan de kaart Stedelijk gebied.

Indiener				
ZW-0005	ZW-0015	ZW-0374	ZW-0650	ZW-2022

Standpunt GS

Voor de begrenzing van het stedelijk gebied is de onderliggende bestemming van een locatie leidend en niet de perceeleigendommen. Als stads- en dorpsbestemmingen worden onder meer beschouwd: wonen, uit te werken wonen, bedrijventerrein, maatschappelijke doeleinden, verblijfsdoeleinden, centrumdoeleinden, kantoren en dienstverlening. Daar waar de verzochte locaties of percelen voldoen aan bovenstaande definitie, nemen we de verzoeken over.

Voorstel aan PS

Kaart Stedelijk Gebied wijzigen op locaties waar verzoek voldoet aan de definitie voor het begrenzen van de kaart Stedelijk gebied.

Solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare

Zienswijze over kaart Solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener verzoekt om de aanduiding ‘solitaire bedrijfskavel > 1 hectare’ terug te wijzigen naar ‘bedrijventerrein’. Zo was de locatie in de vorige Omgevingsverordening opgenomen. De aanduiding ‘solitaire bedrijfskavel > 1 hectare’ zou volgens de indiener kunnen zorgen voor een te grote inperking van de voorziene ontwikkelingen op de locatie. Hierbij geeft de indiener aan dat over wijziging van de bestemming op de locatie geen afstemming is geweest.	ZW-0657

Standpunt GS

In de nu geldende Omgevingsverordening (OVL), d.w.z. de versie voor de ontwerp-OVL, zijn alle ‘werklocaties’ aangeduid als ‘bedrijventerreinen'. Conform het Regionaal Economisch Bedrijventerreinen Informatiesysteem (REBIS) en de Algemene Zonering zoals deze is opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg, vormen ‘bedrijventerreinen’ een subcategorie onder de hoofdzone ‘werklocaties’. Naast ‘bedrijventerreinen’ bestaat die zone uit stedelijk dienstenterreinen, solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare en Maastricht Aachen Airport.

Aansluitend bij landelijke definities en de weergave van verschillende locaties in REBIS, is de kaartlaag ‘bedrijventerreinen’ uit de nu geldende Omgevingsverordening opgesplitst in de hierboven benoemde subcategorieën.

Om deze reden is de betreffende locatie aangeduid als ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’. Deze aanduiding zorgt onzes inziens niet voor een belemmering van de voorziene activiteiten op de locatie. Dit lichten we in de alinea hieronder toe.

Met de aanduiding als ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’ is artikel 12.12 op de locatie van toepassing. Echter, de betreffende instructieregels (lid 3-5) zijn niet van toepassing op de locatie, omdat er ter plaatse geen sprake is van de ontwikkeling van een nieuwe solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare (lid 1). Daar komt bij dat het derde lid (en daarbij aansluitend het vierde lid) in gaan op de mogelijkheden voor functiewijziging of herstructurering van de locatie bij leegstand of beëindiging van de bedrijfsvoering. Leegstand is op dit moment niet aan de orde. Het wijzigen van het type bedrijfsactiviteit zien wij niet als het beëindigen van bedrijfsvoering. Het feit dat we het wijzigen van het type bedrijfsactiviteiten niet zien als een beëindiging van de bedrijfsvoering in de zin van artikel 12.12, derde lid, is op dit moment onvoldoende helder beschreven in de toelichting bij artikel 12.12, derde lid en zullen we daarom in de toelichting verduidelijken.

Tot slot merken we voor de volledigheid op dat de aanduiding als ‘solitaire bedrijfslocatie groter dan 1 hectare’ in plaats van als ‘bedrijventerrein’ niet de bestemming/functie van de locatie wijzigt, maar enkel de aanduiding van de locatie in de OVL.

Voorstel aan PS

Dikgedrukte tekst toevoegen in artikelsgewijze toelichting behorende bij artikel 12.12, derde lid:
Artikel 12.12, derde lid:

“… bijdrage kan leveren aan deze planningsopgave.
Het wijzigen van het type bedrijfsactiviteit wordt hierbij niet gezien als beëindiging van de bedrijfsvoering”.

Zienswijze over kaart Solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indieners verzoeken om specifieke locaties uit de kaartlaag ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’ te verwijderen óf locaties aan deze kaartlaag toe te voegen. Hierbij stelt een aantal indieners ook dat het wel of niet zijn aangeduid als ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’ gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van hun bedrijf.

Indiener					
ZW-0384	ZW-1179	ZW-2002	ZW-2012	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De kaart ‘solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare is overgenomen van de kaarten voor de zone ‘werklocaties’ zoals opgenomen in het Regionaal Economisch Bedrijventerreinen Informatiesysteem (REBIS). De begrenzingen en aanduidingen in REBIS worden veelal door gemeenten zelf aangeleverd aan het systeem.

Aansluitend bij REBIS en de Algemene Zonering zoals deze is opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg, bestaat de zone ‘werklocaties’ uit de volgende subcategorieën: bedrijventerreinen, stedelijk dienstenterreinen, Maastricht Aachen Airport en de solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare. De aanduiding van de solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare in REBIS is niet overal meer actueel: er zijn solitaire bedrijfslocaties herbestemd naar andere functies en er zijn locaties die voldoen aan de definitie van solitaire bedrijfslocaties groter dan 1 hectare, zoals deze is opgenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, maar die nog niet zijn opgenomen in REBIS (en daarmee ook niet in voornoemd ontwerp).

Het gedegen actualiseren van deze kaartlaag vraagt tijd. Na vaststelling van de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zullen we daarom in overleg met gemeenten en de REBIS-redactie de kaart ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’ in de REBIS-bronbestanden en in de Omgevingsverordening actualiseren. Enkel locaties die op peildatum 1 juni 2026 niet in REBIS zijn opgenomen maar wel op de kaarten in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg én planologisch geregelde locaties die op 1 juni 2026 zijn opgenomen in REBIS maar niet in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zullen we aanpassen in de definitieve Omgevingsverordening.

Tot slot merken we op dat het wel of niet zijn aangeduid als ‘solitaire bedrijfslocatie groter dan 1 hectare’ geen invloed heeft op de onderliggende functie op een locatie.

Voorstel aan PS

Kaart ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare aanpassen’ door:

1) locaties die op peildatum 1 juni 2026 niet in REBIS zijn opgenomen maar wel op de kaarten bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg te verwijderen uit de kaartlaag ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’;

2) planologisch geregelde locaties die op 1 juni 2026 zijn opgenomen in REBIS maar niet op de kaarten bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg toevoegen aan de kaartlaag ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’.

Stiltegebied

Zienswijze over kaart stiltegebieden **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken het stiltegebied ten oosten van weg X in plaats Y te herbegrenzen omwille van de huidige en toekomstige landbouwactiviteiten.	ZW-0354

Indiener(s) stellen bovendien dat de herbegrenzing van het betreffende stiltegebied niet logisch is.

Standpunt GS

Doordat de begrenzing van het stiltegebied ter hoogte van deze locatie niet is gewijzigd in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, staat dit onderwerp niet open voor zienswijzen; het valt buiten de reikwijdte van het genomen besluit. Voor de volledigheid wijzen wij erop dat agrarisch gebruik van percelen niet in strijd is met de regels voor stiltegebieden. Geluid dat noodzakelijk is voor reguliere agrarische bedrijfsvoering is, conform artikel 6.5 van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, uitgezonderd van de beperkingen in stiltegebieden.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart stiltegebieden Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om het voorstel tot aanpassing van het stiltegebied ter hoogte van Noorbeek alsnog op te nemen in de definitieve verordening.	ZW-2007

Standpunt GS

Uw wijzigingsverzoek is meegenomen in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg is de kaartbijlage aangepast, zoals volgt uit de kaartbijlage zelf en de bijbehorende legenda. Volledigheidshalve verwijzen wij ook naar de toelichting bij de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart stiltegebieden Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener(s) verzoeken de voorgenomen begrenzing van het stiltegebied bij straat X in plaats Y niet vast te stellen, omdat de afweging daarvoor ontoereikend is. De oorspronkelijke beweegredenen zijn volgens indiener(s) niet onderzocht en een bredere afweging van het natuur- en omgevingsbelang ontbreekt. Bovendien worden bestaande sportactiviteiten reeds toegestaan, verantwoorden zij geen wijziging en is een woningbouwmotief niet meer actueel. Ook is de verwachting dat zowel de voetbalvereniging als Jeugd en Jongerenwerk makkelijker activiteiten kunnen organiseren die gepaard gaan met (geluids)overlast voor de directe omgeving.

Indiener	
ZW-0036	ZW-0654

Standpunt GS

Bij het vaststellen of herzien van de grens van een stiltegebied worden niet alleen de oorspronkelijke motieven in ogenschouw genomen, maar ook de huidige feitelijke situatie en het daadwerkelijke gebruik van het gebied. Dit komt onvoldoende tot uiting in de toelichting op de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg. Het sportcomplex aan straat X wordt niet uitsluitend gebruikt voor sportactiviteiten; het kreeg een multifunctioneel karakter met een maatschappelijke en recreatieve invulling, zoals de huisvesting van Stichting Jeugd en Jongerenwerk P omstreeks 2004, en de intensivering van de samenwerking met voetbalverenigingen uit omliggende dorpen vanaf 2017. Deze feitelijke situatie en het huidige gebruik van het sportcomplex zijn niet te verenigen met de doelstelling van het stiltegebied, zijnde een “stil karakter ter bevordering van het welzijn en de gezondheid van bezoekers en de geluidgevoelige fauna”.

Het sportcomplex is bij de aanwijzing van het stiltegebied in het Intentieprogramma stiltegebieden 1991 benoemd. Het werd destijds passend gevonden om het sportterrein deels binnen de contour van het stiltegebied op te nemen. Hoewel sportterreinen en stiltegebieden elkaar niet per definitie uitsluiten en elders in de provincie sprake is van een goede ruimtelijke inpassing van de functie sportterrein, heeft het sportcomplex straat X de afgelopen tientallen jaren een ontwikkeling doorgemaakt met een structurele gebruiksdruk, die een heroverweging en daarmee het voorstel tot aanpassing van de begrenzing van het stiltegebied onderstrepen. Wij zullen dit punt beter tot uiting laten komen in de toelichting op de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Het woningbouwmotief heeft in de beoordeling van het verzoek tot aanpassing van het stiltegebied geen prioriteit gekregen en is daarom niet in de toelichting op de Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen. Er zijn immers geen ambities om het gebruik van het sportcomplex te wijzigen of uit te breiden.

In de zienswijzen is terecht opgemerkt dat met de contouraanpassing het aanvragen van omgevingsvergunningen voor incidentele activiteiten, zoals evenementen, niet meer beperkt wordt door de stilteregels. Onder de thans geldende Omgevingsverordening kunnen op de onderhavige locatie nu ook al evenementen buiten de stilteregels om worden georganiseerd als deze buiten de huidige contour van het stiltegebied plaatsvinden, zoals op het trainingsveld aan de noordzijde. Wij zullen in overleg treden met de gemeente om het aantal incidentele activiteiten in de hand te houden.

Voorstel aan PS

Kaart de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Tekst wijzigen in de Toelichting bij de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg, onderaan Afdeling 6.3 bij 'Motivatie voor wijziging van het stiltegebied Y'

van:
“De aanleiding voor de wijziging van het stiltegebied bij het sportcomplex straat X in plaats Y is ontstaan doordat het sportcomplex deels binnen en deels buiten het stiltegebied ligt. Hierdoor gelden er verschillende regels voor activiteiten op het terrein, wat tot onduidelijke en ongelijke situaties leidt. Het sportcomplex bestaat al sinds 1979, terwijl de grens van het stiltegebied pas in 1991 is vastgesteld; hierdoor ligt de grens op een onlogische plek over het terrein. De gemeente Eijsden-Margraten heeft daarom verzocht om de begrenzing van het stiltegebied aan te passen, zodat het gehele sportcomplex buiten het stiltegebied valt en de regelgeving eenduidiger wordt. Door de gemeenten overgelegde onderzoeken tonen aan dat de geluidbelasting bij het huidige gebruik niet past bij de kernkwaliteiten van het stiltegebied en dat er geen beschermde soorten op het terrein voorkomen. Er zijn geen ambities om het gebruik van het sportcomplex te wijzigen of uit te breiden.”

naar:
“De aanleiding voor de wijziging van het stiltegebied bij het sportcomplex straat X in plaats Y is ontstaan doordat het sportcomplex deels binnen en deels buiten het stiltegebied ligt. Hierdoor gelden er verschillende regels voor activiteiten op het terrein, wat tot onduidelijke en ongelijke situaties leidt. Het sportcomplex bestaat al sinds 1979. De grens van het stiltegebied is in 1991 vastgesteld. De gemeente heeft verzocht om de begrenzing van het stiltegebied aan te passen, zodat het gehele sportcomplex buiten het stiltegebied valt en de regelgeving eenduidiger wordt. Door de gemeenten overgelegde onderzoeken tonen aan dat de geluidbelasting bij het huidige gebruik niet past bij de kernkwaliteiten van het stiltegebied en dat er geen beschermde soorten op het terrein voorkomen. Er zijn geen ambities om het gebruik van het sportcomplex te wijzigen of uit te breiden.

Het sportcomplex straat X heeft de afgelopen tientallen jaren mede een uiteenlopende maatschappelijke en recreatieve invulling gekregen. Er is sprake van een zodanige structurele gebruiksdruk, dat dit geleid heeft tot een heroverweging en daarmee tot een voorstel aan PS voor herbegrenzing,“.

Zienswijze over kaart stiltegebieden **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**	**Indiener**
De indiener(s) verzoeken om de grens van het stiltegebied X en plaats A bij straat Y in plaats Z aan te passen, zodat het plangebied straat Y buiten het stiltegebied valt. De huidige grens wordt ruimtelijk onlogisch gevonden omdat deze grenst aan bestaande bebouwing en geluidsbronnen, waarvan akoestisch is onderbouwd dat deze plaatselijk leiden tot een overschrijding van de geluidsnorm voor een stiltegebied (40 dB(A)). Gelet op bestaande	ZW-2013

parkeerdruk én plannen voor woningbouw ter hoogte van het stiltegebied
wordt concreet gevraagd de stiltecontour te verleggen.

Standpunt GS

Er ligt geen wijziging van de contour van dit stiltegebied ter visie. Er kunnen alleen zienswijzen worden ingediend tegen de bij het Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg voorgestelde wijzigingen. Reeds om deze reden treft de zienswijze van indiener geen doel. Via de zienswijzeprocedure worden geen verzoeken tot contourwijziging behandeld. Hiervoor bestaan andere procedures.

Ten overvloede merken wij op dat de Provincie Limburg geen specifieke regels heeft voor externe werking op stiltegebieden waardoor wij buiten het stiltegebied gelegen geluidbronnen op het sportpark X (tennisbaan, terras, schutterij, parkeerterrein) en van de gemeentelijke weg Y niet toetsen, noch een aanleiding laten zijn om het stiltegebied te herbegrenzen. Desalniettemin zijn wij bekend met de nadelige gevolgen van omgevingsgeluid. Om deze reden is in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg in § 8.5.1.4.4 een onderzoek naar externe werking stiltegebieden aangekondigd: niet door contouren te verkleinen maar door te kijken wat er aan de randen mogelijk is om de nadelige invloed te beperken. Aansluitend daarop verlangt de Omgevingswet dat gemeenten er zorg voor dragen dat de regels in hun omgevingsplannen leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, ook aan de randen, inclusief het omgevingsaspect stilte.

Er is in de ingediende zienswijze sprake van gewenste woningbouwontwikkeling waarvoor nu reeds de mogelijkheden in dit gebied worden onderzocht. In het kader van een procedure tot afwijking of wijziging van het vigerende omgevingsplan dient de gemeente de in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg opgenomen instructieregels (waaronder die van afdeling 6.2 over stiltegebieden) in acht te nemen.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Uitsluitingsgebied windturbines

Zienswijze over kaart Uitsluitingsgebied Windturbines **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indiener(s) verzoeken het aangewezen uitsluitingsgebied windturbines uit te breiden.

Indiener					
ZW-0009	ZW-0351	ZW-0352	ZW-0384	ZW-0665	ZW-0805
ZW-0806	ZW-0807	ZW-0808	ZW-0809	ZW-0810	ZW-0811

ZW-0812	ZW-0813	ZW-0814	ZW-0815	ZW-0816	ZW-0817
ZW-0818	ZW-0819	ZW-9820	ZW-0821	ZW-0822	ZW-0823
ZW-0824	ZW-0825	ZW-1154	ZW1616	ZW-2002	ZW-2007
ZW-2015	ZW-2031	ZW-4001			

Standpunt GS

GS hebben er voor gekozen onderscheid te maken in drie gebiedstyperingen:

a. Uitsluitingsgebied
b. Zoekgebied
c. Beperkingengebied.

Het uitsluitingsgebied wordt gevormd door de buitenste begrenzing van het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg, alsmede de Natura 2000-gebieden en het winterbed van de Maas. Daarnaast kent de Einstein Telescope ook een beschermingsgebied waarbinnen windturbines niet zijn toegestaan. In deze gebieden prevaleren andere provinciale belangen boven windturbines.

Gebieden waar de ontwikkeling van windturbines wordt beperkt door wettelijke regels zijn onderdeel van het 'beperkingengebied'. Realisatie binnen het beperkingengebied is niet vanzelfsprekend, maar kan ook niet geheel worden uitgesloten. Gebieden waar wij op grond van ruimtelijke en landschappelijke afwegingen windturbines minder geschikt achten zijn eveneens onderdeel van het beperkingengebied.

Zoekgebieden achten wij het meest passend voor windturbines. Deze zoekgebieden zijn tot stand gekomen op basis van een eerste planologische afweging op provinciale schaal rekening houdende met een aantal ruimtelijke en milieutechnische criteria. Een zoekgebied betekent niet automatisch instemming met de plaatsing van windturbines. Nader onderzoek moet definitieve geschiktheid aantonen. Er zal voldaan moeten worden aan alle vigerende wettelijke vereisten.

De wens van partijen om extra gebieden toe te wijzen aan uitsluitingsgebieden begrijpen wij vanuit het belang van indieners. GS hechten er aan ruimte te kunnen bieden aan de ontwikkeling van windturbines om daarmee te kunnen komen tot een evenwichtige toekomstige energiemix die bestaat uit verschillende energiebronnen en import van energie. Wij gaan om die reden op voorhand geen extra gebieden uitsluiten. Er zijn in de ruimtelijke en vergunningsprocedure die doorlopen moeten worden voordat een windturbine kan worden geplaatst voldoende waarborgen om te toetsen aan alle wettelijke- en beleidsmatige vereisten en aanwezige belangen. Wij achten die procedure het meest geschikt om in detail te kijken naar de (on)geschiktheid van locaties voor windturbines.

Bovenstaande geldt ook voor de toetsing aan gebieden die door het Rijk zijn aangewezen als hoogtebeperkingengebied voor vliegvelden. Deze worden in acht genomen en de luchtvaartautoriteiten zullen bij de planologische procedure om advies worden gevraagd.

De afweging over zoekgebieden is gemaakt op basis van ruimtelijke en milieutechnische overwegingen. Het feit of sprake is van een PEM-project is daarin geen overweging. In de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg hebben wij de zoekgebieden niet expliciet opgenomen in een kaartbijlage en kunnen wij daarom ook geen gebieden meer toevoegen.

Binnen de uitsluitingsgebieden zijn windturbines niet toelaatbaar en daar is ook geen uitzondering of maatwerk op mogelijk. Of buiten de uitsluitingsgebieden windturbines toelaatbaar zijn, in zoekgebied of beperkingengebied, zal worden getoetst bij de te volgen planologische- en vergunningsprocedures. De wettelijke regels, het beleid en overige belangen worden daarbij in acht genomen. Dit geldt ook wanneer partijen het voornemen hebben om bedrijfsprocessen te verduurzamen.

Het beperkingengebied Einstein Telescope laat geen windturbines toe. Dit moet voorkomen dat windturbines verstorende trillingen gaan veroorzaken die de werking van de Einstein Telescope in de toekomst kunnen verstoren.

Na definitieve besluitvorming over de toewijzing van de Einstein Telescope aan de regio of niet, of onderzoeksresultaten dat windturbines geen verstorende trillingen voor de Einstein Telescope veroorzaken, zal worden bezien of het beschermingsgebied kan worden verkleind of opgeheven.

Voorstel aan PS

Kaartbeelden in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Verwevingsgebied

Zienswijze over kaart Verwevingsgebied **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Rondom het verwevingsgebied vragen indieners aandacht voor specifieke locaties, functies in het buitengebied, en de kwaliteit van het kaartmateriaal. Indieners verzoeken bijvoorbeeld om campings, grootschalige recreatieterreinen, of andere terreinen uit het primair landbouwgebied of de groenblauwe landbouwzone te verwijderen en aan het verwevingsgebied toe te voegen. Verder stellen indieners dat er fouten in de kaarten zijn, bijvoorbeeld locaties waar de uitgangspunten opgenomen in de Provinciale Omgevingsvisie niet consequent zijn ingetekend, clusters van bebouwing niet goed zijn ingetekend, of dat de groenblauwe landbouwzone ligt op locaties waar indieners het verwevingsgebied verwachten.

Indiener					
ZW-0004	ZW-0005	ZW-0011	ZW-0012	ZW-0016	ZW-0019
ZW-0025	ZW-0032	ZW-0033	ZW-0043	ZW-0053	ZW-0066

ZW-0351	ZW-0562	ZW-0652	ZW-1145	ZW-2002	ZW-2003
ZW-2004	ZW-2006	ZW-2008	ZW-2010	ZW-2011	ZW-2012
ZW-2013	ZW-2015	ZW-2020	ZW-2027	ZW-2028	ZW-2029
ZW-2030	ZW-2035	ZW-3014	ZW-0506		

Standpunt GS

Het Verwevingsgebied grenst direct aan een groot deel van het bebouwd gebied. Bij het bepalen van de begrenzing van het Verwevingsgebied in de Provinciale Omgevingsvisie zijn we uitgegaan van zones van:

− 500 m rondom de zone Stedelijk gebied
− 100 m rondom de zone Landelijke kernen
− 50 m rondom de zone Werklocaties; uitsluitend waar het stedelijke dienstenterreinen betreft of op basis van maatwerk bij werklocaties die doorsneden worden door infrastructuur.

In gesprek met de gemeenten heeft optimalisatie plaatsgevonden, mede op basis van de zienswijzen van gemeenten op de Provinciale Omgevingsvisie. Dit heeft op sommige locaties geleid tot een uitbreiding van het Verwevingsgebied ten opzichte van de generieke zones, en op andere locaties tot een inperking. Generieke verzoeken voor het vergroten van het vertrekpunt verwevingsgebied zijn niet gehonoreerd. Verder hebben we hebben ervoor gekozen om solitair gelegen functies in het buitengebied die niet voldoen aan de definitie van een bebouwingscluster niet verder uit te zonderen en toe te voegen aan het verwevingsgebied.

Naast de genoemde zones zijn ook bestaande bebouwingsclusters uit het Primair Landbouwgebied en de Groenblauwe Landbouwzone gehaald, en aan het Verwevingsgebied toegevoegd. De enige uitzonderingen hierop zijn bebouwingsclusters gelegen in de begrenzing van de Maasvallei. Het gaat dan om clusters van bebouwing die te klein zijn om ze als landelijke kern aan te merken, en te groot om van verspreide bebouwing te spreken. De begrenzing van deze bebouwingsclusters is bepaald op basis van het bestand BAG ‘Panden met woonfunctie’ (om precies te zijn: vanuit dit puntbestand zijn gebieden geselecteerd met 10 (of meer) punten met een onderlinge afstand van 75m of minder, met daaraan toegevoegd het laatste pand binnen een straal van 70m.) Bebouwingsclusters kunnen verschillende vormen aannemen, waaronder de vorm van een lint.

In het kaartmateriaal behorend bij de Provinciale Omgevingsvisie hebben we gekozen om het Maasvallei leidend te zijn boven het verwevingsgebied. (Delen van) bebouwingsclusters die binnen de begrenzing van het Maasvallei vallen, vervallen hierdoor, en komen in de Groenblauwe Landbouwzone te liggen.

Op een aantal locaties binnen de Provincie merken de indieners op dat bovengenoemde spelregels niet juist zijn doorgevoerd in het kaartmateriaal. Daar waar het verzoek voldoet aan de definitie voor het begrenzen van het verwevingsgebied, worden deze verzoeken overgenomen.

Voorstel aan PS

Kaart Verwevingsgebied wijzigen op locaties waar verzoek voldoet aan de definitie voor het begrenzen van de kaart Verwevingsgebied.

Zienswijze over kaart Verwevingsgebied Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
Indiener vraagt zicht af of het vervallen van het verwevingsgebied rondom een bedrijventerrein nadelige effecten heeft voor het mogelijk uitbreiden van het terrein.	ZW-2002

Standpunt GS

Uitbreidingen van het bedrijventerrein zijn mogelijk zolang wordt voldaan aan de instructieregels die i.r.t. bedrijventerreinen gelden in de zoneringen waardoor het bedrijventerrein is omgrensd.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Venloschool

Zienswijze over kaart Venloschol, waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebieden, bufferzones grondwaterafhankelijke natuur, grondwaterbeschermingsgebied Hanik en (niet-)freatische grondwaterbeschermingsgebieden Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
Indieners stellen dat de kaarten Venloschol, waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebieden, bufferzones grondwaterafhankelijke natuur, grondwaterbeschermingsgebied Hanik en (niet-)freatische grondwaterbeschermingsgebieden in de legenda zichtbaar zijn maar niet op kaart.

Indiener		
ZW-2020	ZW-2028	ZW-2029

Standpunt GS

De constatering van de indieners is correct. Vanwege de systematiek van het DSO en het feit dat er sprake is van een wijzigingsverordening laat de kaart alleen gewijzigde (of gewijzigde delen van) kaarten zien. Kaarten bij bestaande, ongewijzigde artikelen blijven in de nu geldende Omgevingsverordening ongewijzigd.

Voorstel aan PS

Kaart in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Waterveiligheidszone H6 en H5

Zienswijze over kaarten Waterveiligheidszone H5 en H6 **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Indieners vragen om locaties van de kaart H5 en H6 te verwijderen, en om afstemming bij de aanwijzing van waterveiligheidszones H5 en H6, omdat de huidige modelmatig opgebouwde kaarten. Zij verzoeken het kaartmateriaal te verfijnen, zodat onnodige beperkingen voor huidige en toekomstige functies worden voorkomen.

Indiener					
ZW-0351	ZW-1576	ZW-2004	ZW-2011	ZW-2012	ZW-2014
ZW-2017	ZW-2020	ZW-2021	ZW-2022	ZW-2028	ZW-2029
ZW-3002					

Standpunt GS

In algemene zin wijzen wij erop dat de gehanteerde kaarten een extreem overstromingsbeeld weergeven, namelijk ten gevolge van een bui die – rekening houdend met klimaatverandering waardoor buien naar verwachting steeds extremer zullen worden - in het jaar 2100 gemiddeld eens per 100 jaar zal voorkomen. Dit beeld kan in bepaalde delen van Limburg (die in 2021 minder hard getroffen werden) aanzienlijk afwijken van overstromingssituaties die we uit het verleden kennen. De kaarten laten een gecombineerd beeld zien van fluviale overstroming (beken die buiten hun oevers treden) en pluviale overstroming (regenwater dat oppervlakkig blijft staan of afstroomt omdat het niet snel genoeg kan infiltreren in de bodem en/of het rioolstelsel het niet aan kan). De kaarten zijn gemaakt voor het regionaal watersysteem. Overstroming vanuit de Maas is niet meegenomen.

De kaarten zijn gebaseerd op hydrologische modelberekeningen en geven een betrouwbaar beeld van een mogelijke overstroming zoals hierboven omschreven en waarmee dus terdege rekening gehouden dient te worden bij de beoordeling van nieuwe bouwplannen. Hoewel aan de totstandkoming ervan de uiterste zorg en aandacht is besteed, blijft het mogelijk dat het getoonde waterbeeld op lokaal niveau niet volledig klopt. Om die reden schrijven wij voor dat in waterveiligheidszone H5 het overstromingsrisico op lokaal niveau nader wordt onderzocht en van advies wordt voorzien door het Waterschap en de betreffende Veiligheidsregio. Aangezien de feitelijke (bebouwings)situatie in het terrein kan wijzigen en er bovendien in de loop van de tijd steeds betere data en modellen beschikbaar komen, zullen de overstromingskaarten periodiek (in een nader te bepalen ritme) geactualiseerd worden.

Voorstel aan PS

Kaarten in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Werklocaties

Zienswijze over kaart Werklocatie **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
Diverse indieners hebben vragen over aanduidingen of wijzigingen in de aanduiding van locaties op de kaart ‘werklocatie’ en/of subcategorieën van de zone werklocaties (‘bedrijventerrein’, ‘stedelijk dienstenterrein’ en ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’) en verzoeken de kaartlagen aan te passen of te actualiseren door (delen van) locaties weg te halen of toe te voegen aan de kaartbeelden. Een indiener vraagt hierbij op basis waarvan bedrijven worden ingetekend als ‘werklocatie’ en waarom specifieke locaties niet zijn ingetekend als werklocatie.

Indiener					
ZW-0005	ZW-0066	ZW-0383	ZW-0658	ZW-1154	ZW-2010
ZW-2011	ZW-2014	ZW-2016	ZW-2028	ZW-2029	

Standpunt GS

Werklocaties is een van de zones opgenomen in de Algemene Zonering in de Provinciale Omgevingsvisie Limburg (POVI). Deze zone bestaat uit een aantal subcategorieën: bedrijventerreinen, stedelijke dienstenterreinen, solitaire bedrijfskavels groter dan 1 hectare, en Maastricht Aachen Airport.

Aan deze subcategorieën zijn zowel in de POVI als in de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg (ontwerp-OVL), kaarten gekoppeld.

De zone Werklocaties omvat niet alle individuele bedrijven in Limburg. Onder andere bedrijfskavels kleiner dan 1 hectare, maar ook individuele, solitair gelegen bedrijven in het stedelijk gebied en landelijke kernen, en de meeste agrarische bedrijven zijn geen onderdeel van de zone werklocaties, maar van andere zones in de Algemene Zonering (Zie ook: § 3.4 Algemene Zonering en Bijlage 9 Kaartenbijlagen in de POVI).

De in de ontwerp-OVL opgenomen kaarten ‘werklocatie’, ‘bedrijventerrein’, ‘stedelijk dienstenterrein’ en ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’ zijn overgenomen van de kaarten zoals deze zijn opgenomen in het Regionaal Economisch Bedrijventerreinen Informatiesysteem Limburg (REBIS). REBIS is een informatiesysteem waarin informatie over alle Limburgse bedrijventerreinen c.q. werklocaties is samengebracht. De begrenzingen en aanduidingen in REBIS worden veelal door gemeenten zelf aangeleverd aan het systeem.

In de vorige OVL waren alle ‘werklocaties’ aangeduid als ‘bedrijventerreinen'.

Aansluitend bij landelijke definities en de weergave van verschillende locaties in REBIS, is de kaart ‘bedrijventerreinen’ uit de vorige Omgevingsverordening opgesplitst in de hierboven benoemde subcategorieën.

Voor wat betreft verzoeken voor wijzigingen in de aanduidingen als werklocatie: indien plekken definitie-technisch voldoen aan het onderliggende kaartsysteem REBIS kan door gemeenten via het REBIS-systeem een melding worden gedaan om de kaartbeelden aan te passen. Hierbij wordt opgemerkt dat de kaartbeelden voor de zone Werklocaties (d.w.z. bedrijventerrein, stedelijk dienstenterrein, solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare) enkel bestaande terreinen, lees planologisch geregeld, weergeven en dus geen plannen of geplande uitbreidingen. De bronbestanden die voor de zone werklocaties zijn gebruikt (REBIS Limburg), geven soms wél plannen of geplande uitbreidingen weer (o.a. aangezien REBIS Limburg, zoals door een aantal indieners ook geconstateerd, als monitoringssysteem een andere doelstelling heeft dan de kaartbeelden in de POVI en de OVL). In de definitieve POVI en in de ontwerp-OVL zijn de plannen of geplande uitbreidingen zo veel mogelijk uit de zone werklocaties gehaald en als Verwevingsgebied ingetekend.

Bij het verzoek om locaties uit de aanduiding ‘werklocaties’ te verwijderen is eveneens van belang dat hier ook sprake is van een formele functiewijziging en geen beoogde wijziging.

Voor wat betreft wijzigingen in de aanduidingen van locaties ten opzichte van de vorige OVL:

- Door de opsplitsing van de kaart ‘bedrijventerreinen’ in de vorige OVL is de aanduiding van sommige locaties gewijzigd van bedrijventerrein naar een andere subcategorie binnen de zone werklocaties: ‘stedelijk dienstenterrein’ of ‘solitaire bedrijfskavel groter dan 1 hectare’;
- Door het feit dat geplande bedrijventerreinen niet zijn opgenomen op de kaartbeelden, zijn de aanduidingen van sommige locaties gewijzigd ten opzichte van de vorige OVL en ten opzichte van REBIS (waar zoals aangegeven wél geplande terreinen op zijn weergegeven).

De kaartbeelden geven de situatie op peildatum 1 juni 2026 weer. Wijzigingen die op dat moment reeds in de REBIS zitten zullen worden meegenomen in de definitie OVL. Wijzigingen die na 1 juni 2026 in de REBIS-bronbestanden zitten, zullen bij toekomstige actualisaties van de POVI en OVL worden meegenomen.

Tot slot merken we voor de volledigheid op dat de aanduiding als ‘werklocatie’ of een van de subcategorieën in deze zone geen invloed heeft op de onderliggende bestemming op de locatie, maar enkel de aanduiding van de locatie in de OVL.

Voorstel aan PS

Tekst en kaartbeelden in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zoekgebied drinkwaterwinning

Zienswijze over kaart zoekgebieden drinkwaterwinning Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener geeft aan dat de oostelijke mijnstreek niet geschikt is als waterwingebied. Er is sprake van stijgend mijnwater. Daarnaast ligt de voormalige stortplaats X in het zoekgebied.	ZW-0006

Standpunt GS

Het betreft zoekgebieden waarbinnen gezocht wordt naar een geschikte locatie om grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening te winnen. Daarbij wordt zowel gekeken naar de mogelijkheid om voldoende water te kunnen winnen als ook of er potentiële risico's zijn zoals voormalige stortplaatsen. De problematiek van het stijgend mijnwater is bekend en zal worden meegenomen in de zoektocht naar een geschikte locatie.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart zoekgebieden drinkwaterwinning Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	Indiener
De indiener geeft aan dat het zoekgebied "drinkwaterwinning" strijdig is met de kaartlagen "intrekgebied Natura 2000-gebieden", "Overgangsgebied rondom kwetsbare Natura 2000-gebieden" en "Natura 2000". Bij de motivering bij een omgevingsplan moet indiener omschrijven hoe "de waarde voor infiltratie van water naar het grondwater wordt behouden en de waterkwaliteit wordt verbeterd". Tegelijkertijd kan er blijkbaar wel op grote schaal grondwater worden onttrokken op deze plek. Dit is zeer grote tegenstrijdigheid: óf er moet worden vernat, óf er moet waterwinning plaats vinden. Nu wordt van mij als initiatiefnemer verwacht dat ik onderzoeken uitvoer om te bewijzen dat mijn activiteiten geen invloed hebben op het behoud van de kwantiteit van het infiltrerende water, terwijl er wél grootschalige onttrekking van het beschikbare water ten behoeve van drinkwatervoorziening gewenst is.	ZW-0006

Standpunt GS

Het aanwijzen van zoekgebieden drinkwaterwinning staat los van het verkrijgen van een vergunning door WML om grondwater te mogen onttrekken voor de openbare drinkwatervoorziening.

Net als elke andere grondwateronttrekking mag ook deze onttrekking geen nadelige gevolgen voor andere belangen, zoals natuur in Natura2000-gebieden, mogen hebben.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart zoekgebieden drinkwaterwinning Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg
De indiener verzoekt om de begrenzing van de aanduiding te wijzigen zodat percelen OBK00 buiten de aanduiding komen te liggen.

Indiener			
ZW-0076	ZW-0077	ZW-0381	ZW-1619

Standpunt GS

Het aanwijzen van het zoekgebied drinkwaterwinning heeft geen gevolgen voor bestaande agrarische activiteiten. Alleen nieuwe milieubelastende activiteiten genoemd in bijlage V van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg zijn verboden. Er is dan ook geen reden om de genoemde percelen uit het zoekgebied te verwijderen.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zoekgebied grondwaterbescherming

Zienswijze over kaart zoekgebieden drinkwaterbescherming Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg	**Indiener**
De indiener(s) geven aan dat het niet duidelijk is welke gevolgen de kaart met zoekgebieden grondwaterbeschermingsgebied heeft voor inwoners en (kleinere) bestaande ondernemers. Een geometrisch vlak dient voorzien te zijn van een juridische regel met het onderzoek dat de gevolgen en beperkingen waarop deze regel is gebaseerd. Wanneer dit onderzoek met gevolgen en beperkingen er nog niet is, kun je ook nog niet stellen hoe groot het geometrisch vlak dient te zijn, met andere woorden: het geometrisch vlak dient verwijderd te worden.	ZW-2011

Standpunt GS

Het geometrisch vlak met de zoekgebieden drinkwaterbescherming is gebaseerd op het gebied waarbinnen neerslag binnen 200 jaar in de pompputten komt waar het door WML wordt opgepompt voor de openbare drinkwatervoorziening. Dit is gebaseerd op de geologische opbouw van de ondergrond en de eigenschappen van de grondpakketten (zoals laagdikte, doorlatendheid van zandpakketten en weerstand van kleilagen).

De gevolgen van het vergroten van de grondwaterbeschermingsgebieden worden de komende periode in beeld gebracht door het uitvoeren van een impactanalyse. Daar worden de gemeenten bij betrokken. Op basis van deze impactanalyse zal een besluit worden genomen over het vervolgtraject.

Om te voorkoen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een eventuele toekomstige aanwijzing als grondwaterbeschermingsgebied frustreren zijn de zoekgebieden aangewezen.
In dit gebied mogen geen nieuwe milieubelastende activiteiten worden gestart, zie bijlage V van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Zienswijze over kaart zoekgebieden drinkwaterbescherming **Ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg**
De indieners verzoeken het bevoegd gezag om af te zien van vaststelling van de voorgestelde contouraanpassing, zolang niet is voldaan aan de vereiste volgordelijkheid van besluitvorming. Dit betekent dat eerst de noodzaak en effectiviteit van de maatregel deugdelijk moeten zijn onderbouwd, de ruimtelijke en juridische gevolgen inzichtelijk moeten zijn gemaakt en de resultaten van deze onderbouwing en impactanalyse inhoudelijk moeten zijn besproken met gemeenten en belanghebbenden, alvorens deze kunnen worden vastgelegd in een juridisch bindend ruimtelijk besluit.

Indiener			
ZW-2011	ZW-2014	ZW-2022	ZW-2029

Standpunt GS

De gevolgen van het vergroten van de grondwaterbeschermingsgebieden worden de komende periode in beeld gebracht door het uitvoeren van een impactanalyse. Daar worden de gemeenten bij betrokken. Op basis van deze impactanalyse zal een besluit worden genomen over het vervolgtraject.

Om te voorkoen dat ontwikkelingen plaatsvinden die een eventuele toekomstige aanwijzing als grondwaterbeschermingsgebied frustreren zijn de zoekgebieden aangewezen.

In dit gebied mogen geen nieuwe milieubelastende activiteiten worden gestart, zie bijlage V van de ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg.

Voorstel aan PS

Tekst in ontwerp Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg handhaven.

Ambtshalve wijzigingen

Hoofdstuk/ Bijlage	Paragraaf/ Artikel / Lid	Motivatie voor wijziging	Wijzigingsvoorstel PS
3	Par. 3.1	Kennelijke schrijffout	In het beschermingsgebied Nationaal landschap Zuid-Limburg is voor adequate bescherming tegen wateroverlast samenwerking nodig tussen gemeenten (tegengaan van wateroverlast vanuit het rioleringsstelsel), eigenaren van gronden op de hellingen (beperken afstroming van hemelwater) en Waterschap (water vanuit beken en droogdalen). Voor laaggelegen woningen of bedrijven kan het nodig blijven dat bewoners zelf aanvullende maatregelen treffen.
6	Toelichting art. 6.8 lid 1 onder d	Suggestie voor een verbijzondering van het type en gebruik van apparaten dat in art. 6.8 gevraagd wordt, en de motivering daarvan, omdat dit relevant is voor het vergunningsvoorschrift. In vergunningsprocedures wordt hier reeds naar gevraagd als invulling van het type (model) apparaat	Voor de te verwachten geluidsproductie worden gegevens gevraagd over het ~~type~~ materieel, waaronder merk en type werktuig of voertuig en specificaties, zoals bouwjaar, emissieklasse en bronvermogen, de inzet ervan, waaronder startdatum, einddatum, feitelijk aantal werkdagen en -uren waarop het materieel wordt gebruikt, en inzicht in eventueel gelijktijdige inzet.

		of werktuig, om de geluidbelasting beter te kunnen duiden.	
6	Toelichting art. 6.8 lid 1 onder e	Suggestie voor een ander voorbeeld van maatregelen ter beperking van de geluidproductie, omdat voorbeelden van geluidbeperkingen aan de bron feitelijk door artikel 6.8 lid 1 onder d worden gevangen	Voorbeelden van informatie over maatregelen die genomen worden om de geluidsproductie te beperken, zijn het ~~gebruik van elektrische apparatuur~~ verlagen van de snelheid of het aantal dagelijkse transporten, of een opstelling van materieel buiten het stiltegebied.
7	Toelichting art. 7.2, lid 2	Bestuurlijke toezegging Commissie LEO	● de kwalitatieve argumenten voor de nieuwe functie (maatschappelijke meerwaarde); ● de positieve bijdrage aan de leefbaarheid ● de geschiktheid van de vrijkomende agrarische bebouwing voor agrarisch gebruik.
7	Toelichting art. 7.3	Kennelijke schrijffout	De landschappelijke kernkwaliteiten zijn opgenomen in artikel 7.3, tweede lid, en uitgewerkt in bijlage ~~VIII~~ VII.
8	Art. 8.1	Kennelijke schrijffout	(...) in bestaande en nog te realiseren natuurgebieden, de aanwezige en potentiële (...)
8	Art. 8.3 sub d	Kennelijke schrijffout	(...) 2. tenzij gedeputeerde staten anders bepalen, de compensatie in natura voorafgaand aan de ingreep plaatsvindt: i.~~in natura~~ in nog niet gerealiseerde delen van het Natuurnetwerk Limburg; of (...)
8	Art. 8.5 lid 2 sub e	Kennelijke schrijffout	Natuurnetwerk
10	Art. 10.3 lid 3	Besluit GS	Het eerste lid is niet van toepassing op de vergroting van het bouwvlak van een veehouderij in de groenblauwe landbouwzone of het verwevingsgebied als is aangetoond dat: a. het initiatief in positieve zin bijdraagt aan de beleidsmatige opgave voor de omgeving~~; en~~ b. de bestaande bouwmogelijkheden uit bedrijfonomisch oogpunt ongunstig

			zijn; en c. de locatie niet in het extensiveringsgebied veehouderij ligt.
10	Toelichting art. 10.3 lid 3 onder b.	Besluit GS	b. de bestaande bouwmogelijkheden uit bedrijfseconomisch oogpunt ongunstig zijn Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan vergroting van het bouwvlak ter voldoening aan wettelijke eisen op het gebied van dierwelzijn. c. (...)
10	Art 10.3, lid 4	Besluit GS	Het derde lid, aanhef en onder ~~b~~ c,
10	Art. 10.4, lid 2 onder b.	Besluit GS	b. de vormverandering per saldo geen negatieve invloed heeft op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, ~~in het bijzonder~~ onder andere natuur, landschap, water en milieu.
10	Toelichting art. 10.4 lid 2 onder b	Besluit GS	Hierbij is wel van belang dat onderbouwd wordt dat er geen negatieve invloed ontstaat op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, ~~in het bijzonder~~ zoals natuur, landschap, water, milieu en leefbaarheid. Naast de kaders neergelegd in wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving en ~~de regels met betrekking tot landbouw en natuurgebieden in~~ de Omgevingsverordening Limburg, zal daarbij tevens het met betrekking tot deze aspecten geformuleerde Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid in de beoordeling moeten worden betrokken.
10	Art. 10.4, lid 3 onder b.	Besluit GS	b. de vormverandering per saldo geen negatieve invloed heeft op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, ~~in het bijzonder~~ onder andere natuur, landschap, water en milieu.
10	Toelichting art. 10.4 lid 3 onder b	Besluit GS	Hierbij is wel van belang dat onderbouwd wordt dat er geen

			negatieve invloed ontstaat op de aspecten die bij de integrale afweging moeten worden betrokken, ~~in het bijzonder~~ zoals natuur, landschap, water, milieu en leefbaarheid. Naast de kaders neergelegd in wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, het Besluit kwaliteit leefomgeving en ~~de regels met betrekking tot landbouw en natuurgebieden in~~ de Omgevingsverordening Limburg, zal daarbij tevens het met betrekking tot deze aspecten geformuleerde Rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid in de beoordeling moeten worden betrokken.
10	Toelichting art. 10.7 lid 1	Besluit GS	~~Dit betekent dat vergroting van een bouwvlak van een glastuinbouwbedrijf niet is toegestaan in het Natuurnetwerk Limburg en de voormalige groenblauwe mantel.~~
10	Toelichting art 10.8	Verduidelijking en verruiming mogelijkheden voor een VAB	Ook minder geschikte of verouderde gebouwen kunnen door sloop, uitbreiding of herontwikkeling worden ingezet voor nieuwvestiging
10	Art. 10.14 lid 4	Besluit GS	Gedeputeerde Staten kunnen met toepassing van artikel 10.15 in individuele gevallen het bepaalde in het tweede lid buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover de toepassing gelet op de betrokken belangen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.
10	Toelichting art. 10.14 lid 4	Besluit GS	Er zijn bijzondere situaties denkbaar waarin duidelijk is, dat niet aan de verordening voldaan kan worden en het ook niet redelijk is dit te vereisen. Dergelijke omstandigheden kunnen zijn gelegen in persoonlijke omstandigheden van de aanvrager, zoals financiële nood van de onderneming, serieuze medische nood of andere schrijnende persoonlijke omstandigheden. Daarnaast valt hierbij te denken aan

			ondernemers die als gevolg van het ontbreken van nog niet bewezen effectieve innovatieve stalsystemen niet in staat zijn om te voldoen aan het bepaalde in het tweede lid. Het is niet de bedoeling om met de toepassing van deze verordening het onmogelijke te verlangen van ondernemingen. Het is daarom in dergelijke gevallen aan gedeputeerde staten om op basis van een integrale afweging te besluiten het bepaalde in het tweede lid buiten toepassing te laten of daarvan af te wijken. Na vaststelling van de verordening zullen GS via een beleidsregel nader invulling geven aan deze bevoegdheid.
12	Toelichting art. 12.1	Kennelijke schrijffout	(…) zijn deze instructieregels voor de provincie een middel~~en~~ om meer regie (…)
12	Toelichting art. 12.4	Kennelijke schrijffout	verwevingsgebied
12	Art. 12.8 lid 3	Wijziging terminologie om verwarring met gelijksoortige terminologie in woon-artikelen te voorkomen	Een omgevingsplan laat de functiewijziging van leegstaande winkels in stedelijk gebied of in een landelijke kern alleen toe, indien deze functiewijziging is voorzien van een ~~integrale en samenhangende~~ onderbouwing van de gewenste toekomstige kwaliteit van het gebied en het effect van de functiewijziging op de omgeving.
12	Toelichting art. 12.8 lid 3	Wijziging terminologie om verwarring met gelijksoortige terminologie in woon-artikelen te voorkomen	.... die wordt beschreven in een ~~samenhangende~~ onderbouwing bij de wijziging van het omgevingsplan. In het geval van een wijziging naar wonen, wordt hiermee de samenhangende integrale onderbouwing als benoemd in artikel 12.1 bedoeld.
12	Art. 12.9 lid 2	Wijziging terminologie om verwarring met gelijksoortige terminologie in woon-artikelen te voorkomen	Een omgevingsplan laat de functiewijziging van een leegstaand kantoorpand in stedelijk gebied of in een landelijke kern alleen toe, als de functiewijziging is voorzien van een

			~~integrale en samenhangende~~ onderbouwing van de gewenste toekomstige kwaliteit van het gebied en het effect van de functiewijziging op de omgeving.
12	Toelichting art. 12.9 lid 2	Wijziging terminologie om verwarring met gelijksoortige terminologie in woon-artikelen te voorkomen	.... die wordt beschreven in een ~~samenhangende~~ onderbouwing bij de wijziging van het omgevingsplan. In het geval van een wijziging naar wonen, wordt hiermee de samenhangende integrale onderbouwing als benoemd in artikel 12.1 bedoeld.
12	Art 12.13 lid 2 onder c	Term 'samenhangende integrale onderbouwing' in lijn brengen met manier waarop hij is opgenomen in artikel 12.1 waarnaar wordt verwezen	de gemeente beschikt over een samenhangende integrale ~~samenhangende~~ onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste en tweede lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;
12	Art. 12.13 lid 2 onder c	Kennelijke schijffout	de gemeente beschikt over een samenhangende integrale onderbouwing als bedoeld in artikel 12.1, eerste ~~en tweede~~ of derde lid, en motiveert hoe de ontwikkeling past binnen deze onderbouwing;
12	Toelichting art. 12.13 lid 2	Term 'samenhangende integrale onderbouwing' in lijn brengen met manier waarop hij is opgenomen in artikel 12.1 waarnaar wordt verwezen	Een gemeente moet aan de hand van de samenhangende integrale ~~samenhangende~~ onderbouwing, als bedoeld in artikel 12.1 aantonen en onderbouwen dat er een gegronde noodzaak is voor het benutten van de schaarse ruimte op een bedrijventerrein ...
13	Par. 13.1.2	Kennelijke schijffout	Winder~~n~~ergie
15	Toelichting H.15	Aanpassing verwijzing na vernummering in H17	In hoofdstuk 17, Artikel ~~17.2, lid 6 en 7~~ 17.14 eerst en tweede lid, zijn overgangsbepalingen opgenomen voor bestaande gevallen.
17	Toelichting art. 17.11	Aanpassing verwijzing na vernummering artikelen in H10 en in H17	Artikel ~~17.10~~ 17.11 Overgangsbepaling landbouw: dierenverblijven varkens en kippen 1. Artikel ~~10.10~~ 10.14, eerste lid, ... 2. Artikel ~~10.10~~ 10.14, eerste lid, ...

17	Toelichting art. 17.12	Aanpassing verwijzing na vernummering artikelen in H10	1. Artikel ~~10.10~~ 10.14, eerste lid, ... 2. Artikel ~~10.10~~ 10.14, eerste lid, ...
Bijlage I		Kennelijke schrijffout	Beeldbepalende gebouw
Bijlage I		Verwijderen overbodig begrip	~~internationale werknemers: arbeidsmigranten, expats en alle andere doelgroepen met een niet-Nederlandse nationaliteit zonder verblijfsstatus die in Limburg werken, ongeacht de termijn van werk of verblijf in Nederland~~
Bijlage I		Wijziging begrip	Arbeidsmigranten: (...), tegen een inkomen van maximaal ~~130%~~ 150% van het minimumloon (...)
Bijlage I		Wijziging begrip: aansluiten bij Rijksdefinitie	Harde plannen: ~~Alle vastgestelde plannen met een rechtstreekse bouwtitel, ongeacht of een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit is verleend.~~ Plannen waarvoor een Omgevingsplan, zonder wijzigingsbevoegdheid, door de gemeenteraad is vastgesteld.
Bijlage I		Verwijderen overbodig begrip	~~Statushouders: asielzoekers die een verblijfsvergunning hebben ontvangen en zich in Nederland permanent kunnen vestigen~~
Bijlage I		Verwijderen overbodig begrip	~~Woonurgenten: mensen die snel een woning zoeken, maar vaak niet in aanmerking komen voor een urgentiestatus, omdat er geen sprake is van een levensbedreigende situatie of acuut probleem~~
Bijlage I		Verwijderen overbodig begrip	~~Wooneenheid: gedeelte van een woonfunctie dat bestemd is voor afzonderlijke bewoning~~
Bijlage I		Nieuw begrip	VAB-locatie: Een vrijgekomen of vrijkomend agrarisch bouwvlak dan wel vrijgekomen of vrijkomende agrarische bebouwing.
Bijlage IX	Art 2, sub a	Kennelijke schrijffout	(...) verstoorden/ of versnipperd.

Bijlage IX	Art. 2 sub c	Kennelijke schrijffout	c. (...), als bedoeld in artikel ~~7.15 lid 2~~ 7.14 eerste lid onder c (...)
Bijlage IX	Toelichting art. 2	Kennelijke schrijffout	Het is mogelijk om de mitigatie en/of compensatieverplichting volgens deze bijlage te combineren met de verplichting tot mitigatie en/of compensatie bij een flora- en fauna-activiteit ter zake van diezelfde activiteit of een verplichting die voortkomt uit de bescherming van houtopstanden (een maatwerkvoorschrift met betrekking tot de herbeplantingsplicht).
Bijlage IX	Toelichting art. 3	Kennelijke schrijffout	Aan de compensatieplicht is voldaan indien tien jaar na realisatie uit veldonderzoek (drie controleronden) door de Provincie Limburg is gebleken dat de initiatiefnemer heeft gezorgd voor de instandhouding van de ~~compensatie~~maatregelen overeenkomstig het compensatieplan of plan voor natuurverbetering.
Bijlage IX	Art. 4, lid 3	Kennelijke schrijffout	(...) de ouderdom ~~en~~ of de bijzondere hoge natuurwaarden
Bijlage IX	Art. 4, lid 5	Kennelijke schrijffout	Indien de activiteit plaatsvindt in de groenblauwe landbouwzone of het verwevingsgebied geldt er geen kwaliteitstoeslag bovenop de één-op-één compensatie als bedoeld in de aanhef van het tweede lid van dit artikel.
Bijlage IX	Art 4, lid 7	Kennelijke schrijffout	een-op-een
Bijlage IX	Art. 4, lid 8	Kennelijke schrijffout	een-op-een
Bijlage IX	Toelichting Art. 4	Kennelijke schrijffout	verklein~~d~~t
Bijlage IX	Toelichting Art. 4	Kennelijke schrijffout	Geluidbelasting op
Bijlage IX	Titel art. 5 & titel toelichting	Kennelijke schrijffout	Bepalen ~~opgave compensatie bij~~ omvang natuurverbetering
Bijlage IX	Art. 5, lid 3	Kennelijke schrijffout	Artikel 5~~.1~~, eerste lid
Bijlage IX	Art. 6, lid c	Kennelijke schrijffout	de overeenkomst en het plan voldoen aan de in de artikelen 4 of 5 en ~~6 tot en met 9~~ artikelen 7 tot en met 11 vermelde criteria en richtlijnen in deze bijlage;
Bijlage IX	Toelichting art. 7	Kennelijke schrijffout	Bij12

Bijlage IX	Art. 8, lid 4	Kennelijke schrijffout	In het eerste, vijfde en tiende jaar na realisatie van de compensatie of natuurverbetering is er een veldcontrole door de Provincie Limburg.
Bijlage IX	Toelichting art. 8	Kennelijke schrijffout	boeteclausule
Bijlage IX	Toelichting art. 8	Kennelijke schrijffout	Indien uit de laatste controle blijkt dat is voldaan aan de overeenkomst wordt de overeenkomst ~~afgesloten~~ beëindigd.
Bijlage IX	Toelichting art. 9	Kennelijke schrijffout	Compensatie of natuurverbetering dient in principe binnen het Natuurnetwerk Limburg plaats te vinden (...) Aangezien de Provincie Limburg niet over middelen beschikt om alle C gronden in het Natuurnetwerk Limburg te realiseren wordt natuurcompensatie en natuurverbetering mede ingezet als instrument om hierin te voorzien. De te realiseren compensatie of natuurverbetering dient (...) Door de compensatie of natuurverbetering in of aansluitend aan het Natuurnetwerk Limburg te realiseren ontstaat een robuust ecologisch netwerk. (...) De locatie van de compensatie of natuurverbetering dient in potentie van vergelijkbare ecologische waarde te zijn. Bijvoorbeeld een grotere verstoring op de ~~comenpensatie~~locatie van de natuurverbetering of - compensatie, dan op de locatie waar de natuur is vernietigd, is niet toegestaan.
Bijlage IX	Categorie-indeling natuur en landschapselementen	Kennelijke schrijffout (2x)	Bij12
Kaart	EVZ, GBLZ, PL	Besluit GS	Toevoegen Ecologische Verbindingszone uit gebiedsvisie Chemelot en Omstreken aan de kaart Ecologische Verbindingszone, met kenmerken Zoekgebied en Verbinding met landschapselementen. Gebied toevoegen aan Groenblauwe Landbouwzone en verwijderen aan

	Primair Landbouwgebied. Deze zone vormt een belangrijke oost-west-verbinding waar verdichting van het landschap nodig is, aanvullend op de bosverbinding die al was opgenomen. Dit gebied is van belang voor vleermuizen en versterkt de verbinding tussen de bosgebieden ten oosten van de A2 met het Maasdal en de bosgebieden in de Vlaamse Kempen.